

(RECAP)

2270

7

(outs.) 746

*** اسم الله الرحمن الرحيم ***

جدا لمن نزل احسن الحديث * الذى يحق بالتسلاوة والتحديث *
وصلاة وسلاما على من اوتي جوامع الكلم * وعلم من علوم الاولين
والآخرين ما علم * وعلى آله واصحابه الواعين منه * لناقلين عنه *
(وبعد) فيقول الشيخ اسمعيل حقي * شرفه الله بزيد الترقى * هذا
جمع من الحديث النبوى بطلب مني شرحه بالتركى المولى على الحافظ
القسطنطينى ثم الغلبوى * والحق في ذلك على * وارسل رسائل الى * وانا
في بلدة بروسا * جاهد الله تعالى عن البأساء * فرأيت الاجابة من عظام
الامور * وعزائم الاجور * وسألت الله ان يمهلى الى ان ينتهى الامر الى
جواده * ويبلغ القلم في مضمار البيان الى مداده * وهو المسؤول لكل سؤل
* الحديث الاول *

* انما الاعمال بالنيات * معلوم اوله كه اعمال ونيات جمع قلندر ولكن
قلت وكثرت نكرانده اعتبارا واثور معارفه دكل زيرا معارفه لام
جنس ايجون اولغله معنای جمعيت مضمحل اولور وكلام مثبت ومنق
اولمق ردر وكذلك قلت كثرت ايجون وبالعكس استقرار اولور
بس ديمك اولور كه افراد اعمالدن هر عمل نيتله در يعنى بلا نية هيج
بر عمل صحيح دكلدر كما عند الشافعى وبافضيلت وكالى بوقدر كما عند

ابى حنيفة

ابی حنیفه یعنی بوحید شده و امثالده انما تا کید ایچوندر که معنای
استثنایه راجع بدر (لاصلاة لدار المسجد الا فی المسجد) کبی و اکثر علما
وار باب حقایق قول اوله ذاهب اولدیلر زیر حدیث صلاته بونک
میانده فاروق واردر تأمل بومعاندندر که دیمشلردر صوم رمضانده
نیت بولنسه قضا لازم کلور اگر صحیح اولادی قضا لازم کلر دی
(پس بویله دینلر نیتی صحت عبادتده شرط قبلدیلر وهر نسنه که
انکله فرضه توصل اولته فرضدر دیدیلر بوجهندن دیمشلردر که
بر مقصودی تخصیص اتمک واجب اولسه واوراده کذبله توصلدن
غیری چاره بولنسه کذب اتمک واجب اولور) پس نیت روح العنلدر که
روح حیوانی نیک بدنه سریانیله بدن حیات بولدیغی کبی نیک دخی
فرض و نافله یه سریانیله عمل صحت بولور کرک اول عمل شروط قسمندن
اولسون بوکرک اولسون کما عند الشافعی (ووضوده نیت رفع حدیثدر
بوصورته نیت من مکنه و عند الشافعی طوافه و عینده البعض
سلامه شامل اولور) و دیمشلردر که نیت عند الشروع فی الفعسل الله
تعالی یه انکله قربت قصد اتمکدر انکی چون الله تعالی انواع ارادتدن
نیتی اختیار اتمشدر زیر ارادت قصد مطلقدر که بطریق اقریه
اولاندن اتمدر و نیت قصد قبلدر بناء علی هذا مجرد تلفظ باللسان
و حدیث نفس نیت اولمز یعنی بلا قصد خاطره وارد اولانه اعتبار
بوخدر) و کذلک قصد ریایی دخی مانع تقریدر بوسبیدن وارد اولدیکه
(نبه المؤمن خیر من عمله) یعنی نیت مؤمن بر نسنه در که غیر عاملی عامل
حکمنده کلور و هم قول و عملدن خیر لودر زیر قول و عمله ریا یوزندن
فساد دخول ایدر فاما نیت امر مستورد در صوم کبی (و تزکده اسقاط
عذاب ایچون نیت لازم دکدر مکر که تارک زنا مثلاً ترک زنا یله امثال
امر شارع مراد ایدر بوصورته عذاب معصیتدن معنی اولدیغی کبی
مثاب دخی اولور نه کیم مباح احکام شرعیسه دندر ذیو عامل اولانه
ثواب واردر مع هذا امور مباحه اصلنده لاثواب و لعقاب معلومندندر
(و شول نسنه که امور اعتقادده دندر توحید و امثالی کبی اتمک چن

وجه التذکر

نیت لازم اولماز مکر که توحید له مراد کله شهادتی قول اوله بوسورنده
 قصد اخلاصه محتاجدر نه کیم حدیثه کلور (من قال لا اله الا الله
 خالصا مخلصا دخل الجنة) یعنی خالص اولدیغی بودر که آفات
 قلبیه دن پاک اوله نفاق و شک کی و مخلص اولدیغی بودر که اول مقاله
 جلیله بی لسانه کتوروب اظهار بیه خلوص قصد ایلیه (و دیمشدر که
 نیت عمله مقارن کر کدر و اگر اجنبی ایله فصل واقع اولور سه
 بعض اعمالده صلاة کی تکراره محتاجدر الحاصل نیتک عمله
 یا حقیقه و یا حکما اتصالی لازمدر نه کیم مال زکاتی افزاز و عزل
 ایتمدیکی وقتده نیتی کافدر شویله که فقیره دفع حالده نیت بولنسه
 ضرر و رمز و صوم رمضانده بعد الغروب نصف نهاره دک نیت
 صحیحدر و نذر معین و نافله دخی بویه در و قضا و نذر مطلقده طلوع
 فجره دک نیت کر کدر که بونلر نیت متأخره ایله صحیح اولمازل (و احام زفر
 شهر رمضانک مجموعه بر نیت کافدر دیمشدر و لکن مبتدی حالته
 مخالفدر زیر مبتدی حضور و غیبتدن خالی دکدر حضور دائم اهلی
 ایسه علی الاستغراق نیت ایچنده در یعنی ائک نیت واحده کلبه سی
 جمیع اعمالنه من الاول الی الاخر ساریدر (و صوم رمضانده اصل
 اولان نیتی انقجار صبحده ایتملوردر و لکن متعسر اولفله دفع خرج
 ایچون تقدیمی فحور اولندی و بوراده اجنبی ایله فصل ایتک ضرر
 و یرمدی اکل و شرب و کلام و منام و جاع کی (و بعض احوالده نیت
 ابهام اوزرینه اولوب صکره تعیین اولنق صحیحدر مثلا بر کیمه نک
 اوزرنده ایکی کفاری اولنسه کفارت قتل و ظهار کی و عتی رقبه
 ایدوب بعده علی التعمین بری ایچون نیت ایتک درستدر (پس) تقدیم
 و تأخیر بعض اسباب و اعدارله در والا مقارنت لازمدر تا که ابتداسی
 شروعدن آخرینه دک سریان و صنع حاصل اوله تکیم (اول الوقت
 رضوان الله) و فقیحه ابتدای وقتی محافظه ایتکده سر الهی سریان
 مذکوردر فافهم جدا (و نیتک حسنی و احسنی و سبئی و اسوئی واردر
 نیت حسنه ابرارک نیتدر که لسان و جنانده متعلق آخرتدر و احسن

حق یتیدر که لسان و چناننده متعلق الله تعالیدر و نیت حسنه کفارک
 یتیدر که لسان و چناننده متعلق دنیادر و اسوئی منافقینک یتیدر که
 لساننده متعلق آخرت و چناننده دنیادر (پس) نیت ارادت و انبعاث
 قلبدر اگر فجورله او اورسه ایم مضلدن کلور که ائک سادنی و خادمی
 شیطاندر و اگر ایم هادیدن کلورسه ائک سادنی ملکدر که اولیکبسی
 عالم عدلدن و ایکنجبسی عالم فضلدن (و سینه ده معتبر اولان عزمدر
 فعل دکل مثلا بر گیمه بکرمی منه دنصکره ترک صلوة و نرم اینسه
 عزمی اوزرینه معاقب اولور یوخسه بالفعل ترک صلوة اوزرینه دکل
 زیرا هنوز بالفعل ترک صلوة یوقدر نیت حسنه ده ایسه حسنه یازیلور
 و لکن یو حسنه نیت اوزرینه مبنی اولان حسنه اولغله (من جاء بالحسنة
 فله عشر امثالها) قییلندن اولماز فاعرفه (و صیبنک نیتی بودر که نیت
 ایتدم یو و قنده الله تعالیکن مکلف اوزرینه فرض ایتدیکی عمله دیه
 صلوة و صوم و امثالی کی زیرا صبی اوزرینه بنفسه فروع اعمال فرض
 دکلدر اگر صبی عاقل ایکن ایمان کتورسه ایمانی فرض اولور زیرا ایمان
 فرض و نافله یه منقسم اولماز شول جهتدنکه دوام حق دوام توحیدی
 مستلزمدر یو جهتدن ایمانک سقوطه احتمالی یوقدر و یومعادندر که
 صفرنده مؤمن اوله نه صحت ایمان اوزرینه ترتب ایدن احکام لازم اوور
 اقارب کفاردن حرمت میراث و اقارب مسلمین دن میراثه استحقاق
 و زوجة مشرکه سی ایله مبانده وقوع فرقت و امثالی کی الحاصل ایمان
 بر نوعدر که فرضدر و لکن عذر صفر حسبیه فرضیت فروع ایمان صبییدن
 ساقطدر بعض اعذارله بالقدر ساقط اولدیغی کی (و دیمشلدن که علم
 بمجرد نیت اولماز و الا کفری بیلن دخی کافر اولقی لازم کلور بلکه علمدن
 صکره قصد مخصوصدر و صوم رمضانده تسخیری یتندن عدا یتدیلر
 زیرا صوم غدک قصدنی مستلزمدر (و هر عجلده حضور قلب اودر که
 مباشرت اولنان عملک ماعداسندن قلب منقطع اوله و اگر غیره مشتغل
 اولورسه اگا غفلت دیرل مثلا صلوةده حضور اودر که جمیع اجزاسنده
 استحضار نیت بوانه و علی هذا (و مباحث نیت کثیره الاذیال اولغله

قامت تحریره بوقدر خلعت الباس اولندی ماعداسی دکانجه ادوات
 علوم فقهیه دن خریده اوله * وائمالکل امری * مانوی * امری * کسرله
 انسان و بارجل دیمکدر مرء کبی مؤثی امرأ کلور و بوندن اخذ
 اولور که زن حکم شرعده مرده نابعدر انک ایچون قرآنده اکثر مواردده
 ذکر رجالله اکتفا اولمشدر و حدیثده کلور (طلب العلم فریضة علی
 کل مسلم) یعنی مسلم تخصیص اولندی مع هذا مسئله اوزرینه دخی طلب
 علم فرضدر زیر مسئله مسئله نابعدر و پردخی مسلم من اتصف باسلام
 ایاکان من رجل و امرأه دیمکدر امری دخی انسان و شخص معاسنه
 مأخوذ اولیجی عام اولور مرء دن مرؤث اخذ ایشلدر کدورت وزنی
 اوزرینه که کال البر دیمکدر رجولیت کال الرجل دیمک اولدیغی کبی
 و بعض نظم حدیثده (انما کله سی فطویه در معنای کلام نبوی بودر که
 هرکس ایچون عمل اختیاری و قصد یسندن نیت ایندیکی خیر و شر
 وارددر غیر بوقدر (پس ائی که نیت ایندی معتد به دکلدر وائی که
 قصده مقارن قلدی اگر قصدی حق ایه اجر و ثواب بواور و اگر
 دنیا و ماسوی ایه اکا کوره مجزی اولور (پس کلامده تکرار بوقدر
 زیرا انما الاعمال بالنیات صلاح و فساد عمل نیته دائر اولدیغی بیاندر
 وائمالکل امری * مانوی خیر و شر و ثواب و عقابه راجعدر (و بونده
 اشارت وارددر که حسن قبول حسن نیت راجعدر و منوی بی تعیین
 اینک شرطدر مثلاً بر کیمسه نک اوزرنده ضلوت فائده سی اولسه نیت
 مجرده کفایت اینز بلکه قضا ایندیکی و قتده فوت اولان ظهر و یا عصر
 دیو نیت ایلله اگر بوقول اولیایدی فائده بلا تعیین صحیح اولاق لازم
 کلور دی تنکیم کلام اولک اطلاق مضمون ائی اقتضا ایدراشته بودخی
 تکرار کند فاعنه بشقه بروجهدر و لکن کلام ائی تفصیلینک وجه
 اوله ارتباطی اقوادر فافهم * فن کانت هجرة الى الله ورسوله * نیتی
 تفصیل و مواد متویه ده اول وقتده مناسب اولان هجرتی تخصیصدر
 هجرت کفار اراستنده اولان وطنی ترک و دار اسلامه انتقالدر
 ترک مکة من مدینه به اواسون و ترک غری اواسون به راه الله تعالی به

هجرتدن مراد امر ایستدوی پره هجرتدر نته کیم حضرت ابراهیمدن
 علیه السلام بطریق الحکایه کلور (وقال انی ذاهب الی ربی سیهدن)
 مقصود ابراهیمک نار نمروود دن نجاتند نصکره ارض بابلدن ارض
 شامه هجرتسدر ز برامکان رضایه هجرت همان حقه هجرتدر که اکا
 هجرت حکمیه دبرل نته کیم جناب رساته صلی الله علیه وسلم هجرت
 ایتمک هجرت حقیقه در که بدن وجوارح الیه در و بونک دخی مائی
 رسولله دارده انضمامله تحصیل رضادر و اطلاق هجرتنه کوره تابع
 رسول دخی اتده داخلدر انکیچون تحصیل علم وصحت اهل تقوی
 ایچون برداردن پرداره انتقال ایتمک امور لازمه دندر نته کیم احیاء
 العلومده کلور چن برشهرده فقیه فاسقین غیری اولسه اورادن
 هجرت ایتمک لابددر زیرا فقیه فاسق فتواسنه اعتماد بوقدر و علامت
 فسق بودر که حریر ویا ابریشمی غالب اولان لباسی تلبس ایده و یا
 بر فرسه راکب اوله که اوزرنده اثتوانو سرچی اوله و یا بونک امشالی
 منکرات ارتکاب ایده بوصورنده فسق ظاهراولش اولور * فهجرتنه
 الی الله ورسوله * یعنی هجرتی کامله و مقبوله در زیر شرط و جزا متحد
 و مکرر اولسه کماله مصروف اولور الحاصل شول کیمسه نک که هجرتی
 محمل رضا و مأمن مصطفایه اوله انک هجرتنه سوز بوقدر که نیتی
 خالصه و طوبی صادق اولغه مشاب و مأجور اولور کر کسه قبل
 الوصول اثناء طریقده وفات ایلسون نته کیم قرآنده کلور (ومن ینحرج
 من بینه مهاجر الی الله ورسوله ثم یدرکه الموت فقد وقع اجره علی الله)
 و حدیثشده کلور که الله تعالی سزک صو ربکره و اعمالکره نظر ایتمز
 بلکه قلوب و نیاتکره نظر ایدر یعنی اگر قلوب و نیاتکره خوب اولور سه
 فبها و الا صور و اعمال مجرده کر مفید اولماز چونکه مهاجرک نیتی
 دار الهجرتنه وصول ایدی صور تا عدم وصولی مضر اولدی بلکه
 اجر هجرت اعطا اولندی نته کیم اهل ایمانک جتده خلودری نیت
 و اعتقاد رینه راجعدر * ومن کانت هجرتنه الی دنیا یصیبها * دنیا
 بلاتوبین در زیرا ادنی لفظنک تأثیری در یصیبها اکا مستقدر بوراده

اصابت تحصیل معنا سندر کردن طبعی دنیا به اوزادوب تحصیل
 سهمك نشانه اصابت تشبیه ایلدیکه ایکسند دخی سرعت وصول
 و حصول مراد وارد یعنی دخی شول کیسه نك که هجرتی اصابت
 و تحصیل ایده چکی غرض دنیا ی دینه اولسه * او امرأه ینکجه * بعض
 روایانده ینکجه یرینه پتر و جهها دوشمدر معنی پردر ز برانکاح لفته
 ضم وجه مدر تزوج دخی ناهلدر که انده دخی معنای مذکور وارد
 زیرا برنسته جفت اولق آخرک انضمامیله در بوراده ینکجه دخی
 امرأه به صفت در زیر امرأه به مهاجرت ایتک و با مطلق قصد ایتک
 نکاح شرعیله کر کدر دیو نکاحه ترغیدر نته کیم اولدیده و له
 حد یننده وادی د عائله وصفده دخی بودر (بعده امرأه دنیا ده
 مندرج ابکن تخصیص بالذکر ایتدی زیرا اول وقتنده ام قبس نام
 برخاتون مکه دن مدینه به هجرت ایتش ایدی بر کیسه دخی اول خاتونه
 نکاح ایتک سوداسیله مدینه به مهاجرت ایتد که جناب نبوی
 بو خصوصه مطلع اولیق اول کیسه نك سوء ینته قهریضا امرأه یی
 تخصیص ایتدی پس بومعنی واقعه مبنی اولمش اولدی و یا خود
 ذکر امرأه زیاده تحذیردن اوتوری در که امرأه فتنه اولق جهنم دن
 سارندن اشد در نته کیم حدیده کلور (صواجبات یوسف صواجبات
 کرسف) یعنی کرسف بنی اسرائیل زاهد لرندن بر کیسه ایدیکه بوقدر
 ایام صائم و قائم اولوب عبادته اهتمام ایدر ابکن آخر برخاتونه عاشق
 اولوب کافر اولدی صکره تدارک الهی ایله تائب و مستغفر اولوب اولدی
 درجه سن بولدی (ایشته بوقدر یروزی نه او امرأه ذکر الخاص
 بعد العام قبلدن اولدی مزیندن اوتوری ولیکن ائمه نخودن اولان
 ابن مالک دیشدر که عطف خاص علی العام واره مخصوصدر
 پس بوراده اوکله سی تقسیم ایچوند که مطلق عطفی منافق دکلدر
 امرأه بی دنیا به قسیم و مقابل قیلد یعنی علت مذکوره دن اوتوریدر که
 فائنده اشدی در الحاصل و اوله او علت مذکوره حسیله معنیاده
 محمد و لکن برای امر لفظی مفایدر * فیه رتبه الی ما هاجر الیه * پس

بونیث اوزره اولان کیمسه تک هجرتی دخی نیتنه راجعدر یعنی مقبول
 دکلددر ومقابله سنده مثاب و مأجور اولماز زیرا ترکستانه متوجه اولان
 کیمسه کعبه یه وصول بولماز انکیچون خواص ناس الله تعالی دن
 حسن سمت و سداد طریق و وصول منزل استزل و حدیثه کلور که شول
 مال که بالخصه وضع اولنه ضایعدر یعنی بی نیت اولان عمل بی روحدر
 انکیچون اعلای علیینه صعود ایده من بلکه طین ده یعنی عالم اسفل
 طبیعی ده قالور قال الله تعالی (الیه یسعد الکلم الطیب و العمل الصالح
 برفعه) یعنی عمل صالح اودر که رضاء لله و یا بالحق لا بالنفس معمول اوله
 اشته بوم قوله عمل نزدانت پایه سی کیدر که باعث ترقی در پس صلاح
 و خلوص لازم کلدی تا که عمل مقبول و درجات عالیه وصوله وسیله اوله

* الحديث الثاني *

* قال عمر رضی الله عنه بیما نحن عند رسول الله صلی الله علیه وسلم
 ذات یوم * یعنی حضرت عمر رضی الله عنه بیوردیکه برکون حضور
 رسول الله ده اوله یغیر اتشاءه پس نحن حضرت عمر دن و اول مجلسده
 حاضر اولان اصحاب دن عبارت اولمش اولور والله تعالی ینک رسول الله
 اوزر ینده فصلیه سی رحمت مخصوصه سیدر که بین الجبین سر
 مکتومدر انکیچون فصلیه حقه نسبت اولتور اکر صیغه ماضی و اکر
 مضارع و اکر امر در صلی و یصلی وصل کبی سؤاله اولتور سه که
 چونکه فصلیه فی الحقیقه حصه مضافدر یایزه ندن اضافت اولندی
 نه کیم کلور (یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه) جواب بودر که مقصود
 تذکیر فصلیه در تا که حذفن طلب کلر صلاة اولقدن خالی اولمیه ل
 (و تسلمیدن مراد سلام قول و تحیت مخصوصه در قال الله تعالی (سلام
 قولامن رب رحیم) و ذات یوم مسماک اسمته اضافتی قیلنددر پس
 ذات یوم مده صاحبیه بهذه اللفظة الی هی یوم تقدیرنده در که مسمی
 ذات واسم یوم در موصوف اولان مدت حذف اولتوب صفت انک
 مقامنه اقامت اولمشدر ذات لیل و ذات مرة دخی بویه در * اذ طلغ
 علینا رجل * اذ مجأه ایچونددر طلوع ظهور معناسته در رجل اردن

بوراده مرد غریب بر مرد غریب طالع و ظاهر اولدی و مجلس نبوی به
 کلدی * شدید بیاض الثوب * رجله صفت در که مشبه در که
 فاعلنه مضاف در یعنی اول غریب صورتلو کلن کیمسه نك لباسی زیاده
 بیاض ایدی بونده لباس بیاضك استعجابنه اشارت وار در زیر لباس
 صلیحادر خصوصاً یوم جمعه دهه استعجاب تابسی منصوص علیه در
 * شدید سواد الشعر * صفت اخرا در بونده ایکی متقابل جمع وار در که
 بیاض و سواد در و بویا یکسی اصل الالوان و ماعدا بونوردن مترکبدر
 و بعضیلر عننده بیاض الواندن دکلدر بلکه محندن لون قبول ایدر
 مثلاً نور شمس جامه عکس ایندکده جامك لونته تابع اولور کرک اجر
 و کرک اصغر و کرک غیری و آب دخی بوبله در که ظرفك لونيله متلون
 اولور و دیمش لور در که (بالا تراز سیاهی رنگ دکر نباشد) یعنی لون سیاه فوقنده
 رنگ دکر بوقدر بوسیدن احصاء اسماء الهیه ایدنلر نهایت سیورده
 لون سواد کورلر که اکا عند الصوفیه ظل حقیقی درلر که مقابله نوره
 دکلدر بلکه نور الانوار اولان ضوء حقیقی نك عینی در فافهم جدا
 (شعر فحله جسمده بن قبل و صا حدر که صوف و و برک غریبدر
 زیرا صوف قیونك و امثالنك و و برده نك نظارت نکدر بوراده شعر دن
 مراد صاج و صقالدر که سیاه اولدیغی اسباب حسن و لوازم زینتدر
 زیرا انکله مراد جبریلدر تنه کیم آشفه مکلور جبریل ایسه رسول الله
 حسن صورتده تمثیل ایدوب کلوردی حتی دحیه صورنده کلدیکی
 مشهور در دحیه ایسه اجل عرب ایدی و سواد شعر مرور ایامله فنا
 و هرمدن مبادر زیرا نوردن مطبوعدر * لاری علیه اثر السفر * یعنی
 اوزنده اثر سفر کورغز و نشان زهروی بوغیدی انکی چون لباسی متغیر
 اولوردی پس لاری جله سی دخی صفت اخری و یا ماقبلنی ایضا حدر
 * و لایعرفه منا احد * و یزدن یعنی اصحابدن هیچ بر کیمسه انی بیلر
 یعنی مابینمیزده معروف کیمسه دکلدر و بوندن معلوم اولدی که اول رجل
 دحیه الکلی دیدکاری صحابی صورنده دکل ایدی والا بلنوردی
 * حتی جلس الی انی صلی الله علیه وسلم * حتی کله سی طلع به غایتدر

یعنی اول رجل طالع و ظاهر مجلس نبوی به منتهی اولوب جلوس ابتدی
 بونده جلوس اضطجاعدن و قعود قیامدن اولور دیو فرق ایده نی
 رد وارد زیر ا رجل مذکورک جلوسی قیامدن ایدی اضطجاعدن
 دکل ایدی و سؤال قبرده کلور (اته ملکان فاقعده) یعنی بوراده قعود
 قیامدن دکلدر پس جلوس و قعود الفاظ مترادفه دن اولور و قاموسده
 کلور که القعود و المقعد الجلوس او هو من القيام و الجلوس من الضجعة
 و من السجود انتهى یعنی صاحب القاموس جلوس و قعودده ایکی قول
 اولغنه ذاهب اولدی * فاسند رکتبه الی رکتبه * پس اولک رجل دیزی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم دیزینه اسناد ابتدی و متصل و معتمد
 قیلدی نه کیم ترک دیز بدیز او تور دیز دیر و عجم نشست زانو بزانو دیو
 تعمیر ایلر و بو تعمیردن جبریلک رسول الله زیاده قربی فهم اولندی
 و الا معلم و متعلم میاننده مساحه معتدله درت فزاعدر الحاصل حالات
 و حتی ده بومقوله مساحه اعتبار اولغناز و بعض امور وارد که باطنک
 قربی ظاهرک دخی قربی اقتضایدر نه کیم طائفة عرب کمال اتحاد
 اشارت ایچون ایکی قوسی بریره کتور و برالدن اوق اتارل و قرآنده
 کلور (فکان قاب قوسین) و بومعنائی ایضاح ایچون دیمشدر که
 * و وضع کفیه علی فحذیه * دخی اول رجل ایکی الی الی عادت عرب
 اوزرینه رسول الله علیه الصلاة والسلام ایکی او یلقری اوزرینه
 وضع ایستدی زیر ا کرچه کف تشدیدله ال آیه سنده مشهوردر و لکن
 مطلق بد معنائنه کلدیکی دخی قاموسده مصر حدرد * و قال یا محمد
 اخبرنی عن الاسلام * و دیدیکه یا محمد اسلام ندر بکا اندن خبر و بر
 و تعریف ایله چونکه رچلدن مراد جبریلدر و جبریله اسلام نه ایدیکی
 معلومدر پس سؤالی غیره افاده به محمول اولدی و حاصلی تحصیل
 لازم کلدی زیر ا برمعنائی غیره افاده اتمک بلاک خطاب طریقله و یا
 آخرک لیساندن تعریفله اولور و بو اولیکدن ابلفدر فعل قولدن
 ابلاغ اولدیغی کبی شکیم کلور (صلوا کما رايتونی اصلي) و محمد لغظی رسول
 الله عالم جسماده هین خارجیلرینه کوره انیم علمی در ا جدم مقام

ارواحه كوره اسماعلى اولدينى كى انكيجون احدى بمعنى الفاعل
 اخذ اتمك اولاد زيرا عقل اول رتبه سنده كثر حمدلنه بناء لواء
 الحمدله سرافراز اولوب جمله انبيا و كل اوليا ارواحى دعوتنه اجابتله
 تحت اللوازنده بولنديلرته كيم (كنت نبيا و آدم بين الماء و الطين)
 عالم ابداعدن برى بالفعل نبوتلرته دالدر اكرچه بومعناي فهم ايدن
 اقل قليدر و صور انبياي محمدن غيري قياس ايدر و محمد صرة
 بعد اخرى اقوال و افعال و سيري اوزرته محمود ديمكدر و آخر
 محموديتلى مقام شفاعتده ظاهر اوله جقدر قال الله تعالى (عسى
 ان يمشك ربك مقاما محمودا) سؤال اولنورسه كه نيجون بابى الله
 و يارسول الله ديو تعظيبي مشعر ادائله نصير مع هذا علم خيرتوقير اولنه
 كمشدر حتى بر كيمسه ابو بنى اسماعيله ذكر اتمك سبب فقر در ديمشدر
 معم خود فوق الابويندر و قرآنده ظهور (لا تجعلوا دعاي رسول بينكم
 كدعاء بعضكم بعضا) جواب بودر كه چونكه جبريل و كل الهى ايدى
 لاجرم اسم علمي تصريح ايدى تا كه محمدله موسوم اولان كيمسه نك رسالتى
 حاضر بالمجلس اولنره زياته روشن اوله زيرا اومقوله سؤالره جواب
 و برك هر كسك حالى دكل بلكه رسول صادقك شائيدر و بردخى
 بودر كه جبريل افرادامته قياس اولماز و بردخى ابتداء و حى ده اولان
 خطابه نسبتله يا محمد ديدى زيرا اول وقتده بالفعل نبوت بوغيدى
 و بوراده اخبرق ديدى زيرا خبر غريك اعلام و اخباريله حاصل اولان
 علم و ادراكدر پس ديمك اولور كه بكا اعلام ايله اسلام ندر تا كه سنك
 اعلامكله بكا علم حاصل اوله و بومقوله به علم كسي در لر كه غير بدن
 بطريق الطلب مستفاد در روانك مقابلى علم و هبى در كه حقندن بلا عمل
 فائزدر سؤال اولنورسه كه ايمان اصلدر كه تصديق قلبدر اسلام ايسه
 فرعدر كه قابله متعلقدر فرع ايسه اصل اوزرته مبنى در پس سؤالده
 اصلى بقديم اتمك كرك ايدى جواب بودر كه ظاهر دن بد ايلدى زيرا
 ديمشدر كه الظاهر عنوان الباطن و اشارت قلديكه شرائع و احكام
 ظاهره و سائل حقائق و حكم باطنه در و بعض حكماء الهيه اعضضا

و جوارحی اصل طو قش لردر تنکیم من فقد حسا فقد علما دخی اکاد الیر که
 عظمک مناسی حس بدر دیمک اولدی حسدن مراد مشاعر در وگاه اولور که
 مشاعر له اذرا که دخی حس اطلاق اولنوز * فقال رسول الله صلی الله
 علیه وسلم الاسلام ان تشهد ان لا اله الا الله وان محمد رسول الله * پس
 رسول الله دخی سؤالک عقبنده بلا تردد جواب و یروب اسلام یسن
 نسنه دن عبارتدر که اولکی شهادتدر یسوردی و متعلق شهادت
 لا اله الا الله محمد رسول الله اولدو غن افاده قلدی شهادت مخبر عنده
 علم و یقیندن صادر اولان اخباره در لر لا اله ده اولان اله منکر دن مراد
 معبود بالحق در یعنی معبود بالحق یوقدر الا الله تعالی وارد در که ماسوا
 معبود بالباطل در اصنام و انالی کی قال الله تعالی (افرايت من اتخذ الهه
 هوا) و اله منکر حق دن غیر ی به اطلاق اولتمشدر قال تعالی (ما علمتکم
 من اله) و نحوه و اله معرف اطلاق اولتمشدر قال تعالی (هل تعلم له سمیا)
 پس لا اله الا الله لامعبود الا الله دیمکر که صورت توحید در تنه کیم
 لاموجود الا الله حقیقت توحید در و جلاله ده اولان ال فی الحقیقه
 تعریف ایچون اولف له الف خط حق و لام خط انساندر زیر و سطح
 لساندن حروف حلقیه و شفویه میاننده اولدبغی کی انسان دخی
 برزخی در که غیب و شهادتی جامعدر و یوندن لایله بدء اولند یغث
 سری معلوم اولدی زیر لام مجمع البحرین در و کون ایله مکنون
 ارا سنده اولان ارتباط مرتبه الوهیتده متعین اوور که حقیقت جامعه در
 پس عالم وجود به کوره الله بنلور که مستخلفدر کسر لامه و عالم امکانه
 کوره انسان دینلور که خلیفه در قال الله تعالی (فاعلم انه لا اله الا الله)
 یعنی متعلق علی مرتبه الوهیت قلدی که مرتبه ارتباط در پس معلوم
 اولان الوهیت و مرتبه انسانیتدر که ماثو فی مجهولدر و بوراده محمد
 رسول الله دندلی عبده و رسوله دندلی زیر لزم اولان اثبات رسالتدر
 و اثبات عبودیت دفع غلو ایچوندر قال الله تعالی (لا تغلوا فی دینکم)
 (معلوم اولاکه ابتداء عالم ایجاد اولان روح محمدی صورت روحیه
 نوریه بود قده لسان روحه لا اله الا الله دیو شهادت اید یحک الله تعالی

دخی انی تعظیم ایدوب (محمد رسول الله) ایله مقابله قلدی (و کلمه شهادت
صورتده نقطه دن خالی اولدی زیر نقطه و خدندر و مؤدای الوهیت
کثرتر در که خدنگ حقه ارتباطی بو مرتبه در نه کیم مرواردی کثرترده
و خدات ایسه محجوبه خفیدرمع هذا نقطه دن غیر ی یوقدر زیر اهر خطک
نهایتی نقطه و بلکه هر خط یا اوج و یا بش و یا بدی نقطه دن عبارتدر که
مجموعی نقطه و اجدیه منتهی اولور فافهم (و چونکه لسان بیان ایچون
خلق اولندی پس اقرار لسانه تخصیص قلندی زیر اخف و سائر بحمل
جسد دن ایندیر) و شیخ السنه ابو منصور ماریدی مختاری اوزره
اقرار شرط در که حقیقت ایمان دن خارجدر نکیم مذهب اهل حقائق
دخی بودر و فی الحدیث (من مات وهو یعلم ان لا اله الا الله دخل الجنة)
یعنی اقرار اجزاء احکامه شرط در والا تصدیق قای کافیدر و احکام
ذبیویه دن مراد حیاتنده اکا اقتدا و مطابقه عشر روز کاه و مما تنسده
جنانه می اوزرینه تبار و مقابر مسلمینده دفن و میراثی اقارب مسلمینه
انتقال و لما لی کبی چونکه اسلام تسلیم ظاهر در پس واجب اولان
اقراری ترکله آثم اولوب کافر اولمق لازم کلور و بونده توسیع دائره
رحمت وارددر زیر اکر اقرار رکن اولیدی مصدق بی اقرار مخلد
فی النار اولمق لازم کلوردی بوا یسه تضییق در و فی الحدیث (یخرج
من النار من کان فی قلبه مثقال ذره من الایمان) و کلمه شهادتک اصرار
و اشاراتنه نهایت بو قدر و بعض اطائف و حقائق غیر اثار مرتبه
و مبتدر اکر چه شرکاک بر مرتبه خلوسی وار در که کلیات توحید انلرک
هندننده کفر در * و تقیم الصلوة * و دخی صلاه مفروضه بی اقامت ایدیه سن
یعنی اسلامک ایکنجی شرطی نماز کما یذبحی صورت و یرمکدر و اول
صورت شروط و قیود ظاهره و باطنه سنی مراعات و محافظه در زیر
اقامت صلاه بو معنادن عبارتدر و الا قائم اولماز بلکه خراب و منهدم
اولور (معلوم اولاکه صلاه افضل شعب ایمان اولمقله سائر اوزرینه
تقدیم اولندی مقصود صلوات خمس در که نبوتک اون ایکنجی سنه سی
مفروضه اولدی و اول وقتده نماز و وضوء شرعی و سورده فاتحه و سائر

سور قرآنیہ ایلہ ایدی زیرا مکہ ده سکسان بش قدر سورہ نزول ایتشد
 و وضو فصل رسولہ ثابت اولدی اصر چه آتی مدنیہ در
 و سورہ فاتحه بردفعہ مکہ ده و بردفعہ مدینہ ده نزول ایدی بلکه
 فاتحه قبل الوحی لسان اسرا فیلدن مأخوذ ایدی زیرا اسرافیل
 علیه السلام قبل النبوه چناب رسالتہ اوج سنه مقارنت ایدوب
 بعض کلمات سوبلردی اصر چه شخصی کور غمزدی و او مقوله یه
 هائف دبر و صلاتک فرضیتی کتاب و سنت واجماع امتله ثابتدر
 و شرط فرضیت اسلام و عقل و بلوغدر که مدار تکلیف بو اوج نسنه در
 و شول حدیث که کلور (مروا اولادکم بالصلوٰۃ و هم ابناء سبع و اضر بو هم
 علیہا و هم ابناء عشر سنین) بو معنی تأدییه محمولدر و بر کیمسه انکار
 صلاۃ ایسه مرتد اولور و کر کسلتک اولوب عدا قلمز ایسه تعزیر
 شدید و حبس مدید لازم کلور و اگر تهاون اوزرینه اولوب عقاب اللہدن
 خوف ایتمز ایسه بو صورتده دخی کافر اولور زیرا مکر الہیدن امن
 کفر در شول معنادنکه حقہ عجز نسبت ایتکدر و صلاۃ عبادت بدینہ در که
 اندہ نہ بدئلہ ونہ ماللہ نیابت صحیح دکلدر بالاتفاق مکر که بعد الموت
 کفارتلہ و صبت ایلیم و یا واثقی تبرع ایدہ حجه ایسه نفسله نیابت
 صحیحدر عذر اولیحق و صومده ماللہ فدیہ درستدر پیرفانی یه کورہ
 (و صلاتک ظاہری افعال واذکار و باطنی مناجات و مشاہدہ رب
 غفاردر تنکیم حدیثده اکا اشارت ایدوب کلور) و جعلت قرۃ عینی
 فی الصلوٰۃ (زیرا چشمک قراری مطالعہ محبوب ایلہ حاصل اولور
 و جناب نبونہ بر امر مشکل عارض اولسه صلاتہ التجا ایدرلردی
 و مقصودلری حاصل اولوردی و قرآنده کلور (واستعینوا بالصبر
 و الصلوٰۃ) و براعرابی جتندہ همجوار حضرت اولیق طلبکاری اولدقدہ
 (اعنی بکثرۃ السجود) پیوردیلر یعنی میاندہ جهت جامعہ و مناسب
 معنویہ اولارجہ ہمسایہ اولغہ امکان یوقدر و صلاتہ مشاہدہ یه
 وسیلہ اولان حضور قلیدر بر جھتدن اجزاء صلاتک مجموعندہ خفتندن
 حذر لازمدر والا حضوردن خالی اولان جزئک ردی لازم کلوب صلاۃ

نقصان اوزرینه قالمغه مؤدی اولور بوسیدن جماعته تحریر اوندی
 ناکه هر کسک اجزاء مقبوله سنده بر صورت مقبولة مشخصه حاصل
 اولوب اجزاء غیر مقبولة به شفیع اوله و جماعته اولان نماز منفردا نماز
 اوزرینه بکرمی یدی مرتبه مفضلدر ز بر جماعته اقامت اولسان
 صلوة واحده بلاجماعه اقامت اولسان بر یوم و بر ایله تک صلوتی
 کیدر بر یوم و بر ایله تک فرائضی ایسه اون یدی وروانی اون رکعتدر که
 مجموعی بکرمی یدی اولور (بعددا علما دیشلدر که صلوته مراد اصالة
 فرائض و تبعه واجبات و سنن و نوافلدر و نفل فرض اوزرینه زائد
 دیشلدر و زائد ایکی وجهله بری مصادمه فرض ایلیوب مخالف شریع
 اولاندر الی وقت نماز کی و بری تکمیل یابندندر نوافل صلوت کی کرک
 آنک ایچون اسم مخصوص اولسون صلوة رغائب و صلوة قدر کی و کرک
 اولسون سائر نوافل مطلقه کی و نوافل اوقات مکروهده و یا بحرمدده
 اولمیحق هیچ برندن منع اولماساز ز بر واسطیل قرب الهیدر و بعضیتک
 کیفیت مخصوصه اوزرینه اولدینی بدعت سینه اولسنی مستلزم
 دکلدر ز بر بدعتک مذمومه اولدینی امر جاهلی و یا بطریق المصادمه
 اولسبلدر و محدث فی الحقیقه یوم قوله بدعتدر که دین ایچنده ضالاندر
 ماعداسی سنت حسنه و عین هدایتدر (و بعض علما رسوم ضیق
 فهمندن ناشی نیجه امور شرعیه بی امور بدعیه دن عدایدوب ضلال
 و مضل اولشلردر فاندک ناذره اقتداسی صحیح دکلدر دیدکاری فانددر
 ز بر اقتداسی سراجیه دکلور که (لله علی هذه الصلوة التي التزمها
 هذا علی نفسه) دیسه اقتداسی صحیحدر (و بر ازیه دن نقل ایلیوب اشباهده
 کلور که (یکره الاقتداء فی صلوة لرغائب و صلوة البراءة و صلوة القدر
 الا اذا قلنا نذرت کذا رکعة بهذا الامام بالجماعة) مع هذا نذره دخی حاجت
 یوقدر ز بر بعض صحابه تمسجدده جناب نبوته صلی الله علیه وسلم
 اقتدایتمشلدر که اقتدایرباطده جهت جامعه اولمقده کافیدر تنکیم
 نفس نیت عابد ایله مبوداراسنده رابطه در فاعرف (و نووی نام محدثک
 رغائب حقنده قائل الله واضعها دیدیکی کندی ائمه سندن اولان امام

غزالی به راجع بن زبیر غزالی کتاب احتیاطیه صلوٰۃ مذکوره فی مقرر
 قلوب صلوٰۃ مستحبہ در دیمشدر و تقریر دخی وضع حکمتی در
 و کندی ایامند لغت ایضاً علی بالودر خصوصاً صاحب مذہبی
 اولان امام شافعی به ساریند زبیر شافعی دیمشدر کہ (من استحسن
 فقد شرع) یعنی دین ایچندہ مستحسن اولان نشنہ مشرورانہ در صلوٰۃ
 مذکوره اینہ مستحسنات مشایخدر و مجتہد اجتہادندہ دیکہ وجہلہ
 خطا اوزرینہ مقرر دکل ایکن مشایخ مکاشفین نوجہلہ خطا لری
 اوزرینہ مقرر اولوب دهور طویلہ دہ صلوٰۃ مذکوره فی احیا واقامت
 المثلث والی آخر الزمان تخلید قلیت لوزر (وامام مکی کہ محدثا وادیفندن
 جبال مکہ دہ اون سیمہ دن زیارنہ نیاتانلہ تعیش الیوب وجودی
 سیرہ رنگ اوایوب حالہ دکل معادل و دیک یو غیکن نقلا و کسفا قوت
 القلوب دہ صلوٰۃ براتی تصحیح اشد کلمی لدی اولما لا بصیرت لیمان ایکن
 وصاحب تفسیر التفسیر و کتاب العقائد مفتی الثقلین امام نسفی باقوتہ
 نام دکنبدہ فضائل صلوٰۃ قدیری عیانت ایچمشیکن و فضائل اعمالہ خبر
 واحد و عمل علماء کافی اولدیی جملہ ارباب اجتہاد وار باب حقائق
 عندندہ متفق علیہ ایکن نورانی و این نییہ و سبکی و بقای کبیرک ردیلہ
 شہادت عدول جرح اولوزری (و خواقین عثمانیہ دن سلطان محمد
 الفاتح ایامندہ عقد مجلس اولوب فقہاء دین دن معلوم اولان ملا
 خسرو و ملا کوزانی و سارلر و خصوص اوزرہ معلوم شتادہ ماهر
 و اذواق و مکاشفہ فطندہ حالی باہر اولان شیخ آق شمس الدین اورادہ
 حاضر اولوب صلوٰۃ مذکوره نک صحیحی اوزرینہ بعد الاجماع و قبیہ دہ
 ثبت اولمقی اوزرہ امر سلطان لاحق اولوب و جائز واجب مرتبہ سنہ
 ایروب امور شرعیہ دہ اولوالامرہ اطاعتک لزومی معلوم سابق و لاحق
 ایکن اوہم و خیالاتہ تابع اولان اشخاصک اقوال مرتبہ سبیلہ عمل
 قنورمی (و ہرنہ کہ مخالف نظرین خلافتدن جدل و عنادلہ باز مشرور
 جملہ سی محاب و مردود در کہ اہل قبولہ ایرادی لازم دکلدر زبیر باعث
 ملال دل و ضد ادع سردر و یو فقیرک یو خصوصہ انا و کثیرہ سی

وارد و الله واسع علم * ونوفی الزکوة * دخی زکوتی ابتایده سن
یعنی اسلامک او چنی شرطی ابتاء زکاتدر که ربع عشردر یعنی یکده
یکرمی بش اجمه در بنی اسرائیلده ایسه ربع مال ایدیکه بیکه ایکی
یوز الیدر بویله ایکن بوشریعت سهله و سمحه نک قدرنی بلایوب
ارباب حرم و طمع بیوست ترایه دن ناشی امساکده شدیدار و امر جباره
مخالف و عنید ردر و دیمشدر که دائره ولایت و وضع قدم ایتمک بذل
مال و جانه منوط در پس بخیل اولان ولی اولساز و زکاتده رذیله
بخلدن طهارت نفس واردر بلکه زکوة حقیقته نفسی جعیر ذائلدن
نظهردر بومعنايه صلوة اوز رینه تقدیمی لازم ایدی زیرا دیمشدر که
التخلية قبل التحلیة یعنی اساس قبل البناء و لکن صلوتده شرف
معراج روحانی و مشاهده و لقاء روحانی اولغله زکوة اوز رینه تقدیم
اولندی تکیم صفات الهیهده صلده شرف زائد اولغله حیات اوز رینه
تقدیم اولندی مع هذا حیات ام الصفات در و كذلك زکونده زکونده و نما
واردر که اخراج مال زکاتله بقیه ماله برکات کثیره داخل اولور
و کینجه تراند بولور و لکن طیب نفسه مقارن اولمق کرکدر والا کرها
اولان حمل خبندن خالی اولماز و قرب مرتبه رضا بولماز پس بوندن معلوم
اولدیکه هر تلغه خلف واردر زیرا الله تعالی اجر محسنی اصاعت ایتمز
و مقابله ماله مال و اجر اعطا ایتدیکي کبی مقابله بذل وجود فایده
دخی وجود باقی و زیاده و بر که اول زیاده دن مراد مشاهده جمال
خفدر قال الله تعالی (للذين احسنوا الحسنى و زیاده) وقال الله تعالی
(ولدينا مزيد) و ینه تنزله کلور که (وانفقوا مما جعلکم مستخلفین
فيه) یعنی خلیفک یدارنده اولان اموال فی الحقیقه حقکدر که خلقه
بطریق الخلافه ویرلشد پس اگر عوام و اگر خواص اول اموال دن
انفاق و زکوة و صدقه سنی اخراج لازمدر و هیچ بفرده مال و ملک
الله تعالی نک اولیحق مالک اولدیغین مالک زکوة و صدقه سنی نره دن
و یره لم یده مزریرا حق بنم المالدن و یردیمه سبله خلافه اتفاق لازم
کشدراشته بومالندن انفاقدر و بعضی مرد واردر که مجموع مالی

انصاف ایدر و مال حکمنده اولوب میل ایندیکی نفسنی دخی بذل ایلر
یعنی مجاهده ایلر نا که نفسندن فنا بوله واکا میل و زغبی منقطع اوله واکا
عند الصوفیه المحققین مقام تمحص دیر لر جمیع ماسودن و خصوص
اوزربنه نفسنه انتفادن تخلصیر (و بعضی فتاواده کلور که طالب
علم غنی اولسه دخی زکوة المی جائزدر اکر افاده به و یا استفادیه مشقول
ایسه زیر انویر الابصار و تفسیر سمرقندییه سورة نوبه ده کلور که
طالب العلم نصابه مالک ایسه دخی اکا دفع زکوة ایتک جائزدر زیر
حدیثده کلور که (بیموز دفع الزکوة الی طالب العلم و اوکان له نفقة
اربعین سنة) انتهى و مبسوطده کلور که طالب علم و غازی و منقطع
عن الحج نصابه مالک ایسه دخی اکا دفع زکوة جائزدر (بوفقیه فهم
ایتدیکی بودر که بورایه علمدن مراد علم نافعدر که علم انبیا و اولیاد
بوخسه طالب علوم فلسفیه و عقلیات اولانه طالب علم دیمز که مکر که
طلب ایتدیکی وسائل علوم نافعه اوله علم نحو و علم معانی و امثال کی
و بو مقامک بشقة تحقیقی واردر که تقریری بو محله مناسب دکلدر
(و دیمش لردر که حضرت رسالت صلی الله علیه وسلم هدیه قبول
ایتدی و لکن زکوة و صدقه قبول ایتدی زیر زکوة و سخ مال و صدقه
بطریق الترحم اعطا اولنان نسنه در منصب و جاء نبوی ایسه بویکی
مضادن عالیدر انکیچون صدر اولده آله دخی جائز دکل ایدی که هاشمی
اولنلردر زیر اول وقتده انلره معتمدن دفع اولنان خمس الخمس
کافی ایدی صکره که سادات چو غالدی فقرادن اولنلربنه قبول زکوة
جائزدر دیو فتوی و یردیلر پس اکر قبول ایدر لسه رخصتدر و اکر
مراعات عرض هاشمیت ایدوب رد ایدر لسه هر یمتدر (و بو مقامدندر که
بعضی علماء دین و ائمه مجتهدین ساعده (وارحم محمد) دیمکی تیموز ایتدی
زیر جناب نبوی (بالمؤمنین رؤف رحیم) ایله موصوفدر غیره مرحومی
دکلدر و لکن اثر صحیحده وارد اولشدر شکیم صدر الشریعه ده وارددر
پس (وارحم محمد اوصلی علی محمد) دیمک اولور که بالاده معنایه اشارت
اولشدر و قرآنده کلور که (و مما رزقناهم ینفقون) یعنی مال مرزوقدن

اتفاق لازم کلدینی کی علم مرزوقدن دخی لازمدر زیر بر کیمه بر علی
 اهلندن کتم ایلمه لجام ناره ملجم اوله پس اگر اتفاق مالده واکریندل
 عظیمه محطیه مخالفت لازمدر مثلاً غنی به وفاسقه دفع مال اولمان مکرکه
 خاسق فقیر نفقه سنی واجب اولان ذور جدن اوله بصورتده دخی
 کفایت قدر اتفاق ایدر زیاده دکل و علم دخی بویه در زیر انا اهل کوره
 حراچی الله قلم ویرمک کی اولوز خصوصاً که اسرار اکیمه مقوله سنی
 کشف ایتمکد مضرر بین و خلل عظیم واددر و بوقفیرک از باب انکارله
 مبتلی اولدیغ اکر یلخیر اسرار و ناقبله انظار یوزندن کلدی اگر چه
 مسئله اولدن معلوم ایدی ولکن خلق اراستنده قابل وارد رظن
 اولنوردی حال حال و قال نه ایدیکی ظاهر در همدان خاموش باش
 (و دیشلردر که تصرف سلطانیده اولان اموال اصناف ار بعد در که
 هر بزرگ بیت مفردی و در در که جایه بیت المال اطلاق اولنور بزی
 بیت خمس و زکوة عشر در وری دخی خراج رؤسدر و اراضینک
 خراج موظفی و خراج مقاسمه سی و کفارک تا جلندن النان بویته اولور
 وری دخی بریتیدر که واری اولیان ترکات موتی وضع اولنور وری
 دخی بیت القیاط در (بو بیوت ار بعضه اموال سلاطینک مملو کلدی
 دکندر بر کیمه اتی ملک سلطاندردیو اعتقاد ایلمه کافر اولوز
 دیشلردر بس سلاطینه لازم اولان اول اموالی مصارف مخصوصه سنه
 صرف ایتمکدر و سلطان اوزرینه انار ایچون زکوة لازم دکلدر بلکه
 انار اوزرینه لازم اولان کندی اموال مملو که و موروثه و تنق زکوة
 ویرمکدر و یوزندن فهم اولندیکه کرک و بیون حق و امثالی دیو اخذ
 اولنان اموال زکوة مقوله شیدر که سلطان اتی کندی مصارفه صرف
 ایتمک حلال دکلدر و باعصاوده شبهه واقع اولمسه اول اموال زکوة
 نیسبه ویرنلر بر دفعه دخی فقرایه ذکر ایدر دیو قول و در در زکوة
 سائر مسائلی فرجه سی کتب فقیه سنه تنبع اوله (وز زکوة نبوتک
 لون یسینی و هیزلر ایتمک سنی سنه سنه فرجه اولمسه در و زکوة فطر
 و مطر و عید دخی اول سنه سنه در و زکوة معتبر اولان مکان مالدر

حتی کندی بر شهرده و مالی بلد آخرده اولسه زکونی مالی اولان
 موضعه و برز صدقه فطرده معتبر اولان ایسه کندی مکانیدر اولاد
 صفار و عیدیک مکانی دکلر پس کندی هر زده اولور سه صدقه
 قطری و برز (و دیمشدر که افضل اولان بودر که زکوة و صدقه بی
 برادر لایته و اذن انلرک اولاد نه و اذن اعوام فقراسنه و اذن اهل
 سکه سنه یعنی خانه سی زقافده بولتان فقرایه و اذن اهل مصره یعنی
 ساکن اولدیغی شهر فقراسنه کذا ذکره از بلعی * و صوم رمضان *
 یعنی شهر رمضان صائم اولان اوله سنکه اسلامک دردنجی شرطیدر
 و بوندن ظاهر اولدیکه رمضانک مراد شهر رمضانک برادر رمضان
 بعض اخبارده گلدیکی اوزره اسماء الهیه دندز انک ایچون رمضان
 کلدی و رمضان کلدی دیمکدن نمی اولمشدر تا که حق کلدی و حق
 کندی دیمکی ابهام اتمیه حق تعالی مجی و ذهاب و بولرک اتمه الی صفات
 کونیه دن مبرادر اگر چه حق کندی اطریق اشتزل بموقوله صفاته
 و وصف اتمشدر و انک محلی وارد بوراده دنلر تنکیم دهری سب اتمکدن
 نمی اولدی زیرا دهر کرچه اسم زماندز و لکن خفه دخی دهر دیلور
 انک ایچون بعض اخبارده یاد هر باد یهوز باد بهار وارد اولمشدر
 پس سب دهر اتمکده دخی ابهام وارد الحاصل زمان ایچون موضع
 اولان رمضانک اسم علی مجموع شهر رمضانک اگر چه لفظ شهری
 طبله دخی مستعملدر تنکیم حدیثه کاور (اذا جاء رمضان) الخ
 و رمضان دلدی زیرا ذنوب اهل ایمانی از ماض یعنی احراق و ازاله
 لیدر و شهر رمضان دخی هجرتک ایکنجی سنه سنده فرض اولدی
 (و فخر عالم صلی الله علیه و سلم طقوز شهر رمضان صائم اولدیلر که
 بشی بکرمی طقوز و ماعداسی او تودر زیرا شهر بکرمی طقوز اولسه
 دخی شهر کاملی عدا اولور تنکیم حدیثه کاور (شهر اعید لایه فضان
 رمضان و ذوالحجه) یعنی بویکی شهرک عشر اخیر لری بکرمی طقوز
 اولسه دخی سنه فضیله اولدز و عدد شهر او تودر و یا خورد اذن
 مراد دی الحجه و اولان عملی تفضیلدر که اجر و ثوابده شهر رمضانک

کبر و قلمز دیمک در کما فی ابکار الافکار و لکن وجه اول اوجده در
 زیرا ارباب حقایق عندنده افضل الشهور شهر رمضان و اندن شهر
 ربیع الاول و اندن شهر الله رجب و اندن شعبان و اندن ذی الحجه
 و اندن ذی القعدة و اندن محرمدر و ماعداسی برابردر (بعدنا صومک
 و جوی اصحاب عذر اولینله در پس پیر فانیکه فنا و زواله قریب
 اولش و یاقوت بشر به سی فنا بولشد در صومه قادر اولیجی بهر
 یوم فدی به و پر صدقه فطر کی و الی آخر العمر قضاسی لازم کلز و سفر
 دخی میج افطاردر و لکن مشقت یو غیسه صوم عز یمتدر و شول
 مرض که صومه زیاده و یامتمد و یا هلاکه مؤدی اوله بوضورته
 دخی افطار ایدوب ایام صحتده قضا ایدر و حیض و حبل وارضاعده
 دخی افطار ایدر اگر صوم کننینه و یا ولد نه ضرر و پر رسه و عطاش
 شدید و جوع که اندن هلاک خوف اولور بولردخی میجدر و عید
 و مقابله سنده اولسه مقیم ایسه ده افطاری میخصدر و شول کیمسه که
 عندله افطار ایدر اگر کفارت لازم کلز و اگر مریض و مسافر مرض
 و سفری حالته و فوات اینسه و صیت واجب اولساز و اگر مریض
 یرقاج کون صحتده و مسافر یرقاج کون اقامنده اولوب و فوات اینسه
 ایلم صحت و اقامتبری قدر و صیت بالاطعام واجب اولور و اگر صومنی
 افساده کفارت لازم کلسه تکفیر نینته اعتساق رقبه ایدر و اگر قادر
 اولرسه ایکی شهر متابما صائم اولور و اگر قادر اولرسه التمس مسکینه
 صدقه فطر کی نصف صاع و پرر و صحیح اولان بودر که کفارت
 یمین ده عدد عشره و کفارت صومده عدد ستین مراعات اولمقی
 لازمدر اگر چه یوم واحد ده دفعاتله مسکین واحد دفع اولنسه دخی
 جوازینه قول واردر و کفارتده نداخل اعتبار ایدنلرک قولاری اوزره
 صوم و سائر ما واجب علیه بر کفارت دور یله حاصل اولور و فدی
 صلوة دوری بر شخصه مجلس واحدده مرار ادفع اتمکله دخی جائز
 اولور و صومی اکل و شرب و امثالی افساد ایتدییکی کبی کذب و غیبت
 و غیبه و عین کاذبه و شهوتله مرأه اجنبیه نک محاسنه نظر ایتک دخی

ثوابی ابطال ایدر اگر چه فضلا لازم کلت نشکیم ثواب حرامله نماز
 دخی بویه و بعض فتاواده کلور که اگر حرام اجه کوسرتوب لباسی
 شوکات دیمدیه حرام اولماز مکر که لباس کندی مقصوب
 و با حریر اوله و صومک شرعیسی معلومدر و حقیقیسی اولدر که
 حاسوای حقن امساک ایلله و نفسی انک شهوات و تعلقاتندن منع
 ایده و انک افطاری لقاء الهی ایلله در اشتهه للصائم فرختان بودر
 یعنی بری عید افطار طبیعی و بری عید افطار حقیقیدر که هید اکبر
 دید کلری بودر و صوم صفت صمدیه اولمغله بشری ملک مرتبه سینه
 ایصال ایدر که مرتبه نوردر بوراندنر که رؤیتی نجوع اوزدینه مینی
 قلیدلر اگر چه ریاضت عند المحققین تحسین اخلاق و عند الحكماء تصفیه
 محل ایچوندرو علی کل حال منج فتح دکلدر بلکه منت الهیه بایندنر اگر انک
 ایچون سبب منج اولایدی فتح مکنسب اولمق لازم کلوردی هر کمال ایسه
اختصاص الهیدر اگر چه محجو بلره کوره بعضیسی مکنسب کورینور
 هیات * و تحج البیت ان استطعت الیه سبیلا * دخی سن یتلی یعنی کعبه بی
 حج و قصد ایلله سن اگر زاد و راحله جهندن اکا قدرتک واریسه یعنی
 اسلامک بشنچی شرطی ذی قدرت اولانه حج ایتمکدر و استطاعت
 شول قدرت تامه در که فعلک صدوری اکا منوطدر بوسیدن فعله
 مقارن اولور زیرا قبل شروع الفعل قدرت حقیقیه متوهمدر محقق
 دکلدر قدرت اصلنده صفت الهیه در که عجزی منافیدر نشکیم عجز
 صفت عبديه در که قدرتی منافیدر پس عبد اقدار الهی ایلله قادر در
 یو خسه بنفسه دکل چونکه موانع مرتفعه اولوب لوازم طریق
 موجوده اوله حج فرض اولور شویله که اهل بلدی خروج ایندوکی
 وقتده استطاعی و ارایکن انلره ایتمه امام ابو یوسف عندنده و امام
 اعظمندن بر روایت اوزره آثم اولور زیرا فرضیت حج علی الفور در
 و امام محمد عندنده تا خبری جائزدر زیر اصولوه کی وقتی موسه در اگر چه
 اول وقت رضوان الله در یعنی آخر عمر نه دکل حج ایدر سه اثمندن خصلاص
 اولور و اگر قبل الحج وفات ایدر سه آثم اولور و وصیت لازم کلور و اگر

وصفت ایتوب و رثه سی تبرع ایدر رثه عند الامام مزجود که فرضه بدل
 اوله و لکن بومعنائی و کذلک دور معلومه و سائر کفار ائده تبرعی
 مفرد ائده امامدن عدا اتمشیلردز (پس سقوط فرضه عند الكل و صبت
 لا بدد و قرآنیه کلوز) (ومن کفر فان الله غنی عن العالمین) یعنی بر کیمسه
 مستطیع اولوب عدا اجمعی ترک یا یسه اگر فرض یعنی بطریق الزدایسه
 کافر اولور و اگر بطریق التکاسل ایسه کفره مقاربا اولور نه کیم ترک
 صلوتیه اولان و عید دخی بوا یکی معنادن یرینه محمولدر که حدیثه
 کلوز (من ترک الصلوة متعمدا فقد کفر) ترک صلوة و ترک حج امر هائل
 اولمغسله انک ترکندن کفر له تعیر اولمغسله تغایظ و تشدید وارد و ترک
 شکرده دخی بو تغایظ وارد اولمشدر قال الله تعالی (ومن یشکرفانما
 یشکر لنفسه ومن کفر فان الله غنی حمید) و قرآنیه فنی سیدک حنفیه که
 بومقوله تغلیظ واقع اولمشدر اکا کبیره دنلور (و حج قصد قبلدر که
 بعث الاهی الیه اتباعا و نحر کدر تا که دعوت ابراهیم علیه السلامه
 اجابت حاصل اوله قال الله تعالی (واذن فی الناس بالحج) یعنی بوا امرک
 موجبیم حضرت ابراهیم تأذین و اعلام ایدوب بیسور دیکه (الا ان
 ربکم بی لکم نبیا فحجوه) و بو خطایده اصل اولان امت محمد در یعنی
 ای امت محمد بن سیزه امر الاهی الیه بریت بنایلدم پس سز انک زیارتی
 قصد ایدیکوز تا که حج اصغرایده سز و فی الحقیقه در بیتی مراد ایدیکوز
 تا که حج اکبرایده سز بر اکعبه وحدت ذاتیه اشارتدر و عارف اولان
 درود پواره باقر بلکه دیاره نظرایر و شولکه اعمی اوله انک چشمندن
 چه حاصل که جماله یوسفی کوزمز و یوندن فهم اولندیکه حج غزاون
 افضلدر اگر چه غزاون مقدمدر زبیرا غزاون نفس اماره یه رمز اولمغسله
 تمایه بایندندر خاء مجیمه الیه حج ایسه مشاهده و روح قبیلندندر که
 تحلیلدر خاء مهمله الیه (الحمد لله تعالی بو فقره بو ترتیب اوزره واقع
 اولوب ایکی کره غزاون مجید دن صکره اینی کره حج اصغرو اکبرله تدارک
 آگهی اولمشدر و فی الحقیقه حج عبور اود و که خلقدن حقه رجوع
 ایدوب بردخی معصبت دکل بلکه ما سوا به التفات انیمه سک زبیرا

بصرک اول وجهی مطالعه دنصکره غیره نظری حرامدر واکر
حقیدن خلقه دوزسه ابدی محبوب اولوب قالور (واتفاق علمائک
اوزرینه در که مال حرامله حج ایده نه ثواب یوقدر بلکه هجی مردود در
اگرچه حج اندن ساقط اولور و امام احمد ساقط اولماز دیشدر ثوابی
اولیان سنه بی اعاده لازمدر کراهت ایله ادا اولسان صلاتی اعاده
لازم کلدیکی کی و بر ماده ده که اختلاف مجتهد واقع اوله اوراده احتیاطله
عمل لازمدر قربان عقبه کی (و مال حج مهوور نسان فاضل کرکدر
کرک مؤجله و کرک معجله و بعضیلر دیدیلر که صدق مؤجله دن فضل
شرط دکلدن زیرا هتوز مطلوب دکلدن و صدق مؤجل ایله مرآت
غنیه اولماز مگر هر نه وقتکه مطالبه ایده زو جندن المغه قادره اوله
(وصی و مملوک حج یتیم اولسه لر بعد البلوغ والاعتاق بر دفعه دخی
حج لازمدر فقیر کی دکلدن یعنی فقیر و اعی و مقعد و مغلوب و اشیالی
حج یتیم اولسه لر فرضلرندن واقع اولور فقیر اوزرینه حج فرض دکلدن
دیدکلری آفاقه کوره در چونکه مبقاته داخل و کعبه به واصل اوله
فرضیت حج تعیین اولور و بر کعبه غیر ایچون حج ایتد اکر غنی اولوب
مقدما کندی نفسیچون حج یتیم ایسه کراهت تحریمه ایله مکروهدر
زیرا کندی نفسی اوزرینه حج فرض ایکن حج عن الغیر ایتمک جهل
عظیمدر و اکر غنی دکلدن ایسه کندی نفسی اوزرینه دخی فرض اولور
بو صورتده بعض علماء دیدیلر که اصل حج امر ایلمن کیمسه دن واقع
اولور انکیچون مجموع عنه ایچون نیت و تکبیه سینده دخی اتی ذکر ایدر
و بعضیلر دیدیلر که مأمور دن تطوعا واقع اولور و فرض حج ساقط
اولماز بلکه کندی ایچون بر دفعه دخی حج ایتماودر و امر اولانه ثواب
نفقه وارد در ولیکن اجاعا حج اندن ساقط اولور نه کیم مؤید زاده
فتاوا سنده یوقول اختیار وائک اوزرینه اقتضایلر ایتمدر چونکه بومسأله
اختلافدن خالی اولدی پس افضل اولان مقدما کندی نفسیچون
حج ایده نه حج یتیمه لر (و بر کعبه حج عن الغیر ایسه وکیل مطلق
اولقی کرکدر تا که بیعت و مخاطراتدن خلاص اوله یعنی جهل امر ایدن

کیمسه مأ موره دفع مال ایتسد یکی وقتده دیمک صکر کرد که
 آل شو مالی و بنم ایچون ویا فلان ایچون حج ایت و نوجهسته
 دیلر ایتک او یله ایله بوسور تده مأ مور بالیج دخی غیر بی کندی
 برینه توکیل ایتک جائز اولور کک مر یض اولسون و کک اولسون
 و کک حرمده تبیین ایتسون و کک آفاقده و کک ندنده فضله مال
 قالور سه آمره و یا خود و ارشه دفع ایتک لازم کلز بوا عصارده
 اکثر ناس بومسأله دن غافل اولوب حج عن الغیری افساد و یا حاج
 اولانی مشقته دو شورر لر (واشبا هده کلور که اهل اسبلام انتفاع
 ایده جک نسنه بنا ایتک حجه ثابته دن افضلدر (وحج فرض طاعت
 والدیندن اولادر نافله بویله دکلدر وحج غنی حج فقیردن افضلدر زیرا
 فقیر مکده دن تأدیه فرض ایدر ذهابنده متطوعدر فضیلت فرض ایسه
 تطوعدن افضلدر (وحج تطوع صدقه نافله دن افضلدر و جمهور
 علماء دیمش لر در که روح میتهد اهداء اولنان نسنه ده نفس عمل ثوابی
 واصل اولور و بعض حنفیه دیدیلر که ثواب اتفاق واصل اولور مثلاً
 حجه ثواب نفقه واصل اولور یو خسه افعال مناسک ثوابی دکل انکیچون
 امر بالیج ایدن فی نفس الامر حاج اولماز بلکه حاج اولان افعال مناسکی
 بالفعل مناسک ایدندر و بوقول هندار باب الحقائق اقوادر (بعدذا
 صلاة عبادت بدنیه و زکاة عبادت مالیه و صیام عبادت نفسیه و حج
 عبادت مرکبدر و بونلر فروض اعباندندر و بونلردن صکره جهاد دد که
 فروض کفایه دندر و حج و زکاة و صلاة و صیام ده جمله مستویدر
 و اسلام بریت کبیدر که انک بایتک مضراعی تلفظ شهادتین در
 وارکانیت دورندر که صلاة و زکاة و صیام و حجدر پس بویقی اقامت
 لازم کلدی تا که بزی جهنمک زمهریر نفس و حرورندن وقایه ایلنه
 زیرا حدیثده کلور که نار رب العالمینه شکایت ایلوب یارب بعضم
 بعضمی اکل ایتدی و اجزاء وجودم بری برینه منضم اولدی پس
 بکا ذن و برکه ایکی دفعه نفس ایهیم بر نفس شناده و بر نفس صبغده
 پس شو لکه باز ده مجرم و حروردر انک نفستنددر قح قائله و شولکه

قیسه لردم بدوز مهر بردر بودخی انك نغسندندر و بومعنادن
 حدیثه كلور (ابرو باالظهر فان شدة الحر من فبح جهنم) و فبح
 جهنمك غلبا نيدر الحاصل ناس دنیا ده حرشمن و برد هوا دن
 کندیلرینی و قایما ایچون از کلان اربعه دن معمول خانه انخاذا بندکیزی کچی
 کر کدر که یوم قیامتده دخی حرور و ز مهر بر ناردن کندیلرینی حفظ
 ایدم جك خانه دین بنایده لر ز بر اول کونده جهنم بنفسه افوران و غلبان
 ایدمك موقفه کلسه کر کدر نیکیم سوره ملکده اعداء الله معامله سی
 مبین در نفوذ بالله من شرها و سطوتها و خطوتها * قال صدقت *
 و بعض نسخده (فحبه الله یساله و یصدقه) دخی الحاق اولنشدن
 و لکن حدیثه متفق علیه در که بخاری و مسلمده بوالحاق بوقدر
 یعنی اول کپسه جناب نبویدن صلی الله علیه و سلم سؤالتك جوانی
 اشتد کده صدقت یا محمد دیوب جناب نبوی تصدیق ایلدی تاکه کنددی
 بومضایه عارف اولوب سؤالی محضا حاضر بالمجس اولنله اسماع ایچون
 اولدوغنه اشارت اوله و یادفع وهم ایچون تصدیق ایتدی تاکه سائل
 جواب مذکور ی قبول ایتدی دیمه نیکیم سکوتدن عدم قبول لایح اولور
 و یا خود جبریلدن بو تصدیق اشتد کده کو یا حدیثی ایکی کپسه دن
 استماع ایتش اولدیلر ایکی شاهد ایسه بر شا همدن اولی دز (سؤال
 اولنور سه که تعریف اسلام مدن و تخصیص امور مذکورده دن
 و تصدیقدن فهم اولنور که اسلام مطلقا بونلردن عبارت و بونلرک
 برینی تارك اولان کافر اوله (جواب بودر که مراد اسلام کاملدر پس
 بونلردن برینی ترك ایدن مسلم کامل اولماز دیمکدر بوندن ایسه کفر لازم
 کلز الحاصل شهادت رکندر دینلره کوره ترك شهادتله لزوم کفر مقرر در
 و اجزاء احکام دنیویه به شرطدر دینلره کوره آثم اولقی لازم کاور
 قلبنده تصدیق و ارا ایسه پس تلفظ شهادتی ترکله آثم اولیچق ماعدایی
 ترکله بطریق الاولی آثم اولور و بوار کلز معظلمات دینییه دن اولمغاله
 اصول و سائر فروع حکمیه قلندی اگر چه شهادت اصل و ماعدایی
 شعب و فر و عذر و بونلردن فهم اولندیکه امور مذکوریه شروط

دینک ارکان اطلاق می‌نمائی دگدر فاحفظ * قال فاحبرنی عن الایمان *
 اول رجل دیدیکه با محمد چونکه اسلامدن خبر ویردک پس بکا
 ایماندن دخی خبر ویرناکه بوندن دخی مستغید اولایم و بوندن ایمان
 واسلام متعذرا و لمق کورینور مع هذا وجدته ذاهب اولشلمدر
 وحق اولان بودرکه اصل دین اصل شجره کیدرکه شجره نیک ابتدا
 نواتدن نپائنده ایکی شعبه سی اولدینی کی که بری ذاته و بری دخی
 صفاته اشارتدر اصل دینک دخی ایکی شعبه سی واردرکه بری شعبه
 ذاتدرکه ایماندر انکیچون ذات کی باطندر و بری شعبه صفاتدرکه
 اسلامدر انکیچون صفات کی ظهردر و ذاتک ظهوری صفاتله
 و صفاتک قوامی ذاته اولدینی کی ایمانک دخی ظهوری اسلامله
 واسلامک قوامی ایمانله اولدی انکیچون ایمانی ضعیف اولنلرک اسلامری
 دخی ضعیقدر الحاصل روح و چند اصلنده امر واحد اولوب صکره
 بعض کیفیات و اعتباراتله متمیز اولدقلری کی ایمان واسلام دخی
 متمیز اولدیلر و متمیز ظاهری و حدت باطنی مثالی اولدی نته کیم بعض
 کبار بیورمشلردرکه (لنا من امره روح و جسم) یعنی روح و جسمک
 ایکبسی دخی عالم امردن قلمندر مع هذا قرآده عالم امر عالم خلقله
 مقابلدر نته کیم کلور (الاله الخلق والامر) و بومقامک فهمی فی الجملة
 ذوقه دائردر زیر اطور عقلدن خارج کیدر ولکن عقل قدسی اهلنه
 نمایان و اهل دله سنجیل مجلاوه صورت کی عیانددر فاجدالله علی
 هذا انتقر بر و اشکرله علی هذا التحریر فانه الغیرة المزبلة الخیر * قال
 ان تؤمن بالله * جناب نبوت صلی الله علیه وسلم دخی جواب و ربوب
 بیوردیکه ایمان اودرکه الله تعالی به ایمان کتوره سن یعنی ایمانک متعلق
 الی نسنه درکه اولکبسی الله تعالی نیک وجودنی و وجوب وجودنی
 و صفات کماله سی تصدیق اینکدر و ذات و صفات و افعائنده شریکی
 و نظیری بوقدر دیو اعتقاد اینکدر و انک ذاته عالمک علی و عارفک
 عرفانی و مکاشفک ~~کشی~~ ضعیف بلکه معلوم اولدینی
 الوهیتی مرتبه منه دکر نیکم کلور (فا علم نه لا اله الا الله)

وانك ذاتنده انبیا به و كل اولیا به برق شعشعانی وارد كه ذاتندن
 حصه لری او قدر در معرفه الله دید كلری فی الحقیقه صفات
 سلبيه یوزندند كه از ایدر یعنی بدایتی یوقدر وابدیدر یعنی
 نهایتی یوقدر و قدیمدر كه صفات حدو ثدن مبرا و واجبدر كه
 صفات امکاندن مبرا دیمكدر و علی هذا زیرا صفات ثبویه سبله
 حقیقی اوزره بلك مشكدر مثلا حیات دیو اثبات اولنور و لكن
 حیات ذاتیه سی نوجهله در ادراك اولمز زیرا قیاسدن خارجدر
 بناء علی هذا كنه ذات و كنه صفاتی ینه كندی یلور انكچون
 دیمشردر كه (لا یعرف الله الا الله) و عبدك مرتبه سی ایمان باغبیدر
 انك مافوقی مكاشفه صفات ودخی مافوقی ذكر اولنسان برق ذاتدر
 و یوبرقی و بو مكاشفه ایمان اوزرینه متفرعدر پس ایمان اصل
 و لمعادندر و درجات عالییه بقدر اطقه البشریه كمال علم و معرفتیه
 اموطدر (پس اعلى الجنات جنت عدن و فردوس اولدیغی كبی اعلى
 العلوم دخی علم بالله در كه بو علمك اربابی جنت عدن و فردوسده مقیم
 اولورلر زیرا علو حاله مناسب اولان علو درجهدر و علم بالله كشفیدن
 آشفه سی علم نظر و استدلال و اندن آشفه مرتبه یه عفا شد درلر كه
 عامه ناسك حابیدر یوخسه علوم دیمزلر (و علم نظر اهللك اكالی دخی
 آخر اظهار عجز و قصور ایدوب هر نسنه لك حقیقی خواص و لوازمی
 یوزندن معلومدر یوخسه نفس حقیقت من حیث هی معلوم دكلدن
 دیمشردر و ارباب حقیقت بو كلامی قبول ایتلردر زیرا علمك نهایتی
 عجز و جهلدر انكچون كلور (علیكم بدین المجاز) یعنی عامه ناس قدیمدن
 نه اعتقاد اوزرینه اولدیلا یسه مزدخی اول دین و اول اعتقاد اوزرینه
 اولو كن زیرا علم نظر اظهاردن خالی دكلدر و علم مكاشفه دخی بحر
 محبطدر كلری یوق و حیرتی حددن ارتوقدر (پس كرهه علم البقین
 و عین الیقین و حق الیقین درلر فاما اعتبار الله در و لكن ایمان
 و اعتقادده تمكین كر كدر تا كه مفید اوله و علم الیقین اهللك اعتقادندن
 دین الیقین اهللك اعتقاد دی اقوی و حق الیقین عین الیقینك

فوقنده در حقیقت حق البقین رسول الله صلی الله علیه وسلم
 مخصوص بر مرتبه عالیه در و بمراتب اوزرینه اولان اهل ایمان
 و اهل اعتقاد که تمکینه نشانی عمل شرعیه ثبات و امور دینیه
 صلابت در و الحمد لله تعالی * و ملائکه * دخی حق تعالینک ملائکه سنه
 ایمان کتوره سنکه ملائکه اینکجی مؤمن به در و ملائکه به ایمان بر قاج
 معنیه در (اولکبسی وجود لرخی تصدیق در زیر انصوص قطعیه ایله
 ثابت اولمسه انلری نفی ایدن کافر اولور و بونلرک وجود لرخی جله دن
 مقدم اولمسه وجود خارجی ترتیبی اوزرینه ذکرده دخی تقدیم
 اولدیلر و انلرک اولی عقل اول و ملائکه مهجده که مجردات دیرلر
 بونلر عالم و آدمی بیلزلر و سجده آدم ایله دخی مأمور اولمشلردر
 و انلرک نصکره ملائکه عرشیه و سماویه و ارضیه خلق اولمشلدر که
 بونلر اجسام لطیفه ایله تشکل ایشلر و سجده آدم ایله مأمور اولمشلردر
 و ملائکه دین بر طائفه که سجده دن ابا و امتناع ایتکله احراق اولمشلردر
 اول ملائکه دن مراد جندن بر طائفه در یوخسه ملائکه معهوده
 دکلدر زیر ملائکه (لایقصون الله ما امرهم) مضمونیه موصوفلدر
 انکیچون هاروت و ماروت حقنده عامی اولدیلر دیو اعتقاد ایتک
 ردنص قاطع اولمسه موجب کفر در دیشلردر و جنه ملک اطلاق
 اولمشلدر زیر ملک کی انلرک دخی بعضی امور ایچون رسالتلری وارد
 نکیم بلکه دخی جن اطلاق اولنور اعین ناهدن استنارلیدن اونوری
 فاحفظ فانه مما ینفعل (و اینکجیسی بودر که ملائکه عباد الله در انس
 و جن کی اگرچه بواوچی صور متباینه اوزرینه خلق اولمشلدر
 و خصوص اوزرینه ملائکه ذکور و انوثت ایله متصف دکلدر
 بلکه حقیقت ثالثه در براق کی که سائر حیوانات جنسندن دکلدر بلکه
 بشقه بر حقیقتدر و ملائکه نک عباد الله اولدیغی الوهیت لرخی منافق
 بس انلره آلهه دینلر کافر اولدیلر خصوصاً که اجنحه ایله موصوفلدر
 قال الله تعالی (اولی اجنحه مثنی وثلاث و رباع) الله تعالی ایسه بومقوله
 اوصافدن مبرادر زیر اگرچه اجنحه ملائکه قوت زائده لرینه اشارتدز

فاما اجنحه صوریه وحسبدر بنی دخی منافی دکلدر وانلرک قناتلری
 طبور کی صعود ایچون دکل بلکه نزول ایچوندو زرا نور اینسلی
 جهندن عرب جلری ذاتی وطیبعبدر که اسباب خارجه به محتاج دکلدر
 نزول ایسه خلاف طبعلریدر که خفت ذاتیه لری نزول اقتضا ایتمز
 و بونلده اولان قدرت وقوت اقدار الهی ابله در پس حقیقت قدرت
 الله تعالی نکدر (واوچنجیسی بودر که ملائکه مأمور لر و مکلفلر در
 ته کیم قرائنده میندر و لکن ملائکه سماویه بالکن مأمور لر در زیر
 علویات عقول مجرد به متصل اولغله انلر کوره مقتضی نمی بوقدر
 ملائکه ارضیه ایسه نفوس بشریه وجنیه به اتصاله بحکم الجوار
 هم مأمور لر و هم منهیلر در و لکن منهی اولق امکان ذاتی حسبیله در
 بوندن ایسه بالفعل صدور عصیان لازم کلز ته کیم (یا ایها النبی اتق الله)
 دندلی مع هذا نبی معصوم اولغله امتناع بالغیر حسبیله اندن افراد
 امت کی معصیت صادر اولماز ته کیم الله تعالی حقنده ایلان بری
 جائز در دیدلر مع هذا خارجه وقوعی بوقدر و بوندن ملائکه طبقات
 مختلفه اولق ظاهر اولدی (و بونلرک جله سی اوزرینه موت جائزدر
 و لکن منظر بندن اولغله ابتداء عالم ابداعدن انتهاء دنیایه دك حیاته
 اولور و لکن ارواحک حیاتی حیات ذاتیه اولغله انلرک موتلری
 غشیان کی برجاتدر سائر دن روح وانلرک بشقه روحله حیاتلری کی
 دکلدر که مفارقت روحله ذوق موت ایدلر (وحضرت هربایه علیه
 السلام روح اطلاق اولندیغی صورت بشریه ثابت سنی منافی دکلدر
 ز پراهر بعدن تولد ایتمشدر پس اکا روح مجسم دیمک خطادر فاما
 جبر بلك صورت اعزایه سی تمثل طریقیله در (ودور دنجیسی بودر که
 ملائکه دن رسل واردر که الله تعالی انلری بشردن مراد اولان کیمسه ز
 ارسال ایتمشدر جبرائیل و میکائیل واسرافیل و اشعاشی کی که وحیله
 و بعض امورله الله ایله عبادی میاننده توسط ایدلر قل الله تعالی
 (الله یصطفی من الملائکه رسلا) و جائزدر که بری برلینه دخی رسول
 وله لر (و ملائکه خوفله و بکائله موصوفلر در و لکن انلرک بکار ی

بشرکی دمعله دکلد زبرا ارواحده دمع اولماز بلکه حاللرینه مناسب
اولان وجهله در (ولائکه حسن وجهله وحسن صوته دخی وصفه
اولمشدر حسن زانلرندن اوتوری بشردن مستر اولورل زبرا بشر
انلری کورسه جیب عقلری چاک وعدم تحملدن زهر مری منشق اولور
(و حق تعالینک خلقندن اسرافیلدن احسن صوت یوقدر شویله که
تسبیحه شروع ایتد کد سموات سبع اهل تسبیح و صلاتلرن قطع ایدوب
استماع ایلر قال الله تعالی (یزید فی الخلق ما یشاء) علما دیمشدر که
بومزیدده حسن وجه و حسن صوت و حسن خط و امشالی داخلدر
بوخود مهلمومدر که صوت مجرد ده اکثر خلائق برابردر پس ایراث
حلاوت ایتکه فی الجمله نفی لازم کد بیکه اکالحن عرب دبرلر پس
فقهاک خوشخوانی تقدیم ایتوب درست خوانی تقدیم ایتک کرکدر
دید کلری خوشخوان درست خوان اولدیغه کوره در والا (زینوا
القرآن باصواتکم) موجبجه حسن صوت قاری زینت قرأندر که
قرأتک حسن ذاتیسی اوزرینه حسن عارضیدر و حسن بر حسن نور
علی نورکی اولدیغی ظاهر در و حسن صوت مصلی بی اشغال ایدر
دید کلری بی مذاق اولمقدندر بلکه آثاره خشیت ایدوب عالم قدسه
روحک عروجنه یا عثدر زبرا حسن صوت حظ روحدر و جناب نبوت
صلی الله علیه وسلم حداء عربی استماع ایتش و ابو موسی الاشعری بی
رضی الله عنه حسن صوتندن اوتوری مدح ایدوب (لقد اوتی هذا
مزمرا من مزامیر آل داود) پیور مشدر اشد بوقدر بطریق الاستطراب
ذکر اولندی والا بومجست طویل الذیلدر که محلهده مفصلدر
* و کتبه * دخی الله تعالینک کابلریسه ایمان کتوره سن که اوچخی
مؤمن به کتب الهیه در واکا ایمان بودر که جمله سی کلام الله اولدیغی
تصدیق ایلدا کر لسان سریانی واکر عبرانی واکر عبری واکر عربیدر
زبرا کلام نفسی ذاتنده لغات مختلفه ایله متصف دکلد بلکه لسانله
اقصافی حین نزولده واقع اولمشدر قال الله تعالی (انا جعلنا قرأنا عربیا)
یعنی بوراده قرأتک مجذوبانی عربیته ناظر در یوخسه نفس قرأنتنه دکل

پس عربینه کسوملندیکی حین ادادیدر زیر هر کتاب منزل علیه اولان
 رسولک وقومک لغتی اوزرینه نازلدر تا که فهمی متبسر اوله قال الله
 تعالی (فانما یسرناه بلسانک) الخ پس قرآن کلام الله در که غیر مخلوقدر
 و مخلوقدر دین کافرا ولور بلکه مخلوق اولان احوال عارضه سیدر
 مقروئتی و مسموعتی و مکتوبتی و محفوظتی و امشالی کی بویه ایکن
 نظم قرآن معجزدر که سائر کتب الهیه صفت اعجاز یوقدر و بوندن
 معلوم اولدیکه الله تعالی جیع السنه ابله متکلم در اگر چه افضل
 السنه عربی و اندن طریسیه در به و اندن ترکیدر و آدم جتشدن
 لسان ترکی ابله قالی دیمکله قیام ایدوب چقمشدر زیر دنیاده آخر
 تصرف ترکدر فافهم جدا (و جیع السنه حروف نهجی بی مشتملدر که
 یدوزیک دلدر دیمشدر دوشوقدر و اورددر که لغت ترکیده ثاء مثله
 وحاء خالصه و ذال مجهه و ظاء معجزه و فاء و هاء خالصه یوقدر بلکه
 های حالتیه مشوب نطق ایدرلر و حاء و ظاء عربیه مخصوصدر و همزه
 کلام عجمده ابتداده و اورددر فقط (و صلاح الدین الصفدی نقلی اوزرینه
 تورانده همزه وها و عین یوقدر و لکن بونده نظر و اورددر زیر
 تورانده ایل راجون شدای بسمله یرینه در که همزه و حای مشتملدر
 و لغت فارسیسه دن دوت حرف حروف نهجی به الحاق اولمشدر
 یا و جیم و ژا و کاف فارسی کی که بونلرله مجموع حروف اوتوز ایکی
 اولور وجه الحاق بودر که حروف اربعه مذکوره ابله بعضی قبائل عرب
 تکلم ایلشدر بعد ذاکتب الهیه یوزدر تدر که حقیقه کتاب اطلاق
 اولنان ایکسدر که تورات و قرآندر که بونلر احکام و حدودی مشتملدر
 و ماعداسی صحف مقوله سیدر که رموز و امثال و مواعظ و مزار جردر
 و بعضیلر دیدیلر که (ولیکم اهل الانجیل بما انزل الله فیهم) موججه
 انجیل دخی بعضی احکامی مشتمل ایدی بوسیدن طائفه یهود حضرت
 عیسیاه احکام توراتی فی الجملة تغییر ایدی دیو عداوت ایتدیلر و علی
 تقدیر الاول انجیل وز بوره کتاب اطلاق اولنق شرف زاندر ینه بنامدر
 انکیچون کتب اربعه دیولر (و دیمشدر که قرآنه و سائر کتب الهیه به

اجمالا ایمان هر کس اوزر بنه فرض عیندر و قرآنه تفصیلی ایله
 مکلف اولد یغیر جهندن ایمان تفصیلی فرض کفایه در زیر هر کس
 اوزر بنه وجو بنده خرج و فساد معاش واردر فاما کتب سالفه به
 ایمان تفصیلی بزم اوزر بزمه فرض دکلدر زیر بزانک تفصیلی ایله
 مکلف دکلدر (و کتب منزله به تنافی احکامی وار ایکن ایمان کنور مک
 ایکی وجهله در بری بودر که جمله می من عند الله در دیو تصدیقدر
 نسکیم قرآن محکمت و منشاها تی حقه (کل من عند ربنا) دیو ایمان
 کنور برز و بری دخی بودر که احکام غیر منسوخه سنه ایماندر پس
 منسوخه ایمان لازم کلز نه کیم احکام توراتک اکثری قرآنه منسوخدر
 و بهودک خذلهم الله نسخله بدا لازم ~~کلور~~ دیدیکی باطلدر زیر
 حق تعالیه رای ورآیندن همدول اولماز بلکه انک علی هر سنه تک
 ابتدا و انتهای منی محبطدر پس نسخ بزم علمز کوره تبدیل و علم الهی به
 کوره مدت حکمی بیاندر پس تورات منسوخدر و انک بقا منی اعتقاد
 ایدوب حکم قرآنه تابع اولیسان یهود کافر در و موسی علیه السلام
 انلردن بری و علی هذا * و رسله * دخی حق تعالینک رسول لر بنه
 ایماندر که رسل دوردنجی مؤمن به در رسول هر سل معناسنه دو یعنی
 شول کپسه در که تبلیغ احکام ایچون مبعوث اوله ملک اولسون انسان
 اولسون نی ایسه انسانه مخصوصدر زیر قرآنده ملائکه به رسل
 اطلاق اولنلدی انبیا دئلدی اگر چه لغه اطلاق درست در زیر
 نبی منی عن الله در مخبر معناسنه بوایسه ملکه دخی شاملدر مکر
 شویله توجه اولنه که هر مبلغ مخبر اولاز پس ملک مبلغدر نظم و لفظ
 جهندن و بی لفظا و معنی خبردر زیر مقصود الهی بی افاده اکا
 منوطدر (و رسل اوچیز اون اوچدر عدد اصحاب بدرکن و انبیا تک اولی
 آدم و رسلک اولی نوحدر علیهم السلام زیر ابتدا فرق مختلفه به
 مبعوث اولان نوحدر اندن مقدم اولنلر اولادنه و اقر باسنه مبعوث
 ایدیلر (و ابوالبشر آدم وجه ارضه هبوطدر نصره خلعت نبوت تلبس
 ایددی نه کیم (ثم اجتباه ربه) اکا دالدر (و دیشاردر که وحی نبوت

وحي و سالتدن اعتر یعنی نبی اودر که اکا ملک و ساطتیه وحي اوله
و یا قلبه الهام اولنه و یا رؤیای صادقه ايله تنبيه قلنه پس رسول
نبی دن افضل اولور زیرا وحي خاص وحي نبوتك فوقنده در ولكن
بعض اعاديشده کلمشدر که (وحي النبي ولا احد معه) یعنی بعض انبيا
واردر که کندی نفسی تکميل ايجون جانب خلقه رد اولمشدر بعض
اوليا کي که اکا عارف دیر و بعض انبيا و اولياء لسان ارشاد و هدايته
خلقه رد اولنور که اکا عالم دینلور و اوليادن اولانه وارث دخی اطلاق
اولنور زیرا مرتبه دعوتده وارث نبی در و بو اولکيدن اکلمدر
و جائزدر که بوم قیامتده بعض انبيا کله که بانبجه اصلا تابعی یوقدر
زیرا مدتی قلیله و امنی عالیه اولغله دعوتی نافذه اولما یوب کندی
بنفسه تنها قالمشدر نه کیم کتب تواریح و سیرتبع ایدلره خفی دکلدر
و بونلردن برتی امام مکی قوت القلوبده درج ایلشدر تفصیل عربضی
اندن مطالعه اولنه (و بعض روایتده انبيا یوز یکریمی درت یکدر
دیمشدر و دخی زیاده به قول واردر پس اولاسی آدمدن غایبه ارنجه
جمله سنه ایمان کتوردن و حقدن خلقه مبعوث اولدقاری تصدیق
ایلدن دیملودر (ولکن انبياء سابقه حالا بالفعل انبيا دکلدر بلکه
زمانلر نده انبياء ~~که~~ انلرک شریعت و نبوتلری شریعت و نبوت
محمدیه ايله منسوخدر پس انلره زمانلر نده انبياء در دیو ایمان لازمدر
حالا دکل فاما جناب نبوته صلی الله علیه وسلم حالا بالفعل نبی در و خاتم
الانبياء و الرسلدر دیو ایمان کرکدر چونکه رسول الله اولدوغنه
مؤمن اوله و لكن خاتم الرسل اولوب الی بوم القیام دخی منسوخ اولدوغنی
بیلمه و اول وجهله ایمان کتورمه مؤمن اولماز (و برکیمسه آدک
نبوتی بیلمه کافر اولور دیمشدر حنی آدمه علیه السلام اون صحیفه
نزول ایتشدر که صحیفه واحده می حروف نهجی در زیرا آدم نوع
انسانک مبدائی اولغله لاجرم السنه اولادنه دخی حروف نهجی ماده در
(و برکیمسه ضروریات دینیه دن اولان اموری بیلمه مؤمن اولماز
توحید و نبوت و بعث و جزاکي و احکام فرعیه نبوتده داخلدر

انکچون بر کیمسه به وجوب صلاتدن سوال اولندقد بلم دینه کافر
اولور وکذلک حرمت خمر و زنی و قتل نفس و امثالنی بلمه و تصدیق
ایلسه کافر اولور زیرا بویه مواضعه جمل عذرا و اوماز و الفاظ کفر دخی
بویه در که بالضروره ای بلادلیل دین نبویدن اولدینی برده بلمدم
سور بلمدم دیمک مفید اوماز (و شونسه که روایت آحادله و بلا استدلال ایله
پیلور بویه دکلدیر پس بر کیمسه احکام اجتهادیه بی و با خبر واحد ایله
ثابت اعلان نسنه بی انکار ایلسه کافر اوماز متواتری انکار ایسه کفر
و خبر مشهوری انکار ضلالدر و خبر واحدی انکار ایمک کفر و ضلال
دکل بلکه حکمی عدم قبوله ائمدر (و بعضی امور وارد در که موجبی
متواتر حکمنده اولمضله انکارندن کفر خوف اولور مسح علی الخفین کبی
(و دیمشدر در که مؤمن دکه و جهله کافر اوماز مکر که اشدنکی نسنه بی
شارع امارت تکذیب قیلس اوله مصحفی فاذوراته القبا و تمزین و شد
ز تار کبی (و دیمشدر در که بر نسنه مقطوع به اولدجه اعتقاد اولماز مثلاً
اگر نقل مقوله سندن ایسه تواتره ثابت اولق کرک انکچون رؤیت
معتقد ائدن دکلدیر یعنی مسائل مختلف فیهادن اولوب ضروریات
دینه دن اولمضله اکا ایمان و اعتقاد واجب اوماز و اگر عقلمدن ایسه
دلیل قطعی ایله ثابت اولق کرکدر مادامکه نص متواتر فسخ اتجمه
و اربکسنک میاتی جمع دخی ممکن اولمه والا نصه اعتقاد ایدوب
دلیلی ترک ایده (و هدایه ده کاور که مختار اولان بودر که رسول اللهک
صلی الله علیه و سلم بدرلریکه عبدالله در و جدلری دخی که عبدالمطلب
و هاشم در بونلرک اسملرینی بلمک اسلامده شرط دکلدیر بلکه کندی
اسم شر بفلریکه محمد درانی بلمک کافیدر پس اسلامی کرچه درستدر
ولکن عدم مفرقله عند البعض ائم اولور (و دیمشدر در که یهود و نصاریک
صحت اسلامی کلمه شهادتی تلفظ نصکره دین اسلامک ماعداسندن
تبرجی ایله مشروطدر زیرا انلر (لا اله الا الله) دیر لرنه کیم (ولئن سألتهم
من خلق السموات والارض ليقولن الله) اکا دالدر (و محمد رسول الله)
دیسلم سزه رسولدر بزه دکل دیو تاویل ایدرلر (لکن بوقفیر فهم

ابتدا یکی بود که چونکه سوید یکی گمانت اسلام اولد و ضن به
 کر کسد تفصیلا مطابقه و فوق اولیه و آورده تبریه قریبیه اوله
 بالقول تبریه لازم کلز نه کیم قهستانی کیردن مفهوم اولان بودر
 (و بومعاده بعض متعصلا توفعلری محض جهلاندند زبرا ایمانه
 دلالت ایدر قرائن اولیحق کفرنه حکم انمک مقتضای اسلام و دین
 دکلدر اعادنا لله وایاکم من العباد فی الدین ومن العبدول عن سنن
 اهل البقیه) بعد ذار رسول الله صلی الله علیه وسلم شریعتی الی یوم
 القیام یاقیه اولیحق کندی دخی بین الاثمه زمره احباده اولمش کی
 اولدی زبرا ورثه امت انک هر عصرده مظاهریدر و رسول الله
 نایکی نور واردد پری نور نیوند که شریعت مطهره ده در وانک مظهری
 علماء احکامدر و پری نور ولایتدر که باطن نبوتدر وانک مظهری
 هر عصرده متمین اولان قطب وجود و اولیادر پس نور نبوت و نور
 ولایتدر هر پری حالا بین الامه لامع و بین والی آخر الزمان دخی جبین
 دهرده متلائم و متبیین در و الحمد لله تعالی * والیوم الاخر * دخی یوم
 آخره ایماندر که یوم آخر بشیخی مؤمن به در و اندن مراد معاد یعنی بعث
 بعد الموند که نشئه آخره و نشوردخی دیرل و اول کونه یوم معارج دیرل که
 الهی بیک سنه در زیر الهی عدد موقفی مشتملدر که هر بنده بر سوال و هزار
 سال وقفه واردد و او کونه غددخی دیرل کو یاد دنیا کونک یارنی وارنه سیدر
 و صباح قیامت دیرل کو یاد دنیا بر کیجه کبی ابدیکه هر نسنه انده مستور
 اولمشدر پس (یوم تبلی السرار) موجبجه اول کونده آفتاب حقیقت
 پرتو پاش اولوب کر اولر عیسان اواسه کر کدر و اول کونه آخرت دیدیلر
 زبرا دنیادن متأخر در و بردخی بودر که دار آخرت دنیادن طفوز بیک
 ییل صکره خلق اولمشدر و حالا ایمان و طاعت و کفر و معصبت
 یوزندن دارین عمارت قبول ایمکده در که دار جنتک عمارتی اسباب
 نعیم و دار جهنمک عمارتی اسباب بحیم ایله در (و حشر ایکیدر که
 هم جسماتی و هم روحانی در یو خسه فلا سفه ذاهب اولدینی اوزره
 یا لکر روحانی دکلدر پس حالا بر زنده اولان ارواحک لذت و المایری

نصفیت اوزرینه در که یوم قیامتده حشر جمعی ایلله تام اولسه
 کر کدر زیر روحك بقاسی متفق علیه در و روحك جسده تعاقب ابتلا
 طریقه ایدی بویوزدن روح متهم و متعذب اولمق اعمال جسده دن
 کلور چونکه روح معرفتله متهم و جهاله متعذب اوله جسده دخی
 اعمال صالحه ایلله مثاب و افعال طالحه ایلله معاقب اولور ایشته مقتضای
 عدل و حکمت بودر (و آخرت قلب دنیا اولغله اهل قلب او اثره
 حالانعم معجل واردر بوندن دیشلردر که قیامه العارفین دائمه زیر
 (موتوا قبل ان تموتوا) و فقیهه موت فنائی ایلله مرده اولمشلردر (و یوم
 قیامتده صورت انشا عجب الذنب اوزرینه میندر که عجب فتح و سگونه
 اصل الذنب و اوراده خردل دانه سی کی بر عظمدر که نقطه انسانده
 اولان تحمیدن ابتدا اوتولد ایدوب باقی اجزاء انسانیه انک اوزرینه
 متفرع اولور و اول عظم سائر اجزاء کی چور یمن بلکه روح کی باقی
 قالور و حقیقت انشا نفس ناطقه اوزرینه در پس نفس ناطقه منصبده
 معزول اولوب بعده ینسه ابقا و مقرر قتلان کیمسه کی که جسده خراب
 و مثلی ایلله اعاده اولندقدن تکرار اولدخی جسده اعاده اولنوب الی الابد
 متصرف اولور و لیکن خلقت سعدا اولکیدن زیاده اطاعت و خاقت
 اشقا اولکیدن بترکثافت اوزرینه اولور زیر آخرت یوم صفتدر
 یوم مضادن هر کسک صفت غالبه سی به ایسه انک اوزرینه صورت
 بو اور بوندن در که اهل جنتده بول و غائط و مخاط و حیض و نفاس
 و انشالی امور مستقذره یوقدر و اهل جهنمک برضرسی احد طایغی قدر
 و غلط جسمی اوج کونلاک مسافه کی اولسه کر کدر اشته هر کس
 بو اطافت و کثافتی دنیا دن کوردر و لیکن دنیا محل اجمال اولغله
 هر کس بو موطنک مقتضای اوزرینه ظاهر در قیامت ایسه محل
 تفصیل اولغله هر کس اوراده موطنه کوره صورت پذیردر (و یوم
 آخرده نقسدر موطنی وار ایسه مندر جدر و احسب دیندگری عمل
 مقابله سنده موعود اولان ثوابی رجا در پس شوکیم مبداء اوله یعنی
 الله تعالی به ایمان کتوردی انک ایمانتک صحیحی معاده یعنی یوم قیامت

ایمانه موقوف اولدی زیرا عدم ایمان نص شارعی رده مستلزم کفر در
وقدم ماله ذاهب اولمق کفر در زیرا نفی حشره مؤیدر انکیچون
حکمایی اکفار ایلدیلر و شوکیم معاده ایمان کنوردی انک نال ایمانی
عمل ایله دروالبحر داعترافی مفید اولماز (و بر کیمسه به کاه ایتمز برا آخرت
وارد دیسه لرا اولدخی اورا دن کیم کلدی و کیم خبر و یردی دیسه
کافرا اولور زیرا مخبر صادق خبرنی تکذیبدر و رحم مادر دن دنیا به
حروج و مشاهده نیجه ایسه رحم قبر دن آخرته بروز و معاینه دخی
یوبله در اصکرچه حسی غالب اولنلر امور عقابه کی قیاس ایدوب
(بل هم فی لبس من خلق جدید) سرندن غافل اولور لکه امروز وجود
حالا اعدام و ایجاد میانده دأر در و اعراضده بقا اولمدیغی کی جواهر
عدایدن کتری اجساد ده دخی بقا و قدر زیرا اجساد دخی نفس حیوانیه
اوزرینه عارض اولمغله سائر اعراض کیدر انکیچون اعاده ده عینک
غیری مؤاخذه لازم کلز زیرا عاصی اولان لحم و شحم و عظم و اششال
دکلدر بلکه نفس حیوانیه در نفس حیوانیه ایسه روح باقیدن متولد
اولمغله اکافناطاری اولماز و مسمی الانسان اوج نسنه دن عبارتندر که (بری
هیکل (وبری نفس حیوانیه (وبری روح مدبردر) و هیکلی جواهر دن
عد ایلک خطاء عظیمدر و بومز افه ده نیجه متبحر ره زله واقع اولمشو
(وما علینا الا البلاغ * و تو من بلا قدر خیره و شره * دخی قضا و قدره
ایمان کنوره سن اگر خیر و اگر شر یعنی اگر طبعاً حلو و محبوب و اگر
مر و مکر و هدر زیرا ایکیمی دخی قضاء کلی نک ثمراتی در پس ایمان
بالقدر الثنبی مؤمن به در (و نوراده ذکر ایمانی اعاده استدیکی شاننه
اهتمامدن اوتوریدر ز را مزالق اقدامند رکه هر کس دکل بلکه
دکه عالمک انک علم و معرفتده تمکینی بوقدر (معلوم اولاکه قدر احوال
ایماندن هر حالی زمان معین و سبب معینه تطبیق ایدوب وقتنده
اظهار در پس خیر و شر و حسن و قبح و نفع و ضرر زمان و مکان
و ثواب و عقاب قدر یابشدندر (و فرق ضالاه دن قدریه دیدکری فتح
دالله خیر و شرک تقدیر و مشیت الهی ایله اولدوغن نفی ایدنلر و هر کس

کنیدی فعلی خالق قدر دینار در و جدید کلودر که (القدریه محوس
 هذه الامه) یعنی جاحد القدر اولی محوس کبی عالمی ضامن من تعطیل
 ایدوب آتش پرست کبیدر و معنای مذکور اوزره معتزله قدریه و محوس
 اولی لازم فکله اول معنای انکار ایدوب دیدلر که قدریه فرقه مجزیه
 دیدلر ایدر که هر شیک تقدیر الهی اولدوغن اثبات ایدر لولکن
 نقیضی الله تعالی به نسبت ایلر (دیشلر در که الله تعالی ک قضا سندن
 تقدیر نه فرار ایتک جائز در ز بر قدر مقضی اولدوغه دفعی هر جود
 تنه کیم قرآنده کلور (وقضی الامر) یعنی امر الهی فصل اولدی
 شموله که تدارکی ممکن دکلدر (وبلاء دیدلری عین مقضی در
 یو خسه قضا دیدلری دکلدر مؤمن قضا الهی به راضی او اور مقضی نک
 رفیع چون دعا ایلر ز بر مقضی خیر و شر اولور قضا ایسه بر در وفلا نه
 قضا بد ایشدی دیمک صکرچه عند الغفها، خطاء عظیم در
 فاما قضا مقضی معناسنه اولیق نسیه لازم کلز و مقضی خیر و شر
 اولمینی دخی بزه فسبتله در والا الله تعالی به شر مضاف اولماز تنکیم
 جدید کلودر (والشر لیس الیک) و قرآنده کلودر (یدله الخیر) یعنی
 کرچه (کلتا یدیه من مبارکه) و فقیه حق تعالی ک ایکی قبضه سی
 دخی خیر در ولکن چونکد شر بزه کوره مکر و هدر لاجرم ادب بودر که
 حقه نسبت اولمیه و بودن شرک لازم کلز مثلاً انسان سندن حقه
 راضی اولدی یعنی نسفه صادر اولسه نفسی ذم و قصیری اکانسبت ایدر ز
 ز بر اگر چه بونک صورتی شرک در فاما حقیقی عین توحید در ز بر ایدر
 ادب اولان توحید فی الحقیقه توحید دکلدر و کشی عجب و فبی کنیدی
 نفسندن کدوب فعلی اوزرینه نادم اولمق کرکدر والا بلا توبه قلوب
 محبوبة الهی اولماز و شر شیطان البدن و اصل اولور که الک سادق
 (ودر الک ایچون رجانه نسبت اولماز) و حضرت موسی نک علیه
 السلام (انهی الافتک) دیدیکی عالم جمع و توحید کوره در پس کشی
 ناهسته و یاسبه ایله مبتلی اولسه الک اوزرینه اوح حق توجه ایدر که بری
 حق توحید (وبری حق الحقیقه و البرویه و القدرة) و بری حق

الشریعة

الشريعة والعبودية والحكمة در (پس حق توحیدی قضا ایچون) کل
 من عند الله (ديه) وحسنه اليه مبتلي اولديغي وقتده اداء الحق الحقیقه
 والربوبية والقدره (ما اصابك من حسنة فمن الله) ديه وسبته ده
 حق شریعت وعبودیت و حکمتی اینا ایچون (وما اصابك من سيئة
 فمن نفسك) ديه اشته بوجقوق ثلثی بوججهله مراعات ایتمین
 بی ادب اولور (و مر ویدر که حضرت عزیر علیه السلام چوقی کره
 حق تعالی به قدرین سؤال ایدردی تا که بر دفعه دخی سؤال ایتد کده
 حق تعالی بیوردیکه یا عزیر بر دخی سؤال ایدرسک سنک اسمی دیوان
 نبوتدن محو ایدر یعنی سنکه نبی سک علم قدر سنک جانب نبوتکه مناسب
 دگلدر زیرا امر شریعت انکله مختل ومشوش اولوب قومک ضلالته
 دوشرل بلکه اول معنی سنک جانب ولایتکه مناسبدر زیرا جانب
 ولایت جانب علم الهیه در که انده تبلیغ بوق بلکه سر قدر ولی نک ذوق
 و وجداننده بر معنای مستور در که اندن گیمسه به ضرر بوقدر
 (بوجهتدن جناب نبوت صلی الله علیه وسلم لسان شریعتدن
 سوبلیدی وحقائق تصریح ایتموب مراده اکتفا ایلدی) و حدود
 الهیه نک مشروح اولدیغی سر قدری سنک ایچوندر اگرچه واقع
 اولان امورک جمله سی سر قدر در زیرا سر قدر هر گسک عین
 ثابت سنک مقتضای سیدر و هر گس مقتضای عین ثابت سی نه ایسه
 لسان استعدادله حقندن اقی طلب ایتمسدر بوجهتدن جار بی نیچون
 جار خلق ایتدک ديه من ومقطوع الکفر اولان کافری ایمانه دعوت
 ایتمک داعی ومدعوک اول دعوت استعدادندندر اگرچه مبیانه قول
 دعوت بوقدر زیرا عدم قبول دخی مقتضای عبیدر و قرآنده کلور
 (والله لا یهدی القوم الکافرین) یعنی کافر مقتضای عدم استعدادی
 اوزره جانب ایمانه صرف هنان اختیار ایتدی حق تعالی دخی
 طریق هدایت جبر ایلدی زیرا جبر ایلمسه ظلم لازم کلور و جبر
 اشقیای نسق واحد او زربنه اولق اقتضای ایدر و قیامتده محجوج
 و ملزم اولساز فافهم جدا فان البیان لایزید الاحیرة فان البحر مجبیه

والقرع عقیق والغواص کلیل ضعیف فنسأل الله التأدب باداب الشریعة
والتحقیق بنتائج الحقیقة * قال صدقت * یعنی اول رجل کالاول حضرت
رسالتی اخبار مذکورده تصدیق ایلنبوب علل مسطورہ دن اتوری
کر چکسن بامحمد دیدی یعنی کلامک واقعہ ونفس الامرہ مطابقت
(معلوم اولہ کہ بومحلابہ صدقت مقلدہ سی بعض روایاتہ مذکور
وبعض روایاتہ اختصارا ویاخود نسیانا طی اولمشد ولکن ماقبلہ
مناسب اولان ذکر در و بوتصدیق قدرہ ایمانک وجوبی لازم کلدی
اگرچہ فہمی غامض نسند در انک ایچون بحشی ممنوعدر (و دیمشردر کہ
ابتدا قدرده تکلم ایدن وخلق قرآنہ ذاہب اولان غیلان دیرلر برکسہ
ایدیکہ پدری یونس حضرت عثمانک رضی اللہ عنہ مملوکی ایدی صکرہ
اکا عمر بن عبدالعزیزید دعا ایدوب قضا و قدرہ اوغرا دی و ابام ہشامدہ
الی وایاغی قطع اولنوب دمشق الشامدہ باب کبساندہ مصلوب اولدی
و دیمشردر کہ ذوالرمہ دید کبری شاعر مشهورک اسمی دخی غیلان
ایدی و اول دخی غیلان اول کبی مذہب قدرہ مائل و بوندن اسمدہ
اشتراکک بعض تأثراتی اولدیغی ظاہر اولدی پس اشقیائہ بعض
خصوصدہ مشارکتدن حذر کرکدر و حدیثدہ کلور کہ (لاینتفع حذر
من قدر) یعنی برنسنہ امر مقضی و قدر مقطوع ایسہ اندن حذر ایتک
فائدہ ویرمز (والدعاء یتفع بمائل و مالم یزل) یعنی دعا بتک نازل اولان
بلانک رفعنہ و نازل اولسانک دفعنہ و کیروردنہ نافسد اکر رفع
و دفعی دعایہ متعلق ایسہ (وان لبلاء لیترزل فیتلقا الدعاء فیتلتجان
الی یوم القیمۃ) یعنی بلانازل اولیحق دعاء اتی قرشور و قیامتہ دک
اعتلاج یعنی تدافع و تقابل ایدرلر بس ہر بلاہ امر معوم و مستمر اولماز
بلکہ دعائہ مرفوع اولنتری دخی وارد بس علاج جسمانی اسباب
نافعہ دن اولدیغی کبی علاج روحانی دخی بویلدہ در بلکہ علاج
روحانیک تأثیری اشد و ہرنہ خصوصدہ اولورسہ جاریدر * قال
فاخبرنی عن الاحسان * یعنی اول رجل دیدیکہ یا محمد چونکہ
اسلام و ایمانیدن حقیقی اوزرہ خبر ویردک پس احساندن دخی خیر

ویر که احسان ندر تا که انی دخی اشیدوب مستفع اولام یعنی حاضر بالمجاس
 اولتر مستفع اولوب انلردن دخی ساثره ساری اوله بوراده اهل ظاهر
 احسانی اخلاص معناسنه حل ایلدیلر شو معنادنکه بر کیمه معبودی
 انک عبادتی مشاهده ایدر اولد یغنی بلسه لامحاله اخلاص نیت ایدر
 و عبادتنده خالصانه اولور ولکن بو معناده قصور و رادر زبرا کلام
 آیتک شق نایسنه ناظر در فقط بس شق اولیکه عابدک مشاهده سنه
 دائر در تا و یلیدن خالی قالور بلکه احسان اصلنده انعام معناسنه در
 یعنی فعلی لایق اولان نسنه بی محله کما یبغی اشلکدر که بومعنی
 لوازم حکمتدندر و احسانک مشاهده معناسنه استعمال اولد یغنی
 بودر که الله تعالی کنندی ذاتی شهود و معینله وصف ایلشدر ننه کیم
 فرأند کلور (انه علی کل شیء شهید) وینه کلور (وهو معکم ایما کنتم) و
 حقک خلقی شهودی یعنی علمی که عین رؤیتدیر هر حالده سبب احسانیدر
 چونکه عبد انک دائماً معلوم و مشهودیدر بوجهتدن علی الاستمرار
 محسن در وعیده دخی کر کدر که معبودی بوجهله استحضار ایده که
 کتب الهیه ده والسنة رسل اوزرینه وصف اولمشدر و مجرد عقل
 نظری تک فهمده قصور و توهم تشبیه و حق خلقه قیاس لزومی
 تصور یله استبعاد ایلده زیرا خلقک حقله فی نفس الامر ذات و صفاتده
 اشتراکی یوقدر بلکه اول اوصاف مراد الهی اوزرینه معانی جلیله یه
 مجهولدر بوضوحه جانب عبادده دخی مشاهده و استحضار حاصل
 اولدی اگر چه حقک عبدی مشاهده سی کبی دکلدر زبرا هر کسک
 مشاهده سی کنندی حبسیله در عبادک حسی ایه حسب حقندن اضیقدر
 انکیچون (ماعر فتک حق معرفتک) مقاله سنی ای بحسبک دیوتا و بیل
 ایتدیلر بس بومعنی عرفناک حق معرفتک ای بحسبنا دیمکی منافی
 اولدی * قال ان تعبد الله کانک زاه فان لم تکن تراه فانه براك * یعنی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی جوابده بیوردی که احسان اودر که
 محسن و منعم اولان الله تعالی یه عبادت ایده سن آنی کورر کبی اولدیتک
 حالده یعنی رؤیت خیاالیه ایله انی کوره سن که مشاهده دن برنوعدر

پس اگر سن انی بوجهله کورمکه قادر اولماز ایسک وادراک خیالی ایله
ادراکه ظفر بولمز سیک باری ادنی الامر معلومک اولسونکه اول سنی
کورور یعنی حقک رقیب و مطلع اولدوغنه مطلع اولوب استحضاردن
خالی اولیه سن (معلوم اولاکه اعلی المشاهدات مشاهده روحانیه درکه
اعلا لر حالیدر و اوسط المشاهدات مشاهده خیالیه درکه اوسط لر
حالیدر و اکامرتبه احسان دیر نرنته کیم حدیث مذکور ایله تعریف
اولمشدر زیرا مشاهده روحانیه محجوب بلره کوره مشکل و اکثر ناس
دخی محجوب اولمقله جناب نبوی رتبه احسانی تعریف ایلدی زیرا
مرتبه روحانیه عیانیه قابل تعریفه دکلدر و ادنی المشاهدات آخر
حدیمه ذکر اولتان مرتبه درکه اطلاع حقه اطلاعدرکه ادنار
حالیدر و بومرتبه دن ساقط اولان عبادته اعتبار یوقدر زیرا عبادت
غافلین درنته کیم بعضی کلام وارددرکه فصاحت و بلا غندن بالکلبه
خارج اولمقله اصوات حیوانات منزله سنه تنزیل اولمشدر یوراده
سانلک کالنه نظر ایلکه ابتدا نظر هر دن سوال ایلدیکه اسلام دراندن
باطنه لتقال ایلدیکه ایماندر اندن باطن الباطنه عدول آتدیکه احساندر
زیرا احسان کرچه دون مشاهده در ولیکن ایمان غیبی دن احلادر
زیرا روتنه تشبیه اولمشدر پس صورت حقیقه اولدیغی برده
باری صورت خیالیه کرکدر مثلاً صلاتکه مناجات الهیه در البت
طرفین دن نوع مشاهده به محتاجدر بوجهتدن مصلی عندالمناجاة
حق تعالی بی قبله سنده تخیل ایدر زیرا محاذات واقع اولدقده مناجات
و مخاطبه صحیح اولماز فاعرف (و مراتب در تدرکه ایمان و ولایت
و نبوت و رسالتدر پس ایمان مرتبه غیبیه و ولایت مرتبه مشاهده به کوره در
و نبوت و رسالت ولایتدن خصوص مرتبه در خلافت امامتدن
خصوص مرتبه اولدیغی کی (و امهات القوی سکزددرکه سمع و بصر
و شم و ذوق و لمس و قوت عاقله و قوت مفکره و قوت خیالیه در و خیالدن
اوسع سنه بوقدر حتی حق تعالی بی و عالمی و حتی عدمی بله تصویر ایدر
مع هذا عدم لاشی دن عبارتدر زیرا وجود محقق مقابله سنده اولمقله

اضافت چهندن لباس نعين تلبس ايدر و خيالک اوسميتي بومرتبه ده
 ايکن بنه مواد دن مجرده اولان معاني بي قبولدن عاجز در انکيچون
 علمي صورت لبن ده و يا عسلده و خرده و لو لوده کور و واسلاحي
 صورت قبهده و عمدده و قرأني صورت سمندده و عسلده و ديشده ثباتي
 صورت قيدده و حق تعالي بي صورت انسانيده و صورت نورده سبر ايدر
 و انسانيده فکر طبيعي خياله مصاحبدر که خيالدخي حس و محسوسدن
 اخذ ايدر يس ملکه فکر اولماز زيرا فکر طبع عنصری نك حکميدر
 انسان ايسه طبيعت عنصریه ايله عقلدن مرکبدر چونکه عقل
 نور تجلی ايله منور اوله فکر دن خلاص اولور انکيچون اکا مل ناس
 فکر ايتمز زيرا ملک کي عقل مجرد اولمشلدر بلکه کشفله و داعيه
 قلب ايله عمل ايدر (و شعرانک شعری تفکر و خيال مرتبه سندن
 انکيچون شعر ديديلر که شعور وراء پرده دن ادراکدر اهل مکاشفه نك
 دخی کشفی اگر خيال مرتبه سندن ايسه حذر کر کدر زيرا واقعه مخالف
 مواد ي چوقدر و اگر قلب مرتبه سندن ايسه که کشف عباتي در
 معموليه در مثلاً بر سالک جيع اشيا بي کندی تسبیح کي تسبیح ايدر
 افشانه اکا کشف خيالی دير لکه صحیح دکلدر زيرا هر نسنه نك تعينه
 کوره تسبیح مستغنی وار در و کشف عباتي مرتبه وحی در قال الله
 تعالی (تزل به الروح الامین علی قلبک) یعنی قرآن مرتبه خياله نزول
 ايتدی شعر اوله بلکه مرتبه قلبه نازل اولدی ائک ايچون قرآنده کلور
 و يا علمیه (نحره) بس شعرده تکلف و فعل اولور وحی و الهامده
 اولماز اگر چه خيال دخی مقامنه کوره حق سدر زيرا صورت ظليه سي
 وار در قال اکبر الازفین (انما لکون خيال) وهو حق فی الحقیقه
 * قال فاختري عن الساعة * یعنی اول رجل ديدیکه يا محمد چونکه
 امور ثلاثه مذکوره دن خير صادق و برک پس بکا دردنجي قيام قیامت
 وقت سدن دخی خبر و پرزرا ساعت قیامت قويدوغي وقت سک
 اسميدر ساعت ايله تسبیح اولند بفتک وجهی بودر که اول
 وقت پر ساعت خفيه در که آنده اسمی عظیم حادث اولور

و بردخی قیامت ساعات دنیا در ساعت اخیر ده قائمه اولور
یاخود بفته و بدیهه واقع اولور نشه کیم استعمال ایدن کیمه به
همان بوساعتده و علی الفور دیرل صکره غلبه استعماله قیامت
علم اولدی نجم ثریا به و کوكب زهره به علم اولدیغی کبی و یاخود (کلهیم
یوم برون ما یوعدون لم یلبثوا الا ساعة من نهار) مضبوطی ملاحظه سیه
تسمیه اولندی کرک ساعت نجومیه و کر ساعت آیه نشه کیم دیمش لر در که
الدنيا ساعة فاجعلها طاعة و دیمش لر در که کل آن قریب انکیچون
قرآنده کلور (اتی امر الله) یعنی مضارعدن ماضی الیه تعبیر اولندیغی
تحققیه و قریبه دلالت ایچوندر (و بعضی لر ساعتی قلب ایدوب
سعی دن اخذ ایتمش لر در زیر ساعت جانب وقوعه سعی ایدر که انک
مسافت و خطواتی انفس انساندر) و یاخود ارواح اجساده سعی ایدر
لحه دن اسرع زمانده زیرا ارواح صور اسرافیلده محبوسه در نفخه
ثابته اجساده متصل اولس لر کر کدر و لکن ظواهر فصوص حسیله
نفخه اولی به حل ایتمک اولار اگر چه هر بر نفخه و عبیدی مشقدر
اشته وقت موند نفس اخیر دخی ساعت مذکوره کیدر انکیچون
موت طبعی به قیامت صغری دیدیلر نشه کیم حدیثده کلور (من مات
فقد قامت قیامت) و موت فانی حالی آن غیر منقسمه در و عارفک
هر نفسی نفس اخیردر انکیچون قیامة العارفين دائمة دندلی * قال
ماالمستول عنها باعلم من السائل * جناب نبوت صلی الله علیه وسلم
بیور دیلر که قیامتدن سؤال اولنان سائلدن اعلم دکلدر یعنی ایکی دخی
عدم علمه برابرز بلکه انک علی الله تعالی به مخصوصدیر که قنخی
سالده و قنخی شهرک هفته سنده و وجه سنده و ساعتده اوله جقدر
اولیلور انجق بوندن غرض انک وقتی معرفتدن طبعی قطعه در
(و اکثر عبادن مقولدر که بعضی اسلاخاندن حضرت ادریس علیه
السلام الیه مجتمع اولوب ظهور ساعتدن به قالدی دیو بقیه عمر دنادن
سؤال ایتمکده) (اقرب للناس حسابهم) دیو جواب و یردی تکرار
اشراط اقترابدن بر شرطی تعریف الیه دیدکده پدر بجز آدمک علیه

السلام وجودی اشراط ساعتش در دیدی نه کیم حدیثه دخی کلور
 (بعثت انا والساعة كهاتين) یعنی اصبعه السحابه والوسطی (معنای
 بود که بنم ایله قیامتک اراسی زمان ماضی به کوره وسطی نک مسبحه
 اوزرینه فضلی مقدار یدر قرب زمانی بی قرب مساحی به تشبیه
 ایندیکی غایت قرب ساعتی تصور اچرندر (اشته آدمدن دور
 محمدی به دك دور سنبله که بدی بیک سنه در الی بیک سنه به قرب مدت
 مرور ایتشدی یوامتک عمری دخی الف سنه ایله تقدیرا ولوب حالا که
 بیک یوز اوتوز الی تاریخی در اولدخی منقضي اولوب الف ثانی حد
 فاصله در دیدیلر یعنی بیک سنه سنه دك اشراط صغری والف ثانی
 زمان ظهور اشراط کبرادر دیوار باب نقل واصحاب کشف القضا
 ایتشدر (ولکن نه غایت دك تمام اوله جفی امر تقریری در شوق در
 دیشلدر ایکیوز باشند و یا دور دنده مهدی و اندن آیات کبری
 تنایغ اوزرینه کلسه گر کدر ومهدیدن بدی سنه مقدم بنوا الاصفر که
 افرنج یعنی ونديک کفره سیدر انلر ظهور ایلیوب (بنوا الاصفر دن مقدم
 دخی اطراف عالمه هرج ومرج وقوعبله عالمه اختلال نام کلچکدر
 ودولت عثمانیه زمان مهدی به دك متمادی اوله جقدر و آخر قیامت
 کفار تانار وسائر انلر ملحق اولان اشقا اوزرینه قوبسه کر کدر
 والعم عند الله الخیر) سؤال اولورسه که جبریل ییلوردیکه وقت قیامت
 مجهولدر پس نه معنادن سؤال ایلدی (جواب بودر که کرچه ساعتک
 مجهولایتن آیات مکیه ایله معلوم اولمشدر ولکن اول مضای عند اصحاب
 لسان نبوتدن تقریر اچرن اعاده ایلدی و بر دخی مجهول اولان مواده
 نلادری دیمک نصف العلم اولدوغنه تنبیه قیلدی نه کیم قرآنده کلور
 (قل ما ادري ما يفعل بي ولا بكم) یعنی امور آیه نک جمله سندن خبر
 ویرمک اولماز مکر که حق تعالی نک تعریف ایتدیکی مواد اوله اشراط
 ساعت و اشالی کی انکچون اسلام و ایمان واحساندن خبر ویردی
 زیرا معلومی کیم ایتک اولماز مکر که مخاطب نا قابل اوله * قال فاجبرني
 عن امارتها * امارات امارتک جمعدر فتحله علامت و نشان معناسند که

انده تقدم اعتبار اولنورز برا امر اصلنده تقدم بالشی در انکچون
 قائم اعمايه اميردي بلر و امارت شی دخی شی اوزره مفید مدرز برا اثر در که
 انکه اعتدال اولنور و امارتی جمع اباد ایلدیکي آهده نه بناء در
 نه کیم اشراط کبری مشره اولتی اوزرینه نص وارد و اگر چه بوراده
 بحسب المقام بعض اوزرینه اقتضای اولنورسدی (معنی بودر که با محمد
 چونکه نفس ساعتدن مجهولیتنه بناء خبر ویزدک باری علامتندن
 خبر ویر تاکه انکه قربنه آشدلانی اولنه * قال ان ثلث الامه ربهما *
 امه ملوک دیمکدر که اقواء ناسیده جاریه دیمکله مشهوره در زیر
 سیده تک حواج ضروریه سیده جریان وسیع ایتک شاندندر و ربه
 تشدید ایلمرب لغظتک مؤثیدر تریه معنیه که مصدر بمعنی الفاعلدر
 عدل کبی پس رب سید و ربه سیده معنیه اولور که مالک ملوک کبی
 تریسه و حفظ آیدیکي ایچون رب دندلی یعنی جسدله علامات
 قیامتدن بری بودر که (ایظهره علی الدین کله) موجبیه استیلاء
 مسلمین واقع اولوب سبی و غارت بسیار و جواری و سراری بیشمار
 اولغله اکثرناس تسری ایله اکتفا ایدوب نکاحه میل ایتیلر مع هنذا
 حرار ضلاح الیبت و اماء فساد الیبت در و تسری اولان جاریه
 سیده سنی ولادت ایلرینه یعنی افندیندن قری طوغوب پدرینه
 نسبتله نیجه سیده اولورسه والده سنک دخی سبب عتی و باشت عرتی
 اولغله اولدخی سیده الیبت اولور نسکیم کبار و اولاد کبار جوادیذن
 تولد ایدوب انلرک شرفلرله جواری دخی حرار کبی عزت و حرمت
 زانده بو اولور (پس مقصود امه تک میادتتی جان اولغله ربه بی
 تخصیص و تأیید ایلدی و اضافت سبب عتی و باعث رفعتی اولغله
 محمول اولدی و بو معنی آخر الزمانده اولغله اشراط ساعتدن
 قبلنسدی زیرا (توقع زولا ذاقیل ثم) و فقیحه تمام امر اقتراض
 زمان و انقضاء هدت دنیایه اشارت اولدیغی کبی تعکس حال دخی
 بویه در زیر حدیثده (تناکوا تکثروا) دیو نکاحه امر وارد
 اسکر چه تسری به دخی رخصت ویرلدی و لیکن تسری ایله

انفراد نکاحه اجتماع کی دکلدر پس تسری شرع قدیمدر و حضرت
 ابراهیم هاجری استیلاذ ایشدر ام اسمعیل در علیهما السلام بس
 امارات ساعدن اولان عتقدن زبرا بو حکم قبل الاسلام معروف
 دکل ایدی دیمک قول معتبر دکلدر تبه کیم شرح مصایحه تور بشتی
 ذاهب اولمشدر و کذلک کلام مذکور ی توجیه ده تقارب زمانه
 عزیزل ذلیل اولور زیرا والده ولدنی مر یسه وامرنی مدبره ایکن
 امر منقلب اولوب ولد رب وربہ اولیق اشراط ساعدن در تنکیم
 کلام آتی بونک عکسیدر که اذ لانک اعزہ اولدو غیدر دیمک ضیق
 فهمدندر تنکیم طبعی قائل اولمش و علی قاری دخی اکا اقتدا قلمشدر
 زیرا ایکی علامت دخی نظر حق بینله قدر و شرفه دالدر شو قدر
 واردر که عقود والدین اشراط ساعدن در که مذهب و مدر و بعض اشراط
 ساعت واردر که ذم اقتضا ایجن تطویل منارات و زخرفه مساجد
 و امثالی کی زیرا بومقوله لرعباداته ترغیب ایچوندن زیرا دین عدم
 استعجالله کهنه لک قبول ایدر بس اتی بعض اسباب محدثه ایله تجدید
 ایتمک امور شرعیه دندر اگر چه عوام علمانک اکثری بومعاندن غافلدر
 و بوراده علمانک دخی اقوال مخفی سی واردر که مخافتدن اوتوری
 ذکر ی طی اولندی فخذ ما آیتک و کن من الشاکرین * وان تری
 الجنۃ العراء العالة رعاء النساء یطاولون فی البیات * تری خطاب
 عامدر که رؤیت شانین اولنلک جمله سنه ششمدر تا معلوم اولاکه
 بوا مرهلل بر صورت کرمش و بر غایت ایشدر که اتی اد رالہ ایتمک
 هیچ بر آتی به مخصوص دکلدر بس رؤیت بصریه به حل ایتمک
 اولادر تنکیم تطاول بنیان دخی اکا فریتدر زیرا بتا وائی تطویل
 امور حسبه دندر و تطاول اصل شده اظهار طولدر اگر چه بوراده
 مراد کردنکشی لک واکالزم اولان تفاسیر در که حسب ایله تمددر
 بس رؤیت فعل با صر و ایچدی تطاول انک مقولدن حال اوتور
 بو خسه مفعول ثانی اولان زبرا مقول ثانی اولیق رؤیت قلبیه به
 محمول اولدو دخی صورته در (حقات) جاء مهنه لک ضعیله حاتی لک

جمیدر قضاة قاضی نك جچی اولدینی کبی حافی ایاغنده نعل و خف
و جرموق و امثالی نسنه اولمیه دیرلر ایاغی چپلاق معناسنه بغداد
ارنلرندن بشرحافی دبدکلری و نندندر زیرای بغداد ایچنده چپلاق
ایاغله کرزدی و خلق اکانه نظایز قاقلری طاهر طو ترزدی و شولکه
زین الدین الخوا فی دیرلر خا و مجیه ایله درکه نیسا بور ناحیه لردن
کبیره القری بر ناحیه در (عرات دخی عاری نك جمیع درکه اوزرنده
ستره و ریدن زیاده لباسی اولیه اگر چه لغته من القرن الی القدم
عریانه دخی دیرلر) عاله تخفیف لایله عایلك جمیدر فقیر معناسنه
یقال عال یعل اذا افتقر پس یائی اولمش اولور و بعضیلر دبدیلرکه
واوی در یقال عال یعول اذا افتقر و کثر عیاله (رعا) کسر رائله جمع
راعی در نیجار کسر و تخفیفله جمع تاجر اولدینی کبی راعی کودیمی در
فارسیده چوبان و شبان دیرلر (شاء جمع شاه در کاما فی القا موس
واسم جنسدر قبونك مذکر و مؤنثه الحلاق اولتور و یا خود قبونه
و کچی به شولی واردر بوراده غرائب ابن ملک دندرکه رعا الشاء پی
ثری به مفعول طو توب ملوک ایله تفسیر ایتمش و رعیتدن شائله تعبیر اولدینی
خلفک عجزده شاه کبی اولدوغندن اوتوریدر دیمشدر ولیکن خطا در
زیرا اگر چه ضابط و مالک اوللردن راعی ایله تعبیر اولمشدر تنکیم حدیثده
کلور (کلکم راع و کلکم مسؤول عن رعیتهم و لکن بوراده صفت بعد الصفه
درکه معنای لغوی به محمولدر ما قبل کبی تنکیم مقام اکافرینه در
و ملوک و رؤساء اولقی معناسی تطاول بیاندن مفهومدر زیر اهل
ثروت و غنیا اولدجه رفع بنا و انکله تفاخر مبسر اولماز بس حفات
و عرائی ذکر ایلدی ظاهرده سوء حاللرینه اشارندن اوتوری تنکیم
مقام ذمه اوستنده باشنده ایاغنده نسنه یوق دیرلر و فقر لرخی
تصریح ایلدی یا ما قبلنی بیان و ایضاح ایچون و یا شو معناسن
اوتوری که ظاهرده بعض سوء حال اوزرینه اوللر باطن حالده محتاج
دکللردر بلکه کندیلرن سزا ایچون عربان و کهنه لباس ایله کرلر (و رعا
الشاء اولدقلرین ضمیمه قلدی حقار تلرینه دلالت و بی عرض

و بی حرمت اولدقلرینه اشارت ایچون پس جمیع اوصاف رذالت
 حالرینه قزینیه اولدی (و حضرت موهباتک و جناب نبوتک علیهما
 الصلاة والسلام قبل البعثه رعی غنم ایندک لری کندی شانلرنده
 کمال ایدی انکیچون اعزاب با دیه کی اول حال اوزرینه قلسایوب
 رعاء خلقه اتفقال ونبوته مبشر اولدیلر وعلو شان وارتفاع منزلته
 ذره جد عالیه بولدیلر بس برکمتیه بی رعیه ویا امیتله ویا فقره
 نصیر اینتسلر اولدخی یایمهر راعی ویا امی ویا فقیر دکللی ایدی دیسه
 تعزیر و تادیب اولتور زبرا بوراده قیاس نفس جاری اولماز مطاول
 بالا ده ذکر اولندی (بنیان ضم باء مؤحده ایله اصلنده مصدردر
 ولدکن حائط و منی معناسنده استعمال اولتور قال الله تعالی (کانهم
 بنیان مرصوص) بوجه تدن بنیان واحد در جمع دکلدر زراوصی مذکور
 و بی سعی و زحمت اوزرینه هدمک ضدیدر) معنای کلام نبوی بودر که
 وعلامات قیامتدن بری دخی بودر که ای رؤیت شانتدن اولان کچمه
 اضی ولایت اهلنک غیری یه و ممالیک و سفله ناسه و خصوصاً احداثه
 تقوی بض اولمقله انلری کورر سین بناده مطاول و متفاخر و متکبر
 اولدقلری حالده یعنی نودوشت و بری اصل اولدقلرندن اول امردن
 خطئه ایدوب معظم همتلری رفع بناویری برلری و غیر یلر اوزرینه
 انظهار طول و ابراز علو و ارتفاعدر (بس بوعلامه ایکی معنایی
 مشتمل اولدی (بری انقلاب زمان و انعکاس حلاله ارنال و سقاط
 ناسه تقوی بض امور جهور اولمقی زبرا رفع اینیه و اعلاء قصور
 و برج بحسب القالب مناصب عالیه ایله متقلد اولنلرک شایندر
 (و بری دخی بی دینلکارندن فی بیوت (اذن الله ان ترفع) موجه بی رفع
 بناء بیوت الهیه فی قبوب (یعلون ظاهرا من الحیوة الدنیا) اشارتی اوزره
 توسیع و تطویل دار و اجراء انهار و جفر آبار و غرس اشجیاء و امثال
 امور دنیویه ایله مقید اولورل و طریق آخرتی یا کلورل کو یا دیمک
 ااور که بودار دنیا ک اماه ایله داخلی و ممالیک و نظایری ایله خارجی
 بوسورته کیرمک عین علامت و نشان قرب ساعتدر * ثم انطأق *

بعده امور از بعض مذکور در سنن سائل اولان رجل منطلق و ذاهب اولدی
 زیرا انطلاق کنتم و بر سنه کشاده و منحل اولق معنای نه استعمال
 اولتور تنکیم طلاق مرأه دیرلر که عقد نکاحی حل ایتکدر و تم زانی
 ایچوندیز بر از جل مذکور اسؤله مسطوره ک اجوبه منی اخذه دك اوراده
 مکث ایوب بعده قیام ایوب کندی * قلیت ملیا * تا متکلم حضرت
 محمدن رضی الله عنه عبارتدر ملی کرچه نهاردن ساعت طوبله و دهر دن
 ملت مدیده ده استعمال اولتور قال تعالی (واھجرنی ملیا) ولکن برهت
 ایه تفسیر ایوب و برهتی زمان طویل و یا اعدید دیدکلرندن فهم
 اولتور که ملی بحسب المقام فی الجملة زمانده دخی مستعملدر بناء علی
 هذا دیمکدر که حضرت عمر بیوردیکه بس بن بر مقدار زمان حیرتله
 مکانه ملازمت ایوب اوتوردم و سبب تحسیر بودر که بعض روایتده
 وارد اولدیفی اوزره (فحببنا له سله و یصدقه) مضمونددن زرد واقع
 اولوب بور چک سؤالی مشو له عدم وقوفسه و نصدیق قبل السؤال
 اطلاعنه دلالت ایدر بونه خالد بوند اثر و حایت و هیئت ملکیت
 وارد آتیا بو جنس بشر دتمی و یا نوع ملکدغی اوله دیو فی الجملة
 اضطرار واقع اولدیفیدر * ثم قال * حضرت عمر بر مقدار میکشدن
 صکره جناب نبوت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه * یا عمر * بومقه له نک
 تأخیرینه باعث الله اهلیم بو اولدیکه اول سائلک اول امر دن جبریل
 اولدیفی معلوم نبوی دکل ایدی تا که دیده بینارندن غائب اولدقدن
 صکره معلوم اولدی و اول اثباتده حضرت عمر دخی کمال هیئت
 نبویه دن جوارت ایوب بو کیم یارسول الله دیه مدی ناکه
 جناب نبوت بلا سؤال اخبار ابتدیله (و عمر ککنه سی ابو حفص ایکن
 تعظیما انکله خط حلب ایوب اسم علمارینه عدولک وجهی بودر که
 امور مذکور نک عمارت دین باخندن اولدیفنه اشارت و تقدیم شروط
 و ارکانه تنبیه و تهر بعض ایدسی زیرا عمر انسان دید کلری بدن
 حیاله عمارتی مدیدر بومضادن رجل قسمی عمر ایه بطریق انقول
 تحمیه اولندی تا که بقا بوله و چوق زمان بدنی حیاله معبور اوله تنکیم

تکه خیا ایله قنمه و تقول ایدر تا که طاش کی دنیا ده ثابت اولوب قاله
 و عربک صخره و جبل و جبل و بحر دیو تسمینه لی دخی بوقیلندن
 * اندری من السائل * سائل مذکور کیمدونه جنسندنر پتوره بنس
 ندی دنا ایتندر که نوع چله ایلله حاصل اولان مرقدرانک ایچون الله
 تعالی ده مستعمل کلدر مگر که معایندن بی خبر اولنر البته سندن صادر
 اوله و شوله شاعر که دیمشدر ع لاهم لادری توانت دری بوسوزک مشاکله به
 محمولدر (نعلم ما فی نفسی ولا اعلم ما فی نفسک) کی ومن میب فخبیه حرف
 استغفار ایدر * قلت الله ورسوله اعلم * بن دیدمکه الله تعالی ورسول
 اول کیمسه نک کیم اولدینته ایلدر بن بلم و فی الجمله بلسم دخی مزدمکه
 بو بایده یقینم یوقدر زیر العارت مظنونه دن علم یقینی حاصل اولماز
 (معلوم اوله که جناب الهی حقنده صیغه اسم تفضیل مبالغه به محمول
 اولق مفاضله دن اولادر زیر مفاضله ده مشارکت وارد صفت
 الهمیده ایسه حقه کیمسه نک اشتراکی یوقدر اگرچه دعوی شرکت
 وارد و لکن دعوانک مذموم و محمودی وارد مذموم اولان فرعونک
 ادعا ایتدی کی ربو یتندر و وجوب وجود و ازایت و احاطه و تراخت دخی
 بویله در که بولر الله تعالی به مختصدر و محمود اولان ارحم الراحمین
 و امثالیدر زیر بونده افعل صیغه سی کتوروب عباد دن رجاء اولنر
 او زینه ثنا ایلدی و کندینی انردن ارحم قلدی یوجهدن الله اکبرده
 مفاضله به ذاهب اولوب الله الکبر معناسن و یرمک اولادر بوضورده
 الله اعلم دخی الله العلیم دیمک اولور زیر بوماده ده حضرت ع مرکه
 سائله علی یوغیدی و اواسه دخی علم الهیدن مستبط در قال تعالی
 (ولا یحیطون بشئ من علمه الا بما شاء) پس خلقک علی لا تعلمدر
 و علم کلی حقکدر بوجهدن ادب بودر که علم معل تقویض اولنه
 (و بوراده رسول ضم اولندیغی معل اولدیغی معضادندر اگرچه انک
 علی دخی علم حقندن مستفاددر کویا دیمک اولور الله تعالی اعلم و معل
 من عند الله اولان رسول اعلم یعنی علم مزید له متصفدر که معلوماتی
 منیه اباشدر انک ایچون دناشدر که (من قال ان بی الله لا یلم

الضیّب فقد اخطأ فیما اصاب) زیرا (فلا یظهر علی غیبه احدا الا
من ارتضی من رسول) و امثال دلائل الیه سالبه کلبه اطلاق اوزرینه
صحیح اولماز * قال فانه جبریل * جناب نبوت دخی پیوردیکه چونکه
یا عمر انک علمنی الله ورسوله تفویض ایندک بس معلومک اولسونکه
اول سائل جبریلدر کسرله غریب و زنی اوزرینه که ملک معهوددر که
غالباً الله تعالی الیه انبیا اراننده توسط ایدن اودر و انده دخی لغات
کثیره و اودر قلموسدن استطلاع اولنده اشهر اولان لغت ذکر اولتاند
جبریل عبدالله و میکائیل عبیدالله و اسرافیل عبدالرحمن معناسنه
و ارواح مطهره ایل کله سنه مضاف اوله کیشلردر اسماء بشریه ده
اسرائیل و اسمعیل و امثالی کی واکر ارواح خبیثه دن ایسه شبنه
مضاف اولور قوش قلیوش کی که یونلر اسماء شیطاین دندر واسم
قلیل مد فوعدر زیرا اول بطریق التوقّل وضع اولنوب صکره (انما
لعبر بالخواصم) و فقیحه عاقبتی خیر اولمشدر انک ایچون اسم حقیقی
عند الله اولاند یو خسه عند الناس دکل فافهم * انا کم بعلمکم دینکم *
اتا کم استنباف یسایندر که ماقبلتدن ناشی اولان سؤاله جوابدر انا کم
ایناندندر محی الیه فرقی بودر که محی برنسنه بی جانب مبدادن نقل
و تبیان ونسته بی جانب منتهایه ایصال ملاحظه اولنور بس مبدأ محی
جناب حق و منتهای اتیان خلقدن بوراده خطابی تعمیم ایادی زیرا
جبریلک اتیانی بالکرم ایچون دکل بلکه عامه مؤمنین ایچون ایدیکه
وقت سؤال و جوابده برمقداری اول مجلس عالیده حاضر و برمقداری
غائب ایدی و تبیان دخی صورت بشریه ده واقع اولدی زیرا افاده
و استفاده یه انسدنر و توسط ملکده فائده تعظیم نبویدر زیرا انسانک
حقه ارتباطی ایکی وجهله در که بری بالواسطه و بری بلا واسطه در
و جناب نبوت یو ایکی وجهله حقندن استفاده ایدر و ایکی مرتبه نیک حکمتی
ایضا و حقنی اعطای ایلدی و پردخی بودر که ملک اصلنده قوای روحانیه
بشریه دندر وحی و الهام ایسه جانب سردن روحه و روحدن قلبه
نزول ایدر یو جهتدن ملک خدام بشردر و پردخی تحصیل کماله

بحسب الغالب واسطه لازم اولد بفتح تنبيه در نكیم (وابتغوا اليه
 الوسيله) اكا ناغر در و بوراده اتیان فی الحقیقه جناب نبوته در فاما
 مخاطب لره قلدی ز برار سوله اتیان همان انلره اتیاندر قال الله تعالی
 (وما ازل الیکم) یعنی مخاطب لری منزل الیه اخذ المدی مع هذا منزل که
 قرأندر سوله انزال اولنور که منزل الیه اودر (یعلمکم دینکم انا کمده
 اولان ضمیر مرفوع دن حال مقدر در ز برار وقت اتیانده هنوز تعلیم بوق
 بلکه عزم تعلیم وارد و تعلیم تکرار علمدر تا که متعلک قلبنده ثابت
 اوله ز برار جبلتنده نسیان وارد و افاضه معلم دخی متعلک قبول فیضه
 استعدادنه موقوفدر ز برار تلقی واخذه قادر اولیان متعلمه نسبتله
 انساندن حیوان کییدر حیوان ایسه قابل خطاب دکلدردیمشدر که
 معلم لفظی اسم فاعل صیغه می اوزرینه الله تعالی به اطلاق اولنماز
 ز برار تعلیم اتی کندی نفسنه صناعت قیلانه مخصوص صدر صناعت ایسه
 مزاوله عمل الیه حاصل اولان علمدر الله تعالی ایسه مزاوله و معالجه علمدن
 مترهدر و مصرده مشروعم اولمشدر که اهل مصر مقدم اهل صناعت
 اولان اهل ذمته معلم دیرلر استاذ و صناعته ماهر معناسنه مع هذا
 قرأنده مواضع متعدده ده تعلیم الله تعالی به نسبت اولمشدر (و دین
 وضع الهیدر که شریعتدر یعنی احکام اعتقادیه و عملیه دن عبارتدر
 ولیکن اطاعت اواند یعنی جهندن دین و کتابت و املاء اواند یعنی
 جهندن ملت دینلور و بوراده تعلیم دینی جبریله نسبت ایتدیکی مجازدر
 ز برار تعلیم فی الحقیقه جناب نبویدن واقع اولدیکه جبریل اول تعلیمه
 سؤالی جهتهله سبیدر دیمشدر که بومعنی حضرتک دنیادن انقالندن
 بر شهر مقدم واقع اولمشدر (معنی دیمک اولور که جبریل سزه دینگری
 تعلیم عازم اولد یعنی حالده کلدی تا که سؤال و جواب طریقیهله واقع
 اولفین امر دین قلبکرده راسخ و مقرر اوله ز برار بوصورته تعلیم
 ابتداء خطابه تقریردن اقوادر و بوندن فهم اولندیکه اسلام و ایمان
 واحسان دین کاملدر اگر چه شعب دین بونلردن زیاده در و قرأنده
 کلور (ان الدین عند الله الاسلام) یعنی ظاهر دین امور مذکوره

و باطن دین تسلیم و رضا در که اسلام حقیقی در و ملت ابراهیم دیدگاری
 فی الحقیقه بود (و دیمشدر در که عهد آمدن غایبه دك مشروح
 اولوب جسته دخی باقی اولان اینکی نسنه در که بری ایمان و بری
 نکاح در) (الحاصل هر کسه لازمدر که دین کامل اهلی اوله و اول کمال
 امور مذکورہ بی تحصیلده در کویا که بونلر اولمدیقه ماعدایه اعتبار
 یوقدر تنه کیم عرفانده وقفه اولسه حج درست اولماز و طاعات
 مستقوله ده نیت بولنسه عمل ساقط اولور مکرکه بیع و شری و نکاح
 و طلاق و طهارت ثوب و سترعورت و امثالی امور اوله که بلائیه صحیح
 اوله اگر چه کمال جمیع اعمال نیته مقارنیدر مکرکه ترک مقوله سی
 اوله پس شعب ایمانک مجموعی موجود اولیحق دین اکمل اولور
 الحديث الثالث

* قال عبد الله بن عمر رضي الله عنهما سمعت رسول الله صلى الله
 عليه وسلم يقول * معلوم اوله که عبادله عند المحدثین دورت کیمسه در که
 ابن عمر و ابن عمرو بن العاص و ابن الزبیر و ابن عباس در رضی الله
 عنهم و ابن مسعود رضی الله عنه کبار صحابه دن ایکن عبادله دن معدود
 اولدی زیرا ابن مسعودك وفاتی تقدم ایتمشدر بونلرایسه خلق انلرك
 علمه ضرورت و احتیاج وقتنه دك معبر اولوب علملرله انتفاع اولندی
 انکیچون زیاده شهرت بواندیلز و عند الفقهاء عبادله اوچند که
 ابن مسعود و ابن عمرو و ابن عباس در (سماع قصده کوش طوعنه
 و کیفما اتفق اشتهکه شاملدر استماع اخص در که قصده قولاق طوتوب
 دکلمکدر (يقول جمله حالیه در مثنای کلام بودر که عبد الله بن عمر رضی
 الله عنه دیدیکه رسول الله صلى الله عليه وسلم اشدتم قائل اولدیغی
 حالده یعنی قولاعم ایله بلا واسطه اشدتم مکه پیوردی * بنی الاسلام *
 بناء مجهول اوزریشمه اسلامدن مراد دین اسلامدر و مسلم بودینه
 انقیاد ایلین امت مرحومه در تنه کیم قرآنده کلور (هوسما) کم المسلمین
 من قبل (فی هذا) یعنی کتب مقدمه ده و قرآنده الله تعالی سزه مسلم دیو
 آدوردی حقه اسبسلامکن اولدو عیچون * علی خسر * خسر مؤنث

اولدینی دعا نمود یا خصال اعتبار یله در بعضی روایاتنه تذکیرله نجسه
 کلمه سدر نجسه لریکن مضامنه و بعضیله دیدیلر که تمیز مذکور
 اولیق عدد ده تذکیر و تأیید برادر بونده اسلامی بسلیه و اصول
 نجسه یله قواحد وارکانه تشبیه واردر پس خیمه عمودی لوزرینه
 وقصص و داده دخی ارکان و قواحدی اوررینه ناسیس اولدینی کبی
 دین اسلام دخی بویش نشه لوزرینه منی و موقوفدر که قوامی بوتله
 منوطدر و اکاشیه المقول بالمحسوس دیرلر برانفسوده اوقع و فهمیه
 افریدر و جهنم قیرآننه مثل و تشبیه چوق ابراد اولدنی * شهادة
 ان لا اله الا الله و ان محمدا عبده و رسوله * شهادة لفظی چوله نجسیدن
 بدلدن عایدنده اولان معطوفات ار به نك مجموعی اعتبار یله و یارفعله
 مبتداء مختوفه خبردر الاول و با احدهمین تقدیر یله فاما محذوف
 الخبر مبتداء اولاه مساع یوقدر منها شهادة کبی زیرا بومقوله تقدیر
 اکثر یا معدودک عیدم استیعاضی بخلنده اولور بوراده لیسه مجموع
 نجس مذکوردر (ان محققه در که اصلی انه در بعضی نسخده عیدمه
 و رسوله برینه رسول الله دوشمشدر و لکن اولکی اولدیرلر حادیثه
 کلور که (ایدها بلعبودیة و تنوا بلر سالة) یعنی اشهد ان محمدا عبده
 و رسوله دیکنر دیکدر تا که تقدیم عبودیتله یهود و نصاری قولنی
 رد حاصل اوله زیرا یهود عزیر ابن الله و نصاری المسیح ابن الله دیدیلر
 نکه اهل ایمان و اسلام عیدم و رسوله دیرلر و بر دخی بوزدر که تقدیمده
 شرف عبودیتله دلالت واردر زیرا عبودیتله خلقدن حقنه توجه
 و رسالتله ایسه حقندن خلقه تصرف و اندر جانب ولایت ایسه اقوادر
 بوسیدین قرآنده (سبحان الذی اسری عبده) وارد اولدی و ایله
 مفر اجمه جناب نبوت صلی الله علیه و سلم ابتداء دخول حاضرند
 (انا العبد لاله الا الله) بیوردی و اکایضه رسم دیرلر که اکامل امت
 جالیدر فافهم جدا (و کلمة توحیدک بعض اطوائی بالاده ذکر اولمشدر
 * و اقام الصلاة * اقم کسرله یا صلنیده مقوام ایدی اعلان ایله و او
 ساقط و تائله نمو بعض اولوقیه اقامه دندلی صکره طول کلمه دن

لوتری اخذافت تادن بدل قبلتوب حذف تائله اقام الصلاة دندلی
 مع هذا بونده قرینی اولان ایتیه موافقت و مناسبت دخی وارد
 نه کیم از دواج ایچون حذف اولغندی دیه نك مرادی بورد یعنی
 اول بش نسیقه نك ایکنجهسی صلاته شروط ظاهره و باطنیه یعنی ایله
 قوام و بر مک و تعدیل ایلیکلرین بر ترک صلاة ضعیف معیشته سبب
 اولدیغی کی ترک تعدیل و تخفیف رکوع و سجود ایتمک دخی بویه در
 بوجهتدن محافظه صلاة و مراعات شرائط لازم کلدی تا که رزق
 صوری و معنوی ایله مرزوق اوله ز بر صلاة معراج معنویدر که حظ
 روحی استیفاء ایچون وضع اولغندیر قرب حق ایتسه ظاهرا و باطنا
 تشریفندن تجالی دکلندر و دیمشدر در صبحکه و ضروده سر اتصال
 عاصوی الله و صلا تده سر اتصال بالله وار در که الصو فی کائناتین
 بومعاد و تکبیرات جناب مطلقک هر حالده بی قید و لما سنده اشارتدر که
 تیزیه غاندر و وصلت دینگیری وجه مطلقندن اولغله قیدی منافی
 و تیزیه مستلزمدر (و بوقیر شیخ سید الاقطاب شیخ مصلی الهی دن
 قدس سره مسموعم اولشدن بیور مشدر و ضویه حرکت توبه
 و انا بته و تکبیرة اولی توجه الهی به اشارتدر که بو تکبیر له عالم
 ناسودن خروج و عالم ملکوت دخیول ایتش اولور بعده رکوعه
 انتقال عالم جبروتة تجاوزه و بعده سجده به انتقال عالم لاهوت و وصوله
 اشارتدر که بومقامده فناء کلی حصولیله وطن اصلبسته صعود
 ایتش اولور و بعده سجده دن قیام حالت بقایه اشارتدر که رجوع
 الی البراء در ورکوع مقام قلب قوسین یعنی مقام صفاتدر که ذات
 واحده در و سجده مقام اودنی در که مقام ذات احدیه در و حرکات
 ست یعنی قبلندن رکوعه و اندن قومه به و اندن سجده اولی به و اندن
 جلوسه به و اندن سجده ثانیه به و اندن قیامه انتقال الله تعالی نك سموات
 و ارضی الی کونده خلق ایتسه اشارتدر پیش رکعت واحده اول و آخر
 سلوکی و غیری حقباتی عنویه در و لیکن معرفت و حضور قلب
 لازمدر که حضور اهل نهایتک و استحضار اهل یدایتک صغیدر بر اهل

نهایت به نسیان بود و نیز تا که بمنی اولان نسنه بی استحضاره محتاج اوله
 و حضور ائمه من ادم طرف خلقدن جانب خفد علی الدوام انجذابدر که
 صلاتده دوام بود و انک مصداق عبودیت کامله ابله تقیددر و بو
 عبودیت اولسنه سوه خاتمہ دن خوف اولور که روح فکر غیرله
 بدندن مفارقتی دیر و اله یاذ بالله تعالی * و ایتاء الزکوة * یعنی
 او جیحینی صدقه مفروضه بی فقرا به دفعه صدر و لیکن فقراء صابرین
 اولاد در مقصود اهل تقوادر تنکیم حدیثه کلاور (لا یأکل طعامک
 الا بقی) و دیمشادر که ایتاء اعطادن اقوادر پس چونک اتفاق طهارت
 نفیسه سببدر بر کدر که زکاتله اکتفا اتیموب صدقه نافله به دخی
 رغبت ایلده زینا حدیثه کلاور که مالده زکاتدن ماعد اصدقه دخی
 واددر وجه ترغیب بودر که فرض مطلقا وجود واجب مرتبه سنده
 و نافله مطلقا وجود ممکن مرتبه سنده شکره اشارتدر بس شکر مطلق
 اهل اولقه فرض و نافله ابله تقیددر لازمدر (و بعض عارفین وارددر که
 افلا پس حقیقی دائره سنده دخول ایچون عبادت مالیه و بدینه دن
 کیندی نفسلر ایچون هیچ برسنه ادخار ایتموب غیره همبو بدل ایدارلر
 و بلکه کیندی و چو بد بخاری لرندن دخی بالکلیه منسلخ اولوب و ارغی
 حقه زکات ایلر که اتفاق حقیقی بودر (و دیمشادر که اتفاق الاغنیاء
 (اخراج المال من الجیب و اتفاق الفقراء اخراج الاغنیاء من القلب
 و اتفاق کلی صفت صدیقیددر که جمیع مالی حضور رسوله کنور کده
 مایقیت لاهلک یا ابا بکر) دیو سوال اولیجی (الله و رسوله) دیو جواب
 و بریدی یعنی اهل و اولاد منه الله و رسولی آبقودم جمله وارم طریق
 رضاده بدل ایتدم دیدی و صدیق رضی الله عنه بو مرتبه ابله سرافراز
 اولوب اصحابدن هیچ برغردن اکامعادل اولدی انکیچون
 مقرب حضرت و مقیدم اهل خلافت اولدی * و حج الیت *
 حج فکله اهل حجاز و کسوله اهل نجد لغتیدر و ایا ما کان حج اقامت
 ضابطک ایچون قصد میکدر یعنی وجه مخصوص اوزرینله قصد
 دایرند و بیت اصلینده بیتوتند ایچون عملدر طبرکه هر شکستدم

استعمال اولی وندی و اثیر افاضه نمود و الی و نیک در بر گرفت بهیچ اولی و
و کرک اولسون زیر او افاضه انظر ایله تعلم ایتمی که بگویند
معروفه ایله شیه کیم آل شیه من اولانه بیت شیه و نظور ایتمی که غلبه
استعماله کعبه به بیت دیندی ترایه نیم و کل و موله اهل بیت و محبت
عنه رضى الله عنه امام و قصه فیه مینو به کتاب و خور بند بن نفیل نام
کیمسه به صفی کبیده کمری کبی (و دفعه اولی که بیت معمر و محبات
کعبه در الکیمون سگاه مختار اولان بیت معمر و وارنده کعبه در
اولی و شلر در که کعبه الله تعالی که دلایله اضافه منی و ابراهیم الخلیل
علیه السلام منله و حجاج ضیف الله در که سفره رحمت اوزر بیت
جلوس ایدیل و حدیثه کلور که هر یوم بیت الله یوز نگر می رحمت
زول ایدر که التشی طائفه ایدر و قرنی و ضلی ره و دیگر مبعی و جد کعبه به
نظر اولان سره در پس کعبه به نظره و شرف اولی حق افسان کامل
یوز بنیه نظره و قدر رحمت اولی کرک نظر اولانه (و شرف کعبه دن
او نور یدر که بر کیمسه سجد قادر اینک ترک ایلمسه دنیان یا یهودیت
و انصرانیت و یا یحوسیت اوزرینه انتقال ایدر دیو تهیدیه اولی شلر
و بر کیمسه صلانده قیامدن عاجز اولوب قاعدا قیلیمه جائز اولور
صبره قیام مقدار اواسه اعاده لازم کلز و کذلک بر کیمسه نصایه مالک
اولوب مالی هلاک اولیسه اندن زکاة ساقط اولور فاما بر کیمسه حجه
قلدر اولوب حج ایتمه و صبره و صبره اولیسه و یا مالکی سبیل خیره صرف
ایلمسه اندن حج ساقط اولور و کذلک اداء صومدن عاجز اولیسه
شیخ طانی کبی کفارت و فداء جائز اولور فاما حیدن عاجز اولیسه احتیاج
لازم کلور و مالی عاجزده حج واجب اولور یمن اگر غیر یمنی ملک ایچون
حج ایدوب صبره یحز زائل اولیسه اما حج لازم اولی که حج تطوع
اولس اولور و دیکش لردن که صله رحیم و نفیس عن المکروب تطوع
حیدن افضلدر و نفیس اولدر که فقیره خصوصها که صاحب عیال
اولانه اطاعت و یا مدینک دینی ایلمه و اکثر اغنیه علم خاندن بن بهره
و مالک فاضله دن خاقلردن لیکیمون تفهیم مکرر بیت مضیاضه عیال

کارها را بشمارد و بلیغ شود و الاحوال و لیتظروا المال فانه العذاب و النكال
 (و بعض مسائل حج بالا در و بوراده استطاعت ذکر اولندی
 شهرتدن او توری زیرا هر طاعتند شرط وارد که حاصل اولدغه
 و جوبی مقرر اولساز * و صوم رمضان * صوم اضلنده امسا کدر
 مطلقا کرك طعمامدن و کرك کلامدن و کرك مشیدن و کرك غیریدن
 حتی مسیردن و یا علفدن امسا ک اولسان غرسه صائم و ریح را کده به
 و استواء نهاده صوم دیدلرز را کرچه استواءه دخی حرکت شمس
 وارد و لکن زیاده بطوئندن کبد سماء واقف ظن اولنوب صوم
 و امسا ک دندلی و صوم شرعه مکلفک ثبت الیه خیط ایضدن
 خیط اسوده ک نشاول اطیبن دن یعنی اکل و نکا حددن و استثناء
 و استفادن امسا کدر (بعد ذا غیرى احادیثه صوم حج اوزرینه تقدیم
 اولندیغی تاریخده تقدیمدن او توری در زیر صومک فرضیتی هجرتک
 ایکنی سنه سنه و حاک النبی ده و یا طقوزنجی سائننده در و بوراده
 تأخیر اولندیغی صومک شرفنی بیان ایچوندن زیرا صلاة و زکاة و حج
 عبده راجع اولغله برسیاقده نظم اولنوب صوم حقه راجع اولغله
 افراد بالذکر قلندی متکیم حدیث قدسید مکور (الصوم لی وانا جری به)
 بو معنادن کبار محققین دیمشدر که مختار عبادات عندالله صومدن
 و جبریل و میکال آرشدن میکالی جبریل اوزریشه عطف کبی زیرا
 امام شمرانی بعض تصانیفنده دیمشدر که جبریل فلک قمرک ضاحی
 اولان سمعیلدن کبردر و میکایل جبرائیلدن و اسرافیل میکائیلدن
 اولضلدر انتهى بالهغی زیرا بعض احادیث قدسیه وارد که اوراده
 رواه رسول الله عن جبرائیل و جبرائیل عن میکایل و میکایل عن
 اسرافیل و اسرافیل عن الله تعالی دبر پس بوندن میکایلک جبرائیل
 اوزریشه تقدیم و فضلی لازم کلد و جوبی تأیید ایدر شول قول که
 دیمشدر لردن مقام امیر رب مقام برزخیدر که سماء سابقه الیه کرنی
 طایفه مدر و مقام جبرائیلی الیه مقام میکائیلی میناننده متوسطاند
 و حرکت شهر رمضان اولغدر در که دیمشدر هر معصیت الله تعالیدن

مفقور مستحق در الاشول معصیت که جرئت رخصته متعلق اوله
مفقور اولان کافى منهاج المذکرین مثلاً نهار رمضانده بلاعذر
چهارا افطار ایتک اگر بطریق الامتنعزاء والاستهسانه والافتحلال
دکل ایسه تعزیر و حبس اولنور والا قتل اولنور و پوراده جهل عذر
اولان زیرا فرض صومک امور دینیه دن اولدینی ضروریدر دلیله
محتاج دکلدر واکر سراً افطار ایتدیه تعزیر یله اکتفا اولنور وعذرله
افطار ایتدیکى صورتده دخی علناً اکل و شرب ایتمک کرکدر حی
اهل ذمت یله مشتهیات اکلندن منع اولنور پراسخفاف وحقى باطل ایله
معاصیه دن خالی دکلدر (واصول فقهده شرح رهاویده کلور که
برکبسه يوم شکده نافله دیو صومه نیت ایلوب صکره اول کونک
رمضان اولدینی ثابت اولسه معفو اولور یعنی فرض نافله دیو نیت
ایتمش کی اولماز فاما رمضاننی معلوم اولان کونی نافله دیو نیت
ایلسه کفر دن خوف اولنور زیرا صوم رمضان فرض عیندر
نافله اعتقادی ایسه اتی منافقدر) و واجب اولیان نیتین واجب
اعتقاد ایتک دخی یو یله در اکر اول واجب اولیان نیتنه نک
عدم وجوبی دیندن بالضروره معلوم ایسه صلاة سادسه کی زیرا
صلوة خمس اولوب لک اوزر نیت زائد فرض اولدینی ضروریدی
(بعد ناموز مذکوره نصیه عند اهل السنه اسلام کاملک تعریفدر
اگر شهادتدن ماعداد سنی ترک ایلسه فاسق اولور و بعضی علماء ظواهر
فهدیلانته بناء کافر اولور دیدیلر من ترک الصلوة متعمدا فقد کفر و امثال کی
(و بومقامک تفصیلی بودر که ایمان و اسلام اوج رایج اوزر نیت
اوج معنایه اطلاق اولنور اولکبسی تصدیق مجرد و ایکبسی تصدیق
مع الاقرار و اوج خمس تصدیق و اقرار و عملک مجموع عیندر که امار
شاهقی یواخیره ذهاب اولوب عملی ایمانن جزء قلمیدر سائر ایسه
ایمان کاملدن جزء قلمیدر بس تارک عمل حقیقت ایمانن خراج اولموز
بلکه ایمان کاملدن خارج اولور (وتارک اقرار مافیدینه ترک ایدرسه
فیهما و الا عند الله مؤمن اولماز) (و این عبدالسلام عینشیر کذاظمیر

اولان بودر که ایمان تصدیق قلبی و لسان ائک ترجا تدر بس کلمه
شها نئک تلفظی واجب اولدیغنی بلوب نطقین امتناع ایدر کیمسه
صلاتک وجوبی بلورکن امتناع ابدن کی اولوب ترک واجب ایله آثم اولور
یوخسه مخلد فی النار اولماز زیرا حدیثده کلور (یخرج من النار من کان
فی قلبه مثقال ذره من الايمان) وینه کلور (من مات وهو يعلم ان لا اله
الا الله دخل الجنة) یعنی بو حدیثده اسم ایمانی تصدیق اوزرینه
اطلاق واردر فقط که اقرار و عمل ائده داخل دکلدر تکیم رحمت
واسعه الهیه به مناسب اولان بودر

* الحديث الرابع *

قال ابن مسعود رضي الله عنه * ابن مسعودك عند المحدثين عبادة
از به دن اولدیغنی حدیثه سا بقده اشارت اولمشدر انسان العیونده
کلور که ابتدا مصحفه مصحف دیو تسمیه ائیلک عبدالله بن مسعودك
یرادر عتبه بن مسعود دن صادر اولمشدر انتهى ولكن یونده نظر واردر
بلکه لفظ مصحف ابتدا رسول الله صلی الله علیه وسلم صادر اولمشدر
تکیم احادیث جامع الصغیرده کلور (اعطوا اعيانکم حفظها من العبادة
النظر فی المصحف وهو ما جمع فيه القرآن والمصحف) سؤال اولئورسه که
زمان رسالتده مصحف یوغیدی زیرا قرآنک نزولی تمام اولمشدر
جواب بودر که اول وقتده کتاب وحیک املاء ابتد کبری بعض صحف
واریدی صکره ایام خلافت صدیقه جسه قرآن صحف متعدده ده
درج اولوب ایام خلافت عثمانده ترتیب اوزرینه یاز بلوب مصحف واحد
فلندی پس مصحف تعبیری معجزات نبویه دن اولور * حدیثا رسول الله
صلی الله علیه وسلم * یعنی جناب رسالت بکا و اول مجلسده حاضر اولئور
بطریق الخطاب خبر جدید المقاییدی زیرا تحدیث بطریق الخطاب
اولان اخبار ده اخبار لغظی ایسه ائدن اعدر زیرا خبر ویرمک کاتبته
دخی اولور که ائده خطاب یوقدر شول وجهدن که خطاب کلامی
حاضره توجه در و بورا ندر که صلاة نهاریه به محاشه مع الله دیرل
زیرا نهار زمان محاشه ناسدر وصلاة لیلیه به محاشه دیرل زیرا

سحر حدیث لیل در وصلا سریه به اختصاص دیرل ز را بین و بین
 الله مسارد در وصلا جهریه به تبلیغ دیرل ز را انده غیره ابلاغ و ایصال
 وارد و بویه مضامنده تحدیثه تعمیر اولفق اخبار دن اولاد ز را
 حدیث رسول اطلاق خبر رسولدن اشهر در وحدیث کلام قدیم
 مقابل سنده وضع اولمش در ز را کلام مخلوق حادث و کلام خالق
 قدیم در انکیچون قرآنه مخلوق دین کافر اولور * وهو البصاق *
 جمله معترضه در معنی و رسول تحدیثه صادقد که خبری واقع
 مطابق در اگر بوماده و اگر غیر مواده ز را خلافت کبراسی
 جهت دن (ومن اصدق من الله قیلا) مظهر یدر بوسیدن انی
 تصدیق اتمک حق تصدیق و تکذیب دخی تکذیب راجصدر پس
 بوجه معترضه کلام ابن مسعود لولش اولور * المصدوق *
 مظلوم اوله که واقع مطابق اولان کلامه مخاطب اولانه مصدوق
 و غیر مطابق ایله مخاطب اولانه مکذوب دیرل و اول کلام مصدوق فیه
 و مکذوب فیه در انکیچون (ذللت و عذ غبر مکذوب) نظمی غیر مکذوب
 فیه ایله تاویل اولمش در ز را مصدوق و مکذوب خطابه صالح اولان
 ایساندر یو خسه و عذ و انشالی دکل و حواشی کشافده سعد الدین
 دیشدر که المصدوق من صدقه الله فیما اوحی الیه من صدقه فی القول
 اذا قلت له الصدق انتهى (پس مصدوق لفظنده معنای مذکور دن
 غیری واقع مطابق محل یوقدر اگر چه بعضیلر یوق بره اکثار کلام
 اتمشدر در رسول الله صلی الله علیه وسلم مصدوقیت ایله و مسف
 ایندیکی اخبار و احادیثی تصحیح ایچونددر یعنی اکا و حی و القا و انسان
 کلام الهی و خبر قدسیدر که کمی و ساطت ملک و کمی بلا واسطه
 نازدر یو خسه کهنه فیه القا و انسان اخبار جنیه مقوله سندن و خرافات ایله
 مخلوط اولان کلمات قیلندن دکلدر والا بعض اخبار ازده حاشا کذب
 ظهور ایدردی پس کلام نبوی صبح صادق کیدر که کند که قروغی
 مزید اولمقد در ز را مطلع صادق دن اولمشدر و اخبار اکمل اولیددخی
 بویه در شول جهت دن که وهم و خیال و وسوسه دن محفوظلر در

* ان احدكم * كسر همزه ايله لفظ نبوی بی حکلیه اوزرینه وارد
اولئشدر اگرچه فتحه به دخی فی الجمله جواز وارد ضمیر جمع زمان
خطابده موجود اولئره شاملدر اگرچه منقوض اولئره دخی حکم آتی
منطبقدر ولكن مقصود دکلدر یا ایها الناس کبی (احد واحد کیدر
لیکن اول صکی مرتبه به دلالت انمزل نته کیم الله ورجن بردر
ولکن جلاله مرتبه دالدر رجن اسمی دکل (واصل اولان احد
تفیده وواحد اثباتده استعمال اولئقدرد وگاه اولور که احدهما مکان
آخرده مستعمل اولور) ونسقدده احد وعشرون کثیر واحد وعشرون
قلیلدر احد بی آدمه مخصوص وواحد عامدر (احد فائده واحد
صفاتده مبارکی اولیاندن تکیم مرتبه ذاته ذات احديه صفاته
ذات واحدیه دیزل * یجمع خلقه * صیغه مجهوله در جمع متفرق
نسته بی تألیفدر مجموع اورادن بورادن جمع اولئندر کیرکسه شی
واحدکی اولئسون وجمع ضد متفرقدرد واجع الامر جمعه جیعه
بعدما کان متفرقا (وخلق اصلنده خلقه دن مشتقدر خلقه
برفسنه تک طبیعت وحقیقی در وعالم وآدمدن هر بری صورت الهیه
یعنی حقیقت الهیه اوزرینه مطبوعدر که صفات کالیه در بوجهندن
خلقه خلق دلدی (وعلماء ظاهر دیدیلر که خلق تقدیر مستقیم و ترکیب
اجزاء ونسویه اجسامدر) بوراده خلق مایخلق منه معنایه در یعنی
ماده انسانیه در که نطفه رجل وماء مرأه ودم حیضک مجموعیدر که
بوجمموع اوزرینه تربیه مد فئندن مقدار ذره اخذ و تفریق و جله سی
مزج اولئور بوجهندن انسان آخرتایی اخذ اولئد بی برده دفن اولئور
اشته قرآنئده (انا خلقنا الانسان من نطفه امشاج بودر) سؤال اولئور سه که
ابن مسعود حدیث مذکور فی تفسیر ایدوب دیمشدر که نطفه رج
مرأیه دوشد که الله تعالی انهن بر نسجه خلق ایتله مراد ابله سه
بشره مرأه هر طفر وشعرك فحشه وانهجه منشراولوب فرق کون
مکث ایشد کد فیکره رجهم صورئنده نزولی ایدر اشته جعدن مرأه
بودر دیدیکه بونده فی الحقیقه متفرقی جمع وارد و بویه مواضعده

کلام صحابی حدیث مرفوع حکمنده در بومنی ایسه بالاده مقرر
 اولان جعله بجمع اولماز زیرا تفسیر مذکوره بخلاف قدر (جواب بودر که
 عقلايه ظاهر در که مولود بعد الولاده رخه عودنی بحال اولدینگی کبی
 نطفه دخی ذوبان و انحلال طریقه رحه منصب اولدقد نصکره
 بردخی اجزاء بدنه ساری اولماز بلکه (مستقر و مستودع) اشارتی اوزره
 رحه استقرار ایدر اگرچه قدرت الهیه به نسبتله عجز و بعد بو قدر
 فاما اول نطفه تک ابتداء نزوله لذت ساریه سی اولدینگی کبی انکیچون
 جمع اعضایی غسل اتمک فرضدر بعد الاستقرار نسخین رحم و ساططیه
 قوت منتشره سی وار در اول قوت مسخنه تک تأثیریه بطریق
 التدریج ماء ایض صورت دم ایله متلون اولور بومنی ایسه جمع
 مذکور مقرر منافی دکلدر تکیم شرعه کاور که مطر تحت العرش
 برز بلدن نزول ایدر بو خود مسلد که مطر وجه ارضده اولان در یادن
 صورت بخارده تصاعدا بلبوب سخابه بالغ اولدقدده سخاب اتی غریله
 و تطیر ایدر و عذوبت مطر اول تطیردن حاصل اولور مع هذا
 اصلی ماء ما لحد برس مطرک تحت العرش اولان در یادن نزولی
 تأثیرات علویه ایله حصوله اشارتدر زیرا اجرام علویه آباء
 و سفلیه امهات و از دواجات افعال و شئوندر که فایده افعال
 و شئون الهیه در قال تعالی (کل یوم هو فی شأن) فاما نیل مصر
 حقنده که جنتدن خارجدر دیو روایت واردر حقیقی اوزرینه در که
 طرف فلکدن بحر ظلامه منصب اولوب اورادن مقسم ادر یسه واندن
 اقطار ارضه متفرق اولور و فرات حقنده دخی وارد اولشدر و لکن
 جنتده کی کیفیتلری اوزره اولدقلری بحسب الموطن در فافهم جدا
 * فی بطن امه * بطن ظهرک مقابلدر بوراده ذکر کل واراده جزء
 طریقه رحه در که در یعنی بطنیده خصوص اوزرینه مثبت ولددر
 نومندان من جهة الولاد اولان قرابت ووصلته رحم دیرلر (و بردخی
 بو در که بطن باطنه اشارتدر که ظاهرک مقابلدر بطن ام ایسه
 ام الکتاب یعنی علم الله مقنا لیدر که علم الله غیب اضافیدر و ام اب

مقابله سنده در كه والده در كرك قريبه و كرك بعیده وفي الحقیقه والده
بعیده نفس كلیه و متوسطه جوا و قریبه بلا واسطه اولاد و قرآنده
كلور (خلقكم من نفس واحدة) یعنی سزی اصل واحدن خلق
ابتدیكه آدمدر و لكن حوا ايله ازدواج طریقله اشته بو عالم اجسامه
كوره در فاما عالم ارواح مجرده به كوره اصل واحد عقل اولدر كه
نفس كلیه ايله ازدواج ایدوب بو كائنات ترتیب اوزرینه خلق اولمشدر
بو معنایه كوره خلقت جسم آدم و حواده و خلقت روح عقل اول و نفس
كلیه ده جمع اولمش ایدی اول ایشه علم الهیده متفرق ایدی انك ایچون
دیدلر كه فیض اقدس فاعل و فیض مقدس قابل اولوب ایكیسنك
ازدواجی ماء رجل ايله ماء مرأته اجتماعی کی اولدی و عالم عقله
بطن دینلیدی کی زیراهنوز ظهور ارواح بوغیدی نفس آدمه دخی
بطن دینلیدی زیراهنوز اجسام اولاد ظهوره كلیش دكل ایدی و هر مقامه
كوره بر بطون و بر ظهور اعتبار اولندی و اولاد دخی اباء و امهاتك
اطواری اوزرینه حركت ایدوب كلیدی انك ایچون یوورد كه
* اربعین یوما * یعنی سزیدن بر كرك ماده خلقی انا رجنده قرق کون
جمع اولنور یعنی جمع اولنوب قرق کون مكش ایدر * نطفه * اول ماده
مجموعه نطفه اولدیغی حالده یعنی قرق کون نطفه صورتده اولوب
انده لون دمه منقلب اولور زیرا نطفه شول ماده صافدر كه (من بین
الصالح و الزئب) دفعله خروج ایدر و انده اولان تخمدن ولدنكون
ایدر یعنی ابتدایع الذنب دیدلر عظم خردلی و انك اوزرینه اعضا
و اجزاء سبانه بسط اولنور و یوراده قرق كوندن مراد حقیقی
اوزرینه در زیرا كریه مدت تخمیر طینت آدم قرق سبه ايله تقدیر
اولمشدر و لكن اول تفصیل اولادنده اجمال اولدیغی سرعت ولادله
تكثیر ناسدن اوتوریدر انك ایچون ذهاب عزیر اولدی زیرا اوتوز آلتی
يك سنه ده و فضه اون سگن يك سالده نكون ایدر (و یوم اصلده
یكریه درت ساعتدر صكره شمسیك حدوتی و طلوعی و غروبی حسابله
تخصیف اولنوب ایل و نه ایلدی و اربعین ايله تخمدن سزی بودر كه اكث

ابتدا علیهم السلام را بعینه بلوغده نبوتله بمشراولدیلتو براسن و قوه
 غائی و کمال عقل و رشدک نمایند (و بر دخی تائی به ارشاد دوزیر عالم
 قدرت باشقه و عالم حکمت باشقه در یقنی عالم قدرنده ملا حظة اسباب
 و ترتیب اولماز بلکه کن فیکون عالمی اسرانیله تیه دما بکن من و سلوی
 نزول اتمک کی و مائده عیسویه و امثالی دخی اندر عالم حکمت ایسه بویه
 دکادر تنکیم اصحاب کهف حقننده کلور (و نقلهم ذات الیمین و ذات
 الشمال) یعنی اصحاب کهف بلا تقلیب محافظه قادر ایکن عالم حکمتک
 حکمیه معامله ایلتوب تقلیب ایلدی مع هذا بوداردن انتفا لدن
 صکره تحت الارض ضرور کمل بلا تقلیب انحلال و انفسا خدن مصون
 و محفوظدر بس عالم حکمت عالم قدرنه قیاس اولماز بلکه الله تعالی
 فعال لما یریددر و الله تعالی برسنه بی عند الاسباب ایشلر بوجسه
 بالاسباب ایشلر پرا ایتبانی خلق ایدن دخی اودر (و بر دخی بودر که
 سرتر بیع تحفاتی کلینده جاریدر تر بیع عرش و عرشا صر و طبائع
 و اخلاط و از بعضین موسویه و مدت تخمیر آدم و امثالی کی و حدیثه
 کلور) خبر اصحاب اربعة و خیر المرایا اربعمائه و جمیع اشیا اتمهات
 صفات الهیه اوزرنه دور ایدر که دوت صفتند حیات و علم و ارادت
 و قدرت کی (و بر دخی بودر که دور کامل فرق دزیستی مدبرات که
 شبعه سیاره در دور اولای فرق شده تکمیل ایدر یعنی قمر شهر
 و اخذده و عطارده شهرده و زهره شهرده و شمس
 شته کاملده و مریخ اون حکر شهرده و مشتری شمس اوج شهرده
 دور ایدر که بوجمموع ادوار اون شنه ایدر و زحل اون شنه ده دور ایدر که
 بونک دور بیه جملة مدت فرق شنه اوور و قرآنده کلور (و قد خلقکم
 اطوار) امر اذقوات شبعه ذر که غنا صر و مرکبات و اخلاط و نطف
 و علق و وضع و عظام و لحوم اولدقلیدر که سکنجی طورده نفخ روحه
 نی اولدقلیدر که تنکیم قرآنده کلور (ثم انشأناه خلقا آخر) و بومعنی
 قدرنده انقهر در زیر بونده اغیانی صور مختلفه ده تقلب وار در که
 بحال قدرنه والدر بس بوسر ایچون امر وجود بطریق الاستحاله

ارضها به صفاته
 درسته ربه

هر یکی قلندی اگر چه قدر تک دفعه انشا به دخی صلاحیتی وارد
 و مدعی تدبیر می‌شود و او توری بنوالتشیر مالدیستی خواب و آیدن طین و آیدن
 لواء حسرتی و نویدن صفت مال کا انصار قلندی و لحن پندیده بکوره که
 خطایه و زنده است و سحر ازون صکره نمان و صواب و اولد قدره الله تعالی
 به طریقت آدمی بری اولان کلمی اهلقت اراید و به (قی ای صوره ماشاء
 و کیک) هو حنجه تصویره مؤکل اولان ملک مراد آیند یکی صورت
 لوز زبانه تصویر ایند در زبانه که چون بعضی سولود والدینه و قزاق
 قریبه به بکر میوک ابا عده ترمخ و میل ایجا جاده و جدهات و اهام و عات
 و اخوال و خالات و امثال کبی * نمی‌گون خلقه * ثم فرخی زمانی و صفت
 ایچوندر بگون همی خلقه راجع در معنا نمی بودر که بوند نصکره
 یعنی رخته آیداء استقر از فطنه دن قرق کون مرور ایند که اول خاق
 یعنی ماده انسانیه غلبه اینک سرخ رنگ اولوب خلقه صورت نه
 استماله ایدر که خلقه حرکت ایله دم غلیظ جامد در رجه علوق
 اولد و غندن او توری خلقه دلدی تنکیم خلق درل شول دوده که
 مص دم ایچون محسب الغالب خلقوم حیوانه و اعضاء انسانه یا بشور
 رو بردخی بودر که اشیا تک وجودی محب ذاتی اوزرینه معتبر که
 مخلوقه بکره اکا عشق و علاقه درو تنکیم حوایی خلق آدمی خلق
 ایندوب ملک جزء علاقه می کبی اکا علاقه و بردی و از دو اجن خلقه
 لوزر به پناقلدی بوسیدن مایه انسانی دم صورت نه نقطه دن قلدی
 و حقیقت وجود علاقه اوزرینه مبنی اولد و غنه اشارت ایلدی به
 علی هذا مرتبه الوهیه مرتبه ارتباط دیدلر که حقه نسبتله علاقه تک
 معنای ارتباط معنوی در (و بونده اشارت وار در که قوام وجود دم ایلدر
 لیک چون روح حیاتی دیدلگری دمیدن عبارتند که عروقه ساریدر انکیچین
 یوروجی حلول ایله وصف ابتدیلر روح انسانی منقوش ایله بوله
 دکلید (سؤال او توری سه که آدمی مقدم لحم و شحم و دم صناعی
 مخلوق کلدی جواب بودر که التمش یک سنه مقدم بنوالتشیر کلدی
 اگر چه صورت نه بی آرمه مابین ایدیلر تنکیم و یسک الدماء نظمنده

اکا اشارت وارد در زیر اول وقته سفک دم ایدن بنوا الجان ایدی
 و دیمش لر در که آدمیدن مقدم الی نوع مخلوق کلمش در که آدم یدنجیسی در
 و انار جن و بن و طم و دم و حس و بویس در که جله سی افسان فی الارض
 و سفک دم ایتش لر در پس دم حیوانی انسانه مخصوص دکلمر بلکله
 مقدم کلنلر ده و اکثر ذی روحده واردر * مثل ذلک * نصبله در که ترج
 خافض اوزر بنه در یعنی ماده انسانیه نطفه اولدینی زمان مقداری
 کبی که فرق کوندر مقصود هر صوره تک سران بعین ایله انصافی
 بیادرو فی الحدیث (من اخلص لله اربعین صباحا ظهورت یسایع
 الحکمه من قلبه علی لسانه) فرق صباحدن مراد فرق کوندر
 (و دیمش لر در که بر کیمسه فرق کون طی ایتسه یعنی افطار ایتوب صوم
 وصال ایلسه قدرت ملکوتیه و نیجه اسرار جزوتیه و لاهوتیه ظهور
 ایدر ما حفظه * ثم یکون مضغه مثل ذلک * مضغه اصلندم مضغ
 اولدینی مقداری ات یازده سیدر صکره جنینک بغیر العلقه منجی
 اولدینی نحاته اسم قلندی یعنی علقه دن استحاله ایدن لجه اطلاق
 اولندی مضغه ضمله بعد المضغ اغزده قلان یقیه در ماضغان ایکی
 شد قدر که مضغ طعام ایدرل و یاده نشین اولان بلغاء عربیه مضغ
 الشیخ و القیصوم دیرلر که شیخ کسر شیخ مجمه و جاء مهمله لیل و قیصوم
 قافله یادهده بزر بر اوتیدر (مثل ذلک کالاول از بعینه اشارتدر یعنی
 فرق کون مقداری زمانده استحاله ایدوب قرمز قان ایکن قرمز ات
 یاره سی صورتده خول ایدر پس استحاله ایدن صنعت و هیئتدر یوجسه
 ماده و یحه اولکیدر زوا حقائق و اعیانده استحاله اولاز و نحاسک طرح
 اکسیرله ذهبی واهشالی دخی بویله در و دیمش لر در که میوه بی شمس
 بشور و قر لون و بر و کو کبدن طعم و لذت حاصل اولور یعنی برسنده
 ابتدا قابلیت کدر تا که اسلب خارجه تأثیری ایله خواص و الوان
 ظهور ایلیم اشته شی واحد ده لون واحد نیجه ایسه لوتین و الوان
 دخی کافیا اولته مثلاً لالهک درونی سیاه و برکی زرد در با سرخ و یاه لون
 اولقی کبی (بعد ذلک قرأتم اطوار انسانیه کاه ثم و کاه فانه ترتیب اولتی

ماننده

میبایسته مخالف بودید اگر چه بعضی از تطبیقه تصدی ایلوب فانی ثم
 معناسنه جل ایشاردر و لکن تعقیب و ترتیب هر نسنه نك حاله كوره
 و كندی جسیله در مثلاً تزوج فولده دیرل مع هذا تزوج ايله ولادتك
 میانده مدت نخل وارد و ترتیب دخی بویه در مثلاً قرآنده (فخلقنا
 الحلقة مضغة) ثم من مضغة معناسنی منافی دكلدر زیر مراد یاد کرده
 ترتیبدر که ایکی اربعین میبایسته اولان مهلتسه مانع دكلدر و یا خود
 اربعین ناینك اولی مانق دمك اخرینه اتصاله در بوايسه ناینك
 بنامه حصولی زمان طویلده اولدیغنی قدح ایتمن فاعرفه (معلوم اوله که
 بوجه کلبجه اوج طور مرور ابتدیکه طور نطفه و طور علقه و طور
 مضغه در و طور مضغه ده که اوجنی اربعین در تصویر جنین واقع
 اولور یعنی تسویه جسدله الولد سرایده مضمونی اوزره جمله اجزاء
 پیردن ذائب و مفصل و نازل اولان نطفه نك مشتمل اولدیغنی اعضا
 و جوارح صورتیه کلور (و بعض روایانده که نطفه اوزرینه قرق
 ایکی کون مرور ایند کده برای تصویر ملک ارسال اولور دیتلدی
 کر چه ظاهر تصویر لایکنی اربعین ده اولماسن اقتضایدر و لکن
 بو تصویردن مراد تقدیر تصویر در یو خصیه حقیقت تصویر دکل
 زیر بحسب العاده قبل المضغه تصویر متحقق اولماز شول وجهدیکه
 رقم علی الماء کبدر و جائزدر که مواد غلیظه به کوره تخطیط خفی واقع
 اوله ننه کیم بعض احادیثده کلور که ام الولد حرة وان كان سقطا یعنی
 ام ولد بیع و رهن و هبه و زایل ملک اولان وجهله تصرف اولنما مقده
 حرة کبدر کر که ولد سقط اولسونکه هنوز منفوخ الروح دكلدر
 و یا خود مخطوط اولسونکه تخطیط نك خفاسنی سببیه انی انجق قوایل
 بلسون و هذا جمع علیه الان كما فی شرح الجامع الصغیر للماری یعنی
 علماء تخطیط خفی به دخی اعتبار ایشاردر هر نقدر خفی اولور سه ده
 بلکه علوق واقع اولتی حکما نفس تصویردر زیر بعض اموره
 نظر ماله و بعض مواد ده حکم حاله در بناء علی هذا قبل نفخ الروح
 اسقاط جنین ده آتم اولماز دیدیلر (و مصور فی الحقیقة الله تعالی در

تکیم قرآنده کلور (هو الذی یصورکم فی الارحام صکیف یشاء)
 و بمقامندز که الله تعالینک بر اسمی دخی مصور و ملک اول اسمک
 مظهر یدر زیر اکثر افعال الهیه بحسب الحکمه واسطه ایله در
 تکیم ملک الموت اسم قابضک مظهر یدر انک ایچون (الله یوقی
 الانفس) ودخی (قل یوفاکم ملک الموت) وارد اولمشدر و مظاهر یوزدن
 فاعل ینہ الله تعالیدر یعنی تعالی و ساطت ملک ایله رحم ام ده جنبی
 هیئت مخصوصه اوزر ینده تصویر ایدر ذکر واتی واسود و ایض
 تام و ناقص و طویل و قصیر و حسن و قبیح و امشالی کبی و تصویر
 دخی تعدیل تام اوزر ینده در که شقی واحده اولان اعضائه هیئت
 و مقدار اوزر ینده ایسه بلاتفاوت شقی اخرده دخی اولیدر و مصور لر
 الواننده اولان اختلافات که ایض واسود و اصغر و اعرج و اشقر
 اولمقدر تراب ارضه تابعدر که هر کسک ترابی نه کیفیت اوزر ینده ایسه
 لونی دخی اکا کوره صورت بولمشدر حتی بی نبات اولان موضعدن مأخوذه
 اولان ترابدن تصویر اولان کوسج و کوسج دخی طبقات مختلفه اوزر ینده
 کلدی و با نبات اولان مخلدن مأخوذه و مصور ملتی و ملتی دخی مراتب
 متفاوت اوزر ینده اولدی ایسته صور جسمانی انسانیه ده تفاوت و تقارنک
 اصلی بودر (فما اختلاف اخلاقه من الهی عالم ارواحده ارواحک
 تعارف و تنبا کر یدر یعنی اصناف ارواحدن اختلاف مراتب اوزر ینده
 قنخی روحله مناسبت ایددی ایسه عالم اجسامده انک خوبی ایله
 مخلوق اولدی و قرآنده (واذا النفوس زوجت) بودر وای اکا که نفوس
 ضایعه و ازواج خبیثه ینه مقارن و موافق اوله * ثم یرسل الیه الملك *
 و نسخه مشارقده (ثم یرسل الله الیه الملك) واقع اولمشدر و بفضیل
 دیمشدر در که اصل نظم ثم یرسل الیه الملك در صیغه مجهول اوزر ینده
 صکره الیه لفظک جلاله یدر معده مشابهی اولمقله تصحیف اولمشدر
 و لکن بوسوز جلاله الیه لفظ الیه مجتمیع اولدیغه کوره در مشارقده
 ایسه محتممدر شوقدر و ایدر که مجهول معلومدن اولادر نه کیم
 تساقه ده و یومر اکا قرینه در (معنی بودر که بوند نصکره یعنی

طور رابعه بالاده خلق تعبير اولئان ماده به نفخ روح ايچون
 ملك ارسال اولور تنكيم مابعدى اكاقرينه در بوخسه تصوير
 ايچون دكل زبرا علائكه طبقات مختلفه دركه انلردن بر قسمي تصويره
 و بر قسمي دخي نفخ روحه مؤكلدر و هر قسم افراد كثيره در بوخسه
 فرد واحده منحصر د ~~كل~~ كلدر تنكيم امام سيوطي و امام شعراروي
 ديمشدر كه (ومنه الموكلون بتصوير ما يكون الله في الارحام ومنهم
 الموكلون بنفخ الابواح) بعد ذا بويله امور الهيمه ده استخدام اولئان
 ارواحه ملك ديرلر زبرا ملك الوكندندر كه رسالت معناسنده در عقول
 مجرده بويله دكلدر كه انلر استخدام اولئان ايچون انلره ملائكه
 دنلن بلكه عقول و ارواح ديلور و ابليس قبل الملائن بعض امورده
 استخدام اولئانله ملك ديلوردي انك ايچون (فسمخداوا ابليس) ده
 ايشناء متصل صورتي اوزرينه وارد اولدي * فينفخ فيه الروح *
 صيفه معلوم اوزرينه در تنكيم ارسال اكاقرينه در زبرا ارسال ملكدن
 مقصود نفخ روحدر پس نفخي نافحه اسناد ايتك اولادر خصوصاً كه
 نفخي فائله ترتيبدن دخي ظاهر اولان معلوميتدر (نفخ قوت ايله ارسال
 اولئان هوادر پس منفوخ تجويف قلبدن خارج اولان هوادر كه
 اكاروح الحيوه ديرلر و اول هوا به خروخنده هر زنده منقطع اولور سه
 موضع انقطاعه حرف ديرلر بوراده روحه مراد روح حيوانيدر كه
 مبدأ حس و حركتدر انك محل تعين قليدر و بوروح نفخ الهي اولان
 روح انسانينك اريدركه روح انسانينك محل تعين دماغدر انك ايچون
 عقل دخي اوراده در و علم عقلمدن تولد ايدر (الحاصل روح حيواني
 و قوی نفس روحانیدن حاصل اولدی فتح فائله و نفس ناطقه جریبه
 نفس كلدن وجود بولدي شكون فائله پس حیات نفس رجائی و علم
 و ادراك نفس ناطقه به مضاف اولدي اكر بونشته نك طبيعته نظير
 اولور سه ماء مهين و جساء صنون و صلصال و ترابندر ديلور
 و اكر نفس كلدن و حقه مضاف اولان روحدن اولديفته باقيلور سه
 حافظ و عاقل و دراك و متصور و ذا كر در ديلور اشته ناطقه قواي

حسبه و معنویه و ساطتیه اکنساب علوم ابتک شانند در زیر او قوی
 تحصیل مراد ایچون اسباب کیبرد و بوندن اخذ اولندی که انسان اوج
 حیاتله حی در بری بودر که حیات اصلیه ایلله حی در که حسله ادراک اولنر
 حیات جاد کی و بری دخی حیات روح حیوانی ایلله حی در که اکا حسن
 تعلق ایدر حیات حیوانات کی و بری دخی نفس ناطقه حی اولدیغیدر
 (و بوندن فهم اولندی که حیات انسان حیات ذاتیه دکل بلکه عارضه در
 چونکه دعوای انا ایلله شهود محیی دن غائب اولدی موت عارض ایلله
 ابتلا بولدی گویا دینلدی که چونکه سنک اصلک موت ایددی که بی روح
 ایدک بس ینه اصلک مژد اولندک ایمدی انسان بری در که حیاتانی
 هوادندر چونکه بو هوائله هوای نفس میاننده متردد اولدی لاجرم
 هلاکی لازم کلدی زیرا ورطه دعوایه دوشورن هوادر و نفس
 حیوانیه نک شقاوتی بو هوادندر و نفس ناطقه دارینده معبده در
 زیر روح الهیه دن نفخ اولمشدر و نفس حیوانیه اکا دایه کیبرد
 و احساس الم و عذاب ایدن بور و حدر (و محدثین دن ابن قیم کتب
 الروحده دیمشدر که غلط اولنر ظن ایدر لکه ملک جنبه روح قدیمه
 ازایه ایلله ارسال اولنوب اولدی روحی اکا نفخ ایدر تنکیم بر کیمسه برواسطه
 ایلله برخیلعت ارسال و الباس اولنور بو ایسه ضلال و خطا در بلکه نفخ
 جسدده محدوث روحه متبیدر خدا صیب نموجسم اولدیغی کی بس
 ماده روح نفخ ملکدن و ماده جسم رجه صب ماء دندر انتهی بالمعنی
 (حافظ مذکور بوراده غلط ایشدر زیرا ملک اول روحه و تراب بدنه اب
 اولق ظن ایشدر بلکه والدیر و نور حقدر تنه کیم ارباب کشف ذاهب
 اولمشدر و نفخ ملک ایلله روح حادث اولماز بلکه اول ماده ده مضمر
 اولان روح الهی ظاهر اولور بس روح عناصر و موایدله دور ایدر
 ولکن ظهوری شبیه موقوفدر که نفخ ملکدر اگر چه روح کامل ایلله
 روح ناقصک فرقی واردر که روح کامل قبل الجسد مخلوقدر ناقص
 ایسه تشویه جسدده جنین ایکن حادث اولور زیرا اولکیمسی کلی
 وایکیمسی جزیدر و کلیت اثری بودر که مزاج عنصری جزئی ایلله

تعیینشدن

تعیّنند اول دور ابلدیکی اطواره وقوفی ونیجه احواله اطلاعبدر
روح جزئیده ایسه بومعنی مفقود در اگرچه ماده سی اعتباریله حیات
اصلیه ایله حی درزرا قلم اعلی و ساطنبیله تجلی اول جله یه ساریدر
(بعد ذانطفه دن ار بعینات ایله مولود جسمانی حاصل اولدیغی
کبی نفس مرشد کاملدن دخی رحم استعداده مواد روحانی حاصل
اولور که اکا طفل قلب دیرلر ونفخ روح کالاول محک قابلیتند نصکره
وجود بولور یعنی جنین ار بعینتری استکمال ایتدیکه نفخ روح
اولمدیغی کبی سلالک دخی شریعت و طریعت مرتبه لرینی استکمال
ایتدیکه قلبیه روح معرفت و حقیقت نفخ اولنماز (و دیمشردر که
بدایت نبوت اولان فناء تام عندنده الله تعالی عقل فعال یوزندن نفخ
ایدر که اکا ملک ملوک الارواح و روح القدس دیرلر که حقلک احیاء
قلوب و افاضه حیات باقیه ده واسطه سبدر و انک صور مختلفه سی
واردر که طالبان فیضک هر برینه بر یوزندن نفخ واقع اولور تکیم
ار باب فیضه معلومدر چونکه الله تعالیکن انسانه تجلیسی جلال و جلالت
مجموعیله در لاجرم اسماء جالیه و جلالیه ایله متصف اولان افساندر بناء
علی هذا عالمده نقدر جالایات و جلالیات وار ایسه انلرک صفات
جمله و صفات رذیله سی انسانده موجوددر شوقدر واردر که انسان
کاملده جمال ظاهر و جلال باطندر انسان ناقصده ایسه عکس
اوزرینه در وانسان کامل که خلیفه حقدر مسجود جمیع کائناتدر
زیرا ابتداء نفخدن انشاء کائنده عالم مثالده سلطان اعظم کبی برسریر
مثالی به اجلاس اولنور و ملائکه انک مشاهده سنه ازدحام ایدرلر
مشاهده سلطانیه رعیت ازدحام ایتدکیری کبی (چونکه باب ولایت
الی یوم القیام مفتوحدر لاجرم (یلقی الروح من امره علی من یشاء
موج بنجه هر عصرده افاضه روح جاری و سر ولایت اهله ساریدر
والله الفیاض * ویومر باربع کمسات * دخی اول ارسال اولنان ملک
نه نینسه کتابت ایدر جکن سؤالد نصکره درت کله کابتنیله مأمور اولور
بس ویومر فیفخ اوزرینه معطوف اولور ولکن و اوجع مطلق ایچون

اولمغله کتابت نفخ روح عقبیده اولمق اقتضا ایتمرز بر بعض احادیثه
 کتابت نفخدن مقدمدر بلکه بوراده ملک مطلقه مدر که ملک مصوره
 و ملک نافخه شاملدر اگرچه صورت تصویر طی و مقصود اولان نفخ
 روحله اصکتفا اولمشدر و از سال ملک مصور ار بعین ثالثه تأخیر
 اولندیغی بحسب الغالب قابلیت تخطیط اول وقتده اولمغله در پس
 روایت مسلم اوزرینه ظهور تخطیط ار بعین ثانیه ده اولمق بعض
 مواده ~~م~~کوره در پس تعدد روایت بویکی معنای جمع ایلمشدر
 تنکیم نیجه مواده ده دخی بو مقوله تعدد روایت احاطه اقسام
 و اشخاص و نیجه مصالح و اسرار ایچوندر و امر کتابت مصور و نافخدن
 قنئی ملکه تقویض اولندیغی تعیین اولنماشدر ظاهر اولان ملک
 مصوره سپارش اولمشدر زیر ارحم ام بطن ثانیدر که بطن اول اولان
 ام الکتابه یعنی آلهی به ناظر در تنه کیم بعدالولاده احوال خارجه لوح
 محفوظه دائر در که لوح محو و اثباتدر بو معنادن توری السعید قدیشقی
 والشقی قدیسعد دندلی ام الکتاب ایسه تفسیردن بریدر بوسیددن
 (السعید سعید فی بطن امه والشقی شقی فی بطن امه) دیو بطن اوله
 رمز اوانندی پس ام الکتاب عالم تقدیر و بطن ام عالم تصویر و تحریر
 اولدی تا که تدبیر اید تقدیر ازله موافق اوله (و بوندن فهم اولنور که
 ارزاق و امثال احکام کلیه تصویر اچساددن مقدم تقدیر اولمشدر و لکن
 اظهاری عالم تصویرده واقع اولمشدر و ظهورک حدوثی ظاهرک
 قدیمی منافی دکلدر فافهم جدا (و کلمات کلمتک جمیدر و کله لفظه
 واحد اوزرینه اطلاق اولندیغی کی مجازا کلام وجهله اوزرینه دخی
 اطلاق اولنور که اجزاسی بری برینه مرتبط اوله تنه کیم کلمه الشهاده
 دینلور مع هذا کلتدر و حدیثه کلور (اصدق کلمه قالها الشاعر
 الاکل شیء ما خلا الله باطل) یعنی بو حدیثه کلمه ایله مراد کلامدن
 بر قطعه در و کله دبرل شول قصیده به شاعر اتی کلمات منظمه دن
 بحر واحد و قافیه واحده اوزرینه نظم ایتمشدر کلمه حویدره دبرل
 خارده الذیاتی نام شاعر بلبغ قصیده سنه که کلماتک بری برینه

شدت ارتباطندن کلمه واحده کبی اولشد و پس بوراده اربع کلمات
 ايله مراد درت قضيه در كرك کلمه حقيقه اولسون و كرك زياده اولسون
 (وملائكته كناتجی نورانيدرك بشرانی قرأنت ایده مز مكر كه مرسوم
 ومعتين اوله بوجهندن اوقوعيان خطه لطيفه ايدوب خط الملائكه
 ديرلر (ومحل كتابتده اختلاف ايتملردر بعضيلردر ديمشلردر كه جبهه سی
 یعنی آلتی اوزرينه يازيلور و بعضيلر ياشی اوزرينه يازيلور ديمشلردر
 ولسان علمه ده بورادن اخذ اولنوب مصاحب اولار كيمسه نك
 مصیبتی حفته كیمی آلنكك و كیمی باشكك يازوسی ايش ديرلر و بعضيلر
 ديديلر كه بطن كفه یعنی ال آيه سنه يازيلور و بعضيلر ديديلر كه بر ورقه
 اوزرينه كتب اولنوب بعد الطی امرا آهی ايله كردنه یعنی پیونده تعليق
 اولنوب وقت قضايه دك معلق طور رنتكیم قرأند كلور (وكل انسان الزمانه
 طائرہ فی عنقه) یعنی عملی خیرا و شرعنه لازم قلدق كویا آشیانه غیب
 و قدرتدن اوجوب و كلوب اورايه قوندی و سريكن صورت اولدی
 و قضاء خفی قلم ملك ايله ظهور بولدی و اقضية سابقه و مقضيات
 لاحقه كلدی و آیت مذكوره ده ديمشلردر كه انسانك عملی انسانه
 لازمدر لزوم قلاده و ياغل كبی كه آندن منفك اولماز نكیم مثله كلور
 تقلدها طوق الجماعه یعنی حمامه نك كردنده اولان طوق حضرت
 نوحك عليك السلام اثرمس یدی در حمامه بی مفرقت ايتديكي کی
 اول كيمسه نك خصلت قبچه سی دخی كندنی مز ايله ايتز یعنی كتاب
 ازليدركه باشنه كمش و طوق و چنبر كبی بوغازينه كچمشدر و العباد بالله
 تعالى * بكتب رزقه * با، جاره ايله اولمق اربع كلمه تدن بدل اولمق
 اوزره اولاد زيرامضافي محذوفدر كه بكتابه اربع كلمات ديمكدر
 و بعضيلر معلوم و مجهول اولمق دخی روايت ايتلشلردر و لكن معلوم
 اولديغي مجهوليتدن اظهار در نكیم ارسال ملك و مأمور بتی اتی
 اقتضا ايدر رزق اودركه انسان انكه تقدی ايله بوخده جمع ايدوب
 اكل ايتديكي نسنه به رزق ديمزلر و قاموسده كلور كه الرزق بالنكسر
 ماينفع به كالمرتق اتهی بعض علماء بو تفسيرك ظاهری اوزرينه

جریان ایدوب رزقی مأکول و ملبوس و مستعمل اولان نسته ره نصیم
 فاما اصح اولان اولکیدر تکیم تصویر و نفخ روح محلنده ذکرى اگا
 قرینه در زیر رزق اسم قیومک سادنی در مابه القیام ایسه رزق
 مأکولدر و هر ذی روحک حالنه کوره بویه رزقی واردر که انکله تعدی
 ایدوب مدت بقاسنی انکله استیفا ایدر (واهل سنت دیمشردر که رزق
 حق تعالیکنک حیوانه اکل ایچون سوق ابتدیکی نسنه در که حلال
 و حرامه متناولدر و معتزله دیدیلر که رزق اودر که انسان اگا مالک
 اوله حرام ایسنه مملوک اولماز بلکه اتی صاحبنه رد لازم کلور
 بوجهندن بعض علماء مال خیشده زکاة یوقدر دیدیلر زیر ازانکده
 تملیک لازم در مال غیر ایسه کیسه به تملیک اولتماز و بیت مال دیدکری
 سلاطینه ملک اولماز زیر احق غیردر انکیچون اومقوله مالدن اوزرنه
 زکاة لازم کلر (واهل سنتک تفسیری اوزرنه حرامک رزق مسوق
 اولدیغی آل شونی سکا کوندردم اکل ایله مه اسنه دکلدن زیر الله تعالی
 کسب خیشدن نهی ایلشدر پس نوجهله حرامی اگا مباح ایدر بلکه
 حلالک سوق اباحت و حرامک سوق امتحان طریقهله در بوجهندن
 عیده لازم اولان حرامی ترک در تا که مؤاخذه سندن بری اوله و بلکه
 حلالده بله امتحان الهمی واردر حتی (هو الذی خلق لکم مافی الارض
 جیما) نصنده لامی امتحانه حل ایدوب لاجل امتحانکم ایله تقدیر
 ایتشلدن پس اشیاء مطلقا اصل اباحتدر دنلر بلکه اباحت اشیاء
 نافعیه کوره در زیر ایچه حلال اولان نسنه واردر که خواص رده سی
 سیبیه صافی دلاکدورتی اوجندن اندن پر هیز ایلشدر در بناء علی
 هذا حلال الاصل اولان امتحاندن خالی اولیحق مشبه و محرمک
 حائنی ذکر ایله رزق بطریق الاشارة علم نافعیه دخی شاملدن زیرا
 غدار رزق جسد اولدیغی کی علم دخی فداء روحدر بومعنا دن
 اوتوری حدیثه کلور (ایکم مثلی اتی ایت عندر بی بطعمنی و یسقنی)
 اغدیة روحانیه دن که علوم و حقائقدر اغدیة جسمانیه دن تعیر اولتان
 وجهله تعیر اولمشدر پس علوم و فیض و حقائق طعام و شراب

کپدر که

کبیدر که روح انسانی انکله متربی اولور * واجله * اجل ایکی معنایه
 اطلاق اولنور بری مدته العر درمن الاول الی الاخر که بوراده مراد بودر
 و بری متنهاسی مدتد یعنی جزء اخیر در که انده وفات ایدر نتکیم
 قرآنده کلور (فاذا جاء اجلهم) پس اجل اصلنده تأخیر در و لکن
 وقت معینده استعمال اولنمندر کرک انسان و کرک غیر ایچون نهین
 اولنه تنهکیم حدیده کلور که (لاتضربوا اءاءکم علی کسرانا نکم
 فان لها آجالا کاجا لکم) یعنی انسان ایچون مدت مضروب به اولدینی کی
 اوانی وظروف و غیر ایچون دخی واردر واجلی قریب اولدی دیرلر
 موت و فتناسی بقاشدی مضاسنه (و بعض کبار بیور مشه لدر که اجل
 انسان ایکبدر بری اجل متنا هیدر که بونشاء و دارده مقدار عمریدر
 و بری اجل روحانیدر که نشاء اخرویه به مخصوص صدر و انک مدتی
 متنا هیه دکلد کرک جتنده و کرک ناردده قال الله تعالی (ثم قضی اجلا
 واجل مسمی عنده) یعنی اهل تفسیر اجل اولی دنیاده مقدار عمره اجل
 ایلدیلر کرک قلیل و کرک کثیر واجل ثانیدن مراد اجل قیامت کبری در
 دیدیلر و ارباب حقائق عمر آخرته اجل ایلدیلر که لا یتنا هی در زیر
 روحانی اولان نسنه نک نهایی اولما ز اجل اول ایسه بویه دکلد
 بلکه جسمانی در جسمانی ایسه متنا هیدر زیر دایره سی ضیقدر
 (و دیمش لدر که موت انفاس معدوده و آجال محدود در یعنی عمری
 کرچه ماه و سال ایله تقدیر ایدرلر و لکن حقیقتی انفا سدر و انفا س
 زیاده و نقصان قبول ایتمز بلکه سرعت و بطئله تفاوت قبول ایدر
 و صدقه و صله رحک عمری زیاده قلدینی برکتی اعتبار ایله در
 و یا خود ایکبسنک فضیلتی بیاندر شویله که اگر بر عمل عمری افزون
 ایتک شانندن اولایدی صدقه و صله رحم اولوردی دیمکدر (سؤال
 اولنور سه که حضرت آدم علیه السلام عمرندن قرق سنه سنی حضرت
 داود علیه السلام هبه ایتشدر و ملوک مغربدن برینک اهلی خدمت و ته
 ایردکده مشایخ کبار دن بری قرنی اکا فدا و اول خاتون نیجه مدت
 دخی حبسانده اولدینی مصرح و بونلرک امثالی دخی مقرر و محرر در

پس عمر زیاده لك قبول ایتش اولور (جواب بودر كه بونلر آجال
معلقه در بوخسه مبرمات ذكدر تكیم فلان كس اگر حج ایدرسه
عمری سكسان والا التمش اولور دنلشدر پس معلق به بولندقد
معلق اولان سكسان دخی بونلورز برا ایکبسی دخی مقضی دز والا
مقضی اولیان نسنه وجود بولماز (ودعا بلاء نازله وغیر نازله نافعدر
دینلدوکی دخی بویله در الحاصل علم الهی ده معین اولان اجلده
تفاوت اولتی محالدر ومتعلق اولسه ده اولسده حقیقی مقطوعدر
چونكه عالم اسباب وحكمنده سن بعض امورك اسبابنه مباشرت ایله
اكر مسبب وجودنده تأثیری اولورسه الله تعالی دندر واول نسنه لك
حصولی معلقا دندر واکر تأثیری اولمازسه محکما دندر و سنك
هر كك عاقبتنه جهالتدن اولمش اولور (واجل طبیعی یوز یكرم
سنه در ولکن هر كسه كوره كلیت قبول ایتن بلکه برسانته دخی عمر
دیرلر وجهله سی قضا وقدره دائردر پس) ان لله ما اعطی وله ما اخذ
موجبجه ویرن والان حقددر وهرشيك انك عنبدنده اجل مسما سی
یعنی معنی وارد ایتکیچون حقه اعتراض ایتك كفر در زرا مقتضای
حكمتدن خروجدر وقضا وقدره جهلدر و او مقوله اسرار بوراده
قله كلز زرا شارع انی افشادن نهی ایتندر شول جهتدن كه عقول
عامیه صغیر هم ان قدرك حاو ومرتبه منقاد اولتی كر كدر * وعمله *

اجل قلیل وکثیره شامل اولدایغی کبی عمل دخی خیر وشره شاملدر
وخیر هر نقوب فیه وشر متفور مندر كرك شرعا وكرك عقلا زیر اعقلاء
حقیقه نك استخسان واستفاح ایتدکاری شارعك استخسان واستفاحی
کیدر پس هر كك استطایه واستحیانه عمل یوقدر بلکه عقل
قدسی وقلب سلیمی اولاك حكمنه اعتبار واردر وعقا قدسی اودر كه
وهم وخیال شوبیدن پاك در وقلب سلیم تعلقات فانیه وافكلر فاسده دن
مصورندر و بویله عقل وقلبك اربابیه اولوالالباب دیرلر و بومقوله
عقلانك شاننده حدیثه كلور (اكر اهل الجنة البله والمقلاء فی علیین)
یعنی ابله او غوز دید كلیری در سلیم الصدر معانسنه ولکن

سلیم لایصدر وی کینه اولان عقل اول و عارف بالله اولان
 خاعرف (امام راغب دیشدر که عمل قصده مقارن اولان
 فعلدر که حیوانه اولان) وضع عملدن اخصدر زیر اجدده فعلدر
 انکیچون حق صانع و مطلق فاعلدر دینلور عاملدر دینلر زیر
 عمل معلله اعضا لله در که حق اندن بریدر و اجر فی الحقیقه عملکدر
 عاملک دکلدر و لکن علمه اضافت اولنور قال الله تعالی (ونعم اجر
 العاملین) زیر اثر جانب عاملدن کلور و خاص عمل اودر که رضاه
 لله تعالی اوله و اخلص اودر که عمل بالله اوله بالنفس اولیه (بعض
 تفاسیر معتبره ده کلور عمل افعال قلوب و جوارحه عامدر ایمان و طاعات
 و کفر و معاصی کبی انتهی و لکن بونده شبهه وارد زیر اعمالیات
 مقوله سی نیته محنا جدر ایمان و توحید و کفر و شرک ایسه اعتقادات
 مقوله سندندر پس نوجهله افعال قلوب اعمالدن اولور (و پردخی
 بودر که اگر افعال قلوب اعمالدن اولسه ملائکه اکا مطلع اولوق
 لازم کلوردی ملائکه ایسه اصح اقوال اوزره اعمال ظاهره به مطلع اولدر
 احوال باطنه ایسه علام الغیبه به مقوسدر انکیچون اکامل ناس
 دیشلدر که سدر اعمال و احوال چوقدر که هر برینک بشقه سدره
 المتناسی واردر که هر برینه ملائک واقف دکلدر زیر ائک بدیه
 مرفوع دکل بلکه عالم غیبه مستور در والله العظیم الجبار * و شقی
 اوسعید * ظاهر اولان و شقاونه و سعاده دیمک ایدی تا که ماقبلنه
 موافق اوله و لکن ظاهر دن عدولی ملائک صورت کابنی حکایه دن
 اونوریدر زیر ملائک هو شقی و یا خود هوسعید دیو کاتبانلر و یا مفرد
 قد برنده در که واته شقی اوسعید دیمکدر زیر تفصیل آتی بوصفت
 ایچون مسبقدر و بونده شقاوت و سعاده تسجیل و حکم واردر تا که
 شقی دندلیدی شقاوتندن و سعید اطلاق اولندی بی سعادتندن اونوری
 اولدی بی معلوم اوله و برخی تحقیر و برخی تشریف حصوله کله (و شقی
 قدیم اولندی زیر اکثر نلس شقیدر حتی قیامتده بحث نلر افز اولنوب
 یکده طغوز یوز طغسان طغوزی ناره طرح اولنسه کر کدر بو نهادن

قرآنده (خفكم كافر ومنكم مؤمن) دیو کافر تقدیم اولندی و بردخی بو محل
 مقام تحذیر و انذار در و سعید شقیقک ضدیدر یعنی سعید اودر که
 کالات علیه و عملیه اوزرینه توفیق باری مساعده المشددر که بو مقوله
 اهل توفیق من وجبت له الجنة مقوله سیدر و انک علامتی بمجالسه العلماء
 و حب الصلحاء و تلاوة القرآن و سهر اللیل و رقة القلب در (و شقی
 اهل خذلانددر که من وجبت له النار قیلنددر و انک نشانی جودالعین
 و قساوة القلب و حب الدنیا و طول الاملددر (و بعض کبراء دین
 پیوریدر که سعید دندلی مساعده و موافقتدن اوتوریکه سعیده
 مرادالله اوزرینه اولقی سهلدر کرک کندی حقیقه و کرک خلقی
 حقیقه و عالمده حادث اولان اموردن هیچ برسنه انک اوزرینه شاق
 اولمازیرا ارادتدن فانی و ارادت حقه تابعدر و شقی دندلی زیر
 بو مقوله معنی اکا مشقتلودر انکیچون مخالفت و مقام اعتراضده در که
 الله تعالینک افعالی تعالیدن و یو ایش نیچون بویه اولدی و اگر
 بویه اولما یوب شویه اولایدی دخی احسن و البقی اولوردی دیمکدن
 خالی دکلددر اشته بویه منازعه در بوییت و مشاققه حق و رسول
 ایندیکنهن اوتوری شقی و اهل شقاق دندلی (بعد ذاملک شقاوت
 و سعادت اذن حظه کاپنددن ظاهر اولدیکه بوندن مقدم بومعنی
 اکا ظاهر دکل ایدی بلکه حق تعالی ائی عالم غیبیدن اظهارله ظاهر
 اولدی و خیر و شر قضاء ازلی و حق تعالی فعال لما یرید اولدیی
 وجوده کلدی و ثویه طائفه سنک ایکی الة اثبات ایدوب بری حکمدر که
 فاعل الجبردر و اکا یزدان دیرلر بوبری سفیددر که فاعل الشدددر و اکا
 اهرمن دیرلر دیدکلری باطل اولدی پس حق تعالی خلقی خلق ایلوب
 ایکی قسم قیلدیکه بری سعید و بری شقیدر بوجهتدن داری دخی
 ایکی قیلدیکه بری مفر سعیددر که جنتدر و بری مفر اشقاددر که جهنمددر
 ولکن شقی اولانی شقی خلق ایدوب دوزخه طرح ایندیکننده ظلم
 ایندی زیرا هرکس لسان استعدادله حقدن نه سؤال ایندیه حق
 جودله اعطا ایندی و مقتضای قابلیتی اوزرینه حکم ایلوب کین

جسته و کین ناره صالدى و فی نفس الامر قابليت مستحق تکلیف اولغه
احکامله امر ایلدی و یوم قیامته جمیع اهل ناره احوال اعیان ثابته
منکشف اولوب محجوج و ملزم اولدغه ناره ادخال اولغسلر کر کدر
ناکه حقت هر ایشده عادل اولدغی جمله به ظاهر اوله (و دیمشدر که
انسان دورت قسم اوزرینه در یعنی امر ذاتی و عارض اعتبار به) پس
بر قسمی سعید بالنفس و ال و حدر که اولاً و آخراً ظاهراً و باطناً لباس
سعادت در اینیا و اهل طاعت کبی (و بر قسمی بونلرک خلافت در که شقی
بالنفس اولوب لباس شقاوت در کفار و اهل اصرار علی الکبائر کبی
(و بر قسمی دخی شقی بالنفس در که لباس سعادت در بلام و بر صیصا
و ابلیس و امثالی کبی که بونلرک ما کده لباس سعادت لری لباس شقاوت
میدل اولمشدر (و بر قسمی دخی سعید بالنفس در که لباس شقاوت در
بلال و صهیب و سلمان و نظائر کبی که بونلرک عاقبت لباس شقاوت لری
لباس سعادت میدل اولمشدر بوجهتدن سعادت ذاتیه اولانه شقاوت
عالمه ضرر و برمدی و کذلک شقاوت اصلیه اولانه دخی
سعادت فرغیه نافع اولدی قال الله تعالی (و کان من الکافرین)
یعنی ابلیس طغوزیک و یا اوتوزیک حال عابد حق اولوب سعادت
عارضه دیکره آخر شقاوت ذاتیه سنه رجوع ایشدی زیرا علم
آلهمده کافر لدن و شقیلر دن ایدی علم ایسه متغیر اولماز نومده
ایچون بطن ام ده اولان کاتب متأخره علم الله ده اولان کاتب
متقدمه به خاطر در که تبدل قبول ایتز و بیکارده محو و اثبات یوقدر
و بعد الولاده اولان احوال خارجه لوح محفوظه دائر در که
محو و اثبات قبول ایدر انکیچون شقاوت عارضه ایله شقیلرک
شقاوتی رسمی محو و ثوب اطن ام ده کاتب اولان سعادت اصلیه سنه
رجوع ایدر و قدر مرزوق الهمایه وار یسه بو باندندر و کذلک سعادت
عارضه ایله سعیدک رسم سعادت دخی ازاله اولنوب بطن ام ده مرسوم
ولان شقاوت ذاتیه سنه موصول اولور و جمله محروم الهمایه اولنلر
بو قیلندر (پس) بواجالدن نجه امور کلیه معلوم اولدی اولاً

(وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) موجب چه کرچه مصلحت
 وحکمت خلق عبادت در فاما عبادتک بالفعل وقوی امر ارادی
 و تکلیفی تک مجموع اوزدینه مترتبه و عدم وقوی بالکثر امر تکلیفی به
 ناظر در بوجهندن مراد الهی ارا دندن تخلف ایتک لازم کلز پرا
 ارادت بقدر و انسان کاملک وجودی لبعدون اولان لامی نصیحه
 کافیدر پرا واحد علی الحق سواد اعظمدر (و ثایا تکلیف الهی
 استعداد اصلی و مقتضای هین ثابت به ناظر اولغله عبث لازم کلدی
 یعنی هر استعداد قوتدن فعله خارج اولیق لازم کلز و عین ثابت دخی
 حکم تکلیفی قابلدر فاما حکم قبولی قابل در پس بومقوله محمله
 قبول تکلیفندن تخلف ایدر فافهم (و ثالثا) خلقک ادیانده اختلا فی
 هادی و مضل اسمیرینه راجعدر تا که هر کسک جوهرنده استعداد
 اولان امر غیبی شهادته کاه و عنده موقوف اوله قال الله تعالی (فقد جاءکم
 بشیر و نذیر) و رابعا الواح دورندر که بری لوح شهادت که آثار و افعال
 انده مبتددر (و بری لوح محفوظدر که امور سعادت و شقاوت عارضه
 انده مکتوبدر انکیچون دیوان سعادت دیوان اشته بلیه و بالعکس
 نقل اولنور و بلیه برات اکا ناظر در (و بری لوح بطندر که انده صورت
 سعادت و شقاوت ذاتیه ثبت اولنور و خارجده اکا کوره اهل سعادتک
 دفتر علی نورانی و اهل شقاوتک دیوان کاری ظلمانی یاز اولور) و بری دخی
 لوح ام الکتابر یعنی لوح علم الهیدر که انده حقیقت سعادت و شقاوت
 ذاتیه املاء اولنور بس لوح بطنده اولان صورت دفتر حقیقت
 دفتر دن انساخ اولمشدر که حدو النمل بالنمل اکا مقابل و موافقدر
 نسخه نفس و اطلاق کی چونکه بومقامک اسرارنی بوجهله بله سن
 و حقیقه الامر و اقب اوله سن بوحیث جامعه الی الآخر کما مشکل
 قالان و و هم و خیال و ظن و شبهه پای ادراککه بند اولمازو بعد العلم
 بسته بی بسته دهن اولور سن و صدق و ارا عزیزکی بوموب جوهرک
 بطنکده حفظ ایلرسن ز پرا زمانده نادانه کشف راز ایتک کردن خنیزه
 تعلیق خواهر کبیدر لاسیا بومفاسده اسرار مکتومه وارد درک لسان

وقلمه کل زبرا قضا و قدر دن بحث اول نماز (وکلوا الناس علی قدر
 عقولهم) حدندن بیرون اولان جای خلاص بولماز * فوالذی لا اله غیره *
 شقاوت عارضه ناک مائی سعادت اصلیه وسعادت عارضه ناک غائی
 شقاوت ذاتیه اولوب ان سعید قدیشقی والشی قدیسعد مضمونی بیانه
 شروعدر تقدیر کلام (فوالله الذی لامعبود بالحق غیره) دیمکدر که فاء
 معنای شرطی افصاح ایدرای اذا کان کل من الشقاوة والسعادة مکتوبه
 بالقلم الالهی فی لوح الازل وبالقلم الملکی فی لوح الابد ببحث لایتغیر
 المکتوب بحال من الاحوال لانه راجع الی قابلیات الاعیان فی ازل الازال
 فوالله الخ و قسمدن مراد کلام آتی بی تأکیددر که هر کسک قضاء
 سریدر و بوندن فهم اول نور که فی الحقیقه کسبک مدخلی یوقدر
 اگر چه امارت سعادت وشقاوتدر تنکیم (اعملوا فکل مبسر لما خلق له)
 اکادالدیر یعنی انسان ما خلق لهی اولان عمله مهیادرا اگر یوریشی
 صلاح یوریشی ایسه غالباً حسن خاتمه علامتیدر و اگر حرکتی فساد
 دیر ایسه غالباً سوء خاتمه نشانتیدر و بالاخره انما العبرة بالخواتیم و فقیحه
 کتاب ازک حکمی اولان عمل اوزرینه منخوم اولور و بوراسی محل
 حیرت اولقله افلا تنکل الی کتابادبوسؤال ابتدکارنده انلری طریق غالبه
 ارشاد ایلدی زیرا امر مجهولده ادب بودر که مقتضای تکلیف اوزرینه
 تمشی ایلبه و فی المثل اوتنه سن صوریه زبرا اوتنه سی (فمن وجد خیرا
 فلیحمد الله ومن وجد خلافه فلا یلومن الانفسه) سرینه دآردر و بومضای
 ها ثلدن او نوری دآب نیوی بحسب الفالب رب محمد قیمه ایکن
 عدول ایلدی زیرا مقام جلالدر مقام جمال دکل و مقصود تعمیمدر
 زیرا اگر مخاطب و اگر حکمده انلره ملحق اولنلر احد الامرین ده
 داخلدر در که کلجکدر بس قسمک مائی فور بکم دیمک اولدی زیرا
 جمله فاعلم رب اله المین دن غیری معبود بالحق یوقدر فاعرف * ان احکم
 لیعمل بعمل اهل الجنة * لیعمل ده لام ابتدیه در که تأکید ایچون داخل
 اولندر نه کیم قرآنده کلور (وان ربک لیحکم بینهم) عمل ایله مراد عمل
 مشروعدر زیرا اهل جنته مضاف اولدی اهل الجنة خاصه الجنة

دیمکدر که الله تعالی انلری جنت ایچون خلق ایتمشد اهل الله کبی که
 الله تعالی انلری کندی ذاتیچون اصطفاییشدر (و اهل القرآن
 دخی اهل الله در بس اهل جنت ایله اهل قرآنک فرقی بودر که اهل جنت
 فعل حق و اهل قرآن صفت حق خدمت ایدر و صفت ذات فعلدن
 اقرب در) و اگر اسم مسمانک عینی در دیدکری کبی صفت دخی
 موصوفک عینی در دینلور سه اهل قرآن اهل الله اولور و عرفادن
 انا القرآن دیه نک مرادی جامع الحقائق اولدوغنی افاده در والا ممکن
 واجبه و مخلوق غیر مخلوقه منقلب اولماز * حتی مایکون بینه و بینها
 لا ذراع * حتی ابتداءیه در یعنی مابعدی کلام مستأ نفدر که
 من حیث الاعراب مابعدک ماقبلنه تعلق یوقدر بوخسه ابتداء دن
 مراد مابعدک مبتدأ اولسی دکلدر زیرا ابتداءک اطرا دی یوقدر بلکه
 مابعدی جمله شرطیه دخی واقع اولور (حتی اذا جاء امرنا وفار التور)
 کبی و حروف ابتداء اولدیفی مابعدینک ماقبلنه غایت اولماسن منافی
 دکلدر پس مانافیه و یکون مرفوعدر و بعد الجملة جمله غایتدر (یعنی
 سزدن بریکز اهل جنتک علی الله عمل ایله و انلره لایق و مناسب اولان
 وجهله ایش طوتلر اول غایتله دلکه انک ایله جنت اراسنده اولماز الا
 بز ذراع مسافه اولور و جسته دخوله قرب نام بولور پس ذراعله
 تقدیر غایت قریب تصویردر شکیم حدیث قدسیده کلور (من تقرب
 الی شبرا تقرب الیه ذراعا) مقصود قرب معنوی بی تمثیلدر
 اوراده ایسه ذراع اولماز شول معنادنکه ذراع ذال معجیه ایله کتب و زقی
 او ز ریشه از شون دیمکدر مایذرع به معناسنه دمردن اولسون
 غاجدن اولسون بو ایسه حسیانده اولور که مذروع و مسموحدن
 ذراع تعبیر اولتور ذراع من الثوب والارض کبی (بوراده مراد قرب
 حکمی در زیرا قرب حقیقی آخرتده اولور مع هذا عمل ایله قرب
 جزائله قرب کیدر که اینکسی بر در شکیم قرآنده کلور) غیر بعمل مثل
 ذرة خیر ابرو) یعنی بر جزاء دلدی و بودارده مقلم قلله قرب همان
 جسته قربدر زیرا قلب جنت عاجله در * فبسبق علیه الکتاب *

سبق اصلنده سیرده نقد مدر بوراده غلبه معانی نضیم اولمده
 علی کله سی ایله تعریه اولدوب کابده لام عهد ایچوندر که مکتوب
 ملکدر مکتوب ملک ایسه مکتوب ازلی ایله مسبقدر سابق ذاتی ایسه
 امر لاحق عارضی ایله متغیر اولمده از بوسیدن عوام ناس لاحقیدن
 خوف ایدر که سوء خاتمه در و خواص ناس سابقه نظر ایدر که کاتب
 لزیله در ولیکن اولی اولان حکم حاله مقید اولوب ابن الوقت اولمقد
 نتکیم بالاده ذکر اولنان اعلو فکل الخ حدیثی اکادالر (معنی بودر که
 پس دفتر ملکده یازیلان قضاء سابق مقطوع اول اهل جنت
 عملی ایله عامل اوزرینه غالب اولوب) واعلموا ان الله یحول بین المرء وقلبه
 موجیمه سالک اولدیبغی طریق اوکنه سد اولوب صاعدن صوله
 دوندرو دست قضاده مغلوب اولور قال الله تعالی (واذا اراد الله
 بقوم سوء فلا مرده) یعنی مراد حق ارادتندن تخلف یتز والا مغلوب
 وزبون اولقی لازم کاور یو ایسه مقتضای الوهیت ور بویت دکدر
 زیرا مألوه و مر بوب اله ورب النده زبوندر یو خسه خلاقی دکل
 قال الله تعالی (ید الله فوق ایدیهم) یعنی ید کلبه الهیه ایدای جزیه
 کوبنه نک فوقنده در دست پدر دستهای فرزندان فوقنده اولدیبغی کی
 وقال الله تعالی (وهو القاهر فوق عباده) یعنی حق قاهر ومالك وعبد
 مقهور وعلو کدر * فیعمل بعمل اهل النار فیدخلها * فیدخلها
 دفع لامله در وفلر سبیه در یعنی سبق کتاب سببیه اهل نازک یعنی
 جهنم ایچون خلق اولنان طائفه علی ایله عمل ایدوب بو عمل سببیه ناره
 داخل اولور وچینه قریب اولدیبغی مقید اولملاز زیرا دست قضائیه
 مردود اولور نتکیم بر سفینه ساحله قریب اولوب سلامت بوله جنی
 وقتیه مقابله سنده ریح عاصفه هبوب ایتمکله کری در یاه دوندرب
 موج هائل ایله مبتلی ایدر واول خاله غرق اولمجه کیدر الحاصل
 دیساده حکما و آخرته حقیقه داخل نار کبری اولور ابلیس وامشالی
 حالی کی (بعد ذا بوراده لف و نشر مرتب واردر که اجال و تفصیلده
 فرأند تطیری (فهم شقی وسعید) آیتدر که شقی اجالده تقدیم

اولدینگی کی تفصیلده دخی تقدیم اولوب (واما الذین شقوا فی النار)
 وسمجد تأخیر اولوب (واما الذین سعدوا فی الجنة) دندلی و آدللب
 قرآنجه دندر که شقاوت اشقیایه نسبت اولندی و سعادتده سعدوا
 دندلی اسمعوا معنایه که سعادت انلرا بچون تقدیر اولندی دیمکدر
 و مقدر گمسر دالله الله تعالیدر فاعلم ذلك (و یونده طریقتده مرند
 اولنلرک طالریسمه دخی اشارت وارد در و دیمشدر در مرند الطریقه
 اعظم ذنبان مرند الشریعه زیرا کفار طریقت کفار حقایق و کفار
 شریعت کفار احکامدر و کفار حقایق منافق منزله سنده در که
 ظاهری ایمان و باطنی کفر در منافق ایسه نلرک درک اسفندده در
 پس اگر انک ذنبی سائر لک ذنبندن اعظم اولسه درک اسفندده
 معذب اولماز دی درک اسفلک ایسه حرارقی سائر طبقات حرارندن
 اشد در و بوراده درک اسفل در که طبیعتدر که زیاده ظلماتی و جوج
 و عطش حرارقی اکلا مخصوصدر پس طریقت مردودی بودر که به
 مردود اولوب جهنم طبعیسمده یا توب ظالور و یرد سلام روح عالی
 یولماز* وان احدکم یعمل بعمل اهل النار* لیه کسرله در اولکی کی
 زیر افسند نصرکه مکسوردر بوراده عمل بطریق التغلیب اعتقاده دخی
 شانلدر که کفر در شق اولده اولان عمل ایمانه شامل اولدینگی کی
 وایکی محله یله احد ایله تعبیری بعضیتیه دلالت ایدر پس خلقک
 بر قسمی مرزوق البدایه و النهایه در و بر قسمی بونک خلافتدر که
 محروم البدایه و النهایه در و بایکی قسمک سعادت و شقاوت ذاتبه در
 و بر قسمی دخی مرزوق البدایه و محروم النهایه در و بر قسمی بونک
 خلافتدر که محروم البدایه و مرزوق النهایه در و بایکی قسمک
 سعادت و شقاوتی عارنده در و حله عرش اولان ملائکه نلرک الیوم
 دروت عدد اولدینگی ذکر اولنلرک اقسلم ار بعه اعتبار یله در و یوم
 قیامتده سکر اولدینگی هر بر نلرک صورت و مضامنه کوره در و اول سکر لک
 بری صورت اسرافیل و بری صورت جبرائیل و بری صورت میکائیل
 و بری صورت عزرائیل و بری صورت آدم و بری صورت محمد و بری

صورت ابراهیم و بری صورت اسمعیل در علیهم السلام که صورت
 آدمیه امراقیله و محمدیه جبرائیلیه و ابراهیمیه میکائیلیه و اسمعیلیه
 عزرائیلیه مضاف و منضمند * حتی مایکون ینته و ینتها الا ذراع *
 بونده اشارت و اورد که کل آت قریب اعتباریله عمر انسان بر ساعت
 و بلکه بر لحظه کیسدر که غایتی موند و موت بر زخه و بر زخ - شمره
 منصلدر تنکیم حدیثه کلور (من مات فقد قامت قیامت) یعنی یوم
 موتله یوم قیامت همان بر کون کیندر ز بر اجزای بری بر ینسه متصل
 و سریع الاتقصاد و جنت مؤمنله و قریب اولندی بی کی جهنم دخی
 کافرله قریب اولنسه کر کسدر بس جنت و نار کو یا هر کسک حال مزای
 و مشهندنه در فاعرف * فیسبق علیه الکتاب * و مانحن بمسوقین
 صریحه اشارتد یعنی الله تعالی و قضاء از لیس سابقدر که هیچ بر فردک
 فی المثل اوکن الله فایدر کدر بوجهتدن غیر یلمسوق و اوسابقدر که
 هیچ بر نسته انمن فوت و اسلزل و اوجهتک اوکن آله بوراده بوابکی
 عاملک اوکن آله بر مرندی ایله کندی اراستده و طائل اوله و غی کی
 (سوال اولنورسه که چونکه حقیقت حال بودر بس بیچون شقی بی
 اول امردن شقی قلمدی بلکه بر قاج کون سعادت عارضه ایله سعید قلمدی
 و كذلك سعیدی اول امردن سعید قلمدی بلکه نیجه بی شقاوت
 عارضه ایله مبتلی ایلدی (جواب بودر که اسماء تعالیه تک حکمی
 اختلاف احوالدر بس اگر اختلاف اولما سعیدی اسماء جالبه و جلالیه تک
 آتاری ظهوره کلمدی بوجهتدن فرآند کلور (کل یوم هوقی شأن)
 یعنی هر آن غیر منقسمده حق تعالی شئون مختلفه دن بر شانده و بلکه
 بر کمی دورت سلطنته هر کسه کوره یوزیکر می دورتیک غائی و اورد
 تنکیم مؤمن و کافرک بهر یوم بتشریک خاطره سی و اورد که کندیتک
 اکا و قوفی یوقدره کر که اکمل ناسبتن اوله چونکه بر کارک ظهوری
 کار آخرک بطوریکه موقوفیند لاجرم الله تعالی هر لحظه ده ایجاد
 واعدام دن خالی دکلمد ز بر هر نسته تک کلک ثقلیه و وصوله در
 و او ثقلیاتدن او تروی حدیثه کلور (اقلب المؤمنین اصمین

من اصابع الرحمن) یعنی قلب مؤمن قهرمان جلالی و بسط جلال
 ارسانده در صحنه صورت زن صورتی تحویل دهد در تکبیر شمرده کلور
 (کل یوم بتلون غیر هذا یک اجل) یعنی شاعر مجبوری زد و قبول و تفریب
 و اباعده تلونه نسبت ایدر جلاله مناسب اولان ایسه در آنجا قبول و تفریب
 معامله درو لکن محاکم قابلینی بولیجی لاجل التریه تلونات مختلفه
 ظهور ایدر حدیثه کلور (اللهم یقلب القلوب ثبت قلبی علی دینک
 یوطا عنک) یعنی قلبی توحید و طاعتک اوزرینه تثبیت الله و حسن حالدن
 سوره حاله قلب اینه و قرآنده کلور (ربنا لاترغ قلوبنا بعصا ذهدینا)
 یعنی هدا بند نصیره از اغده امور ممکنه دن اولضله عدم اؤاغه الله
 دعایه بحر یض اولندی اگر مطلقان ایسه و دیمش اردر که دعایه توفیق
 اجابتدن او نور یدرس غافل الله متعظ بر دکلدر الحاصل کر چه
 قضایه کوره ایش قائم مشیدر بلکه کان ما کان وجف القلم و محبجه
 امر قدر محمولدر و لکن افضیه مختلفه اوقات مقدره حسنه و اللله
 حبلی رزیه عالم غیبدن عالم شهادت شوق الهیه ظهور ایتمکده در که
 بوظهور الله بدایت و نهایت بر اولسه کر کدر فافهم جدا (و حدیثه
 کلور که اگر سر کاه ایتمسکوز الله تعالی سزای رفع ایدوب بر یکوزه مدتب
 و مستغفر کنورودی تا که اسماعیلدن هر بری غدا سن اخذ اید
 و حکمن و بیره و مضعوفی صورت بوله پس اگر سعید اولسه رحمان
 بواشالی اسماعیل و اگر شقی اولسه قهار و قطاری اسماعیل و بونده قالوردی
 و کذلک اگر شقی سعید اولسه عفار و اصرا بیور کو ستر مزدی و اگر
 سعید شقی اولسه یا مقلب و یا محول دلمز می و بوندن فهم اولسدیکه
 و بناده من کل الوجوه معصوم یوقدر انکیحون (عفا الله عنک) و دخی
 لا یغفره لك الله ما تقدم من ذنبک وما تأخر) دندلدی فاحفظ
 حفظک الله من الاضرار و نهک علی ملحق من الاضرار (و در عشاردو که
 یکریه انبیایه ذنب استاذ اولدنی و لکن انک ذنوبی ذنوب افراد امت
 یکی دکلدر بلکه زلات و ترک اولی حقوله سبب دندلر پس انندن بحث
 ایتمک عنو عند شکریم (لله الشان علی قلبی) حدیثه خیل قلب نبوی

ندر بلغمش درز بر اناك قبلندن اچلی واصفی یوقدر شول معنادن که
 نیجلی ذاته مظهر در پس ظاهر شده اولان عین و هیت طمانیه
 انده متصور دکلدر * فیعمل بعمل اهل الجنة فیدخلها * یعنی پس
 اهل جنتک عملی ایلله عاملی اولوب داخل جنت اولور مقصود ایمان
 و عمل صالحه حصول بیز بوزاده عملی دجوله سبب قلدی تنکیم
 قرآنده مکلور (جزاء بما کانوا یعملون) یعنی ظویرا اناک هر بری سببیم
 دلالت ایدر ولکن سببیم موجب دکلدر بلکه دخول جنت فضل الهی
 و اقسام درجات اعمال صالحه و خلود نیت دائمیه منوط در تنکیم
 دخول نار عید الهی و اقسام درجات اعمال طالحیه و خلود قصید
 مسترمر مربوط در پس فضیل و عییدن مفهوم اولدیکه افعالی
 الهیه تطیلدن خارجدر انکی چون دیمشدر در که (قبل من قبل لا الهه
 ورد من رد لا الهه) و حدیث مذکورک ختامی دخول جنت اولوق مال حال
 رحمت واسعة الهیه اولمغه دالدر (فطن خیرا ولا تسال عن الخیر)
 * الحديث الخامس *

* من احديث * احداث بر امر حدیث و جدید کتور مکبر فاما بر نیتک
 حدیث و تأخر ظهوری قدیمی مثالی دکلدر انکی چون قرآنده ذکر
 محدث ایلله یوصف اولندی که مقصود خلقه کورو خبرک جدویدر
 بواسته قدم و غیر مخوفینی قدح ایمن و بومعتادن غض و طری ایلله
 تعمیر اولمشدر تنکیم و ادر اولمشدر که بر کیمسه قرآنی غضنا طریا
 استماع اناک دلسته این مسمودک رضی الله عنه قرآنی دکلسون
 یعنی نزولی مقدم ایسه ده بعض افواهدن تلاوت باولندقدم
 ترتیاز نزول ایش کی جلالت ابراث ایدر (و مخاطبات عامه ده
 سکا بر تازه خبر وارد در دراز مع هذا اخبار اتد یسکی نسته
 او نور کون اول شامده و یا قبری بلده ده واقع اولمشدر
 ولکن و صولی قریب العهد اولمغه خبر جدید دندلی (و دیمشدر در که
 بعض احکام وارد در که ظهوری نزول عیسی علیه السلام تأخر
 ایشدر ولکن شرح قدیم نبویدر پس شرح جدید عیسی اولوق

لازم کار زیر را بمقتی استقلاله نزول ایزد بلکه شرح نبویه متابعه
 نزول ایزد و انکا فی الجمله الهام ملاک اولی استقلال فی اقتضا ایزد بلکه
 وقتیه مرهون اولان امور شرعیه خفیه فی اظهار و تعلیم و تلقین
 ایزد و سایر اکتامل امتک دخی الهامه حال انکا قیاس اولده بوجهندن
 بعض اعمال فاضله و ایزد که اولیاء امت کشف صحیح الیه امت صحته
 واقف اولمش و شرح محمدیه انی حقیقت بیانش و دورست بولمش
 و اینکه عمل ایزد و ساری دخی عماله و غیب و تحریر فیض قیامت ایزد
 پس اول اعمال ظاهره انک سست حسنه زنده که اظهار ایزد
 مضافدر و لکن فی الحقیقه امور شرعیه قدیمند و الا خطا اوزر به
 مقرر اولی لازم کلوز مع هذا خلف سلفی اول معنی اوزر یتبه تقریر
 و کشفی تصویر و تصحیح ایزد و حالا خلافت مرتبه سنده بالغ
 اولنردن من جهه الکشف بعض احوال صادر اولور که اجتهاد
 قسمندن و عندی ظن اولنور بالذات حقندن اخذند قادر اولان
 کیمه دن ایسه امور ظنی و خیالی صادر اولماز و بعض اخبارده
 توفیق ایند کلمی من حیث الکشف عدم ثبوتیه بناء در زیر طریق
 استاد نقدر عدل عن العدل اولسه یتبه فبداء سهو و نسیان اولان
 و همدن معصوم دکلدر خصوصا کاهیه نقل علی المعنی ایزد که
 فبداء تأویلات و تحریف اندر پس بر کیمه نک که معلی الله تعالی اوله
 ورد علی من الخلق کذا دیمکه قدرت بوله سمعت بعض الفقهاء
 يقول کذا دین الیه برابر اولماز و بونک فوقنده دخی کلام وارد و لکن
 مشهور در سکا بومرتبه سی کشف اولن دیمکه شاگرد دن اول زیر
 فضائل اعمالده ارباب احواله اقتداء و کلامدن استماع لازمدر
 تکیم دیمش ایزد که کلام الملوك ملوک الکلام * فی امرنا هذا * یعنی
 مشغول اولوب شائده اهتمام ایندیگر دیخرده پس هذا دن تعظیم
 اخذ اولنور زیر دین وضع الهی در پوخسه وضع مخلوق دکلدر
 و انک حقیقده کلور (هذا دین ارتضیه شخصی) و قرآن پیورر (اليوم
 اکثرت لکم دینکم) یعنی احکام الهیه نکالن بواوب من بعد زیاده

و تهمان قبول ابتدا بکنه اشارت در زیر حکم الهی اوزر بنه حکم اولان
 انکیچون جله اوزاد شرعدن مستقیدر یونسه اوانسده عندیات
 یوقدر صکه دیوان خانقده مخلوقه سوز دوشمنز انکیچون بیورر
 * حالس منه * یعنی شول فتنه بی احداث و ابتداع ایلمسه که دینده
 اولان وضع الهی قیلندن دکلدر حکم الهی به عدم موافقت
 وسنت متوازه به مضاد مه کنی که یوقوله بداعته بدعت سبته و امر
 جاهلی دیرل زیر شرح انکله هشتائس اولدییی نسنه امور
 جاهلیه دندر * فهوور * پس اول احداث ابتدایی نسنه زیاده
 مردود و باطلدر که سائرله قیاس اولماز تنکیم صیغه مبالغه اکا
 دالدر زیر رد مصدر بمعنی المفعولدر خلق بمعنی المخلوق و نسخ
 بمعنی المنسوخ اولدییی کی و بوندن فهم اولندیکه دیندن اولان
 نسنه بی احداث اتمک لایس در که او مقوله محدث مقبول و حقددر زیر
 کتاب وسنت و اجاعه مخالفی یوقدر بلکه امور شرعیه مستحسنه دندر
 (الحاصل فرائضد نصیره سن و بعد السن سن خلفاء واردر که
 (علیکم بسنتی و سنة الخفاء الراشدین من بعدی) اکا اشارتدر کرب
 خلافتاری بصیغه متصله و کرب بعدیت منفصله ایله ثابت اولسون
 زیر بونلر ایچون علم و عمل و مشاهده بوزندن خصوص مرتبه واردر که
 انکله سرافراز اولشلر و مترل اوزر بنه تفوقی بولمشلردر (وسن
 خلفاءد نصیره مستحسانات صلحاء مؤمنین واردر که یودخی مقامنده
 معمول به در تنکیم بومرتبه به اشارت ایدوب کلور (طراة المؤمنون
 حسنا فهو عند الله حسن) زیر قرق عدد مؤمن عام برولی صرفی
 حکمنده و فکیف که جم غفیر اوله و استحصان اینه دکلری نسنه دهور
 متطاوله ده مقرر لولوب قاله و بومقوله نک حفته (من سن سنة حسنة
 فله اجرها و اجر من عمل بها لی یوم القیام) وارد اولمشدر یعنی پدهت
 حسنه دن سنت ایله تعبیر اولغنی شرع عظیمه الدیر پس هر بدعت
 ضلالت اولدی بلکه شرعه مخالف و خلقت دینی و دنیاسنه ضررلو
 اولان نسنه ضلالت اولدی (وجهه کیجه سنی عباده تخصیض

اینجا که دینش حدیث شدن نووی دید کلمی محدث صلاة رغائبك سینه
 اولی سینه ذاهب اولوب قائل الله واضحا دیدیکی باطلی و جهل
 محضدر زیرا اول حدیثند مراد یهود و نصاریه تشهیدن نهیدر که
 یهود عیادت سینه و نصاری یوم احدی تخصیص ابدوب سائر اوقاتده
 هو الزنده کنر لر اهل ایمان ایسه جمیع اوقاتی محافظه ابدوب خصوص
 اوزره اول کیچمه شریف عظیمه بنیاء من بد طاعت قیلور لر و نوافل
 صلواتله احیا ایدر لر زیرا احیاده اصل اولان صلاتله در که لنده ذوق
 مکاشفه و مشاهده واردر و اول کیچمه ده خصوص اوزر سینه بجلی
 اذوال واقع اولوب جناب نبوت صلی الله علیه وسلم غرقه نور افعیال
 اولمقله شکر الله تعالی اون ایکی رکعت صلاة رغائب قلمشدر و اول
 کیچمه یه لیلۃ الرغائب دیمک انسان ملائکه دن صادر اولمشدر شکیم
 امام نسفی مک یاقوته نام کلمشده مضر حدیث پس صلاته وقت مکرره
 و محر مده اولمشده ضلالت دیمک خطاء فاحش و عین ضلالت
 و جهالت و لغت ایلله بد دعائیک حکیم دیندر شکیم محبت مذکورده
 صادر اولمشدر زیرا لغت شیطانیه او اور سجده دن ابا و استیکبار
 ابتدیکی انجون پوخریه ساحیده لغت شیطنی و حدیثه کلور که
 مؤمن سجده ابتدیکه شیطان انک یاننده کر بان اوله رقی اعتزال ایدر
 و ابن آدم مأثور اولدیغی سجده ایلله مقبول و بن مردود اولیم دیر
 انجمن علماء سومک میلغ علمی بود که یونلر دقائق کما بدن غافلور
 و من از نبوی فی جاهلدر و قرآنده صک نور (و رهبانیه ابتد صوفا
 فارغوها حق رعایتله) یعنی ابتداء ابتد کلمی رهبانیت اوزر سینه تم
 اولمشدر بلکه حق رعایتله رعایتله ابد کلمی اوزره مذموم اولمشدر
 پس یونلر فهم اولمشدیکه بدعت بالکلیه ضلالت دکدر و هر یکم
 طاعتی معصیت اعتقاد ایدر سه کافر اولور زیرا اصل صلاة متفق علمشدر
 وائی وقت مخصوصه تخصیصندن کفر لازم کلمر زیرا اوقات خمسسه
 اوزر سینه زانده اولان صلاة سادسه کی دکدر بلکه نوافل طاعتله
 نام البخل و طرف النهار حقه تقریدر و طریق دبد کلمی اعمال

ایمک برد و بعضی اشیا وارد در که اصلانده حلال ایکن بحسب المصل
مضری اعتبار حرام اولور محرورزه کوره اکل عسل کی تنکیم مخصصده
یعنی جوع شدینده اکل حرام حلال اولور مینه ولحم خنزیر و خمر
و غیر یلر کی زیر الاجل الضروره بومقوله لک حرمتی ساقطه اولور
حتی امتناع ایدوب هلاک اولسه اثم اولور و بوندن اخذ اولور که
حرامله نداوی ایمک طیب حاذق خیر و یریمک جائزدر اگر دواء
حلال بوغیسه تو اویدن امتناعله هلاکده ایسه اثم یوقدر زیر
دوائک تأثیری مظلون و غنائک مقطوعدر (و این عبدالسلام کتاب
الوسائلده دیمشدر که بر کیمسه صوبی مسکرنیته ایچسه قلیل و کثیری
حرام اولور مسکرک حلی اعتقاد ایمک کی یعنی محرمه حلالدر دیمک
تقریر پس شارب الخمر عامی و اکل الخشب اولانه کافر دینلور انهی
بالمعنی و خشیش و بیج وافیوقی محرمانده درج ایسدیلز و این حجر حوزة
الطیب یعنی هندستان جوزنک خرد مسنی که اطفاله بدور لر مسکرندر
دیو حرمتده قوی و بر دی و یوخصه صند شافیه و مانیکه و خنابله دن
نص نقل ایندی و اکبر حد سکره و اصل اولور سه قنضای کلام حقیقه
دخی حرمتدر دیدی و العلم عند الله و احیاء علومده کلور که نبات قسمندن
مزیل عقل و حیات و صحت اولان حرامدر مزیل عقل بیج و خمر
و سائر مسکرات کی مزیل حیات اولان مسموم کی و مزیل صحت اولان
ادویه کی که وقتک غیر بده استعمال اولنه و بو مجموعک حرمتی
ضروره راجع اولضله در حجر و مسکراتدن ماهداسی زیر سکر و بری
نفسه قایل ایسه ده حرامدر لعینه و لصفیه که شدی در (و اما سم اگر
قلی و یا غریزه تعینی سببیه مضر اولنسه حرام اولساز بوندندر که
بحکم ماعیندن ترکیب اولنان تربافی اکل ایمک جائزدر و ضرر که اصل
فطرته راجع اوله سائر مضراتدن افیجدر شرب دخان کی که طبعیت
ثانیة اولوب انتقال عبادته مؤدی اولور بوا یسه یا کفر و یا خود کفره
قریب نینه در (و صلاة مسعودید کلور که بر حیوانی و یا بر مرغی آزاد
ایلسه هر کیم طوئارسه اکامباح اولسون دیمک کر کدر و الا انی صید

ایده نه حرام اولور و غیرک ملکندین بدوی دانه و امثالک و بالی انک
کردنده قالور زیرا اباحت ایتدیکه هنوز آزاد ایده نك تصرفنده
کبیر * و بینهما مشبهات * یعنی حلال و حرام میانده مشبهه نسبه لر
واردکه تعارض اوله و قوعبیه من وجه خلاه و من وجه حرامه
مشاهدکه احد طرفینی آخر اوزرینه ترجیح ایتک عسیردر پس
بویه مواضعده شان متقی بودرکه بیانی شافی خصوصاً ده توقف ایده
ونصه هیچ وجهه ظفر بولمیدی صورتده طابع سلمیه اهلنه
مراجعت ایده زیرا انلرک تحلیل ایتدیک حلال و تحریم ایتدیک
حرامه قال الله تعالی (یسئلونک ماذا احل لهم قل احل انکم
الطیبات) یعنی طابع سلمیه اهلنک استطایه و اقبال ایتدیک طیب
و استنبات و ادبار ایتدیک خبیثه در قال الله تعالی (و محرم علیهم
الخبائث) و طابع سلمیه دینلیدی زیرا اهل نادیه و انلرک حکمنده و انلرک
استطایه و استنبات المختار یوقدر بر انلر اشباه ضاره فی نافعده و
عد ایدر حلاله ایغ الاستعمال اولان دخان کچی که خبیثه ظاهر محدد
من طبعه ظاهر نشناخته معلم و ارباب دل عندنده غیر مسلم در اشنبه
نفسانی و شیطان زو حانی و رحماندن بویه مواضعده ممتاز اولور
اگرچه اهل دعاوی بزه ضرری یوقدر بولاف اورلر (اولاء کباردن
ابو علی الرودباری به قدس سره سؤال ایدوب شول کیمسنه که استماع
ملاهی الطیوب بکا خلافت زرا بن بر وجه به واصل اولد مکه اخلاف
احوالک بکا تأثیری یوقدر دیو بمقوله نك حقننه نه جواب بیوررسن
دیدکرنده مجواب و یردیکه نعم واصل اولدی و لکن جهنم واصل اولدی
دیددی یعنی انسانده قوت حال اولنه بله تحلیل حرامده مؤثر دکلدر
بلکه ظاهر شرعی مزاجات و محفاظده لازمدر که جلود کمال بودر
* لایعلمهن کثیر من الناس * اول مشبهاتی حلالیدر حرام میدر
خلق جوغی بلر بلکه انلر اقل علماء اولان راسخون فی العلم مقوله لر
تعمیر و تشخیص ایدر هر طایفه بی اصلنه ارجاع بایلر پس مشبهاته
عدم مظلم صورتنده مکروه دیک لازم کلور تشکیم اقام قرطبی تصریح

ایتشدر (و کراحت ایکیدر بری تنزیه بدر که ترکی اولادر و بری
 تحریر عیبه در که ترکی واجبیدر و لکن انکار له کفر لازم کلمز بر نص
 قاطع ایله ثابت دکدر انک ایچون کراحت ایله تعبیر اولندی و فقهده
 شایع اولان کراحت تحریر عیبه ذرو بعض کلدیور مشاردر که مباح
 مخالفت نفسه اقرب ایسه فیهها و اگر موافقته اقرب ایسه ترکی لازمدر
 زیرا ترک له مجاهده حاصل اولور فاحفظ فانه نافع لك والا فاعفك
 (و کرمائی دیمشدر که مشبهات اودر که حل و حرمتی واضح دکدر
 انک ایچون اکثر ناس انی بلز اما علماء بانص و یا قیاس و یا استصحاب
 و یا غیری وجهله انک حکمنی یلورل چونکه برنسنه حل و حرمت
 میانده تردد ایده و حقنده نص و اجاع اولیه مجتهد اجتهاد ایدوب
 اول مشبهی دلیل شرعی ایله یا حله و یا حرمته الحاق ایلیه و گاه اولور که
 دلیل شبهه دن خالی اولماق حسبیه و رعائی ترک ایتمک اولور و چونکه
 اول باید مجتهد بر دایل ظاهر اولیسه اوراده اوج مذهب واردر که
 حل و حرمت و توقدر (و امام غزالی دیمشدر که اکثر علماء متفقدر که
 شبهات طاعت والدین واجبدر اگر چه حرام محضده و اجبدکدر
 حتی طعماده انلردن منفرد اولمقدن متکدر اواسه ل بریزده مجتمع اولوب
 اکل ایتمک واجبدر زیرا ترک شبهه و رعدر رضاء والدین ایسه و اجبدر
 و حدیثده کلور (دع ما یریک الی مالایریک) و دینلشدر که (استفت
 قلبک) چونکه قلبک برنسنه به مطمئن و سن که سلیم الطبع و الصبر
 اوله سن اول نسنه سکا حلاله و الا حرامه اشهدر و بو معناده
 کمال خواص ناسکدر زیرا انلر مقتضای داعیه و الهام نه ایسه
 انکه عال اولورلر که عین حکم شرعیدر اگر چه اعتقاد اغیاره
 کوره غیر در قال تعالی حکایه و ما فعلته عن امری * فن اتقی الشبهات *
 بونده اشارت واردر شبهه و مشبهه بر معنایه در یعنی شبهه اودر که حکمی
 متیقن دکدر بلکه بروجهی حلاله و بروجهی حرامه در علی السواء
 من غیر تغلب و شبهه دینلدی زیرا من وجه حقه مشاهد و شبهه
 عرفه و نئی اوز نه بجی شبهات کلور ضمیمین ایله غرضات کبی (و انقضاء

برهیز و حذر ایتمکدر (معنی بودر که پس شول کیمسه که حمله دلیل
 واضعی اولیان نسنه درن اجتناب ایلیه یعنی انکه عمل ایتمه و تناول
 واستعمالندن حذر ایلیه بوراده فن اتقاها دیمدی مع هذا ظاهر ایدی
 بلکه مظهری مضمر برینه وضع ایندی اجتناب شبهاتک شاتی تعظیمدن
 اونوری انکی چون ورعه اهتتام ایتمیلر و برهیز ده غایه الغایاته ارنجه
 کتدیلر * استبراء لدینه و عرضه * سین مبالغه ایچوندن نیکیم قرآنده
 کلور (ومن کان غنیاً فلیس یغنیف) یعنی استغف عف دن ابلغدر کویا
 زیاده برآه نه طالبدر زیاده عفته طالب اولان کبی (استبراء مهوردر
 انکی چون تخفیف اولماز بلکه محل وقفده تخفیف اولنور) و عرض الرجل
 جانبیه الذی بصونه (بوراده عرضی دین اور زنه عطف ایتمدی زین
 انسانه تمت یا شرع و یا عرف یورندندر که) اتقوا مواضع التهم
 موجبجه ایکبسندن دخی برهیز لازمندرو وارد اولمشدر که (عرض
 المؤمن کدمه) یعنی مؤمنک عرضنه شین و عیب و یره حاک معامله ایتمک
 سفک دمی کیدر (پس دیمک اولور که او یله متقی کیمسه دینک ذم
 شرعیدن و عرضک ذم عرفیدن برآهت و زراعتنی طلب ایلمدی زین
 جهت شرعه اهل مساهله اولان کیمسه لابد دین یورندن مدخول
 اولدیفی کبی لسان عامه دن دخی خلاص اولماز واحیاده کلور که
 استبراء دین و ورع اودر که مالکی معلوم اولیان امواله و یا ظلمه بنا
 اولتان ربط و مدارس و قناطر دن حذر ایلیه و لکن شیخ شهاب الدین
 السهروردی وزین الدین الخوافی و محمد بن ادریس الشافعی و امثال
 دیمشدر که مال ولندن بنس اولتان مدارس و خانقاهانده اهل اراده
 و غیر یلره سکون لابسدر مدارس سمرقند و بخارا و خوارزم و هراة
 و طوس و امثال ملوک و سلاطین بتاری ایکن نیجه صاحبلم و مؤلفلم
 ساکن اولمشدر بر بس سائرلک بطریق الاولدر و ظاهر انسان صلاح
 اوزرنه اولمحق حسن ظن ایدوب صله سنی قول و بناسنه دخول
 لابسدر خصوصاً که صلات سلاطینی قبول ایتمک واجبدر و الامایعه
 سندن خارج و اهل بدعت اولق لازم کلور و بر کیمسه نک عالنده حرام

اولسه انكاه معيامله بي ترك ايتك ور عذر واکر چله مالي حرام
 ايسه انكاه معيامله دخی حرامدر و لحم ارنب حلالدر و اكن امام
 جعفر صادق رضي الله عنه اتي اكل ايتمه سدر پس حال سلوكيه
 ور عذر تدقيق ايدنلر مختلف فينه دن تورع ايدنلر * ومن وقع
 في الشبهات * وشول كيمسه كه شمه هاته دوشه يعني اتي
 عادت و انكاه عمل ايلوب تقواده مسامحه ايد * وقع في الحرام *
 حرام و وقوع صددننه اولور و حرامله علمه مقاربه بولور زير احرامك
 حريمي حائلده يعني دائره سي چوره سنده در و شباندنلر كه برنسته
 اشتراء ايدوب نتي زمينده مقرر اولدقدن ضكره مال حرامدن دفع ايد
 اكر چه فتواده بر خصمدر و لكن (التقوى فوق امر القوي) و اكر
 مالي حرامه ايتاوت ايدوب شواخه ايله شوو بي و پرديسه اولد ثوبله نماز
 قلمق صحيح اولماز زير انجس حكمنده اولور طهارت ثوب ايسه شروط
 صلاتندنر و علي تقدير النجاسة ثواب اولماز پس سائر كراهته نأديه اولنان
 ضلوات كي اعاده سني لازم كلور تنكيم حديثه كلور كه ايكي كپشدنك
 نمازي باشي تجاوز ايتن بري عبد الله هوي دخی تشره زير اديسلر در كه
 عدم قبولدن عدم صحت لازم كلر ينن نماز لري صحيح ايسه دخی بي
 ثوابدر (واشباهده كلور كه ثوابه صحت عبادت شرط دكلدر بلكه
 نيتي اوزنه مثاب اولور بعد ايتن سه مثلا كندني طهارت اوزنه ظن
 ايلوب بلا وضوء نماز قلسه مثابدر انتهى فاما غصب ايتدوي
 مالك صدقه سنده ثواب بوقدر زير مال غير اولديغي منته مقدر پس
 بويله پرده نيت كار ايتن و بر كيمسه خاله سنده برنسته بولوب كندنيك
 و باخيرينك اولديغي متيقن اولسه ورع اتي ترك ايتكدر تنكيم جناب
 نبوت صلى الله عليه وسلم عبادت خانه زنده برخرم بولوب خرماء
 صدفه دن يعني ركادن اولدقدن خوف ايدرم بيورديلر (و برزگاه
 قبوئي سائر اعنامه مخالطه ايتكاه امام ابو حنيفه و قاه الله كل خيفة
 بدني سنه تورعا اكل لحم ايتديلر پس بولديغي نسنه غيرك اوايدغي
 صورتده اجتنابي بطريق الاولى در وگاه اولور كه نعلده مبادله واقع

او اور چوتکه غبرك اولديغي متيقن در تلبس ايتك كركدر مكر كه
 ضرورت قويه اوله وعلى هذا بو مقامك فروغه نهسايت يوقدر
 * كارايي برعي حول الهی يوشك ان يرتع فيه * رعي فقطه اصلنده
 حفظ حيواندر يا خداي كه حافظ حياتدر و يادشمنى انك او زريندن دفعه
 (مرعي موضع رعي در كه عجم چراگاه دير صكره حفظ و سياست معاشنده
 استعمال اولندي يعنى اكر كندى نفسى واكر غيبنى بي سانس اولانه
 رايي دير زرتكيم حديثه كلور (كلكم راع وكلكم مسئول عن رعيته)
 و بوجهتدن عاميه رعبت ديرلر زراوايلر و ضابطلر كه خولص ناصر
 انلرك سانسلى و باعيلرى در كويا حيوان كودر و اولادركي انلرى
 شرعه و عرفه محافظه ايدرلر تاكه تعدى واقع اولمه اكر ظلم نقصه
 واكر ظلم غيرله (رعي حال و يا صفتدر زيرا رايي مضاده نكره كي در
 و لقد امر على اليم يسبني كي) حول برنسنه چوره سى و جانبي در كه اكا
 تحول ايتك ممكندر (روحى الى حوزنى اوزرنه حياه اولنان و ناس اندن
 ممنوع اولان نسنه دير يقال كلاء حى اى محيى اصلى بودر كه ملوك
 عرب كندى ماشيه لى چون بعض مراعى حياه ايدرلر و اكا داخل اولان
 اجنبى بي عقوبتله تهديد ايلر لردى ممالك عثمانيه ده بلكل چايرار كي
 و حديثه كلور لاجى الا لله ورسوله يعنى بو مقوله حياه الله ورسولنه
 مخصوصدر كه الله تعالى حرم مكه بي و رسول الله حرم مدينه بي تحريم
 ايتكدر زيرا ان الارض لله و فتيحه ارض و ملك فى الحقيقه الله تعالى
 نكدر كه مراد ايتدوى عبدى اكا وارث قبلور پس انسان ملكى اوليان
 قفلا ضبط ايدوب خلق او رادن منع ايتك مشروع دكلدر و ميرى
 قعير اولنان اراضى ملوك قح ايتدوى برلر اولغله كندى ملكلريدز
 و توارث دخى اولنور مكر كه وقف و يا آخره تملك ايده لر بو صورتده
 ملكلرندن خارج اولور (يوشك شين مجسمه نك كسريله افعال
 مقاربه دندر بسر و يقرب معناسندز يرا و شيك دن مشه تقدر مسرع
 الى الشئ معاسنه ماضيسى او شك در قح شينه او دع بودع كي
 (يرتع يلعب و زنى اوزرنه مصدرى رتع و روعدر كه اصلنده اكل

بها اندر صکر ماکل و شربده تبسظ معناسنه استعمال اولندی (قال
 فی القاموس یقع کنخ رتعا ورتوما ورتاما اکل و شرب ماشاء فی خصب
 وسمه او هو الاکل والشرب رغدا فی الریف او بشره و فلان یرتعا ای
 یخصب لا یعدم شیا یرده انتهى فیه ضمیری جایه کیدر (بعدذا
 معنای مذکور معقول و خفی اولفصله محسوسله ضرب مثل ایلدی تاکه
 واضح اولوب هر کس انکله عامل اوله پس بونده اخذ شبهه ایده فی
 رایعی به و محارمی جایه و شبهاتی جانک حولته تشبیه ایلدی و لکن
 جانب مشبهه وقوع و جانب مشبهه بوشک یعنی ایشا کله که سرعت
 ایتکدر تغییر نده نکتہ بودر که بر کیمسه تعاطی شبهات ایلسه مصادفه
 جرام ایدر کر کسه قصد ایتسون زبیرا تحریده تقصیری سبب له آثم
 اولور و یا خود تساهله معتاد اولوب شبهه حسارت و بعده اتدن اعظام
 و اغفلانه جزاء بت ایدر و آخر حرامه واقع اولور نیکم دیر لر (المعاصی
 تسوق الی الکفر) و یا خود مقاربه و فوعی تحقیقندن اوتوری در نیکم
 دیر لر (من اتبع هواه فقد هلك) و سری بودر که جای ملوک محسوسدر که
 هر ذو بصراولان اتدن احتراز ایدر جای حق ایلسه معقولدر که اقی
 ذوالبصره اولان ادراک ایلر و معنی بودر که انک حالی دوه و امثال نسبه
 رعی ایدر تک حالی کیدر که غیر تک شئی سی اولان نسبه تک چوره سنده
 رعی ایدر قریب اولور که اول مرعای محیی به دخول ایدوب انده رقع
 و رعی ایلیه بوصورنده تعدی ایتکله معاقبه اولور * الاوان اکل ملک
 حی * الاحرف استفعا حدر که کلام انکله فتح اولنور تنبیه ایچون
 اعلم کلمه سی کی تا که مخاطب مابعدنی عظیم موقی اولفصله اصفا و حفظه
 متهی * اوله و دبشله در که الان تحقیق افاده ایدر زبیرا همزه استفعا له
 لادن ترکیب ایتشدر همزه استفهام ایلسه حرف نفی اوزر بنه داخل
 اولسد تحقیق افاده ایدر الا یعلم کی که معناسی طعنی یعنی یلمک یوقدر
 بلکه یلور دیمکدر اما لفظی دخی الا کی در لکن الاده مابعدی قطعاً
 ان مکسوره و اماده فتح و کسر جا زدر (ملک کسر لامله ماکدن ایلدیر
 زبیرا مالک صاحب الملك در کسر له که شری و یا هبه و یا ارثله اولان

متصرف در ملك ايسه صاحب الملوك در ضمه كه تصرفي
 بطريق الاستيلاء والتسلط اولغه دخی شاملدر قال تعالى (والله
 ملك السموات والارض) يعنى اجرام علويه وسفليه نك امر ونهي
 وتسخيره تصرف وسلطنتى الله تعالى نكدر (بعدذا وان ده واو
 ابتدادر كه نجاه اكاه واواسنيانف دير كه مابعدنك ماقبلندن انقطاعه
 دلالت بدير زيرا واواسنيانف مسبوق بالكللام اولد ينى برده بطريق
 الاولى در وبعضيلر الاينى انده وان بى احقق ابله تاويل ايلوب عطف
 الجملة على الجملة ايلش لردر وبعضيلر مقامه مناسب اولان محذوفه
 معطوف قلمش در ولكن اولكى اولادر ومعنى بودر كه اكاه اولو كن كه
 تحقيق ياولو عربدن وغير يدن هر پادشاه ايجون خلقدن حياه ايدوب
 اكاه اخل اولانه وعيد وتهديد ايتد كارى مراعى ومواضعى وارد نتكيم
 اهل جاهليتده شايد در * الا وان حى الله محارمه * محارم محرمة
 جميدر تشديدله مكلف وزنى اوزرنه (ومحرمة مسكن وزنى اوزرنه موضع
 حرمتدر كه نامحرمة ضد يدر) يعنى متنبه اولو كن كه الله تعالى نك حياه
 ايلوب وقوعندن دكل بلكه قز بندن بله نهى وتخوير ابلدو كن نسنه
 معاصيدر كه تحريم ايلش در جنابت على النفس وعرض ومال وقتل
 وزنى وسرقه واكل مال بالباطل وقذف وخمر وكذب وغيبه ونميه
 واثالى كې چونكه حياى ملكدن احتراز اولنقى خوف عقابدنر پس
 حياى حقدن حذر اولنقى اوجيدر زيرا عقيبى عظيم وبطشى شديددر
 (بوراده محارم مطابقة منهيات والتزاما ما مورات اوزرنه اطلاق اولنور
 نذير انهى امرى مستلزمدر وجانب حقدن وقوعدن تهديد خربه دخی
 شاملدر قال تعالى (تلك حدود الله فلا تقربوها) يعنى الله تعالى مواضع دن
 حذر دن اوتورى مقاربه دن نهى ايتدى قابيل مسكر كې كه كثيره مؤدى در
 ونفسى اوزرنه امنى اولما صاغة تقبيل كې كه جماعه داعيدن واجنبیه
 ايله خلوت ايتك كې كه شيطان انكاه ايله اولغله ملامسه يه باعثدر وحيديشده
 كلور (لعن الله السارق يسرق البيضة فيقطع يده) يعنى اكر بيضه دن
 مراد يمرطه ايمه انك سرقه سيله جميع مذهبده قطع بدلازم كلز

پس من اد اقتصا ایتین نسنه بی سرقه ایتک مو جب قطع اولان
 نسنه بی سرقه به تدرج ایدردیمکدر که نه به سندذر یعدیرل تنکیم صبتک
 اویخی صبی به لباس حریردن نهی اولندیلر زرا صبی حال بلوغه دیک
 انکله تمودایدیچک بعد البلوغ ایتسه مؤدی اولور شرب به خمر مفاسد
 کثیره به مؤدی اولدیغی کی و تذکره قرطیده کلور که الله تعالی اون درهمی
 وعند بعض اهل العلم اوچدرهمی واندن دخی اقل سرقه ایله یمین مؤمنک
 قیضنی ایجاب ایلدی پس دنیاده حال بواوایچق عذاب آخرتدن دخی
 حذر ایتک کرکدر (معلوم اوله که حدود الله دید کالر افعال مکلفین ده
 احکام الخمسه درکه وجوب و حذر و کراهت و ندب و اباحتدن پس
 حرکت و یا سکونله متصرف اولان کیمسه واجب و محظور و مکروه
 و مندوب و مباحدن یعنی بونلرک برندن خالی اولماز پس اگر فعلی واجب
 اولان یرده تصرفی ترکله اولورسه جانب تحدید اولانان جدی تعبدی
 ایتش اولدی ترکی واجب اولان یرده فعل ایله تصرف کی بومقوله فعل
 و ترکله تعبدی ایتک مقصیندر و اگر واجب عدم و جوبی و یا منهنیک
 عدم جزئی متنی اعتقاد ایدرسه کفر در حتی نفس مباح سائر حدود کی
 احکام الهیه دن اولدیغنه اعتقاد ایتسه کفر لازم کلور اگرچه خصوص
 اوزرینه متعلق مباحی انکار ایتک کفر دکلدر (ومباحه امر سلطان
 لاحق اولسه واجب کی اواز تنکیم امر مکروه دن نهی دخی اول
 مکروهی حرام درجه سینه ایصال ایدر زیرا الله تعالی اولوا الامر
 کندی منزله سینه تنزیل ایدوب اطاعتیله امر ایتدیکی بوراده امری
 وجوب ایچوندن پس صلاة رغائب و براءت و قدر و امثالی ایلد لرلرینک
 و شرب دخان و نظائرندن نهیلرینک حکملری بوندن معلوم اولدی
 فاعلم ذلک * الاوان فی الجسد مضغه * یعنی حرام و شبهه دن تورع
 ایتک قلبک صلاحه میلی و عدم تورعی قلبک فجوره انجذابی حسبیه
 اولفین بومعنیله تنبیه ایدوب بیوردیکه معلومکر اولسونکجه جسد
 آنسانده بر لحم یارم واردرکه * اذا صلیحت * فتح لامله و ضمه ولكن
 فتح افصح در تنکیم فاموسفه کلور صلیح کنع و کرم یعنی منع بی تقدیمندن

فتح لامك اولوتی فهم اولتور صلاح حالت مستقیمه نافعیه اوزرینه
اولمقدر ضدی فساد در که حال استقامتدن ومتقبع به اولمقدن
خروجدن وبعض کبار یورمشلدر در که صالحلر انلدر در که علم و ایمانلرینه
بوجه من الوجوه خلل داخل اولمیه که عند الانبیاء مرعوب فییه
اولان صلاح بودر چونکه انسانلر حقیقی امکاندن مقامیه کوره
تحصیل صلاحله دعا یتمک لازمدر زیر حالنه خلل دخول یتمک
جائزدر بنشاء علی هذا یارب صالحلردن ایله دیمک شول کیمسه لرت
عدادندن قبل که هیچ رزمانده انلرک صلاحلرینه خلل دخول یتمشدر
دیمکدر بس صلاح امر خللی و ذاقی دیمکدر انک ایچون خلل دخول
ایدر وحضرت یوسفک علیه السلام (والحقنی بالصالحین) دیدیکی
بومقامه اشارتدر یوخسه هضم نفس ایچون دکلدر تشکیم بعض علما
عدم فهمیدن وهم یتمشدر (و بومعناى حديث بودر که چن اول مضغه
صلاح قبول ایتسه یعنی هدایت حق وعنايت رب فطلق ایله منتشرجه
و علم و ایمان واعتقاد پاک ونبت خیرایله متصفه وخللدن بریته وبعیده
اولسه * صلح الجسد کله * اعضاء بدنک جله سی دخی صلاح پذیر
اولور اذن وعین واسان ویدین ورجلین و بطن و فرج کییکه بدی
عضودر قلبه سکن اولور که جنک ابواب ثمانیه سی ذکر اولسان امور
ثمانیه نک صلاحی مقابله سنده مفتوحه در وقلیده قوای باطنیه دخی
داخلدر و بعض کبار اعضایی قوی اوزرینه ترجیح ایلمشدر زیر اعضا
وسائل علم واسباب ادراکدر تشکیم (من فقد حسا فقد علم) کا ناظردر
الحاصل صلاح جسد ونظام ظاهر صلاح قلب ونظام باطنیه
تابعدر قوت شجر قوت اصله تابع اولدیفی کی واول مضغه صورتم
هرچند صغیره ایسه رتبه ده کیره در زیرا مقصود اولان صورت
صنوبریه دکلدر بلکه انده ابداع اولسان قوت لطیفه غیبیه در
تشکیم نواذ دخی صورتم صغیره وحقیره در واکن شجره منتهایی
منضمندر که بوجهتدن عظیم القدردر صورت آدمیه دخی صورت
عالم ایله بومرمری اوزرینه در فافهم جدا * واذا فسدن * فتح

مبتله و ضمه دخی زواندر قال فی القلم و من فسیه کنصیر و عقد و کرم
یعنی کرم بی تأخیر دن ضم سبک صر جوحیتی فهم اولنور و فساده
معنای مرور ایتدی یعنی یقین اول مضغه ضلاله منشرح و جهل
و کفر و اعتقاد خبیث و قصد شره متصفه اولسه و خلادن خالی
اولسه و بوصول و فساده تحقیق بقاء اذا کله سیله تعبیر اولندی
تکیم قرآنده کلور (ان الذین اتقوا اذا مسهم طائف من الشیطان
تذکروا) یعنی مس طائف مقرر در لیکن تذکروا بشاره مرتفع اولور
پس بالفعل صلاحه مصلحت و منفعت ~~کثیره~~ و بالفعل فساد
مفسدت و مضرت و غیره و اورد که صلاحه ثبات و فساد ده عدم
استقرار کر کدر زیر فساد اوزرینه استقرارده تخریب مملکت وجود
وارد و وجهتند که سیاست شرعی وضع اولمشدر تا که احوال
متضاده بی تعدیل ایله * فساد الحسد کله * زیر آلتی منکرانده استعمال
ایتش اولور یعنی اگر اندن ارادت صالحه صدور ایدرسه بدنی حرکت
صالحه و الا فاسده ایله تحریک ایله تکیم جناب نبوت صلی الله علیه و سلم
بر کیمه بی نماز ایچنده صدق ایله عبث و یا ثوبله لعب ایدر کورد که
پیور دبلر که (لو خضع قلبه لخشعت جوارحه) پس اول مضغه مملکت
وجودده ملک کیدر رعیتک صلاح و فساد اکا نابعدر دیر (الناس
علی دین ملوکهم و یا خود شول عین و بدن شول مزعه کیدر که اگر
عذب الماء اولورسه مزعه دخی اکا کوره اولور و مال اولدیقی صورت
دخی اکا قیاس اولنه و یا خود ارض و بدن نبات کیدر که بلد طیبک
نباتی طیب و خبیثک خیشدر و عمل ردی خطب ردی یاز بل ایله طبع
اولنان طعام کیدر که نمکین دکلدر و بومضغه بی تطهیر و اعمال صالحه
و احوال شریقه و تعجیلات لطیفه به تهیه ایچون جناب نبوت اوج و ابدت
کره شرح صدر واقع اولوب حتی بر علقه سودا اخراج و طرح اولوب هذا
حظ الشیطان و حق الشیطان دنددی و اول محل ماء زمزم ایله غسل
اولندی که اشرف المیاء در (و مصلح مضغه اولان امور چوقدر تدبیر
قرآن و خلوق و قیام ایل و مناجات سحریه و مجالسه صلحا و تحری

حلال و اجتناب شبهات کی زیرا شبهات قسوت قلب ایراث ایدر
 حتی بعض اهل ورع پر گره بر چندینک مظهره سندن صوابچشم
 اولدم فرق سکونه دک قسوتی دروغدن چقمدی دیمشدر انکیچون
 ابویزید بسطامی و ابراهیم ادهم و امثالی قدس الله اسرارهم طریق
 ورعده ز جتار چکدیلر * الاوهی القلب * متذکر اولو کزیکه اول مضغه
 موصوفه قلب دیدکارد که عجم دل و ترک پورک در و قلب صنوبری السکل
 بردانه در که صدرك ایسرند ایداع اولمشدر و محل روح حیوانی در که
 روح حساس حیوانی اجزاء جسمده اورادن منشهر اولور و اول
 بر بخردر که قلبده اولان دهک حرارتدن خارج اولور و لطیفه نسایه
 یعنی نفس ناطقه نک اکاتملق وارد و نفس ناطقه جزئیة نفس کلیدن
 مستفاد در و روح انسانی منقوخ انک باطنی در و کوکل دیدکری
 فی الحقیقه صورت مضغه ایداع اولنان قوت روحانی غیبیه در و اهل
 دل قوت مذکوره نک صاحبی در که اسم اعظمه مالک و مظهر در و اگر
 بعض اسمیه مالک ایسه اهل دل دیمزیر و اهل دلک علاقی اودر که
 انفس و آفاق بری برینه تطبیقه قادر اوله و اکا قلب دیدیلر خالدن حاله
 تغلب ایتدوکی ایچون وسرعت خواطر ندین او توری فلک قره مقابل
 کلمشدر که فردور منازل ایتکده شمسدن سر یعنر قلبک دخی بکرمی
 بدربت ساعتده بنمش یک خواطر سریمه سی وارد اگر چه صاحب
 القلبک اکا اطلاعی یوقدر و بوسرعتده مناسبتدن او توری ابوالبشر
 آدمک علیه السلام روحانیتی فلک فرده نمجیزدر اگر چه فی الحقیقه
 ارواحه نمجیز یوقدر و بعضی کار پورمشلدر که قلب دندلی زیرا
 صور مختلفه و صفات متخالفه ده قلبی وارد که اختلاف تجلیات
 اوزرینه میندر انکیچون (ان فی ذلک لدکری لمن کان له قلب) دندلی
 عقل دندلی زیرا عقل عقالدک که حق صورت واحد یله تقیید ایدر
 مقتضای کشف قلبی ایسه اطلاقدر (معلوم اوله که الله تعالی قلبی
 عالم غیبیدن و وجهی عالم شهادتدن قلوب وجه ایچون جهت قیام
 استقبال و قلب ایچون سکندی ذات پاکنی قصصی تعین البشر

وافعال صلاتك افضلنى مجده قیلسدر پس اگر سجده می کشف
یوزندن ایسه ابدی رفع رأس ایتمز وانفس وآفاقده صلاح کلی حاصل
اولور واکراهل حجاب وغفلت ایسه اتدن انفس وآفاقده نظام
حاصل اولماز بلکه نسبانی سببیه فساد حاصل اولوراشته بوراندنر که
خلیفه اهل عدل محضدر زیر حاضر وذا کرد ر غائب وناسی دکل
سائرل ایسه بویله دکلدر (وسجده عبادت تکلیفه در که انس وجنه
مخصوصدر سائر اشیانک عبادتی ایسه ذاتیه در انک ایچون
مظهر خیر وشر وصلاح وفساد اولان انس وجنندر فاعرفه

الحديث السابع

الدين النصيحة بوجه بی بطریق التأکید اوچ کره تکرار
پیور مشلدر در تنکیم مشکاتدن منقول وکلام ابن ملکنده ثلث مرات ایله
موصولدر و بوراده مضاف محذوفدر که عمادالدين ومدارالاسلام
دیمکدر تنکیم الحج عرفة دنلدی عماد الحج ومداره معانسه نصیحت
نصحتدن اسمدر ونصاح کتاب وزنی اوزره ایلکدر خبط وسلاک کپی
ومنصحه کسرله اکنه در ابره ونحیطه کپی وناصح خایطدر که اجزاء
توبی بریره جمع ایلوب قیص ویاجه ویا سراویل ایدر تا که منتفع به
اوله و بومعنايه اشارت ایدوب بلاغات زنجشریده کلور (مانع قول
الناصح ان بروقک) (وهو الذي ينصح خروقک) بونده فعل ناصحی
فعل خیاطه تشبیه وارددر که خیاط نوجهله خلل توبی سد واجزاسن
بریره جمع ایدرسه واعظ وناصح دخی منصوح اهلک صلاحنی تحری ایدر
ودبنده اولان خروقی اصلاح ایلر وبعضیلر نصحت العسل صفتیه
من الشمع دن اخذ ایشلردر یعنی قولک غل وغشدن خلوصی عسلک
خلطدن خلوصنه تشبیه اولمشدر و دیمسدر در که نصیحت وصلاحدن
هر بری کلمه جامع در که معانی شتایی مشتملدر زیر منافع وخیرات
دین ودنیا بونلرک مدلوللرنده در و دیمسدر در که ناصح فی دین الله
اولان کیمسه علم شر یفته محتاجدر که علم شریعت احوال ناسی
منجمندر وعقل تام وفکر صحیح ورویت حسنه وثانی واعندال مزاج

لازمدر بر کسبه مقتضای زمان و مکان و احوال ناسی بپلسه جاهلدر
 (پس ناصحه علم ترجیح لازمدر که تقابل امور واقع اولدقده قننی
 صورته عمل ایده جکن بله وگاه اولور که منصوص لهنک طبعنده مخالفت
 و لحاج اولوب نصیحت کار ایتموب بلکه سنک ارشاد ابتدیک طریق
 غیر یسه عدول ایده جکنی بلسک اول باید اگا نصح ایتموب بلکه
 طریق خلافه سوق ایتملوردر تا که سکا غرض نفسانیسی وار یسد سنک
 خلاصکه کار طوتوب خلاف بوزندن صورت و فاقه کله ولکن امر
 عسیر اولغله ناصح اولان غایت آگاه و تفاوت احواله خبردار اولمقده
 متعمق کر کدر تا که کم کرده راهی من حیث لایحسب یوله کنوره اشته
 بورادن مناصب دنیویه و اخروییه هر کسک عدم لیاقتی ظاهر اولدی
 * قلنا لمن * بزیدیک که نصیحت کیمک ایچوندر یعنی نصح و ناصح
 معلوم اولدی ولکن منصوص الهی بیان ایدیکن پس بولام بیان ایچون
 ومن استفهامیه در که تقدیری النصیحة لمن و بالمن النصیحة دیمکدر
 (لن الملک اليوم) کبی و بمقوله بیان بعد الابهام بلغدر زیرا نفسده
 علی الفعله هجومدن اوقعدر (نون جمعدن مراد راوی حدیث اولان
 تمیم داری و سایر حاضر بالمجلس اولان اصحاب کرامدر رضی الله عنهم
 ولکن سؤال حقیقه تمیمدن و حکما سائر لدخی مشترک اولغله تشکیم
 جواب سؤاله اقبال و اصغاری اگا دالدر قول جمله یه مضاف اولدی
 * قال * رسول الله صلی الله علیه وسلم یساننده یوردی یعنی سؤالدن
 منع ایتمدیلر زیرا اجمال کلام ایندکلی سؤاله تحریک و پیانیه توسل
 ایچون ایدی پس ابتداء سؤال کبی اولدیکه انک اکثری منه یدر
 انکیچون وارد اولدیکه (اتر کرنی ما ترکتمک * الله * ای فی حق الله مراد
 الله تعالی یه ایماندر یعنی وجودنی و جوب وجودنی و وحدتی و صفات
 کالیه سنی تصدیقدر و امر ایتمدیک عملده اخلاص و احکامنده حکمتنه
 یقین و تسلیم و حق اللهی حق ناس اوزد یننه تقدیم و نصرت دین قویم
 و دعوت توحید له تحری مرصه رب کریم و حریم حرمشدن زب
 و تألیف بین عباد الله و تبیین اسباب سعادت و ارشاد امت و امثالی کبی

و بونده شفاعت هجی داخلید یعنی چونکه عبدسمی بدن عفو
و تجاوزاتک مولای عظیمک شان قدسی و عبادی دخی اول معنایه
تخلقه داعیدر بو جهتدین یا اب عبد کردن ایندی کی اسلانی عفو ایله
دینک سن عفو و تجاوز له معروف مولاسن دیو مدح و ثناء الهی در
حق تعالی به ایسه مدحدن سو کلی نسنه بو قدر کویا بومعناده
مقام الهی به ناصح کی اولدی الحاصل الله تعالی دیناده نصب
ایتدی کی حدود شرعیه سیاسیله عمو و ج اولدینی کی که انکله
عمله مضار عیادی دفع واردر انکی چون عفو اولماز کندک دار
آخرته عفو دخی بو یلدر زیر اوراده مجذور بو قدر سارامور دنیویه ده
عفو افضلدر جی (ولکم فی القصاص حیوة) واقع اولش ایکن
ول دمدن عفو و یا دیت اولدر کویا دیت شاکی به احسان کیدر که
اول احسان مقابله سنده سکوت ایلوب چند الله مطالبه حق ایتمه
(و تفاسیر و شروح احادیثه کلور که حق الله اوزرینه اقامت حد
اولسه اول حد اکا کفایت اولوب آخرته انکله مؤاخذه اولماز زیر
ایکی عقوبت بریده مجتمع اولماز و اگر حق آدمی ایسه تحت مغفرت
و کفارتده داخل اولمز مثلاً قصاصاً مقتول اولان کیمسه آخرتده
مؤاخذه اولمز زیر قتلی نشی اولیا ایچرندر پس مقدم قتل ایتدی کی
قتلک حق باقی قالور و دیوان فصل و جزاده تکرار ما خود او اور
زیرا الله تعالی حکم وعدلدر که دعوی عبده استماع ایدر و عبد
عفو ایتمزسه اولدخی عفو ایتمز و الا ظلم لازم کلور تعالی الله عن ذلك
صلوا کیرا * و کتابه * می ادر آندر بخصوصه بو خسه کتب سماویه به
شامل اولور وجهله دکلدر تکیم بعض شراح وهم ایتدی تکیم
ما بعدی اکا دالدر فافهم جدا یعنی قرآنک کلام الله اولدوغنه اعتقاد
و تحکمی ایله عمل و منسابینی تسلیم ایله و تأویل سمته کتیه بلکه تأویل
ولاحض حق ایچون چندان ایلیر منعیده و جواب ویره و مابینسی
حفظ و معانیسنی نشر ایلیر و مصحفک یوزینه نظر ایدوب تلاوت
ایلیه که افاضل عبادتدندر و حضرت عمر و یا عثمان هر صباح

مصحفی التی اولوب هذا نهد ر بی ومنشور ر بی پروردی وین عرب
 اوزرینه قرائت ایدوب زیاده و نقصانیدن حذر اید و مصحفی مکان
 عالیده وضع ایله و تعظیمده مبالغه اید (محکدر که جد سلاطین
 عثمانیه اولان عثمان خان غازی پر کیجه بر کیسه یه مهمان اولوب اوراده
 دیوارده بر معلق مصحفه الی الصبح دیوان طورب تعظیمی سببیه
 ایرنه سی کنون حاجی بکاش ولی یه ملاقی اولوب سلطنت عظمی ایله
 مبشر اولدی (و بر کیسه قرآنله بتین سلطنتله بت دیمک قرآنی تحقیر
 دکدر بلکه حکم قرآنی تنفیذایدن سلطاندر دیمکدر زرا قرآن کتاب
 صامدر که اتی سو یلدن انسان کاملدر و کذلک احکام قرآنیه
 اوراقده مکتوبه در و اتی اسانه کتورن علماء احکام و تنفیذایدن ملوک
 عظامدر زرا امور سیاسیله انله مفوضدر و عامه ناس اهل عرف
 سطوتیدن حذر ایدر لر الحاصل حضرت قرآن لسان حالله نه معنایی
 استدعاء ایدر سه اتک حقیقه اول وجهله حرکت ایتک قرآنه نصحر
 * ورسوله * زمان نبویه تصح بودر که اکراندن مقدمه شرعا مقرر
 اولان نسنه تک خلاقی ظهور ایدر سه یار رسول الله سزدرن شوبله
 بر نسنه صادر اولدی دیه تا که اکر اول نسنه بی قصدله اشلمش ایسه
 حکم مشروع اولدیغی معلوم اوله اکر نسیانله صدور ایتدی ایسه
 رجوع ایدر تنکیم بروقتده صلاة ریاعیده ایکی رکعتده سلام و بر یحک
 ذوالبدین دیر بر صحابی اقصررت الصلاة ام نسبت یار رسول الله دیدکده
 اتمام صلاة البیوب سهو ایچون ایکی سجده ایتدی (و بومقوله مغنایه
 نصح رسول دیر بر وجهتدن وحی جلی و خفی اولسان ماده ده
 مشاوره ایله مأمور اولدی تا که اصحابی مفتضای نظری اوزره اکا
 نصح ایدر لر و بومقاندندر که غزوه بدرده صودن بعید محله نزول
 اید یحک و حیل می نزول ایتدی بکن یار رسول الله یوخسه رأیله می دندلکده
 رأیله دیو جواب و بر یحک انله دخی ایتدی یار رسول الله بوراسی محمل
 نزول دکدر بلکه مناسب اولان فلان محملدر دیو اشارت ایتد کارنده
 اورایه نهضت یورلدی وفاتده عظیمه سی کورلدی (بوسیدین بعض

مواد ده (اشیروا علی) دیوا صحابه خطاب ایدردی و حضرت عمر
 رضی الله عنه امارای بدری قتل خصوصنده نصیح ایتش ایدی صکره
 وحی الهی انک رأی اوزرینه نازل اولدی فاما رسول الله صلی الله
 علیه وسلم دنیا دن انتقالند نصکره بو مقوله نصیح اولماز پس لاهی
 اجلیه اخذ ایتک لازم کلور بو صورتده علماء امت و اتقیاء ملت
 رسول الله ابله دینده مصلحت اولان تسنه نک میاتی تألیف ایدر لر
 خیاط تألیفه اجزاء ثوب ایتدیکی کبی (الحاضل نصیح اودر که رسول
 اللهم جانب حق دین کتوردیکی احکامی تصدیق و دین و طریقتنه
 سلوکی تحقیق دین صکره حق ابله قائم و نصرتنده دائم اوله یعنی
 اعداسنه معادات و اخبارنه موالات و اهل بیتنه محبت و اهل اهواء
 مسلکندن حذر ایلیمه حتی صحابه دن معروف اولنلری انکار ایتک
 کفر در دیو مصر حذر و امام سخاوی دیمشدر که صحیح تصدیق
 و سائر عشره بشیره تواترله معلوم انکار متواتر ایه کفر در (بعد ذلک)
 نصیح رسول نصیح کتابدن تأخیر اولاندی زیرا کتاب نازل و رسول
 منزل علیه در و بردخی بودر که کتاب حقه متصددر زیر کلام نفسی در
 پس بویا کیمسه نصیح غیر مخلوقه و رسوا و مابعدنه نصیح مخلوقه
 نصیح در و نصیح رسوله نصیح ورثه رسول دخی داخلدر آنکی چون
 شیخ صاحبی مرید صادق و موافق کر کدر تا که بری بریله نظاهر
 واحد هما آخردن مقامنه کوره متصح اوله * و لائمة المسلمين * ائمه
 امامک جمعیدر بوراده مراد امامت کبردر که سلطنتدر و خلافت
 امامندن خصوصن مرتبه در یعنی هر امام اولان خلیفه اولماز زیرا
 خلیفه سیرت نبویه اوزرینه جاری اولان کیمه در که انک افعالند
 اصلا ظلم بوقدر امیر و سلطان حالی ایه مخلوطدر اگرچه بواننده
 ملوکدن مرتبه خلافتنه قریب کیمه لر کیشدر ملوک د مشقم دین
 نورالدین زنگی و ملک صالح کبی که بویا کیمسی اهل الله دن معدوددر
 و نصب امام واجبدر زیرا امور دین و دنیاک نظامی کامنوطدر و اکا
 مبایعه دخی واجبدر و الا مبتدع اولور (و امامک معصوم اولسی

شرط د کلدرد والاسجده سهو مشروع اولمازدی وحديثه کلور
 (صلو خلف کل بر وفاجر) وایلم خلفاده کندیلری امامت وخطابت
 ایدرلردی و بومعنی خلفاء عباسیه تک یکر منجیسی راضی بالله محمد
 کلنجه مستراوردی صکره راضی امامت وخطابت ایچون نائب تعین
 ایلوب الی الان اول حال اوزرینه قالدی راضی تک جلموسی اوچبوز
 یکر می ایکی تار یخنده در (بعد ذا ملوک و سلاطین رسول اللهک
 صلی الله علیه وسلم ظاهرده و خلفا و اقطاب باطنده وارثلریدر که ایکبسی
 دخی اسم اعظمک تحتده در چونکه ملوک مصالح عبادله قائلردر
 لاجرم معروفده انلره اطاعت و عند الغله ایقاظ و تنبیه لازمدر زیر
 عصمت شرط اولیحق خطایتن وهوالرینه تابع اولق شانلرند ندر
 پس انلرک مجلسلرینه داخل اولان علمایه واجبه در که عباد اللهه
 فائده لو اولان وجهله فتوی ویره لر تا که نظام عالم حاصل اوله یوخسه
 مفتی ماجن اولبار و لا آخرنده مسئول اولورلر (وشولکه رجال الدوله
 ملهمون دیرلر تحری حق ایدنلره و قابلری آگاه اولنلره کوره در زمانه ده
 از باب ارادتدن معدود اولنلر به الهامدن محرورلردر کفیف که غیر یلر
 پس ملائکه تک الهامده قصورلری بوقدر ولکن قاصر اولان محلدردر که
 قلبدر زیر احب ظمانیه ایلر محجبدر (وسلطان اوزرینه خروج ایتک
 منهیدر زیرا مقاسد کثیره سی واردر بلکه لازم اولان شرعه
 و عرفله اراستی اصلاح و تألیقدر و نقض مبايعه ایجه والابد عته دخول
 لازم کلور وجهاد اقتضا ایدرسه تحت للواسنده بوانه اگر نفیر عام ایسه
 والادعایه مشغول اوله (وفضیل ابن عباس بیورمشدر که اگر بردعوت
 مستجابیه قادر اولسم سلطانه صرف ایدردم زیر سلطان قلب عالمدر که
 انک صلاحله جمیع اجزاء عالم صلاح قبول ایدر و سب سلطان منهیدر
 زیرا ظل الله در که خلق انک سایه سنده آسوده در و سلطان عدل
 ایدرسه هم کسندن وهم سکافانده سی اولور و اگر ظلم ایدرسه کسندن
 ضرری و سکافانده می اولور که سن اول ظلمه صبرله مأجور اولور سن
 و مقام شکر و مقام صبرک عهده سندن کلور سن ولکن علم خالص

کر کدز که عامل اوله سن پس سلطانک دکه بر قصورینه نظر اولماز
 علما کی مکر که منکر اولیا اوله لر زیر اولیا وسائل حقدر و هر کس طلب
 وسیله ایله مأمور در قال تعالی (وابتغوا الیه الوسيلة) و ملوک زیاده افساد
 ایدن ایکی نسنه در که بری اهل انکارک و بری دخی ملاحده نک
 دخولیدر که بواعصارده بومقوله امور مضر مجهول مطلق قالمشدر
 انکیچون داخل و خارج بلور سزدر بوجهندن اختلال دخی کالنده در
 بوجهندن ملوک لابد در که علماء عاملیندن اوله لر و با خود ظاهر
 و باطنندن خپردار اولنلر ایله مجالسه ایدلر و الا منصور اولنلر اشته
 نصایحک اعظمی بودر فلیعل به الاماملون * و عامتهم * عامه خاصه نک
 مقابلیدر زیر شهر اینچنده عموم و شموللری وارد و ضمیر مسلمینه
 راجعدر که و عامه المسلمین و المؤمنین دیمکدر و لکن بورادن لام طی
 اولندی زیر عامه خاصه به تابعلردر انکیچون قرآنده کلور (اطیعوا الله
 واطیعوا الرسول واولی الامر منکم) یعنی واطیعوا اولی الامر دیواولوا
 الامر کوره لفظ اطاعت تکرار اولمندی زیر اولوا الامر اتباع رسولدر که
 انلر اطاعت ایتک اطاعت رسوله داخلدر شول جهندن که رسول
 اطاعتده مستقلدر تنکیم قرآنده کلور (وما اتاکم الرسول فخذوه
 و ما نهاکم عنه فانتهوا) یعنی رسول خلیفه حق اولدیغی جهندن جانب
 حقندن امر و نهی اولمدیغی ماده ده امر و نهی اینسه همان امر و نهی
 جقدر زیر نفسندن فاتی و حقله باقیسدر اولوا الامر ایسه بویله دکلردر
 بلکه انلر شریعت محمدیه به تابعلردر و اولی الامر اول شرف
 بسدر که الله تعالی امری کندی ذاتی و رسولی منزله سنه تعزیل ایدوب
 اطاعتله امر ایتشددر انکیچون نافله به مقارن اولان امر لری واجب
 اولور و انکله عامل اولان اجر واجب بو اور فافهم جدا (و عامه مسلمینه
 نصیحت بودر که دین و دنیاده ضرر اولمان وجهله اشارت ایلیه اگر
 دین و دنیا ضرری مجتمع اولور سه چاره و ارایسه ایکبسن دخی دفع ایلیه
 و الا ضرر دینایی ترجیح ایدوب دخی محافظه ایده و حد یشده کلور
 (واذا رمت بعبادک فتنه فاقبضنی الیک غیر مقتون) یعنی مطلقا فتنه به

دو شتم امر مشکدر ولكن فتنه دين اشد در انكي چون موقی اختيار
 ايدوب فتنه دينی اخته يار ايتمك کر کدر (واحصل بقدر الطاقه جلب
 منفعت ودفع مضرت له مقيد اوله و امر بالمعروف ونهي عن المنکر کردن
 خالی اوليه ولكن محله کوره اخذ سبب ايليه اصاغره ايتدوکی معامله بی
 اکا بره ايتيمه بلکه انلری رفقه ارشاد ایده و ستر عورات و سد فقر
 و حاجات و توفیر کسیر و شفقت صغیر له متخلق اوله و محبت و کراحت
 ايتدوکی اموره خلقی کندی نفسی حکمنده طوته زیرا (خلقکم من نفس
 واحدة) موجنبه جله ناس اخواند ر که بریدر و بر مادر دن خلق
 اولمشلردر (وتعاونوا علی البر والتقوی) و فتنه اخوانه تظاهر
 لازمدر زیرا مؤمن بری برینه بنیان کیدر که بری برینی شد و ربط
 ایدر و نصیحت نجالت مؤدی اوله جق ماده ده ايسه تنهاده نصیح ایلنه
 یوخسه علی ملاء الناس تفریع و تفضیح ایتیمه (بعد ذا نصح عالمه
 اهل اسلامه اضافت اولمشدیخی اسلامک شرفندن اوتوریدر والا
 نصیحت عین دین اولمله عموم اوزرینه در پس انک منفعتی جیع اجزاء
 عالمه ساری کر کدر مثلامت اسلام اوزرینه اولیان کیمه بی سفساف
 اخلاقده کورسه معالی اموره ارشاد ایلنه بلکه اول معالی اموره
 اتصافی انک سبب اسلامی اوله زیرا اوصاف جيله حقایق ذاته جذب
 ایدر و بر حیوانی عطشان کورسه طریق آبه سوق ایده و حدیثده
 کلور (فی کل ذات کبد حری و فی ر و ایه رطبه اجر) حری
 فعلی وزنی اوزره حرانک تأثیری در حره دنکه حرارت معناسنه در
 بوحدیث ظاهری جیع حیواناته شاملدر و بعضیلر عام مخصوصدر
 دیوکلانی اخراج ایتشلردر و اکثر علما انک اوزرینه در قتل کلاب ایلله
 امر منسوخذر تنکیم حیوة الحیوانده مصر حدر پس اطعام و سق
 کلب لا بأسدر و نیجه اهل الله دن صادر اولمشدر پس اکا بره اتباع ایتمک
 اولادر و بوندن ظاهر اولدیکه (اکرموا الخیر) فی مانع کلددر کر کسه
 کلبک لعابی نجس اولسون و بزه طرق شتادن صحی الهم اولمشدر که
 پیانی غیري کنیزده در و بزم بعض تلامذه من یومسئله انک خلافته اولوب

خلق اطعام و سق کلبدن منع ایندی بکچون آخر استسقاءدن هلاک اولدی
(و دیمش لر در که التزام نصیح ایدہ نك دوستی آزا ولور زیرا اکثر خلق
هوایینه تابا ولور انکیچون حدیثه کلور) (ما تارك الحق لعمر من صدیق)
یعنی اجراء حق ایتک حضرت عمره رضی الله عنه دوست آلبقومدی
زیرا حضرت عمرک شریعتده زیاده شدتی و ارایدی و رسول الله
صلی الله علیه وسلم مدینه ده آتی محسوب اینشدی و یدنده برسوطله
خلیق تأدیب ایلر و حکم عدلله قائم اولوردی و لکن محسوبده اخلاص
تام اولیحق حالی ریاکارلردن اهون اولور زیرا اهل صدق و خلوص
بالکلیه بغیض ناس اولمباز

* الحديث الثامن *

* امرت * مأمور اولدم یعنی حق تعالی امر ایلدی بکازیرا حقندن
خلیفه رسالتی حقیق امر و کند نك مأمور اولما سن اقتضا
ایدر پس آمرده جهالت بوقدر بلکه متعیندر و كذلك اصحابدن
امرنا و یا خود نهینا صادر اولدیغی امر و ناهینك رسول الله صلی الله
علیه وسلم اولما سن مقتضی در زیرا رسول الله حقّه تابع اولدیغی
کسی اصحاب دخی رسول الله تا بهلر در و زمان رساننده
حقندن بلا واسطه اخذ شرایع ایتک ممنوعدر که رسالت رسولی
متا فیدر فاما زمان رسانند نصکره خلیفه مقوله سی اولانه بلا واسطه
اخذ عن الله نمکنندر زیرا اول وقتده خلیفه نك اخذ ایندوی شرع
جدید دکلدر بکه شرع مقرر مقدمک لطائف و معارفیدر اکا ایدیه
منع بوقدر زیرا قرآنک حقایق بی نهایت در که هر کانه حالته کوره
مکشف اولمقده دراشته ابو یزید بسطامی نك قدس سره بکا قرآن
بنامه نازل اولدی دیده کی بو باید ندر اگر چد قرآنندن والهاسدن
بی خبر اولنر فیضی استبعاد و رحمت واسعه بی تضییق ایلرل و ارباب
مکاشفده نك اخیرتی ربی و غیری مقالات سنیه لری حقیقه مالا یعنی
سو یلرل (اولئک الذین انهم) ی طرد هم عن بابه و هم عن لطیف
خطابه * ان قاتل الناس * بونک تقبیری امرتی ربی ان قاتل الناس

دیکم کرد که آمر الله تعالی و مأمور رسول الله و مأمور به مقاتله در تنکیم
 قرآنند کلور (کلام ابقض ما امره) امره الله به مقاتله محاربه قتل
 روحی جسد دن ازاله در لکن اکامباشراولانک فعلی حبسبیلہ قتل
 وفوت حیات اعتبار بیه موت دیرلوراده ناسدن مراد اصنافی ناسد عبد
 اوئان اولسون غیر یلر اولسون زیر عموم رسالتک حکمی بودر قال تعالی
 (قل یا ایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعا) و آشفده ذکر اولسان
 اوج نسنده که شهادت توحید و اقامت صلاوة و ایستاء زکاتدر یونلرک
 چمجوی مقاتله به غایت اولغه صالحدر زیر عبده اوئان که اهل شرکدر
 شهادت توحید ایتمزلر و اهل کتاب که یهود و نصارادر محمد رسول الله
 دیمزلر و دینسه لر دخی عربیه مبعوث اولمق اوزره تأویل ایدر لر
 و صلاتنری و زکاتنری شرع جدیدک کیفیتی اوزرینه دکلدر
 بلکه نبوتی تصدیق ایتمک لری کبی صلاوة و زکاتی دخی انکار ایتمدیلر
 فانکیچون زمان خلفاده نازک صلاوة و تارک زکاة اولنلرله مقاتله ایتمدیلر
 زیرا شرعه قطععی اولان نسنه بی انکار ایتمک کفر صریحدر حنی فقها
 دیمشردر که بر کیمسه متعمد ازلک صلاوة ایدوب قضادخی نیت ایتمسه و عقاب
 الهی دن خوف ایلمسه کافراولور زیرا امن عذاب الله کفر در و سائر امور
 شرعی ضرور به ده تکاسل و تنهاون دخی یو بیلده در قال تعالی (ان الذین
 امنوا ثم کفروا ثم امنوا ثم کفروا هم ازادوا کفرالم یکن الله لیغفر لهم)
 یعنی شول کیمسه دن که کفر و ایمان متکرر اوله انک عنده ایمان اھون
 وادون اشیا ولور یوسبدن شرط مغفرت بولتماز پس فروع ایمانده دخی
 حیالات ایتموب مستهزی کبی اولان کیمسه نک حالی کفر و عدم مغفرتیدر
 کویا جناب رسالت لسانندن دیمک اولور که هر کیم بنم جانب حقدن
 کتوردیکیم اصول و فروع دینه انقیاد ایتمزه و خصوصاً عماد الدین
 اولان صلاوة و قطعه الاسلام اولان زکاتی انکار و یا خود اقامت
 و ایستاء تنهاون اوزره اولوب طریق قبول و عمل کیمسه مقاتله به
 سزا اولور (فاذنوا بحرب من الله ورسوله) خطائی تخته کلور
 (و دیمشردر که طائفه جن بومقاتله ده داخل دکلدر مع هذا ناس

لفظی انلره دخی شاملدر تنکیم صحاح جوهریده وقاموسده کلورالاناس
 یکنون من الانس والجن لانه یقال ناس نحرک واناسه جرکه ورسالت
 عامه در زیرامقاتله جن مریوی دکلددر بلکه انلردن نیچه جسامت
 جن فصیبین وامثال کی توحیده دعوت اوانوب ایمان کنور مشلر
 واحکام فرعیه بی دخی قبول اینلر وقبول اینلر منظرین دن اولوب
 الی یوم القیام شیطنلری اوزرینه قالمالرددر زیرانلراجسام لطیفه
 هوائیه غیر محسوسه درکه مقابلهیه صالح دکلددر اگرچه شهاب
 انلری اهلاک وافساد ایتدیکی کی نیچه ادعیه مؤثره دخی وجودلرنده
 کار کر اولور ولکن انلردن مؤمن اولنلر غزوه بدرده مشرکلرله
 محاربه اینلرددر که یتش عدد جنیدر وحالا اوراده مقاملری وارد

* حتی یقولوا لا اله الا الله وان محمد رسول الله * بعضی روایانده (محمد
 رسول الله) مطر یلدر زیراوجوب مقارنتک شهرقی اولمقله احد قرینی
 ذکرله آخردن اکتفا اولمشدر اکل وشرب کی که اکل اوزرینه
 اقتصار اولنلندی بی برده شرب اکنا بعدر وحر وبرد وامشالی دخی
 بویله درکه امور اضافیه حلی بودر رسول ایسه حقه مضافدر کرکه
 صوره رسول الله کی وکرکه معنی که خلیفه حقدر پس رسولک حقه
 اضافتی وکیل مطلقک سلطانه اضافتی کبدرکه صورت حقیقتدن
 منفیک دکلددر بلکه صورت حقیقتک آینه سیدر وقول کلامک
 غیریده دخی مستعملدر قال بیده ای اخذه وقل برجه ای مشی دیمک
 اولور بوراده قول شها دندن اعددر اگرچه شهادت اشرفدر زیرا
 آخر حدیث عمومه دالدر وظاهر اولان بودر که حدیث شریف عام
 مخصوص صدر زیرا معاهد اولنلرده وقبول جزیه ایدنلردن سیف
 مرفوعدر ویاخود بومعنی وضع جزیه دنی مقدمدر ولکن واضح
 اولان اولکبدرز برآیات جهاد مدینه در وجزیه دخی مدینه ده
 وضع اولمشدر تنکیم آخر نزول ایدن سوره توبه ده کلور (حتی یعطوا
 الجزیه عن یدهم صاغرون) پس حدیث مذکور ائمه الی یوم القیام
 جهادک وجزیه نک بقاسنه تنبیهدر انکیچون مرض انفسالارنده

بنده نصرکه جزیره عربده مشرک قوم ابوب اخراج ایدیه سزدیو
 نوصبه بیوردیلر وابتداده صورت اطلاقه انتهاده اولان حاله رمن
 ایلدیلر زرا زمان مهدی وعبساده اسلامدن غیر یسی معلوم ایلده
 کرکدر بس ابتداده اولان وضع جزیه جزاء کفر و تذلیل کفار
 و تعظیم واعانت مسلمین ایچوندیر یوخسه رضا وابقاء کفر ایچون
 دکلدر آخر زمانده ایسه معنای مذکور ملحوظ دکلدر بلکه آخر
 اوله رد اولوب امت واحده قلنسه کرکدر وشولکه حدیثه کلنور
 (بدأ الاسلام غریبا وسیعود غریبا) بومعنی اوآخر زمانده قبل خروج
 المهدی و زول عبساده حاصلدر و حالانک مقدماتی واقع اولمقده در
 زیرایو اطندن قطع نظر ظواهره اختلال عظیم کیشدر والی الله
 المشتکی و قول لفظنده ایکی نشئه اشارت واردر (اولکبسی بودر که
 ایمان تصدیق قلبدر که امر باطندر و امر باطنه الله تعالی مطلعدر
 انجیق مکر که حق تعالی دن برکیمسه به کشف و تعریف واقع اوله
 پس دخول باطن و شق قلب ممکن اولدیغندن ترجمان قلب اولان
 لمسانک اقرار ایله اکتفا اولندی ناکه بواقرارله احکام ظاهره اسلامیه بی
 اجرا ایتک ممکن اوله و اقرارک معمول به اولدیغی حسن ظنه بناء در
 زیرادیمش ار در که کل ائمه بترشح بما فیهم (وایکنجبسی بودر که بونده
 ایمان تقلیدیک صحتیه اشارت واردر اگرچه ترک استدلاله آتم اولور
 یعنی تقلید که غیرک قولی بلا دلیل قبیل ایتکدر اصلده اصول
 و اعتقاد باند صحیح اولما بوب فروع و عملیاند جائز اولق کور بیوردی
 تنکیم اکثر متکلمین بوکا ذاهب اولمدر و لکن عند الحنفیه و الظاهریه
 صحیحدر زیر رسول الله صلی الله علیه وسلم ایمان اعراب و صبیان
 و نسوان و عبید و امایی قبول ایلدی و تعلیم دلیل ایتدی و بوراده
 استدلال واجبندن مراد بای طریق کان اثر دن مؤثره و مصنوعدن
 صانعه انتقاددر که بومعنی هراچی به حاصلدر یوخسه قاعده میرانیه
 اوزره ملاحظه صغری و کبری و ترتیب مقدمات ایتک دکلدر که
 یونی شرط ایتک خطاء عظیمدر زیر هر کس ائک عهدده سندن

بیرون اولوق متعذر در (وعلیکم بدین المجاز) مضمونته مخالفه در
 پس بر کیمه بلاد مسلینده نشأت ایدوب صنایع الهیدی مشاهده
 ابتد کده تسبیح ایلسه یعنی سبحان الله وقادر الله ویا بوسبافده معرفته
 دال اولور و تعظیمی اشعار ایدر کلمات سو بلسه حد تقلیددن خارج
 اولور انکیچون دیدیلر که خلاف شواهی جبالده واقطار ارضده
 بولاندلرده در یوخسه دار اسلامده منشی اولوب سموات وارضک
 خلقنده تفکر ایدنلرده دکلندر که بونلرک ایمالری صحیح و نظری
 درستدر و علم الیقین دیدکلی دلیلدن حاصل اولان استقرار و رسوخ
 علمدر که دخل و شبهه قبول ایتمز والا اکا علم دیمرز و کشف خیالی دخی علم
 غیر راسخ کبیر که مزلق اقدامند و عین الیقین مشاهده و کشفندن
 حاصل اولان قوت راسخه و هیئت قاره در و حق الیقین مشاهده
 نه معنی ایچون مقصود ایلسه اول سری معرفتدر مثلا موتی بیلک علم
 الیقین و ملائکه موتی مشاهده عین الیقین و ذوق معیت حق الیقیندر
 و کذلک مکه نام بلده ده کعبه تسمیه اولنوریت اولدوغن افواهدن
 و کتبیدن اخذله بیلک علم الیقین مکه یه واروب اول بیت هیئت
 مخصوصه سی اوزره احسان ایتمک عین الیقین و اول بیتک حقسه
 مضاف اولوب سائر بیوتک مضاف اولدوغنک سر و سببی بیلک که
 ذات احدیه یه و نیجه حقایق و حکمه نشان اولدوغیدر که حق
 الیقیندر پس بو امرک اولی اعتقاد و تقلید و اندن نظر و استدلال
 و اندن کشف و عیان و اندن مشهودک سریه وصولدر و توحید قول
 صورت توحیددر صکه (لا معبود الا الله) و توحید فعلی حقیقتیه
 توحیددر که (لا موجود الا الله) در و قول ذلک وسیله سیدر قوت اصلی
 اولدوغی کی یعنی توحیدک حقیقتی قوتدن فعله خارج اولغده قولله
 ذکر کثیره محتاجدر و جهر ایتمک انک اسباب معینه سند ندر زیرا
 قول لفظ مرکبدر و لفظ جهر کلاندر بناء علی هذا توحیدده اصل
 اولان مبتدی یه کوره جهر دو ناکه نفس اصمنه اسماع ایده و منتهی یه
 کوره اخفاد و تنکیم (خیر الذکر الخفی) اکا دالدر زیرا مبتدی

عالم صورتده در که عالم جهر در و منتهی عالم معناده در که عالم
 اخفادر زیر (کنت کنزاً مخفياً) مرتبه سیدر که عالم ذاتدر عالم صورت
 ایسه عالم اسما و صفاتدر ذات و اسما و صفات میاندید فاروق اولدیی
 ظاهر در * و یقیوا الصلاة * یقولوا اوزرینه معطوف و حتی نمجته
 داخلدر و صلاة معراج معنوی اولدیی جهندن شرف عظیمه بناء
 فروع ایچندن افرار و تقدیم اولندی انکیچون نبوتک اون ایکجی سنه سینه
 ایله معراجده مفروض اولدی و صلاتدن مقصود ذوق مکاشفه
 و مشاهده در انکیچون قره العین قلمشدر (و حدیثده کلور) (ارجنا بلال)
 یعنی یا بلال اذان اوقیوب بعده اقامت ایله که صلاته دخولله عالم
 صورتک کدرندن خلاص اولوب صفاء بخاطر بولالم و دیدیلر من جال
 یلره کشاده اولوب نور یله روشنا اولالم و بونده وسیله یه ترغیب وارد
 تنکیم حدیثده کلور (و اسألك حبك و حب من يحبك و حب عمل
 یفربنی الی حبك) یعنی حب صلاة لازمدر زیر وسیله مشاهده در
 و علی هذا * و یؤتوا الزکرة * نفسی رذائلدن تزکیه ایتک اساس حال
 اولفله سائر اوزرینه ترجیح اولندی و ایتلده طیب نفس و صدق
 و خلوص و نیت و خوف و خشیت لازمدر قال الله تعالی (والذین
 یؤتون ما آتوا و قلوبهم و جهل انهم الی ربهم راجعون) یعنی حق
 رجوعه یقینی اولان کیمسه حقندن حیا ایدر و اطیب مالتی طیب نفسله
 تصدق ایدر بلکه کندی نفس فانیه سن دخی بذل ایدوب حقندن
 وجود باقی ایله حیات طیبه بولور پس بو حیات و وصوله دیک دم
 شهواتی ازاله و نفسی مرده قلیق کر کدر آکیر چه موت اجر که
 مخالفت نفسدر زیاده صیدر و زکاة هجرتک ایکجی سنه سینه
 مفروض اولتی دلالت ایدر که ایکلک برلکه مبدل اولتی
 کر کدر اکا سبب اولان وجود مجازیدر * فاذا فعلوا ذلك *
 بنی حقن ناس بو مذکوری اشلسه لر یعنی اقرار و اقامت و ایتایی
 تحصیل ایتسدر و اعضیلر دیدیلر که مشار الیهک بعضیسی قول ایکر
 فعل اطلاق ایتک بعمل لسان اعتباریله و بالذاتی واحد اوزرینه تغایب

طریقہ در (و فعل بر مؤثر جانبدن تأثیر دیر کرک اورادہ قصہ
 اولسون و کرک اولسون و کرک انساندن و یا حیواندن و یا جادہ دن
 صادر اولسون پس صنع عملدن اخصہ رزیرا اجادہ فعلدر و عمل
 دخی فملدن اخصدر زیر عمل قصہ مقارن اولاندر و بورادہ فعلی
 ناسہ اسناد ایلدی زیر اعیان محل کسب و اختیاردر * عصمومانی دماء هم
 و اوالهم * قانلرینی و ماللرینی بنم تعرضدن عصمت و حفظ ابتدیلر
 یعنی اول تقدیر اوزرینہ دملرینی بنم سیغم ایله مسفوک اولقدن محفوظ
 و ماللرینی و ذریت و نسوہ لرینی بنم عسکرم ایله نهب و غارت اولمقدن
 مصون قلدیلر (عصمت حفظ و منع و امساک و اعتصام استمساکدر
 و عصام ص کتاب و زنی اوزرینہ مایعصم بہ در یعنی شول خطدر کہ
 انکاء فم قر بہ شد اولتور و عصمت انبیا و حفظ اولبا مشهور در کہ
 صفاء جوهر و طهارت قلب و نورانیت روحدن ناشی معنادر کہ
 زیادہ تیقظ و حضوری موجب اولفصلہ مانع هفوات و حاجب هجوم
 مخافتدر و حقیقتی امتناع بالغیردر انک ایچون دیمشلددر کہ العصمۃ
 لا تریل المحنة عصمنا لله و یا کم من سدل الحجاب و الطرد عن السباب
 (بعد ذام ذکر اولندی زیر روح انسانی دمه نابدر یعنی دمک سیلانی
 ایله روح انسانینک بدندن علاقہ سی منقطع اولور زیرا مملکت بالکلیہ
 خراب اولیجی بردخی عمارت قبول ایتمز بس روحک بدندن انقطاعی
 و اینک ولایتدن انعزالی کیندر کہ نشأہ آخرہ بر کرہ دخی نصب
 واقع اولسہ کرک کہ بردخی انک ایچون عزل بوقدر (و مال انسانک
 اعملاک ابتدیکی درهم و دینار و ذهب و فضہ و حیوان و ثیاب و سلاح
 و امثالی نسہ لدر کہ اندہ رغبت و تصرف جاریدر بس تراب و نار
 و مردم مقولہ لی مال دکلدر و مال عین مضروب اولاندر و مال
 بدیلدی زیر قلوب بالذات اکامیل ایدر کہ احتیاج اوزرینہ مجبوردر
 و مال شقیق روحدر شکیم قرآنده (و ثبیتا من انفسهم) اکادالدر چونکہ
 خلق مال و جانہ میل ایدر لاجرم بوا یکی نسہ یاقهرا و یا اختیارا
 مملوب اولمودر و طریق اختیار ممدوح اولفصلہ از باب ارات اول بولی

طونون قطاع طریق البله مسلوب اولمزدن اول مال وجاندن
اولسردن وقطاع طریقیدن مراد موانع و آفات و امراض و موت
والله السلام و منه السلام * الابحی الاسلام * یعنی اسبابدن بر سبب ابله
انله تعرضی اتم الاحق اسلامله تعرض ایدر زنی بعد الاحصان و کفر
بعد الایمان و قاتل بغیر حق ایسه قصاص و سارق ایسه تضمین مال
کبی حق امر ثابت و واجبه دیرلکه شرع اتی نفر برایش اوله و حق الله
اودر که خلق اوزرینه واجب اوله توحید و عبادت کبی و حق الخلق
اودر که حق اوزرینه کندی ایجابله واجب اوله عیب تعذیب کبی
یس حق جدیر معناسنه اخذ اتمکه حاجت یوقدر زرا حق اوزرینه
برسنه واجب دکلر یعنی خلقتک بجهت ابله تنکیم معزله ذاتک اولمزدن
(الحاصل وعد حق و عند الکریم دین موجبجه واجب الایجاز کبیر
(وفلان حقچون دیمک جائزدر فلان حرمتچون دیمک جائز اولدی یعنی
کبی تنکیم حدیثه کلور (اللهم انی اسألك بحق السائلین علیک
و حدیث بتمامه جامع صغیر در بس فقهاک بحق فلان مکرم و هدر
زرا مخلوقک خالق اوزرنده حق یوقدر دید کلری حدیثه مخالفدر
و حدیث معاذ ده دخی کلشدر که (یا معاذ هل تدری ما حق الله علی
العباد و ما حق العباد علی الله) تنکیم محلهده میندر بوجملک و ندن
زیاده بسطه تحملی واردر و لکن مقامی دکلر * و حسابهم علی الله *
یعنی ناسک آخرته باطلرینک محاسبه سی الله اوزرینه در اخلاص
و نفاق لرینه کوزه تنکیم حدیثه کلور (انا اقضی بالظاهر والله يتولى
السر) و حساب باب اولدن مصدر در عد معناسنه زرا آخرته
اعمال عباد عد اولنوب خیرا و شررا مجازات اولنور بس عبدکله
و علیهی مجازات ایچون اظهار اولمغه محاسبه دیرلکه قال الله تعالی (والله
یسر یع الحساب) زرا برشان برشاندن اتی مشغول فلز شول جهندنکه
تجلبسی محبط در (فافهم و بوراده حرف ایچلک معنایی ایجاب حق
علی نفسه در تنکیم بالاده ذکر اولندی قال الله تعالی (کنب علی نفسه
الرجة ای التزمها و اوجبها تفضلا و احسانا لا اله تعالی منزله عنی

عَنْ يَحْيَى عَلَيْهِ شَيْءٌ حَقِيقَةٌ بِسْ مَا تُفَعُّ مَعْتَزَلَهُ نَكَ يَجِبُ عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا
يُجْزِبَ الْمُطِيعَ بَلْ يَجِبُ عَلَيْهِ أَنْ يَتَّبِعَهُ دِيدِيكَ بِاطْلُدْ وَبَعْضِي عَلَى
كَلَامِهِ سَنَى لَامٍ مَعْنَى سَنَ طَوْتُوبَ عَلَى سَبِيلِ التَّشْبِيهِ تَحْقِيقُ وَقُوعُهُ وَاجِبٌ
كَيْدَرٍ دِيمَشَلَرْدٍ مَالٍ بَرْدَرِزٍ رَاكَنْدِي نَفْسِي أَوْزَرِيْنَه اِجْبَاي تَحْقِيقِ
وَعَدُو وَقُوعُهُ دَاؤَرْدَرِ وَبَوَارْدَه جَلَالَه تَخْصِصُ وَلَنْدِيغِي عُمُومُ نَاسِدَن
أَوْتُورِيدَرِزٍ رَا مَرْتَبَه الْوَهِيْتَه مَرْتَبُ أَوْلَمْدَقِ فَرْدِ بُو قُدْرِ رَعِيْتِكَ سُلْطَانَه
اِرْتِبَاطِي كَيْ بِسْ لَطْفٍ وَقَهْرٍ اسْمُ مَذْكُورِكَ نَحْتَسَدَه دَر وَلَكِنْ تَجَلُّبُشِي
هَر مِلْطُوفِي تَمَقْهُورِكَ حَالَتَه كُورَه دَر اَنْك اِجْچُون حَسَابَه حَسَابِ يَسِرِ
وَحَسَابِ تَنْسِيرِ دَاخِلْدَر وَبُوندَه دِيَادَه تَعْرَضِي كَنْدِيْتَه وَآخَرْتَه حَسَابِي
اللَّهُ تَعَالَى يَه اَضَافَتِ قَلْدِيغِي حَقِ تَعَالِيْنِكَ اِرْحَمِ الرَّاحِمِيْنَ اَوْلَمَاسَنَه دَا لِدَر
اِنْكِيچُون حَسَابِي كَنْدِي يَدَنده قَلْدِي وَلَطَائِفِ بِي بَزِيدِ بَسْمَاحِي دَنْدَرَكَه
(اَنْ بَطْشِ رِيك لَشْدِيدِ) آيَنْدَه يَارَبِ بَنِمِ بَطْشَمِ سَنْدَن زِيَادَه دَر دِيدِي
زِيَادَتِ بَطْشِي رَجَلَه مَشُوبِ اَوْلَمْلَه اَخْفَدَرِ بَطْشِ مَخْلُوقِ اَيْسَه بُو يَلَه
دَكْلَدَر (اَعَاذَنَا اللَّهُ وَآيَاكُم مِّنْ شَرِّ النَّفُوسِ وَمِنْ خَبَثِ الطُّبَعِ الْمَخْجُوسِ
* الْحَدِيثُ التَّاسِعُ *

* مانهیکم عنه فاجنبوه * ماموصوله در (و نهی گفته برنسنه دن
اقول و یا فعلله زجر در و شرعا علی سبیل الاستعلاء لا تفعل دیمکدر
پوراده مراد معنای شرعیدر زرا عرف لغت اوزر نه وجوباً مقدمدر
و بعضی اوامر نهیه مؤلدر و ذر و البیع کبی که لا تباعوا دیمکدر و محرمات
اخباریه دخی بویه در (حرمت علیکم المینه) کبی که لا تأکلوا لحم المینه
دیمکدر اجتناب چندین در فقهله جارحه معنائه صکره جنبی ولی ابدن
ناحیه استعمال اولدنی پس برنسنه دن اجتناب انک ناحیه سندن
ذهاب و بعددر بوجهندن ترکدن ابلغدر ز یراترک ر فصددر که انده
معنای مذکور لهو ط دگادر (یعنی شول تنسنه که اندن سزی نهی
باجتدع کرک نهی تحریمی و کرک تنزیهی که حرام نهی اولده و مکروه
نهی نائیده داخلدر اندن پرهیز ایدی کوز وانی بر جانیده قوزوب اندن
دور اولوکز زرا حسنات الابرا سبئات المربعین مضمونی اوزره فعل

مکروه دخی محلنه کوره مسبب مؤاخذه اولور نیکیم اهل تفسیر
 دیمشدر که بختده آیم علیه السلام نهی تریه ایله منهن ایشی
 بویه لیکن باعث خروج اولوب سالندن عصیان وغوایله تعمیر اولندی
 و بوراده نهی تقدیم اولندی زیرا تخلیه بایندندر که دفع مقاسد جلب
 منافعدن اولادر و مصلحت و مقسده تعارض واقع اولسه دفع
 مقسده جلب مصلحت او زرنه ترجیح اولثور (و حکمت بدیده اطباء
 دیمشدر که احتیاء استعمال دوا دن یعنی اجتناب اکتسابدن اولادر
 بتکم طائفه هند مریض اولنلر نه احتیاطه معالجه ایدر لر غیر یلر ایسه
 بویه دکادر مثلا امتلا واقع اولسه بعض اسباب دافعه ایله عمل ایلر لر اطباء
 هند ایسه که دیلر ن آج طو ترلو شهر و در که دیمشدر ثبت العرش ثم انقش
 یعنی بنایه اساس لازمدر انکچون انذار له بدیه اولندی قال تعالی (ثم فاندز)
 و دیمشدر که امده رسول الله صلی الله علیه و سلم و نهی ده امت اصلدر
 و شولکه (یا بهما النبی اتق الله) دیمشدر تأدیب الصغیر بالکبیر بایندندر
 زیر انشاء نبویه ملائکه کی نور انبه اولسه اول دخی (لا یعصون الله
 زما امرهم) ده داخل ورتبه عصمته نالدر که حق تقوی انک مقتضای
 ذاتی کی در * و ما امرکم به فافعلوا منه ما استطعتم * امر علی سبیل
 الاستعلاء افعل و لیفعل دیمشدر و لفظ خبر و اشارت وادشالی
 دخی داخلدر قال تعالی (و المطلقات یتربصن) ای لیتربصن و رؤیای
 ابراهیمیه به امر دینلدی مع هذا اشارت خیالی به در نیکیم کلور (قال یا ابت
 افعل ما تؤمر) و منه ضمیری ما به راجعدر استطاعت قدر تدر که
 بجزک صدیدر یعنی انساندن افعال اختیار به نه مقوله معنایه صادر
 اولور سه اکا استطاعت دیر لر (یعنی شول نسنه که سر نه انکله و جوابا
 و یاند با امر ایدم ندن قادر اولدو فکر مرتبه بی اشک و وجوده کتورک
 زیرا الله تعالی سره یسر مراد ایدر که دینده حربی رفع ایشیدر
 تکیم بعض ارکان صلا ندن عاجز اولس کوز و یا بعض اعضا کرده
 عذر قوی اولسه اکا کوره عمل ایوب عهده امر دن بیرون اولور سر
 و بو حدیث ثمر یقه موافقدر شول آیت کریمه که کلور (وما آتاکم الرسول

فخذوه ومانها عنه فانتهوا) ولكن حديثه اولان قيد استطاعت
محمود آتی تخصیص ایدر یعنی اصول اعتقادی و فروع عملیه دین هرنه که
رسول شریع اعطا ایتدی بقدر الوسع اکا تمسک ایدیکو زری را
اوزر یکوزه واجبد و اول نسنه که انک تعاطیستندن سرنی نهی ایتدی
انندن منتهی اولوکر بونده دلیل واردر که امر ونهی رسول حق
مضافدر که امر ونهی حق کییدرز بر رسول نفسندن بالکلیه فانی وحقه
باقیدر انکی چون رسوله مبايعه حقه مبايعه وادی که یدر رسول یدالله در که
فوق الایدی در و بوندن فهم اولنور که کرچه حجر اسودی تقیل دخی
مبايعه دندر فایايد و انسان کاملی تقیل واکامبايعه انندن افضلدر زری را
کعب صورت و انسان سر الهی در و علماء دیمشردر که رسول الله
عليه الصلاة والسلام اتباع ایتک فرائض عینییه در فرض عین و فروض
کفایه ده و واجباته واجب و سنن ده سننند و شول افعال که جهت
وقوعی معلوم اوابه و نه کیفیت اوزره اشلندوی ثبوت یولیه ادنی الامر
اباحته محمول و اول جهته معمولدر (بعدذا حد استطاعت اولدرجات
خرجدر که مافوقی جهد و مشقتدر بس مؤمن کنندن خرج واقع
اولمباحی مرتبه ايله مأمورددر که خد رخصتدر و حق تقوا الله تقوی
عزیمتدر که جمله استطاعتی بیلدر مثلاً قدمی تورم و وجهه سی تفرح
اید، جک قدر نماز قلیق و بعضلر دیدیلر که فاتقوا الله حق تقاته فاتقوا الله
ما استطعتم) ايله منسو خد و ابن عباس رضی الله عنهما نسخ یوقدر
دیدنی بس حق تقوی حد استطاعتله مقید اولمش اولور و ارباب
حقائق دیدیلر که فاتقوا الله ما استطعتم حال ابرار ناظر فاتقوا الله حق
تقاته ایه حال مفرینه داتردرز بر اقرار بین وجود محازیدن بالکلیه خلاص
اولمشلر ابرار ایه بومرتبه بی یولمشلردر بلکه انک حاللری مخالفاندر
محفوظه اولمقددر که بقاء نفسی منافی دکلدر (و بوندن اخذ اولنور که نهی
امردن اشددر زری امر استطاعتله مقید در نهیده ایه رخصت یوقدر
کر کسه ادنی مرتبه ده اولسون و بعض کار بیور مشلردر که
(اطيعوا الله واطيعوا الرسول واولی الامر منکم) ده اولو الامر ايله مراد

اقطاب و خلفاء و ولاتند و واجب و محظور طاعة الله و طاعة
 رسول الله دندر پس ائمه دینه مباحدن غیریده اطاعت قائمندی یعنی
 مباح که انده اجر و وزیر اولیان، نینه در امام انکله امرایتنسه اول
 خصوصنده اطاعتی واجب و مخالفتی حرام اولور و مباح اولان نسنه دن
 حکم اباحت مرتفع اولوب انکله عامل اولان اجر واجب بولور و امام
 راغب دئمشد که اولوا الامر که ناس انرا یله مرتدع و منجزر اولور
 درت طائفه در (اولکبسی ایبار که عامه و خاصه نک ظاهر و باطنری
 اوزرینه حکمری جاریدر (وایکنجبسی ولاتدر که حکمری ظاهر
 کافه اوزرینه در باطنری اوزرینه دکل (و اوچنجبسی حکماء
 الهیه در که حکمری باطن خاصه اوزرینه در ظاهرری اوزرینه دکل
 (و درنجبسی واعظلردر که حکمری باطن عامه اوزرینه در ظاهرری
 اوزرینه دکل انتهى پس ولاتک امرری حکماء و وعظنده نک امرلندن
 اعم اولدی بوسیدن عامه و خاصه دن خلاف شرع نسنه صدور
 ایلمسه اجراء حدود ایدرر و شتاب اولورلر کرکسه خاصه دن اولان
 کیمسه اهل حال اولوب اشدلیکی نسنه و یاسو یلدیکی سوزمؤل اولسون
 زیر احوال خاصه نک تأویلی عامه یه اختلاف و بر پس حد شرع
 اوزره تمشی کرکدر چونکه مقتدی و متبوع اولانده ادب شرع اوله
 قول و فعلنه اقتدا لازمدر و ملوک معنویه نک قوانینی ایله عمل ایتک
 سلاطین صوریه نک قوانینی ایله عملدن اولی و اقوادر زیر فی الحقیقه
 اوضاع الهیه در قوانین سلاطین ایسه بویله دکلدر * قائم اهلک
 الذین من قبلکم کثره مسائلهم و اختلافهم علی انبیائهم * بوراده
 هلاکدن مراد هلاک مغنوبدر که فساد دین در وهلاک صوری اولمی
 دخی و جهندر فافهم (الذین من قبلکم الذین کانوا فی زمن قبل زمانکم
 من الامم) تقدیرنده در بس من ابتدایه و محذوفه متعلق اولور (مسائل
 مسئله نک جمیعدر سؤال معنایسنه و جائزدر که سؤالک جمعی اوله علی غیر
 القیاس محاسن حسنک و مساوی سوءک جمعی اولدیغی کبی زیر اجموعه
 غیر قیاس شایعدر (اختلاف مرفوعدر که کثرت اوزرینه معطوفدر

تکلیف بعض احادیثه لفظ کثرت معدوم اولدیغی اکا دالدر اگر مسائل
اوزرینه معطوف اولسه قلت اختلافک عدم ضرری فهم اولنوردی
بوراده ایسه قلیل و کثیر برابردر (انبیاء نبی لفظنک جمیعدر مخبر
عن الله معناسنه و ترک همزه مختاردر کما فی القاموس و بعض علماء نبی
نبوتدن در دیدی رفعت معناسنه ذرا نینک سائر ناسدن رفعت محلی
واردر چونکه هر نبی یعنی مخبر عن الله رفیع المحل دکلدر لا جرم ترک
همزه ابلغ اولدی بوجهتنددر که بر اعرابی یا نبی الله دیو همزه ایله
خطاب ایند صکده بن نبی الله دکلیم بلکه نبی الله ام دیورد ایلدی
زیرا کلام اعرایده شان نبوتی وضع قدرنی حط و نقص و ارایدیکه
نبی ایله مرادی مکهدن مدینه به خارج معناسنه ایلدی یقال بناء من ارض
الی ارض خرج بونده ایسه نبوت کبی مزید شرف یوقدر و معنی
بودر که سزیدن اول کلن امتلک سبب هلاک لری اولدی الا ایکی نسنه
اولدی بری مس ضرورت اتجین سؤالدر که بلا فائده اکثر کلامدر
و دیبش لدر که سؤال اخباراتده حسن و انشا آتده قیحدر قصه بقره ده
جال نبی اسرائیل کی که (ان الله یأمرکم ان تذبحوا بقرة) موجبنه
نه مقوله بقره ذبح اولنور سه اطاعت یولنور کنی کثرت سؤالده اخر
تشدید اولندیلر و بری انبیا اوزرینه اختلافه عصیانلریدر زیر انبیا
حقنده ایکی وجهله در اولکبسی انبیاک شاننده اختلافدر که نیوتلینده
تردد و بعضنه مؤمن و بعضنه کافر اولدیلر یهود و نصاری کی پس
نیوتده اختلاف کتب منزله ده اختلافی دخی مستلزم اولدی و یکجه بی
انلرک طرفندن وارد اولان نسنه به اعتراض و مخالفت و خلقی فتنه به
ایقاعدر انک ایچون قرآنده مرأ و جدال دن نهی اولندی ذرا شک
و شبهه و فتنه و عداوت و امثالنه باعثدر تأمل ایله که یوقدر فرق ضاله
نوجهله هوالرینه تابع اولوب قرآنی تحریفه ایلش لرحق تعالی
ورسول الله و جبرائیل و صحابه حقنده نهلر سو یلش لدر که جمله سی تواتر
واجاعه مخالف و اختلاف باطل و بلکه ارتداد محضدر فاما علی سبیل
القائده و اظهار الحق علماء ایله مناظر اتجک لا بأسدر (و حدیثه کلور

(اختلاف امتی رجحان) امتك مجتهدل ینك اجتهدادی جائز اولان
 فروعه اجتهدادی رجحان ونوسعه در زیر اثر یعت محمدیه سمحه
 وسهله در انك ایچون اصحاب مذاهبه تقنید ایلمش لر در اکرچه
 بوالترامه اصحاب مذاهبك دعوی یوقدر پس عامی که مذهب واحد
 التزام ایلمشدر هر مذهبك مباحیله عمل ایلمسه فاسق اولور بوجهتدن
 هر کسه مذهبده صلابت کر کدر می ویدر که رسول الله صلی الله
 علیه وسلم (ایها الناس قد فرض الله علیکم الحج فحجوا) بیورد قلنده
 اقرع بن جالس نام صحابی سؤال ایلوب (اکل عام) دیدکده رسول الله
 سکوت ایلوب اوج کره تکرار سؤالدن صکره بیوردیلر که (اوقلت نعم
 لوجبت ای الحجة دعونی مآرکتکم) یعنی اکر نعم ذیدم هر سنه حج
 فرض اولوب طاقت کنور مزید بکر پس بن سزی امر ونهی اوزرینه
 ترك ابتدکه سزدخی بی حالم اوزرینه ترك ایلوب سؤالده استقصا
 ایتمکوز والا حرجه دوشر سز و بنم حقمده سوء ظنه و ترك ادیه باعث
 اولوب تردد و اختلاف هلاکه مؤدی اولور مبعوث الیه ایسه مبعوثده
 تردد اتمک اولماز زیرا الله تعالی انلری مصالح عبادی تعریف ومواضع
 ضرورتی بیان ایچون بعث ایلمشدر بناء علی هذا سؤال اتمک محضا تعنتدن
 ناشی اولوب اعتراضه مؤدی اولور وطائفه صوفیه دیمش لر در که
 من ظال لاستاذه لم لا یبلغ ابداس استاذه مخالفت و اعتراض عدم
 فلاحه مؤدی اولیحق نبی عنقه نوجهله اولمق کر کدر ویشه
 مر ویدر که جناب نبوت ایکی کیمسه نک بر آیتده اختلافلری صورتدن
 اشتدکده بور زنده اثر غضب ظاهر اولوب تهدید ایلمش لر در بس
 اختلافی قلوب اولدیقه قرآنی اوقیوب اختلاف واقع اولور سه اورادن
 قیام لازمدر ومظهر حقائق قرآن اولان اولیا دخی ذکر اولندقدده
 اوراده مساوی کوی واریسه دفع والا اول مجلسدن قیل لازمدر زیرا
 اورایه بلاشه غضب الله حلول ایدر و ملائکه رجحان فرار ایلر
 وحديث مذکور دن ترك منهیات وفعل مأموراتك وجوبی و اختلاف
 و تردد و اعتراض و انقیادك و بلا ضرر و به کثرت سؤالک تحریر می اخذ

اولنور زيرا هلاکله توعده اولمشدر وعيد ايسه نجر يمني مقتضي در
 وهر نه که حرامه و سبيله در حرامدر او غلو طات که مخاطبي غلامنه
 دوشورمک ايچون اسوله در منهيدر مکر که سؤال تعرف ايچون اوله
 قال تعالی (فاستلواهل الذکر ان کتم لا تعلمون) وانسدن رضی الله عنه
 مرويدر که ديمشدر سؤالدن نهی اولنديغمرزدن بادیه دن براعرابی کلوب
 برنسنه سؤال ایدیدی بره خوش کسوردی حتی برکون براعرابی به
 برای سؤال برداء الباس ایتدیلرو بوسیدین در که جبریل صورت
 اعرابی ده کلوب سؤال ایلدی تنکیم حدیث ثانی ده مرور ایلشدر فاعرفه
 * الحديث للمعشر *

* ان الله طيب * طيب ايله طاهرک فرق بودر که طيب نفسه ملايم وانکله
 استلذاذ اولنور نسنه در طاهر ايسه نظيف قدر نظافت و تفاوت ايسه
 پاکک در نظافت ثوب و بدن و بيت و امثالی کيکه تظيف ثياب
 و آفنيه و افواه و اواني و نظائری حقه آثر وارد اولمشدر و حدیثه
 کلور (الاسلام تظيف فتظفوا فانه لا يدخل الجنة لا نظيف) یعنی جسته
 ظاهری و باطنی پاک اولان داخل اولور و بعضیلر ديدیلر که طيب
 و طاهر اراسنده فرق عموم من وجه در مثلاً زعفران طيب و طاهر در
 و مسک طيب و غير طاهر در زيرا اصلي دمدر و آبی تظير ايلسه مانع
 وضودر اگرچه ناجفه مسکله نماز جائزدر اگر قدیم و غير متن ايسه و نفس
 مسک حلال و سيد انواع الطيب در و تراب طاهر در طيب دکل زيرا
 بی رايحه در و رزق طيب اودر که دنياه لذيذ و طبعه ملايم و بحسب
 الشرع حلال اولغله آخرته تبعه عذابدن خالص اوله پس هر طيب
 حلال اولماز و مال طيب اودر که کسب خيشتدن و ظلم و غصب و ربا
 و امثالندن حاصل اوليه و عمل طيب اودر که ظاهر و باطن مفسداتدن
 پاك اوله ربا و عجب و اغراض فاسده کبی و حال طيب اودر که ظاهرند
 ادب شرع اوله و باطننده الحاد و تلویح بوليمه و انسان طيب اودر که
 نجاست جهل و فسق و قبايحدن منطهر و متخلي و علم و طاعت

و محاسن ایله منجلی اوله و حق تعالی نیک طیب و طاهر اولد ایغی صفات
 سلیبه دندر ازلیت وابدیت و قدم و بقا و امثالی کبی و معناری سبوح
 و قدوس معناله راجع در که هر نقص و آفتدن بری و احکام امکانیه دن
 عری در و نظر قندهخی امکان یوقدر دیمکدر (و بردخی بودر که طیبده
 نفاس رجانبه ملحو ظدر انکیچون اطیب العرق اولان رسول الله
 صلی الله علیه و سلم طیب تحیب اولندی رواج طیبه نیک انواعی کبی
 و ثوم و بصل و کراث و امثالی مکر و قلندی زیر طیبده ذوق انس
 و محاضره واردر که صفت روح در روح ایسه نفاس رجانی در و انواع
 طیب بونفسدن حاصل اولشدر و بومعنایه اشارت ایدوب حدیده
 کلور المؤمن من اطیب من عمله و الکافر اخبث من عمله یعنی مؤمنک طیب
 ذاتیسی عمل طیبی تولید ایلدی که جانب روحه ناظر در زیر ذاتی
 عوارض ردیه و مفیرات فطر تدن صافی در و کافرک خبث اصلبسی که
 خبث اوزرینه مجبول اولد یغیدر عمل خبیث تولید ایلدی که جانب نفسه
 راجع در پس اصل طیب روحده اولدی که اندن عمله ساری اولدی
 انکیچون مؤمن ذاتا وصفه پاکدر و اصل خبث زانده در که اندن فعله
 کلور انکیچون کافر ذاتا وصفه خبیث در و بوراده زانندن مراد طیبعتدر
 زیر انجلی اول حسبله جله خلق یکساندر و بوتقریرانندن ظاهر
 اولدی که طیب خبیثک ضدیدر که طیب جید و محبوب و حلال و خبیث
 ردی و مکروه و حرامدر یعنی هر برینه اطلاق اولنور و ظاهر و باطنه
 شاملدر * لایقبل الاطیبا * طیباده تنکیر کاله مصروف و عمومه
 دالدر که انواع طیب بونده داخلدر تنکیم بالاده اشارت اولندی یعنی
 الله تعالی طیبدر که انجق طیبی قبول ایدر قول و عمل و حال و مال طیب کبی
 زیر کمال مطلق ایلله متصف اولان حقله معامله ناقص اولماز و بر
 نسنه که مقادنه کوره خبیله خلوط اوله لاجرم ناقص و خبیث محض
 اولور سه باطلدر پس حق نوجهله طیب و طاهر ایسه انسان دخی
 هر خصوصده اول وجهله کرکیدر والا کامله اضاافنه سزا و طاهره
 نسبت لایق اولمازو بوندن مستثادر شول مسئله که برنسنه باطنده

حرام ایکن بر کیمسه انک ظاهر نه نظر احلال قباس ایدوب طاعت قصدیله
 قصدق ایلسه مناب اولور تکیم کندنی طهارت اوزر نه ظن ایدوب
 نماز قلسه ثواب بولور پس ثوابه صحت عبادت شرطد کلدر بلکه
 نیت مؤثره در کافی الاشباه بوجهتدن حدیث مذکورده بعضیله
 دیدیلرکه عدم قبولدن عدم صحت لازم کلز و لکن ثوابی اولماز
 و بونک نظیری درکه حدیثه کلور (من صلی فی ثوب فیمه عشرة
 دراهم و فیه درهم حرام لم یقبل له صلوٰۃ ما کلن علیہ) یعنی کرچه
 ثوابی اولماز و لکن قضا دخی لازم کلز و بوقیر فهم ایتدوکی
 بودرکه عمل شرعی اودرکه مقابله سنده ثواب اوله پس
 عمل که توایدن عاریدر انک صحیحی ندر بلا نیت صوم کبی انکیچون
 اعاده یه محتاجدر کراهیت ایله تأدیه اولسان صلاۃ کبی صحت اودرکه
 برتنسه بروصف صحیحدن برغیری وصف صحیحه انتقال ایلیه فرضت
 نافله یه تحول کبی زیرا عند الشیخین بطلان و صفدن بطلان
 اصل لازم کلمز (عجدرکه بطلانله حکم ایتدکاری مادهده قضا له حکم
 ایتدیلر مثلاً بر کیمسه دن صدور کفر احباط عملی مستلزمدر دبو کافر
 اصلی کبی طو ثوب ایجاب قضا ایتدیلر و لکن کفرک غیری وجهه له
 بطلان واقع اولسه عدم قضایه وجه ندر (الحاصل خطائله واقع
 اولان صلاۃ و صدقه و امانت اصلاری معلوم اولمیچق قضا و اعاده
 لازم کلمدی و بلکه نیت کوره اجر و ثواب حاصل اولدی و لکن کفردن
 ماعدا وجهله بطلانی معلوم و عدم قبولی متیقن اولان عملی قضا
 ایتلودر * و ان الله عز * کسر همزه ایله جمله اولی اوزرینه معطوفدر
 (عزت شول حالتد برلرکه انسانی مغلوب اولمقدن منع ایده پس
 حق تعالی نیک عزتی باهر و غیر مقهور و غالب و غیر مغلوب اولدیفیدر
 و عزت الی المناذر که وصولی صعبدر انک ایچون سالک و اصل قلت و ندرت
 اوزرینه در * و جل * یعنی جلالت و عظم قدرده غایبه بانغ اولدی
 و یا خود اشیا عظیمه خلق ایتدیکه انکله وجودنه و کالاتنه استدلال
 بولور (بعینا سوق حدیثدن مقصود اکل حلاله ترغیدر پس اوائل

حديث توطئة غرض ايجوند * امر المؤمنين بما امر به المرسلين *
 هر سلاله نه ايله امر بتديسه مؤمنلره دخی انکله امر ایتدی یعنی رسل ايله
 غیر بلر خطابده و اکل حلال ايله امرده تسویه ایلدی و مرسلین که انبیادن
 اخص در انلر مأمور اولیجی انیسا بطریق الاولی مأمور لدر و بر دخی
 انبیادن مقصود جناب نبوتدر که رسول قسمندر و خطابیدن دخی
 غرض اصلی اودر بناء علی هذا رسلی تخصیص بالذکر ایلدی و بونده
 اشارت واردر که مؤمنلر انیسا به متابعت ايله مأمور لدر و بو خطابده
 حیالرخ تسویه وصول کاله تخریض ايجوند زرا اکل حلال طیب
 اصولدندر و فی الحقیقه طیب اودر که عقل مرتبه فتوا به اتی قبول
 ایتدیکی کبی قلب دخی مرتبه فتوا به قبول ایلیمه انک ايجون ورع
 خصوصنده (استفت قلبک) دندلی و بو مقوله صفات حمیده ایلیمه
 اشتراکدن اوتوری کندیلرند نصکره **ک** لن مؤمنلردن اخوانه تعبیر
 ایلدی انبیادن تعبیر ایتدیکی کبی خصوصاً که اکامل امت مشکاة نبوتدن
 بیلا واسطه اخذ ایتکده انبیاء ايله مشترک لدر ام اولی ایسه یو یله
 دکالردر بلکه انلر کندیلره مبعوث اولان انبیانک بو اطنندن اقتباس
 الیدر لفاعلم ذلك * فقال * فاء تفسیریه در زرا امرده معنای قول
 بوارد * یا ایها الرسل * رسل حقّه فقر بلریکن نداء بعید ايجون وضع
 اولنسان حرفله منادا اولند قلمری بعد مترادف لریته اشارت ايجوند
 یوگاه اولوز که یا لله مقولک امر خطبیز و معنی اولدیغنه تنبیه قصد
 اولوز * کلوا من الطیبات * جمیع رسله خطابدر و لکن ازمنه مختلفه ده
 ارسال اولمغه دفعه خطاب اولمغیلر بلکه هر رسول کندی زماننده
 مخاطبه و توصیه اولنوب کل من الطیبات و اعمل صالحا دندلی تاسامعه
 معلوم اوله که یا احب طیبات شرع قدیمدر و برنسنه که جمیع انبیاء انکله
 عنادی و مرخص اوله مأخوذ و معمول به در پس اوامر متعدده دن
 صیغه جمله ایراد اولندیقی ايجاز و اختصار ايجوند (و طیبات استطابه
 واستلذاذ اولنسان مباهات مأکولات و فوا که در و بونده طائفة
 در هبانیته نك رفض طیبات ایتدیگری رد واردر اگر دیشلرند اکل

طبیات بوقدر دیو اعتقاد وزعم ایدر لسه فاما حلالی طبعی
 شهواتند قطع ایچون ترك ایتك مرخصدر (ودمش لردر فکر
 مباحات قلبده ایراث ظلمت ایدر فكیف كه تدبیر حرام ومسك
 آبی تغییر ایدوب مانع وضوء اولیحق ولوغ كلب نیجه اولقی كر كدر
 انك ایچون بعض كبر بیور مشلدر كه من اعتاد بالمباحات حرم من لذا
 المناجاة وجوفده كه حرام اوله اورایه شمس توحید حلول ایتمز زیر
 سلطان مزله زارده خیمه زن اولسازو بعضی لردیلر كه خطاب بالكر
 رسول الله در علیه الصلاة والسلام وجع ایراد اواند یفی عادت
 عزب اوزره تعظیم ایچوند زیر جله نك كالاتی حیات ایتكله همان
 جله دن عبارت اولشدركن سعد الدین التفتازانی وشیح رضی
 دیمش لردر كه تعظیم فی الخطاب كلام قدیمده وارد اولمشدر پس
 (بصرت بآلم تبصروا به) ده قرائت حمزه وكسانی اوزره خطاب
 حضرت موسی به وبی اسرأئله در یوخسه بالكر حضرت موسی به
 دكلدر فاما ائینه خطاب جمع واقعدر تكیم بعض اقوالده آدم
 وحوایه خطا با (اهبطوا) -ینلدی (وكلا حكمهم شاهدین) ده ضمیر جمع
 كبیله مراد حضرت داود وسلمینا ندر علیهما السلام بو جنهدن
 دیدیلر كه زوجده اقل جمع ائین وفردده ثلثه در * واعملوا صالحا *
 یعنی عمل صالح اشلكر كه عبادت علت غائیة خلقدر قال الله تعالى
 (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) ای لیعرفون وبوحدون
 و یعبدون وعمل صالحك ذكرنی تأخیر ایتدیكى دلالت ایدر كه عمل
 صالح اصل حلالك نتیجه سیدر زیرا لغمه بر تخم كبیدر كه محصول
 خبراوشرا افكار واعمالدر وبوراده امر وجوب ایچوند اولكیده دكل
 زیرا اكل طبیاتله امر اولحق دفع خرج ایچوند یوخسه ایچون دكل
 وبونده مباحی اولتری رد وارد زیر اكا مل ناسدن عبادت ساقط
 اولیحق سائر دن بطریق الاولى در وافسان مرتبه كاله باغ اولحق موجب
 تشكر اولفله عبادته توغلی سائر دن اقربی كر كدر وفی الحدیث (اولاكون
 عبدا شكورا) وفی التنزیل (واعبد ربك حتی یأتيك البقیة) یعنی یقین

عوام ناسه كوزه موت اولغله عبادتی انكله مغیا قیلدی یوخسه
 ملاحده زعمی اوزره بعد البقین التام وحصول المرام عبادته حاجت
 قالمز دیمك دكلدر (بعد ذا كلام الهی عند اهل السنة قدیم اولیجق
 معدومه نوجهله خطاب واقع اولور) جواب بودركه اشیاء حال
 عدمه معلوم الاعیان والاحوال ومشهود الحق المتعالمدر شول
 صورت اوزرینه الی ما لانهایه كلسه كركدر پس هر مقامه كوره
 بر خطاب واردركه انده تعلق واسترسال اعتبارنه حاجت یوقدر
 تنكیم فخر رازی حدو ث تعلقه وامام الحرمین واحدا بعد واحد
 استرساله ذاهب اولمشدر الحاصل حال عدمه مكلفدن عقل وفهم
 مطلوب اولق كه تعلق تجزیدر محالدر پس معدومه خطابدن
 مراد تعلق عقیدر وهو ان الممدوم الذی علم الله انه یوجد بشرائط
 التكلیف یوجد علیه حکم فی الازل بما یفهمه ویعقله فیما لا یزال كما
 قاله شارح المختصر * وقال * الله * تعالى * بوراده صیغه تفاعل
 بطریق المبالغه در یوخسه بشر حال کبی علی سبیل التکلف دكلدر
 یعنی علوشان و رفعت قدری بر مرتبه ده درك وصف الواصفین
 وعلم العارفین انی احاطه دن عایدركه (بعد ذا تعالی جمله سی معترضه در
 وبعضیه لر دیدیلر كه جلا لیه صفت اولق دخی جائزدر اگر چه
 جمله نكره در زیر بووصفك حق تعالی به اختصاصی واردربویله
 موضعه ایسه صفت وموصوف تعریفا وتنكیرا متخالف اولق
 لا بأسدر * یا ایها الذین آمنوا * تقدیری یا ایها القوم ویا خود یا ایها الناس
 الذی دیمكدر زیرا ای مبهم اولغله موصوف اولغله صالح دكلدر
 الذی ایسه جمله الیه معارفی وصفه وصلت ایچون وضع اولمشدر
 ووصولات غائب مقوله سی اولوب ضمیر عائده محتاج اولغله آمنوا
 دنلدی آنتم دنلدی مع هذا آنتم دنلدی ندانك معاصر نبوی
 اولنله اختصاصی لازم كلدی یا ایها الناس وامثال کبی تنكیم بعضیلر
 بطریق المغایبه ایراد اولندیغی دفع اختصاص ایچوندر دیوزعم
 ایتدیلر وقاعده نحو به دن ذاهل اولدیلر * كلوا من طیبات ما رزقناكم *

یعنی ای کمر بسته اسلام و عامه بند ایمان اولتر سزی مرزوق ابتد یکمین
 انواع نعم و اصناف ارزاقك مستلذات و ملایماتندن تناول ابدیکوز
 كرك فوا كهدن و كرك غیزیدن یعنی اكل طبیاتدن منع یوقدر حلال
 اولیحق قال الله تعالى (هو الذي خلق لكم ما فی الارض جمیعا) یعنی
 اشیاء نافعه ده اصل اولان ایاختدر فیرا حرام اولان مضر و محجور
 مقوله سیدر پس سنده که اكل حلال و صدق مقال و خطاء بال
 و بر و اندین و صله رحم و عطف جار و رحمت مسلمین و کظم غیظ
 و عفو و احسان مسی و صبر و احتمال اذی و بونرك امشالی اوصاف
 حسنه و اخلاق مستحسنه اوله طبیاتدن زهد احتیاج قوماز زیوا
 لازم اولان مراعات اصولو یوخسه ترك اصوله زهد دکلدر یوراده
 رزق کندی نفسنه نسبت ابتد تا که حقه اضافته سزا اولان
 حلال مطلق اكل ایده لر و کسب حلالده احتیاط ایلبه لر و بالاده
 ذکر اولندیکه یوامر و جوب ایچون دکل بلکه ایاحت ایچوندور پس
 ریاضت و پرهیز ایتك لا بأسدر و صوم و صالدن نهی اولتیق بطریق
 الشفقه در که قادر اولانه منع یوقدر (الحاصل بر امر و یا بر نهی که
 لنا اوله علینا اولیه ایجاب و تحریم ایچون دکل بلکه ترفیه و شفقت
 ایچوندور پس ترك و فعلی بلا کراهه صحیحدر نتکیم کلور (واشهدوا
 ذوی عدل منکم) یعنی یوامر ایجاب ایچون دکلدر حتی اشهادی
 ترك ایتسه آتم و مرتکب کراهت اولتیق لازم کلز نهی صوم و سال دخی
 یوبله در که فعلی مکر و دکلدر و رزق ماکول اولاندر مدخر دکل
 و حرام رزقدر نتکیم بالاده مرورا ابتد و معتزله رزقده ملک شرطدر
 حرام ایتسه ملک دکلدر دیدیلر و اهل سنت رزق حیواناتله نقض
 ایتدیلر که اورزق انلرك ملک دکلدر و لکن یونقض ضمیمدر زیرا
 حیوانات یا مملوک و یا مسخر افساندر پس ارزاق دخی یوبله در که
 فی الحقیقه انسانه مضافدر فانما حرامی حقه اضافت ایتك ترك ادب
 و بلکه ممنوعدر کاجاء فی الحدیث (والله شر لبس الیک) خصوصاً محل
 امتناعده رزقده حرام داخل دکلدر نتکیم ادنای ادراکی اولان فهم ایدر

(ومن طیبائده من تبهضیه دن اسرافدن صیانت فهم اولنور زیر
استیفاء اکل واستقصاء الوان وانواع شرط دکلل وپونده بطریق
الاشاره علم دخی داخلدر زیر خدای روحدر واک اطبی علم بالله
وطبی علم باحکام الله در ماعداسی یاخبشدر علوم محرمه ویاخبشدر
علوم غیرنافعه کبی و علم باحکام للهک مجموعی منشور و علم باللهک
بهضبی موقوفدر (واکل طیبائله امردن عزیمت فهم اولنور مثلاً
لحم بقر حلال ایکن خواص ربه سنه بناء لحم غنمه اعتناء لازم کلدیکی کبی
علوم ظاهره وباطنه ده تفاوت دخی اکا قیاس اولنه و علم بالله اجل
العلوم اولدی زیر معلومی اجل المعلومات در که الله تعالی در
* ثم ذکر الرجل * ثم ربه ده تفاوته واکل حرام اولانک جناب حقه
بعد مناسبتنه اشارتدر انکی چون دعاسی مستجاب اولماز الرجل ده لام
عهد ذهنی ایچوند زیر خار جده معهود بوقدر و بومقوله معرف
باللام نکره حکمنده اولفله مابعدنده اولان جمله اکا صفت اولور
* یطبل السفر * سفرله مراد سفر جدر تنکیم امام تور پشی شرح
مصایحه تصریح ایشدر انکی چون اطاله ایله وصف ایلدی خلق
کعبه به بحسب الغالب شق انفس ایله فح عمقندن کلورل و سفر لغتده
قطع مسافه وشرعده اوج کونلک ویا دخی زیاده مسافه قصه ایله
خروجدر که سیر اهل وشی اقدامله معتبردر یعنی ساعت نجومیه ایله
بهر یوم اکتبش ساعت ایله بقدر در که اوج کونلک مسافه اون سکر
ساعت ایدر که قصر صلاوة وحت نقل انک اوزرینه موقوفدر
وبالادم اشارت اولندیغی اوزره یطبل جمله سی الرجله صفتدر زیر
مقناده نکره در وصورت تعریفه نظرله حال دخی اولور تنکیم (کمال
الجمار بحمل اسفارا) ده ایکی وجه دخی تجویز اولمشدر و نکره
مخصصه قیلندن اولوق دخی وجهدر یعنی جاء فی رجل ده رجل
مجبی ایله مخصص اولدیغی کبی ذکر الرجل ده دخی مذکوریت ایله
مخصصه فاعرفه * اشعث * مقتضای سفر اوزره متفرق الشعر
اولدیغی حانده زیر شعث اندشار و شعث تفرقدر و بونده عربک

یخزوه و مانها عنه فاتھوا) ولكن حديثه اولان قيد استطاعت
 محموم آئی تخصیص ایدر یعنی اصول اعتقادیه و فروع عملیه دن هر نه که
 رسول شریه اعطا ایتدی بقدر الوسع اکا تمسک ایدیکو زریزا
 اوزر یکوزه واجبد و اول نسنه که انک تعاطیستدن سرنی نهی ایتدی
 اندن منتهی اولوکر بونده دلیل واردر که امر و نهی رسول حقه
 مضافدر که امر و نهی حق کییدرز برار رسول نفسندن بالکلیه فانی و حقه
 باقیدر انکی چون رسوله مبیایه حقه مبیایه اولدی که یدر رسول یدالله در که
 فوق لاییدی در و بوندن فهم اولتور که کرچه جبراسودی تقیل دخی
 مبیایه دندر فایدا و انسان کاملی تقیل و اکامبیایه اندن افضلدر زریزا
 کعب صورت و ابسان سر الهی در و علماء دیمش لدر در که رسول الله
 علیه الصلاة والسلام اتباع ایتک فرائض عبثیه در فرض عین و فروض
 کفایه ده و واجباته واجب و سنن ده سنن در و شول افعال که جهت
 وقوعی معلوم اوایه و نه کیفیت اوزره اشلند و کی ثبوت یولیه ادنی الامر
 اباحتیه محمول و اول جهته معمول در (بعد از حد استطاعت اول درجات
 حرجدر که مافوقی جهد و مشقتدر بس مؤمن کنندنه حرج واقع
 اولیاجق مرتبه ایله مأمورددر که حدر خصمدر و حق تقوائله تقوی
 عزیمتدر که جمله استطاعتی بذلدر مثلاً قدمی تورم و وجهه سی تفرح
 اید، جک قدر نماز قلنی و بعضلر دیدیلر که فائقوا الله حق تقائه فائقوا الله
 ما استطعتم) ایله منسو خدر و ابن عباس رضی الله عنهما نسخ یوقدر
 دیدی بس حق تقوی حد استطاعتله مقید اولمش اولور و ارباب
 حقائق دیدیلر که فائقوا الله ما استطعتم حال ابراره ناظر فائقوا الله حق
 تقائه ایسه حال مغریته دایر در زریزا مقرر بین وجود مجازیدن بالکلیه خلاص
 اولمش ابرار ایسه بومرتبه بی یولمش لدر بلکه انک حاللری مخالفاندن
 محفوظه اولمقدیر که بقاء نفسی متافی دکلدر (و بوندن اخذ اولتور که نهی
 امر دن اشد در زریزا امر استطاعتله مقید در نهیده ایسه رخصت یوقدر
 کر کسه ادنی مرتبه ده اولسون و بعض کار یور مشلدر در که
 (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم) ده اولو الامر ایله مراد

اقتضای و خلفاء و ولاتند و واجب و محظور طاعة الله و طاعة
 رسول الله دندر پس ائمه دینه مباحدن غیریده اطاعت قائمندی یعنی
 مباح که انده اجر و وزیر اولیان، نسبت در امام انکله امرایتنه اول
 خصوصند طاعتی واجب و مخالفی حرام اولور و مباح اولان نسنه دن
 حکم اباحت مرفوع اولوب انکله عامل اولان اجر واجب بولور و امام
 راغب دیمشدر که اولوالامر که ناس انلرایله مرتدع و منزجر اولورلر
 درت طاعتند (اولکبسی ایبادر که عامه و خاصه نک ظاهر و باطنلری
 اوزرینه حکملری جاریدر (وایکنجبسی ولاتدر که حکملری ظاهر
 کافه اوزرینه در باطنلری اوزرینه دکل (و اوچنجبسی حکماء
 الهیه در که حکملری باطن خاصه اوزرینه در ظاهرلری اوزرینه دکل
 (ویردنجبسی واعظلر در که حکملری باطن عامه اوزرینه در ظاهرلری
 اوزرینه دکل انتهی پس ولاتک امرلری حکماء و وعظنه نک امرلرندن
 اعم اولدی بوسیددن عامه و خاصه دن خلاف شرع نسبت صدر
 ایلمه اجراء حدود ایدرر و مشاب اولورلر کرکسه خاصه دن اولان
 کیمسه اهل حال اولوب اشلدیکی نسنه و یاسویلدیکی سوز مؤل ولسون
 زیر احوال خاصه نک تأویلی عامه یه اختلال و برر پس حد شرع
 اوزره تمشی کرکدر چونکه مقتدی و متبوع اولانده ادب شرع اوله
 قول و فعلنه اقتدا لازمدر و ملوک مغنوبه نک قوانینی ایله عمل ایتمک
 سلاطین صوریه نک قوانینی ایله عملدن اولی واقوادر زیر فی الحقیقه
 اوضاع الهیه در قوانین سلاطین ایسه بویله دکلدر * قائما اهلاک
 الذین من قبلکم کثره مسائلهم و اختلافهم علی انبیائهم * بوراده
 هلاکدن مراد هلاک مغنوبدر که فساد دین در وهلاک صوری اولاق
 دخی وجهندر فافهم (الذین من قبلکم الذین کانوا فی زمن قبل زمانکم
 من الامم) تقدیرنده در بس من ابتدایه و محذوفه متعلق اولور (مسائل
 مسئله نک جمعیدر سؤال معناسنه و جائزدر که سؤلک جمعی اوله علی غیر
 القیاس محاسن حسنک و مساوی سوءک جمعی اولدینی کبی زیر اجموعده
 غیر قیاس شایعدر (اختلاف مرفوعدر که کثرت اوزرینه معطوفدر

تکلیف بعض احادیثه لفظ کثرت معدوم اولدیغی اکا دالدر اگر مسائل
اوزرینه معطوف اولسه قلت اختلافک عدم ضرری فهم اولنوردی
بوراده ایسه قلیل و کثیر برابردر (انبیاء نبی لفظنک جمیدر مخبر
عن الله معناسته و ترک همزه مختاردر کما فی القاموس و بعض علماء نجی
نبوتدن در دیدی رفعت معناسته زی بر ایننک سائر ناسدن رفعت عملی
واردر چونکه هر نبی یعنی مخبر عن الله رفیع المحل دکلدر لاجرم ترک
همزه ابلغ اولدی بوجهتدندر که بر اعرابی یابئی الله دیو همزه ایله
خطاب ابتد صکده بن نبی الله دکلیم بلکه نبی الله ام دیورد ایلدی
زیرا کلام اعرایده شان نبوتی وضع قدرنی حط و نقص و ارایدیکه
نبی ایله مرادی مکهدن مدینه به خارج معناسته ایدی یقال بناء من ارض
الی ارض خرج بونده ایسه نبوت کی مزید شرف یوقدر و معنی
بودر که سزدن اول کلن امتلک سبب هلاکری اولدی الا ایکی نسنه
اولدی بری مس ضرورت ایتمن سؤالدر که بلا فائده اکثر کلامدر
و دیملشدر که سؤال اخباراتده حسن و انشا آتده فیجدر قصه بقره ده
جال بنی اسرائیل کی که (ان الله یأمرکم ان تذبحوا بقرة) موجبنه
نه مقوله بقره ذبح اولنورسه اطاعت بولنورکنی کثرت سؤالده اخر
تشدید اولندیلر و بری انبیا اوزرینه اختلافه عصیانلریدر زیر انبیا
حقنده ایکی وجهله در اولکبسی انبیاک شاندن اختلافدر که نبوتلرنده
تردد و بعضنه مؤمن و بعضنه کافر اولدیلر یهود و نصاری کی پس
نبوتده اختلاف کتب منزله ده اختلافی دخی مستلزم اولدی و یکنجه بسی
انلرک طرفندن وارد اولان نسنه به اعتراض و مخالفت و خلقی فتنه به
ایقاعدر انک ایچون قرآنده مرأ و جدالدن نهی اولندی زیر انک
و شبهه و فتنه و عداوت و امثالنه باعثدر تأمل ایله که یوقدر فرق ضالاه
نوجهله هوالرینه تابع اولوب قرآنی تحریف ایلشلم و حق تعالی
و رسول الله و جبرائیل و صحابه حقنده نهل سو یلشلمدر که جمله سی تواتر
واجاعه مخالف و اختلاف باطل و بلکه ارتداد محضدر فاما علی سبیل
الفائده و اظهار الحق علماء ایله مناظر ایتمک لا بأسدر (و حدیثه کلور

(اختلاف امتی رحمة) اتمك مجتهدلر نك اجتهدادی جائز اولان
 فروعه اجتهدالری رحمت و توفقه در زیر اثر یعت محمدیه سمحه
 و سهله در انك ایچون اصحاب مذاهبه تقنید ایلش لر در اگرچه
 بوالترامه اصحاب مذاهبك دعوی یوقدر پس عامی که مذهب واحد
 التزام ایلشدر هر مذهبك مباحیله عمل ایلسه فاسق اولور بوجهندن
 هر کسه مذهبده صلابت کر کدر می ویدر که رسول الله صلی الله
 علیه وسلم (ایها الناس قد فرض الله علیکم الحج فحجوا) یورد قلرنده
 افرع بن جالس نام صحابی سؤال ایدوب (اکل عام) دبدکده رسول الله
 سکوت ایلوب اوج کره تکرار سؤال الدنصره یوردیلر که (اوقلت نعم
 لوجبت ای الحجۃ دعوی ما ترککنکم) یعنی اگر نعم دیدیم هر سننه حج
 فرض اولوب طاقت کتورمز دیکر پس بن سزی امر ونهی اوزرینه
 ترک ایتدیکه سزدخی بنی حالم اوزرینه ترک ایدوب سؤالده استقضا
 ایتکوز والا حرجه دوشرسز و بنم حقمده سوء ظنه و ترک ادبه باعث
 اولوب تردد و اختلاف هلاکه مؤدی اولور مبعوث الیه ایسه مبعوثده
 تردد اتمک اولماز زیر الله تعالی انلری مصالح عبادی تعریف و مواضع
 ضرورتی بیان ایچون بعث ایلشدر بناء علی هذا سؤال اتمک محضا تعنتدن
 ناشی اولوب اعتراضه مؤدی اولور و طائفة صوفیه دیمش لر در که
 من قال لاستاذه لم لا یفلح ابدا بس استاذه مخالفت و اعتراض عدم
 فلاحه مؤدی اولی یق بنی عنینجه نوجهله اولمق کر کدر ویشه
 میرویدر که جناب نبوت ایکی کیمسه نك بر آیتده اختلافلری صورتدن
 اشد کده بور زنده اثر غضب ظاهر اولوب تهدید ایلش لر در بس
 اختلاف قلوب اولدیکه قرأنی اوقیوب اختلاف واقع اولور سه اورادن
 قیام لازمدر و مظهر حقائق قرآن اولان اولیا دخی ذکر اولندقدده
 اوراده مساوی کوی واریسه دفع والا اول مجلسدن قیام لازمدر زیر
 اورایه بلا شبهه غضب الله حلول ایدر و ملا نکه رحمت فرار ایلر
 و حدیث مذکور دن ترک منهیات و فعل مأموراتك وجوبی و اختلاف
 و تردد و اعتراض و انقیادك و بلا ضرر و به کثرت سؤالک تحریر می اخه

اول نور زیر هلاک که توعد اولمشدر وعید ایسه تجرعی مقتضی در
وهر نه که حرامه و سبیه در حرامدر او غلوطات که مخاطبی غلطیه
دو شور مک ایچون اسؤله در منهیدر مکر که سؤال تعرف ایچون اوله
قال تعالی (فاستلواهل الذکر ان کنتم لاتعلمون) وانسدن رضی الله عنه
مرویدر که دیمشدر سؤالسن نهی اولندیغرزدن بادیه دن براعرابی کلوب
برنسنه سؤال ابیدی بره خوش کلسوردی حتی برکون براعرابی به
برای سؤال برداء الباس ایتدیلو بوسیدن در که جبریل صورت
اعرابی ده کلوب سؤال ایلدی تنکیم حدیث ثانی ده مرور ایلمشدر فاعرفه
* الحدیث المعاشر *

* ان الله طیب * طیب ایله طاهرک فرقی بودر که طیب نفسه ملایم وانکله
استلذاذ اول نور نسنه در طاهر ایسه نظیفدر نظافت و نقاوت ایسه
پاکلک در نظافت ثوب و بدن و یت و امثالی کییکه نظیف ثیاب
وفنیه و افواه و اوانی و نظاری حقنه آثار وارد اولمشدر و حدیثه
کلور (الاسلام نظیف فتظفوا فانه لا یدخل الجنة لا نظیف) یعنی جسته
ظاهری و باطنی پاک اولان داخل اولور و بعضیلر دیدیلر که طیب
و طاهر اراسته فرقی عموم من وجه در مثلاً زعفران طیب و طاهر در
و مسک طیب و غیر طاهر در زیر اصلی دمدن و آبی تغیر ایلسه مانع
و ضودر اگرچه ناجئه مسکله نماز جائزدر اگر قدیم و غیر متن ایسه و نفس
مسک حلال و سیدانواع الطیبدر و تراب طاهر در طیب دکل زیر
بی ریاحه در و طیب نفس خاطری خوش اولمقدرو طهارت قلب رذائلدن
پاکلک در و رزق طیب اودر که دنیاده لذت و طبیعه ملایم و بحسب
الشرع حلال اولمغله آخرته تبعه عذابدن خالص اوله پس هر طیب
حلال اولماز و مال طیب اودر که کسب خیشدن و ظلم و غصب و ربا
و امثالندن حاصل اولیه و عمل طیب اودر که ظاهر و باطن مفسداتدن
پاک اوله ربا و عجب و اغراض فاسده کی و حال طیب اودر که ظاهرده
ادب شرع اوله و باطنده الحاد و تلویح بولیمیه و انسان طیب اودر که
نجاست جهل و فسق و قبا یحندن متطهر و متخلی و علم و طاعت

و محاسن ایله منجلی اوله و حق تعالی نیک طیب و طاهر اولدیغی صفات
 سلیبه دندر ازلت و ابدیت و قدم و بقا و امثال کبی و معنای سبوح
 و قدوس معنای نه راجع در که هر نقص و آفتدن بری و احکام امکانیه دن
 عری در و نظر قنده دخی امکان بو قدر دیمکدر (و بردخی بودر که طیبیه
 تنفاس رجانیه ملحوظ در انکی چون اطیب العرق اولان رسول الله
 صلی الله علیه و سلم طیب نجیب اولندی رواج طیبیه نیک انواعی کبی
 و ثوم و بصل و کراث و امثال مکر و قلندی زیر طیبیه ذوق انس
 و محاضره وارد در که صفت روح در روح ایسه نفاس رجانی در و انواع
 طیب بو نقصدن حاصل اولشدر و بو معنایه اشارت ایدوب حدیثه
 کلور المؤمن من اطیب من عمله و الکافر اخبث من عمله یعنی مؤمنک طیب
 ذاتیسی عمل طیبی تولید ایلدی که جانب روحه ناظر در زیر ذاتی
 عوارض ردیه و مفیرات فطر تدن صافی در و کافرک خبث اصلبسی که
 خبث اوزرینه مجبول اولدیغیدر عمل خبیث تولید ایلدی که جانب نفسه
 راجع در پس اصل طیب روحده اولدی که اتدن عمل ساری اولدی
 انکی چون مؤمن ذاتا وصفه پاکدر و اصل خبث زائده در که اتدن فعله
 کلور انکی چون کافر ذاتا وصفه خبیث در و بوراده ذاتدن مراد طیبعتدر
 زیر انجلی اول حسبیه جله خلق یکساندر و بو تقریر اتدن ظاهر
 اولدی که طیب خبیثک ضدیدر که طیب جید و محبوب و حلال و خبیث
 ردی و مکروه و حرامدر یعنی هر برینه اطلاق اولنور و ظاهر و باطنه
 شاملدر * لایقبل الاطیبا * طیباده تنکیر کماله مصروف و عمومه
 دالدر که انواع طیب بونده داخلدر تنکیم بالاده اشارت اولندی یعنی
 الله تعالی طیبدر که انجیق طیبی قبول ایدر قول و عمل و حال و مال طیب کبی
 زیر کمال مطلق ایله متصف اولان حقه معامله ناقص اولماز و بر
 نسنه که مقایسه کوره خبیثه خلوط اوله لاجرم ناقص و خبیث محض
 اولور سه باطلدر پس حق نوجهله طیب و طاهر ایسه انسان دخی
 هر خصوصده اول وجهله کرکدر والا کماله اضافته سزا و طاهره
 نسبت لایق اولمازو بوندن مستنادر شول مسئله که بر نسنه باطنده

حرام ایکن برکیمسه انک ظاهر نه نظر احلال قیاس ایدوب طاعت قصد یله
 قصدق ایلسه مناب اولور تنکیم کندنی طهارت اوزر نه ظن ایدوب
 نماز قلسه ثواب بولور پس ثوابه صحت عبادت شرطد کلدر بلکه
 نیت مؤثره در کافی الاشباه بوجهتدن حدیث مذکورده بعضی لر
 دیدیلر که عدم قبولدن عدم صحت لازم کلز و لکن ثوابی اولماز
 و بونک نظیری در که حدیثده کلور (من صلی فی ثوب قیمته عشرة
 دراهم و فیه درهم حرام لم یقبل له صلوٰۃ ما کلن علیہ) یعنی کر چه
 ثوابی اولماز و لکن قضا دخی لازم کلز و بو فقیر فهم ایتدوکی
 بودر که عمل شرعی اودر که مقابله سندده ثواب اوله پس
 عمل که ثوابدن عاریدر انک صحیحی ندر بلانیة صوم کبی انکیچون
 اعاده یه محتاجدر کراهیت ایله تأدیه اولسان صلاۃ کبی صحت اودر که
 برتنسه بروصف صحیحدن برغیری وصف صحیحجه انتقال ایلیه فرضت
 نافله یه تحولی کبی زیرا عند الشیخین بطلان و صفتدن بطلان
 اصل لازم کلمز (عجدر که بطلانله حکم ایتدکاری مادهده قضا له حکم
 ایتدیلر مثلاً برکیمسه دن صدور کفر احباط عملی مستلزمدر دبو کافر
 اصلی کبی طو ثوب ایجاب قضا ایتدیلر و لکن کفرک غیری وجهله
 بطلان واقع اولسه عدم قضایه وجه ندر (الحاصل خطا له واقع
 اولان صلاۃ و صدقه و امثالت اصلاهی معلوم اولمیچق قضا و اعاده
 لازم کلمدی و بلکه نیت کوره اجر و ثواب حاصل اولدی و لکن کفردن
 ماعدا وجهله بطلانی معلوم و عدم قبولی متیقن اولان عملی قضا
 ایتلودر * وان الله عز * کسر همزه ایله جمله اولی اوزرینه معطوفدر
 (عزت شول حالتد برلر که انسانی مغلوب اولمقدن منع ایدده پس
 حق تعالی نیک عزتی باهر و غیر مقهور و غالب و غیر مغلوب اولدنیغیدر
 و عزت زالمنا در که وصولی صعبدر انک ایچون سالک و اصل قلت و ندرت
 اوزرینه در * وجل * یعنی جلالت و عظم قدرده غایه بانغ اولدی
 و یا خود اشیاء عظیمه خلق ایتدیکه انکله وجودنه و کالاته استدلال
 بولور). بعدذا سوق حدیثدن مقصود اکل حلاله ترغیدر پس اوائل

حدیث توطئه غرض ایچوندر * امر المؤمنین بما امر به المرسلین *
 هر سه سله نه ایله امر ایتدیه مؤمنلره دخی انکله امر ایتدی یعنی رسل ایله
 غیر بلر خطابه و اکل حلال ایله امرده تسویه ایلدی و مرسلین که انبیادان
 خاص در انلر مأمور اولیجق انیسا بطریق الاولی مأمورلردر و بر دخی
 انبیادان مقصود جناب نبوتدر که رسول قسمندندر و خطابیدن دخی
 غرض اصلی اودر بناء علی هذارسلی تخصیص بالذکر ایلدی و بونده
 اشارت واردر که مؤمنلر انیسا به متابعت ایله مأمورلردر و بو خطابه
 میانلرخی تسویه وصول کماله تخریض ایچوندر زیرا اکل حلال طیب
 اصولندندر و فی الحقیقه طیب اودر که عقل مرتبه تقوا به اتی قبول
 ایتدیکی کبی قلب دخی مرتبه تقوا به قبول ایلیه انک ایچوندر ع
 خصوصنده (استفت قلبک) دندلدی و بو مقوله صفات حیده ایله
 مشترکدن اوتوری کندیلرند نصکره کین مؤمنلردن اخوالله تعزیر
 ایلدی انبیادان تعزیر ایتدیکی کبی خصوصاً که اکامل امت مشکاة نبوتدن
 میلا واسطه اخذ ایتکده انبیاء ایله مشترکلردر ایم اولی ایسه بویه
 دکالردر بلکه انلر کندیلره مبعوث اولان انبیانک بو اطمیندن اقتباس
 الیدر لر فاعلم ذلک * فقال * فاء تفسیریه در زیر امرده معنای قول
 بوارد * یا ایها الرسل * رسل حقّه فقر بلریکن نداء بعید ایچون وضع
 اولنسان حرفله منادا اولند قلمری بعد مترتبه اشارت ایچوندر
 و کاه اولوز که یا ایله مقولک امر خطیر و معنی اولدیفته تنبیه قصد
 اولنور * کلوا من الطیبات * جمیع رساله خطابدر و لکن ازمینه مختلفه ده
 ارسال اولنقه دفعه خطاب اولمیدیلر بلکه هر رسول کندی زماننده
 مخاطبه و توصیه اولنوب کل من الطیبات و اعمل صالحا دندلدی تا سامعه
 معلوم اوله که یا احث طیبات شرع قدیمدر و بر نسنه که جمیع انبیاء انکله
 عنادی و مرخص اوله مأخوذ و معمول به در پس اوامر متعدده دن
 صیغه جله ایراد اولند یعنی ایجاز و اختصار ایچوندر (و طیبات استطابه
 و استلذاذ اولنسان مباحات مأکولات و فوا که در و بونده طائفه
 ده بانیه نک رفض طیبات ابتدگرنی رد واردر اگر دیشلرند اکل

طبیعات یوقدر دیو اعتقاد وزعم ایدر لسه فاما حلالی طبیعی
 شهواتند قطع ایچون ترك انك مرخصدر (و دیشلردر فکر
 مباحات قلبده ایراث ظلمت ایدر فكیف كه ندیر حرام ومسك
 آبی تغیر ایدوب مانع وضوء اولیحق ولوغ كلب نیجه اولقی كر كدر
 انك ایچون بعض كبر سور مشلردر كه من اعتاد بالمباحات حرم من لذا
 المناجاة وجوفده كه حرام اوله اورایه شمس توحید حلول انتر زیر
 سلطان مزله زارده خیمه زن اولمازو بعضلردیلر كه خطاب بالكر
 رسول الله در علیه الصلاة والسلام وجع ایراد اواندیفی عادت
 عزب اوزره تعظیم ایچوند زبرا جله نك كالاتی حیازت ایتكله هیلان
 جله دن عبارت اولمشدر ولكن سعد الدین التفتازانی وشیح رضی
 دیشلردر كه تعظیم فی الخطاب كلام قدیمده وارد اولمشدر پس
 (بصرت بآلم تبصروا به) ده قرائت جزء وكسانی اوزره خطاب
 حضرت موسی به ونجی اسرائیله در یوخسه بالكر حضرت موسی به
 دكلدر فاما انذینه خطاب جمع واقعدر تكیم بعض اقوالده آدم
 وحوایه خطا بار اهبطوا) ینلدی (وكلا حكمهم شاهدین) ده ضمیر جمع
 كبیله مراد حضرت داود وسلیما ندر علیهما السلام یوجتهندن
 دیدیلر كه زوجده اقل جمع اثین وفرد ده ثلثه در * واعملوا صالحا *
 یعنی عمل صالح اشلكر كه عبادت علت غاییه خلقدر قال الله تعالى
 (وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون) ای ليعبدون و یوحدون
 و یعبدون وعمل صالحك ذكرنی تأخیر ایتدیكى دلالت ایدر كه عمل
 صالح اصل حلالك نتیجه سیدر زیرا لقمه برنخم كبیدر كه محصولی
 خیراوشرا افكار واعمالدر وبوراده امر وجوب ایچوند اولكبده دكل
 زیرا اكل طبیاتله امر اولقی دفع حرج ایچوند یوخسه ایجاب ایچون دكل
 وبونده مباحی اولئری رد وارد زبرا اكامل ناسدن عبادت ساقط
 اولیحق سائرلردن بطریق الاولى در وانسان مرتبه كاله بانغ اولقی موجب
 تشكر اولمغله عبادته توغلی سائرلردن اقوی كر كدرو فی الحدیث (افلا اكون
 عبدا شكورا) وفي التنزيل (واعبد ربك حتى يأتيك اليقين) یعنی یقین

عوام ناسه کوزه موت اولغله عبادتی انکله مغیا قیلدی یوخسه
 ملاحظه زعمی اوزره بعد یقین التام وحصول المرام عبادته حاجت
 قالماز دیمک دکلدر (بعد ذا کلام الهی عند اهل السنة قدیم اولیحق
 معدومه نوجهله خطاب واقع اولور) جواب بودرکه اشیاء حال
 عدمده معلوم الاعیان والاحوال ومشهود الحق المتعالدرد شول
 صورت اوزرینه الی ما لانهایه کلسه کرکدر پس هر مقامه کوره
 برخطاب واردر که انده تعلق واسترسال اعتبارنه حاجت یوقدر
 تنکیم فخر رازی حدو ث تعلقه وامام الحرمین واحدا بعد واحد
 استرساله ذاهب اولمشدر الحاصل حال عدمده مکلفدن عقل وفهم
 مطلوب اولق که تعلق تجریدر محالدر پس معدومه خطا بدن
 مراد تعلق عقلیدر وهو ان الممدوم الذی علم الله انه یوجد بشرائط
 التكلیف یوجد علیه حکم فی الازل بما یفهمه ویعقله فیما لا یرال کما
 قاله شارح المختصر * وقال * الله * تعالی * بوراده صیغه تفاعل
 بطریق المبالغه در یوخسه بشر حال کبی علی سبیل التکلف دکلدر
 یعنی علوشان و رفعت قدری بر مرتبه ده در که وصف الواصفین
 و علم العارفین انی احاطه دن عایددر (بعد ذا تعالی جله سی معترضه در
 و بعضیه لر دیدر که جلا یسه صفت اولق دخی جائزدر اگر چه
 جله نکره در زیر بو وصفک حق تعالی به اختصاصی واردر بویه
 موضعه ایه صفت و موصوف تعریف و تنکیرا متخالف اولق
 لا بأسدر * یا ایها الذین آمنوا * تقدیری یا ایها القوم و یا خود یا ایها الناس
 الذی دیمکدر زیرا ای مبهم اولغله موصوف اولغله صالح دکلدر
 الذی ایه جله ایله معارفی وصفه وصلت ایچون وضع اولمشدر
 و موصولات غائب مقوله سی اولوب ضمیر عائده محتاج اولغله آمنوا
 دندلی آنتم دندلی مع هذا آنتم دندلسد دخی ندانک معاصر نبوی
 اولنله اختصاصی لازم کلزندی یا ایها الناس و امثالی کبی تنکیم بعضیلر
 بطریق المغایبه اراد اولندیغی دفع اختصاص ایچوندر دیوزعم
 ایتدیلر و قاعده نحو یه دن ذاهل اولدیلر * کلوا من طیبات مارزقنا کم *

یعنی ای کمر بسته اسلام و عامه بند ایمان اولئو سزى مرزوق ایندی تکیمز
 انواع نعم و اصناف ارزاقك مستلذات و ملایماتندن تناول ایدیکوز
 كرك فوا كهدن و كرك غیزیدن یعنی اكل طیباتدن منع یوقدر حلال
 اولیجق قال الله تعالى (هو الذى خلق لكم ما فى الارض جمیعا) یعنی
 اشیاء نافعه ده اصل اولان اباحتدر فیرا حرام اولان مضر و محجور
 مقوله سیدر پس سنده که اكل حلال و صدق مقال و خطاء بان
 و بر و اندین و صله رحم و عطف جار و رحمت مسلمین و کظم غیظ
 و عفو و احسان مسی و صبر و احتمال اذى و بونلرك امثالی اوصاف
 حسنه و اخلاق مستحسنه اوله طیباتدن زهد احتیاج قوماز زیوا
 لازم اولان مراعات اصولو یوخسه ترك اصوله زهد دکلدر یوراده
 رزقی کندی نفسنه نسبت ایندی تا که حقه اضافه سزا اولان
 حلال مطلق اكل ایده لر و کسب حلالده احتیاط ایلمه لر و بالاده
 ذکر اولندیکه بوامر و جوب ایچون دکل بلکه ایاحت ایچوندن پس
 ریاضت و پرهیز ایتک لابأسدر و صوم و صالدن نهی اولتیق بطریق
 الشفقه در که قادر اولانه منع یوقدر (الحاصل بر امر و یا بر نهی که
 لنا اوله علینا اولیه ایجاب و تحريم ایچون دکل بلکه ترفیه و شفقت
 ایچوندن پس ترك و فعلی بلا کراهه صحیحدر تکیم کلور (واشهدوا
 ذوی عدل منکم) یعنی بوامر ایجاب ایچون دکلدر حتی اشدادی
 ترك ایسه آتم و مرتکب کراهت اولتیق لازم کلز نهی صوم و سال دخی
 بویه در که فعلی مکروه دکلدر و رزق ما کول اولاندن مدخر دکل
 و حرام رزقدر تکیم بالاده مرور ایندی و معتزله رزقده ملک شرطدر
 حرام ایسه ملک دکلدر دبیدلر و اهلی سنت رزق حیواناتله نقض
 ایندیبلر که اورزق انلرك ملکی دکلدر و لکن بو نقض ضعیفدر زیرا
 حیوانات یا مملوک و یا مسخر افساندر پس ارزاق دخی بویه در که
 فی الحقیقه انسانیه مضافدر فانما حرامی حقه اضافه ایتک ترك ادب
 و بلکه ممنوعدر کاجاء فی الحدیث (ولا تشر لبس الیک) خصوصاً محل
 امتنازده رزقده حرام داخل دکلدر تکیم ادنای ادراکی اولان فهم ایدر

(ومن طبیبانده من تبعه ضیئه دن اسرافدن صیانت فهم اولنور زیر
استیفاء اکل واستقصاء الوان وانواع شرط دکلدر و بونده بطریق
الاشاره علم دخی داخلدر زیر خدای روحدر و انک اطیبی علم بالله
وطیبی علم باحکام الله در ماعدامی یا اخبدر علوم محرمه و یا خبدر
علوم غیر نافعه کبی و علم باحکام للهک مجموعی منشور و علم باللهک
به ضبسی موقوفدر (واکل طبیب تله امر دن عزیمت فهم اولنور مثلا
لحم بقر حلال ایکن خواص رده سنه بناء لحم غنمه اعتناء لازم کلدیکی کبی
علوم ظاهره و باطنه ده تفاوت دخی اکا قیاس اولنه و علم بالله اجل
العلوم اولدی زیر معلومی اجل المعلومات در که الله تعالی در
* ثم ذکر الرجل * ثم ربه ده تفاوت و آکل حرام اولانک جناب حقه
بعد مناسبته اشارتدر انکی چون دعاسی مستجاب اولماز الرجل ده لام
عهد ذهنی ایچوند زیر خار جده معهود یوقدر و بموقوله معرف
باللام نکره حکمنده اولفله مابعدنده اولان جمله اکا صفت اولور
* یطیل السفر * سفرله مراد سفر چدر تکیم امام تور پشی شرح
مصایحه تصریح ایتشددر انکی چون اطاله ایله وصف ایلدی خلق
کمه به بحسب الغالب شق انفس ایله فح عمیقدر کلور و سفر لغتده
قطع مسافه و شرعه اوج کونلک و یا دخی زیاده مسافه قصد ایله
خروجدر که سیر اهل و مشی اقدامله مقیددر یعنی ساعت نجومیه ایله
بهر یوم آلبش ساعت ایله مقیددر که اوج کونلک مسافه اون سکر
ساعت ایدر که قصر صلاة و حجت نقل انک اوزرینه موقوفدر
و بالاده اشارت اولندیغی اوزره یطیل جمله سی الرجل صفتدر زیر
معناده نکره در و صورت تعریفه نظرله حال دخی اولور تکیم (کذل
الجار یحمل اسفارا) ده ایکی وجه دخی تجویز اولمشدر و نکره
مخصصه قیلندن اولق دخی وجهدر یعنی جاء فی رجل ده رجل
مخی ایله مخصص اولدیغی کبی ذکر الرجل ده دخی مذکوریت ایله
مخصصدر فاعرفه * اشعث * مقتضای سفر اوزره متفرق الشعر
اولدیغی حانده زیر اشعث انتشار و تشعث تفرقدر و بونده عربک

اغلب حالت اشارت وارد که صاحب اولد قلیدر و رسول الله صلی الله علیه و سلم حج و عمره سببیه اوچ درت کره انجق تراش اولمش لورد (وامام علی کرم الله وجهه و بعضی تراش اختیار ایتمش لورد زیر هر قیل دبنده جنابت اولد یفتدن شبهه دن حذر و غسلده اهتمام ایلش لورد و عریک غیریده ارسال شعرا یتک نادر در خصوصاً بوازمانده مهجور در مکر که نیت حج ایلوب خانه سندن قبل الخروج و یا بعد الخروج ارسال ایلده بودخی بعض صوفیه دن واقع او اور که نادر در زیر اصعبدر که مجاهده تک اشقندن در * اغبر * مغبر الوجه یعنی بوزی توزلش اولد یغنی حالدہ تشکیم ابناء سببیک حالیدر که چهره و لباس لری پر غبار اولور و غیره حر که ایله غبار و غیره ضمه لون غبار در و قرآنده کلور (و وجوه یومئذ علیها غیره ترهقه هافتره) یعنی یوزلرک اوزرنده قیامت کوننده غبار و کدورت وارد که سواد و ظلمت دخی اتی احاطه ایلوب سواد بر سواد اولمشدر و غیره صحراء و زنی اوزرینه ارضدر بوراده اشعث و اغبر صفت مشبهه در بونده اشارت وارد که دثابت هیئت ذات سبب استجابات دعا در حرم الله ده اما کن متبر که کبی قال تعالی (ولقد نصرکم الله بیدر و اتم اذله) پس بویله مظان اجابت و امارات قبولده مردود و غیره مسموع اولق و مانع شرعیسه دن کلور که امور ثلثه آتیه در * یمد یدیه الی السماء * بونک اعرابی دخی بطیل کبیدز یعنی قبله الدنماء اولان سماءه رفع ید ایدر زیر اسماء (وفی السماء رزقکم) موجبجه مخزن الارزاقدر پس اول طرفه رفع ید ایتک خزانه سلطانه اشارت ایدوب سلطاندن نسبته طلب ایتک کبیدر (ومد یدک معنای بودر که سؤالده ید مد اولنه کلشدر و باسط و قابض عطاردخی اودر که وعند الد عالم مستحب اولان الارن جذاء صدرنه دک رفعدر (و جناب نبوت صلی الله علیه و سلم استسقاء یدلری اظهار فاقه و امنساس حاجتسندن اونوری کل رفعله رفع ایدر لدی زیر احبس مطهره خلقت زیاده ضیقه دوشوب صبره طاقتسیری قالد یغنی بلور لدی (و بعض احادیثده کلور که ربنا الله شدت اصابت ایتسه دغاده بدلر

بر مرتبه ده رفع ایدر ردی که بیاض ابطلمری کورنوردی و حین الداء
 مستحب اولان بدنی کنندن اخراجدر و اگر وقت عذر و یا برد ایسه
 مسجحه ایله اشارت ایتک کافیدر (وابو یزید بسطامی دن قدس سره
 مر ویدر که بر کجه شدت پرددن برانی اخراجده قادرا و لما یوب بر الیه دعا
 ایلدی و عقیده مشاهده سنده کوردیکه اخراج ایتدو کی بدی نورله مملوه
 و اول برالی خلیه در سبیدن سؤال ایتدکنه جانب غیبیدن دلمدیکه
 سبب حرمان ید خلیه نک اخراج اولمیدی و سؤاله آچما بیغیدر پس
 استین بولور استین نه بولور و عند الداء لفضل اولان بسط کفین
 یدوب میبانه فرجه آلیه و مقدر قلیل اولور سنده یو خسته احدی
 الیدی اخراجه ضم و یا بری برینک اوزرینه وضع ایتیه و دفع بلا و حفظ
 و غلایچون دعا ایدر سه الی بنک ارفاسن قبله یه ایلیه و د عاده یدوا حده
 ظاهری ایله توجهسیدن و ید اخری باطنی ایله توجهسیدن و لسان
 جله سندن مزجدر و مسح وجه تبرک و روحله بدن میبانی
 جمع ایلین حقیقه رجوعه تنبیهدر زیرا وجه الشیء حقیقه الشیء
 جهاسنه در و وجه ظاهر اول حقیقتک مظهر یدر و بعض اهل ظاهر
 دیدیلر که کویا کنی برکات سماویه و انوار الهیه دن مملوه در که اورادن
 کرامته احق اولان اعلی الاعضایه افاضه ایدر * یارب یارب * ید نک
 فاعلندن حالدر کونه قائلا یارب یارب دیمکدر معلوم اوله که
 الله تعالی اقرب من جبل الوری یا یکن نداء بعید ایچون وضع اولنان
 یانک استعمازده وجه نفسی استقصار و محافل زلفی و منازل مقر پنددن
 استبعاد ایچوندر که اجلال الهی بی دخی متضمندر یعنی مظان اجابتدم
 یارب فلان مرادی بکاء عطا ایله دیو بی اولدیغی حالیده که جلس
 منفقدر و یارب فلان محذوری دخی پندن تبعید ایله دیدوکی حالده که
 دفع مضرتدر یا خد یارب یارب بطریق التائ کیم تکراره محمولدر که
 ماده واحده به کوره در و ظاهر اولان بودر که بعض مواضعه کوره
 تأکید و بعضه کوره تجدید ایچوندر (واسم رب ابریم اعظمدر جل
 جلاله و رحمن و رحیم و قیوم) و بدیع السموات و الارضین ذوالجلاله

والاكرام) لاله الا انت سبحانك اني كنت من الضالين) اسماری کی
 وریو بیت مرتبه واحدیتدر که جلاله به نسبتله سلطاندن وزیر
 کیدر که وزیر وکیل مطلقدر * و مطعمه حرام * حال بوکه مطعموی
 حرامدر پس مطعم مصدر می در مطعم معناسنه و ما کولک
 حرام اولسی با ظلم و یا غصب و یا کسب خبیث یوزندن اولفسله در
 مثلاً بر کیمسه نك صنعتی آلات لهود و زمك و یا صقال تراش
 ایتك و یا مسائر مکاسب خبیثه اولسه بوناردن حاصل اولان مال ایله
 اشترا اولسه اول نسنه دخی خبیث اولور ورشوت و باطل اجر تله دخی
 اكا قیاس اولسه * و مشربه حرام * و حال بوکه مشروبی دخی
 حرامدر یا مسکرات و یا غیر کی (و ذخیره دن منقولدر که بر عباد
 و یا بر صبی کوزی ماء حوضدن پر ایدوب بر مقدارنی حوضه ارافه
 ایلسه اول حوضدن شرب ایتك حرام اولور زیرا ملکربنی ماء مباحه
 خلط ایتش اولور بر وجهله که تمیزی ممکن دکلدر و کذلک بر صبی
 ماء مباحدن بردستی صوکنورسنه اگر والدینی غنیلایسه اندن شرب
 ایتك حلال اولماز زیرا ماء بعد الاخذ انك ملکی اولور و کذلک
 بلا حاجه انك مالتدن اکل ایتك حرامدر نیکیم اضحیه طفلدن طفله
 اطعام اولتوب باقبسی منتفع به نسنه به استبدال اولنور ثوب و خف
 کی که بقایسی اوله خبز و امثالی دکل و صینک تبرعی صحیح دکلدر
 و استفهام یتیم بلا اجرت حرامدر مکر که والده سسنه خدمت ایده
 و یا معلم شریکی احضاره ارسال ایلیه * و ملبسه حرام * و حال بوکه
 ملبوسی دخی حرامدر که یا حریردر و یا کسب خبیثدندر (و بر ملبوسك
 استاری حریر اولق رجاله حرامدر صوفدن و چوخه دن و غیریدن
 کرا که وفاق استاری کی و امور ثلثه دن هر بری استنجابت دعا به
 مانعدر و اگر مجتمع اولور سه اشددر (مطعم و مشرب تقدیم اولندی
 زیرا افساد باطنده تأثیر عظیمی واردر حتی بر کیمسه شرب نخر ایدوب
 توبه اینسه فرق کونه دك انك آلایشدن خلاص اولماز و افبونك
 مضرتی الی آیه دك ممد اولور و حبشش که پنی لك دبدکلدر جمع

اجزای آن سر بانی ثوبه ضعیف کبیدر که بردخی چقمز * وغذی
 بالحرام * ذال مجیه الیه صیغه مجهول اوزرینه یقال غذاه غذا
 وغذینه وغذویه بر مضایه در (وغذی تشدید له دخی مر ویدر زبرا
 ثلاثی مستعمل اولیحق مزیدی دخی مستعملدر مکر که نادر اوله
 والغذاء بالقح مابه نماء الجسم وقوامه وتغذیه در تنکیم غذاء فتحله
 ودال مهمله الیه طعام الغدوة وتغذی اول نهاده اکل طعامدر عشاء
 فتحله طعام العشاء ونعشی آخر نهاده اکل طعام اولدینی کبی و ذال
 مجیه حال صفر نه و ذال مهمله حال کبر نه اشارتدر یعنی لحمی حرامله
 بتمش وانکله تریه لشمش بوراده تغیر اسلویدن فهم اولنور که بومعنی
 اولکلردن اشددر حدیث تحبیب ده تغیر اولنوب (وجعلت قره عینی
 فی الصلاة) دینلیدیکی کبی زیر قره العین اولقی مشاهده دن ناشیدر
 ذوق مشاهده ایسه الذالاشیادر * فانی * کیف ومن این معناسنه که
 استفهام استبعاد واستنکار ایچوندر که انکار وقوعه محمولدر * یستجاب
 لذلك * یستجاب له یرینه یستجاب لذلك دیدی یعنی اسم اشارت
 اراد ایلدی راجل معهودی صفات ذمیه الیه موصوف اولدینی
 جهتدن اکل تمیز له تمیز وکمال سوء حالنه اشارت ایچون (معنی
 بودر که انک ایچون دعا یقن مستجاب اولور یعنی اومه وله حرامه ملایس
 اولان سوء حال اهلنه دعا مستجاب اولقی مستبعددر زیرا حقت نهی
 ایتمیدیکی نسته بی ارتکابه حقدن بعید لولانک حقله اراسته حجاب
 عظیم واردر ودعا عالم صورتنن واقع اولمقله اول حاجی خرق ایدوب
 عالم مضایه دخول ایده مزوحرام انک بولنه سداولوب دعای کبرو
 دوتدر تنکیم مال خبیث الیه حج ایدن لیک دیسه جانب سماندن
 بر ملک اکالا لیک ولاسعدیک وحج مردود علیک دیوجواب ویر
 لیک قولی حرم قدسندن رد ایدر (استجابت جو بدندر قطع معناسنه
 زیرا جواب سؤالی قطع ایدر واستجابت اجابتدرا کر چه حقیقتی
 تحری جواب وجوابه تهبودر ولکن اجابتک استجابندن قلت انفکاک
 اولمقله اجابتدن استجابت الیه تعیر اولندی ولباس حرامله دعایچه

ایسته لباس حرامله نماز دخی بویه در زیر طهارت ثوب بشرط در
 کرك طهارت صوریه و كرك معنویه ایله تنكیم (دم علی الطهارة یوسع
 عليك الرزق) حدیثنده طهارت ظاهر و باطن نجاساتدن تطهره
 بشاملدر و دعا دخی عبادتنددر بلکه مخ العبادتدر که افسانك قوام
 وجودی عظیم و عظمك دخی قوامی مخله اولدیغی کی عبادتك دخی
 استمساکى دعا ایله در چونکه حرامه ملابسه ایله دعا قبول اولمه سائر
 عبادات دخی قبول اولماز پس حجت اشعث و اغبر اولدیغی بی فائده و عابدك
 تعب عبادتی بی عائد اولور انکی چون ایمان اولدیغی برده ره ثابت عبت
 اولور (والله الهادی الى طریقہ والممد لاعبد یامداد هدايه وتوفيقه
 الحديث الحادی عشر

حادی اصلنده واحددر که قلب مکان ایله حاد و اولوب و او یاه مقلوب
 اولور برنجی دیمکدر که تصغیر اعتبارندن اتوری اسم فاعل اخذ اولمشدر
 حادی عشر صاحب مغرب عندنده فتح یا ایله وعند الفاضل الرضی
 سیکونله در *دع ما یریک الی ما لا یریک* *دع امر حاضر در و دع
 بدع دن وضع بضع کی معناسی ترك ایله دیمکدر و یوکه نك ماضبسنی
 و مصدرنی استعمال ایتیموب ترك ایتدیله دیدکاری قلت استعماله محمولدر
 و الارسلو الله صلى الله علیه وسلم افصح العرب ایکن پیور مشلدردر که
 (لیتتهن اقوام عن ودهم الجماعات او لیتمهل به علی قلوبهم)
 زبر آوراده و دع ترك جماعات معناسنه در و شعرده ککلور (لیت
 شعری عن خلیلی ما الذی) غاله فی الحب حتی و دعه و عزوه
 و مجاهد (ماودعك ربك) قراءت ایتلدردر تخفیفله یعنی قراءت
 شاذه ده تخفیف واقع اولمشدر که بعض علما انی قراءت نبویه در
 دیمشدردر و مظهر دیمشدر که کلام نبوی متبوعدر یو خسه تابع
 دکدر بلکه اکانسبتله فصحاء عرب عی اسانله مشهر اولان باقل
 مرتبه سنده در و لغات عرب مختلفه در پس جائزدر که بعض قبائلک
 حق منقرضه اولمظه جناب نبوت انی احیا ایتمش اوله و مقاصد حسنه ده
 کلور که حضرت عمر رضی الله عنه (یا بی الله مالک افصحنا) دیو سوال

ابتد کده بجوابنده پیوردیلر که (جاء فی جبریل فلفنی لغة ابي اسمعيل)
 و انسان الصیونده غزوه خندقده کلور که وفی الحدیث (ان شر النیاس
 من ودعه الناس اتقاء شره) و قرآن جله قبائلک افستی جامع اولغه
 لسان نبوت انی شرح یتشدر و پرافتی بعض قبائلک عدم استعمالدن
 هندالکل عدم استعمالی لازم کلز تنکیم اطراف حجاز و قبائل عربی دور
 و سیرایدنلره خفی دکلدر بوفقیبر شامده مجاورتم حالتده لادری دیمکی
 پراغرایدن اشدتم اکثری ماغرف دیرلر ولادری ندر بلزلر و بومقوله
 اختلاف عجمده و زکده و هندده و سائرده دخی واردر (و دیمشدر در که
 یذر که سنک دخی ماضی و مصدر و فاعلی متروکدر و ذر و وذر و واذر
 کبی و بنیخی دن دخی ماضی ایله مضارعک غیر استعمال اولمیشدر
 و غیر مستعملک استعمالی غلط عدایتدیلر قیاسه موافق ایسه ده تنکیم
 آدی یوزیدن مصدر اذی و اذیه کلوب و لاتقل ایذا دیدیلر (و علیهم
 ما تعسفوا بل ادلیل و تکلفوا بدون سبیل) بعدن امام یرهنقی تاج المصاحفده
 ربیب و ارا به بی بر معنایه اخذ ایدوب کانه دوشورمک ایله تفسیر ایتلشدر
 شوقدر واردر که ارا به لغت هذیلدر دیمشدر و اجاب الرجل صار ذاریه
 و منه المریب علی وجه بومعنیله همزه صیرورت یخون اولوب تعدیه
 اولمناز (و امام راغب دیمشدر که یقال رابی کذا و ارا بی کذا فالربیب
 ان یتوهم بالشیء امر ما فیکشف عما یتوهمه ولذا قال تعالی (لاریب
 فیه) زیرا فرأندن ربیب و شک زائل و منکشفدر و الارابه ان یتوهم فیه امر
 فلا ینکشف عما یتوهمه پس بواعتبارله حدیث مذکورده یریب
 حرف مضارعنک ضمیمه اولوق لازم کلور زیرا شبهه ناک انکسافی متصور
 اولان برده مشتبهی ترک لازم کلز فافهم و دیمشدر در که ربیب ده فتح
 و ضم مرویدر و لکن فتحه اکثر و اشهر و افصحدر زیرا اکثر قبائلک
 لغتی در بونک نظیری شغل ایله اشغل در زیرا بعضیلر مضارعننده
 ضم یاء قلبیه و بعضیلر رده در دیدیلر حتی کرمانی دیمشدر که وحکی
 ضم الباء و هو غریب و بونده الی مقدره متعلقدر انقلاب و عدول
 و ذهاب کبی (معنای حدیث بودر که شول نسندده که سکا شک و شبهه

عارض اوله وسنی فلق واضطرابه دوشوره اتی ترك ايله ائدن سسكا
 خلیجان ویرمین نسنه یه منقلب ویا عادل ویا ذاهب اولدیغك حاده
 یعنی برنسنه نك حل و حرمت و حسن و قبح و سنیت و بد عینده
 شبهه نك اولسه كرك قول و كرك فعل و كرك عبادت و نکاح و سائر
 معاملات اولسون اورادن حالی متیقن و حقیقی معلوم اولان نسنه یه
 عدول ايله زیرا هر مسئله ده خلافتدن خروج اقوادر (و یقتال دع
 ذلك الى ذلك ای استبدله به و شراح احادیث دیمشدر که بوراده امر
 بدب ایچرندر زیرا توقی شبهات نند و بدر یوخسه واجب دکلدر
 و دیمشدر که ورع اوچ درجه در (اولکسی فتوای فقیه ايله حرام
 اولان نسنه دن اجتبا در و الا عدالت زائله اولور و اتی ارتکاب ایده نه
 فاسق و فاجر دینلور (و ایکیجیسی ورع الصالحین در که شبهاتدن
 احترازدر یعنی برنسنه نك ظاهری اوزرینه فتوی مساعد ایتسه دخی
 توقف ایده و فتوای قبله عمل ایلیمه و من حیث لایحسب حرامه
 و قوعدن حذرقله و حدیث مذکورده مراد بو ورعدر و بو بایده زیاده
 تدقیقات ایتشلمدر ختی ابن ادهم بیتر زمندن شرب ایتموب سؤال
 اولتیجی اکر دلو مخم و صم اولایدی ایچردم دیمشدر زیرا مال سلطاندن
 اولان نسنه مشبه در و بعض اهل حاله بعض امارات ظهور ایدوب
 مشبهدن انکله رهبر ایدر زدی مثلاً اکل طعام و قننده یدری
 حرکت ایتمز و یا طهر لری حرکت ایدردی و یا خود اول طعامدن راجحه
 کریهه عکس ایدر و یا صورت قبیحه ده کور نوردی فاما یواز مانده قنی
 بویه حال (اشته کثرت شبهات و قلت حلالا دن اوتوری ترك محرمات
 ورع دن عد اولندی و حدیثه کلشدر که سن بر زمانده سکر که
 مأمور اولدیغکزر امر معروف و نهی منکرک عشرنی ترك ایتسکر هلاک
 اولور سکر زیرا عزت اسلام و کثرت انصار واردر و بر زمان کلور که
 اول زمانده امر و نهی مذکورک عشرنی وجوده کتورن نجات بولور
 زیرا معین دین قلیل اولغله زمان سکوتدر زیرا بالکز طاش دیوار اولماز
 دیرز مثل مشهوردر (و اوچنجیسی ورع انتقین در که حدیثه کلور

(لایبلغ العبد درجه المتقین حتی یدع مالا بأس به مخافه ما به بأس) پس
 بودند بعضی حلالی دخی ترك لازم كندی و حلالدر دیوهر نسنه بی
 سوبلك واكل و شرب و لبس لازم كندی زیر اشرك و حصتی علی
 موجب دگلدر بلكه انسان كامل بر عروس و اون سكر بیک عالم انك
 اوزرینه نثار كچی در و عروس كندی اوزرینه نثار و لنان نسنه بی جمع
 ایتك دناءتد و شرعده مراتب مختلفه وارد ركه مكلفك احوال
 متو عه و استعدادات متفاوته سنه ناظر در طبقاتن جاهل اولان
 خلط مراتب ایدوب غلطه دو شر بو جهندند ركه علماء باللهه
 خدمت كر كدر ركه انلك معرفنده مرتبه لری سائر لدن برز خصوصاً
 (التقوى فوق امر الفتوى) مضبوطی مقرر در (واشاهده شكلور
 بر كیمه منجسك وقوعه شك ایتسه اصل اولان بقاء طاهریتدر
 بو معنادن امام محمد دیمشدر ركه بر حوضدنگه جاهل بالا احكام اولان
 جاهل رستاق و صغار و عبید و اما آیدی دئسه و جزار و سفه ایله صو
 اخذ ایتسلر انكله وضوء جائز اولور نجاستی معلوم اولدقده (بو جهندن
 طین طر فك طهارتله فتوی و پردیلر مكر كه عین نجاست مرتبه اوله
 (و جناب نبوت صلی الله علیه و سلم حج و داعده سقایه عباسه متوجه
 اولدقلرنده یارسول الله بوسقایه ایدی عوام و اعراب دكشدر سزه
 عبیری شربت و برلم دید كلرنده جناب نبوت بیوردیلر كه (التمس بركه
 ایدی المؤمنین یعنی اول حوض عامدن شربی استكراه ایدوب اننه
 جوازی مشروع قبلدیلر (واحیاده كلوز كه سیرت اولین بو ایدیکه
 جمع همی تطهیر قلوبه مستغرق قلورلدی و تطهیر ظاهرده تساهل
 اوزره اولور لدی حتی حضرت عمر رضی الله عنه بر نصرانیسه نك
 جره سندن آبدست المشدر (وهديه المهد بین ده كلور كه بر كیمه
 فساد نکاحنی توهم ایدوب مهر اول اوزرینه تجدید نکاح ایلسه
 مع هذا نکاحی فاسد اولمش اولسه مهر آخر لازم كلز بلكه تا كید
 نکاح قبلندن اولور تجدید دكل و اگر فی الواقع فاسد ایلسه مهر اول
 اوزرینه اون درهم كش وضع اولنور كه اقل مهر در (ونكاح تبیین

اولد بجه شك يقينه مزاجه ايمز بلکه صلح بعد الصلح باطل اولد يني کي
 نکاح بعد النکاح دخی باطلدر (الحاصل مشهور در که شکله يقين زائل
 اولماز پس احتياط و وجوب مواضعي واردر که اکا کوزه اولتور و هر شبهه
 ضعیفه ايله نکاح تازه لغز تنکیم ظن غالی اولد بجه نماز قضا اولتماز
 والا کندی عندندن شرع جدید کي اولور بوايسه باطل و مردوددر
 فاعرفه (و بومسائل شبهه و يقينه متعلقه اولمقله ذیل حدیثه درج
 اولندی اگر چه که فروع جزئیه سی جوق وائله سی حددن ارتوقدر
 * الحدیث الثانی عشر *

* من حسن اسلام المرء تركه ما لا يعنيه * من تبعض به در زیر محاسن
 اسلام کثیره در که جله دن بری ترك ما لا يعنيه و فعل ما يعنيه در (و حسن
 صورتده تشاسب اعضادن ناشی طبعه ملايم بر امر مرغوبد ز که قلوب
 اکا منجذب و ابصار دخی اکا تابع اولور حسنله چالك فرقی بودر که
 (حسن ذاتله قائمه صفت دکلدر بلکه سنک لغرض من الاغراض
 استحسنان ايتديکک نسته در کرکسه عند الصبر مستحسن اولماسون
 جمال ايسه ذاتله قائمه بر صفتدر که سنک و غيرک عندنده بالانفاس
 مستحسندر مثلاً حسن يوسفه عليه السلام جال دیرلر که عند الكل
 مستحسندر حسن لیلی ايسه مجنونه کوزه حسن در بوخسه هرکسه
 کوره دکل زیر دنياده لیلادن مستثنی محبوبه ل واردر (و بو عالم کونه
 مشهد حسن دیرلر زیر آثار جلیله در که آینه اسما و صفاتدر اسما ايسه
 حسنی ايله وصف اولتمشدر قال الله تعالى (ولله الاسماء الحسنی)
 و اسماءک حسنی مدلول ايتدر که کالات الهیه در (و جهتدن حسن
 ایکی نوع اولدیکه بری حسن حسنی و جسمانی و بری حسن معنوی
 و روحانیدر و حسن اسلام معنویدر انکی چون مسلم مطیع اسلام
 و طاعتک فی نفس الامر حسنی ادراک ایدوب قبول ایدرسه مقبول
 و الامر دوددر زیر اغراض فاسده یه مبنی اولمش اولور (و بوتقر بدن
 حسن و قبح اوصافدن اولد یني معلوم اولدی آله برودنی و غسل ايله
 حلاوتی و مسکله ریخی کي (پس اسلام المرء موصوف ترك ما لا يعنيه

آنک صفت حسنی و فعل مالا یعنی صفت قبی در (و قرآنی حسن صوته
 ترین لازم کلمه یکی کی اسلامی دخی ترك مالا یعنی ایله تحسین کر کدر
) و انسانک جمالی فصاحت لسانی اولدینی کی اسلامک دخی لطافت
 شانی ترك لغو در زیر کلا مدن برنسنه نك ضرر و منفعتی اولیحق
 اصوات عصافیر منزله سنه تنزیل اولنور (مره مثلثة المیم انسان
 و یار جلدیر پس انسان و شخص معناسنه اخذ اولنور سه فارسیده
 کس کی مرد وزنه شامل اولور و لکن نظاهر اولان رجه محمول اولمقدرد
 انکیچون مؤشده مرأه دینلور و احکامده نساء رجاله تابعدر (ترکه
 مصدر دو که فاعلنه مضافدر ضمیر مجرور مرأه راجعدر ترك ذلک
 ضدیدر) و مالا یعنی بعد الجملة ترکه مفعولدر مالا یعنی ده ضمیر مستتر
 مرفوع مایه و ضمیر منصوب مرأه عائددر یقال عنه الامر یعنی اهمه
 و بور اندر که امر مهم دیر لر زیر انسانی هم و قصد و شاننه اعتنا
 و اهتمامه حل ایدر و بعض قرأنده (لکل امری منهم یومئذ شأن
 بغنیه) کیشدر قیح اول و کسر ثالث ایله یعنی یوم قیامتده هر شخص
 یچون بر امر عظیم وارد که شخصی انک همنه دوشور و غیریدن
 مشغول فلور (و فی تاج المصادر غنبت فلانا عینا ای قصدته و قبلی
 یعنی ای یغفلک یقال هذا امر لایعنی ای لایشغلی و منه تر که
 مالا یعنی ای لایهمه انتهى) و مالا یعنی نك حدی اودر که برنسنه ایله
 تکلم ابلسک که با فرض اندن سکوت یا تمکد اتم و حالا و مالا ضرر لازم
 کلیه و بر فائده لی سنه فوت اولیه و قایع اسفار و امثالنک حکایاتی کی که
 عجم اکا فسانه دیر که نمشده فائده و لی ان سوزلرد مکر که اول حکایاتده
 زیادات اوله که کذب قیلندندر و یا ترکیه نفس و قفاخر و اغتیباب
 و مذمت ناس بولنه که صفات رذیله در بوضو رده میکلیم متضرر
 ولور زیر آفت لسانه دائر در (و مالا یعنی کلامه و غیریه عائددر
 تنکیم حسن بصری دیمشدر که من علامه اعراض الله عن
 العبدان یجعله شطیه فیه لایعنیه) و لکن کلامده غالبدر تنکیم
 حدیثده کلور (یا ابا هریره تریدان لایجری علیک القلم) قال

نعم يا رسول الله (قال ادّ فرائض الله وكف عني المحارم ودع الكلام فيما لا يعينك) وحضرت صدیق رضی اللہ عنہ بیور مشدر بالبنی کنت اخرس الا عن ذکر الله (وما یعنی امور دینیہ ضروریہ و امور دنیویہ لازمہ در مطعم و مشرب و ملبس و مسکن کجی کہ کفایت قدر اولہ زیرا ماعداسی فضول مقولہ سیدر شول معنادنکہ روحک بو عالم اسفلہ هبوط و بدنہ تعلقدن غرض تحصیل کالدرد و اعضا و قوی و وسائل و آلات و امور ضروریہ معاشیہ ماہ القوامدر پس وقتی بو امور ضروریہ اوزرینہ مقصورا و لان کیمسہ فی المثل سوزی اوزاتقر و کندی کارنہ مشغول او اور و ما یعنی وقتشدہ ذکر ایدر کہ کنوز سعادتدن برکنزدرد والا کنزک برینہ هوا آلودر) و شان مؤمنده دیمش لردر کہ کما وجد بحال الصالحا ذکر الله (و بو معنایہ اشارت ایلوب قرآنده کلور (قال اتسبدلون الذی هو ادنی بالذی هو خیر) یعنی مهمی غیر مهمہ ترک ایدن من وسلوی برینہ بصل و ثوم و کوهرہ بدل خرف بولور (و عمر سرمایہ در کہ لقلقه انک زیاتیدر) و حکایات الصالحین امور دینیہ دندر زیرا جسد من جنود الله دلمشدر کہ باطن مؤمن انکله نفس و شیطان و هجوم ماسوی اوزرینہ نصرت بولور شول جهندنکہ اهل حالک مقالات و حکایاتندہ تأثیرات عظیمہ واردر تنکیم آلهیات و قصائدی لحن عرب اوزرینہ قرآئت اولنسه باطن انسانہ وجد و رقت و عالم قدسہ انجذاب و عروج حاصل اولور افسانہ و غزل ایسہ تحریک هوی و شهوت ایلر انکیچون ما یعنی دینلدی و او مقولہ و سائر ملاهی یہ صرف اولنان اموالک محاسباتی قیامتده بلاو اولور (ایمندی مؤمن (حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا) و فتنجہ ورعہ تمسک ایدر و فضولی ترک ایلر و الله المعین

* الحديث الثالث عشر *

* لا یؤمن احدکم حتی یحب لایحیه ما یحب لنفسه * ایمان مخبر صادقک قولنی تصدیق و قبولدر کویا امن به انی تکذیبدن امن و طمانینت اوزرینہ قبلدی دیمکدر زیرا خبرک عند النفس صدق و کذبہ و امر

ونهيك قبول ورده احتیالی واردرد (پس انسانك اعتقادنده شك
 و اعتراض اولیحق کویا نحق اول معنادن امن اوزرینه قلیش اولدی
 تنکیم سلام انبیا مشروع اولدی زیرا انبیا اهوواء ناسه مخالف وجهله
 امر ایتملرله مقام نبوت مظنه اعتراض اولدی پس مؤمنك السلام
 علیک ایها النبی دیدیکی یا رسول الله بو خصوصده بنم اعتراضمدن
 یا امان و بی خوف اول دیمکدر (سائر عباد صالحینه و علی عباد الله
 الصالحین دیمک دخی بویله در زیر انلر دخی بحکم الارث هوای خلقه
 مخالف وجهله حقه دعوت ایدرلر) و کندی نفسمن حقنده السلام
 علینا دیمک دخی اکا قیاس اولنه زیر کاه اولور که نفسمنه لوم
 و اعتراض اولور و نفسمن شو معنایی قبول ایتدی دیرز کویا السلام
 علینا نفسک تسلیم و عدم اعتراضی بیان و افاده در (و بوراده مراد
 کمال ایمانی نئی در زیر اصل ایمان تصدیق مذکورله حاصلدر پس
 شعب ایمانك وجودی کاله مصروفدر تنکیم فلان کیسه انسان دکلدر
 دیرلر یعنی بر شبنك اسمعی نغبله کالنی نئی مراد ایدرلر کویا انسانیتده
 کالنی اولیان انسان دکلدر تنکیم زید افسان دیرلر یعنی کلی بی جزئی
 اوزرینه حل ایدرلر زیرا اول جزئی ده کلی نك سری واردرد پس جزئی
 کالات کلی ایله متحقق اولیحق جزئیدن کلی ایله تعبیر اوانور الحق
 حق وانا الحق دید کلری کبی و حدیث مشارقه (لا یؤمن عبد)
 وارد اولمشدر یعنی احد برینه عبد ذکر اولمشدر حتی ابن ملک
 توجیه ایدوب دیمشدر که اغنیا و جباره کندی نفسلریچون سود کلریخی
 اخوان فقر ایچون سومزلر و لکن مقتضای عبودیت محبت مذکورده
 یعنی اگر غنا و ریاست قیدنده اولیوب عبودیت کاله اهلی اولسلر
 فقر الله کندیلر برابرتلردی (و حتی بحب الی ان یحب دیمکدر که
 حتی جاره در) (واخ ایله مراد اخ مسلم و اخ آخره یا اولادنده طرفیندن
 و یا طرف واحدن و یا رضاعدن مشارک اولانه دیرلر صکره غیر یچون
 استعاره اولندی قبیله ده و یا دین ده و یا صنعتده و یا معامله ده و یا
 مودته و یا غیرى مناسبات ده مشارک کبی قرأنده (یا اخت هرون)

صلاحده اختدر نسیده دکل یا خاتمیم کبی (واذکر اخا عاد قومنه
 اخک اخ اوزرینه شفقتی کبی شفقتی اواند یقندن اوتور بدر) مایحب لنفسه
 مثل مایحب لنفسه دیکدر زیر اول محبوب اولان نسنه نك عتی
 ایکی محله حاصل اولق محالدر (وما خیردن عبارتدر که عبادت
 وطاعت و اشیاء مباحیه شاملدر و بومقوله محبت کمال ایماندن اولدیغی
 کبی کندی نفسیچون بفضل ایتدیکنی غیر ایچون بفضل ایتک دخی کمال
 ایماندنر زیر بر شیده محبت نقیضنک بغضنی مستزهدر و بواسطه ایزادن
 اوتوری صورت صورت بغض صر بحسب ذکر اولمندی (و بومرئیه
 اتحادیه سری بودر که اهل ایمان اصلنده نور واحددر که مظاهر
 مختلفه ظاهر و نفس واحددر که ابدان متعددده باهر اولمشدود
 واقارب واجانبی بنیان واحد صورتی بولمشدود پس اختلاف عالم
 باسره اتی واحد العین اولمندن اخراج ایتز بلکه اختلاف انلک
 تعین و تشخیصلرنددر که امورا ضافیه دو) مثلاً زیدی عمرودن فرقی
 ایدن تعین لریدر که افسانیتده بردر (وزیدی فرسدن فرقی ایدن
 تشخیصلریدر که حیوانیتده بردر (وزیدی درخت تفاحدن فصلی
 ایدن صورتلریدر که نباتیتده بردر (وزیدی هذا الخجردن تمیز ایدن
 عوارضلریدر که جسمیتده بردر (وزیدی ملک و فلکدن آیران تعین
 خارجلریدر که جوهریتده بردر و جوهرله عرض وجودده بردر اگرچه
 عندالعقلی بر برینه مغایردر پس وجود جلیبه شامل اولدیکه وجوددن
 اعم نسنه یوقدر و صور معادن و نبات و حیوان و افلاک و املاک بوکثرت
 و وحدت اوزرینه ادراک اولتیجی جله عالم اصل واحد رجوع
 ایدر انکیچون صله رجده بوجمله سی داخلدر زیر اسم رحمانه
 مضافدر که عموم نامی واردر (وجمله ناسک واحدالعین اولمسنه
 ناظردر که خلق بری برینه انجاندن نمی اولمشدور زیر حقیقتی کندی
 نفسنه انجادر و جوازی تقدیری اوزرینه انجنا براسدن براسمدر مثلا
 سلطانه و عالمه و شریفه و غنی به منحنی اولور که بونلر اسماء کلینه ذاتیه
 مظهرلردر (و محبت اوج مرتبه در اولکبسی حب طبیعی در که حب

عوامد که بونلری بر یله روح حیوانیده متحدل ومقتضای شهوت
طبیعیه نه ایسه انده مشترکدر وفعلده نهائی نکاحدر زیر شهوت
ومحبت حیوانیه جبع مزاجه ساری اولشدر صونک خونکر دیدکاری
نسنه به بلکه نونک تلونه سریانی کی ایکجیسی حیدروحانی ونفسیدر که
روحده بری بر یله اشلاف واتفقدرو بونک غایتی قدر محبوبی معرفت
وحق ایله قیام واکا نشهدر وبومرتبه خواص ناسکدر که اولکیلردن
اقلدر زیر اکثرناس جسمانی وحیوانیدر اوچنجیسی حب آلهیدر که
عبدکنندیک مظهر حق اولدیغن مشاهده در بوضورنده عبد حق
ظاهر جسمه روح کی اولوب غائب وایدی غیرمدرك اولور وبومرتبه ده
عبره محب دیرل ولذلک حق دخی عبده مظهر اولقدیر یعنی عبدک
حدود ومقادیری ایله اتصافدر که جمله منشاهاات بو باندندروانی
تاویل ایتموب علی حقّه نفو یض ایتک کرکدر قال الله تعالی (وما یعلم
تاویلہ الا الله) وبوضورنده عبد محبوب حق اولور چونکه حقیق
فی الحقیقه حدی یوقدر لاجرم محبت دخی بویله در ائک ایچون دیدیلر که
حب شرب بلاری در وهرکیم بن قائدم دیرسه ناقصدر (وبومقاصده
مراد حب اختیاریدر که ایشار معناسنه محمولدر زیر محب محبوبی
محبوبنه ایشار واختیار ایده کلددر هرچند نفستدن فانی دکل ایسه ده
چونکه فناء تام حاصل اوله حب طبیعی غیر اختیاریدن ارقالماز فافهم جدا
(ودیمشدر در که طریق حق خلقی حقّه دعوت وتعرف وتحمیب اوزربنه
منیدر بو جهندن بنم سودیکمی بدن غیریمی سومسون دیو غیرت
علی الله ایتک کویا آفتاب عالم آرا بنم خانه مدن غیری خانه یه طوغسون
دیمک کیدر که انواع جنوندندر (وبعضیلرینه که منی تستریج دیو
سؤال ایتک کونده اذالم ارله ذاکرا دیدیکی غیرت باندن دکلددر بلکه
مولدر که ذاکرا محویابل مشاهدا ویاخود ذاکرا غیره دیمکدر وذاکر
فی الحقیقه الله تعالی در که جبع اکوانک لسانیدر پس بوراده غیر
یوقدر که غیرت ایده سن وابراهیم ادهمدن قدس سره منقولدر که
اصحابندن یرینه دیمشدر (ان شدة محبتک فی الله غیبتنی عن النظر

الی مساویک) یعنی بوراده محبت شیخه اضافت اولندی مع هذا شیخ
 مطلوب و مرید طالبدر و محبت طالب اوزرینه در یو خسه شیخ اوزرینه
 دکل پس مراد بود که شیخ سنی کندی نفسک ایچون سور تا که
 عیبکه مطلع اولوب سقیمکی تحکیم و معوجکی تقویم ایلله بوصورنده
 شیخ سنی کندی نفسی ایچون سومر تا که طالب اولق لازم کله فافهم
 (الحاصل شیخک سنی معنای مذکور ایچون سومسی کندی نفسنه
 سودیکنی سومکدندرتا که سندخی انک کبی ترکیه نفس ایده سن و شیخیم
 سید الاقطاب سید فضلی* آلهی قدس سره صدری* قنوبینک فافهم
 تفسیرینی شرح ایتدکرده بوفقیری دعوت ایدوب کلب مذکوری یدمه
 صنوف آل شونی اوتوز اتی یللاق محمولدر الله تعالی سکا بوندن
 زیاده سن احسان ایلله بیوردیغی بومقامک اسرارندرتا که اولیاده
 امساک اولماز بلکه انلرک غیرت و محبتلری خلقک تحصیل کالنه در
 قدس الله اسرارهم (بعد از سوال اولنورسه که کمال ایمان محبت مذکره
 ایلله حاصل اولیجق سائر ارکان طاعت و شهب ایمانه حاجت قالمز
) جواب بود که معنای مذکور مبالغه یه محمولدر زیرا محبت رکن
 عظیمدر الحج عرفه و لا صلاة الا بطهور و لا صلاة لجمار المسجد الا
 فی المسجد کبی و حقیقته ایمانی تا کیدر زیرا کرچه اخوین در که
 ایمانی بر ایماندر (و کتب کلامیه ده کرچه ایمان زیاده و نقصان قبول
 انجمن دیوباز یلور و لکن اصل ایمانه کوره در والا انواری جهتمبله
 متراید اولور انک ایچون ایمان مثقالی و ایمان دیناری دیرلر و بومعنادرتا که
 جامع صغیره کلور (الاسلام یزید و لایه نقص) و ایمان بالغیب ایلله ایمان
 مشاهده نک میبائنده فرق اولدیغی ظاهر در (پس شعب ایمانه عمل
 زیاده اولدجقه ثمرات ایمان دخی زیاده اولوب مراتب احسانک
 ذروه سنه ترقی ایدر) و ایمان کرچه اجزالی و تفصیلی دینلور فاما ایمان
 تفصیلینک غوره وصول متعسر در زیرا متعلقات علم حد دن بیروندر
 بوسیدن علم مزید اولدجقه متعلقاتی جهتمندن ایمان دخی مزید

اولمقدم در بوجهتدند که وارد اولمشدر (من استوی یوماه فهو
مضون) یعنی علم و ایمان الی آخر العمر ترفیده کر کرد زیرا که چه مقامات
تمام اولور فاما سیر الی الله نهایت اولماز و حیرت ممدوخه دید کبری
بود و بوعلم تفصیلی که احکامه متعلقدر آخر عمرده تمام اولور زیرا
آخرته شریعتن ایمان و ادب و تعظیم الهی و نکاحدن غیری نسنه
فالماز فاما علم الهی تفصیلی که حکم و حقاقتدر الی الابد متراند
اولمقدم در زیرا الله تعالی واسع علم در که بمقوله صفاتک تجلیانته نهایت
یوقدر و الا ذات و صفات حق محدود اولمق لازم کلور و عارفانه جنتک
صفاسی بو تراید و تجدید ایل در و الابی روح جسده نظر بتک انسانه ملال
کنور و مرده قلور فافهم فقد اوفقتک علی ما به تترقی والله خیر و ابی
* الحديث الرابع عشر *

* لایحلم دم امری مسلم الا باحدی ثلث * بونک تقدیری لایحلم اراقه دم
امری ای شخص مسلم الا باحدی علل ثلث دیمکدر بعض روایتده
مسلم کله سند نصکره (یشهد لن لاله الا الله وانی محمد رسول الله)
واقع اولمشدر که بشهد مسلمت تفسیری واقع اولور و ایمان و اسلام
بر در دیان کیمسه نک قولی اوزرینه و مضاف تقدیر اولندی که قبلان
کتابه اولان اراقه در زیرا حل و حرمت افعیاله تعلق ایدر ذواته دکل
قال الله تعالی (حرمت علیکم المیتة) ای اکل لحمها و ثلثک موصوفی
علل اولمقدمه تأیید قلندی و ثلث ده رسم خطی بود که اگر مفرد
اولور سه بعث من النوق ثلاثا کبی الف ایله کتابت اولنور تا که ضم ثلثه
اولان ثلثه ملتبس اولیه و اگر مضاف و باصفت اولور سه حذف
الف ایله رسم اولنور حلت ثلث نوق و ما فعلت النوق الثلث کبی زیرا
بونده التباس مذکور یوقدر (و ثلثه و ثلثون حذف الف ایله یازلدی
زیرا آخر لریده اولان علامت لاحقه ایقاع لبسدن منع آیندی و ثلثه
اوار بما که صلی و چهارشنبه در اصلنده ثلثه وار بعه در الف هادن بدل
اولوب بود تخصیص اولمشدر حسنة حسنة کبی معنی دیمک اولور که
شول شخص مسلم که (لا اله الا الله و محمد رسول الله) دیو شهادت

ایلمه انک فانی دوکک و قتل ایلمک حلال اولماز الا اوج علتک بر یله
 حلال اولور یعنی بواوج علتدن بری بولنورسه فیهوا الاحرام اولور زبرا
 بنیان حتی بلاسبب شرعی هدم و تخریبدر * الثیب الزانی * جرله
 ثلثک موصوف مقدرندن بدل و رفعله مبتداء محذوفه خبردر الاولی
 ای العلة الاولی زنی الثیب الزانی دیمکدر تقدیر مصدرله زیراعلت اولان
 موصوف دکل بلکه صفی در پس لفظ زانی اشعار علت ایتمکله
 ذکر موصوفله آکنفا اولندی (و ثیب اسم جنسدر که رجل و مرأه به
 شاملدر) قال فی القاموس الثیب المرأة فارقت زوجها و دخل بها
 و الرجل دخل به و لا یقال للرجل الا فی قولک ولد الثیبین انتهى
 (ای لا یطلق علی الرجل الا تغلیبا پس ثیب و ثیبه دیمک خطا اولدی
 زیرا استعمالی بلاتاءدر) و امام راغب معنی اولی ترجیح ایدوب دیمشدر که
 الثیب النی ثوب عن الزوج یعنی ثیب و اودر که زوج اولدن رجوع و توجوه
 معاوده ایلمه زیرا ثبات رجوع و اودر که عجم بازکشتن ایلمه تعبیر ایدر
 و قاموسده انکار ایدوب و ذکره فی ثوب و هم دیمشدر و لکن معنای
 رجوع ثاب ثوب ثوبا و ثابته و ثوباناده یازیلور لغتده ثاب ثیب یوقدر
 پس قول قاموس قول جمهوره مخالفدر (و زنی بلا عقد شرعی و طی
 مرأه در مد و قصر اولور و محدود اولدقده مصدر مفاعله اولتی جائزدر
 یقال زانی مرأاة و زنا یعنی زنی بزنی زنی و زنا بوصورنده زنی ناقص
 اولور) و بعضیله هموز اولغه حل ایدوب دیمشدر که بقال زنا
 ای دنوت زبرا زنی دنوله اولور پس دنو مخصوصدن زنا ثله تعبیر اولندی
 و یا خود زنا الظل دندر که قصر معناسته در زیرازی اعماری قصر ایدر
 بوصورنده مصدری زنا و زنوا کلور صدر و صدور زنی اوزره و محدود
 اولماز زیرا مد ناقصده اولور هموزده اولماز انکی چون خطا لفظتی
 مد ایتمک خطا در دیندیلر و قرآنده (ان قتلهم کان خطاء) قرائتی یعنی
 مدله معنای تنبیهه راجعندر (و یخلد فیه) کی اشباعله فافهم (و ثیب
 زانی شول رجل عاقل بالغ حر مشدر که امرأه بالغه عاقله حره مسلمه به
 نکاح صحیح ایلمه دخول ایتمش اوله و عند الحنفیه تحققی و طی لازمدر

زبرا

زيرا البكر بالبكر ايله مقابله اولمىسدر و بومقوله به محصن ديرلر (وامام
 مطر زى مغرب اللغة ده ديمشدر كه باب رجم ده عنداي حنيفه شرائط
 احصان آلتى در كه اسلام و حریت و عقل و بلوغ و نكاح صحیحله
 تزوج و دخولدر و باب قذفده دورت اولكى و بشنخی عفتدر و عفته
 حصن ديد بيلر زيرار يئندن احصان و حايه ايلر (وامرأة حاصن و حصان
 بالقبح و قد احصنت اذا عفت و احصنها زوجها فهي محصنة بالقبح
 و احصنت فرجها فهي محصنة بالكسر قال الله تعالى (والمحصنات
 من النساء) ای ذوات الازواج و قال الله تعالى (فن لم يستطع طولا
 ان ينكح المحصنات) ای الحرار و قال الله تعالى (والمحصنات من المؤمنات
 ای العفاف و قال (والمحصنات من الذين اوتوا الكتاب) ای التکليات
 (بعد ما اثبتك حكمى رجم اولمىسدر يا اعتراف و يادوررت عدد شاهدك
 شهادت بيله زيرا فاعل زنى ايكيدر يعنى زانى و زانية در كه هر برينه
 ايكيشر شاهد لازمدر قتلده ايسه فاعل بر در كه قاتلدر انكيچون
 ابكى شاهد ايله اكتفا اولندى و شـ و لكه بكر و مكلف غير محصندر
 اگر حرايسه حدى يورسوط در و اگر رقيق ايسه اللهى جلددر من غير
 تعذيب عندنا و قتل زانى ده حكمت بودر كه ز ناده اختلاط انساب
 و نضيب اولاد و مشابيهت بها ئم و تهيج حروب و فتن و اردر تنكيم
 ز انيلرك بر زانیه اورز ينه از دحامنده چوق واقع اولور و حقيقي بودر كه
 قتل زانى بالكز فعل محرمدن اوتورى دكلدر و الا هر فعل محرم موجب
 قتل اولوردى بلكه صفتد بو بيت اولان اطلاقده مشاركت وقوعندن
 اوتور يدركه مكلفك شاقى قيد و محجوردر بو خسه حق تعالى كي هر مراد
 ابتداوى نسنه بي اشمك دكلدر چونكه صفات ر بو بينده حقه مشاركت
 و كبر ياده منازعه قصد ابتداى لاجرم غيرت الهيه ظهور ائديكه غضب
 و عقوبتى مستلزمدر (و جلدك يوزا ولد يني اسماء احصاء مقابله سنده در كه
 احكام ر بو بيتك امهاتيدر چونكه بو اسماء معدوده نك حرمت و
 حاسنى هتك و تجاوز ابتداى لاجرم عدد مذكور اوزره جلد مستحق
 اولدى و بكرده اقتصاد و توسط اولديني حكم اوليت ذاتيه و غايه

احدیتك شفاعتیله در و محصنه صورت رجسه قتل اولمق احكام
 حضرتك تفاصیلنه راجعدر كه بسیار در و بعض علماء ظاهر دینكه
 محسن رجم اولندی ر بر افعلا کلاب و حیرا شلدی انلرایسه بخاره و مشب
 ابله ضرب اولنور کرو بردخی بودر كه چونكه تزویج ابله اوزرینه سكر نثار
 اولندی لاجرم قدر نکاحی بلدیکی ایچون اوزرینه طاش باغقی لازم کلدی
 وینه دینلر كه جلد بکریور اولدینی بودر كه هر شهر ك اون کونی ایام
 حیضه محسوب و قرق کون دخی ایام نفاسه مصروف اولیچق مجوعی یوز
 التمش اولوب عدد ایام سته دن ایکی یوز کون قالور كه زانی وزانیه دن
 هر برینه یوز کون دوشر كه عدد ایام استماعدر یعنی چونكه بو عددده
 وطن حلاله مشغول اولما یوب اسراف وقت ایتدیلر لاجرم یوزر ضربه
 مستحق اولدیلر وزانی محضر شهودده جلد اولدینی تشهیر و ظهرینه
 ضرب اولدینی ظهرنده امانت اولان ماده نسلی موضعك غیری به
 وضعندن اوتوریدر (و شارب الحمر ك حدی سكه ان اولدی زیر
 بر سكران مسجد نبوی به داخل اولوب جناب نبوت صلی الله علیه وسلم
 دخی او مجلسده حاضر اولان قرق عدد صحابی به ضربه امر ایدیچك
 هر بری ایکبشر کره ضرب ایدوب مسجد دن اخراج ایتلرله حکم
 الهی عدد مذکور اوزرینه نازل اولدی و دیمش لردر كه (الزانیه
 والزانی) آیتده زانی تأخیر (والسارق والسارقة) نصنده سارق تقدیم
 اولندی زیرا سرقه قوتله اولور رجل ایسه بو یابده مرأه دن اقوادر
 زنی ایسه شهوته ذائر مرأه ایسه شهوته اسكثر ورجلی کندینه
 ادعی در انك ایچون بر جاعت مجتمع اولسه ل مرأه ك مرادی اولدینه
 قادر اولمازلر (و سارق یدی قطع اولندی زانینك ذكری دكل مع هذا
 ایکبسی دخی آلت فسقدر زیرا ذكری قطعه قطع نسل وارد رانك
 ایچون خصاء آدمی منهیدر قطع ید ایسه بوله دكلدر چونكه بد آلت
 نعدی اولوب غیرك قوتی اولان مالی اخذله النی كسمك كی اولدی لاجرم
 جزا دخی عمل جنسندن واقع اولدی و لواطه ده عند الامامین حد
 واجبدر بر انلر لواطه بی زنا به الحاق ایتلردر و عند الامام تعزیر

و توبه می ظهور نه ترك زندانده حبس اولنور و امامك تعزیر و حسب به
 اكفاسی استعظام ذنب و تسكین فتنه طاجرہ ایچوندر والا اول فعل شنيع
 قبحه اوله دكلدر كه فاعلی قتل و یازانی مجازات اولندیغی وجهه
 مجازات اولنه تنكیم یمن غموشده صكقارث واجب دكلدر دیدی زیر
 محظمندن اتوری كفارتله مستر اوله جق نسته دكلدر تنكیم بعض کبراء
 متعمدا تارك الصلاة اولانه قضا لازم دكلدر دیدی زیر عمدله متاثرله
 ربوبیت ایلوب صلاتی انكار حدنه واردی بناء علی هذا عذرله تارك
 کی اولندی (واجبیه به لواطده امامدن حد می ویدز و اكن عبد نه
 و یا جاریه سنه و یا منکره سنه لواطده بلا خلاف حد اولنماز اگر چه
 بالاتفاق حرامدر بلکه منع اولنور اگر عورت ایدر سه تعزیر لازم کلور
 اگر بعض دواعی معاینه اولور سه و حیضك و طنی استحلال ایدن
 کافر اولور زیر حرمتی اجسامله ثابت در انکار اجماع ایسه کفر در
 صلاة جنازه نك قرصبتی انکار کی و امام محمد دن مستحل من بورك
 خدم کفر نه قول وارد و لیکن استحلال صحبت کفر در دیدنکارینه
 محالفدر (لواطه خلیله حتی مستحل اولان کافر اولماز دیدیلر اگر چه
 لواطه صغرا و اقع اولان نهی تحریمه جل ایشلدر و استحلال
 معصبتده داخلدر و دین بویدن معلوم ضروریده جهل عذر اولماز
 پس ملك نکاحه اتصاله شبهه وقوعی عدم کفرینه دلیل اولماز
 و لواطه نك حرمتی عقلیه اولفله جتنده لواطه و سایر محرمات اصولیه
 یوقدر زیر محرمات اصولیه حکمته مخالفدر امهات و بنات و اخواتی
 نکاح کی و لواطه نك اصلی قدر و خبیث و زریته مبیدر حیض و نفاس
 کی بناء علی هذا اهل جنت شهوت محل و منهی عنه دن معصوم و طلب
 خباثدن محفوظلدر بوجه دن (ولهم فیها ما یشتهون) عام مخصوص
 اولور و بردخی بودر که الله تعالی علمانی اولو مشوره و حور عینی
 بیض مکنونه تشبیه ایشدر پس دلالت ایدر که غلمانه استمتاع بالکثر
 نظر کوره در و حوره استمتاع ایدر زیر بیض ما کولدر و برنسنه
 خباثدن عد و من کل الوجوه تقبیح و جیـع ادیانده تحریم اولنسه

شهوات بچندن اولماز و انك حلتی نمی ایتك دخی كفر در و جسته شرب
 دخانی نمی ایدن دخی خطا بدن خالی دكلدر خصوصاكه جسته نه نار
 معهوده كبی نارونه خود دخان دنیا كبی دخان وارد اكر چه بجمره و عود
 و طیب موجود در و لكن طیبی روحانیدر یو خسه سك شیطانی دكلدر
 و ناری آتش قدر تدر و بومند كورك خلافتنه ذاهب اولق جهالت
 محضه در اكر چه علماء رسویدن نیجه از پنه بو باید زله واقع اولشدر
 ز بر اهر یرده علم شعوری و خیالی كافی اولماز بلكه حقیقت حالی كشف
 و نفس الامر ه اطلاع تام لازمدر * و النفس بالنفس * ای اقتصاص
 النفس بالنفس ذیرا علت حل اقتصاصدر و قصاص تتبع الدم بالقود
 مضاسنه در ذیرا قصص تتبع الاثر در یعنی بر سنه نك ایزن اریوب كتمكر
 و قصصی دید كبری تتبع اولان اخبار در و دمك ایز نیجه كتمكدن مقصود
 فاعله فمليك مثلی اشك كبر كه قتلدر و قصاص ولی دمه مخصوصدر
 حتی غیر یسی قتل ایسه قتل قتل لازم كلور و عند الامام مسلم ذمی و حر
 عدله و كذلك ذكر اثی و اثی دخی ذكر له قتل اولور پس ایجاب
 قصاصده مساوات لازم دكلدر بلكه كامل و ناقص شریف و وضع
 برابر در ذیرا نفسده و عصمتده تفاوت بلكه تفاوت اوصافه
 عارضه ده در مكر كه مستثنی اوله والد و ولد و سید و عبد و امثالی كبی
 ذیرا بعضی مواده اختلاف علت ایله حكیم مختلف اولور حتی بعضی
 فقها كفاراتده اعتناق رقبه ده سلطان و رعیتی برابر طو نمیب جبار ه
 حتمده صومله فتوی و پردیلرز را انله نسبت ایله عتق رقبه آسان
 و صوم دشوار در (و نه سایه ده دیمشدر كه و الحكم جاز ان مختلفه
 باختلاف احوال الناس انتهى یعنی جواز اختلافه نحو ایدر
 نسانك فی زماننا جماعته حضوری و امثالی كبی (و قیلك و ارئی قالسه
 كر كسه خاتون اولسون قصاص ایتمركه قادر اولور فاما وصی
 بیتم دیت اخذ ایدر و لكن قصاص ابتدره من بلكه صغیر كبر اولنجبه
 توقف اولور (و عفو دم افضلدر ذیرا كفارت ذنوبدر مكر كه عافیه
 اولان كافر اوله ذیرا بقاء كفر له كفارات درست اولماز و عفو د نصكره

صلح اولی در ز بر صلحه دینه کوره تخفیف واردر و جانی نک اومقوله
 معصنه معاوده سی ظن اولنسه نتکیم قرآنده کلور (ولور دوا لصادوا
 لما نبوا هه) بو صورتده اصلاح عالم ایچون قصاص اولی در قاتل الله
 تعالی (ولکم فی القصاص حیوة) و دیمش لر در که من لم یعرف مقتضی
 زمانه فهو جاهل پس عالم و عارف کیسه کر کدر که ظاهر و باطن
 شرع اوزرینه محشی ایدره و قصاص سبغله اولور کر کسه قاتل
 مقتولی غیری وجهله قتل ایش اولسون ز را حدید محمد اولنسه
 نسکین نفس و اراحه جانده ابر عدر اکر چه چشمده
 اهییدر که باعث غیرتدر (وصلب اشد در ز بر حبس نفسله در
 (و قرآنده قتل وصلبدن هر بری ذکر اولمشدر پس صلی دخی
 محله کوره اجراء ایتلودر و قتلک دیتی مالدر که یوز دوه در و یا خود
 یسک اتوندر که هر اتون اوزدر همه مصروفدر پس یسک اتون
 اون یسک درهم کش ایدر که طقوز یوز یش ایکی غروشددر که
 هر غروش صاغ آخه ابله یوز بکرمی آخه اولق اوزره در نتکیم حالا
 اکثر بلاد اسلامیه ده اول وجهله رایجدر (و فناوای بحساب ده
 کلور که اونی بر درهم اولق اوزره قطع اولنان آخه دن دیت یوز یک
 آخه در که اهل عرف ارا سنده اکا ایکی میری دیرلر (ور جلاک دیتی
 کومشدن بکرمی بشی ایکی درهم کلور آخه دن یوز بکرمی بش یسک
 آخه در (و فناوای کالبده کلور که هندی بر غوعاده قتل ایلسلر دیتی
 نصف دیت رجدلدر که بش یسک دوهم کومشددر (یعنی دیت مرأه
 دیت رجدلن نصف اوزرینه کرک نفسده و کرک مادوننده پس
 خطاه مرأه قتل اولنسه دیتی بش یسک درهم ویدی قطع اولنسه
 ایکی بک بش یوز درهمدر و شهیدک دیتی آختدر نتکیم (قومو الی جنة
 عرضها السموات والارض) اکادالدر ز را بونده تلف ظاهر وجود
 واردر که نعم صوری ائک ایچون اعداد اولمشدر و قتل عشق
 و محبتک دیتی الله تعالیدر نتکیم (من قتلته فانادیه) اکا نشاند ز را
 بونده تلف باطن وجود واردر که نعم معنوی اکا مهیاد و نعم

صوری مأکول ومشروب وامثالی ونعمیم معنوی مشاهدۀ جمال الهی
 وعطایای ذاتیه واسمائیۀ درگه روح رجائی وسر انسانی به دائرند
 وقل نفس اماره وافقای قوای طبیعیۀ ده حیلث حقیقۀ طیبۀ باقیه
 واردند * والتارك لدينه * ای وترك التارك لدينه المعهود الذي هو
 الاسلام زیرا علت اولان تركه ترك برنسنه بی قصد واختیارا
 رفاضدر (واترك البحر رهوا) ویاخود قهرا واصطرار اقویوب کتکدر
 (کم ترکوا من جنات وعیون) کبی تنکیم ترکۀ فلان دبرل کسر ائله
 موتند نصکره آبقو دیغی نسنه به بوراده مراد ترك اختیار بدر زیرا
 ضرور بدۀ معذور در تنکیم قرآنده کلور (الامن اکره وقله مطبئن
 بالایمان * المفارق للجماعة * فرق انفصال وقلق انشقاق اعتبار به
 اطلاق اولنور و فراق و مفارقت ابدانله اولانده اکثر در جماعت
 جهنددر جمع منفرقی تألیف وبری برینه ضم وتقریبدر جماعت
 ناسده وغیرده اولدیغی کبی (بعدهذا المفارق للجماعة التارك لدينه بی
 تفسیردر پس جماعتله مراد جماعت مسلمین وفراقله مراد دینندن
 ردنله فراقدر که سبب اباحت دمدر یعنی اوچ کون حبس وشبهه می
 کشف واستنباه اولندقد نصکره رجوع اتمزه قتل اولنور
 (ودیمشلمدر که کافر مطلقا ایمانی اولیانه دبرل اکر اظهار ایمان
 ایدرسه منافقندروا کربعدالایمان کافراولورسه مرتددر واکرتعدالاله
 قائل اولورسه مشرکدر واکر بدین ایله تدین ایدرسه کنایدر واکر
 قدم دهره قائل اولوب حوادثی دهره نسبت ایدرسه دهریدروا کمر
 اعتراف نبوت واطهار شرعله ایسه زندیقندو (وبوحیدینه دلالت
 وارددر که تارك صلاة قتل اولنماز زیرا امور مذکوره دن دکلدو پس
 (من ترك الصلاة معمد افقد کفر) حدیث مثول اولدی باستحلال ویا
 مقاربه ویا اکثران نعمت ویا جر کفرو یا تغلیظه وبومقوله مواده ظاهر
 اولان اخیردر (وکذلك مرتدده دخی قتل اولنماز زیرا ذکر مرتداوزرینه
 اقتضار اولمشندر) مؤل اولنورسه که بومعنی اوزرینه محصنه رجیم
 اولنماق لازم کلور زیرا منصوصه دکلددر (جواب بودر که محصن

اورزبنه تنصيص محصنه اورزبنه تنصيص كيدر زيرا علت قتل
 اولان زناده مساواتلری وارد مرتد و مرتده ایسته بویه دكلدر زيرا
 مرتدی قتل محل محاربه اولد چيچوندر مرتده ایسه محل محاربه دكلدر
 انكيچون نساء مشركين قتل اولماز ذراری کي ولكن ساحره قتل
 اولنور تنکیم اشباهه کلورکه کل کافر تاب فتوبه مقبولة فی الدنيا
 والاخرة الاجاعة الکافر بسب نبي وبسب الشيخين او احدهما
 وبالسحر ولو امرأة وبالزندقه ادا اخذ قبل توبته انتهى (وعلني
 یسانده شرح رمضانیده کلورکه ثم ان الساحر یقتل ذکرا او اثنی
 اذا کان سبعه بالافساد والاهلاک فی الارض واذا کان سبعه بالکفر
 فیقتل الذکر دون الاثنی انتهى) پس ساحر و ساحره سحرلری اقرار
 ویا اینکی شاهد سحر باز اولدقلری بعض علاماتیله وصف ایدوب
 شهادت اتسلر بز سحری ترك واندن توبه ایده ریز دیدکلرینه التفات
 اولنموب قتل اولنورلری یعنی مواخذة دنیویه دن خلاص اولمازلر واکر
 توبه ده اخلاصلری واریسه (ان حناهم الا علی الله) موجنبه آخرنه
 موقوف قالورل ومرتده کرچه قتل اولنمز ولکن حبس و دعوت اسلام
 وجبر اولنور و بوندن فهم اولنورکه (من بدل دینه فاقتلوه) حدیثی
 علم مخصوصدر (واهل بدعت اکر بدعتنه خلقی دعوت ایدر سه
 قتل اولنور سازساعی بالفساد کي وکبراء طریقت بیور مشلر درکه
 مرتد الطریقه اعظم ذنبا من مرتد الشریعة حتی شیخ ابو عبد الله
 الانصاری قدس سره دیمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم
 خوابده کوردم بیوردیلرکه (من عرف طریقاً الى الله فسلکته ثم رجع عنه
 عذبه الله بعد ثاب لم یهذب به احداً من العالمین) و دیمشدرکه بر کجه
 ار باب حقیقتدن برینک فطرندن ساقط وایندن مردود اولسه هیچ
 راهل حقیقت اتی من بعد قبول ایتمز زیرا باب الله بر در تنکیم باب
 شریعت دخی بر در یعنی مرتد شریعتی شریعت اخری قبول ایتمز
 زیرا شریعت اخری یوقدر پس حقیقت دخی بویه در فافهم جدا
 * الحدیث الخامس عشر *

* من کان یؤمن بالله والیوم الآخر * من شرطه در زیر جراحی امر
 کلمه در ترکی ایله تعبیری هر کیم دیمکدر (و کان عند صبیوه حرف
 وجودی در که تحقیق دلالت ایندوی کبی استمرار دخی دلالت ابدر
 مضارع کبی و ایکسنگ اجتماعی شمول از منه افاده ابدر مثلا کان حاتم
 بکرم الضیف دیمک از مانده تکرر فعلی مفیددر و یوم آخردن مراد
 یوم قیامتدر که ایام دنیادن متأخردر و بردخی آخرت دنیادن طغوز بیک
 سنه مؤخر خلق اولمشدر و بردخی حساب عباد اول کونه تأخیر اولمشدر
 انکی چون مفقرت مطافه انکه مقیددر قال تعالی (ربنا اغفر لی ولوالدی
 وللمؤمنین یوم یقوم الحساب) و حقه ایمان انک وجودنی و وحدت
 وجودنی و قدم و بقا و حوادثه مخالفتنی و بنفسه قیامنی و سایر صفات
 کالیه سنی تصدیق ایدوب ذات و صفات و افعالنده شریک و نظیری
 اولم و غن اذعان و قبولدر (و بدیشلر در که معتقدات اوندر که ذات
 از لیه در که صفات جلال و اکرام یعنی صفات سلویه و ثبویه ایله
 منعوته در و نقائص و رذائلدن تقدیس و علم محیط و ارادت کالیه
 و قیدرت شامله و سمع و بصر و کلام و افعال عاده و یوم آخر
 و نبوت در که ارسال ملائکه و انزال کتب و اخبار صادقینی مشتملدر
 و عبادات کالیه دخی اوندر که صلاة (وزکاة) و صوم (و حج) و قراءت
 قرآن (و ذکر الله) و طلب حلال (و قیام بحقوق المسلمین و حقوق الصحبة
 (و امر بالمعروف) و نهی عن المنکر) و اتباع السنه که مفتاح السعادة
 و اماره محبة الله در (و یوم آخره ایمان و جودنی و موافقنی و احوال
 و احوالی تصدیقدر) و الی عدد مؤمن به دن ایکسنگی تصریح
 ابتدی که بری مبدأ و بری معاددر زیر ابوابیکی به ایمانندن مقصود ایمانی
 واجب اولان جمله اموره ایماندر که جمیع اصول و فروع ایمان المرده
 تراخلدر (و بردخی بونده ثبویه و اهل شرک و اهل کفاری رد و ار در
 زیرا ثبویه واجب الوجودمه سنه ایک ایات ایندی لکه بری حکیم
 در که فاعل الخیردر و کایزدان دخی دیرلر و بری سقیه در که فاعل
 الشر در و کاهرم دخی دیرلر و اهل شرک مستحق عبادت معنایسته

آلهه اعتقاد ایلدیلر و بویکی طائفه حقه ایمانندن خارجلردر و اهل
کتاب کرچه حقه مؤمنلردر و لکن یوم آخرته ایمانلری یوقدر شول
جهتدن که وقوعی اوزره نفس الامرده موافق دکلدر پس ایمانلری
لایمان کی اولدی و ایمان و اعتقاد مقبول اودر که مخبر صادق اخبار
ایتدبکی اوزره اوله تنکیم کتب **کلامیه** وغیری بیبانه متکفلدر
* فلیقل خیرا * خیرک نصبی یا مصدریت اوزرینه در ایقل قولاً خیرا
معناسنه و یا خود مفعولیت اوزرینه در که ایذا کر خیرا دیمکدر تنکیم فرآده
کلور (وقولوا للناس حسناً) ای و قولوا لهم قولاً حسناً معنی والینوا بهم القول
او و قولوا لهم ما هو حق و صدق (فلیقل لای تسکین یاله در تخفیفاً
و کسری دخی جا زدر اصل اوزرینه وهو وهو کی) (و خیر مرغوب
فیه اولان نسنه در و رغبت عند المؤمن ثوابه دائر اولان سوزه در پس
خیر مایثاب علیه اولان کلامدر فرض و مندوب و انلره مؤدی اولغله
مباح دکل زیرا مباح کاه اولور که حرامه و یا میکروهه مؤدی اولور
* اولی صمت * ضم میله باب اولنددر و صمت فحله و صمت و صمت ضمه
لخاموش اولقدردر بوراده او تنويع ایچونددر زیرا قولله صمتک میاننی جمع
ایلك ممکن اولدیغی کی ایکسندن خلوی دخی ممکن دکلدر زیرا انسان
یا سویلر و یاد کلر پس دینک اولور که هر کیم **کلامه** مؤمن کامل اوله
برمشاورده بیاید بیده و یاغیری لمورده حاضر اولسه واجب اولان
بویکی نسنه تک بریدر بلکه قول خیر مرجمعدر زیرا حدقن سبکت اولان
شیطان اخر سردر و افضل الجهاد اهل جور محلسنده کلامه حق سوبلکدر
مکر که کلامه زیاده مانع قوی اوله خصوصاً که احسنایک شروط
کثیره سی وارددر (پس امر وجوب ایچونددر زیرا اصل اولان حقیقته
حمل ایتدکدر اگر حملدن صراف قرینه بوغیده خصوصاً که انتفاء
جزانک فرضی انتفاء ایمانی مستلزمدر تنکیم شیخ اکمل ذاهب اولمشدر
و بوندن مباحدن سکونت و جوبی دخی فهم اولور زیرا مباح خیر
مقوله سندن دکلدر که لا ثواب ولا عقاب در مکر که احکام الهیه دن
اولغی نیتنه قائل اوله (و این مالک دیمشدر که مباحدن سکونت مستحسندر

تنکیم (من حسن اسلام المرء ترک ما لا یغنیه) اکا دالدر اگر چه حسنده
 فعل ما لا یعنی نک فجنه اشارت واردر پس مباحدن سکوتک استحصانی
 اول وقتده اولور که مباحک قولی حرام و مکر و هه مؤدی اولور وجهله
 اولیه و الا یا حرام و یا مکر و ه اولور و کر ~~کدر~~ که مواضع شبهه ده
 سو بلیه و یقینی اولدیغی برده فتوی و یرمیه زیر اجناب نبویه صلی الله
 علیه وسلم معروف و ضد و بو معنادن بعض علما حیا ایدوب فتوادن
 کندنی عزل ایشدر (وابوبکر فارسی رجه الله پیور مشدر که جن عبده
 مابغی و ما لاید منه مقوله سنی سوزلر کلامی حد صمتده در که مقبولدر
 ولکن شهوت کلامدن زیاده حذر ایتلودر بوسیدن اصحاب مجامده
 ایشا سکوت ایدرلر زیر کلامده حظ نفس و حسن نقطه و اظهار کماله
 میل واردر (واهل جاهلیتک عادتلرندن ایدیکه برکون و برکیچه
 انصمتله اعتکاف ایدر زدی بوندن نهی اونوب (لایم بعد احتلام
 و اصمت یوم الی الیل) وارد و ذکر الله و حدیث بالخیره نحو بعض واقع
 اولدی و دیمش لر در که معرفه الله صمتله و معرفت دینا اذای خلقله
 متأذی اولمغله و معرفت شیطان جوعله و معرفت نفس سهرایله
 حاصل اولور (و بوندن فهم اولدیکه صمت باللسان حدیث ماسوادن
 و صمت بالقلب خاطر کونیدن کرکدر و شول کیمسه نک که لسان و قلبی
 صامت اولیه مسخره شیطان اولور (و نیچه لر ینک حدیث نفسی لسانه
 کلدوکی کبی قلعه دخی کلوب طعن صلحا و سب اولیایی اورا فده تخذیر
 ایلوب ضلال و مضل اولمشدر و او مقوله اصحاب افکار فاسده و رباب
 خیالات باطله و کاسده په فراغه الاولیاء و دجا خلقه عباد الله الصالحین
 درلر (یوم مقوله طائفة منکر و منکره دن برینه کندی نفسکه مشغول
 اول غیر بدن نه استرسن دیسدر غیرت و حایه دین ایچون سوزلرم
 و تخریر ایدرم غیرت ایسه ایماندن ز دیر بلر که اغراض فاسده سی
 سبیلله خرکی آب و کل هوای نفسانی په دوشمش (و غسل برینه
 نیچون زهر صتارسن دیواوزرینه قهر و مکر الهی زورلری اوشمش
 و یرد یارد کرفته اژدر کی جان خیشی کوه جسدده او بوشمشدر

ایسته بومقوله باطلار (لایحج الله الجهر بالسوء من القول) مضعوندم
 داخلدر بلکه ایمانلری عین کفر و طاعتلری محض معصیتدر که صغیر
 هوائله یو یانمش (وجالری ابقادایتدکلری نارائیکار وشرنه یانمشدر
 اولئک الذین لعنهم الله فاصمهم واعمی ابصارهم) وکلام بکارده
 قدس الله اسرارهم کلور که (من عرف الله کل لسانه ومن عرف الله طال
 لسانه) و یوایکی کلام اول عالم فنا و حالت جمعه ناظر در که یو عالمده
 عاشق کشته معشوق اولوب صبت و صدادن پیکر زرا عالم حرکتدن
 عالم سکونه کوچرا تکلیفون اهل فائده صحبت متعسر در زرا خاموشلوردر
 وهر کس مشرب اشراقیده دکلدر که من القلب الی القلب محاده یه
 قادر اوله (و کلام ثانی عالم بقا و حالت فرقه داتردر که یو عالمده عاشق
 غی البذل یکیدن جان یو اور و عندلیب بهار کی فریاده کلور و داستان
 اوقومعه یاشلر و عاشق فانی و محبت باقی نك داستان ارباب دله معرفت
 سو یلیوب صحبت جان اتمکدر زرا اسرار الهیه اهل نفسک حوصله سنه
 کنجایش یولاز و جل شاهقی درون جوزه ادخال اتمک اولماز و فی المثل
 تاوق بازنده دوه صانع و حصیر باقی کارگاه حریره قویوب ایش
 طوئیز (و کلام الملوك ملوک الکلام) و قفقه هر کدا طبع و سقله
 مشرب مقتضای حال اولان کلام عالینک سرنی بلز و او کادق آدمه
 سرمایه و یرمک اولماز پس اسرار الهیه (حور مقصورات فی الخیام)
 مقوله سندندر که اجانب و نامحرمه آجلز * ومن کان یؤمن بالله والیوم
 الاخر فلیکرم جاره * تکریر شرطیده اهتمام و هر خصلت مستقله یه
 اعتنایه دلالت ایدر اکرام و تکریم انسانه یرفع ایصال اولمقدر که
 انده وضع قدر اولیه و یا خود ایصال اولنان شی شریف اوله (و جار
 اودر که ان مسکنی سنک مسکنه قریب اوله که عجم همسایه و ترک
 قویکشی دیر و جارد معنای قریب اولمغله نیجاور حریم دیرل
 و جوار مزده دیکل قریمزده دیکلر و اثرده کلور (الله هم اجرنی
 من النار) اصلنده اجورنی در جواردن امان معنائیه و حسمه مهموز الفاء
 اولان اجر دن و یا مهموز العین اولان جواردن دکل و دیشلردر که

بوزاده امر ندب ایچوندر زیر اوجوب مواسات اوائل اسلامده و حال
 ضرورنده ایدی صکره متسوخ اولدی اگرچه حق جار عقلا و نقلا
 استعظام اولتور امور دندر پس بقدر الطافه احسان اوزر بنه اوله
 جاری ذمی اولور سه ده و منع ماعون ایتیه فأس و قدر و دلو و ابره و تصعه
 و غریبال و قدوم و مقدحه و ماء و ناز و ملح و امثالی کی که ناس بونترله
 بری برلینه اعانت ایده کلسلردر و تحمل و کف اذی ایلیمه زبرا ائرده
 کلورکه (من اذی جاره ورنه الله ذاره) و جاری ایچون جلب
 منفعت و دفع مضرت ایده دارنک جدارنه بول و طرح کلسه ایتمکدن
 حذر قله و شترندن احتراز اولنان آدم یوم قیامتده شرناس اولسه کرکدر
 و مسجدک جاری فرق خانه ده دك اولدیغی کی جار خانه دخی بوبله در
 (و قرب دار تعارفی و تعارف دخی ائتلافی و ائتلافی دخی اکرامی
 مستلزمدر) پس جواره سرکعارف ار و اح واردر که ائتلاف اجسام
 و اکرام اکام و قوفدر پس جار اکر مؤمن و اکر کافر در ایبی صورتده دخی
 مؤمنه فائده سی واردر زبرا یا نعمت در که موجب شکر و یا محنت در که
 مقتضی صبردر و صبر و شکر هر بری مقامات عالیه دندر و اوائلده
 اولیاء بغدادک نیمه لری محوس و اهلی کاتبه همجوار اولوب صبرلری
 و معامله ده محامله لری سمیه انلرک ایمان و هدایتلر بنه باعث اولمشلردر
 (الحاصل حق جار شعب ایمانک عظمتلر دندر بناء علی هذا طایب ایمان
 کامل اولان کیمسه یوشعبه به نشو و نما و بر و فرعی اعلای علینیه ایزکوردر
 * و من کان یؤمن بالله والیوم الآخر فلیکرم ضیفه * ضیفه اصلنده میل
 معنسانده در زیرا ضیف صاحب خانه به میل ایدر نزول جهنمه و ضیافت
 قراده متعارفه اولدی (و کلام نحمدتده اضافت استعمال اولمشدی شول
 اسم مجروده که اندن اول اکا بر اسم ضم اولنه و عجم ضیفه همسان و ترک
 قونقی دیر و انلک اکرامی و جوهله در طلاق و جهله تلقی و طریق
 بعیددن کلور سه نهجیل ضیافت کی زبرا کرچه عجله شیطاندندر و لکن
 بر قاج ماده ده امور لازمه دند و قرای ضیف و توبه و قضاء دین و دفن
 میت و تزویج بکر و اداء صلاه کی زبرا وارد اولمشدر که (اول الوقت

رضوان الله و اوسط الوقت رجة الله و آخر الوقت عفو الله (و ضيفك
 خدمته بنفسه قائم اوله زيرا ديمش لمردر که انسانه استاذنه و ابو بنه
 و مهمانته خدمت ايتن عار دکلدر اگر سلطان ايمده و بورادندر که
 هرون الرشيد ايام خلافتنه بعض فقهانک بعد الطعام يئنه صب ماء
 ايلدی (و روايتده کلدرد که الله تعالى حضرت ابراهيم عليه السلامه
 اکرام ضيفله امر ايند کده هر بری ايجون برقيون بریان ايلدی
 و بو امر تکرار ايديجک نور ذبح و بعده جل مشوی ايلیوب يئنه اکرام ضيفله
 مأمور اوليجق مخیر اولدی و آخر طرف کبريادن اخبار اولنديکه
 اکرام ضيف کثرت طعامده دکل بلکه بنفسه خدمتده در پس ابراهيم
 بنفسه خدمته قائم اولوب (الان اکرم الضيف) دندلی و اکرام ضيف
 برکون و يا اوج کوندر که يوم اولده بقدر الطافه تکلف و طعامی احسن
 ظروفه وضع ايدر و ايتکچی و اوچنچی کون عادتني تجا و ز ايتن و الا مانع
 اخلاص اولدو غندن ماعدا بلکه اظهار عبوسنه ضيفی متأذی
 قيلوب آثم اوله و اوج کوند نصکره اولان صدقه و معروفدر که شرعا
 اوز يئنه جبر يوقدر و غريب فقيره وقت و داعده برکون و برکيجه لک
 جائزه و بر و مهمانته اعتذار ايدوب اگر امده قصور ايندک ديوتطيب
 خاطر ايلر و اکل اوز يئنه حث ايتک مشروعدر اگر اضيافده فتور
 و ارايسه نتکيم رومده يورک دیرل و صاحب خانه اضيفادن عوض
 و ثناء حسن صدقده اولماز و الا جری باطل اولور (و مهمان مير يانک
 کما هل يله بله کيدر آب وضوئله خطا ياد کيلوب کندوی کبی و بوندن
 ماء نجس اوليق لازم کلز اگر چه بعض مجتهد لڑا هب اولمش لردر
 زيرا ذنوبک نجاستی امر معنوی در که امر حمی اولان ايله مختلط اولماز
 تنکيم مشرک نجس در کفری جهتدن عینی دکل انکيجون طعامی حلال
 و پاک و مسجدهد خولی جائز اولدی بعد از اضياف انواع اوز يئنه در تزويج
 و ولادت و ختان و يئنه و سفر دن قدوم و سماع و ولادته عقبه و عند المصيبة
 طعام و يلا سبب ضيافت کبی و لکن دعوته اجابت لازمدر ديوهر
 دعوته اجابت اولتماز زيرا منکرانی مشتملدر و الله المجير الحفيظ

* الحديث السادس عشر *

* لا تغضب * یعنی اصحاب این بر کیمسه که اسمی تعیین ده اختلاف
 اینش در جناب نبوت صلی الله علیه و سلم کلوب بار رسول الله بکاو صبت
 ایله یعنی بر غل ایله امر ایله که انکله عامل اولوب نجات بولای دید که
 لا تغضب دیو غضبیدن و مقتضای غضب اولان قول و فعل نامشروع
 و نامستحسندن نهی ایندی بلر اول صحابی اوج کره تکرار سؤال ابدوب
 هر کره سنده لا تغضب ایله محراب اولدی زیرا قوت غضبیه می غالب
 اولدی یعنی نور فرستاده قلب نبوی به منعکس اولیق حاله مناسب اولان
 و بجهله توضیه ایندی تکیم بر قاتل این عبا سه رضی الله عنهما
 کلوب قاتل ایچون توبه وارمیدر دیو سؤال اینده که یوقدر دیو جواب
 و یردی زیرا اول کیمسه نك سفالك اولدوغنی بلور دی انکیچون
 بطریق الزجر فی توبه ایندی و غیر دخی کلوب قاتله توبه وارمیدر
 دیو جک وارد دیدی زیرا بونک حالی اولکی به مغایر ایدی معلومی ایدی
 انکیچون حکیم الهی دیر ل شول کیمسه به که هر سنه نك سرته واقف
 و مؤمنده واضع اوله و غضب حالت نفسانیه در که دم قلبک ارادت
 انتقام ایچون غلباتمن حاصل اولور انکیچون حدیثه کلور که غضبیدن
 جذر ایدیکوز زیرا غضب این آدمک یور کشته بر آتش باره سیدر
 بوسیدن طهر لری متفتح اولور و کوز لری قزائر و حدیث آخرده غضب
 شیطاندر دیو شیطانیه استاد اولدی زیرا شرمقوله سیدر شرواغوا
 و تسویل ایسه شیطان و نفسه نسبت اولور و شیطان تاردن مخلوق
 اولغله اکامسوب اولان غضب دخی ناری اولدی انکیچون سزدن
 بزیکو و غضب اینسه توحی و یا اغسال ایده دیو امر وارد اولدی
 زیرا آتشی صوسویندر مقصود اغراض و نیادن ادبار و جناب حق
 اقباله اول آتش حرارتی بدندن تبریدد و و یا منته قوای حیوانیه
 ضعیف اولغله تدر یجمله نار غضب دخی منطقی اولور انکیچون
 تن پرور اولسارده غضب غالبدر بوجهتد بعض ارباب معرفت
 دیمساردر که مغلوب طبع حیوانی اولان دفع غضب ایده مزینکه اکا

ریاضت سبب غلبه علی الطبع اولان قادر اولور و اگر بومعنی اولیادی
 لا تغضب مالا بطاق ایله تکلیف اولوردی پس هر کسک اختیاری
 انده در که برنسنه نک اسبابی بوزندن طریقته سلوک و حصوله صرف
 مقدر اید بیک مقصود حاصل اولور بویله ایکن اصل غضب
 و سایر اصول صفات ذمیه بالکلیه منقطع اولسان والا بشر ملک اولق
 لازمه کلور بوجهند در که دنیا ده مجاهده و امر و نهی باقیدر و عصمت
 دید کلری امتناع بالغیر معنسانه بر حالت در که مرتفع اولسه انسان اولکی
 حالته رجوع ایدر انکی چون حدیثه کلور (اللهم لا تکن الی نفسی
 ولوطرفه عین) و قرآنده کلور (والا تضرب عنی کید هن اصب الیهن
 و اکن من الجاهلین) و ینه کلور (ولوردوا لغادوا لما نهو اعنه) یعنی
 اهل ناره ناری معاینه ایله عین البقین مرتبه سی حاصل اولدقد نصکره
 دنیا به وطبع اوله مردود اولساردی ینه مقتضای جبلت اوزر ینه
 نهی اولند قلمری کفر و معاصی و میل ما سوا به عودت
 ایدر لدی فافهم فان هذا المقام من مزالق الاقدام (وانسانده
 قوای محرکه دید کلری ایکیدر که بری قوت شهوانیه و بری دخی قوت
 غضبیه در قوت شهوانیه اودر که برنسنه بی استیسان ایدوب طلبنده
 اولور و لکن نفع و ضرری اولدیفن بلر انکی چون نیجه ل شهوات مضره
 ایله مبتلی اولوب آخرتک اوزر ینه هلاک اولور لری بومقوله شهوت ایسه
 سایر حیوانده اولماز بلکه کندی نفستدن الم جوع و حاجتی دفع ایچون
 غذای ادا تله تناول ایدر شهوتله دکل پس هر اراده شهوت اولماز
 و قوت غضبیه صفات سبعیه دندر که نفسیه قوی و قدرت تصرف
 و تسخیر باقوب قهر و غلبه ضد دنده اولور و انک اصلی عالم وجودده
 اولان امور عارضه در که مراده وصولدن مانع در پس مرادم حاصل
 اولدی دیو غضب و حاصل اولسون ایچون حدی تجاوز ایدر الله به
 دارینده قوت شهوانیه جاریه در زیر اهل نفع لذت ا کما نموطدر
 فاما جشده قوت غضبیه اولماز زیر اهر مراد حاصل و موجب اضطرار
 بوقدر و جشده نفس نباتیه دخی بوقدر زیر نفس نباتیه شول قوت در که

جسمدن منقوص اولان مرتبه بی جبر و اکا نماویر میگویند طالب غذا در
 انسان ایسه چنده حالت واجده اوزرینه باقیدر واکل وشر بی شهوت
 وتلذذ طریقیه در یوخسه جبر و غما مذکور ایچون دکل و بوندن فهم
 اولندی که طالب غذا اولان نفس نباتیه در یوخسه نفس حیوانیه
 دکل زیر حیوان من حیث هو طلب غذا ایتمز بلکه نبات اولدیغی
 جهندن طلب ایدر که نبات طالب نشو و نما در (واون عدد قوت دخی
 واردر که اکافوای مدر که دیرلر حواس خمس ظاهره و خمس باطنه کی
 (ویدی عدد قوت دخی واردر که نفس نباتیه به تابعه در که لا محرا که
 ولادر که در که غاذیه و نامیه و مولده و جاذبه و هاضمه و ماسکه
 و دافعه در و جمیع قوی قوت مدر به تابعه در که نفس ناطقه
 دیدکلریدر زیر سلطان مملکة الوجود در که اعضا و قوی اکار عایا
 کیدر و حواس ظاهره و باطنه و قوت شهویه و غضبیه و نفس
 نباتیه به تابعه اولان قوای سبع که مجموعی اون طقوز در علیها تسعة
 عشر ایله اشارت اولنان اون طقوز نباتیه نک سریدر همان اصلا حنه
 سعی ایله تا که باب نار طبیعت و نفس اوزر بیکه مطلق و ابواب جنات
 ثمانية مفتوح اوله (و دیشلر در که قوت شهوانیه دن قوت غضبیه نک
 مفاسدی اکثر در زیر ضرب و قتل و هدم و کسر و قطع و سائر
 فسادات قوت غضبیه نک آتاریدر و گاه اولور که غضب طلاقه سبب
 و بلکه کفره مؤدی اوور تنکیم حد یشده کلور (ان الغضب لیفسد
 الايمان کا یفسد صبر العسل) و یومعنا در که بر کیمسه غضبی اتفاده
 قادر ایکنی کظم غیظ ایلسه حق تعالی انک قلبی امن و امانله عملوا یلیه
 (و حدیث قضای ده کلور (اذا استشاط السلطان تسلط الشيطان)
 سلطانک قانی نار غضبه ملتهب اولسه انک اوزرینه شیطان تسلط
 ایدوب مغضوب علیهک اهلاکنه اغرا ایدر و کفر سویدلر و اشله در
 تنکیم ملوک امویه دن ولید ابن یزید تفوّل قرآن ایلوب (واستغفروا
 وخاب کل جبار عنید) آتی کلد کده غضبندن تمزین مصحف ایلوب
 کفر دخی سویدلر و ایام قریبه ده شرقتل ایله مقتول و سری اولار

قصری اوزرینه و ثانیاً سور بلد اوزرینه مصلوب اولدی
 و دیلاردر که بویه برده سلطانن مقصود هر قاهر و ذو سلاطیندر
 پس انده نواب سلطان و زوج و سید دخی داخلدر زیر زوج
 دخی زوجه می و سید عبدی اوزرینه تسلطی وارد بو و جهندن
 نیمه اغوا، شیطان و غضب نفسانی ایله زوجه زن و مملوکلرن قتل
 ایلشلردر چونکه عبد نیمه کره سبب غضب الهی اوله جق کارده
 بولوب یشه (و یعفو عن ~~کثیر~~) و قبحه معنووه موجب غضبندن
 سالم اولمشدر پس عبیده دخی لازمدر که بو معنایی ملاحظه ایلوب
 عباد الله ایله حسن خلق و عفو و صفح ایله معامله ایلیم تنکیم حدیثده
 کلور (تخلقوا باخلاق الله) و حق تعالیک او حیور آلتش اخلاق
 حسنه سی وارددر که حضرت صدیقده رضی الله عنه مجتبع اولمش
 ایدی پس مجموعی اولمدیغی صورته باری کلمه توحیدله بعضیسی مجتبع
 اولسه یشه سبب فوز و فلاحدرد و حسن خلق وجود و کرم اول اخلاقک
 کزیده لندندر (بعد ذا حدیث مذکورده نهی اولنان غضبندن مراد
 غضب نفسانیدر زیر الله اولان غضب که غضب روحانی در که
 مشر و عدل و انسان رحمت و غضبه مظهردر یعنی انسان ناقص
 من وجهه مر حوم و من وجهه مغضوبدر انسان کامل ایسه من کل الوجوه
 مر حوم و غضب حقله غضوبدر و غضب حق ارادت انتقام
 مغناسنه در که صفت ذاتیه در زیر اهر صفت ذاتیه در زیر اهر صفت که
 حق تعالی حقنده بدایتی جهتله منصور اولیه نهایتنه محمولدر مثلاً
 رحمت که رقت قلبدر حقده کوره انعام و احساندر و غضب که ثوران
 دم قلبدر حقده کوره ارادت مذکورده در و سایر صفات مشابه دخی
 اکافیس اولنه فرح و ضحک و تبشیش و تکبر و استهزا و مکر و حیا
 و نظائر کی و بوتده حلم جاری دید کلری فی ذم واردر تنکیم دیلشدر که
 (من استغضب فلم یغضب فهو حار) مقصود حقده مخالف اولیه جق
 وجهله غضبدر و سرعت انتقام عادات کرامندن دکلندر بو جهندن
 اعل الله طریقه علامات ذاتیه دندر که بر اهر معین ایچون منفعل اولیه

بلکه توقف ایده زیرا شاید اول منفعل اولد یعنی نسنه ثابت اولیه و یا ای
رفع ایدر بر نسنه عارض اوله و یا خود نظر احدیت ای کندی نفسندن
نفسه قیلور غیر بدن فلز بر انفسی جمله بی جامعدر بوسیدن کندندن
کننده اولان نسنه به منقبض اولق اولماز فافهم فانه عمیق و ظاهر غضب
انساندن مطلقا لی حلول الاجل مرفوع اولماز و باطن غضبک بعضی
نفس اخیردن اول اولان انقاسده منقطع و زائل اولور اگر سعادته
ختمی مکتوب ایسه و بعضی دخی بعض موافقه تأخیر اولوب
وقت مرهونده مرتفع اولور و شولکه شقاوتله ختمی مکتوبدر
ابدی قبضه شمالده مظهر جلال اولوب قالور حفظنا الله و ایاکم
من موجبات غضبه و عقابه و شرفنا بر حجت و بشوایه آمین آمین
* الحدیث السابع عشر *

* ان الله كتب الاحسان علی کل شیء * کتب و کتابت اصلنده جمع الشیء
الی الشیء معنایه در حر و فی خطله بری برینه جمع و کتبه دیرلر شول
عسکره که مجتمع اولار متفرق اولسه لکته دتلز و اثبات و فرض و تضریر
و ایجاب و حکم و امر و ارادت معنایه استعمالی شایعدر تنکیم مواردندن
ظاهر در و هر نسنه نک ابتدائی ارادت و وسطی قول و انتهائی کابدر
ولکن طلب و ارادت معنایه استعمال اولمقده فی الجمله محذور وارد
شول جهتندن که مراد ارادتندن تخلف ایتمز اکثر ناس ایسه احسان قیدنده
دکندر و احسان اصلنده الی کله سیله مستعمل اولمقده بوراده علی بی
لام اجلیه معنایه اخذ ایدیلر کا قال تعالی (ولتکبروا لله علی ما هداکم)
ای ما هداکم و یاقی معنایه در دیدیلر کا قال تعالی (علی ملک سلیمان)
ای قی ملک سلیمان بوسیدن بعض علماء (ان الله امرکم بالاحسان
فی کل شیء) دیوتدیر ایدیلر و بوفقیه لائح اولان بودر که بولکله نک
علی ایله تعدیه سی جل النظر علی النظر قیلندندر زیرا احسان انعام
معنایه در انعام ایسه علی ایله مستعملدر و بواستعمال شایعدر قال
نعمانی (سأل سائل بعذاب) ای دعا و اع بعذاب کبی تنکیم جل القیض
علی القیض دخی جاریدر انبر به کبی که مقابلی اولان جهر به اوزرینه

محمولدر بونده کل شیء عومنده الله تعالی داخل دکلدر زیر احسان
 ناسدن غنیدر مکرکه مؤل اوله (جعت فلم تطعمنی وظممت فلم تسقنی)
 کبی که بوراده عبد مولی منزله سنه تنزیل اولمشدر بناء علی هذا عبده
 احسان همان مولایه در و ظاهر اولان بو عومده قید حیثیت معتبردرای
 من حیث انه محل الاحسان معنانه پس غیر بسی خار جدر مثلاً شیطان
 دخی کر چه اشیا دندر فاما محل لطف دکل بلکه محل قهر در وانکله
 معامله محالقتله کر کدر موافقتله دکل والا ناحله اصطناع معروف
 یند حراچی به دفع سبب کبدر ملک یویله دکلدر پس انلره وخصوصا
 حفظه به احسان کراحت ایتد کاری و متأذی اولدقلری قول و فعلدن
 امسا کدر و طائفة جن دخی محل احسان در زیر اجن شیاطیندن
 مؤمن اولندر در انکیچون سلامده نیت و علی عباد الله الصالحین ده
 ملک کبی ادخال اولنور لر و کلب دخی احسانده داخلدر زیر اقلی
 متسو خدر پس حیه و عقرب و سائر واجب القتل اولنره قیاس اولنماز
 تنکیم بالاده بره ندارد ذکر سبب ایتشددر اگر چه کلب اسود مستنادر
 اهل ذمت حریدن مستثنی اولدیغی کبی انکیچون اهل حرب به سلاح
 بیع اولنماز و هر وجهله تضییق اولنور اهل ذمه ایسه صدقه و زکاة فطر
 و بعضی مواسات مشروع قتلدی پس بونلردن و کلام آتی دن محلیت
 قیدی معتبر اولنق ظاهر اولدی * فاذا قتلتم فاحسنوا القتله * نورا ده
 قتل اراده قتل ایله مؤلدر مسبک اسمنی سبب اوزرینه اطلاق طریقیله
 مراد احسانه متصل اولان ارادت اولدیغی ایدان ایچون (فاذا قرأت
 القرآن فاستعذ بالله) کبی قتل ایله موتک فرقی بالاد مدر قتله کسر قافله
 هیئت قتلدر یعنی شول حالتدر که قاتل حین قتلده ائک اوزرینه در
 جاسه ورکبه کبی کسر له که نوع جلوس و نوع رکوب دیمکدر بقال
 قتله قتلده سوه یعنی هیئت فیجحه اوزرینه قتل ایلدی بوراده احسان
 قتل بودر که اسهل طریق اوزرینه اولا که انده زیاده ایلام و تعذیب
 اولیه و ضرب و قتلده وجهنه ضرب لولیمه زیرا تشویه وجهه منهیدر
 و شویله که (قبضت الوجوه) کلددر ملعونیت اعدادن عبارتدر پس

وجوهله مراد اصابت و اسهل قتل آدمی سیغله ضرب عنق و واصغی
 خنق در که حبس ایل حلقومنی صقوب حبس نفس ایتمک و بونده امری
 جاهلیتی رد و ارد در که حیوانی کسمزالت ایل ذبیح وائف واذن ورجل
 قطعله تعذیب ایدر لدی که اکامنه دیر و بوامر و جوب ایچوندر
 هر قتل جائزده کرک ذبیح و کرک قود و کرک حد اولسون تکیم عبدا
 تارک الصلاة اولان عند الائمة الثلاثة قتل اولنور زرا شرعه
 بومقوله دن غیری وجهله قتل یوقدر و قطع طریقی صلب و زانی
 محصنی رجه قتل ایتمک بو حدیثدن مستثادر زیرا بونارک حقتده
 شارعدن تشدید وارد اولمشدر و کذلک (من غرق غرقته و من حرق
 حرقته) سیاسته محمولدر و بونده قتل نفس اماره ده طریقی رفقه
 سلوک اشارت وارد در تکیم حدیثده کلور (نفسک مطینک فارقی بها)
 وینه کلور (ان انفسک علیک حقا) پس تقلیل غداده تدریح و مجاهداته
 تعدیل لازمدر زیرا عجول اولان بولدن تیر قالور و مرکبی مجروح ایلمر
 اینکیچون سالک رهتاکر کدر که وجه سلوکی اولور (و من افقه المون
 وهو الغیث) * و اذ ابغتم فاحسنوا الذبیح * بودخی ذکر مسبب و اراده
 سبب طریقیله در تقدیری و لذا ادرتم ذبیح مایحوز ذبیحه من البهائم
 دیمکدر فبیح حیوانه مخصوص اولفله تخصیصی بالذکر ایلمدی بعض
 و آیاته فاحسنوا الذبیحه کلمه شد نوعیت و مافبلنه موافقت
 اوزرینه که ذبیحه کسرله هیئت ذبیحدر و لکن اکثر نسخ مسئله ذبیح واقع
 اولمشدر که ذبیحه مصدر اولق اوزرینه در یعنی ذبیح قتلله خلق حیوانی
 شق و اوداجنی قطع معنایسه و ذبیح کسرله نمایند در قال تعالی (وفدیناه
 بذبیح عظیم) ای بکیش عظیم و ذبیحه احسان بودر که عطفه صرع
 و شدتله پابندن جراتیه و قبله به توجه ایده و به عمله و سکین کسکین ایل
 فروق رقبه سنی سر یما قطع ایلیمه و کندی و کاله کسمز
 بچاغله تعذیب و موضعک غیر بدن معالجه ذبیحه تلویث ایتمه
 مرویدر که برقیون قصاب البدن قور تلویب جناب نبوت صلی الله علیه
 وسلم یانه فرار اید کده قصاب کلوب اتی طوتوب ایامندن سوریمک

حضرت رسالت پرورد بزرگه (ای قیون الله تعالینک امرینه صبر ایله
 وای قصاب موتی رفته سوق ایله) بودند فهم اولندیکه اول قیون
 مضای ذبحی ادراک ایدردی انکیچون خوفندن فرار ایلدی وحضرتک
 اضبر باشا بیور دقاری دخی اکا دالدیرس حیوانده تمیز وادراک
 واردر اگرچه عقل انسانی یوقدر ولکن صورت خطاب اتی عقلاه
 منزله سنه تزیل ایتدیکی عقلاه نخفی دکلدر زیر اجمع اشیا عند
 المکاشفین حیات و عملله متصفدر تنکیم حدیثده کلور (احدی بحبنا
 ونحبه) یعنی احد طاعی بزی سور و بزخی اتی سور و قرأده کلور
 (وان من شیء الا یسبح بحمده) یعنی اشیا بی تسبیح و تحمیده وصف
 لیدوب بعده (ولکن لاتفقهون تسبیحهم) دیو ضمیر جمع عقلاه ارجاع
 ایلدی و بوقوله آیات واحادیث تأویل ایتک سخافت عقل وقصور
 ادراکدنر تنکیم بعض اهل رسوم ذاهب اولمشلدر فاما تسبیح اشیا بی
 استماع ایدن مکاشف عنینده تأویل عقلی غلطدر واجب اولان
 ظاهری اوزرینه جاری اولوب حقیقتی اربابیه تفویضدر و بعض
 اشیا به جاد دیدکلری عوام ناسه کوره در والامیت مفارقت
 روحدنصرکه جاد منزله سنده ایکن یت روح عناصر اصلی ایله
 زنده در انکیچون بعض موتی تکلم ایشلر و غسل و حقاره و امثالنه
 مقامه مناسب سوز سو یلشدر * ولیمد احد کم شفرته * یحد یاه
 مشاة نحتاینه نک ضم ودال مهمله نک قح و تشدید ایله احدا دنددر که
 تیر یعنی کسکین ایتکدر یقال جدوت السکین رقت حده بان یسجه
 بحجر اومبرد و بلکو دیدکلری طاشه حجر الشخذ دیرلر شین مجمه و صاء
 مهمله و ذال منقوطه ایله و حدید المنظر و حدید الفهم و حدید اللسان
 دیرلر تأثیر حدید کی تأثیر ایلسه و استحداد حدید یعنی استره استعمال
 ایتکدر و شفره شین مجمه نک قحیله سکین عظیم و عریض مضاسنه
 مراد مایذبح به در شفره اصلانده سیف و سکین کی حدی و کسکین
 طرفیدر و شفر الوادی کار الوادی دیمکدر صکره جزئک اسمیه
 نسجه اولوب چراغه شفره دینلدی نیرا مقصود اولان کسکین طرفیدر

یعنی سزدن بر یکتر یعنی ذابح اولان کیمسه تحدید سکین ایدوب
 مذبحک خلقومنه امرارده تعجیل اتسون تا که روح حیوانی اولان
 دم مسفوحک سرعت جریانه مذبح مذبح دخی الم موتدن خلاص
 اولسون زیرا المی ادرک ایدن نفس حساسه حیوانیه در نفس ناطقه
 دکل پس حدود دنیویه و عقبات اخرویه نک محلی نفس حیوانیه در که
 بومعاده یعنی احساس صرب و قطع و قتلده انسان و حیوان مشترکدر
 و قرآنده کلور (کل نفس ذائقة الموت) یعنی ذوقله تعیر اولتدیفنک
 اصلی بودر که نفس ناطقه نک بدیدن مفارقتی وقتنده الم موتی ذوق
 ایدن نفس حیوانیه در که بدن و هیكله متعلقدر انکیچون مغلوب
 اولان کیمسه به آسان والادشواردر ونسوه زلیخا تقطیع انامل ایتد کلرنده
 بی شعور اولدولرنیدن الم تقطیعی احساس ایتدیلراشته عاشق حالی
 وانسان کا ملک مائی دخی بویه در (بعد ذا اعداد شفره الیه امر
 وجوب ایچوندرا کر شفره که آلت ایسه زیرا تعذیب حیوان حرامدر والا
 ندبه مجبولدر ولکن دیمشدر که مذبحک مقابله سنده اعداد ایتیه
 زیرا مذبح فی الجمله موتی مدرك اولدوغندن انکله متعذب اولور
 و مرحلت شان مؤمنند (و دیمشدر که اوج کیمسه فلاح بولماز
 بزی باع البشر و بزی قاطع الشجر و بزی ذابح البقر در فافهم الاسرار
 ان کنت من اولی الالباب والا فاجتهد فی قرع الباب فان الله مفتح
 الابواب* و فیرح ذبیحه* برح بآء مشاة تحتانیة نک صمی ورله مهمله نک
 مکسر بله اراحتندکدر جلب راحت و با حصولنه تسبب مونسسته
 و راحت و استراحت آسوده لیکدر یعنی دکلنک و وجدان حضور
 و سرویه نفس المقدر (ذبیحه اگر صفت اولور سه دایه مذبحه
 دیمک اولور ولکن غالب اولان اسمییدر که وصفتی منسبه کییدر
 (و عملوا الصالحات) کبی که صالحات اعمال صانع ده اسم اولمشدر
 انکیچون بحسب الغالب موصوف تقدیر اولماز یعنی ذبیحه سنی ذبح
 ایتد کد نصکره حالی اوزرینه ترک و امهال سلخ اید تا که اضطرارنده
 منسرح و سناکن اوله و یا خود اراخه سرعت امراره مجبولدر تنکیم

مرور ابتدی (و این ملک دیشدر که بویکی فعل یعنی بحد و روح
 احسان ذبی بیان کیدر اتنی و سمک و جراد مقوله سنی دخی بقیه
 روح واریکن آتیه قویوب بشورمه زیرا بودخی تعذیب حیواننددر
 و فرآنده کلور (ان احسنتم احسنتم لانفسکم) یعنی انسان اسم اعظم
 و صورت عالمدن عبارت اولیحق نیک و بدیه اشلسه راحت و الم
 و ثواب و عقابی بنه کندنه راجعدر پس جمله اشیا اصل واحدن
 و ذات احدیه دن صادر اولدوغنه نظرایدوب افر با و ارحام بری بر بنه
 تراحم و تعاطف ایتد کلری کی اولدخی اشیا به بومعامله بی ایلیمه والا
 صلله رحم ایش اوئاز و آخر غربت و فرقتده قالور چونکه ورئه ایتد
 اولان علماء عاملین بوا حسانی و کیفی عصره بعد عصر ناسه تعلیم
 ایلیمه جمیع اشیا به نافع اولور و جهله حرکت ایتدیلر اشیا دخی تشکر
 و مکافات هر بقبله انلر ایچون استغفار ایلدیلر تنکیم حدیثده کلور
 (ان العالم یستغفر له من فی السموات ومن فی الارض حتی الحیثان
 فی جوف البحر) یعنی بالقدر اصله ناصر و مایه حیات اولان صوده
 متکون اولمشکر کن یتیمه فی الحقیقه حیاتی انسان کامل یوزندن بواور
 و کندیلر یتیمه قبض احسانی ائک جام امدادندن آکورلر بوجهندن
 اشیا انسان کامل مذآخ و ثنا کاری و خدمتکار ایدر و ائک مشاهده سنه
 مشافله در شویله که احسن الاشیا اولان ملائکه ائک مطالعه دیدار نه
 از دخام ایدرلر (بعد ذل حدیث مذکورده اشیا تعظیم اولندقد نصکره
 از جمله انسان و حیوان تخصیص قلندی زیرا مرور ابتدکی اوزره
 قتل انسانه و ذبح حیوانه کوره در پس بوندن فهم اولندیکه انسان
 مکرمه لاجل المصلحه قتل ایلد تعرض جائز اولیحق ذبحله حیوانه تعرض
 ایشک بطریق الاولی در زیرا حیوان کرچه تسبیح و تحمید ایچون
 خلق اولمشدر سائر اشیا کی ولیکن منفعتی انسانه راجعدر و هر قهر
 اطلاق مضمین اولقی سبق رخصتدر بوجهندن انسانه لازمدر که
 هر لطف و قهر ده دامن احسانه تشبیه ایلیمه و خلق الهی ایلیمه
 مضمین اولوب غضب و قهر صرفدن خذر ایلیمه والله الحفیظ

* الحدیث الثامن عشر *

* اتق الله حیما کنتم * خطاب خصوصاً نجباء نبویه وزهاد صحابه دین
 ابوذر حضرت زبیر بنه در رضی الله عنه و عموماً سائر زه در زیر خصوص
 سبب عموم حکمی منافی دکلدر (مرویدر که اوائل اسلامده جناب نبوت
 صلی الله علیه وسلم مکّه مکرمه ده تختی ایکن ابوذر غفاری کلوب
 کر بند اسلام اولوب مکّه ده اقامت مراد ایتسد کهده حضرت رسالت
 انی انتفاع خلق ایچون قبیلله سنه کوندرب یور قاج کلّه جلیله ایله
 توصیه یوردی (واتما تکنونوا فتمه وجه الله) ووجهه مکاشفه جمیع
 اینبات برابر اولدیفی سرن طبودی و اتقاء حذر کردن و نگاه داشتن ایله
 تفسیر اولنور که معنای ثانیه کوره ایکی مفعوله متعدی اولان و قایه دن
 اولور تنکیم قرآنده کلور (فکف تقون) ای تقون انفسکم علی مذهب
 الیه المفسرون (و حیث ظرف مکاندر حین ظرف زمان اولدیفی کبی
 کاه اولور که جهت و اعتبار ایچون استعاره اولنور و ما جازمه در یعنی
 حیث واذ کلّ لری فعل مضارعی ما انضمام ایله جزم ایدر زوالا فلا
 (دیمشدر که اتقائه امر و جواب ایچوندر زیر تقوی خوف و خشبت
 و اکساب اوامر و اجتناب زواجر در پوایسه و اجتناب بس دیمک اولور که
 بابا اذر کرک مکّه ده و کرک قبیلله کده و سائر اینباتده و جمیع احوالده
 کرک علنا حلقه قرشو و کرک سرا خلقدن کرک و کرک سراده و کرک
 ضراجه خلقدن حذر ایله و غضبندن مصافق که سنی امر ایندین برده
 کورمون نهی ابتدیی محمله کورمسون (و خوف و خشبت و معاملت
 مع الله هر کسک معرفتیه کوره در آنکیچون دیدیلر که تقوی کفر
 و معاصی و میل ماسودن پرهیزدر که تقوی عوام و خواص شاملدر
 ز بر ابو سعید الخیران قدس سره دیمشدر که) حسنات الابرار سیئات
 المقرنین (یعنی عوام محرماتدن و خواص شبهاتدن و اخص خواص
 مباحاتدن و بعض حلالاتدن دخی پرهیز ایدر ز بر طالب حق اولان
 ماسوائی حقه جهنل ایدوب دنیا دن مس ضرورت ابتدیی مقدارله
 اکتفا ایدر و حقیقت تقوی ایکی وجهله در بری نقائصی نفسه اسناد

ایلیوب نفسیه حقدن اتقا ایدر یعنی نفسی حقه و قایه قبلور و بری
دخی کالانی حقه اضافت ایدوب حقه نفسندن اتقا ایدر یعنی حتی
کندی نفسنه و قایه قبلور مثلاً عدم نقصان و وجود فالیدر پس عبد
(فاتقوالله حق تقائه) موجبجه عدمی کندی نفسنه و وجودی حقه
اضافت ایدر زرا حق ازلا و ابدا موجود در که اکا معدوم اولق
یوقدر شول معنادن که وجودی ذاتیدر و عبد ازلا و ابدا معدومدر که
اکا موجود اولق یوقدر و حقه اکا فاضله وجودی اتی عدم اصلبندن
اخراج ایتمز پس اگر حق و اگر عبدالان علی ماکان سری اوزرینه در
وتقوی ده حقوق الله و حقوق عباد داخلدر زرا اکنتساب مأمورات
و اجتناب منهیاتی مشتملدر (و دیمشلددر که متفینک فضائل جه سی
وارددر که قرآنله مدوح و اعدا اوزرینه منصور و شداندن ناجی
و خلالدن مرزوق و ذبی مغفور و قلبی پرنور و علی مبرور و حقه محبوب
و مبشر من عندالله در وتقوی علم اوزرینه موقوفدر زرا جاهل مأمور به
و منهی عنه ندر یلن پس علمک سائر فضائل اوزرینه رجحانی وارد
و حدیده کلور (من بردالله به خیرایفقهه فی الدین و یعلمه ریشه)
یعنی مصالح دین و دنیا به مهتدی قبلور (و دیمشلددر که اکبر ذنوبنددر که
برکیمسه به اتق الله دیسه ل اول دخی قبول ایتموب علیک نفسک دیو
جواب و یره زرا اوآننده خلقادن اولنرله اسم الله یاد اولتسه یوزرین
برله سوزدرلر و سوز اولنرله دابه لرندن نزول ایدرله دیکه یووضعدن مراد لری
تعظیم الله و تعظیم اسم الله ایدی زرا قبلریده اسنش عار خوف الهی ایدنر
قبلرله دخی سرفرو ایلرلر و وصایای نبویه ده کلور که یا انا هر یره
برکیمسه به اتق الله دیسه ل اول دخی یو سوزدن او توری غضب آیتسه
یوم قیامتده بر موقفده نضب اولنه که جمیع ملائکه بز برر اکا میور
ایدوب سن اولنر کیمسه دکلبن که دیساده سکا اتق الله دینیلوب سن
اندن بی حضور و پر غضب اولمش ایدک دیه ل اولنر کیمسه به دخی
یو حالدن زیاده مسامت و حزن کلوب نخیل اوله اشته دیساده پننا صبحی
طوغمین محب و متکبرک آخرتده حالی یو مقوله شرمساری واه و زار ایدر

* واتباع السبب الحسنه تمنحها * اتباع قبح همزه وسكون تاء مشاءه فرقانیه
ایله افعال بابیدن امر در اتباع تابع فلیقدر سه سببه فعلیه قبیحه در که
حسنه نك حیدیدر یعنی سوء انسانك مساوت وعینه باعث اولان
امور دنیویه و آخرویه در و حسن سبب مسرت اولان نسنه در که
و حسن و قبح هر پری عقلی و شرعی اولور بوراده میاد شرعی
اولاندر یعنی حسنه اودر که انسان انکله حق تعالی به تقرب ایدوب
مثاب اولور و سببه اودر که انکله حقدن بعید اولوب معاقب اولور
(تمجها اصلنده تمجوها در و لکن امره جواب واقع اولغله لامی جزما
ساقط اولمشدر محو ازاله الاثر معناسنه در یعنی بر نسنه نك وجود نه
دال اولان نشانی ازاله در پس دیمك اولور که چن بر صکنه اشلسك
اردنجد بر عمل صالح الله که اول عمل او کما هك اثری محو و ازاله ایده
یعنی الله تعالی انك سببيله عفو ایلله شو بلکه بر دخی اندن نشان بلور میه
و بوندن فهم اولنور که بوا مردخی و جواب ایچر ندر زیر انسان توبه ایلله
مأمور اولدینی کبی عمل صالح ایلله دخی مأمور در قال الله تعالی (و اعجلوا
صالحا) بلکه حسنه توبه حکمنده در زیر توبه کبی اثر دخی محو ایدر
و حدیده کلور (التائب من الذنب کمن لا ذنب له) اگر چه اصلا ترک
ذنب توبه ایلله محو در اقوادر شول مضاد نکه توبه تنجیمی تطهیر کیدر که
طهارت اصلیه سی اوزرینه اولان اندن پاکیزه در بورا دندر که بعض
عارفین دیمشدر (واسواته وان صفوت) و محو ذنب دیوان حفظه به یعنی
صحیفه عمله کوره در که اوراده قلم ملا نکه ایلله مثبتدر و صحیفه دن محوی
قلبدن اثر ظلمات ذنب تنجیمی اولمخی دخی مستلزمدر (و دیمشدر در که
بوراده سیه دن مراد صغیره و حسنه دن مراد صلا و صدقه و ذکر
و تسبیح و امثالی طاعات در تکیم قرأند کلور (ان الحسنات یذهبن السیأت)
بذیرا مروریدر که بر کیمسه برزن تا محرمی تقبیل ایدوب فخر عالمه حالی
عربی ایند که آیات مذکوره نزول ایشدر پس بوماده نمره خیر من جراده
کبی اولور که زحان حضرت بمرده رضی الله عنه اهل حص احرامدم
ایکین جراده کثیر صید ایشدر دی بوجهندن خطا ایتدک دیو هر جکر که

باشد بر آنچه صدقه و بردگاری هیچ عمره ارشد کده بمسارت الجمعه
 موقوف اولسا یوب خرمادن و امثالند بنسبه تصدق ابله دخی کفارت
 حاصل اولدوغن فاده ایلدی و صفارده حال اهن اولدوغن بلدی
 خاما کیره عند الجمهور توبه به محتاجدر که اعماله اکا کفارت اولماز پرا
 توبه فرضدر و اعماله تکفیر کباردن توبه نك اعلان فرضنی لازم کلور
 توبه ایسه عامه و خاصه اورزینه فرض عین در کند قالوا (ولکن بعض
 اعمال فاضله نك مکفرتدن اولدیغی توبه مقامنه قیامنی کوسیر
) مشی الاقدام الی الجماعات والجلوس فی المساجد بعد الصلوات
 واسیاع الوضوء علی المکاره (کی و قیام لیله قدرده) غفرله ماتقدم
 من ذنبه (ده) ذنیک کیره به یمولی ظاهر در پرا مغفرت قیام اورزینه
 مرتبدر که قیام مذکور سایر اعماله قیاس اولماز وشول آیت که کلور
 (ان تجتنبوا کبار ما تهون عنه تکفیر عنکم سیأ نکم) بو آیتده سیأ ته مراد
 صفاردر و لیکن اجتناب مذکور ک مکفر صفار اولماستدن اعمال فاضله نك
 مکفر کبار اولمامنی لازم کلر کویا ذنیک اولور که اجتناب مکفر صفار
 بو اکنسب مکفر کباردر پس بونده صفار ک سهولتی و کبار ک صهولتی
 و اعمال فاضله نك شرف زامننی بیان و اورد فافهم جدا (کبار محدثدن
 این جزو اعمال صالحه نك تکفیر کبار ایتمنه ذاهب اولمشدر و لله دره
 و بر کیمسد نك کباری اولسه دخی صفار دن توبه واجبدر ز پرا
 عند اهل السنه صفار اورزینه عقاب جائزدر خلافا للمعتزله و صفار
 و کباردن توبه نك وجوبی بلا توبه عدم مغفوریتنی اقتضا ایتمز پرا
 (و یغفر ما دون ذلک لمن یشاء) مطلقدر ای و یغفر ما دون الشیرک
 من الصفار و الکبر توبه و بلا توبه لمن یشاء من عباده المذنبین در
 (و توبه نك تکفیر خطا ابتدکی باقسطی و باطنی در و بعض اهل حدیث
 راجع اولان ایکنجدر دیمشدر قاما (وهو الذی قبل التوبه عن عباده)
 و امثالند ظاهر اولان بودر که توبه شروطنه مقارن اولیغی قبولی
 مطلوبه و الا وعد الهی ده خلف لازم کلور و عذکریم ایسه دیندر
 انکجهوت دیندر که توبه صادق اهل ذنبی بر دخی خاطره کنوریمک

کر کدر زیر آغوشه سوء ظن لازم کلور مؤمن ایسه حسن ظنله مأمور در
 و حدیث قدسیده کلور (انا عند ظن عبدي بي) و مغفرت و تکفیرک
 نعمتاری بر در زیر آغوشه کفر ستر در (و شیخ مشایخ الدین صدر الدین
 القزوی قدس سره بیور مشدر که جمله طاعات و مظهرات در کاه
 بطریق المحوکه (ان الحسنات یذهبن السیئات) و اتبع السیئة الحسنه تمحها)
 اکا اشارت در و کاه بطریق التبدیل که (الامن تاب و آمن و عمل عملا صالحا
 فأولئك یدل الله شیئا تم حسنتان) اکا الدریس محمود ذکر حقیقت
 عفو در و تبدیل مقام مغفرت در انتهای بالعمی و بودن فهم اواندیکه
 مغفرت عفو در اتم در زیر آغوشه سینه حسن صورتته داخل و عفو در
 بالکلیه منجمل اوارر بوسیدن اهل عفو کثیر و اهل مغفرت قلیل در
 فاعرف جدا (چونکه هر نفس ضدیه معالیه اوله یکشدر لا جرم قلب
 ظلمت ذنبه مظلم و البیض نو تو به و طاعتله تنور کر که مقصود اولان
 عبدک حق رجوعیدن بعده (یفعل الله ما یشاء) مؤجبه دایره رحمتی
 توسیعه حکم حد گذارشته حسنیه بی سینه به تابع فلتی مستلزم محوسینه
 اولدی زیر طالع آفندیه ظلمت لیل ذنبه اولور فاما بونک خلاقی که
 سینه بی حسنیه به اتبا عذر اگر سینه سی ردت ایسه جمیع اعمالی
 باطل اولور و تکرار حج لازم کلور و الا فلا خلافا لاعتزله و حدیثه
 کلور که (حسنات الکفار مقبولة بعد اسلامهم) یعنی حسنات کفار
 موقوف در اگر اسلامه کلور سه صحیفه یمنا به یاز یلور و آخرتده خیرله
 مجزی اولور اسلامک شرفندن او توری پس اسلام ماقبلنده
 اولان ذنوبی قطع و حسناتی وصل ایدر ارتداد ایسه بویله ذکر در
 بلکه کفرک شایسته حسنیه اعمال صالحه یا طله اولور و اگر
 اسلامه کلور سه اجماع بونک اوز زینه در که اولی اعمالن کندیلرینه نفع
 یوقدر نه ثوابله و نه خود تخفیف عقابله اگر چه بحسب الجرم هذاب
 جهنندن بری برندن اشد در و اگر خیرات کفیلدن کینه یلرینه فائده
 اولایدی حامی طائی و عبدالله بن جدعان و سایر استخیا عربه و طحیر بلره
 اولور دی عدم انتفاع خود فاصله معلوم در و کبار محدثیندن ابو بکر

یهقی و انام مازری ذاهب اولسکردر که بطلان خیرات کفاردن مراد
 انکه ناردن عدم تخلیه صند محرواندر ولکن کفردن ماعد ارنکاب
 ابتدکاری جنایات مقاله سنده مستحق اولدقلری عذابک تحفه سبب
 اولمغه مانع یوقدر انتهی بالمعنی (بس کفری ایماندن غیری نسنه قارشولز
 ولکن سارصفا و کباره حسنات و خیرات مقابل کلور و کفرده تساوی دن
 سیانده دخی تساوی لازم کلز اول سببانه مقابل حسنات وار اینسه
 یوراندردر که توحید رسمی معاصی ایله وزن اولنور فاما توحید حقیق
 معادلی یوقدر انک ایچون میرانه وضع اولنماز و شول بطاقه توحید
 ایله طقسان طقوز سبب سیئات توحید رسمی به اشبارندر انک ایچون
 سببالات ایله وزن اولنوب جمله سی اوررنه راجع کلسه کرکدر و انسانک
 مکرم اخلاق و صفات فاضله سی آخر انی ایمانه و یاتوبه به جر ایتمک
 مأمولدر (قل ان الفضل یدالله یؤتیه من یشاء والله واسع علیم)
 * وخالق الناس بخلق حسن * خالق امر در مفاعله بایندن مخالفه خلقه
 ابو خلق و نیکو خویله زندگانی و تمبش ایتمکدر یوراده نچریده محمولدر
 زیرا خلق حسن انی تمبید ایدر یعنی ناسله ابو خوی ایله عبش ایله
 بد خوی اولمقدن حذر ایله زیرا خلق حسنده قلوب و ابدانی جمع
 و خلق سینه ده نفر یق واردر تکیم حمله علم اولان اخف قلوب ناسی
 حسن معامله سبله شویله اما له فلیش ایدیکه اقتضا اینسه قیوسنه
 یوزیک سیف مجتمع و نصرتی ایچون مردح اولوردی مع هذا ملوکدن
 دکل یلکه افراد هریدن بر فرد ایدی فاما صفت حمله سی ملک الملوک
 اخلاق اولمغه انکه سیادت عظمی بولش و رئیس الکل اولمش ایدی
 و خلقک ضمه و ضمین ایله معناسی صحبت و طمعدر ولکن تعلم و تقلید
 ایله دخی حاصل اولور تکیم اخف مذکوره تعلم حلم ایچون مراجعت
 ایدر لدی پس فرق بودر که حبلی اولانه خلق و کسی اولانه تخلق
 دیرلر که اربایله صحبت و مکنندی نفسله تکلف و تعلدن حاصل
 اولور بوسیدن حدیثده کلور (اللهم کما حسنت خلقی فحسن خلقی)
 اولکسی فتح و ایکجهبی شمله در زیرا حدیثده کلشدر که (ما بعث الله

رسولاً الا كان حسن الوجه حسن الاسم حسن الصوت (بعد ذا
 حسن خلقه معاشرت ومحالطه دخی امور واجبه در تکمیل کلور
 (آزارهم مادمت فی دارهم) وینه کلور (امرت بمداواة الناس كما امرت
 بالفرائض) وقال بعض الحكماء (عاشروا الناس معاشرة ان تمم بکوا
 علیکم وان عستم حنوا الیکم) وحسن خلق طلاق و جهله قرش و لمقدر
 مکر اهل بدعت و فاجرا و له بر صورت و عیوس لازم و کف اذا در
 مکر که تغییر بر تنکر و اخذ مقلد ایچون اوله من غیر تعد و حفص
 جانب و نطف و ایناس و بذل عطا و تحمل اذی و عفو در مکر که
 تأدیب و اقامه الحد مؤاخذة ایده و حدیثه کلور (صل من قطعک
 و اعف عن ظلمک و احسن الی من اساء الیک) و حلم ملح الاخلاق و
 و حسن الخلق منی الخلفک ضدیندر و مکارم اخلاق سفساف اخلاق
 مقابلیدر و مکارم اخلاق غیره اولان معاملاته کوره در ماعداسنه
 نفوت دیرلر که کندی نفسنده صورت الهیه بی تصحیح ایچون تخلفدر
 و حاصل حسن خلق بودر که باعث رضا الهی اولان ایشی اشیایه سن
 و شیب سخط اولان کاری ترک ایده سن کرک حق حقند و کرک خلق
 خصوصنده چونکه سنک معاملتک رضا و جمیله امله بعض اشخاصک
 ذم و سخطی ضرر و یرمز زبرا ایکی مقابلی ارضا ایتک مشکدر
 او خضر و صده سکا بدخوی دیسلر فی نفس الامر حسن خلقکی منافق
 اولماز نظر امله که جناب نبوت صلی الله علیه وسلم (وانک لعلی خلق عظیم)
 مضمونیه موصوف ایکن (واغلظ علیهم) ابله دخی مأمور اولدی
 پس حسن خلقی مقامنه کوره در که عارف بالله یلور و عارفک بر حال
 واردر که اکافاق اکبر دیرلر زبرا هر کسه بر صورتله کور بنور شول
 چمنند که مظهر اسمادر پس ایتک صورتی صورت جامع در بر صورتده
 حسن خلق مثل مختلفه به و انسان و جان و ملک و معدن و نبات و حیوانه
 شاملدر زبرا کمالک بونلردن هر بریله باشقه حسن معاملتسی واردر که
 اهل صورت بودن و عبادت بی خبردر پس ابتدا مصارف اخلاقی و بعد
 مکارم و سفسافی بلکه محتاجدر و مصارف کرچه انواع و اشیایه

مختلفا در در و لکن حقیقت وجودیه اختلاف یوقدر بلکه جمیع وجودات
عین واحده اوزرینه دور ایدر واصل عالم امر واحد او اوب نوجهله
تسعب ابتدیکن بلن هر شعبه نك ظاهر و باطنه كوره بر صورت و بر
ولكن بو علم شریف زیاده عزیزدر و بر علی بیلوب هر کس ايله
کما یبغی حسن معامله ایتمک الله تعالی انک اوزرنده حقیدر
والا معامله ده یا افراط و یا تفریطدر که مذمومدر و بو حدیث
شریفده اولان اوچ خطایک ایکی اولکبسی حقوق الهیسه به
واخیر حقوق عبادده متعلقدر انک ایچون تأخیر اولندی

*** الحدیث التاسع عشر ***

* قال عبد الله بن عباس * عبد الله عبادله اربعه دندر که رسول الله
صلی الله علیه وسلم اکا دعا یدوب (اللهم فقهه فی الدین وعلمه لتأویل)
یوره شددر انکیچون اکا سلطان المفسرین دیدیلر و تفسیر نیساپوری
انک روایاتی اوزرینه مقصور در و عبد الله اولیلدن افراد دیدکلری
طائفه دندر حضرت رسالت دنیا دن انتقالنده سن ختاند یعنی
اون اوچ یا شنده ایدی زیرا بین العربی ختان حضرت اسمعیلدن
علیه السلام توارث اولندیغی اوزره اون اوچ سالتده در تنکیم بین
اليهود حضرت امحق دن علیه السلام توارث اولندیغی اوزره
یدبچی کونده در بو سببدن حالا بلاد مسلمینده آخر وقت ختان اون
اوچدر بدایتنک وقتی مختلف فیه در و عباس عم رسولدر که حقه
کلور (احفظونی فی العباس) یعنی عم عباسه اذی وجفا ایتموب انک
خصوصنده حرمت و حققی حفظ ایدیکوزر برا (عم الرجل صنوا به)
موجبیه عم الرجل والده حکمنده در * رضی الله عنهما * یعنی الله تعالی
ایکبسنک دخی جرائندن تجاوز ایلیه زیرا رضاسبب تجاوز و عفو در
واصحاب حقه ترضیه (رضی الله عنهم و رضوا عنه) آیتندن
ما خود در که رضا نهایت مراتب صفات توکل غایت طبقات افعال
اولدیغی کی و ماضی ايله تعبیر و قوعی اوزرینه حرص و وجودیه
تقو لدن اوتور یدر کویا واقعدر که اندن اخبار ایدر و رحه الله کی

عموم مؤمننه کوره و قدس الله اسرارهم کبی خصوصه کوره و بوندن
 فهم اولنور که رحمت قلب و روحه تعلق ایدر که مقام اثباتدر
 و تقدیس سره تعلق ایدر که مقام نفی در زیر اسرارسان جمیع تعلقات
 و سنج و دنسندن مقدس و مطهر اولد بجه تجلی ذاتی واقع اولساز
 مقام ولایت ایسه تطهر کلی بی مستلزمدر قال الله تعالی (لا یمسه الا
 المطهرون) ای لایمس سر الهویه الا کهیة الا المطهرون من انجاس
 التملقات وارجاس المیول الفانیة والعلاقات **﴿﴾** کنت خلف انبی
 صلی الله علیه وسلم **﴿﴾** خلف خاتم معجه نک فنی ولامک سکونیه جهات
 ستندر که امامک فتحله مقابلیدر عجم پس و پیش دیر یعنی دایه سی
 اولان بغله نک اردنده ایدمکه بنی ارداف ایتش ایدی و تصلیه نک
 معناسی سبق ایتدی ای عارف نظر ایله که لسان حق و السنه خلقدن
 نوجهله ترتیب بدیع واقع اولدیکه تصلیه رسول و رضیه اصحاب
 و تقدیس اولیا و ترجم عامه دنلدی زیرا تفاوت مراتب معنویه اختلاف
 اسما و اوصاف مقتضیدر (و تصلیه و رضیه و ترجم تغییر و تبدیل قبول
 ایتدیکه کبی تقدیس اسرار اولیا دخی قبول ایتز بلکه من الاول
 الی الاخر السنه خواصده جاریدر اگرچه ارباب انکار دللردن حج
 اولمشدر زیرا مؤف المشاعر و مرور المراج بر آلائی طائفة منکوسه در
 والعسل غسل وان لم یجد طعمه الممرور والشمس شمس وان لم یرضوها
 الضری **﴿﴾** یوما **﴿﴾** ایامدن برکونده که بعینه معلوم دکلدر نتکیم لسان
 ترکده دخی شایعدر که برکون شویله برشی واقع اولدی دیرل و یا خود
 یوم بعینه مضبوطدر ولیکن مقصود اولان اول یومده حادث اولان
 معنی واندن اخباردر یوخسه نفس یوم دکل نتکیم قضاء صلاة
 و قضاء صومده یومی بعینه تعیین لازم دکلدر و بوراده یومدن مراد
 نهادر اگرچه یوم اصلنده یکرمی درت ساعتدن عبارتدر که لیل
 و نهاری حاویدر نتکیم مرور ایتشدر و بونده یعنی برکون خلف نبیده
 ایدم دیمکه رسول الله از دنجه خلیفه اولدم دیمکه رمز واز در
 و برکوندن مراد ایام عمر در که مجموعی برکون کیدر (سؤال اولنور سه که

بعد الانتقال النبوی خلیفه حضرت صدیق و سایر خلفادر رضی الله
 عنهم یوحسه ابن عباس دکل پس رمز مذکور نوجو هله درست
 ولور (جواب بودر که خلیفه اودر که سیرت نبویه اوزرینه اوله
 پس خلفاء اربعه ظاهره و باطنا قطب وقت اولشاردی بو ایسه
 سائرک خلافت معنویه سنی وقائم مقام نبوی اولماسنی منافی دکلدر
 تنکیم حالا دنیاده قطب برادر و لکن اقطاب و خلفا چوقدر که اقطار
 ارضه متفرق لدر زیر ایکی صدیق بر بلده ده مجتمع اولماز ایکی روح
 بر بندنه اولدیغی کبی ام ماضیه ده بلده واحده ده بر قاج نبی بولدیغی
 صدیق تکرر نه دلالت ایتمز بلکه صدیق اکبر پراولور و دیشلدر که
 حضرت بلال حبشی رضی الله عنه قطب ابدال ایدی و بومراتب
 ازمان رسالته دخی ملحوظه ایدی انکیچون معاذ بن جبل و ابو موسی
 الاشعری په رسول رسول الله دندلی پس مقام خلافت اول دمدن
 بری ثابتدر شوقدر وارددر که خلیفه مستخلفک حیاتنه وارث دکلدر
 بلکه انک علوم و مقاماتندن منعم علیه در و سر میراث بعد الانتقال
 صورت بولور **فقال یا غلام** ضم میله یا رجل کییکه بعد النداء
 معرفه در و یا خود کسر میله که اصلنده یا غلامیدر که اکتفاء بالکسر
 یا حذف اولمشدر و بونده کر چه تصحیح نسبت وارددر (واذ قال
 موسی لقناه) اشارتی اوزره یافتای دیمک صحیحدر فاما بواضا سافت
 جناب نبوک کمال عبودیت و حسن معاملاتنه مناسب دکلدر تنکیم
 ارباب ذوقه معلومدر (و بعض روایته غلیم دوشمشدر صیغه
 تصغیرله که صیغه شفقدر عیدالله کبی و یا خود سنی جهشدنکه اول
 وقته اون یاشندن اقل ایدی و غلام شاری یعنی یغی بنکه ودر بلکه
 باشلیبان حدیث السن کیمسه در انکیچون غلام دندلی غلیمدنکه
 شهوت ضرابدر زیر اول وقت توفان شهوت زمانیدر و یا خود
 غلام حین ولادین شاب اولجیمه دله اطلاق اولنور تنکیم اطلاق
 نبوی په مناسب اولان بودر (و غلام فلرسیده قول مناسبه در
 بنده کبی و عریده اوغلان مناسبه در که جر الاصلده دخی استعمال

اولنور ﴿انی اعلمک کلمات﴾ تعلیم تکرار علمدر تا که قلبیده
 ثابت اوله زیرا متعلک جبلتشده نسیان وارد و بونک تفصیل
 حدیث ثانی آخرینده مرور ایشدر اورایه نظر اولنه (کلمات ده اولان
 تنکیر کر چه تقلیلی مشعردر ولیکن تضمندن خالی دکلدر و کلدنک تحقیقی
 کذرا ایشدر یعنی تحقیق بن سکا کلمات جلیله و مضامین جلیله تعلیم
 ایدیم که نتایج وحیم و ثمرات نبوتمنددر تنکیم کندنی نفسنه نسبت
 و تآکیددن مفهودر و بومعنی اجلندن یعنی کلمات آتیه لوازم دینی
 و دنیویه دن اولوب منافع کثیره بی مشتمل و صدر رسالتدن زبان حکمت
 جاری اولغین تمهید ایلدی تا که استماع و اصفا ده قصور ایتموب
 حفظ تام و ضبط مالا کلام ایلیمه پس انی اعلمک تنبیهده اعلم بدلی اولدی
 ﴿احفظ الله يحفظك﴾ بولکلام لطیف (ان تنصرو الله ينصركم) کبییدر
 یعنی نصرت الهیه جزاء عمل و نتیجه کار اولدینی جهتدن نصرت
 عبد اوزرینه ترتب اندوکی کی حفظ الهی دخی حفظ عبده بویلهدر
 حفظ صورت مدر که بی نفسنده ضبط ایتمکدر که مقابلی نسیاندر یعنی
 الله تعالینک شرعی حفظ ایله که سنی امر اندوکی برده کورسون یو خسه
 نهی اندوکی برده کورسون تا که اولدخی ظاهر و باطن عذاب و مکاره
 دنیویه و اخرویه دن حفظ ایلمسون زیرا عصیان ظاهر و باطن سبب
 ابتلا در قال الله تعالی (ثم کان عاقبة الذین اساؤا السوای) و بردخی
 سن حتی حضور دائمه حفظ ایله تا که اولدخی سنده (وهو معکم ایما کنتم)
 سر نه صورت و یر و سنی نوبوتناید ملکوتی رتبه سنه ابر کوره (و بردخی
 آدابی حفظ ایله تا که حق دخی سنی مکر و کیدندن حفظ ایدیه قال الله
 تعالی (قل من یکلؤکم باللیل والنهار) یعنی لیل احتجاب و نهار تجلیده
 کالی و حافظ الله تعالی در زیر انسان احتجابده ترک ایددن و تجلیده
 الحاد و مکر دن خالی دکلدر (سؤال اولنور سه که ابن عباس اول وقتده
 نابالغ ایدی پس نوبجهله حدودی محافظه ایله مأمور اولدی جواب
 بودر که ابن عباس کمال عقل و رشدی انی بالغ حکمتده قلدی حتی
 شیوخ عرب انی حدیث سننده کندی اوزرینه تقدیم ایدرل و کلامنه

اصفا ایدوب ترجیح ایلرلردی و امور مهمه ده مجلس مشاوره اندن خالی
 اولسازدی (و بر دخی حفظ مطلقدر که هر وقت کوره بر حفظ معین
 وارد رکمی عا جلا و کمی آجلا کویا بر کیمسه به سلطانندن مقدم
 اذاملکت فافعل کذا و کذا دیمک کی اولدی ﴿احفظ الله بحججه مجاهلک﴾
 حفظک صورتی فهم ابن عباسه تقریب و تمیلدر (نجاه اصلنده
 وجاه در که ایکسی دخی مثلث الحرکه در تاواودن ابدال اولمشدر
 تراث وراث کی حذاء و تلقاء و امام معناسنه زیر و جهدندر و واجهه
 وجه و جهه یعنی یوز یوزه اولقدر که عجم رو برو دیر و حدیثده کلور که
 (ان الله فی قبله احدکم) یعنی قبله به بصاقدن نهی اولندی زیر الله تعالی به
 قارشو بصاق کبیر شول و جهدن که صلاتده تصحیح مناجات ایچون
 حق مصلینک کویا قارشو سنده در پس دیمک اولور که حدود ظاهره
 و باطنی حفظ ایله تا که حق بانکده و اوگکده بوله سن و هر نه مرادک
 و ارایسه نائل اوله سن زیر حضور حق انسانی و حشیدن تخلص ایدر
 شول جهندنکه هر مرادی تحصیل ایله آتی مستأنس قلور و مرشدی
 اولوب منزل مطلوبه ایصال ایلر کرچه ظاهری براسمدن براسمه در
 ولیکن مأل کنندن کنندنه ارشاد در الحاصل سن سالک و شرائع
 و آداب طریقت موصول منزل و حق پیشواور همنادر و نفس بنفیس
 حق سنی سروق و موافعدن حفظ اوزره در زیر صراط مستقیم
 اوزرینه سن شویله که اگر حسن سمندن منحرف اولسک حق دخی سنی
 کندنی نفسکله تخلیه ایدوب (حبک علی غاربک) معامله سن ایلر
 بو صورتده راهدن بیرون اولان حیوان بی باری سباع افتراس ابتداوی کی
 اویله سنندن خارج اولان کراهی دخی قطاع شکوک و نظنون و یغما کر
 نفس وهوی و دنیای دون قطع و یغما ایلر و هلاک و غنویسنه سبب اولور
 اشته حقندن جدا اولانک حالی بودر و بومقامک بعض اشاراتی
 افشده روایت اخراده کلور ﴿اذا سألت فاسأل الله﴾ بوجه حفظه
 متعلق اولمدیقتدن بطریق الاستیناف واقع اولوب عاطف ترک
 اولندی زیر کمال اتصالده ترک اولندیغی کی کمال انقطاعده دخی

ترك اولنور بوراده سؤال عطاء در یعنی برنسنه سؤال ایتک مراد ایتسک
وجه مطلقه بدن توجه ایلوب بالذات رب قدردن سؤال و طلب ایلنه
زیر اسم اعظمک مسما می حقدر و سنک مشولک اولان معنی اسماء
الهیة ذن خارج دکلدر پس اسم الهی شفاعتیه مسمایه داخل اولوب
نائل مرام اولور سن مثلاً مر یضه شاقی و فقه بره غنی وضعیفه قوی
وضاله هادی و علی هذا اسماری و ساطنیه مسمان عطا حاصل اولور
و بو مرتبه نك اقوای مظا هر ی اقطاب و اندن ملوک و سلاطین
و اندن سائر اغنیادر که بونلردخی و سائل باب حق اولدقاری جهندن
اسعاف مراده قا در لردر و مطلوب اهل قدر بدن طلب اولنور زیرا
ماعداسی عاجز لردر و لکن بوا بوا بدن توسل ایده نه شوبله کر کدر که
بونلرک مظا هر قدرت و غنا اولدقارن بلوب حقه کندی
اسما سیله توجه ایتک کر کدر والا مخلوق من حیث هو مفتقر در
و مفتقر دن طلب ایتک بی حاصل القدر و بورا سی مزالقی اقدامدندر
انکی چون دور ابواب ایدن غافل لردم اولندی لر قال الله تعالی (یا ایها الناس
اتم الفعراء الی الله) ای لا الی الناس ایاکانو اوقال الله تعالی
(ولله خزائن السموات والارض) یعنی هر مخلوق بمرادک خزانه سیدر
زیرا بر اسم مخصوصه مظهر در پس خالق اسم رحیق یوزندن
هر در لو مراده فتح باب قایدردر و اول اسمک مظهر تاسی
رسول الله در انکی چون مقسم ارزاقدر مطبقا و اول اسمک جانب یاطنیه
اقطاب و جانب ظاهر یسه ملوک مظهر لردر و اسم رحیق بدن مرتبه
اخری دخی و اردر که بواسطه درگاهندن ملح طعام و شمع نعل و زینت
قدیل و بونک امثالنه و آنچه هر نه طلب ایتسک عار و عیب دکلدر
فاما دیوان ملوک کوره بویه امور جزئیة سافله طلب اوانسه استبعاد
اولنور زهی رب اعلی که عبید ادناسی مرتبه ستم تنزل ایدوب ایتکه
حسین معامله ایدر و هر سحر اعلی ده فلاک قره یعنی سماء دنیا به نزول
ایدوب مستغفر و سائل و طالب حاجت بوقیدر تا که ذنبی مغفور
و سؤالنه استماع و حاجتنی روا ایده بم دیونده ایلر یعنی عالم حقیقتدن

بر تأثیر نلهور ایدوب دنیا د عروجہ قادرا ولبیلرہ نزول الہی واقع اولور
وانک علامتی وجدان حضور واستشعار انس واقشعر ارشع وانسکاب
دموعیدر وحق تعالیٰ سؤالدن اعراض واستکفاف ایدہ نہ غضب ایدر
زیرا مکابرہ ربوبیت ایش اولور ومشہور در کہ دیوان اسکندر برکون
ارباب حاجتدن خالی اولسه اول کونی ایام سلطنتدن عدایمزدی پس
اضافت ربوبیت ومربوبیت دائماسؤال وطلب اقتضایدر وسؤالده
انکسار بولمغلہ مقام عنایتہ وضع قدم ایتکہ باعث اولور وتوفیق
سؤال ارادت اجابتدن اوتور یدر ومسؤالک عینی ظہور ایتکہ بحسب
الحکمہ بدلہ انتقال ایلر بدل دخی یادنیوی ویاخروی اولور ویاخروی
یا کفارت ذنوب وبارفع درجاتدر پس دعا وسؤال علی کل حال نتیجه دن
خالی دکلدر وبومعاندن غافل اولان مرادم اولدی دیو معاندہ حقہ
عجز اسناد ایلر حق ایسہ حکمیدر وحکمت خلمہ تابع وعلم دخی معلومک
حالتہ ناظر در چونکہ برکیمہ لسان استعداد دن برنسنہ بی ازلدہ
طلب ایش اولیمہ عین خارجیدہ یعنی جانب ابدہ حصولہ کلمسی
محاند وسؤال استعدادی لسان ذاتلہ اولور (و برسؤال دخی وارد در کہ
اکا سؤال حالی دیر لکہ لسان حالہ سؤالدر فقیرک حضور غنیدہ
قیامی کبی (و برسؤال دخی وارد در کہ اکا سؤال مرتبی دیر لکہ لسان مرتبہ
ایلہ سؤالدر قاضی عسکرک مرتبہ سی وزیر ویا مفتی اولتی سؤالی کبی
و برسؤال دخی وارد در کہ اکا سؤال روحانی دیر لکہ روحلہ سؤالدر
وانک مسؤلی علوم و معارف الہیہ ومقاماتدر و برسؤال دخی وارد در کہ
سؤال طبیعی مزاجی دیر لکہ لسان مزاجلہ سؤالدر تاکہ انحرافدن
مصون واعتدالہ مقرون اولہ والا ترکیبی مختل اولور وسؤال طبیعی
عنصری دخی اکافر بیدر کہ عناصرک مساواتی سؤالدر تاکہ غالب
ومغلوب اولیمہ (واللہ المسؤل والمجیب * واذا استعنت فاستعن باللہ *
استعانت طلب عوندر عون معاونت ومظاہرتدر ومعین معانسنہ دخی
کلور فلان بنم عوندر یعنی معیندر دیمکدر ننکیم فادوسدہ کلور العون
لظہیر واستعنتہ وبہ یعنی تعدیه سی بنفسہ وبالبادر یعنی ادور دنیویہ

و آخر و به ده معاونت و مظاهرت طلب ايلسك الله تعالى بدن طلب ايله
 زيرا مؤنه كه **كافي** اولان اودر و براسمي دخی معين در انك ايچون
 (فني يا تيكم بقاء معين) ده الله رب العالمين وهونم الميعين ديمك مشروع
 قلتمشدر (البس الله باحكم الحاكمين) ده بلي وانا على ذلك من الشاهدين
 ديمك كي چونكه معين اولان حقدريس انسان (واياك فاسنعين) موجبجه
 قولنده صادق كر كدر يعني مجرد لسانه كتورمك كفايت ايتمز بلكه
 قلتيك توجهي حقه كر كدر ناكه ظاهر و باطن بري برينه متوافق ارله
 قال تعالى (واسعبنوا بالصبر والصلوة) يعني امور مهمه واقع اولدقده
 صبر ايدنكر كه صبرله في المثل قورق حلوي اولور و بردخی نمازه التجا
 ايدنكر كه حقه مراجعت و مناجاته كار يكر حاصل اوله (وكان عليه
 الصلاة والسلام اذا حزبه امر فزع الصلاة) يعني جناب رسالته برشدت
 اصابت اينسه نمازه التجا ايدر لر و مشكلى منحل اولوردي تنكيم
 مشهور در كه دبرل الله ديني محروم قالماز و ايشم اللهه قالمشدر ديمك
 لا بأسدر زيراه قصود بواءه دك اسبابي بوزندن حصولنه سعي ايلدم
 وجود بولمدي شمره ذكره بلا سبب حقه قالدي و ياخود سبب خفي
 بوزندن تحصيلي اكاه موقوف اولدي ديويته حقدن استعانتدر (سؤال
 اولنورسه كه اذا تحيرتم في الامور فاسنعبنوا من اهل القبور موجبجه
 ماسوا دن دخی استعانت مشروع اولق كوسترر پس حقه تخصيص
 توجهله درست اولور) جواب بودر كه بومعني اعوذ بكلمات الله التامات
 قيلندندر يعني مظاهر كامله به عباد و لياذ همان حقه التجادر زيرا
 اسماء الهيه نك حقائق انلرده ظهور ايتمشدر پس اهل قبورن مراد
 اهل فناء في الله در كه (موتوا قبل ان تموتوا) سرينه مظهر لر در يعني
 اضطر اوله موت طبيعدين مقدم اختيارله موت فناء ايله ميت كي
 اولمشدر تنكيم كلور (من اراد ان ينظر الى ميت يمشی بين الاحياء فليتنظر
 لي ابن بكر) و ياخود اهل قبورن مراد مونادر كه انلك قبور بني بارنده
 قلبه نوعا فنا و انفعال كلوب جناب حقه توجهله حصول مقصوده
 توسل ايتش اولور پس استعانت في الحقيقه حقدندر و ماسوي وسائل
 اواسبايدر و حق تعالى پرستنه بي عندالاسباب ايشلر بوخسه بالاسباب

ایشان بوجه تندی زیارت قبور مسنونہ اولدی و بعض احادیثه (و اسألك
حبك و حب من يحبك و حب علی یقر بخالی حبك) و ارد اولدیغی و سائله
اشارتدر که خیرده قرع باین سائله اتمک مشر و عذر شرده سد ذرائع
مشر و اولدیغی ~~کیمی~~ فافهم جدا اعمدی زیارت قبور ایدن
یا مکشف و یا محجوبدر مکشف ایسه نظری منظومه ظاهره در
بوایه عین توحیددر و اگر محجوب ایسه مرادی توسل و استشفاعدر
بو خسه مطلوبی فی الحقیقه صاحب قیودن طلب دکلددر زیرا مخلوق
مفتقددر و مفتقر عاجزدر عاجز ایسه کندی کی عاجزه اعانتدن
قاصر در پس مؤمن حول و فوق الله تعالی دن بلور و ظاهر و باطن
نظری حقه مقصور اولور و قطیدن انجز و اندن اقدریو قدر
دید کلامی بودر ~~که~~ اولکی معنی من حیث هو در و اینکیمی من حیث
الحق در انکچون اولبدن خوارق عادات ظهور ایدر زیرا اول وقتده
کندی نفس لایله دکلددر (و مشهوردر که ابویزید بسطاسمیدن
قدس سره اللطیف ظاهر شرعه مخالفه بعض کلمات صادر اولدقدده
سیفله ضرب اندیلر و لیکن تأثیر اعمدی زیرا قائل فی الحقیقه حق ایدی
حق ایسه مؤثردر متاثر دکلددر) بعد ذامعلوم اولاکه انسانک کمالی
تدر یجیدر انکچون اسماء الالهیه تک حقائق تدر یجمله ظهور ایدر
مثلا الله تعالی آدمه علیه السلام ایجادله تعرف اندکده آدم یا قدیر
دیواند ایلدی صکره تخصیص ارادته تعرف ایدیچک یا حاکم دیدی صکره
اکلنی قضا اندکده یا قاهر دیدی صکره توبه سن قبول ایدیچک یا ثواب
دیدی بعده ارضه اهابط ایلوب اسباب معیشتی تبسیر اندکده یا لطیف
دیدی بعده مطلوبی اولان نسنه تک حصولی ایچون حقدن قوت حاصل
اولدقدده یا قوی یا معین دیدی و علی هذا بناء علی هذا انسان بو تدر یجیه
نظر ایدوب امور زنده استحال اتمک کر کدر زیرا خون شیر اولغنه مدت
استر و هر وقتک بر حکمی و هر کارک بر اسم مخصوصی وارددر که
اکا تو جهله حصول بذراولور والله المعین * و اعلم ان الامه لو اجتمعوا
علی ان ینفعلوک بشئ لم ینفعلوک الا بشئ قد کنه الله لک * امتد شول

بجاعتند که انلر رسول ارسال اولنه ام فتح و تشدیدله قصد معناسنه در
 زیرا، جا عندن متفرق اولنلر جاعتی قصد وانلره اقتدا ایدرلر
 بوراندنلر که امام دیرلر زیرامقصد و مقتدا در دین و طریفته امت
 دیرلر زیرامامومه و مقصودمدر و تیم دیرلر ترابله توضو معناسنه اصلنده
 تأم در همزه ایله قصد صید طاهر معناسنه صکره دفع ثقلت ایچون
 همزه یاه قلب اولندی و بوقلب فارسیده دخی شایعدر تنکیم یامد
 دیرلر که اصلنده آمددر و یا دیرلر اصلی آی درکل معناسنه که عرب
 تعالی در یوقر آتیه کلور (وامن دابة فی الارض و لا طائر یطیر یحتاجه
 الا ائمه لثالبکم) یعنی هر نوع حیوان شول طریفت اوزرنه کلدیکه
 بالطبع اکامسخر در عنکبوتده نسج و سرفیه دید کمری دوییه ده
 یتاکیکه دفاق عیداندن یت اتخاذ ایدوب ایچنه کرر واوراده هلاک
 اولور و غلده ادخار و عصفور و جامه ده قوت و قوت اوزرنه اعتقاد و بونلرک
 امثالی طبائع کییکه هر نوعک بر طبیعته اختصاصی وارد و حدیثده
 کلور که (لولا ان الکلاب ائمة من الائمه لامرت بقتلها) حدیثده اولان
 امت ایله مراد یا جاعت ناسدر که شرفنه و یا کلبنه بناء تخصیص اولنوب
 سائرلرک حالی انلردن مستغاد اولدی و یا خود جمع بریاد در زیر امت
 لقویه ده داخللر در و لوکله سی مضی ایچوند کرک مانسی به و کرک
 مضارع داخل اولسون و کاه اولور که ان کی استقبال ایچون اولور
 (ولامة مؤمنة خیر من مشرکة ولو اعجبکم) کییکه وان اعجبکم دیکدر
 یومقامده دخی لو استقباله مجملدر (یعنی اگر خصوص اوزره جاعت
 ناس که محاسنک در و یا خود جمع بر یا سکار نسنه ایله نافع اولق اوزره
 اجتماع اتسلفانده و بر من الام الکاید سنک منفعتک ایچون الله تعالی سنک
 کتابت و اثبات اندوی نسنه ایله فائده و برلر زیر یا زیلان یوزلمدیغی
 کی یا زیلمان دخی یکیدن دوزلمز (ویونده اشارت ولردر که اشیا الاندر
 یوخسه مؤثرات دکلدر انکیچون اگر ایش انسان الله اولایدی آدم
 قابلی و توح کتعی و ابراهیم آری و موسی فرعون و عم زاده سی
 قاروی و رسول الله علیه وعلیه السلام ابوطالبی و اشالی اختیار

ایدردی ولكن نافع وضار وهادی ومضل الله تعالى اولیٰ حسنیله
 (لیس لك من الامر شیء) دیوهر کار حقّه تقویض و حکمته تعلیق و تقدیر
 احواله قلندی انکچون دندلی که (العبد یدبر والله بقدر) یعنی هر تدبیر
 تقدیر موافق کبیر بلکه اصابت و اخطاء ایدر پس اصابت و اخطائک
 هر پرند حکم الله تعالى نکدر که مقتضای علم و حکمتی ایله حکم ایدر
 و بو حکمنده خطا یوقدر بلکه خطا عبد کدر که تقدیر مخالف اولان
 نسنه بی تدبیر ایدر ومنفعت رجاسیله ماسوايه اعتقاد ایلرمع هذا تقدیر
 واذن آلهی اولدجه نفعه قادر دکلدر **واجمعوا علی ان یضروک**
بشیء لم یضروک الا بشیء قد کتب الله علیک شق اولده لام نفع
 و ثابده علی مضرت ایچوند (لهما ما کسبت و علیهما ما کنسبت)
 ودخی (من عمل صالحا فلنفسه ومن اساء فعلیها) و امثال کبی و ایکی
 محله دخی کاتبیدن مراد لوح علمه اولان تقدیر و ثباتدر قال الله تعالى
 (قل لن یصینا الا ما کتب الله لنا) ای لاجل یعنی لام اعلیه در که
 مکتوب اولان نسنه خیر و شره شامل و اصابت هر برینه محملدر
 یعنی اگر بریاسکا بر نسنه ایله ضار اولیٰ اوزره اجتماع اتسلاصلا برشیء
 ایله ضرر و بر مکه قادر اولمازل مکر که اول ضرری الله تعالى لوح ازلده
 سنک اوزر یکه یازمش اوله چونکه قضا و اذن آلهی اولدجه خلقدن
 نفع و ضرر متصور دکلدر پس جانب خلق نسیان ایدوب نافع وضار
 الله تعالى در دیو عروه توحیده تمسک اتملودر و مقضی اولمیان نسنه نک
 حصولی بمنع اولدیفق بملودر و ظهور مکر و هده قضایه رضا و زید
 و عمرو یوزندن اولدوغنه عدم التفات لازمدر قال الله تعالى (وما هم
 بضارین به من احد الا باذن الله) یعنی اگر سحرک تأثیر و اگر غیری
 ضرر روزیانی اذن آلهی و ارادت حقه در بوجهتدن سرا و ضراده
 ساف دل اولیٰ مقتضای حال محملدر و بوفقر دمشق الشمامه
 قائم حالنده او غلام محمد طاهر بر مرص هائلدن زیاده متغیر اولیچق
 جانب غیبیدن وارد اولدیکه (لایکون مؤمنا بالله و الیوم الاخر من قضی
 نجبه و هو غیر راض بالقضاء) یعنی حقائق ایماندر که فضلا و قدره

ناظر اولوب حقه تسليم ورضا اوزرينه اوله كه بين العبد وبين المولى
 احسن اخلاق بوايكي نسنه در وحق تعالى بيورركه (تريد واريد
 ولا يكون الا ما اراد) يعنى چونكه حقا مرادى ارادتندن تخلف ايلز
 بس عبد اراتى ارات حقه افنا ايلوب كندى مرادى قيدنده اولمق
 كر كدر زيرا اولسه دخی مفيد دكلدر و مرادك خلاقي ظهور ايندكه
 مقبر اوليه زيرا واقع اولان نسنه خط سريدر و حال رخا و بسط و فرحه
 دعواي ترك ايله بلكه شدت و قبض و غم حالنده طقت كتورميه تنكيم
 ستمون المجنون انبساطى رفته يارب هر توجله اهتمام ايدرسك
 سندن بكا خوشدر ديودعوى ايديجك الله تعالى اتي عسر بولله مبتلى
 ايلدى و طاقت كتورميبوب فر ياد و فغانه باشلدى اشته اى مؤمن
 قارك طوق ايكن اولان كلامك ايله آج ايكن اولان كلامك ميانده
 فرق عظيم وارد در هزا و در كه آج ايكن دعوى ايله سن تا كه صدقه
 يهان اوله (اللهم اناسلك العفو والعافية والمعافاة فى الدين والدنيا
 والاخرة وشول هكاملر كه قبض و بسط انلره برابر انلرك خلعت
 حاللى (اولك عبادى حقا) طرازيله معلدر ما عدا سى كذبله مختلط در
 انك ايجون فرقه ناجيه اقل قيلدر زيرا مراد نجات مطلقدر ابراهيم
 بن ادهم نجات كپى والا حشو الجنة اولنلردخى ناجيلدر فاما نجاتلرى
 نجات مقيد و اضافيدر * رفعت الاقلام وجفت الصحف * رفعت
 مجهول وجفت جيم وفاء مشدده ايله معلوم لازمدر اقلام فلك جعيدر
 مايكتب به معناسنه زيرا قلم و قطع اولنور اكر چه اصلنده عرضا
 مقطوع اولانده قط و طولا قطع اولانده قد استعمال اولنور كما قال
 فى القاموس القد القطع المستأصل والمستطيل او الشق طولا انتهى
 پس فلك طولا شقنه قد و عرضا قطعنه قط دبرل و اقاليم سبعة دبرل
 زيرا دنيا يدى سهم اوزرينه مقسوم و مقطوعدر و جفاف بيوستدر كه
 عجم خشكى ايله تفسير ايدر جاف و يابس خشك و رطب تر در و مصفف
 ضمير ايله صحيفه فك جعيدر كه هر نسنه فك مبسوطنه دبرل كاغد كه
 مايكتب به در صحيفه دندليكي عريض و بسط اولانله در و مصفف

ضم جمله صحف مجتمعه اولدیی بر در که مابین الدفین دید کلام بدر (معلوم
اوله که قلم اصل بنده قلم واحد در که قلم اعلی دید کلام بدر و صحیفه دخی
صحیفه واحد در که لوح محفوظ دید کلام بدر و لکن قلم علوی بسیار
و متعلقاتی بیشمار اولمغه ای که بنشدن دخی جمله تعبر اولدی زیرا وارد
اولمش در که الله تعالی قلم اعلایی خلق ایشد که الی یوم القیام حوادث
آیه بی و خلق عالمه متعلق اولان اسماء الهیه بی تعلیم ایدوب اکا اوچیوز
التمش دندان و یردیکه هر دندان اوچیوز التمش در لو بحر علمدن
اغتراف ایدردی و امر ایلدیکه بو علومک جمله سنی کنند نصکره خلق
ایلدیکه نفس کلبه لوحه یازوب تفصیل ایلنه بو سبیدن نفس کلبه
اسم مفصله مظهر اولدی و بو قلم و لوحه عقلی و روحانی دیر لکه
یونلرک علوی لوح معنوی اولان ام الکتاب که علم الله در اتدن مستفاد در
و بولورک علومنه تفسیر و تبدل کلمز بلکه محو و اثباتدن محفوظ در
و بطن ام بولورک ناظر در و شول لوح که عرش اعلانک یمینده اولمق
اوزده موصوف در لوح صور بدر که (بحواله مایشاء و یثبت) مظهر بدر
واحوال مختلفه عالم اکا ناظر در زیر عالم صورت و انک احوالی متغیر
اولمغه در حقائق دکل انک ایچون حقائق الاشیاء ثابته دیندی صور الاشیاء
ثابته دیندی و شول نسته که کلمات ذاتیه ازلیه در حانی اوزرینه
قالدی انک ایچون لوح صوری به کوره سه عید شقی و بالعکس اولدی
افاما لوح معنوی به کوره اولدی زیرا لوح معنویه مثبت اولان
سعادت و شقاوت ذاتیه و لوح صوری ده عارضیه در پس ذاتی اولان
تغیر قبول ایتر عارضی ايسه تبدل اوزرینه در یوم مقامده یعنی حدیث
شر بقده مقصود اولان لوح معنوی حال بدر که قلم اعلی اتی نفس
کلیده ثبت ایشد در که خلاقی اولمق احتمالی بو قدر اگر چه احوال عالم
امور عارضه جهتیه تبدلدن خالی دکلدر نیکیم (کل بوم هو فی شأن)
اکا انصارت ایدر پس دیمک اولور که قلم اعلی صورت ام الکتابی اتساخت
ایدوب نفس کلبه لوحی اوزرینه احوال کاشانی اثبات و رسمدن نصکره
اورادن مرفوع اولدی زیرا کلبه صالح نسته قالدی و لوح دخی

قور یوب خشك اولدی ذرا روبنه خط تازه وضع اولتمیچق رطلو یی
 بیوسته تبدل بولدی و من بعد ایش احوال عارضه به و تعلقات علمیه به
 قالدیکه الی یوم القیام ظهورده در تنکیم دیمشاردن (البیله حبلی) یعنی
 لیله غیب حوادث کوتا کر نه حامله در هر نهار شهادته برتازه ولد ظهور
 ایدوب کلکده در و هر کسک عین ثابته سی نه مقوله احوال اقتضا ایتش
 ایسه عالم خا رجده وجود بولقده در و یونجلی الهی کرچه اصلنده
 احدیت ایله موصوفدر و لکن ظهورات اوقات معینه به منوطدر که
 وجودات و لیل و نههار نجه ایتدیکه عرش محیطک دوردن شون
 عینیه مختلفه تولد ایتکده در اشته کوره لم بوکون حق نیلر دیدکلری
 بومعنادر پس عین واحدده تلون اولسز بلکه اوصافنده اولور
 انک ایچون در لر که ذواته اسطفا اولسز ذرات واحدده به
 واجده در اوصاف ایسه کثرت ایله متصفدر و بهر یوم ییلک بر
 نسمة انسان وجود بولوب بیکی دخی برزخه انتقالده در که کیمی اصلندن
 فرعه کلور و کیمی دخی فرعدن اصله کیندر زیرا بو عالم موطن
 غریبدر که وطن اصلی عالم ارواح و بلکه علم ذات احدیه در
 قال الله تعالی (والیه ترجمون) یعنی حقه رجوع ایتک ضلله قراء نه
 کوره اضطراری و فقه کوره اختیاریدر و علی کل تقدیر رجوع
 مقرر در زیر اسلوله عالم و آدم دوریدر یو خسه خطی دکلدر انکیچون
 بدایت و غایت بر اولوب نهایت دائره بدایتنه ملتقی اولسه کرکدر زیر احقندن
 کانینه حقه کیدر غیره کتمز شول معنادن که غیر یوقدور انکیچون
 غیره باطلدر دیلر زیر احقندن غیره مرجعی بوقدور وجودنک استادی
 حقه در اگر حقایق غیره مستندی اولایدیکه وجودی ذاتی اولمظه در
 بطلان ایله مرصوف اولماردی چونکه وجودی حقدن مستفاد
 اولدی وجود حق ذاتی و حق و وجود خلق عارضی و باطل اولوب
 نور وجود ایتیده ایکن بنه ظلمت عدمده قالدی ای عارف بو کثرته
 مغرور و انک وجود نه مسرور اولمه زیرا حرباء دیدکلری دو بیسه نک
 تلونی شمعدن در ذات حرباء و ذات شمس بر در و لکن بر نوردن بر ذواته

الوان ظهورايتشدر كل ايمدى الوانده قائمه ذاته رجوع ايله مقصود
 اولان كللك رنكى دكلدر بلكه بويى درو بوى دخی كچه چوقدر
 ولكن بوى كل كبی اولماز زيرا كل عرق نبوى بندر وعرق جه
 وجود دن ترشح ايدرس. جناب نبوتك بويى بوى اسم اعظمدر
 انكيچون مشرب محمدیه اولمق جبع احوالك اسنا سیدر وقى روايه
 اخرى * احفظ الله تجده امامك * يقال وجد المطلوب وجدا
 كوعداى صادقه يعنى وجد مصدر ماضى ووجود مصدر مجزى وولدركه
 وجد الشئ وجوده انيلور قال الله تعالى (ووجد الله عنده) بويى
 معلوم اولوركه حقى وجدان ايتك بمكندر انكيچون حقه واصل اولدى
 ديرل ولكن مسافه ايله وصول دكلدر بلكه شهود له در زير اعبده
 حقى اراسته مسافه بوقدر بلكه عبده نسبتله حجاب واردر تنكيم
 (فايذا تولوا فثم وجه الله) عدم مسافه بهو (طال شوق الى لقاء الابرار)
 حجاب عبده داردر زيرا حقتك اشتياق كنديتك محبوب اولدو غندن
 دكلدر بلكه كندى كبی عبد دخی بی حجاب اولمغه مشتاق قدر فاعرف
 (وامام وعنديت وامثالى مقام حضوره اشارتدر يعنى سن حقى ظاهر
 بوياطن امرى اوزدنيسه حفظ ايله تاكه حقى يانكه حاضر بوله سن
 يعنى حضورنى مشاهده به قادر اوله سن واول مشاهده ايله نورانس
 حاصل اولوب ظلمت وحشت زوان بوله وحق اسماء حسناى جامع
 اولمغه قننى اسمك وساطتيله هم اوله واريسه حصوله كله وغائبك
 حاضر اوله وبومقامك اسرار غريبه سنددر كه جناب رسالت امامه
 كندى ذات شريفنه اشارت ايلرز پرا ابن عباس خلفنده اولمق حضرتك
 مقدمنى اقتضا ايدركه معنائى امامدر پس دمك اولوركه رسول الله
 مظهر تام الهى در شوبله كه اكر سن لى حفظ ايلسك حقى حفظ
 ايتش اولور سن وحقى او ككده بولور سن زيرا رسول الله عالم فرقه كوره
 خلق وعالم جمع نسبتله حقدر (وانك مصداق قراندر تنكيم كلور
 (من يظع الرسول فقد اطاع الله) وينه كلور (وما رميت اذ رميت ولكن الله
 رمى) وينه كلور (ان الذين يبايعونك انما يبايعون الله) بوجهندن

بر کپسه نك رسول او كنده اولمق همان حق ائك او كنده اولمق كيدير
 پس قيد و جهت جناب نبوت و اطلاق جناب حقه و اجمعدر (و بومعتای
 انكار ايلين قرآدن و ظاهر و مظهر دن بی خبر در) (ومن تكلم بخلافه
 فعليه كلامه) (لاسلامه لله بل ملامه * تعرف الى الله في الرضاء يعرفك
 في الشدة * بوءه معنى معاني حفظدن اولمقله عاطف ترك اولندی تعرف
 تفعل با شدة احر و يعرفك ثلاثی مجرد در و بوراده مقتضای ظاهر
 يعرف اليك في الشدة و ياخود) اعرف الله في الرضاء يعرفك في الشدة
 ديمك ایدی وجه عدول بودر که تعرف طلب معرفت و تحصیلنده
 تکلفدر بومعنی ايسه حقه کوره متصور دکلدر اگر چه بالله به حل ايله
 اصلاحی دخی ممکندر پس حقه معرفتی بی تکلف و برکال و عبسک
 معرفتی بآنکلف و با نقصاندر که بقدر الطاقه در بوحسه بحسب
 الکنه دکلدر و بوراده تعرف آشنالی معناسن متضمندر زیرا کشينک
 معارفی یعنی معروفتری آشنالی در رضاء فتحله سعة العيش در شدت
 اصيلنده شدنددر که عقد قوی معنا سندر صکره قلبه عقده کنور
 امور شديده ده استعمال اولندی (معنی بودر که ایام سعت و راحتده
 و طبعه ملايم اولان امورک حصولنده حقه اطاعت ايله و امرينه
 مصاعده ايله انکله آشنالی پیدايت حق تعالی دخی سکا اول وجهله
 محازات ايله و ایام مضایقه و محتده و نفسه مکروه اولان امورک
 وجودنده سکا آشنا اولوب مکروهی محبوبه و غیر ملايمی ملايمه
 تبدیل ایده و وفاسيله سنی جفادن تخلص ايله ز پراهرشی اوزرينه
 قدرت تامه سی واردر و اگر بوجهله تعرف بولنسه سندخی ائک
 یاننه مجهول و غریب کی قالوب کنديکه نصرت ایدر هیچ بر آشنا
 بولنسن زیرا حق و جدان ایدن هر مرادی بولور و حق فقدان ایدن جله
 مرادته نائل اولسه دخی آخر محروم قالور و وجدانی فقدانیه بدل اولور
 و العیاض بالله تعالی و بونده حقه معرفت اسناد ایدی مع هذا عالمدر عارف
 دکلدر زیرا معرفت نسیانه مسبوقدر و پردخی جز نیانده مستعملدر
 وجهی بودر که بطریق المشاکله واقع اولمشدر و برسر عظمی دخی

واردر که

وارد در که بومقامده ذکر اول نماز زیرا فقیه و متکلم فیهندن خارج در
 و دیشل در که (لایع الا بل فی سوق الدجاج والله اعلم بالصواب
 والا جاج) بعد از مقاله مذکور نبویه مقالات جامعده دندر که
 عوام و خواصی مقامات کوزه شکره تحریر یضدر زیرا شکر مستحب
 مزید نعمت در کفران مستلزم حرمان و مزید محنت اولد یغنی **کبی**
 و اکثر ناس بومعادن غافل اولوب هوای و شهواته توغل و افهام لری
 سبیلله وقت ابتلاده متحیر قالوب (قلتم انی هذا قل هو من عند انفسکم)
 ماصد فی اولور * واعلم ان ما اخطاء لم یکن لیصیبک * خطاء
 جهندن عدول و اخطاء عدم اصابتدر یعنی اصابت ابرشمنک و بولوق
 و اخطاء خلافدر (لیصیبک لان یصیبک تقدیرنده در لام مکسور
 جاره توکید نفی ایچوند رکه اکالام مجود دخی دیرل زیرا مقام انکارده
 استعمال اولنور و فعل مضارع بومقوله لامدن صکره ان مقدره ایله
 منصوب اولور تنکیم علم نخوده میندر و بونک تقدیری (لم یکن ذا اصابة
 اولم یکن من شاهه الاصابة) دیمکدر تا که حل درست اوله زیرا اول نسنه
 نفس اصابت دکلدر و معنی بودر که و سنک معلوم و متیقنک اولسونکه
 اول نسنه که مقدر اولد یغنی جهندن سکا و اصل دکلدر الی الابد و اصل
 اولوق شائندن دکلدر زیرا ممتنعاند ندر ممتنعک ایسه خارجده وجودی
 اولنر پس سن اندن اوتوری نیچون وجود بولدی دیو غمناک اوله
 و سرقضا و قدره آرزو و جوق و قوفک و ارایسه مقام تسلیم و رضاده
 ثابت قدم اول و سنک ایچون اولیان نسنه نک فوقی سکا عجب کلمسون
 * و ما اصابتک لم یکن لیخطئک * بونک مفرداتی و اعرابی اوایکی کیدر
 یعنی اول نسنه نک که سکا اصابتی مقدر و وصول شتندن اوله البته
 اخطاء ایتمز و بوکون اولد یسه یارن اولور زیرا سهم مری کیدر که
 منزله طوغر اشدرد چونکه رمی حقدر سداد طریق و وصول مقرر در
 و فی الحدیث (اللهم اهدنی و سددنی) یعنی مقصود هدایت طریق
 و سداد سهمندر و اصابت بالسبب و بلا سبب اولمغه شاملدر و حدیث
 قد سیده کلور (قدرت المقادیر و دیرت التدابیر و احکمت الصنع فنی

رضی فله الرضاء منی ومن سخط فله السخط منی) و بودند فهم اول نور که
 خلقی بود باده او چ صنفدر (اولکبسی مقربند که انلر قضای رضا
 و صفاء خاطرله مقابله ایدر لر زرا لطف و قهرک مبدائنه و اصل
 اولمشلردر) و ایکجیبسی ابرار در که انلر مکروه ده صبرله معامله ایلرلر
 یعنی نفسه نقدر کران کلور سه دخی مقتضای ایمان اوزرینه تحمل
 ایدرلر (و او چجیبسی قضایه رد و انکارله مواجهه ایلرلر یا عن اصل
 عدم ایمانلرندن و یا خود کمال ضعیفندن پس لسانله و بالقدر خیره
 و شره دیمک کفایت ایتدی بلکه اعتراف و تصدیق قلبی و خار جده
 ترک جزع و امثالی دخی لازم کلدیکه حقیقت ایمان و تصدیق نشانیدر
 * و اعلم ان النصر مع الصبر * تکریر اعلم مدخولنک شاننه اعتناء دن
 اوتوریدر نصر عون در (صبر نقیصی کراحت ایتدوکی نعمه اوزرینه حبس
 ایتکدر یعنی عبده جیع امورنده نصرت و معونت الهیه صبرله در قال الله
 تعالی (ان الله مع الصابرين) پس تقدیر کلام ان نصر الله مع صبر
 عبده درو بومعنی (و هو معکم) ده اولان معنی تعیین در زبر الله تعالی نیت
 عامه خلقه کوره معنی علم و اطفله در و اصفیا ایله معنی تولی یعنی
 دوستلق و امرلرنده قیامله در قال الله تعالی (و هو یتولی الصالحین) و انبیا
 معنی ائم اوزرینه اقامت حجت ایچون تأیید دعوائله در که معجز الله در
 و خاصه ایله معنی مباسطه و انسله در پس معیت بحسب الحال بومقوله
 معانی به محمولدر زبر ذات الهیه مجهوله اولفله اکا نسبت معیت
 معلوم دکلددر فاحفظه بومقامده گویا دیمکدر که (ان الله مع الصابرين
 بنصره بونده صبرک جلب نصرت مدارینه اشارت وارددر و دیمکدر که
 شدنه واقع اولان آدم مثلاً هجوم اعداء کبی (وما النصر الا من عند الله)
 موجبجه ظهور نصرته دک صبر و ثانی ایتلودر زبر اکنندی نفسیله
 حرکتده و انصار صد دنده اولمقده فائده بوقدر قال الله تعالی
 (واستعينوا بالصبر والصلوة) تکیم بالاده تفسیر اولندی * و ان الفرج
 مع الکرب * فرج قهقین ایله اسمدر انکشاف غم و زوال غصه
 متعاضنه کرب و زنی اوزرینه و کربت ضم ایله شول حزن در که نفس

انسانی اخذاید و مغلوب قله و آنک صاحبیه مکروب دیرل و بودند که
 د عاده (یا فرج الکروب) کلور اصلی کرب الارض دندر که حفرله بری
 قلب ایتکدر کویا حفریری اثاره ایلدوکی کبی غم و حزن دخی نفسی اثاره
 ایدر یعنی برندن قویارب مغلوب و منکوس ایدر و بودخی ماقبلی کبی
 دیمکدر که (وان الله مع المکروب یفرجه و کشف غمه و ازاله حزنه)
 قصبده منفرجه اولنده کلور (اشندی ازمه تنفر جی) بوراده ازمه
 ایکی معنایه کلور بری سنه خط دیمکدر که لایعقل اولانه خطاب عاقل
 منزله سنه تزیلیدن اوتوریدر و مراد حقیقت امر دکلدر بلکه شدنده
 نهایت بلوغه فرج ایله بشارتدر (واریاب مکاشفه نهندنده خطاب
 حقیقه محمولدر زیرا اشیا انلرک عندنده احیادر انکی چون تسبیح و تحمید
 ایدرل و بر معنای دخی بودر که ازمه بر خاتونک اسمیدر که اتی طلق
 یعنی اوغلان بورسی دیدکری شدت اخذایش ایدی جناب نبون
 صلی الله علیه وسلم مطلع اولدقلرنده عنوان مذکور له اکا خطاب
 ایتدیلر یعنی ازمه نصیر ایله تا که عن قریب وضعله منفرجه اولاس
 و یا خود شدنده نهایت ایرش تا که انکشاف غم بولاسن زیرا عند العرب
 شدت نهایت بالغه اولدقده منفرجه اولور نتکیم دیرل (توقع زوالا
 اذ اقبلتم) و قرآنده کلور (امن یجب المضطر اذا دعا) وحد ینده
 کلور که (افضل اعمال امم فرج آلهی به انتظار در انتهی زیرا سیرت
 انبیا در (اللهم یا فارح الهم و یا کاشف الغم فرج عنا غمونا و همونا
 بر خنک یا رحم الراحمین * وان مع العسر یسرا * عسر و یسر
 امور اضافیه دندر که کو جلاک و قولایق دیدکدریدر عسر اولنده لام
 استغراق ایچوند و یسرك تکبیردن هر عسره بر یسر عظیم اولق
 مفهومدر زیرا عسر عدل و یسر فضل بایندندر فضل ایسه عدله
 غالبدر (سؤال اولنور سه که نصر و فرج و یسر معنای صبر و کرب
 و عسر دصکره در زیرا ضدان محل واحد اوزرینه توارد ایتمزل پس
 مع کله سندن مستفاد اولان اصطحابک معنای ندر (جواب بودر که
 کر چه معانی مذکوره تعاقب و بعدیت اوزرینه در نتکیم کلام امام

علی ده کرم الله وجهه کلور (عسر المرء مقده البسر) یعنی نتیجه
 مقدمه دن مؤخر اولدینی کی بسرخی عسردن مؤخر در پس کرچه
 مقصود احدثها آخری معاقبه در ولكن زیاده تسلیه و تنفیس ایچون
 بطریق المبالغه مقارن و متصل کی قیلدی (الحاصل کلمه معده ده
 محی بسرک غایت سرعتی بیان و اشعار واردر کویا همان پی اندر
 پیدر (و بعضی اکابر طریقت پیور دیلر که بوکا معیت امتزاج دیرلر
 یوخسه معیت مقارنت و تعاقب دیمزلر یعنی عسر و یسر بری برله
 مترجدر شویله که اگر عسر بلا یسر اولایدی انسان طاقت کنور میوب
 هلاک اولوردی بورا دندر که پیور ر (لا یکلف الله نفسا الا وسعها)
 و اگر یسر بلا عسر اولایدی بسرخی نه اولدینی معلوم اولمزدی
 زیرا اشیا اضدادیله متبیین اولور تنکیم فقیر و فقر و احتیاج اولایدی
 غنی و غنا و احسان نه اولدینی بلغمزدی و عسر و صقله قلوب اکابر در
 زیرا انلری تجلی الهی به منتهی قیلور انکیچون انلرک ملایم و غیر
 ملایم عن حظ و نصیب لری اوفر در وحیدینه کلور (اشد الناس بلاء
 الانبیاء ثم الامثل فالامثل) و انبیا علیهم السلام خدام تجلی و قضا در
 ولكن هر تجلی ایله واقف اولمزلر که عسره یسرله دعا بیدرلر و قضایه
 رضادن مقضی به رضا لازم کلز بوسیدن مقضی شری دفع ایچون
 مناجات ایلرلر و بوبادندر که بعضی کل آج اولدوقده اغلا ییجی
 بو حال دن بی خبرک بری اکانه اغلر سن دیوتشنج ایتدکده جوابیده
 رب العالمین بی اغلامق ایچون آج ایتدی دیدی پس کامل اولان
 ظاهری ایله مباشرت اسبابه مراجعت ایلر زیرا بونده سنت نبویه به
 اتباع واردر تنکیم جناب نبوتک علیه الصلاة والسلام حین صلاتده
 قدم مبارکه سن عقرب لدغ ایتدکده بعد السلام برای سلامت
 و عافیت ماء ملح کنوردب اول محله سور دیلر و عقربه لعنت ایتدیلر
 زیرا بی به اذیت اتی قتل کیدر قتلده ایسه اشتداد غضب الله واردر
 بوجهتیدندر که بعضی موزیاتک خصوصاً که عقربک حل و حرمده
 قتلی مشر و ع و قتلی مشاب اولدی و فقهاء دبعش لردر که حیوان

یا جلب منفعت و یا دفع مضرت همچون قتل اولئور دود قزوئحل هسل
 وحیه و سباع حیوانات و طیور کبی و بو تقرر اندن اخذ اولئسدیکه
 عسر صورت غضبیده رجتسدر زیر تریه الهیه بایندندر آنکیچون
 قرأند ککوز (ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض) یعنی اکثر ناسه
 قابض اسمبله لیجلی ابتدیکی رجتسنددر که انلردن بغی و ظلم و فساد
 رفع ایچوندر و بو جهتدن (والله یقبض ویبسط) اینسده قبض
 تقدیم اولندی وشول موضعه که اسم باسطک اثری ظاهر و حکمی
 مبسوطدر آنک امتحانندن اقل قلیل خلاص اولمش و نجات بولمشدر
 العشرون

معلوم اوله که بو احادیث ار بعین اصلسده امام نواوی تربی اولوب
 بو مخه دك لفظ حدیثی تصریح و بوندن الی آخر استکاب طی ایتمسی
 سبیلله بو معنایه واقف اولندر دخی نسخیه لنده اکا تابع اولمشلردر
 (عشرون ابکی عشره دیمکدر که یکر میدر قال الله تعالی (ان یکن
 منکم عشرون) پس جمعه ملحقدر یو خسه جمع دکلدر اولو کبی والا
 ثلثونه عشرون دیمک لازم ککوز که او چ عشره در ومفردک آخرینه
 و اولحوق حالت رفعتیه یا حالت نصب و جرئه کوره در ونون یا حر کنند
 عوضدر المسلمون کبی لامله و یا تنویندن عوضدر مسلمی کبی اضافله
 ز را اصلی تنویندر پس و او ونون علامت جمعدر و ثلثون او چ عشر
 وار بعون دورت عشره در وهکذا الی التسعین که بونلردخی عشرون کبی
 ملحقات جمعدر یو خسه ثلثون ثلثه کجی دکلدر وهکذا و بوراده
 یکر می حدیثدن مراد بقریته المقام مجازا یکر منجی در اگر چه فی الحقیقه
 معدود یکر میدر الحاصل صورت جمعه و مر کیده معنای تصبیر
 بو قدر زیر تصبیر اسم فاعل اشتقاقته محتاجدر (ثالث ثلثه) کبی
 صورت جمع و ترکیبیده ایسه بو اشتقاقه امکان بو قدر پس عشرونه
 یکر منجی و اون طقفوزی یکر می قلیبی دیمک مجازدر *ان مما ادرك الناس
 من کلام النبوة الاولى* من اولی تبیعض وثانیه ماء موصوله بی بیان
 ایچوندر ای من جمله ما وصلوا الیه منه ولحقوه وظفروا به (و ادراک

بلوغدر اصلنده درك دندر كه قصی قعر البحر در پس ادراك برنسنه نك
 اقصاسنه بالغ اولمقدر يقال ادراك الصبي ای بلغ غايه الصبا وذلك
 حين البلوغ بوجهتمدن قرأته كلور (لاندركه الابصار) یعنی ابصار
 انی احاطه ایدوب كنهنه بالغ اولماز بلكه ادراك ایتدیكى مرتبه ر بویتدر
 وناس مرفوع اولورسه ادركك فاعلى اولوب عائد محذوف اولور
 ایدركه الناس معناسنه واکر منسوب اولورسه عائد ضمیر فاعلدر ای
 من الذى بلغ الناس ای ما اتفقت علیه الشرائع (و نبوت اولی دن مراد
 نبوت متقدمه در كه یوز یكرمی دروت یسك و یاخود ابکیوز یكرمی
 دروت یسك نبوتدر و نبوت متأخره نبوت محمدیه در و كلامك نبوت
 اضافتمدن فهم اولور كه كلام آتی نتایج ونحی دندر كه نبوت انده
 متفقه در یعنی حياء جله شرایعده مندوبدر كه اوزرینه نسخ جاری
 و طاری اولامشدر پس كلام مذکور بخصوصه برنجی به مضاف
 دكلدر بلكه عموم اوزرینه در (معنای كلام بودركه كلام انبیاان بین
 الناس باقی قانوب ادراك ایدكلری نسنه دندر بو كلام كه اذالم تستقی
 جله سیدر پس اذلم تستقی الخ هذا الكلام تا ویلی ایله انك اسمیدر
 و به ضیلر بوراده ناسی جاهلیت ایله تفسیر اتمشدر ای ادراك الجاهلیة
 وتوارد علیه من بعدهم ای آخر ما تعلق به اهل الجاهلیة من كلام
 النبوة الاولى انتهى (جاهلیت بعثت نبویه به قریب اولان زماندر كه
 شرع سابق منقرض ووحی لاحق هنوز ظاهر اولمديغندن جهالت
 كثرته و هوای نفس متابعیت و فرته ایدی * اذالم تستقی فاصنع
 ما شئت * استجیا و حياء نفس برنسنه دن مقبض اولوب ملامتدن حذرا
 انی ترك اتمكددر پس حياء حیاتدندر زیر خوف مذمتدن انساك
 حیاتی مؤف و متقصد اولور قاله الكرماني وجائزدر كه خیادن اولاكه
 مطر معناسنه در زیر مطرله ارض حیات بولدیغی كبی حیا ایله دخی
 فعل و ترك حیات بولور زیر حیا اهلی اولان معروفی ایشلر و شكری
 ترك ایلر و حیاترك معناسنه دخی كلور يقال استجیا ای استبقا قال الله
 تعالى (ان الله لا يستجی ان یضرب مثلا ما بعوضه) ای لا یترك زیر

شرمسار اولان کیمسه نجافته مؤدی اولان نسنه بی ترک ایدر (و حیاء
 نفسانی کشف عورت و جاع بین الناس و امثالیدر و حیاء ایمانی
 خوفا من الله مؤمنی معاصیدن منع ایدن حالتدر بوجهندن دیدیلر که
 حیاء خیر دنیا و آخرتی جامعدر زیر اهل حیاءک فعل و ترکی شرعه
 مطابقدر و بومعنادن حدیثه کلور (الحیاء هو الدین کله) صنع اجاده
 فعلدر و بوراده مطلق فعل معنسنه در (و مشیت اکوانده مستعملدر
 و ارادت اندن اعددر که احکامده دخی جاریدر (و معنای حدیث
 بودر که فتن من حیاء اخرسک پس مراداند یکک نشنه بی ایشله یعنی
 خلعتی موافقه سؤدن کف ایدن حیاءدر چونکه حیایی رفض ایده کویا
 هر ضلالتی ارتکاب و هر سیئه بی تعاطی ایله مأمور کی اولور پس
 امر و عیده محمولدر (اعملوا ما شئتم) کی یعنی نه درسک ایشله و لکن
 عملکده خیر اولما یجیق عاقبت بی حیاء لکده کور مجازات اولورسک
 (و بعضیلر دیدیلر که لفظی امر و معنایی خبردر که صنعت ماشت
 دیمکدر تنکیم حدیثه کلور) فلینبوا مقعده من النار ای قبتبواء
 مقعده منها و بودخی تهدیده محمولدر (و بعضیلر دیمشلدردر که
 فتن اشد یکک نسنه عندالله و عندالناس حیاء و نجائی مستلزم اولور
 اموردن اولسه مبالات تمیوب اتی ایشله زیرای ضرر در پس امر باحت
 ایجون اولور و لکن مقتضای ظاهر و عیده محمول اولمقدردر آیت
 سابقهیه مطابق اولان بومعنادر و علی کل تقدیر بونده حیایی مدح و بی
 حیائی ذم وارد و هر نه مدوح اولورسه حیاء و جله مذموم اولان
 بی حیاءلقدن کلور (و امر و نهی و استکشافی مشکله مانع اولان حیاء
 مذمومدر و حیاء کرجه عزیزدر و لکن بعض مراتبی کسبله دخی
 حاصل اولور و سبب حیاء مراقبه و معرفه الله در (و بعض اکابر
 پیور مشلدردر که غسل و جهده فرض بودر که الله تعالی دن سنی نهی
 ایتدیک یی کور مکدن و یا امر ایتدیک یی یرده فقیداندن حیاءیده سک
 و حنت اولان بودر که خلوت مکده کشف عورتدن حیاء ایله سک زیر
 الله تعالی اندن استحیا اولمغه اولادر و بونی دخی بلورسن که اجزاء

وجود کدن هر جزئی الله تعالى کوز میجدر پس بومعنی بس ایکن
نوجهله اکافر شوبلا ضروره کشف عورت ایدرسک و ضرورت
جائنده بله منلا بیت الخلاء ده کشف عورت اندک کرده بعض صلحا
حیا زدن سر زدن ستر ایدر زدی و منکو حه و جاریه سنک عورتنه
نظر اتمک دخی بویله در اگر چه شرعه هر جزئنه نظر مباحدر
ولکن استعمال حیا افضل و اولادر (والحاصل مؤمن بلور که
الله تعالى نک علم و مشاهده سی هر حاله شاملدر بیوزدن اهل حیا
اولی کر کدر نا که انی هیچ بوجهله بی ادب لکده کورمه و اخر جیل
اولا جفی نسته بی ترک ایده زیرا الله تعالى یوم قیامته ایندیکی اعمالی
کننده تقرر اندور یحک زیاده نجل و منفعل اولسه کر کدر پس بوراده
حیا ایلبه تا که اوراده نجل اولیه خصوصا الله تعالى قیامته
ذو شیه دن استحیا اتسه کر کدر پس صاچ و صفالك آغره و سن اندن
نوجهله حیا اتمیه سک (ودیمشدر که انساندن قوت حیا باطل اولسه
بردخی علاج پذیر اولماز و حق تعالى آنی نفسی ایله تخلیه ایدر تنکیم
برطیب حاذق میرضک من بعد قابل علاج اولدیغن بلسه حال
اوزنه ترک ایلر و آخر هلاک اولور (وحضرت عثمانک رضی الله عنه
حباسی اول غایته ارمش ایدی که بیت مظلمه اغسال ایلردی حیاء
من الله تعالى و انک کلماتند ندر که) ما کذبت منذ اسلمت و ما مست
فرجی بالیین منذ بايعت النبي صلی الله علیه وسلم ولا اکلت الکراث
ونحوه منذ قرأت القرآن) انتهى و حضرت علی دن کرم الله وجهه
منقولدر که رسول اللهک مبارک یوزنه نظر ایدلدن بری ادب پریمه
نظر اتمدم زیرا اول دیده که جاله آجله غیره التفات و خصوصا سوأیه
نظر سزا دکلدر (وعبدالله بن زید الانصاری که اینداملکدن اذانی
اشیدن صحابیدر رضی الله عنه انتقال نبویدن صکره بر کون کلوب
قبر منیفه اوزنه دوشوب یارب بی اعمی ایله زیرا بوجشم بکا جمال
حبیبی کورمک ایچون ایدی پس من بعدانی کورمین کوزی نلرم
دیوجسک اوراده حق تعالى د عاسنی مستجاب ایلیوب اوله حالت ایله

قیام ایدوب کندنی (و دیمشار در که حیاء و جوه اوزرنه در حیاء
 جنا بتدر آدمک علیه السلام حالی کییکه شهره منهبه دن اکل ایدوب
 اوزرندن لباسی مزروع اولیحق فرار ایلدی بزدمی فرار ایدرسک
 یا آدم دندلده بل حیاء منک دیو جواب و بر دی و حیاء
 کرمدر فخر عالمک صلی الله علیه وسلم حیاسی کبی تنکیم قرآند کلور
 (ان ذلکم کان بورذی النبی فیستحبی منکم) یعنی بعد اکل الطعام خانه
 رسولده مکت ایتکوز اتی به حضور ایدر و سمری خانه دن اخراج ایتکدن
 حیاء ایلر (والله لایستحبی من الحق) بوجهتدن (فاذا طعمتم فانتشروا)
 دیو انتشارله امر ایلدی و بوئدن فهم اولندیکه جناب رسالت خلقک
 هینی یوزنه اورمزو بالطبع مکروه اولان نسندن تعافل ایلردی
 (و حیاء حشمتدر که مها بتدن انقباض و سکوندر تنکیم حضرت علی
 رضی الله عنه حکم مذی ندر دیو جناب نبوته سؤالدن احشام ایدوب
 سؤالی مقداده احاله ایلدی وجه احشام فاطمه زهرا تک رضی الله
 عنها تحت نکاح علی ده اولدو غیدر ز برامذی اهلی ایلله ملاعبه
 و تقییلدن احلیله خارج اولان رطو بتدر (و حیاء استحقاردر
 حضرت موسی علیه السلام حالی کییکه مناجاتنده یارب بکا بعض
 حاجات ضروریه عارض اولور که حقارتندن سکا عرض ایتکدن
 حیاء ایدرم دیدکده جناب رحمن و رحیم بیوردیکه باموسی ملج عین
 و علف شانکه وارنجیه بتدن طلب ایلله و او تائمه زیر خالق استما یوزندن
 مخلوقک هر مرتبه سنه نزول ایدر و عیب اولماز و اگر ملوک بو ارتباطی
 بیلدی انلر دخی رعایا ایلله بو معامله بی ایدردی و لکن ادرا که سر
 خلافت لازمدر خلافت ایسه انبیا و اولیاده اولور (و حیاء انفساندر
 حیاء باری تعالی کییکه یوم قیامتده عبد صراطی عبور ایتد کد نصکره
 بدینه بر مهرلو کاغد و بروب دروننده یازمشکه فعلت و فعلت و لکن
 علی ملا الناس شرمسار اولیه سن دیو ذنوبکی اظهار و عیوبکی
 کشف ایتدم یوری مغفرت ایتدم دیه (و الحمد لله علی انعامه و افضاله
 و علی انواع کرمه و نواله) و ایدر که حضرت آدم علیه السلام

عقل و حیا و ایمان عرض اولند قدسه آدم عقلی قبول اید بچک ایمان
و حیا دخی عقله تابع اولدیلر پس بی عقل اولان کیمسه نک یعنی احقک
حیا و ایمانی اولماز شول جهندنکه عقل علمت آلتیدر چونکه واسطه
بولنیمه موسوط الیه دخی وجود بولماز و علم و معرفت اولیجق
حیا ندن حاصل اولور یو مضادندر که خارجده مکان حیا بصر
وداخلده بصیرتدر انکیچون احماده حیا اولماز چونکه بصیرت
مفتوحه اوله بصر دخی اکا تابع اولور و اعمی اولدینی صورتده دخی
بصیرتک انکشافی انی من کل الوجوه حیا به جل ایدر زیرا اکامل
اولان انسانه غائب و حاضر و محاب و کشف و عمی و ابصار
برابر در (فلیکن عقلک من العقل الاول حتی یکون علمک من الفیض
الایقدس المعول و یکون جمیع الخلق عندک حقیقه دون مثول
* الحادی والعشرون *

حادی بالاده حادی عشرده میندر واحد واحد وحد ندن مشتقد
انفراد معناسنه احد اصلنده وحد در که صفت مشبهه در وحید
و منفر معناسنه علی خلاف القیاس و اوی همزه به قلب اولمشدر
نبتده احد شایعدر احد و عشرون کبی واحد دکل ولکن
معنای جعل و نصیر که برنجی دیمکدر واحدن لخذ اولنوب بعد
القلب حادی دلمشدر * قال سفیان بن عبدالله * الثقی رضی الله عنه
سفیان ثلث سین ایله سنی دندر سعی و زنی اوزرینه صاور مقی
معناسنه که عجم دامیدن ایله تعبیر ایدر (وسفیانی دیدکریکه زمان
مهدی ده ظهور ابدوب شامده قتل اولنسه کرکدر بنی سفیانندن
برکیمسه در و جائزدر که هراتده سفیانه دیدکری قریه به منسوب اوله
(ثقی حرکت ایله ثقیفه منسوبدر ثقیف امیر و زنی اوزرینه هوازندن
ابوقبیلهدر که اسمی قسی بن منبه بن بکر بن هوازندر سفیان مذکور
حضرت عمرک رضی الله عنه ایام خلافتده طائف اوزرینه عاملی ایدی
(عامل انواع زکاتی جمع و محصله سعی ایدن کیمسه در قال الله تعالی
(و العالمین علیها) عاشر طریق اوزرینه منسوب و موکل اولان

کیمسه در که مسلمان ربع عشر اخذ ایدر که اول سنه نك زکاتی برین
 محسوب اولور و ذمیدن نصف عشر و حر پیدن تمام عشر اکور
 اگر ماللری نصابه بالغ اولور سه والا فلا (وشول عشر که بالمقدار
 معناسند در انک حقنده حدینده کلور (لایدخل الجنة صاحب مکس)
 یعنی اهل سوقدن وطریقه مرور ایدن کیمسه لك متاعندن باج المی
 فعل جاهلیتدر که شرعا منهدر تنکیم بواعصار ده شایعدر زیر
 اهل عرفك زیاده طبقاتی واردر شویله که مکرك دیواخذ ایدر کلری زکاة
 واجب اولان مرتبه لك ضعفی در سنه واحده ده هر مرور واقع اولان
 اسکالر دن دخی نهی کچور رزل مع هذا حدینده کلور (لانیاء فی الصدقة)
 یعنی برسنده ایکی کره زکاة ویرمک والمی مشروع دکلدر و بومقوله
 عنقله اخذ اولتان اموالک بدل زکاة اولدوغنده شبهه واردر دیو
 بعض فقهاء اعاده زکاة ایله قوی ویردیلر زیرا مال مأخوذ موضع
 زکاته وضع اولنمیجی زکاته یکمز * قلت یارسول الله * رسول الله
 جناب نبوتک القاب مشرفه سندندر نبی الله و امثالی کی پس اسملری ایله
 ذکر ایتک (لانیجملوا دعاء الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا) نصی ایله
 منهدر و بعض جهله اعرابک یا محمد دیو ندا و خطاب ایتدکلری
 مقام تعظیمده قدملری اولدیفندن و امر الهی بی بلند کلرندندر
 تنکیم بو بابه متعلق بر مقدار بیان حدیث ثانیده مرور ایتشددر
 و آی اول تابعه که متبوعی تعظیمده قاصر اوله خصوصاً که متبوعی
 معلم دین و لاسیما شارع اعظم اوله * قل لی فی الاسلام قولاً * قل لی ده
 لام نبایغ ایچو ندر قلت له بلغت الیه دیمکدر و قل لی فی الاسلام
 قولاً اوصنی فی باب الدین دیمکدر تنکیم ~~کلام~~ کلام علی ده کرم الله
 وجهه کلور (قلت یارسول الله اوصنی فقال قل ربی ثم استقم قال
 قلت ربی الله و مانوفی الابالله علیه توکلت و الیه انیب فقال لیهنک
 العلم ابالحسن) پس فی الاسلام امور دنیویه دن احتراز در اگر چه
 شان نبوت امور دنیویه ایله توصیه دکلدر و لکن سائلک کمال حرصی
 و دینده اخلاصی اولمقله اسلامله تقید ایتدی (مضای کلام بودر که

یا رسول الله باب دینده بکا بر قول وافی و کلام کافی شویله و بر امر مفید
جامع توصیه و تبلیغ ایله که آنکله متفع اولایم وافی کند بیه صرمایه
سعادت بله یم * لا اسأل عنه احدا غیرک * بعض روایانده احدا بعدک
واقع اولمشدر یعنی اول معنادن سندن غیر ی هیچ بر کیمسه یه و یاسکا
مؤالدن صکره بر فردہ دخی سؤاله محتاج اولماین مقصودی جناب
نبوتی کاله بیان و کلامنک جامعیتی عیساندر یعنی خصوص دینده
سنک بکا کلامک هروجهله حسب حال و لفظک انفع الالفاظ و مقالک
اجمع المقال در * قال صلی الله علیه وسلم فی جواب سؤاله قل آمنت
بالله * ایمان اجمالی کلمه شهادتک مفهومی و ایمان تفصیلی آمنت بالله
و ملائکتک الخ جمله سنک مضمونی در و کلمه شهادت شعب ایمانده در ج
اولندیغی لفظی حسبیه و الا بحسب المعنی اساس الکمل در و بو تفصیلک
فروع کثیره سی واردر که ایمان زیاده و نقصان قبول ایدر دیکلری
اکاد اژدر و الا ایمان فطری که مؤمن انک اوزرینه مقبوض اولور
زیاده و نقصان قبول ایتمز و ایمان کر چه مرتبه غیبدر و لکن عدم
زیاده شهادت حدنه ایرمدیکه معتبر دکلدر علامتی بودر که نفس عالمه
اندن یعنی مؤمندن امان ساری اوله شویله که وجود نده و ماننده
و متعلقانده هر کس امن اوزره اوله تنکیم مؤمن لفظنک مؤداسی بودر
و بوندن فهم اولنور که ایمان هر چند مکارم اخلاق مستلزم اولسه
دخی مکارمک هر بری جلی دکلدر بلکه نیجه سی کسبه منوطدر و الا
افعل لاتفعل دیو امر و نهی وارد اولمازدی و گاه اولور که مکارم یعنی
غیر متعلق اولان اخلاق حسنه بلا ایمان دخی اولور و انک هر دارده
صاحبیه ثمره سی واردر تنکیم ابوطالب حقنده واقع اولمشدر
و بومقامه متعلق بعض کلمات مفیده بالادعدر (و بو تقریردن مأخوذ
اولدیکم الله تعالی یه و رسول الله و کتوردیکی نسنه یه اجمالا و تفصیلا
ایمان لازمدر کرک بعض متعلقات ایمان کنندنه و اصل اولسون و کرک
اولسون زیرا فی نفس الامر نبوتی کافیدر (و ایمان اولاتو حیدر تقلیدی
و ثابیا برهان عقلی و ثالثا توحید عیانیدر که هر فعل و وصف و ذات

فی الحقیقه حقك اولدیغنی مشاهده در (واسلام ایمانك قشری کبیر که
انقیاد فرغیدر و كذلك درجات ایمانك اول توبه در اندن الله تعالیك
قابل التوبه اولدیغنی تصدیق و افعال عباد اوزرینه دائما مطلع اولدیغنی
مراقبه در و بوصفت اوزرینه اولان کیمسه بردخی امر مکر و هدن
نهی اینسه هر نفدر اول مکر و همی ایشلمکه رغبتی اولسه دخی دوستك
اطلاعتدن الم چکوب ایشلمز (پس حق علیهم نهی ایدوب مطلع اولدیغنی
نسنه بی نیجه ایشلار و بعده درجات ایماندن بری دخی صفت اخلاصه
عمل صالح اوزرینه ثباتد که اکا ثابت دیول انکیچون بو وجهله تحقیق
توبه ایتمن کیمسه منب الی الله اولمز ایشته شیخ الله توبه و انابت بو یله
اولور و الا یحذر قیل و قالدر و بعده اعمال صالحه زدیانی ایله درجات عالیله به
ترقیدر که مراتب مشاهده در تنکیم حدیثه کلور (من عمل بما علم و ربه الله
علم ما لم یعلم) یعنی علم شرعی ایله عامل اولان علم حقیقی به و اصل اولور که
علم لدنی دید کلریدر و اصل السعادات ایمان و علو درجات علمه در
و علم و ایمانی جامع اولان کیمسه اقصای درجاته بالغدر پس معارف الهیه
و مشاهده حقیقه ایمان و عمل صالح و تقوی و سلوک اوزرینه مبتددر
والا معتبر دکلدر و كذلك سالك قول و فعلنی مشاهده می علی ایله ایتیه بلکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم قول و فعلنه متابعت ایلله و هر حالنی
ایمان اوزرینه یناقله الحاصل ایمانله عیان اراسنده مواخات ایده فاعلم
ذلك (بعد ذلآ آمنت بالله دیمکله آمرده تافین ذکر وارد که اتدن
مقصود عموما شراعی تعلیمدر زرا دور سنبله که بدی یک سنه در مرتبه
توحیددر که لا اله الا الله در و یک سنه دخی مرتبه محمد رسول الله در
پس بویکی کلمه جمیع شراعی جامع اولمش اولور انکیچون اهل توحید
حقانی جاهل اولماز بلکه شراعی مقرر به عالم اولور زرا علم بالله
بو علم اوزرینه مبتددر (و كذلك الباس خرقه که بین الصوفیه شایعدر
اخلاق حسیده و حقائق اسمایی الباس صورتیدر و قلنسوه دخی
بو یله در که تاج دید کلریدر پس قلنسوه تاج اولیجی خرقه دخی معناده
خلعت شاهی اولوب صوفینك صورتده درویش و معناده سلطان

اولدیغی ظاهراولور تنکیم بعض آئارده سکولور (هم الملوک تحت
الاطهار) والباس خرقه اصلنده جناب رسالتدن صلی الله علیه وسلم
منواریندر زیر انصاری نجران ایله ماده اینهالده تنکیم کلور (تم بنهل
قبحعل لعنة الله علی الکاذبین) آل عبای بیعی امام علی وحضرت
فاطمه و امام حسن و امام حسین رضی الله عنهم برسیاه عبادن خرقه
ایچمه آلوب انلری ستر ایتشدی و حدیث قدسیده کلور (ماوسعی ارضی
ولامعائی ولكن وسعی قلب عبدي) یعنی قلب حقائق اشعیایی
واسعایی مشتمل واسما دخی حقک لباسی کیدر اشنه انسان کاملک
رداء الکبریاء اولدیضک سری بودر قال الله تعالی (ولباس التقوی
ذلک خیر) فافهم جدا چونکه فخر عالم امام علی به اول خرقه سیاهی
الباس ایلدی تاکه نور داتده ظلمت کونی مشاهده ایله و بلکه ظل
حقیق بی مطالعده قله علی دخی کرچه کیمیل بن زیاد ی محرم راز ایدندی
ولکن فی الحقیقه خرقه بی حسن بصری به الباس ایلدی کرک سن ظاهرده
طوت و کرک باطنده زیر اعمد ثلر حسنک امام علی دن سماعنی وانکله
صحبتنی انکار ایتشلدردر و لکن صوفیه نک نظری عالم معشاه اولان
معاملاته دخی شاملدر تنکیم منصور حلاجک روحی بوزاللی سسنددن
صکره شیخ عطاره نجلی ایلدی وصاحب القصیده البردیه شیخ محمد
بوصیری به عالم معشاه برده نیویه الباس اولتوب مرض فلجدن انکله
خلاص اولدی (والی هذا الان ختم الاولیا بوزندن ارباب اسمعاده
انفاس رجائیه واصل اولمقددر) والحمد لله تعالی من لم يدق
من هذه المائدة لم يعرفه وانره لا يزال عند الحاجل وهو المرء الرسمى
التقليدي (وتلقين ذكر والباس خرقه نک تنماتندن بوراده برنکته جلیله
دخی قالدیکه جناب نبوتک امام علی نک عمامه سنی بند ایدوب طرفتی
وراء ظهره ارخاه ایتدک کزیدر که طبلستان دیدک کزیدر که عمامه نک
زیاده سیدر و سیری بودر که انک صلحی هرینه نظر و یامس ایتسه
نموز یاده لک بولور تنکیم عمل مذکور دن صکره امام علی برکف یعنی
برآوج ضوایله آبدست اولور لدی و بزجوب بازه یعنی برقارش جوق

تقدیر مراد ایدر رسیه اولقدر اوز انور دی و علی هذا استه طیلسان اهل
توحیدك ظاهری قصیر و باطنی طویلدر و طیلسان اهل انکار ایسه
بالعکسدر یعنی ظاهری طویل و باطنی قصیردر ز برای روح و بی رکتدر
کل ایددی تقلیدی قونحقیق یولنه کت و محققه تشبیه و انک اخلاقیه
تخلق ایت * ثم استقم * ثم اصلنده تراخی زمان ایچون اولغله بعض علماء
رسوم اکاجل ایدوب معناده دیمشدر در که آمنت بالله دیدکدن صکره
اقرار و مقتضیاتی اوزرینه ثابت اول شو یله که فدهک قلبا و قالبا
طریق عبودیتدن بصفه الدوام الی وقت الوفاة زال و تخطی اولسون
بس یونده کل عبادات و جملة اعتقادات داخل اولور و کفار فروع
اسلامه مخاطب اولقی لازم کلز برا اعمال ایماندن متأخردر فر عک
اصلندن تأخیری کی و بومعنی کر چه ظاهر مذ هیدر و لکن باطن
مذیبه مخالفدر ز برا علماء ظاهر دن بر فرقه و جمیع علماء حقائق کفاره
فروعله مخاطب اوللارینه ذاهب اولشدر در بوجهندن اولی اولان ثم بی
تراخی رتی ایچون استعاره ایتکدر در برا عند العرب بومعنی دخی شابعدر
ورته نک معنای بودر که استقامت نهایت حال و مقصود بالذات
اولغله مبدادن یعنی اقرار مجروددن اعلادر بس ایمان اوزرینه استقامت
لازمدر الحاصل استقامت منهج مستقیمه لزوم والی آخر الحال
اولکی حال اوزرینه دوامدر بورادندر که دیزل بر سنه نک بالکر وجودن
اسمه بلکه وجودندن صکره بقاسن دخی طلب ایله (نظر ایله که
گذشه نورله طلوعندن صکره کسوف واقع اولسه اختلاف عالم حاصل
اولور و اول کون شمسه انقاع اولما یوب کون کیچه مثابه سسند قالدور
و بوندن اخذ اولندی بکه بوراده استقامندن مراد استقامت مطلقه
نکدر که سوره هودده کلور (ما من دابة الا هو آخذ بناصيتها ان ربي
علی صراط مستقیم) ز برا بو استقامتده جمله خلق مشترک اولغله
سعادت متعینه بو قدر که بوراده ضلالت عین هدایتدر بلکه مقصود
استقامت مقیده در که الله تعالی نک ام اوزرینه الزام ایلدوی شرائع
حقه در و برن شریعتن جمله بی جامعدر (واستقامت اعتدال و اندن

ثبات در تنگیم آنصار من اولندی و بوحالت اعتدالیه حقّه وانک اوزرینه
 ثبات زیاده عسیر اولغله جنب نبوت بیوردیکه (شبثی هود و اخواتها)
 زیر اسوره هودده (فاسنقم کما مرت) و لود اولشد و بوراده کما مرت
 خطابندن مفهومدر که حقیقت استقامت رسول الله مخصوصدر که
 انکله مخاطب اولان اودرا نکچون امته خطاب ایدوب بیوردر (استقیما
 ولن تحصوا اولوان تطبقوا) یعنی ای اصحاب و امت استقامت ایدیکوز
 اگر چه نهایت و حقیقت ایرمه هر کسک کوجی بتزیرا انسان نشاء سی
 وقوای ظاهره و باطنه سی جهندن صفات و اخلاق طبعیه و روحانیه بی
 مشتملدر که هر یریک طرف افراط و تفریط واردر که واجب اولان
 معرفت وسط وانک اوزرینه بقادر بین البخل و الاسراف وسط کی
 (و بعض صحابه ترهیب و صیام دهر و قیام لیلده استشاره ایدوب جنب
 نبوت دخی اول حالتدن اتی زجر ایتد کد فصره بیوردی) (ان لنفسک
 غلیک حقا و لنزوجک علیک حقاً و لنزورک علیک حقاً فصیر و افطر
 و قم و نم) و مرو بدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرت عمری
 رضی الله عنه صلاة تمجده رفعت صوته قرأت ایدر کورد کده سببه
 جهردن سؤال ایدیک (اوقفه الوستان و اطرد الشیطان) دیو جواب
 و برد کده جنب نبوت بیوردی که (اخفض من صوتک قليلا) و حضرت
 ابی بکر رضی الله عنه خفض صوته اوقور ~~صوت~~ کورد کده انک دخی
 سینندن سؤال ایدیک (قد اسمعت من ناجت) دیو جواب و برد کده
 جنب رسالت بیوردیکه (ارفع من صوتک قليلا) یعنی ایکسنی دخی
 صفت اعتداله از شد ایلدی و شجاعت که بین التهور و الجبن صفت
 متوسطدر و بلاغت که بین الایجاز و المجفف و الاطباب المفرط حالت
 معتدله در و سایر احوال دخی اکا قیاس اولنه و شریعت محمدیه
 هر ترغیب و ترهیب و حال و حکم و صفت و خلقیده میران اعتدالک
 یانه تکمل ایشدر حتی مذمومه اینچون دخی مصارف تعیین ایشدر که
 اول مصارفده استعمال اولنسه محموده اولو منع لله و بقض لله کی
 نورادن بعض عرفام دیشدر که (یت) خون پدر حلال دان کریمه

کشد ترا (و نکشد حرام دان شیر حلال مادری) یعنی اگر پدر ک
 قانی یعنی اتی قتل ایتک سنی حقه جذب ایدوب سبب و صولک او اورسه
 اتی حلال یدل تنکیم صدراولده هریده ولد مؤمن والد کافره قلیج
 جگر دی واکر سنی حقه چکمیوب حقه بدن انقطاعکه باعث او اورسه
 مادریک شیر حلالنی حرام پیل و مص ایتنه تنکیم نیجه لربا خلاق
 ساولان زانه اولادن امر برعمشدر تا که (الرضاع بفیر الطباع) موجب
 یضیر طبع واقع اولیه (بعثذا بعض روا یاقده حدیث سفینده زیاده
 وارد که) قلت یا رسول الله ما اخوف ما یحاف علی قال هذا فاخذ بلسان
 نفسه یعنی بنم اوزریمه زیاده خوف اولثور نیدرید که جناب نبوت
 دخی کندی لسانن طوئوب شودر دیو لسانلر نه اشارت ایتدیلر
 وقبض لسان و کفله رمز ایتدیلر که عالم اولان کیمسه علمی ایله ایتد
 ککندی عل ایدوب بعده ساثرله تعلیم ایتک لازمدر و الا
 مذموم و منهیدر تنکیم قرآنده مواقع متعدده ده واقعتدر
 * الثاني والعشرون *

* قال جابر بن عبد الله الانصاري رضي الله عنهما * جابر جردندر
 اصلاح معناسنه تنکیم کلام امام علی ده کرم الله وجهه کلور (یا جابر
 کل کسیر و مسهل کل صبر) ای یا مصلح دیمکدر جابر کثرت روايته
 مشهور اولان اتی عدد اصحابند که انلر بونلدر ابوهریره و ابن عباس
 و ابن عمر و عایشه و جابر و انس رضي الله عنهم ا جابرک جمله مرویات
 بیک بشوز قرق حدیثدر پدری عبد الله غزوه احدده شهید اولوب
 الله تعالی انکه کفا حاکمه و جزیل احسانله تکریم ایتد کد نصکره
 دخی بر مرادک وارمیدر یا عبد الله بیور دقدده اولدخی برای غزایابه
 هودنی عرض اید یجک حکمتدن جارج اولفله حالی اوزرینه تله
 ایلدی (انصاری ضمه جابرک نسبتی در که نصیرک جمعیدر شیر یف
 و امیراف کی انصار غلبه اسمیت ایله انصار نبویه علی کی اولفله
 مفرد حکمنده قلوب نسبت اولندی فراغنی کی (انصار اصلنده
 یمندن بر طاقسه در تنکیم انلر اشارت ایدوب حدیث شیر یفده کلور

وجود کدن هر جزئی الله تعالى کوز میجدر پس بومعنی بس ایکن
نوجهله اکاقر شو بلا ضروره کشف عورت ایدرسک و ضرورت
حائضه بله مثلاً بیت الخلا ده کشف عورت اندکرنده بعض صلحا
حیا لردن سر لردن ستر ایدر لردی و منکوحه و جاریه سنک عورتنه
نظر اتمک دخی بویله در اکرجه شرعه ده هر جزئنه نظر مباحدر
ولکن استعمال حیا افضل و اولادر (والحاصل مؤمن بلور که
الله تعالى نک علم و مشاهده سی هر حاله شاملدر بیوزدن اهل حیا
اولمق کرکدر نا کهانی هیچ بوجهله بی ادب لکده کورمه و اخر جیل
اولاجفی سننه بی ترک ایده زیرا الله تعالى یوم قیامده ابتدیکی اعمالی
کننده تقرر یاندور یجک زیاده بخل و منفعل اولسه کرکدر پس بوراده
حیا ایلبه تا که اوراده بخل اولیه خصوصاً الله تعالى قیامده
ذو شیبیدن استحیا انسه کرکدر پس صابح و صقالک آغره و سن اندن
نوجهله حیا اتمیه سک (و دیعش لردر که انساندن قوت حیا باطل اولسه
بزدخی علاج پذیر اولماز و حق تعالى آتی نفسی ایله تخلیه ایدر تنکیم
بر طبیب حاذق مریضک من بعد قابل علاج اولدیغن بلسه حالی
اوزنه ترک ایلو و آخر هلاک اولور (و حضرت عثمانک رضی الله عنه
حیاسی اول غایبه ایرمش ایدی که بیت مظلمه اغنسال ایلردی حیاء
من الله تعالى و انک کلماتند ندر که (ما کذبت منذ اسلمت و ما مسست
فرجی بالیمین منذ بايعت النبی صلی الله علیه وسلم ولا اکلت الکراث
ونحوه منذ قرأت القرآن) انتهى و حضرت علی دن کرم الله وجهه
منقولدر که رسول الله مبارک یوزنه نظر ایدلدن بری ادب بریمه
نظر اتمدم زیرا اول دیده که جاله آچله غیره التفات و خصوصاً سوأیه
نظر سزا دکدر (و عبدالله بن زید الانصاری که ابتدا ملکدن اذاتی
اشیدن صحابیدر رضی الله عنه انتغال نبویدن صکره بر کون کلوب
قبر منیف اوزنه دوشوب یارب فی اعمی ایله زیرا بوجشم بکا جلال
حبیبی کورمک ایجون ایدی پس من بعدانی کورمین کوزی نلرم
دو بوجسک اوراده حق تعالى د عاسنی مستجاب ایلیوب اول حالت ایله

قیام ایدوب کندنی (و دیمشار در که حیاء و جوه اوزرنه در حیاء
 جنا بتدر آدمک علیه السلام حالی کییکه شهره منهبه دن اکل ایدوب
 اوزرندن لباسی مزروع اولیحق قرار ایلدی بزغمی قرار ایدرسک
 یا آدم دندلده بل حیاء منک دیو جواب و بر دی و حیاء
 کرمدر فخر عالمک صلی الله علیه وسلم حیاسی کی تنکیم قرآند کلور
 (ان ذلکم کان یوذی النبی فیمنه منکم) یعنی بعد اکل الطعام خانه
 رسولده مکت ایتکوزانی بهضور ایدر و مسز خانه دن اخراج ایتکدن
 حیاء ایلر (والله لایستخیری من الحق) بوجهتدن (فاذا طعتم فانشروا)
 دیو انتشارله امر ایلدی و بوندن فهم اولندیکه جناب رسالت خلقت
 عینی یوزینه اورمزو بالطمع مکروه اولان نسنه دن تضافل ایلردی
 (و حیاء حشمتدر که مها بتدن انقباض و سکوتدر تنکیم حضرت علی
 رضی الله عنه حکم مذی ندر دیو جناب نبوته سؤالدن احشام ایدوب
 سؤالی مقناده احاله ایلدی وجه احشام فاطمه زهرا نث رضی الله
 عنهناحت نکاح علی ده اولدو غیدر زیرامذی اهلی ایله ملاعبه
 و تقییلدن احلیله خارج اولان رطو بتدر (و حیاء استحقاردر
 حضرت موسی علیه السلام حالی کییکه مناجاتنده یارب نکا بعض
 حاجات ضروریه عارض اولور که حقارتدن سکا عرض ایتکدن
 حیاء ایدرم دبده کده جناب رحمن و رحیم بیوردیکه باموسی ملح عجین
 و علف شانکه وارنجه بتدن طلب ایله و اوتائه زیر خالق اسماء یوزندن
 مخلوقک هر مرتبه سنه نزول ایدر و عیب اولماز و اکرم لوک بو ارتباطی
 بلیدی انلردخی رعایا ایله بو معامله بی ایدردی و لکن ادرا که سر
 خلافت لازمدر خلافت ایسه انبیا و اولیاده اولور (و حیاء انفساندر
 حیاء باری تعالی کییکه یوم قیامتده عبد صراطی عبور ایتد کدفصرکه
 بدینه بر مهرلو کاغد و پروب دروننده یازاشکه فعلت و فعلت و لکن
 علی ملائکات شرمسار اولیه سن دیو ذنوبکی اظهار و عیوبکی
 کشف ایتدم یوری مغفرت ایتدم دیه (والحمد لله علی انعامه و افضاله
 و علی انواع کرمه و نواله) و یدر که حضرت آدم علیه السلام

عقل و حیا و ایمان عرض اولند قدسه آدم عقلی قبول اید بجهت ایمان
و حیا دخی عقله تابع اولدیلر پس بی عقل اولان کیمسه نك یعنی احقنك
حیا و ایمانی اولماز شول جهندنكه عقل علمك آئیدر چونكه واسطه
بولنیه موسوط الیه دخی وجود بولماز و علم و معرفت اولیحق
حیا ندن حاصل اولور بو معنادیر كه خارجده مكان حیا بصر
وداخلده بصیرتدر انکیچون اعماده حیا اولماز چونكه بصیرت
مفتوحه اوله بصر دخی اكا تابع اولور و اعمی اولدینی صورتنده دخی
بصیرتك انكشافی اتی من كل الوجوه حیا به جل ایدر زیرا اكامل
اولان انسانه غائب و حاضر و حجاب و كشف و عمی و ابصار
برابر در (فلیكن عقلك من العقل الاول حتی يكون علمك من الفيض
الاقديس المعول و يكون جيع الخلق عندك حقیقه دون مثول
* الحادی والعشرون *

حادی بالاده حادی عشرده میندر واحد واحد وحد تدن مشتق
انفراد معناسنه احد اصلنده وحد در كه صفت مشبهه در وحید
و منفرد معناسنه علی خلاف القیاس و اوی همزه به قلب اولنشد در
نسبتده احد شایعدر احد و عشرون صبی واحد دكل و لیكن
معنای جعل و نصیر كه برنجی دیمكدر واحد دن اخذ اولنوب بعد
القلب حادی دینشد * قال سفیان بن عبدالله * الثقفی رضی الله عنه
سفیان تثلیث سین ایله سنی دندر سعی وزنی اوزرینه صاور مق
معناسنه كه عجم دامیدن ایله تعبیر ایدر (وسفیان دیدكریكه زمان
مهدی ده ظهور ایدوب شامده قتل اولنسه كركدن بنی سفیاندن
بركیمه در و جا اژدر كه هراتده سفیانه دیدكری قریه به منسوب اوله
(ثقی حركت ایله ثقیفه منسوبدر ثقیف امیر وزنی اوزرینه هوازندن
ابوقبیله در كه اسمی قبی بن منبه بن بكر بن هوازندر سفیان مذکور
حضرت عمر ك رضی الله عنه ایام خلافتده طائف اوزرینه عاملی ایدی
(عامل انواع زكاتی جمع و تحصیل سعی ایدن كیمه در قال الله تعالی
(وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا) عاشر طریق اوزرینه منسوب و موكل اولان

کیمسه در که مسلمدن ربع عشر اخذ ایدر که اول سنه نك زکاتی بریتنه
 محسوب اولور و ذمبیدن نصف عشر و هر یسیدن تمام عشر آلور
 اگر ماللری نصابه بالغ اولور سه والا فلا (وشول عشر که باجدار
 معاسنهدر انك خفنده حدینده کلور (لا بدخل الجنة صاحب مکس)
 یعنی اهل سوقین و طریقه هرور ایدن کیمسه لک متاعندن باج المی
 فعل جاهلیتیدر که شرعا منهدر تنکیم بواعصار ده شایعدر زیر
 اهل عرفک زیاده طغیانی واردر شوبله که مکک دبو اخذ ایتدکلری زکاة
 واجب اولان مرتبه نك ضعی در سنه واحد ده هر مرور واقع اولان
 اسکلر دن دخی نهی کچور رزل مع هذا حدیده کلوز (لائنه فی الصدقة)
 یعنی برسنه ده ایکی کره زکاة و یرمک و المی مشروع دکلدر و بومقوله
 عطفله اخذ اولیان اموالک بدل زکاة اولدوغنده شبهه واردر دیو
 بعض فقهاء اعاده زکاة ایله فتوی و یردیله زیر مال مأخوذ موضع
 زکاته وضع اولنمیچق زکاته یکمز * قلت یارسول الله * رسول الله
 جناب نبوتک القاب مشرفه سنددر نبی الله و انشالی کبی پس اسملری ایله
 ذکر ایتک (لا تجملوا دعاء الرسول بینکم کدعاء بعضکم بعضا) نصی ایله
 منهدر و بعض جهله اعرابک یا محمد دبو ندا و خطاب ایتدکلری
 مقام تعظیمده قدملری اولدیغندن و امر الهی بی بلد کلرندندر
 تنکیم بوبابه متعلق بر مقدار بیان حدیث ثانیده مرور ایتمشدر
 و آی اول تابعه که متبوعی تعظیمده قاصر اوله خصوصاً که متبوعی
 معلمدین و لاسیما شارع اعظم اوله * قل لی فی الاسلام قولاً * قل لی ده
 لام تبایغ ایچو ندر قلت له بلغت الیه دیمکدر و قل لی فی الاسلام
 قولاً و صنی فی باب الدین دیمکدر تنکیم سکلام علی ده کرم الله
 وجهه کلور (قلت یارسول الله اوصنی فقال قل ربی ثم استقم قال
 قلت ربی الله و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه ائیب فقال لیهنک
 العلم ابا الحسن) پس فی الاسلام امور دنیویه دن احتراز در اگر چه
 شان نبوت امور دنیویه ایله توصیه دکلدر و لکن سائلک کمال حرصی
 و دینده اخلاصی اولغله اسلامه تقید ایندی (مغای کلام بودر که

یا رسول الله باب دینده بکا بر قول وافی و کلام کافی شویله و بر امر مفید
 جامع توصیه و تبلیغ ایله که آنکله منتفع اولایم وانی کندیمه صرمایه
 سعادت بله یم * لا اسأل عنه احدا غیرک * بعض روایانده احدا بعدک
 واقع اولمشدر یعنی اول مضادن سندن غیری هیچ بر کیمسه یه و یاسکا
 سبوالدن صکره بر فردہ دخی سؤاله محتاج اولمایین مقصودی جناب
 نبوتی کماله بیان و کلامنک جامعیتی عیاندر یعنی خصوص دینده
 سنک بکا کلامک هر وجهله حسب حال و لفظنک انفع الالفاظ و مقالات
 اجمع المقالدر * قال صلی الله علیه وسلم فی جواب سؤاله قل آمنت
 بالله * ایمان اجمالی کلمه شهادتک مفهومی و ایمان تفصیلی آمنت بالله
 و ملائکنه الخ جمله سنک مضمونی در و کلمه شهادت شعب ایمانده درخ
 اولندی بی لفظی حسبیه و الا بحسب المعنی اساس الکلمدر و بو تخصیصک
 فروع کثیره سی واردر که ایمان زیاده و نقصان قبول ایدر دیدگی
 اکاد اوردرد و الا ایمان فطری که مؤمن انک اوزرینه مقبوض اولور
 زیاده و نقصان قبول ایتمز و ایمان کرچه مرتبه غییدر و لکن عدم
 ربیده شهادت حدنه ایرمدیکه معتبر دکلدر علامتی بودر که نفس عالمه
 اندن یعنی مؤمندن امان ساری اوله شویله که وجود نده و ماننده
 و متعلقانده هر کس امن اوزره اوله تنکیم مؤمن لفظنک مؤداسی بودر
 و بوندن فهم اولنور که ایمان هر چند مکارم اخلاقی مستلزم اولسه
 دخی مکارمک هر بری جلی دکلدر بلکه نیجه سی کسبه منوطدر و الا
 افعلا لاتفعل دیو امر ونهی وارد اولمازدی و کاه اولور که مکارم یعنی
 غیر متعلق اولان اخلاق حسنه بلا ایمان دخی اولور و انک هر دارده
 صاحبیه نمره سی واردر تنکیم ابو طالب حقنده واقع اولمشدر
 و بو مقامه متعلق بعض کلمات مفیده بالادمدرد (و بو تقریردن مأخوذ
 اولدیکه الله تعالی یه و رسول الله و کتوردیکی نسنه یه اجمالا و تفصیلا
 ایمان لازمدرد کک بعض متعلقان ایمان کنندنه و اصل اولسون و کک
 اولسون زیرا فی نفس الامر ثبوتی کافیدر (و ایمان اولاتو حیدر تقلیدی
 و ثابا برهان عقلی و ثابا توحید عیاندر که هر فعل و وصف و ذات

فی الحقیقه حَقِّک اولد یغنی مشاهده در (واسلام ایمانک قشری کبیر که
 انقیاد فرغیدر و کذلک درجات ایمانک اول توبه در اندن الله تعالی نیک
 قابل التوبه اولد یغنی تصدیق و افعال عباد اوزرینه دائم مطاع اولد یغنی
 مراقبه در و بوصفت اوزرینه اولان کیمسه بردخی امر مکر و هدن
 نهی اینسه هر نقدر اول مکر و هی ایتمکه رغبتی اولسه دخی دوستنک
 اطلاعندن الم چکوب ایتمز (پس حق علیم نهی ابدوب مطلع اولد یغنی
 نسنه بی نیجه ایشر و بعده درجات ایماندن بری دخی صفت اخلاصه
 عمل صالح اوزرینه یثابتد که اکاتابت دیرز انکیچون بووجهله تحقیق
 توبه ایتمن کیمسه منیب الی الله اولمز ایتمه شیخ النده توبه و انابت بو یله
 اولور و الا یحذر قیل و قالدر و بعده اعمال صالحه زربانی ایلده درجات عالیله
 برقدیر که مراتب مشاهده در تنکیم حدیثده کلور (من عمل بما علم ورثه الله
 علم ما لم یعلم) یعنی علم شرعی ایلله عامل اولان علم حقیقی به واصل اولور که
 علم لدنی دید کلر یدر واصل السعادات ایمان و علو درجات علمده در
 و علم و ایمانی جامع اولان کیمسه اقصای درجاته بالقدر پس معارف الهیه
 و مشاهده حقیقه ایمان و عمل صالح و تقوی و سلوک اوزرینه مبنیدر
 و الا متعذر کلدرد و کذلک سالك قول و فعلنی مشاهده می علی ایلله ایتمه بلکه
 رسول الله صلی الله علیه و سلم قول و فعلنه متابعت ایلله و هر حالنی
 ایمان اوزرینه بنافله الحاصل ایمانله عیان اراسنده مواخات ایده فاعلم
 ذلک (بعد ذلک آمنت بالله دیمکله آمرده تلقین ذکر وارد که اندن
 مقصود عموماً شرائی تعلیمدرز را دور سنبله کهیدی یک سنه در مرتبه
 توحیددر که لاله الا الله در و یک سنه دخی مرتبه محمد رسول الله در
 پس بویکی کلمه جمیع شرائی جامع اولمش اولور انکیچون اهل توحید
 حقائق جاهل اولماز بلکه شرایع مقررده عالم اولورز را علم بالله
 بو علم اوزرینه مبنیدر (و کذلک الباس خرقه که بین الصوفیه شایعدر
 اخلاق جیسده و حقائق اسمایی الباس صورتیدر و قلنسوه دخی
 بویله در که تاج دید کلر یدر پس قلنسوه تاج اولیجی خرقه دخی معناده
 خلعت شاهی اولوب صوفینک صورتده درویش و معناده سلطان

اولدیغی ظاهر اولور تنکیم بعض آثارده کک لور (هم الملوک تحت
 الاطمار) والباس خرقه اصلنده جناب رسالتدن صلی الله علیه وسلم
 متوارثدر زیرانصاری نجران ایلله ماده ابتهاله تنکیم کک لور (ثم ینتهی
 فیه لعة الله علی الکاذبین) آل عسائی یعنی امام علی وحضرت
 فاطمه وامام حسن وامام حسین رضی الله عنهم برسیاه عبادن خرقه
 ایچنه آکوب انلری سزاتمشدی وحديث قدسیده کک لور (ما وسعنی ارضی
 ولا سماء) ولكن وسعنی قلب عبدي) یعنی قلب حقائق اشیا بی
 واسمائی مشغل واسمائی دخی حقل لباسی کبیرداشته انسان کاماک
 رداء الکبریا اولدیغک سری بودر قال الله تعالی (ولباس التقوی
 ذلک خیر) فافهم جدا چونکه فخر عالم امام علی به اول خرقه سیاهی
 الباس ایلدی تا که نور داتده ظلمت کونی مشاهده ایلدی و بلکه ظل
 حقیقی بی مطالعده قله علی دخی کرچه کیل بن زیادی محرم راز ایلدی
 ولكن فی الحقیقه خرقه بی حسن بصری به الباس ایلدی کرک سن ظاهرده
 طوت و کرک باطنده زیر احدثلر حسنک امام علی دن سماعنی وانکله
 صحبتی انکار ایتشلر در ولكن صوفیه نک نظری عالم معناه اولان
 معاملاته دخی شاملدر تنکیم منصور حلاجک روحی بوزاللی سنددن
 صکره شیخ عطاوہ نجلی ایلدی وصاحب القصیده البردیه شیخ محمد
 بوسیری به عالم معناه برده نبویه الباس اولتوب مرض فلجیدن انکله
 خلاص اولدی (والی هذا الان ختم الاولیا بوزندن ارباب استمداده
 انفاص رجائیه واصیل اولمقدمه در) والحمد لله تعالی من لم یدق
 من هذه المائدة لم يعرفه وانره لا یزال بعد والمأجول وهو المرء الرسمى
 التقليدی (وتلقین ذکر والباس خرقه نک تنانندن بوراده برنکته تجلیله
 دخی قالدیکه جناب نبوتک امام علی نک عمامه سنی بند ایدوب طرفتی
 وراء ظهره ارخاء ایتد کلکریدر که طیلسان دید کلکریدر که عمامه نک
 زیاده سیدر وسرری بودر که انک صلاحی هرینه نظر ویا مس ایتسه
 نموز یاده لک بولور تنکیم عمل مذکور دن صکره امام علی برکف یعنی
 برآوج ضوایله آبدست الوردی و بر جوب پازه یعنی بر قارش جنوبی

تقدیر مراد ایدر لر سه اولقدر اوزانوردی و علی هذا استه طیلسان اهل
توحیدك ظاهری قصیر و باطنی طویلدر و طیلسان اهل انکار ایسه
بالعکسدر یعنی ظاهری طویل و باطنی قصیردر ز برای روح و بنی برکندر
کل ایمی قلیدی قوتحقیق یولنه کت و محققه تشبه وانك اخلاقه
تخلیق ایت * ثم اسنقم * ثم اصلنده تراخی زمان ایچون اولغله بعض علماء
رسوم اکا جل ایدوب معاده دیشلدر که آمنت بالله دیدکن صکره
اقرار و مقتضیات اوزرینه ثابت اول شو یله که قدمک قلبا و قالبا
طریق عبودیتدن بصفه الدوام الی وقت الوفاه زال و تخطی اولسون
بس یونده کل عبادات و جملہ اعتقادات داخل اولور و کفار فروع
اسلامه مخاطب اولقی لازم کلزیرا اعمال ایماندن متأخر در فرعک
اصلندن تأخری کی و بومعنی کر چه ظاهر مذ هیدر و لکن باطن
مذبه مخالفدر زیرا علماء ظاهر دن بر فرقه و جمیع علماء حقائق کفارک
فروعله مخاطب اولمالرینه ذاهب اولشلدر بوجهندن اولی اولان ثم بی
تراخی رتی ایچون استعاره ایتمکدر زیرا عند العرب بومعنی دخی شایعدر
ورته نك معناسی بودر که استقامت نهایت حال و مقصود بالذات
اولغله مبدادن یعنی اقرار مجرودن اعلادر بس ایمان اوزرینه استقامت
لازمدر الحاصل استقامت منهج مستقیم لزوم والی آخر الحال
اولکی حال اوزرینه دوامدر بورادندر که دیزلر بر سنه نك یا لکن وجودن
استه بلکه وجودن صکره بقاسن دخی طلب ایله (نظر ایله که
کدشه نورله طلوعندن صکره کسوف واقع اولسه اختلاف عالم حاصل
اولور و اول کون شمسه انتفاع اولما یوب کون کیچه مثابه مسنده قالور
و بوندن اخذ اولدی که بوراده استقامندن مراد استقامت مطلقه
دکلمدر که سوره هودده کلور (ما من دابة الا هو آخذ بناصيته ان ربي
علي صراط مستقيم) زیرا بو استقامنده جله خلق مشترک اولغله
سعادت متعینه یوقیدر که بوراده ضلالت عین هدايتدر بلکه مقصود
استقامت مقیده در که الله تعالی نك ام اوزرینه الزام ایلدوی شرائع
حقه در و بزم شریعتن جله بی جامعدر (واستقامت اعتدال و اندن

ثبات در تنگیم آفتاب من اولندی و بوحالت اعتدالیه حقّه و انک اوزرینه
 ثبات زیاده عسیر اولغله جنب نبوت پیوردیکه (شبثی هود و اخواتها)
 زیر اسوره هودده (فاسنقم کما مرت) و اورد اولمشدر و بوراده کما مرت
 خطابندن مفهومدر که حقیقت استقامت رسول الله مخصوصدر که
 انکله مخاطب اولان اودرا نکچون اتمه خطاب ایدوب پیوردر (استقیوا
 ولن تحصوا او وان تطبقوا) یعنی ای اصحاب و امت استقامت ایدیکوز
 اگر چه نهایت و حقیقت ابرمه هر کسک کوجی بتزیرا انسان نشاء سی
 وقوای ظاهره و باطنه سی جهشدن صفات و اخلاق طبعیه و روحانیه بی
 مشتلدر که هر برینک طرف افراط و تفریط واردر که واجب اولان
 معرفت وسط و انک اوزرینه بقادر بین البخل و الاسراف و سطرکی
 (و بعض صحابه ترهب و صیام دهر و قیام لیلده استشاره ایدوب جنب
 نبوت دخی اول حالتدن اقی زجر ایندکد فصره پیوردی) ان لفسک
 غلیک حقه و لزو جک علیک حقا و لزورک علیک حقا فصره و افطره
 و قم و غم) و مرور بدر که رسول الله صلی الله علیه و سلم حضرت عمری
 رضی الله عنه صلاة تهجد در رفع صوتله قرئت ایدر کورد کده سبب
 جهردن سوال ایدیک (اوقفه الوسان و اطرده الشیطان) دیو جواب
 و پردکده جنب نبوت پیوردی که (اخفض من صوتک قليلا) و حضرت
 ابی بکر رضی الله عنه خفض صوتله اوقور ~~مکور~~ در کده انک دخی
 سیندن سوال ایدیک (قد اسمعت من ناجيت) دیو جواب و پردکده
 جنب رسالت پیوردیکه (ارفع من صوتک قليلا) یعنی ایکسنی دخی
 صفت اعتداله از شاد ایلدی و شجاعت که بین التهور و الجبن صفت
 متوسطدر و بلاغت که بین الايجاز و المجفف و الاطباب المفرط حالت
 معتدله در وسائر احوال دخی اکا قیاس اولنه و شریعت محمدیه
 هر ترغیب و ترهیب و حال و حکم و صفت و خلقیده میزان اعتدالک
 بیانه تکفل ایشدر حتی مذمومه ایچون دخی مصارف تعیین ایشدر که
 اول مصارفده استعمال اولنسه محموده اولو وضع لله و بقض لله کبی
 نورادین بعض عرفاه دیشدر که (یت) خون پدر حلال دان کر نیجه

کشد ترا (و نکشد حرام دان شیر حلال مادری) یعنی اگر پدر کل
 قانی یعنی اتی قتل اتمک سنی حقه جذب ایدوب سبب وصولک او اورسه
 اتی حلال بیل تشکیم صدر اولده هریده ولد مؤمن والد کافره قلیج
 چکردی واکر سنی حقه چکمیوب حقه دن انقطاعکه باعث اولورسه
 مادریک شیر حلالنی حرام بیل و مص اتمه تشکیم نیجه ر بد اخلاق
 اولان زنانه اولادن امر تم مشلدر تا که (الرضاع بغير الطباع) موجب
 تغییر طبع واقع اولمه (بعد از بعض روایته حدیث سفینده زیاده
 یوازدر که) قلت یا رسول الله ما اخوف ما يخاف علی قال هذا فاخذ بلسان
 نفسه یعنی بنم اوزریمه زیاده خوف اولثور ندریدکده جناب نبوت
 دخی کندی لسانن طوئوب شودر دیو لسانلره اشارت ایتدیلر
 و قبض لسان و کفله رمز ایتدیلر که عالم اولان کیمسه علی ایله ایتد
 کندی عمل ایدوب بعده سائرله تعلیم اتمک لازمدر و الا
 مذموم و منهیدر تشکیم قرآندمه مواقع متعدده ده واقعدر

* الثانی والعشرون *

* قال جابر بن عبد الله الانصاري رضي الله عنهما * جابر جردندر
 اصلاح معناسنه تشکیم کلام امام علی ده کرم الله وجهه کلور (یا جابر
 کل کسیر و مسهل کل صبر) ای یا مصلح دیمکدر جابر کثرت روایتله
 مشهور اولان اتی عدد اصحابدندر که انلر بونلردر ابوهریره و ابن عباس
 و ابن عمر و عایشه و جابر و انس رضي الله عنهم ا جابرک جمله مرویاتی
 بیک بشیوز قرق حدیثدر پدری عبد الله غزوه احدده شهنه اولوب
 الله تعالی انکله کفا حاکمه و جزیل احسانله تکریم ایتدکد نصکره
 دخی بر مرادک وارمیدر بلعبد الله بیور دقده اولدخی برای غزانیاه
 هودنی عرض ایدیمک حکمتدن چارج اولفله حالی اوزرینه ترک
 ایلدی (انصاری ضمه جابرک نسبی در که نصیرک جمعدر شیر یف
 و اشراف کی انصار غلبه اسمیت ایله انصار نبویه علم کی اولفله
 مفرد حکمنده قلوب نسبت اولندی فرا نضی کی (انصار اصلنده
 یندن بر طائفه در تشکیم انلره اشارت ایدوب حدیث شیر یفده کلور

(انی لاجد نفس الرحمن من قبل الیمن) نفس حر کثله تنفسند در که
 الله تعالی حضرات انصار له جناب نبوتدن کرب اعدای تنفس اتدی
 والا الله تعالی نفسدن یعنی جسم متفسدن خارج اولان هوادن منزّه
 و عالی در * ان رجلا * مراد غزوه احدیه اسنشهد اولنسان نعمان
 بن قوقل در قافین ایله فوعل وزنی اوزدینسه دیمشدر در که نکرات
 اون نسنه در که شیء و موجود و محدث و جسم و نای و حیوان و انسان
 و بالغ و ذکرورجل در که انکرات نکرات شیء در * سأل رسول الله صلی الله
 علیه وسلم فقال * فام تفسیره در که سؤالی بیسندر و تفسیره به متعلق
 اولان بعض لطائف سبق ایشدر واصل تفسیره آیت ایله و کفیفی
 حدیثه متین اولمشدر انواعی بسیار در والی یوم القیام افزون اولمقده در
 * ارایت * اخبری معناسه در که سبب اخبار اولان علم نفس اخباردن
 مجاز و اخبارک سبب قریبی در پس استفهام مجازا امر معناسه اولور
 زیرا ایکسند دخی معنای طلب وارد در و اگر رؤیت قلبیه اولمایوب ابصار
 و مشاهده معناسه اولور سه مشاهده و احساس علم و علم دخی اخباره
 سبب اولور بوصور تده مشاهده اخبارک سبب بعیدی در * اذاصلبت
 المکتوبات * اذا طرفده حقیقتدر و لکن شرطک استعمال کی استعمال
 اولور یعنی معنای ظرف ساقط دکل ایکن ینسه شرط کی مستعملدر
 مثلا اذاقت بقت دنلسه اقوم وقت قیامک دیمک اولوب سنک قیامک
 انک قیامنه تطبیق اولمغله جزایی شرطه تعلیق کی اولور نتکیم بوراده
 دخول جنت اوصاف مذکور به متعلق کبدر مکتوباتدن مراد
 الله تعالینک کتابت و ایجاب اتدوکی صلوات مفرضه در که بش در
 پس دیمک اولور که بش وقتده تعیین الهی اولان نمازلی ادا تدوکم زمان
 یعنی اگر وجوده کنور رسم و شروط و قیو دیله قیلوب بشور رسم
 و اشاعیده کلن جمله در دخی بواسلوب اوزدینه در * وصمت رمضان *
 مراد شهر رمضاندر که مجموعی ایام معدوده به علم در نتکیم قرآنده کلور
 (شهر رمضان الذی اتزل فیه القرآن) و شهر لفظی مطوی اولسه
 دخی نتکیم بعض احادیثه وارد اولمشدر ینسه مقصود در تفصیلی

بالاده در (وصلاتده شروط اولدینی کی صومده دخی وار در حتی
 صائم یله بزکیمه شامته و بلکه مقاتله ایته دخی اناصائم دیو دفع ایده
 و سائنه ناسراسوز کتور مبه زیر صوم حق تعالی نکدر پس
 انی ابطاله دن زیاده حذر ایتلودر * واحالات الحلال *
 همزه افعال تعدیه ایچوندرا حلال حلالی ایتک و غلنه قائل
 اولوب الله تعالی نیک حکمنه تابع و منقاد اولوق زیر حلالی حلال
 ایتک صفت الهیه در و شان عبد قبول و تسامیم در و حلال جمله
 انواعه شاملدر مطعومات و مشروبات و ملبوسات و منکوحات
 کی کرک تفاصیلنه علمی اواسون و کرک اولسون و لکن حلالی حلال
 اعتقاد ایتکدن جمله سنی اسکنساب لازم کز بلکه عبد مطعوماتده
 اکل طیبانه مأموردر نیکیم مرور ایتدی و سائر مدخی مقتضای ورع
 و تقوی نه ایسه انکله عمل ایتک اقوادر * و حرمت الحرام * حرمتده
 تضییف تعدیه ایچوندرا تحریم حرام قلیق و حرمتده قائل اولوب
 او خصوصده معانده حق ایتکدر پس تحریمده نفیق کی مضای
 نسبت و ازدر و برسنه بی حرمته نسبت ایتک اعتقادله اولور و کذلک
 نهی اعتقاددن جمیع انواعدن اجتناب لازمدر پس اجتناب حرام
 لکنساب حلال کی دکلدر فاعرف (بوراده صیغه تفعیلی اختیار ایتدی
 مع هذا حرمت الحرام دیمک دخی صحیحدر زیر احرامک تحریم کی
 شیوعی یوقدر و پردخی جانب تحریمده تشدید اولی و ابلغدر و تحلیل
 و تحریم اوزرینسه اقتضای ایدوب شبهه بی طی ایتدی زیر شبهه
 معارضه دلیلین اولور زمان نبوده معارضه مد فوعیدر زیر شارع
 حلال المشهکلات در * ولم ازدر علی ذلک شیئا * ازدر قمع همزه ایلله
 نفس متکلم وجده در زاد لازم و متعدی کلور بوراده متعدی هر که
 شیئا کایمفعولدر و لغتده ازاد یوقدر یقال زاد الله خیرا و ذیده
 فراد و ازاد و زیده فاعدی الی مفعول و مفعولین (ذلک امور اریعه به
 اشارتدر مذکور اعتبار یله) و علماء نحو دیمشدر در که گاه اولور که اسم
 اشارت مفرد مثنی و مجموعه دخی استعمال اولنور پس اولک صیغه

اولوب تأویلہ حاجت قالملاز یعنی مذکور اولان درت نسنہ اوزر بنہ
 زیادہ ایتمسم وعبادادن سار دن انلره ضم ایلمسم و همان بومر تبه ایلہ
 اکتفا قلمسم دیمکدر ولکن اوزر بنہ واجب ایکن بک ایتک مقنا سسنہ
 دکلدن زیر بک واجبہ آتم اولدیغی معلومدر بلکه حج و زکاة و امثالک
 اولوب قسده کندی اوزر بنہ عدم فرضیندن (و کلمہ توحیدی طی
 ابتدکی کال ظهوریندن زرا اساس الککل در و بردخی اعمال ایمادن
 اولدیغی اعتقاد ایدر دی تنکیم امام شافعی ذاهب اولمشدر) الحاصل
 سائل مذکور کندی اوزر بنہ فرض اولان مرتبه بی ذکر ابتدیکه
 صلاة و صوم و تحلیل و تحریمدر و ماعداسنی طی ایلدی و جناب
 نبوت اک بوجمله حالنه اطلاعی اولدیغدن نعم دیو جواب و ردی
 اگر عصیان اولایدی قسیری و جمله جواب و ردی خصوصاً که
 بالکن توحید دخول جنه کافیدر زرا سائر اعمال درجات ایچوندن
 (بس سؤال مطلق دخول جنه دارا و لمقله جواب اکا مطابق کلمدی
 * ادخل الجنة * حرف استفهام محذوفدر الدخول الجنة دیمکدر
 ایکی همزه ایلہ یعنی اوصاف اربعه ایلہ قائم اولیحق جنه داخل اولور مبر
 دیمکدر جنت دار الثوابدر ماده ترکیبنده معنای ستر اولمقله بعض عرفاء
 وجه تسمیه ده دیشلدر که جنت حقله عبد ارا سسنده پرده در زرا
 محل شهوات نفسدر چونکه عبد شهواتدن غائب اوله حق حاضر
 بولور پس هر کسک شمسنه غمامه بنه کندیدر * قال نعم * یعنی
 رسول الله صلی الله علیه وسلم بومر تبه ایلہ جنه داخل اولور سن
 دیو جواب بیوردی (نعم حر که ایلہ جواب واجبده یعنی استفهام
 واجب مدخولتی اثباتده استعمال اولور قال الله تعالی فهل وجدتم
 ما وعد ربکم حقاً قالوا نعم) ای وجدنا ما وعدنا ربنا حقاً (بلی کله سی
 ایسه نفیده مستعملدر قال الله تعالی) الست بریکم قالوا بلی (ای انت
 ربنا و لو قالونکم کفروا اذ المعنی حیثه لست انت ربنا) سؤال اولور سه که
 ظاهر حدیثدن فهم اولور که اعمال صالحه دخول جنتی ایجاب ایلہ
 زرا حکمی وصفه یعنی مشتقه تعلیق ایتک علیانی مشر در مع هذا

دخول جنت احادیثه وارد اولدیغی اوزره فضل و رحمت حقوله در جواب بودر که کرچه عمل موجب دکلدر بلکه وسیله درجاندن فاما فضل و رحمته طریققدر بوجهتدن خواص ناس ذیل فضل و رحمته تمسک ایندیله رزرا فی الحقیقه وسیله فضل اولان دخی فضل الهیدر انکیچون کرچه اعمال صالحه ده اجتهاد ایدر لر و لکن تعلق اینمزل بلکه ما فضلیانیم دیرلر والحمد لله المنه الله تعالی

* الثالث والعشرون *

* الطهور شطر ایمان * طهور فتحله مشترکدر مصدر یعنی فعل ایله اسم یننده اگر مصدر اولورسه توضو دیمکدر که آبدست آلفقدر و اگر اسم اولورسه مایه طهر به دیمکدر که آب وضو در فطور فتح فائله ما یقظربه و محو مایه تسحر به معناسنه اولدیغی کبی اشته روات احادیث جیما مصدرله اسمک میاتی حرکتده فرق اینمشلدر و صاحب القاموس دخی بوتک اوزرینه جاریدر (و بعضیلر دیدیلر که افصح اولان ضمله مصدر و فتحله اسم اولمقدر و قبول و و اوع که فتحله مصدر لر در بشنود اوزرینه در بوراده طهورله مراد معنای مصدردر که وضو در ضمله تنکیم بعضی رواینده الوضوء شطر ایمان واقع اولمشدر و بوراینده دلالت واردر که طهور ضمله در زیر انظیری مضمومدر و مراد یالکز حدث اصغر در یوخسه اکبر آنده داخل دکلدر و حدیثیه ذکر صلاة دخی آنی مشعر در زیر مراد وضوء شرعی و صلاة شرعیبه در (شطر نصف الشی معناسنه در و جزء الشی ده دخی مستملدر تنکیم حدیث معراجده صکلور (فوضع شطرها ای بعضها بوراده مراد معنای اولدر سری بودر که ایمانک صورتی و ایکی صفتی و هر صفتک ایکی حکمی واردر و صورت ایمانک صفتلری اقرار باللسان و عمل بالارکان در و ایمانک ایکی شرط معنویسی واردر که صحت اقرار و عمل اکامو قوفدر و انک بری نیت و بری اخلاصدر زیر انقیاد محقق و مؤمن و منافقک تمیزی بو ایکی نسنه ایله حاصلدر و بو ایکی شرطک ایکی حکمی واردر که بری زمانی در اوقات خمسسه

صلوات و موسم صوم و حج و امثالی کبی و بری مکانی در استقبال قیسه
و کفایت مصوره و مواضع بحسب و مانند اجتناب صلات و جوبی کبی
پس وضو و شطراپان اولدینی صورت ایمان حسیه در زیر
من وجه عمل و من وجه شرط در بوراندن و که امام شافعی عمل اولماست
ناظر اولوب نیت فرض و امام اعظم شرط اولدوغنه بناء نیت سند
در پیشدر (الحاصل صورت ایمان اقرار و عملدن عبارت اولیحق وضو
عمل باندن اولمغه نصف ایمان اولدی و بونکله مندفع اولدی شول
تعارض که حدیثه کلور (المصبر نصف ایمان) زیر اصبرک نصف
اولدینی حقیقت ایمانه کوره در یوایسه وضو و صورت ایمان
نصفی اولدینی منافی دکلدر و صوم انواع صبردن اولمغه ربع ایمان
دنلمشد و بوجه دخی بود که ایماندن مقصود مسوا دن ادب و
و اتصاف و حقه اقبال و اتصال در وضو ایسه اتصاله دلالت ایدر
صلاته اتصاله دلالت ایدوی کبی بوراندن که در برخه و توبان و قدوسیت
(و بعضی اهل ظاهر دیدیلر که ایمان شر کردن طهارت باطنی و طهور
نچسندن طهارت ظاهر در (وفیه نظر زرا اگر مرادی وضو معنا سنه
اولان طهارت ایسه غسل اندن ابلقدر وینه دیدیلر که ایمان کامل
نصفی نفسی اخلاق رده دن تزکیه و نصف آخری فضائل اله
تحلیله در وفیه نظر زرا ایمان کامل اعتباری بعضی مذاهبه کویه در
(وینه دیدیلر که معنای شطریت بود که اجر و ضو و نصف
اجرایان کبیده که معنا عقد در (وفیه نظر زرا مضاعفه به اعتبار
اوایسه صوم جمله به فالیدر انکیچون (الصوم لی وانا اجزی به) دزدی
و بردخی ایمان جمیع اعمال صحت شرطدر و وضو دخی اعماله
داخلدر (پس بلا ایمان وضو به اعتبار اولیحق وضو انک نصفی
مرتبه سنه نوجهله بالغ اولوز) وینه دیدیلر که بوراده ایمانه مراه
صلاتدر کما قال الله تعالی (وما کان الله لیضیع ایمانکم) ای صلاتکم
چونکه صحت صلاه استجماع شرائط و ارکانه در پس اقوای شرائط
اولان طهارت شطری کلندی شطرایسه نصف حقیقی اولدی

صحتدر
در

لازم کز وفیه نظر ز پر آیت مذکوره ده ایمانک صلاۃ معنائیه کلدوی
 مختلف فیه در وسائر اقوال ضعیفه دخی بونله قیاس اولنه * الحمد لله
 یللا المیزان * الحمد لله فانحه اوقومق دکلدر تشکیم بعضیلر زعم ابتدیلر
 بلکه الحمد لله قولی در یعنی حق تعالی بی وصف ثبوتی ایله مدح و ثنادر
 تشکیم کلمه کر کدر میزان آلت و زندر یعنی ترازو در که انکله برنسننک
 مقداری معلوم اولور قال الله تعالی (والوزن یومئذ الحق) مرویدر که
 حضرت داود علیه السلام میرانی صورت اصلیه سی اوزرینه
 مشاهده مراد اینه که اول وجهله عرض اولنیحق کمال سعت و عظم
 هینتی کوروب مغشی علیه اولدی زیراهلن برکفه سی بالکنر سبع
 طباقه واسع ایدی (ومیزان کلی کرچه بر در ولکن) و نضع الموازین
 القسط لیوم القیمه موجبجه هر کسک حالنه کوره میزان مخصوصی
 واردر اعمال ظاهره سی میزان محسوس و احوال باطنیه سی میزان
 مضوی ایله وزن اولنور زیرانشأه آخره حشر جسمانی و روحانی بی
 جامعدر بوسیدن لواء الحمدی امر مضوی اولغه حل ایدن خطا ایدی
 زیرالواء صوری اولغه دخی مانع یوقدر نظر ایله که عالم دنیا معقول
 و مخجل و محسوسک جمله سنی جامعدر عالم آخرت دخی بویله در
 زیراروح و جسد بری برینی مستلزمدر یعنی روح جسدن مفارقتدن
 صکره انکله الفنی سیبله یننه اتی مستدعیدر زیرانهایت بدایت
 صورتیله ظاهر در (ووزن اولان اعمالدر زیراعمال کرچه اعراضدر
 خاما نمجسدا بر ارواح کبی و یا خود مورون اولان دفاتر اعمالدر تشکیم
 حدیث سجالات اکا دالدر یعنی آخرتده برکیمسه نک طقسان طقوز
 عدد سجدل معصیتی کله که هر بری مد البصر در و میرانته وضع اولننه
 بعده کوره لکه سمدن بری اوچوب بر بطاقه یعنی برقی قدر کاغد پاره
 کلور که ایچنده کلمه تو حید یا زلمشدر و محبتلات مقابله سنده اولان
 کفه به وضع اولنوب جمله منی اوزرینه آغرکله و قائلنک نجاتنه سبب اوله
 (و بعضیلر ینک میرانی اعمالی ایله پراواوب بر تحمیده صفاجق قدر
 محلی خالی قالده اوراسی بر تحمیده ایله برقلنوب میرانی طوله و آحق

صدقه صدقند در کسر له شدت معناسنه زیرا نفس انسان حب مال
 و شمع اوزرینه مجبول اولدوغندن انفاق ایتک اکا شدید کلور فرض
 اولان صدقه به زکاه و نافله به فرض دیرل اداء فرضله حد بخندن
 خارج اولور و نافله ابله درجات عالیله به وصول بولور (وگاه اولور که
 مالنده زکا تدن غیرى وجهله دخی حق ثابت اولور مثلاً جبرانندن
 و یا اخوان مؤمنین دن برینى و عیالی فقرندن حد هلا کده کورسه انفاق
 و مواسات ایتک اوزرنه واجب اولور (برهان رجحان وزنی اوزره اصلنده
 وضوح معناسنه در انکی چون حجت قاطعه به برهان دیرل ز برامد عایه
 دلالتده وضوحی وارد در الحاصل برهان او کدالادله در که ابدی صدق
 اقتضا ایدر تکیم بعضی دلالت وارد در که ابدی کذب اقتضا ایدر
 و بعضی صدقه اقرب و بعضی کذب اقرب و بعضی نک ایکه بسنده دخی
 دلالتی علی السواء در پس ادله بوبشدن خارج دکلدر (بعدذا بوراده
 صدقه ابله مراد مطلقدر بوخسه بعضیلر ذاهب اولدینى اوزره زکاه
 دکلدر زیرا تقیید خلاف ظاهر در پس دیمکدر که صدقه مطلقاً
 متصدقک وجود آخرتی و مجاراتی جز منه برهاندر زیرا مال خواص
 طمیمه ابله منصبده اولان نفوسک محبوبیدر و وجهتدن بذل مالیه اقدام
 اینز مادام که ثمراتی و مقابله سنده عوض بولاجفی و یا خود ضرر
 متوقعدن سلامتی اعتقاد ایتیه تکیم حدیثده کلور (صدقه السر
 تطقی غضب الرب) و نه کلور (اتقوا النار و اوبشق نمره) و صدقه نک
 افضل زمانی انسان صحیح شعیب ایکن در که امید حیات و خشیت
 فقرایده زیرا نفسک بو صورتده تسویلات و شیطانی تریداتی
 چوقدر (و برکیمسه کنیدنک رزق غیره و غیرک رزق کنیدنیه
 تجاوز ایتیه چکنه بقینی اولسه حرص و طمعدن خلاص اولور
 و باب توکلده ثبات بواور و لوح تقدیرده نظر قیلور و قلبنه اطمینان کلور
 و بذل و انفاقده اتقاص رزق اولمدین بیلور * والصبر ضیاء *
 صبر حبس النفس علی مایکهره معناسنه در (ضیاء و نور لغتده
 زردر و بعضیلر دبدیلر که ضیاء بحکم الوضع والاستعمال اقوادر انکی چون

ضياء الشمس و نور القمر دبرل (و عند الحكماء ضياء بالذات اولان نور در
 بوسيدن نور القمر مستفاد من الشمس دبرل (وار باب حقيقت عندند
 فرق بودر که صبر حبس النفس عن الشکوى در بوايه نفسه الم وير
 نسته در الام نفساينه ايسه قواى طبيعیه تک التهاى سويندر و تنوير
 باطنه سبب اولان قواى روحانيه فى تحريك ايدرا نكيچون صبر مثمر ضياء
 اولديکه نورله ظلمتک امتزاجيدر صلاة ايسه بويله دکلدر بلکه
 سر محاذات سينيله نوردر وقر نوردر ديتلدى زير اذات قرده شمسله
 امتزاج ايدى جک نسته بوقدر که ميانلرنده ناتج اولان نسته به ضياء
 دنيله پس قر نور وشمس ضياء اولدى شول جهتدنگه شمس سراجى
 تشبيه اولندى سراج ايسه شجره مبارکه دن ممدوددر که اذن جهات
 نفي اولتشدر تنکيم کلور (لاشرقية ولاغربية) واول شجره اسماء
 وصفات متقابله فى جامعه اولان حضرت ذاتدر و صبرده اولان تنور
 دخی قواى طبيعیه وصفات روحانيه مياننده واقع اولان امتزاجدن
 و غلبه و دخلويتدن مفصل و ناتجدر و بوندن ميان تورات و قرآنده
 فرق ظاهر اولدى زير تورات ضياء ديتلدى شدائدايله ممتزج اولديفتدن
 اوتورى (وقرآنه نور ديتلدى شدائددن خالى اولوب شبه مضله فى طرد
 ايتديکيچون اگر چه ضياء دخی ديتلدى ايچنده امور و حقائق کشف
 ايدر آيات اولد بغيچون (کل يوم هو فى شأن من يطع الرسول فقد
 اطاع الله) و امثال کي و بوقدر بدن فهم اولنديکه نفس کليه به ياقوته
 حراء ديديلر زير نور تى جسمه تعلق ظلمتيله ممتزجدر عقل و فارق ايسه
 بويله دکلدر الک ايچون اکادره بيضا ديديلر و عقل اول قلم و نفس کليه
 لوحدر که ايکسندن مر دوزن کي نتائج کثيره ظهور ايتشدر فافهم جدا
 (بعدذا صبر بلاه اولور بلا وجود المدر کر کسه صورت اسباب نعيمده
 اولسون و شکر نعمته اولور کر کسه صورت اسباب المده اولسون
 بومعنادن الم ولدت وجدانه راجعدر پس شولکه مبدأ قهر و اطافه
 واصلدر صورت المده لذت بولور انکيچون مقامى شکر اولور و شولکه
 اهل برزخدر صورت لذته المدن خالى اولماز بناء على هذا حالى شکر

اوله جق ایکن صبر اولو اشته بر د قیق معنادر همان فهم اید کوره
 و اوصافدن فانی اوله کور زیر امور نسپیه عدمیه در و عدمدن وجود
 حاصل اولماز بلکه وجود حقیقی به نظر ایتملور فاعلم ذلك * والقرآن
 حجة لك اوعليک * قرآن برهان وزنی اوزره اصلنده مصدردر
 قراءت معناسنه صکره. ~~کتاب محمدی~~ به علم کی اولدی تورات موسی
 وانجیل عیسی وز بور داود کی علیهم السلام قرآن دینلدی که قرء جمع
 معناسنه در زیر جیع علومک ثمراتی وجمله کتبک حقائق جامعدر
 قال الله تعالی (ونفصیل کل شیء) حجت صحت دهوایه شاهد اولان
 نسنه در که انکله احتیاج ایدن کیمسه خصمنه غالب اولور یعنی بر کیمسه
 قرآنه ایمان کنورب کلام اللهدر ومنزل من عند اللهدر وعلنی مظهردر
 دینسه زیر احوال خلقدن وانلرله اولان شؤن الهیه دن ترجمه در
 و كذلك اواحر ونواهی به منقاد و آدایله تأدب و اخلاقه خلق ایلسه
 و تأویلانه منطلق اولان مواضعنی علم الهی به رد و نظر قاصر نک نتیجه سی
 اولان تأویلی ترک ایتسه بوضورنده قرآن حجة له اولوب نجات بولور والا
 حجة علیه اولوب هلاک اولور (و دیمش لردر که قرآنی تلاوته حفظ
 ایتدیکی کی عمل ایلله دخی حفظ ایلله زیر بر مخصص بر آتی حفظ ایدوب
 صکره نسیان ایلسه یوم قیامتده اشد عذابله معذب اولدیغی کی
 بر آتی حفظ ایدوب انکله عملی ترک ایتسه دخی حال بویله در (و قرآندن
 کلمه نو حیدله و یا بر غیری ذکر له ذاکر اولان و یانی استماع ایدن کیمسه
 هم ذکر وهم قراءت نیت ایلله تا که ایکی وجهله مأمور اده (و بر کیمسه
 دنیا ده بنفسه قراءتن خلقه قراءته رقی اولسه حق انک لسانی ایلله تالی
 اولوب قراءنده منتهی اولدیغی آیتک حکمی اولان درجه به نائل اوله
 و اگر جیع آیاتی استفیفا یدرسه یعنی اخلاقه متخلق اولور اعلا درجه
 مسئول اوله و وصف نبوده کلور (کان خلقه القرآن) چونکه
 جناب نبوی اخلاق قرآنله تخلقه ذروه علیایه صاعد اولمشدر لاجرم
 اعلا الجنان اولان مقام وحیه اکا جایگاه اولقی اوزره منصو صدر
 و بوندن فهم اولدیکه مقام جمه کوره اولان تلاوته مقام فرقه

اولان تلاوتك مياننده فرق واردر زيرا مقام جمعه اولان تلاوتده
 حدلوان واخبار واحكامي ملاحظه يوقدر بلکه قرآني من حيث
 ماهو كلام الله تلاوتدر زيرا حقه حاضر اولان كيمسه عند الكون
 هولسه دخی اكاكون يوقدر كرك جنت و نار و كرك غيری (و مقام فرقه
 تلاوت يويله دكلدر بلکه الله تعالينك مدح و ذم اينديكي نعوت و صفاتي
 تدبر ايدوب ممدوحی اكنساب و مذمومی ترك لازمدر زيرا نزول قرآن
 اكنساب و اجتناب ايجوندرو بومقامندركه بختاب رسالت صلى الله
 عليه وسلم موارد قرآنده سؤال مغفرت و جنت و استعاذه نار ايدرديكه
 اكليت ديدكلى بود زيرا رويته مكاره اولماز بلکه مقام
 هوديتي تحقيق لازمدر كركسه اكل الاكامل اولسون (ومن ذهب
 الى خلافه فعليه كلامه) و حديثه كلور كه قرآنك ظهر و ظن وحد
 و مطلعي واردر ظهري نظندن ذهنه سبق ابدن معانيدر و بطني
 مفهوم اوله لازم اولان لطائفدر (وحدى عقول و فهمك غايت
 اندركيدر و مطلعي ميكن ضمني و طالك تشديدى و لامك قبحيله يونلرك
 عاواراسنده على سبيل انكشاف حاصل اولان اسرار الهيسه و اشارات
 ربانيه در كه اكابر و ابناء به مخصوصدر كه اكا نهايت يوقدر پس بوندن
 (ان في القرآن لشغلا) سري ظاهر اولدى زيرا هر كسك تلاوتى
 مقدار فهم و كشفيدر و حديثه كلور (من فسر القرآن برأيه فقد كفر)
 يوراده رأيله تفسير اودركه نظمك محتملانندن خارج اوله بوجهله كه
 لغته بولميه و اهل لسان ياننده بلميه و لا مصولدر و تفسير ديدى
 زيرا كشفله اولان اسرار و نكاتده مزاجه يوقدر مكر كه بالكلية شرايع
 و حقايقه مخالف اوله تنكيم بعض اهل كشف ضيفدن صادر اولور
 * كل الناس يغدو * جبهه استيفيه در كه سؤال مقدره جوايدر
 يعنى بو تقريردن رشدوغى متبين و مميز اولدى پس بوند نصكره
 ناسك حالى نيمه در ديو سؤال و جوايدر بو سؤال موقعي قرآنده
 (قد تبين الرشد من الغي) قولند نصكره (فن يكفر بالطاغوت) قولندن
 طاه موقعده در و بو تقريردن جمله لك ماقبلته اتصالى ظاهر اولدى

(لفظ کل اکلیلدن مأخوذ در که اکلیل جوانب رأسی محیط اولان
 تاج اولدیغی کی کل دخی بعض مواضعده احاطه افراد و بعضنده
 احاطه اجزا ایچوندر بوراده کل فرد من افراد الناس دیمکدر) وغدو
 نحو وزنی اوزره وغدو تشدیدله غلوکی بکورد یعنی اول نهمارده
 کتمک و ایرکندن برکاره قیام کوسترمکدر بوراده مراد سیر و سحر
 و حرکتندر * فباع نفسه * بعض نسخده اضافتله ضبط اولمشدر
 ای فهو بایع نفسه دیمکدر زیرا فاء جزائیه دنفصره مبتدا کثیرا
 حذف اولور و بعضیلر فایه تفصیلده در دیدیکی که بواسطه (بیع
 اعطاء ثمن واخذ ثمن در و شری اعطاء ثمن واخذ ثمن در بوراده
 بیع اصلی اوزرینه در تنکیم (ان الله اشترى) الخ آبتندن حقل مشتری
 و عبدک بایع اولدیغی ظاهر در اشته طریق نجاتده اولان بایع
 و مشتری بوندر در وطریق هلاکده مشتری شیطان و نفس و هوی
 و دنیا و ماسواد (و بعضیلر دیدیلر که بوراده بیع و شری ایشار مکاتنه
 وضع اولمشدر زیرا متبایعیدن هر بری صاحبک پندنه اولان
 نسته بی کندی پندنه اولان اوزرینه ایشار ایدر بو جهتدن انسان
 نفسی اوزرینه یا عصبانی بلکه مولای ایشار ایدر نجات بولور و یا دنیایی
 و هوایی اختیار ایدوب هلاک اولور * ففقتها او موبقتها * فاستبیه
 و اتنویع و تقسیم ایچوندر تقدیری فباع نفسه للاخرة بل للمولى ففقتها
 و منجیها من العذاب و القطیعه بسببه و بایع نفسه للدنيا و له سوى
 المولى فوبقتها و مهلكها بسببه (اعتناق ازا ایتکدر عتیق کسرله
 حریتدر عتیق رقیدن تخلیه اولنسان کیمسه در یعنی اول بیع کی اولان
 حسن معامله سببله نجات صوریه و معنویه بولور مصیق اولان اسیر
 عذاب اسیردن خلاص اولدیغی کی) و ایاق اهلاکدر یعنی اول بیع کی
 اولان سوء معامله سببله هلاک صوری و معنوی بولور و هلاک
 اولور مگر فتار اسیر اولان اسیر کی پس ففقتها مبتداء محذوفه خبر آخر
 و یا قایعندن بدل اولور بوندن اخذ اولندیکه مبادیه اصلنده معاوضه
 ماله در و معاوضه مبادیه دید کلری بطریق الشبیه در وجهت

شارعدن مبايعه وعذ ثواب وجهت آخردن التزام طاعتدر (بعدذا
 بو محل (ولكل وجهه هوموايها) سرنی تفسیر کیدر زیر عالم وجودده
 هیچ بر کیمسه ایچون وقفه یوقدر بلکه هر کس کندی ایچون تقدیر
 اولسان مرتبه غایتنه دک سیر ایتکده در یا مراتب نقص وشقادن و یا
 مراتب سعادتند که کالات نسبه در ار باب پرازخه کوره و یا کمال
 حقیقی در اصحاب اطلاقه کوره که انلرنجلی ذاتی ایدی به مظهر لر در
 تنکیم حدیده کلور (منصف من اهل الجنة لا یستزالب عنهم ولا یخجیب)
 ودعاء نبوی ده دخی کلور (واسألك لذة النظر الی وجهک الکرمیم
 اهدا دائما سرمدا دون ضراء مضرة ولا فتنة مضلة) یعنی بعد التجلی
 حجابدر وفتنه مضله شبهه در که علم وشهوده خلل ویا نقص ایجاب
 ایلبه پس شول نسته که انسان غایت مراتبه وارنجه سیر وانی تحصیل
 ایدر قوای روحک حاصلی ونتیجه زمان واحوال وصفات ونشئه سنده
 اولان تطوراتک ثمر سیدر شویله که اگر بوسعی وسیرده طائل اوزرینه
 اولوب یا بعض درجات سعادتده کمال نسبی ویا اعلای درجاتده کمال
 حقیقی به منتهی اولور سه نفسی وزطاط مهلکه وجوس قیود
 امکانیه وحب ظلمانیه دن اعتناق ایدوب علم محقق وخیرات ملایمه بی
 متبج اولان عمل صالح ایلله منور اولمش اولور واکر محروم اولور سه
 نفسی ایساق واهلاک وعمر وعلنی اضاعت ایش اولوب خائب
 وخاسر قالور پس مغفرت وجنت ووصول مولایه مسارعت
 وسیر وسفر وحرکت لازمدر تا که غایت حیدده حاصل اولوب
 (والعاقبة للمتقین) سری ظهور ایدده والله المعین لعباده اجمعین

الرابع والعشرون

یا عبادی یا بید ایچوندر زیر انسان اعلای علین قربدن اسفل
 سافلین بعده تنزل ایدوب حب امکانیه وغواشی بشریه ایلله منجبت
 اولمشدر پس بعید اولان عیددر زیر حلق جمیع اطوار حضرت ایدر
 وعباده اولان اصناف تشریف ایچوندر زیر عظیمه مضاف
 اولان دخی عظیمدر (وجعیت عباد استغراق افراد ایچوندر و بوندان

وخطاب اصالة انسه و تبعه جنه در که بوايکسسه ثقلین دبر که
 احکام و تکلیف الهیه ایله محکوم و مکلف و در ملائکه بوخطابیدن
 خارجد داخلدر دین یککش خیال ایلدی زیرا که چه ملائکه دن
 صدور ذنب امور ممکنه دندر والا (لا یصون الله ما امرهم) دیو
 مدح اولتملز دی و لکن کمال نورانیت و لطافت لرندن معصومتر
 و حد تکلفدن خارجدر آنکیچون بحسب انفسه ثواب عملدن
 مستغنی و در عبادت لری ذاتیه در تکلیفه دکلدر و تکلیفه اولدیغی
 صورتده مأمور لر در فقط زیرا نشسته لرنده نهی اقتضا ایدر شهوت
 و منازعه نفسانیه یوقدر مکر که ملائکه ارضیه اوله که اهل ارضه
 متابعتله منهی اولار (بعد ذابو حدیث شریفه حدیث قدسی دبر که
 ابوذر غفاری رضی الله عنه روایت ایلمش و رسول الله دخی صلی الله
 علیه وسلم الله تعالی دن حکایه قیلشدر یعنی الله تعالی یا الهامله و یا
 منامله معنای حدیثی اکا القا ایتمش و اولدخی کندی عبارتله اخبار
 ایلمشدر پس حدیث قدسی قرآن دن درجه ثانیه ده در زیر قرآن
 نظما و معنی منزل و حدیث قدسی معنی منزلدر فقط و سائر احادیث
 نبویه درجه ثالثه ده در و قرآن معجز و متواتر در سائر احادیثده ایسه
 متواتر اولدیغی صورتده اعجاز یوقدر والا قرآنله برابر اولمق لازم کلور
 ابر که چه بلاغتده سائر بلغا کلانندن ابلقدر و احادیث الهیه شول
 اسرار وخی در که لبله معراجده رسول الله بدون توسط الملك القل
 اولتمشدر و شول خبر که رسول الله انی جبرائیلدن و جبرائیل دخی
 میکائیلدن و میکائیل دخی اسرافیلدن و اسرافیل دخی بالذات
 الله تعالی دن نقل و حکایه ابلر حقائق و اطائفه متعلق اولان معانیدر
 بسمله بی فاتحه به وصل حدیثی کی و شول امر و نهیدر که کرسی به تدلی ایدن
 ایکی قدمدر یالکز جبرائیل و ساطنیه نازلدر زیرا امر و نهی انک مقامده
 واکا مفوضدر و احادیث قدسیه بوزدن متجاوزدر و بو حدیث طویل
 انلردندر که ابوذر حضرنلوی انی نقل و تبلغ ابتدیی و قدغه اعظاما
 و اجلا لا دبر لری اوزرینه چوکوب تحدیث ایدر لدی زیرا هم حضور

حقه وهم حضور رسوله دأر در فافهم جدا * اتی حرمت الظلم
 علی نفسی * تحریم برنسنه بی حرام قبلقدر که حرام شرعا قول وفعلی
 ممنوع ونص قاطعه معلوم اولان نسنه در ظلم برنسنه بی موضعنک
 غبری به وضع وحقدن باطله تعدیدر که جور دیرلر وغیرک ملکندده
 تصرف وحدی نجاوز در ونفس دشابهاتندر که تأویله حاجت
 یوقدر سائر مشابهات کبی وعند الصوفیه بحر العماء دیرلر بین الحق
 والخلق بربرخ وارد که بو مجرده ممکن صفات الهیه ایله وواجب دخی
 صفات کونیه ایله نصف اولور نجب وضحک وفرح ومعیت وامثالی کبی
 پس سنک ایچون صعود وحق ایچون نزول واردر بو معنادن کر کدر که
 انک کالنی اکا و سنک صفات اصلیه کی سکا رد ایده سن و بو مقامدن
 بی خبر اولان الحاده دوشرو حق حقندده چوق خطاسوز سوبلر
 وقرآند کلور (و یحذر کم الله نفسه) یعنی عقوبتندن سزی تجز براید
 و یا ذاتی طلبدن زیرا طلب بین الطالب والمطلوب نسبتدر وتوحید
 اسقاط نسب واصافندر فاعلم ذلک وینه کلور (تعلم ما فی نفسی ولا اعلم
 ما فی نفسک) یعنی بنم ذاتمده اولان معلومات خفیه به محیط سن زیرا
 سندن مفاضدر اما بنم سنکله حالم بویه دکدر زیرا بنمحاطم محیط
 دکلم وحدیثده (لا احصى ثناء عليك انت كما اثنيت على نفسك) یعنی
 ممکن واجبه واجب کبی ثنایه قادر دکدر بلکه ثنایه کندی حسبیه در
 حق حسبیه دکلم (وبعض علمائك لفظ نفسی مشاکله به حل ایتدیکی
 تأویلدن صوابه افریدر وبونده الله تعالیک کندی ذاتی اوزرینه
 ظلمی تجریمدن مقصود ساحه عز وجلالنی اذن زیاده تنزیه وتقیدسدر
 شویه که محرم نسنه نک وقوعی مشروع اولمدیغی کبی حقه بانسبه
 ظلم دخی معقول دکدر بوجهدن نقص ثواب وزیاده عقاب وتعذیب
 بری وامثالی اذن صادر اولماز اگرچه جله عالم مسخر ومملوکیدر
 (ونفسی شیء نفیسدن اخذایدوب نفاست وشرفندن اونوری نفس
 دنلشدر بویوزدن حق اوزرینه اطلاقی درستدر دیمک وهمدر
 زیرا ایهامدن خالی دکدر واعیان اوزرینه منبسط اولان وجود عامه

نفس رجائی دید کلری حقک نفسی اولدوغی جهندن نفس د کلدر
 بلکه نفس انسانی به تشبیهادر صکه نفس انسانی ایله حروف
 و کلمات لفظیه صورت بولدیغی کپی نفس رجائی ایله دخی حروف
 و کلمات وجودیه حصوله کلمش و اسمایه تنفیس حاصل اولمشدر دیمکدر
 * و جمعتسه ینکم محرم * ینکم قیدندن و جمله آیه دن مفهومی مدر که
 بوراده ظالمه مراد عبادک بری پرینه اولان تعدیسیدر که عدل و انصاف
 و مکارم اخلاقک خلا فیدر اگر چه شرک ظلم عظیم و سائر معاصی
 لازمه دخی بحسب المراتب ظالمدر (و بونده اشارت واردر که بر قومک
 مقتداسی ابتدا بر خلقه مخلق و یا بر امر له عامل کر کدر تا که اول قومک
 تخلق و عملنه طریق اوله زیر احق عدل اولدیغی جهندن ابتدا کندی
 ظلمدن تنزیه و تبریه ایدوب بعده عباد دخی اولو جمله حکم ابتدی نتکیم
 ان الله و ملائکته) الخ آیتنده اولاکه دینک و ملائکته مقر ینک نصلیه سندن
 اخبار ایدوب ثابیا مؤمنله دخی امر ایدوب (صلو علیه) پیوردی پس
 بومعنی رب حکیمک طریق لطیفدن عباد کشیفی ارشاددر تادیعیه لر که
 یارب سن و ملائکته مقر بین نصلیه ایتمچیک بزه نیچون انکله امر ایدرسن
 و ظلم خصوصی دخی بویله در اشته حکیم اولان شر بت ارشادی
 بووجه له ایچیرر (نظر ایله که اگر رسول الله صلی الله علیه وسلم
 غنا قبول ایدیدی فقراتک اکثری صبر ایده میوب مرتد اولور لردی
 پس بومعنی اوائل اسلامده تألیف قلوب ایچون دفع اولنان مال کپی
 اولدی (و بوسر ایچون صحابه کرام رضی الله عنهم غزال ده
 رسول الله ایله تنزس ایدر لردی یعنی ترس و قلقان کپی اتی اوکلرینه
 طو ترل و پیش قدم ایدیتور لردی و انک قفسانده طوروب جنسک
 ایلر لردی و قرآنده کلور (لاتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء) یعنی بکا
 و سرزه دشمن اوللاری دوست انخاذا ایتمکوز پس بوراده عدوکم ایله
 عدوی بی تعقیب ایلدی تا که مخیاطب اولانلر دیمیه لر که یارب سکا
 دشمن ایسه بزه دکل بناء علی هذا نه سیددن بر نلله موالاتی ترک ایدرز
 مع هذا لازم ایدیکه عدو حق اولیق سنک انلره عدو اولدو و سکه کافی

اوله زیرا دوستك دشمنه دوست اولمق مقتضای ایمان دگادر
 چونكه حق تعالی خلقده اولان ضعف حاله نظر ایتدی قوللرم
 بابكا اعداء ایه سزه دخی اعدادر دیو انلرك عداوتی دخی کندی
 عداوته ضم ایتدی ناکه غیرت ایدوب اعدایی احباب اتخاذ ایتملر
 و بوندن فهم اولندیکه لسان عامه ده بنی صوقین یلان بیک یشاسون
 دیدکلری اعتقاد باطل و مذهب فاسد و قول کاسددر کد جهل عظیمدن
 ناشیدر * فلان نظاموا * قبح ناء و تخفیف ظائله اصلنده لانتظاموادر
 و بعضی حفاظ تشدید له دخی روایت ایلدی فاما شهر اولان اولکیدر
 بوراده تفاعل مشارکت ایچوندر تضارب زید و عمر و کپی یعنی
 بعضیکر بعضیکره ظلم ایتکوز زیرا دنیاسده تغییر نعم و اختلاص باعث
 و آخرته احاطه ظلمانه سیدر و بونک مقابلی عدلدر که بری برلینه
 انصافدر که دنیاسده انتظام و آخرته منابر نور اوزره جلوسه وسيله در
 و بومقامدندر که دیمشدر در دنیا کفر له خراب اولماز بلکه ظلمه ویران
 اولور زیرا کفر لازم و ظلم متعبدیر که ضرری عام در بومعنا دندر که
 انوشروانه محجوسی ایکن عادل دندلی زیرا موتند نصکره برهفته تابوتی
 دوز اوانوب هیچ کیمسه نك انك اوزرنده برجه حقی بولمندی (ولدت
 فی زمن الملك العادل) حدیثی دخی اکا ناظر در زیرا کرچه اهل حدیث
 اتی تجریح ایتلدر در و لکن کشفاصحیحدر و ظلمده اعانت ظلمه وانلره
 مماشات و معاملات و رکون دخی داخلدر قال الله تعالی (احشروا
 الذين ظلموا وازواجهم) ای قرناء هم و ظالملرك لباسلرینی خیاطت
 ایدنلره ظالم و او یله خیاطلره خیط و ابره بیع ایدنلره اعوان ظلمه دیمشدر در
 بعد ذا فلان نظاموا ده اولان مشارکت اختلاف تعیناته راجعیدر
 و فی الحقیقه نظامك ظلمی کندی نفسنه در و کندی نفسنه ظلم ایتك
 حقه اذیتدر و مؤدی حق نصله ملعوندر و العیاذ بالله تعالی * یا عبادی *
 تکر برنداء زیاده تشریف و مضمون آیتك فینامتنه تنبییه و استماعنه
 تخریض ایچوندر و اضافت اوچ نوعدر اولکبسی صفاتك و وصفونه
 اضافیدر صفات حقی کندینه اضافت کبی علم و قدرت و سمع و بصر

و کلام و وجه و ید حق کی که بود موقوفه صفات حق له قائم در که ذات
 حق در منفصل د کادر و غیر مخلوق در و اینک جیسی اعیان منفصله نک
 اضافت در بیت الله و ناقة الله و عبد الله و رسول الله و روح الله کی که
 مخلوق خالق اختیار و تشریف ایچون اولان اضافت در که انکله
 مضاف غیریدن مقیم اولور اوچنجیسی ربو بیت حق اولان اضافت
 عامه در جمع موجودات کی زیر خلق و زیره اقتضا ایندی کی جهتن
 مخلوق و مر بوب حق دیرل انکیچون رب العالمین دندلی * کلکم ضال
 الا من هدیته * کل کله سی لفظا مفرد اولمغه ضالون دندلی بوراده
 ضلال ایله مراد فی الحقیقه جهلدر کما قال الله تعالی (اخرجکم من
 بطون امهاتکم لاتعلمون شیئا) و جاء فی الحدیث (ان الله خلق الخلق
 فی ظلمة ثم رش علیهم من نوره فن اصابه اهتدی و من اخطاه ضل)
 یعنی الله تعالی خلقی ظلمت جهلده خلق ایدوب صکره اوزرلینه
 نور علم رش ایلدی پس هر کیم اول نور علم اصابت ایتدیسه معلوم
 حقیقی اولان حق و شرایسته مهتدی اولوب صراط مستقیم مقید
 اوزرینه تمشی ایتدی و الاضال اولدی اگر چه صراط مطلق اوزرینه
 یوریدی فافهم جدا بونده علمت مزید شرفه اشارت واردر
 انکیچون حیات اوزرینه تقدیم اولور زیرا علمه آیات و دلالات منصوبه
 یوزندن صانع استدلالات حاصل اولور و امور حسیه به رکون و شهواته
 میلدن نجات بولور و حدیث ده کلور (کل مولود یولد علی الفطرة)
 (سؤال اولور سه که بویکی حدیث میانشده دفع تعارض نوجهلدر
 زیرا حدیث اول ضلال اصلی و ثانی هدایت ذابیه رمز ایدر) جواب
 بودر که فطرتدن مراد قابلیت اوزرینه خلقتدر و هر کسده بوقابلیت
 علم و کمال واردر و لیکن اسبابنه مباشرت یوزندن بالفعل ل هدایت
 یوقدر پس ضال اصلی کی اولمش اولور الحاصل فطرت اوزرینه
 مجبول اولدقد نصکره طباعده مرکوز اولان شهوات و احوال نظر
 و عمل اوزرینه ترک اولنسل ضال اولور ردی بوسیدن مهتدی اولان
 عنایت و استعداد و اختیار دن مهتدی و ضال اولان دخی اونک

خلافندن

خلافتدن ضال اولدی و یوندن (ان الغلام الذی قتله الخضر طبع
 کافرا) مضمونی دخی مفهوم اولدی زیرا اول غلام مقتولده ایمانه قابلیت
 واریدی فاما بالغ اولسه اول قابلیت ضاعت اینسه کرب ایدی انکیچون
 بومقوله ک امری حقه مفوضدر زیر جسته دخول مختلف فیه در
 اگرچه قبل التکلیف وفات ایتشددر فاما یوم قیامتده امتحان اوانور دیو
 اثر واردر بوراسی مواد مخوفه دندر هر غلام عقیقه سنه مرهون اولد پنی
 کی اکثر ناس ایسه عقیقه ایله مقید دکدر پس نابالغ وفات ایدن
 اولاد نوجهله اویته شفاعت ایدرل فاحفظه و عمل به (و بعضیلر
 تبدیلرکه حدیثه مذکور اولان ضلال قبل البعثه اولان وضعدر
 یوندن ایسه ضلالت اوزرینه مجبول اولقی لازم کز اتهمی بالمعنی
 و بومعنی او خسار شول حدیث شریف که انصاره خطابا کلور
 (الم تکنونوا ضلالا فهداکم الله فی الم تکنونوا علی شفا حفرة من النار
 فانقذکم الله بی) بو حدیثه بالسیبیت ایچونددر پس فلانک سببیه
 و حرمت و حقچون دیک لایاسدر اگرچه بعض فقها یارب فلان
 حقچون دیمکدن منع ایتشددر و لکن منعی ممنوعدر زیر حدیثه
 کلور (اللهم بحق السائلین علیک) و بومقامک تفصیلی واردر مخلتده
 میندر (اللهم بحرمة الانبیاء والاولیاء و بحق الاخبار والاصفیاء
 اجملنا من اهل الفصاء والوفاء لا من اهل الکدورة والجفاء
 * فاستهدونی اهرکم * استهداء طلب هدایتدر یعنی پس بندز طلب
 هدایت ایدیکز تا که سری بکا ایصال ایدر هدایتله هدایت ایده بم
 یوندر مراد اسان استعدادک سؤالی اوزرینه موقوف اولان طلبدر که
 منتج هدایتدر زیر الدحالی زاسری اوزرینه جار یدر بومقوله به سید
 و مهندی دیرل و هر کسده لسان استعداددن بوطلب حاصل اولمایدقندن
 لا طلب ولا مطلوب مرتبه سنده قالدی و بومقوله به شقی و ضال دیرل
 فان الله تعالی (ولو شاء لهداکم اجمعین وقان ولو شاء الله لجمعهم
 علی الهدی) ای لکنه لم یشاء لانهم لم یسأوا ذلك بلسان الاستعداد
 ولا هداية بغیر سؤال فان الله لا یحب علیه شیء ولذا علق الهدایة

بالاستهداء ونعم ما قالوا ان الله تعالى لا يمكن العبد من الدعاء الا لاجابته
 (بعد ذا مراتب هدايت كثيره در كه ابتداء مرتبه ايمانه هدايت در كه
 ايمان مبدا السعادات در بعده مرتبه احسانه واحسانك طبقاته هدايت در
 وبومعنايه اشارت ايدوب قرآنده كلور (ومن يؤمن بالله يهد قلبه) وبنه
 كلور (والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا) پس ايمان هدايت عامه
 اوزر بنه موقوف اولديغي كبي هدايت خاصه دخي ايمان اوزر بنه
 موقوف در بوجهتدن ديرل كه سيرا الى الله منتهدر در برامقامات مخصوصه در
 ولكن سيري الله نهايت بوقدر زيرا الله تعالى واسع عليم در بوسيدن
 هر آن غير منقسمه عباديله هر از معامله سي ونجليات متوعه سي واردر
 اشته بومعني دنياه بي نهايت اولديغي كبي آخرتده دخي بي نهايت در كه
 ترقباته غايت بوقدر انكي چون اكامل اوليا بيورديرل كه اهل جنت
 اون بش بك سته ميورند نص كرده مشرب ملائكه يه داخل از اورل زيرا
 عناصرك حكيمي بالكلية زوال بولوب عالم اطفانده ملك كبي بشقه
 نورانيت ظهور اينده كر كدر اكر جه نعيم جنت ايله تنعمي باقيدرملائكه ده
 ايشه تنعم بوقدر زيرا اصل خلقي تنعمي وثواب عملي مستدعي دكلدر
 بوجهتدن موثلري غشيان صورتده اولسه كر كدر زيرا روحله جسدك
 بري برندن تيمزي بوقدر انس و جن ايسه بويله دكلدر زيرا انس
 اصانده عناصردندر كه خاك كشي غالبدر و جن دخي ناردندر نارك
 ايسه نوردن فرقي واردر زيرا نار عناصردندر وشدنله متصفدر كه اك
 افراط ديرل نور ايسه معتدلدر زيرا نور ذات ونور صفاتدر صفات
 الهيه ايسه معتدلدر بومعنادن اوتوبري الله تعالى به عاشق اطلاق
 اولنلار زيرا عشق افراط محبدر مكر كه بطريق المشاكه اطلاق اولنه
 ويا محبت شديد يه محمول اوله * يا عبادي * عبديك جمعيدر عبد
 انسايدر حر اولسون رقيق اولسون وحقيقت عبوديت وتسخير
 معناسنه صائرل اوزر بنه دخي اطلاق اولنور قال الله تعالى (ان كل من في
 السموات والارض الا اناي الرحمن عبدا) وهوديت تواضع در وتواضع
 خلاف رياستدر پس حقيقت عبوديتله قائم اولان كيمسده ده سيوداي

ریاست اولماز زیرا برکتی هم رئیس و هم مرئوس اولمق نیجه ممکن اولور
 (و پوراده اوچ مرتبه وارد در که عبادت و عبودیت و عبودتدر که
 الهیت والوہیت والوہت مقابلیدر که بری افعال و بری صفات و بری
 ذاتہ ناظر در قال الله تعالی (یا ایہا الناس اعبدوا ربکم) بوآینده وارد
 اولان امر اوچ مرتبه به دخی شاملدر بومعنادن هرکس مرتبه سنہ
 کوره عابد در و اکمل اودر که جملہ مراتبی احراز و احاطہ ایلیمہ
 و خطاب تشریفہ صالح اولہ تشکیم ابو یزید بسطامی قدس سرہ
 اللطیف بیورمشدر کہ خلق یوم قیامتدن خوف ایدر ولکن بن خوف
 ایتیم زیرا حق تعالی بنی کندینہ اضافت ایدوب بر کرہ عبیدی دیسه
 بکا بسدر * کل کم جائع الا من اطعمته * جوع معدہ طعامدن خالی
 اولمقدن حیوانہ حاصل اولان معنادر اطعام طعام ویرمکدر یا بلا واسطہ
 و بدون الاسباب المعناده در کہ عالم قدرتدن اسم قدریک تأثیری ایلہ
 متکون در من وسلوی ای موسوی وماندہ عبسویہ و سائر فتوح سیارہ
 صھاری و امثال صکی و یا بالواسطہ و بالاسباب المعناده در کہ عالم
 حکمتدن اسم حکیمیک توجہی ایلہ متحصلدر صنائع و حرف یوزندن
 حاصل اولان ارزاق و یا غیری وجهلہ وجود بولان معاش کی
 و دیمشاردر کہ الله تعالی جملہ صنائعی حضرت آدمہ علیہ السلام
 تعلیم ایدوب اگر اولادک رزق استزاسہ بواسباب یوزندن طلب اینسونلر
 دیو بیورمشدر بوسبیدن اکثر ارزاق بنی آدم کسبہ منوط اولمشدر
 هرکس از لدہ بحسب الاستعداد نہ مقرله صنعتہ قابل ایدہ عین
 خارجی ده دخی اتی اختیار ایتشددر (وشول کامل ناس کہ عالم قدر تدہ
 بدطولاری وارد انلرہ بدل کسب توکل تام اعطا اولمشدر پس الملک
 حرفقلری فقر در تشکیم حدیثہ کلور (لکل احد حرفۃ ولی حرفان
 الفقیر والجهاد فین احبهما فقد احبنی ومن ابغضهما فقد ابغضنی)
 و بورا ده بعض علما سؤال ایدر کہ الامن اطعمته والامن کسرتہ ده
 استثنائک معنایی ندر کہ ناسدن هیچ برکیمہ طعام وکسوه دن محروم
 دیکلدر و جواب ویرر کہ طعام وکسوه دن بسطی در کہ هرکسک طعام

ولباسی مبسوط و موسع دکلدر بلکه بعضی این سه مپسر اولشد رکه
والله یقبض ویسط موجبجه معامله الهیه در انتهی بالسط (ولکن
حقیقی بودر که جمله کوزک جوئی بنم اطعامله مندفع وجبیکوزک
عراسی بنم الباسمله زائل در دیمکدر پس استثنا بمعنایه راجعندر
تکیم مقتضای سوق کلام بودر و بونده غذاء روحانی دخی داخلدر که
علوم حقیقه و معارف الهیه و فیوض ربانیه در (سؤال اولنور سه که
تقریر بد کور اوزره جمله خلق غذاء روحانی ابله مرزوق و متغذی
اولق لازم کلور) جواب بودر که هر ماده ده خصوصی عمومه تطبیق
اقتضایتمز بلکه سی رزق صوری ابله مرزوق و بعضی رزق
معنوی ابله دخی مرزوق اولق کافیدر و بردخی بودر که (ولئن سألتهم
من خلق السموات والارض ليقولن الله) موجبجه بی معرفت آدم اولماز
و بردخی خصوص معرفت هر کسده بالقوه ایداع اولمشدر و لکن فعله
خارج اولسی استعداد ناطر در تکیم کلام آتی ده اکا اشارت واردر
فافهم طعمک الله * فاستطعمونی اطعمکم * استطعام طلب طعم امدر
وقوله علیه الصلاة والسلام (اذا استطعمکم الامام فاطمهموه) ای اذا
استغفکم الامام عند الارتاح فافتحوا علیه و لقنوه) بعد ذال استطعامله
امر ایتدی زیر سؤال رزق فقر ذاتینک حکمیدر پس حقدن سؤال
ترکده و وساطت استیباله طلب رزق ایتمکده ابطال حکمت واردر
تکیم استطعامی ذاته اضافدن دور ابواب ایدن فقرایی تأدیب فهم
اولنور زیر اباب الله طورر کن سؤال عن الفیر جهالتدر تکیم قرأده
کلور (یا ایها الناس اتمم الفقراء الی الله) ای لالی الفیر مکر که سر سؤاله
واقف اوله اهل مشاهده کبی تکیم بالاده تفصیلی مرور ایتدی
(و بواجبیا جک فی الحقیقه اصلی شیک کندی نفسنه احتیاجیدر
ولکن ظاهر حالده بعض تعیناتک بعضنه احتیاجیدر که سؤال و سائل
و مسئول عنهی تصحیح ایدن بونستدر پس بومعنی عالم فنا وجعهده
اولان حالی منافی دکلدر زیرا بوعالمده نسبت اضافت ساقطه در
و کبار اولیادن واسطینک قدس سره الفیر لایحتاج الی الله دیدو کی

فی الحقیقه بومقامده اولان نسبتی رفعدر والا جمیع اشیا کندی ذاتنده
 حقه مفتردر وارباب حقائق دیمشردر که الله تعالی اسباب عادیه بی
 وسائط خلق ایتشدن تا که موحد و مشیرکی امتحان و تمیز ایده پس
 فعلی وسائطه نسبت ایدن مؤمن وسائط و کافر بالله در زیر اشرع
 و عقل دلائل ایدر که لا فاعل الا الله اگر چه افعالی خلقا یعنی بحکم
 الإیجاد والا بداع حقه و کسبا یعنی بحکم التوجه و الکسب خلقه
 اضافت ایدر و لکن اگر قلبی وسائطه رگون ایلوب عند الا سباب
 مطمئن و عند الفقدان مضطرب اولور سه شرك خنی اهلی اولمش
 اولور اگر وجدان و فقدانده الله تعالی دن غیر یه سکون ایتزسه مؤمن
 بالله در مطلقا و فعلی ظاهرده سببه نسبت ایتدوی ادب شرعلا
 تأدبندر والا مؤثر الله تعالی اولدیفنی بلور و فی الحقیقه واسطه
 و سبب نظرندن ساقط در زیر واسطه مظهر در مراد ایه ظاهره
 نظر در کرك مظهرده و كرك مطلق بوندن ظاهر اولدیکه فی المثل الله
 دین محروم اولماز ماسوا لله مقید اولان ایه مرزوق اولسه ده برکت
 بولماز (ولا حول ولا قوة الا بالله ولا یكون الا ما اراد الله * باعبادی
 کلمکم عار الا من کسوته * عاری نک جمعی عراة و عریا نک جمعی عریانون
 کلور) و عری ضمه ضحی وزنی اوززه خلاف اللباس در (کسوته نفس
 متکلم وحده در البسته معناسنه یقال کساه یکسوه البسه کسوة بالقیم
 ای الباسا بالفارسیه جامه بیوشانیدن واکنسی ايس دیمکدر که لازمدر
 یعنی جسه کز لباسدن عار بدر الا بنم جامه کیدر دیکم ملبوسدر یعنی
 جمیع مکره لباسی بن الباس ایتدم شوبله که اگر بنم الباسم اولیبایدی
 عریان قالور دیکز (معلوم اولاکه ابتدا خلعت آدمیه وجود بعده
 وجود اوزر بنه عارض اولان طرفندن لباسدر که چنده ایکن الباس
 اولتسدر بعده دنیا ده صنایع بوزندن نسجه و غیره وجهله تعلیم
 و نمان لباسدر کرك لباس زینت اولسون و كرك اولسون و طعمامده
 غداء معنوی ه اشارت اولدیفنی کپی لباسده دخی لباس تقویه رمز واردر
 و لباس اسم لباس تقوايه داخلدر زیر تقوای حقیقی اولدیفنه

قلب انسان لباس اسما و اخلاقه تلبس و تخلق بتمیز و لباس فی الحقیقه
ایکیدر بری لباس شریعت در که دنا در و بری قبض صدیقیت در که
شعار در و قبض صدیقیت قبض مریدر یعنی نفس مطمئنه تلبسیدر که
صدیقیت فوقنده مقام قرب و انک فوقنده مقام نبوت در و یونک فوقنده
رسالت در نظر ایله که انسانک شعار و دثاری اولسه بدنی حرو بردن
محفوظ اولماز لباس شریعت و حقیقت دخی بویه در که بویکی
و جهه دخی الحاد و جهالتدن مصون اولور و عربان کیمه بی
دیوانه در دیو بیمار خانه ده حبس در زنجیر ابتدا کلمی لباس
شریعتدن عربانی دخی سجن الله اولان جهنده مفلول و معذب و لباس
حقیقتدن مجردی محبس بعد و قطیعته مقید و مذبذب ایدر لر ایمدی
(خدا و ایتکم) و فقیحه مطالعازینت وجود لازمدر فاعرف * فاستکسون
اکسم * اسنکسا طلب کسوه در اکس فتح همزه و ضم سینله اصلنده
اکسودر که فعل مضارع نفس متکلم و حده در جزم ایچون و اوسا قطدر
(یعنی بدن کسوه طلب ایدیکوز تا که سره کسوه اخطا ایدیم الحاصل
هدایت که امر معنویدر بدن طلب ایتدیکوز کز کبی امر حسی اولان
غدا و لباسی دخی بدن طلب ایدیکوز که اولکسی اسم باطنه و مابعدی
اسم ظاهره دائر در) و کذلک اولکسی اسم هادینک اثارندن و ایکچی
اسم قیومک ثمر ائندن و اوچیچی اسم ستارک نتایجنددر (و کسوه ده
کسوه ارباب طرق حقه دخی من طریق الاشارة داخلدر کویادیمک
اولور که اگر استعداد کز و رایسه طریق حقه دخولله بنندن کسوه
درویشانی طلب ایدو کرتاج و خرقه و سار نشان نصوف کبی ز برابو لباسلر
فی الحقیقه هر کسه سراد کلددر بلکه حصائص خاصه دندر که توفیق
خاص الهینک اماراتندندر ز برابو عوام کبی لباس سرسری دکلددر
بلکه هر بری اسرار و اسماء الهیه دن برسر سرری به علامتدرا اگر چه
ارباب انکار عندهنده مطعوندر و لکن انظر طاعون انکار دن هلاک
اولمربله اهل نجاتک حالرینی بهوده ظن ایدر ز (کلابل ران علی قلوبهم
ما کانوا یکسون) تألی ایله که حضرت صدیق رضی الله عنه جمیع

مالی حضور رسوله کنوروب کشدی برکهنه ردایه پورند کده جنج
 ملائکه اکاتبها اول صورتہ کردیلرو انک هیتی اوزرینه نچرد خر قه سنده
 کور ندیلر اشته درویشلر خر قه سنه ملائکه کرام تشبیه ایدر لر قاما
 اهل دنیا و اهل انکار لباس و صورتہ دخول ایتد کلری یوقدر پس
 برنسته به که ملائکه رغبت ایده عندالله لباس مقبول و امر مرضی در که
 او معنی فی الحقیقه صاحبہ دادالهی بدر انکیچون خر قه طریق
 درویشلرک مابه الاقتضایدر ملوک خلعت زینت سبب فخر لری
 اولدیغی کبی و بومعتابه دلالت ایدر شول اثر که کلور (هم ملوک تحت الاطهار
 یعنی کرچه درویشلر پلاس الشده در و لکن ملوک مضویه در که اول
 پلاس انلرک سلطنتلرن منافی دکلدر زیر الله تعالی ظواهره نظر ایمز
 بلکه بواسطه نظر ایدر بس هر فنده که نیت و اخلاص اوله کمال
 انسانی ائده در * یا عبادی انکم تخطئون * ضم تائه اخطا دندر
 تنکیم مقتضای رسم خط بود زیرا اگر قحله اولیدی تنکیم بعض
 روایاتده کلمه در رسم خط تخطاؤن کرک ایدیکه خطا دندر و الف
 فتحه طایی بیان ایچوندر خطا کبی انکیچون ایکبسی دخی قصرا و لنور
 (سؤال اول نور سه که خاطی * عمدا فاعل خطا و مخطی * بلا عمد فاعلدر
 خطا ایسه نصله مرفوعدر زیر بغیر قصددر) جواب بودر که (ربنا
 لاتؤاخذنا ان نسینا و اخطاؤنا) آیتنده اخطاء صورتنده دخی عقلا
 جواز مؤاخذیه اشارت وار دز زیر انساندن بعض تفریط وعدم
 مبالغت صادر اولور که مؤاخذیه به مؤیددر مثلاً بر کچمه ثوبنده اولان
 نجاستک تطهیر فی تأخیر و نسیان ایدوب اول حالله نماز قلسه از له سنه
 مبادرتی ترکه تفصیر ایتمش اولور انکیچون حال صومده مضطد و ضوده
 احتیاط و نسیان صومه مؤدی اولور امور دن پر هیز لازمدر
 (و دعیشاردر که مخطی اودر که عبد حدن تجاوز ایدوب عملنک غیری به
 خطوه و وضع قدم ایله ارض مقصود به مشی کبی بس عبد سیدنت
 امر ایدوکی محلا غیری به مخطی و تجاوز ایله مخطی * و اول غفلته خطابه
 دیر لر (و قرآن و حدیثه خاطی * و مخطی محله کوره مستعملدر مثلاً

رفع عن امتی الخطاء والنسبانی) ارادنده اصابت و فعلده خطایه کوره در
 (اللهم اغفر لی خطائی و عمدی) و كذلك من اجتهد فخطأ فله اجر
 بوقبیلند در پس خطا و در که بر کپسه صیده رمی ایدوب انسانه اصابت
 ایده که ارادنده اصابت و فعلده خطا یتیمش اولور و اگر انسانه رمی ایدوب
 صیده اصابت ایلسه ارادنده خطا و فعلده اصابت یتیمش اولور
 و لکن قصدنده مذموم و فعلنده غیر محمود در زیر فعلی بغیر قصددر
 (قال الله تعالى ومن یکسب خطیئة او اثما) بوراده خطیئه فعلته قصد
 اولیان نسته در (و یفقر لکم خطا یا کم) قصدله اولان کاهلر در لایا کله
 الاخطاثون کی (و دیمشدر در که مخفی کلام و امر و شائنده زله
 و هفویه کوره و خاطی دیننده ضلالت کوره در که بونک اشتقاق خطی
 یخطأ دن در علم بعلم کی) الحاصل خطیئه اصلنده خطایه مقارن
 اولاندر و لکن عمدده دخی مستعملدر و اخطاء بغیر عمدده شایصد
 و لکن مطلق کاهده دخی جاری در پس حدیث مذکورده تخطئون
 تذبثون معنائه محمول اولق و اضحدر و ذنبدن خطا لله تعبیرده نکته
 بودر که مؤمن اولان کپسه کاهی خطا لله ایشلر یوخسه قصدله یتیم
 زیر قصدله کاه ایتک مقابله قهار و جبار در (بوسیددن بعضی اکابر
 اولایا بیور مشلدر در که قصدله ترك اولان نمارل ایچون قضا یوقدر
 بلکه قضا خطا و نسبانی و بعضی ضروراته ترك اولان صلواته
 کوره در زیر عمدده انکار معناسی واردر که تشدید عقوبته بائدر
 کویا عمدله ترکی دائره تدارک کدن خارج کی اولیدی فاکحرف
 فانه من مزالق الاقدام * باللبس و التهمار * با طرفت ایچوندر
 فی معناسنه کتب معتبره دلیلک اشتقاقنه تعرض اولنمشدن نهاره
 تعرض اولنمدیغی کی زیر انحر حرکت ایله ستمدر و نهر سکون هائله
 مجری الماء الغایضدر پس نهارضویه نشر اولدیغی وقتدر که طلوع
 فجر صادقدن و اشمسندن غروب شمس دکر و لیل غروب شمسندن
 طلوع فجر صادقه و باطلوع شمس دکر (و شول ضو که طلوع فجر له
 طلوع شمس میاننده در انک حقیقه اختلاف اولنمشدن اصح بودر که

شمسك مطلعہ قریب بدن ناشی تحت الارض دن عكس شعاعیدر بعد المغرب
شفق اناك عكس شعاعی اولدی بی كی انکیچون مستحب اولان
جرتدن صكره اولان بیاضك غیوبتندك عشایی تأخیر ایتكدرد (بوراده
لیل ونهاردن مراد یكرمی درت ساعتدر كه طلوع وغروب شمس
حسبیلہ نور وظلمتہ تقسیم اولمشدر وانسان بوساعاتده خوابدن غیر
وقته یا اعتقادا ویا عزیمة ویا عملا معصبتدن خالی دكدرد انکیچون
اخطاء مجموع ایل ونهارله تقید اولندی مكر كه تركیة نفسله هیا كل
علویه به متصل اوله وقرأ نده كلور (ومن آیاته منامكم باللیل والنهار
یعنی منام غفلت وسوء حاله اشارتدرد كه عوام ناسه كوره لیل ونهارله
تقید اولمشدر تنكیم حدیثده كلور (الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا)
یعنی انسانك اكثری منام حالنده كی غفلتده در كر كسه صورتده متیقظ
اولسون (ولیل اكر حدیثده واكر آیتده نهار اوزرینه تقدیم اولندی
زیرا ظلمت اصل ونور فرعدر شول جهتدكه نهارك حدیثی شمسك
طلوعبله در وجود شمس ایسه حادثدر پس نور شمس ظلمت ایلله غلبه
ایلله نهار دینلدی ولیل نور شمسله مستور قالوب ظاهری نهار وباطنی
لیل اولدی (بورادندر كه صوفیه قدس الله اسرارهم لیل ذات ونهار
صفات دیرلر زیر مقتضای ذات خفا ومقتضای صفات ظهوردر
(وبوامت مرحومه مظهر اسم ستار وغفار اولوب کیچه لری كی
كوندزلرینك دخی ذنوب وهیئات ظلمتیه لری مستور اولدی بنی اسرائیلك
ایسه جرایم شبنری طاق بابری اوزرینه منقوش اولوب روزك بروزنده
آینده وروندهك اطلاعی حسبیلہ مفتضح اوارلردی وایل ونهار تجلی
واستاره اشارتدرد تنكیم دیمشدر در كه (مشاهده الابرار بین التجلی
والاستار) مقرینك مشاهده سنده ایسه استار یوقدر (صنف من اهل
الجنة لا یستر الرب عنهم ولا یحجب) اكاشا رندرد رسول اللهك
صلی الله علیه وسلم ظلمت ایلده نهسارده كی كی رؤیای اكار مزدر
فاعلم ذلك * وانا غفر الذنوب جیعا * لفظ جیعا ذنوبدن لفظا حال
ومعنی تأکیددر وجیعمك افرادی فعل بمعنی المفعول اولدیقتدندر

وذنوب ذنبك جميعا در معنای تأخری مشتمل اولمغه ذنب دینلدی یعنی ذنب
 حرکت ابله حیوان قویروغیدر (ودابه نك رأسندن ذنبی نیجه ایسه
 ذنب واثم دخی منأ خردر که امر عارضدر انکیچون) سبقت رحقی
 علی غضبی) وارد اولدی زیراتعلق غضب عارض اولیجق متعلق اولان
 ذنب دخی بویله در پس ذنب اسم آخرک احکامندندر (و بوراده
 ذنوب صفات و کبارّه شاملدر قال تعالی (ان الله یغفر الذنوب جمیعاً)
 اگر چه عمومندن شرك مثنادر زیرا قرأنده کلور (ان الله لا یغفر
 ان یشرک به) وعاصی دخی مشبته مقید در قال تعالی (و یغفر ما دون
 ذلك لمن یشاء) زیرا مطلق مقیده محمولدر (بعدذا بوراده وانا اغفر
 الخ استیفاءیه در حالیه کل زبراجله آتیه انک اوزرینه مبنی اولمغه
 انسب اولان ابتداء اخباره حل اتمکدر پس انا تقویت حکم ایچونددر
 (الصوملی وانا اجزی) کبی ویا تخصیص ایچونددر زیرا مغفرت شرعیه
 الله تعالی به مخصوصدر تشکیم (فانه لا یغفر الذنوب الا انت) وکذلك
 (ومن یغفر الذنوب الا الله) اکادالدر * فاستغفرونی اغفرلکم * تقدیری
 فاستغفرونی لذنوبکم اغفرلکم ذنوبکم دیچکدر ولیکن مقدم ذنوب
 مذکور اولمغه بوراده ذکره حاجت قائمدی یعنی بدن مغفرت ذنوب
 طلب ایدیکز خصوصاً استغفاره سماء دنیاه ترولم وقتنده وایام ولیالی
 مبارکده واما کن متبرکده تا که مغفرت وعفو ذنوب ایدیم ومغفرت
 وعفوک فرقی بالاده در ومغفرت استغفاره منوط قلندبخی توبه به
 تضریرض وشان استغفاره اهتمامدندر والا بلا توبه دخی مغفور اولمق
 مشبته مفوضدر (و یوندن مفهومدر که انساندن صدور ذنب مقدر
 ومقرردر زیرا مقتضای نشئه سی جمیعدر واسماء الهیه ده غفور وغفار
 وجود ذنبی مستلزمدر بوجهندن حدیثده کلدیکه (لولم تذنبوا
 وتستغفروا لذهب الله بکم وجاء بقوم غرکم فیدنیون فبستغفرون
 فیغفرلهم) ولیکن استغفارک برهانی بودر که افساد ایتدیکی اموری
 اصلاح ایلله که اکانابت دیرلر زیرا حقّه رجوع اتمک بالکز قول لسانه
 اولماز بلکه اعتقاد وعمل وتدارک مافات ابله اولور بومشادندر که

رابعه عدويه رجه الله تعالى ديمشدر كه) استغفارنا هذا يحتاج الى
 استغفار) يعني استغفارك شروطي اوليحق اودخني بر يشقه معصيت
 اولوب استغفار آخره محتاج اولور (بعد ذا مذنب اطلاق ذنبك
 انكله قيامي حالته كوره در زيرا (التائب من الذنب كمن لا ذنب له)
 وفقبحه مذنب تائب ايله غير مذنب حكيمه برابر در اكر چه
 مشبه به وجه شبهه مشهدين اقوا در بوجهتدن بعض علما
 ديد يلر كه من لا ذنب له اولان مذنب تائبدن مرتبه ده اعلادر
 ثوب طاهر ومنه هر كي بوسيدن وضوئه ذراعني يداخر انك بلي ايله
 مسح وبعده ماء جديد ايله غسلدن منع اولندي زيرا تجسس ثم النظهيرك
 معناسي يوقدر يعني ماء مستعملك عدم طهارتنه كوره تنكيم بعض
 مجتهدين ذاهب اولمشدر فاما بومعني لو لم تذنبوا الخ حديثه كوره
 معكوس كي كور ينور تأمل ايله كه كر چه رسول الله صلى الله عليه وسلم
 حضرت يحياي عليه السلام ذنب ايمدي و بلكه هم ذنب بله ايمدي ديو
 مدح واخبار ايلدي مع هذا كندى يحيادن افضل ايكن قرأته حقه
 كالور (عفا الله عنك) و بيه كالور (ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر
 پس صدور ذنب معصومدن مفضول و متأخر اولق اقتضا ايمدي
 تنكيم ملائكه (لا يعصون الله ما امرهم) نشانيله معلم وانسان (كلاما يفيض
 ما امره) كلاميله معاتب ايكن بيه فضلده انلردن برتر در والحمد لله تعالى
 (سؤل اولنور سه كه طلب مغفرت ذنب او زرينه مرتب اوليحق
 مغفرت ذنب لازم اولدي ولكن (وسارعو الى مغفرة من ربكم) موجبجه
 اسباب مغفرت و طلب عفو مسارعت لازم كلدي ذنبه مسارعت لازم
 كلدي مع هذا بلا ذنب مغفرت اولماز (جواب بودر كه كر چه مغفرت
 و ذنب امورا ضافيه دندر فاما (ان الله لا يامر بالفحشاء) وفقبحه ذنبه امر
 اولماز بلكه ذنبدن نهى اولور (الحاصل ذنبك وقوعى لازمدر ولكن
 فعل اولديغى جهتدن يوخسه حكم اولديغى جهتدن دكل فافهم
 فانه من مزالق الاقدام واباك والاقدام على الاجرام والله الحفيظ
 * يا عبادى انكم لن تبلغوا ضرى * ضر قبحه نفع مقابليدر قال تعالى

يدعوا لمن ضره اقرب من نفعه) وضمه سرء ونعماء مقابله بدر قال تعالى
 (فكشفا ما به من ضر) يعني ضر ضمه سوء خالدر قلت علم وفضل وعفت
 ونقص نفس ومال وبلا وافت كبي وانكله مبتلا اولانه مضرور دبرل
 ويوندندر كه ذاهب البصره ضر بردينگدي وضرور تك دخی اصلي
 ضرر در ضيق معناسنه (بوراده ضرر تك نصبي نزع خافض اوزرينه در
 تقديري لن تبلغوا الى ضرر ديكمدر كه بلوغ بر نسته تك اقصا سسته
 منتهي اولور واوغلان بالغ اولدي ديمك حد صباو تك غايته ايردي
 ديكمدر قال تعالى ايمان بالغه اي منتهية في اننا كيد بوبله مواضعده
 مطابق وصول واكادرت معناسنه در * فضر وني * فضله نفيه
 جوا بدر اصلي فضر وني در يعني يا عبادي تحقيق سر بكا ضرره ابرمن
 واكافدار اولماز سكر كه بكا بالفعل ضرر ويره سر ز بر اضار بنم وسرك
 ضرر يكر بنم ضرر مدن مستفاد وامر جزئي در پس جزئي كلي به
 نوجهله مقابل كه قال تعالى (يدالله فوق ايديهم) اي يدالله الكلبة
 فوق الايادي الجزئية (محمكدر كه قوت القلوب صاحبي شيخ ابو طالب
 مكي قدس سره بغداده وارب مجلس وعظه جلوس ايند كده لا ضرر
 على الحق من الله شيء يعني خلقه الله تعالى دن زياده ضرر لي نسته
 بوقدر ديد كده حاضر اولنر بوقلامي فهم ايتوب مجلسدن متفرق
 اولديلر فاما حقيقت ضرر صفات الهية دندر تكيم اسماء حسنه
 در ج اولنديغي اكا نشا ندر وحديشده كلور كه (لا ضرر ولا ضرار) يعني
 كچمه كچمه ضرر وپروب حقندن بر نسته نقص ايتسون وكندنه
 ضرر ويره ند دخی ادخال ضرر ايله مجازات ايتسون بلكه عفو ايتسون
 زير ضرر واحد دن وضرر ايتنيندن اولور يعني نه ابتداء ونه خود جزاء
 ضرر وپرسون ديو ضرر ومضاره دن نه بدر فاعرف * وان تبلغوا نفعي
 فتتفعوني * بونك دخی اصلي ولن تبلغوا الى نفعي فتتفعوني در ونفع
 خيره وصولده انكله اسطعانت اوانان نسته در وشول نسته كه انكله خيره
 توصل اولنور خير در پس نفع خير در (ونفع متعدي در انتفاع لازم
 اولنديغي كبي وانتفاع لفته واستعمالده بوقدر اكر چه بعض مؤلفين

کلامنده (انفاع الفقراء) واقع اولشددر یعنی منربکا ایصال نفعه قادر
 دکل سکوز که بالفعل نافع اولاشکز بلکه سزک نفعکز بنم نفعیدن مأخوذدر
 پس منفعتکز کمیدن کیمه در پس نفع و ضربکوز کندی نفسکزه در
 الحاصل مؤمنه لازمدر که نفع و ضرر و خیر و شر مشیت و قدرت و قضائه
 اولدوغن پیلوب گاری صاحبنه نفویض وامرنه اسسلاام و تزک معارضه
 لازمدر والا (وانالحن الفالبون) مصداقجه حق تعالی کیمسه تک
 مفلوبی اولماز و معارضه صددنده اولانک معارضه سندن متضرر
 دخی دکلدر نمرود و فرعونک سوی سمایه تیرانداز اولدقاری کبی پس
 رعیت سلطان اعظم ایله مقارنت ابد مدکلری کبی اهل عالم دخی
 سلطان السلاطینه مقابله یه قادر دکلدر زیر اسلاطیان منعه و عسکر
 صاحبی اولدیغی کبی حق تعالی دخی اسماء متقابله صاحبیدر که از جمله
 قهار و جبار و ضار و مقتدر و متقی و مثالیدر * یا عبادی اوان اولکم
 و آخرکم * اولدن مراد امم اولی در آدمه علیه السلام و ارنجه که اموات
 زمره سنده در و آخردن مراد امت اخیره در که کیمی حیاته و کیمی دخی
 قیامت ذک کلمه کدر که بونلر احیا کروهنده و انلرک حکمنده در تنکیم
 اولین و آخرین دنلشدیر که مراد امم اولی و اخیره در یعنی امم انبیا
 و امت اجدیه در و جاژدر که اول اآ مدن مقدم کلن انواع
 سسته به دخی شامل اوله جن و بن و طم و دم و حین و بس کیمه که
 بونلرک هر بری دهور طویله دیساده معمر اولمشدر که بالکز جنک
 آدمه کلنجیم عمری القش یک سنه در (و بعض کبار اولیاء کعبه بی
 طواف ایدرکن مطافده بعض مجهول کیمسه لر کور دکدم
 انلردن بری سن بنی بلورمسن بن سنک اول کلن اجداد کدم دیدکده
 اول ولی دخی یاسن دینان انتقال ایده لی تقدیر مدت اولدی دیوسوال
 ایدیجک جوابنده قرق یک سندن زیاده در دیدی اولدخی یادور آدمک
 به قدر مدته نجهلی یوقدر زیر دور سبیله بدی یک سنه در دیدکده
 اول کیمسه ده قنخی آدمدن سوال ایدرسن اقر بدغمی و یا البعد دغمی
 دیوبوچک انک دخی خاطرنه (ان الله خلق قبل آدم مائتة الف آدم)

حدیثی کلدی ونسبت ائم اولاه اولایوب قبل آدم اولان ائم اولدینی
 ظاهر اولدی اگرچه تاریخ مجهول وحدوث عالم مقرر در (و بومقوله
 احادیثه کرچه اهل حدیث علیل البصر اولدقلرندن نظر حجتله
 بافرزولکن کشفاصحدر) ونحن مع اهل الکشف فی کل حال فانهم
 اصح الرجال فی الحال والمال ولهم الحجة علی غیرهم من اهل القبل
 والقال * وانسکم وجنکم * انس کسرله بشردر که انس وایناسلرندن
 اوتوری انس تسمیه اولندی وجن قوم جان در که اجتنان واستار لرندن
 اوتوری جن دلدی وملائکه به دخی جن اطلاق اولتیق بالاده در
 بوراده انسی جن اوزربنه تقدیم ابتدی شرفندن اوتوری اگرچه
 وجود ده جن مقدمدر تنکیم سبق ابتدی وجن ده زیاده کثرت اولغله
 تصریح ابتدی ژبرا مقتضای مقام خلائی کثیره نک بری برله
 تظاهر واتفاقنی ییاندرو بردخی انس وجنه ثقلین دیر که شرع محمدی
 بویکی به نازلد ریس جن وملائکه اصل واحد دن دکلدر تنکیم
 بعضیلر زعم ابتدیلر والاملائکه دخی مکلف اولتیق لازم کلور انلرک
 حال ایسه بالاده ذکر اولندی بلکه ملائکه نک اصلی نور صفات وجنک
 اصلی نار عناصر در وملائکه ده عصیان اولماز بلکه کفر و ایمان وطاعت
 ومعصیت ثقلینه مخصوصدر پس شیطاین وجن بر نوعدر که متمر درینه
 شیطاین ومؤمنلرینه جن اطلاق اولتور وکذلک انسان یوز یکریمی بش
 حصنه در که اکثری اهل کفر ومعصیت واقلی اهل ایمان وطاعتدر
 انکیچون یوم قیامنده بعث جنت ییکده برو بعث نار مابنی در که طغوز یوز
 طغسان طغوز در و بلاد هند اوسع البلاد اولغله یوز یکریمی بش
 صنفک یوزی هندستانده و یکریمی بشی سائر بلادده متفرق ومنشردر
 * کائوا علی اتنی قلب رجل واحد منکم * تقدیری کائوا علی تقوی
 اتنی قلب رجل واحد منکم او کائوا علی اتنی احوال قلب رجل واحد
 منکم دیمکدر والا حلال صحیح اولماز یعنی زیاده متقی اولان بر کیمسه نک
 قلب حالی اوزربنه اولوب غایت تقوائله متقی وجهه کر بو خصوصده
 متقی وهر وجهه مطیع ومنقاد اولسکوز بوندن مراد اهل جمالدی در که

فرار گاهری چندر و بومعنا بی بطریق الغرض ابراد ایلدی
 تشکیم کلمه لواکا دالدر زیرا قبضه جمال و جلال فی الحقیقه دارینک
 و اهلنک وجودن اقتضایتمشدر که خلا فی اولیق حکمتدن خارجدر
 * ماراد ذلک فی ملکی شینا * ملک ضم نماله بادشاهلقد سلطنت
 کیبکه ذی روح و غیری اکا مملوک و مسخر و ناطق و صامت منقاد
 و مطیعدر یعنی ذکر اولنان کینونت بنم ملک و سلطنتده هیچ برنسنه بی
 زیاده ایتمز تشکیم مملوک دنیا به کوره زیاده حاصلدر زیرا اتفاق دین
 و اتحاد کله موجب نظام و باعث امتلاء خزائن در بوجهتدن بیجمل
 ادعایر بویته مبتلا اولدیلر اگر خلا فی اولیدی دعوی قبوسی اولماری
 و حدیده کلور (خلقت الخلق لیریحوا علی لالاریج علیهم) یعنی
 حق تعالی غنی بالذات دز و شولکه مرتبه استکمالدر اسمیه راجعدر
 و اسمانک اضافا تندن اطلاق ذاته ضرر کلز الحاصل دیمکدر که
 باعتباری سز بنم ملکده داخل و مملوک سکن و سزک حسن حالکز بنم
 تقدیرم و توفیق ایله در ایش اولدن ملکیم نه ایسه اودر و خلقک بکا انده
 امتنانی یوقدر کما قال الله تعالی (قل لا تمنوا علی اسلامکم بل الله بمن
 علیکم ان هداکم للإیمان ان کنتم صادقین) بلکه زیاده لک عبده
 اولور زیرا واسع علیک بنده سیدر که فو بنوانده استمداد و اسفاده ده در
 (افاض الله علینا و علیکم سجال اطفیه و کرمه * یاعبادی لو ان اولکم
 و آخرکم * یعنی عقل اولدن غایت مخلوقه منتهی اولنجه که بکرمی
 سکن منزل و بی حساب مخلوق مشتملدر زیرا ملائکه دخی انده داخلدر
 ملائکه ایسه لاتعد و لا تحصی در حقی مرویدر که بنی آدم عشر چندر
 و بوا یکسی عشر حیوانات البردر و جمله سی عشر الطیور در و کلی
 عشر حیوانات البحادر و بونلرک جمعی عشر ملائکه السماء الدنیادر
 و هکذا اسماء سابعیه و ارنجه و بونلرک مجموعی ملائکه کرسی مقابله سنده
 شی قلیلدر و بوجه سرادفات عرش که کئی کره یوز یکدر بر سر ادرقه
 موکل اولان ملائکه نلک عشر بدر و بوجه حول عرشده دوران
 ایدن ملائکه به کوره در یلدن بر قطره کبیدر و بونلرک کلی اشباع اسرافله

كوره كه ملائكه او حذر عشر كيدر و جنود جبريلك اجناسند نه سايست
 بوقدر و ارواح عالبه ديدكلى مجرداتك حسابى علم حقه مفوضدر
 * وانسكم و جنكم * يعنى محسوس اولان اجساد و مستور اولان
 ارواحك جمله سى كه اجساد عالم ملك و حسيات و ارواحه عالم
 ملكوت و عقليات ديرلك عالم الغيب و الشهاده بوايكېسنى محبطدر
 و قرآنده كلور (فسبحان الذى يبدى ملكوت كل شىء) اى روح
 صكل شىء يعنى اجساد الله تعالىك قبضه شمانده و ارواح قبضه
 بمبشده در قال الله تعالى (والسموات مطويات بيمينه) يعنى العلويات
 (والارض جميعا قبضته) يعنى مقبوضه شماله و هى السفليات فاعلم
 ذلك فانه وقع بطريق التفتن الهابا من الله تعالى * كانوا على اجر
 قلب رجل واحد منكم * بونك دخى تقديرى قرينى كيدر كه على فحور
 افجر قلب يا خود على افجر احواله ديمكدر يعنى اتفاق ايدوب جمله كز
 زباده فحور اوزر بنه اولسه كز ولكن فحورى قلبه نسبت ابتداى زيرا
 قلب مبدأ فساد در تنكيم بالاده (اذا صلحت صلح الجسد كله و اذا فسدت
 فسد الجسد كله) حديثه شرح اولندى قال الله تعالى (ولكن تعمى
 القلوب التى فى الصدور) وقال الله تعالى (ومن يكتمها فانه آثم قلبه)
 و بعض رواياتده بوراده منكم اغضى بوقدر تا كه افجريت اليه خطاب
 واقع اوليه تفضلا و احسانا كذا قالوا وليكن كلام الهى فى الجملة
 خطابى مشتملدر زيرا انسكم و جنكم خطابى و كانوا ضمير بك اثره
 رجوعى خطابده يا فدر بلكه مقيام عز و جلالده تقبحا خطاب
 او كدر تنكيم مواضع عديده ده واقع اولشدر * مانقص ذلك من ملكى
 شيئا * نقص خسران فى الخطر لازم و منع كيدر كه فاعلى ذلك
 و معمول شيئا اى مانقص ذلك المذكور من الكينونة شيئا من الاشياء
 يعنى زباده فحور اوزر بنه اولدقلى بنم ملكيدن بر خردل دانه سى قدر
 تنسه بي نقص ايتز زيرا كمال و نقصاندر هر برى نشان كمال الهيدر تنكيم
 ارباب معرفته معلومدر و بر دى فحور اوزر بنه اولدقلى حاله در بنه
 مملوك و مسخر حقدر زيرا ادعاى بويت ايدنر بيله آخر مملوك اولد بيلر

فکینف که غیر یار انکیچون مرنه مذل الجبارة دینلدی موت ایسه خلق
 الهیدر قال الله تعالی (خلق الموت والحیوة) و بعضیلر دیدیلر که
 اتقای قلب جناب نبوتک صلی الله علیه وسلم قلبی وافجر قلب ابلیسک
 قلیدر زیرا جناب نبوی هادی اسمنه و ابلیس مضل اسمنه مظهر در
 هدایت و ضلالت ایسه متقابلدر انکیچون بعض روایاتده منکم
 دینلدی زیرا ابلیس جندندر و خطاب بالذات انسه در که جنک ذکر
 تبعیت الیه در و لکن بوجه فی الجملة تعظیم نبوی بی محل در کما لا یخفی
 علی العارف و روحی بودر که بوراده خطاب انسه اولیحق شق اواره
 د فی انسه مخصوص اولوب جناب نبوی من وجه خارج اولقی لازم
 کلور یس قلبه بوجهله قلب نبوی مراد اولور تفصیلی بودر که کرچه
 ظاهرده جناب نبوت (قل انما انا بشر مثلكم) موجبجه جنس
 شردندر که بشردن تولد ایشدر عیسی علیه السلام کیکه مریمدن
 تولد ایشکله بشردن معدود و ملک جنسندن خارجدر انکیچو اکا روح
 مجسم دین خطا ایشدر و لکن (حب الی من دنیاکم) ثلث خطابندن
 مفهم و مدر که انلر فی الحقیقه بودن بادن د کلر در تنکیم بعضیلر طینت
 نبویه جندندر دید کلر بی تقویت ایدر و کذلک حدیثده کلورانی
 لمست که بیئتکم) یعنی کرچه صورته هیئت بشریه اوزرینه در و لکن
 هیئت اصلیه لای اکا مغایر در جبر یلک صورت بشرده تمثلی کبی حقیقت
 ملکیده سنی منافی د کلر مغایرتدن اوتوری اکل و شر بی ترکده سر صمدانیت
 و حقیقت ملکیده اوزرینه جاری اولشدر شویله که اگر ظاهرانی
 محافظه مقصود اولمایدی الی آخر العمر تجرد روحانلری اوزره
 اولورلردی زیرا حضرت ادر یسدن علیه السلام افضلدر حضرت
 ادر یس اون اتی سنه قدر اکل و شرب و منامدن خالی اولشدر داشته
 جناب نبوتک صورت بشریه سی اعتبار یله خطاب درست و حقیقت
 ملکیده سی و بلکه هیئت الهیه سی اوزرینه خطابدن خارجدر زیرا
 کلمه نیک جنسندن د کلر ده فایده لکن من الطائف المذانی و ملیح اشارات
 المبانی والله اعلم * یا عبادي اؤن اولکم و آخرکم * یعنی جمله ذی روح

كرك رئيس اولسونكه اول القوم در و كرك مرؤس اولسونكه آخر
 القوم در و كذلك كرك اكبر اولسون اوائل بنی آدم كې و كرك اصغر
 اولسون و آخری كې زبرا اول و آخر كبر و صغرا يله تفاوتی وارد و ج
 بن عنق و عمالق و یا جوج و یا جوج و غیر یلر كې تكیم حبه حطه
 دوه قوشی یم طه نسی مقیدارندن حالا اولان چندنه دك نزل ایلدی
 و بعض اشیا اهلنده عظم جئه اوزرینه خلق اولندی جل و فیل
 و كركندان و رخ كې و بعضی صغری صغری اوزینه مخلوق اولدی و صغور
 و غله و امثالی كې سبحان من صغرا البعوض و كبر القیل فاعرفه * و انسكیم
 و جنكیم * یعنی وجه ارضه محسوس و تحت الارضه مستور اولر كې
 و جو هوا و طبقات سماده اولانلردخی الكا قیاس اولسه و ابن عباس
 رضی الله عنهما (و من الارض مثلهن) آیتنده بیورم شدركه بدی
 طبقه ارضدر كه هر ارضه نبیكز كې نبی و آدمكز كې آدم و نوحكز كې
 نوح و ابراهیمكز كې ابراهیم و عیسی كز كې عیسی و بنی كې ابن عباس
 وارد یعنی بزم ارامزده انبیا و اولیا نیجه ایسه انلرك اراسنده دخی مشارب
 انبیا و اولیاده سادات وارد كه قوملرینك اوزرینه قائملردر و حفاظ
 بو حدیث خصوصنده اختلاف ابتدیله و لكن فتوحات مكبته ده
 كلور كه كشاف محمد بورادندر كه پیران طریقه دن شیخ افتاده
 خلیفه سی شیخ هدایی به خطاب ایدوب بیورم شدركه نیجه عالم
 وارد كه حالا انلرده بنم كې افتاده و سنك كې محمود وارد فاعلم ذلك
 * فاموا فی صعب و اخذ * صعب تراب و یا وجه ارضه صعب
 دیندیکي غبارنك هوا به صعودی اعتبار یله در انك ایچون فقها
 دیمش لردركه متیم اولان کیمسه نك بدنه علوق غبار لازمدر تا كه
 مس تراب ابتدیكی متیقن اوله بوراده صعب و اخذدن مراد مكان
 واحددر اكرچه ترابه مكانك فرقی وارد زبرا مكان اعدر یعنی
 هر تراب مكان اولور و لكن هر مكان تراب اولماز قال الله تعالی
 (و رفعا مکانا علیا) یعنی سما اربعه دن مكان یله تعبیر اولندیكه
 ادریس علیه السلام او محله مرفوع ایدی سموات ایسه حد عناصر

کتب فیه دن خارجدر که از جمله تر ایدر و بوندن فهم اولند بیکه عرش
اعلانک محیط اولدوغی اشیانک جمله سی مکان مقوله سیدر که حیر تعبیر
اولنور شکیم مخلنده میندر * فسالونی * سؤال استعطایدر یعنی
یوقدر کثرات وتنوع حاجاتله دفعه واحده بشدن نسنه طلب اتسلر
بوندن مراد درگاه عز و غنائی ذی الکبریایی دیوان سلاطین وملوکدن
افراز و شان حضرتی مقام الوهیته مناسب اولان وصفله اعلا
واعزاز در یعنی بومقام سؤال مسئول عنہی ادعاش و اعجاز ایدوب
سائللرک یا حرمائلرینه و یا مشقتله مطلوبلرینه وصوله دلالت ایدر
محل ایکن حق تعالی بومعنادن عالی و عجز و ملال و حیرتدن متعالیدر
شکیم دعاء خضریده کلور (یا من لا یشفله شان عن شان) زیرا جمله
اشیایی محیطدر وشولکه (سنفرغ لکم ایها الفقلان) پیور مشدر تهدیده
مجمولدر شول وجهدیکه فراغ وشغلدن بری ونصب و لغوبدن عربدر
* فاعطیت کل انسان مسألته * پس هر انسانه یعنی جمیع خلایقه
مسئول ومطلوبنی اعطیاتسم زیرا برنسنه مسئول اولدیغی جهتدن
مسئله ولفظدن مفهوم اولدیغی وجهدندن معنی وانک ایچون اسم
مخصوص وضع اولندیغی یوزدن مسمی در و بوراده سؤالی جمیع
خلایقه تعمیم دنصکره اعطایی انسانه تخصیص ایلدی زیرا عطاده
مقصود بالذات اولان انساندر که عطایای ذاتیه و عطایای اسمائیه
اکانخصوصدر و كذلك (واناکم من کل ماسألتوه) وفقبحیه عطایای
حسبهده دخی مشار الیه و هر دور لو نعم الیه منعم علیه در قال الله تعالی
(اسع علیکم نعمه ظاهرة و باطنه) زیرا انسان مفضل مطلق و مقرب
حقدر پس خزائن فضل اندن ممنوع دکادر * مانقص ذلک مما عندی *
اولکی ما نافیله و ایکنجی موصوله در یعنی اول عطاء عام و انعام تام
هندمده یعنی حضورمده و ملکیده اولان خزائن رحمتدن برنسنه
نقص ایتمز معلوم اوله که عندیت حق اصلنده عین ذاتدر پس
دلالت ایدر که الله تعالی جمیع اشیایی محیطدر شویله که انلرله حاضر
وانلرله ناظر و بلکه هر برینک یوزندن ظاهر در و قدرتی شول

مرتبه در که هیچ بر مقد رده منتهی اولماز بلکه هلی التوالی مالانهايه
ایجاد قادر در بوجهندن ذاتنده کمال وعدم تاهبسی اولدیفی کی
صفاتی دخی بویه در اشته بوتقر بدن مقلم عنایت واک مشعل
اولدیفی خراشک مغلسی معلوم اولدی * الاکما بنقص الخیط *
ما موصوله ویا موصوفه ویا مقصده در ای ما نقص شیء من الاشياء
الا مثل الذی او مثل شیء ینقصه الخیط او الا نقصانا مثل نقصانه
فی القله (مخبط منبر و زنی اوزر ینسه کسر متبله اکنه در ابره کی که عجم
سوزن دیر که انکله ثوب خیاطت ایدر لر خیاط کی قال الله تعالی
(حتی بلج الجمل فی سم الخياط) واپلکه رشته و عرب سلاک دیر بوراده
نخبط ابله مراد طرف مخیطدر یعنی اکنه اوجیدر که تسمیه البعض
باسم الكل قبیلندندر تنکیم شرع غسل ذکر ابله امر ایلدی مقصود
رأس ذکر ی غسلدر مجموعنی دکل * اذا دخل البحر * صیغه مجهوله
و نصب بمرحله که مفعول ثانی اولقی اوزر در بجر ماء کثیری جامع اولان
مکان واسعدر انکیچون تبجز فی العلم دیر لر توسع معنسانده و بجر ملح
و عذبه شاملدر بعضیلر ملح در فقط دیشلدر و عذبه بجر دنگل
ملحه مقارنله در تنکیم شمسه قره قران دینلور قل الله تعالی (بحران
هذا غذب فرات وهذا ملح اجاج) یونده ابره و بجرله تمشیل ایلدیکیم
مثلدر تشبیه مفعول بالمحسوسدر که افهامه تقریب ایچوند زبرا
طرف ابره قلنده و بجر وسعت و کثرته و بوقلندن مقصود عدمدر
زبرا قدرت خفه کوره خراشندن برنسنه منقص اولماز تنکیم اشارت
اولندی و بعضیلر دیدیلر که تشبیه نقصانده دکلدر زبرا عنده الله
اولان نسنه به نقصان کلز ابره بی بجره ادخال ایسنه نقصدن خالی
دکلدر بلکه عرفا اول قدره نقصان اطلاق اولنما قدر و یاخوذ
فرض و تقدیر بایندندر یعنی اگر ملک حقه نقص فرض اولنسه اول
نقص بوقدر اولور ذی * باعبادی انما هی اعمالکم * هی مختبر مبهدر که
اعمالکم انی تفسیر ایدر یعنی بر متعلق ذهنی به راجعدر که اول اشارت
اونوب بعده اما بعدله اخبار اولمشدر تنکیم صاحب الکشاف (هذا

فراق بینی و بینکم) آئنده دیمشدر که عند حلول الميعاد خضره موسی
 میاننده فراق تصور اولنوب هذا ایله اكا اشارت اولمشدر و بعضیلر
 دیدیلر که اتق ر جل واجر رجسدن مفهوم اولان اعمال صالحه
 و طالحه راجعدر و علی مکل تقدیر اعمال بوراده مطلقدر تنکیم
 تفصیل آتی اتق اقتضا ایدر حدیث سابقده (فایع نفسه الخ) کبی
 * احصیها لکم * احصا حصادندر که صغار حصاره در احصا وضع
 خصا در که عدد تکدن عبارتدر اصلی بودر که طائفه عرب
 حساب عقود اعداددن بر عقد معینه بالغ اولدقد لاجل الحفظ
 انک ایچون بر حصاة وضع و بعده استیناف بعد ایدر ردی قال
 الله تعالی (وان تعدوا نعمة الله لا تحصوها) یعنی الله تعالی نیک
 نعمت لرینه غایت بو قدر که شو غایتسه ایدر دیو حصاة وضع اولنه
 واحصا واحاطه اراستنده فرقی بودر که احاطه موجود و معدومه
 عامدر و هر معلومده دخی مستعملدر احصاء اینه موجود ده اولور
 فقط (لکم ده لام احایه در یعنی سزک ایچون اول اعمالی احصا و حفظ
 ایدرم مقصود ملائکه حافظون صحف اعمالده حفظ ایدر لر دیمکدر
 بوخسه علمه حفظ دکل زیر علمه اولان حفظده الزام حجت قوی
 اولماز کلا یحیی علی التأمل * ثم اوفیکم ایاها * بعده اول اعمالی سزه
 توفیه ایدرم یعنی یوه قیامتده تامة وافیة سزه تأدیه ایدرم مقصود اجر
 و جزائی اعطاندر قال الله تعالی (وانما توفون اجورکم يوم القيمة)
 و بونده توفیه لفظنده اشارت واردر که بعض اجور و اجزه دنیا ده
 واقع اولور و تأخیر توفیه به باعث بودر که دنیا دار العمل و آخرت
 دار الجزا در کاورد (الدنیا مرزعة الاخرة) و پردخی صلحا ایچون اعداد
 اولان محطایه دنیایک و سعی بو قدر و حال فسقا دخی بویه در زیر
 حدیثنده کلمشدر که هرکا فرك خیرسی احد طایفی و بدنی فلفظتدن
 اوج کونلک مسافه قدر اولسه کرکدر پس یا لکن بدتری دنیا به
 صغما یحقی اسباب عذاب دخی ضم اولتیحق نوجهله کجایش بولور
 و لکن جنت و جهنم اوسعدر زیر دار رحمت و فضلدر * فن وجد

خیرا* پس هر کیمکه خیر بولا که مایثاب علیه اولان عمل واجر بدر
 وبعض نسخ صحیحده (فن عمل خیرا) دوشمشدر یعنی پس هر کیمکه
 اجر و ثوابه دأر عمل اشلیه ولكن نسخه اولی اولادر ز برا حفظ مذکوره
 مناسب اولان وجداندر* فلیحمد الله* پس حق تعالیٰ توفیق
 طاعت و فضل و رحمته جدا یلسون که اسعداد از اینست حکمی
 اتی بونایت حیده به ابر کوردی پس بونده خیری حق تعالیٰ به اضافه
 اشارت واردر زیر الله تعالیٰ محمود اولفه فعل جیل لازمدر و فصل
 جیله توفیق اندندر بوجهتدن فعل اکا مضاف وجد اکا راجعدر
 (والحمد لله تعالیٰ علی توفیق الطاعة جدا یستغرق ککل ساعه
 ومن وجد غیر ذلک و هر کیمکه خیرک غیرتی بولا که شر درو شرک
 عدم تصریحی مقابلندن معلوم اولفله در زیر اخیر و شر بری برینه
 مضایدر و بردخی ذکر شری ترک اینک آداب و حسن محاوره و مخ طبعه دندر
 قال الله تعالیٰ حکایه (اشرار یدمن فی الارض) یعنی شرده ارادت حقه
 نسبت اولمندی خیره اولد یعنی کبی تنکیم کلور (ام اراد بهم ربهم رشدا)
 و بوراده غیر ذلک ده مباح داخل دکلدر تنکیم بعضی لر زعم ابتدایر
 زیر مباح فی الحقیقه لاخیر و لاشر یعنی لایثاب علیه و لا یعاقب علیه
 قیلندندر بورا ده مراد ایسه خیر و شر شرعیدر که ثواب و عقابه
 دأردر فاعلم ذلک* فلا یلو من الا نفسه* لوم بر کیمه یعنی لومه یعنی
 ضد کرم اولان نیست به نسبت اینکله خوار لمقدر و بعض شمراء جاهلیه
 دیمشدر از المرء لم یدنس من اللوم عرشد (فکل ردء برندیه جیل) یعنی پس
 کندی نفسی لوم یلسون انجق و اول معنای حقه ارجاع یتسون
 زیر (یدلک اوکأفوک نفخ) قیلندندر الحاصل حقلک انک حقه ده
 شری خلق ایندوی بطریق الظلم دکل بلکه موجب اسعداد فی
 اظهار طریقله در زیر احق خلا قدر که عبدک صرف اختیار ایندو کم
 نسته بی بلا تأخیر خلق ایدرو لا عجز و حکمتدن عدول لازم کلور
 بوجهتدن کیمه سنده نحاس و ذهبدن نه وار یسه ظهوره کلن اودر
 وائی اخراج ابده نه ملافت اولماز ز بر احوالست نتون اولد یعنی کیمه دن

نحاس اخراجيله اولور انده خودنما سدن غیری یوقدر بو معنا دن
 فعلی تأکید ایلدی که فلا یلومن در زیر ابونده حضرت ذاتی زیاده تنزیه
 واردر انکی چون حدیده کلور که (والشر یلبس البک) و بوندن اهل جنت
 (و آخر دعویهم ان الحمد لله رب العالمین) سری و اهل نازک (فلا تلومونی
 ولوموا انفسکم) امری باهر اولور که بری حال سعیداء و بری حال
 اشتیاد و بوندن فهم اولنور که اول وقتده اهل ناره عین ثابتله لر بنک
 احوالی تکشف اولوب معاقب اولدقلری عدل الهی و سر از لیمه به
 دنا اولدیغن بلسلر کر کدر انکی چون نفسلری لوم ایدر لر و بزم کاهنر ندر که
 بوججهله مبتلا اولدق دیمزلر اشته بودر که الله تعالی الزام حجت و کشف
 حقیقت ایتدیکجه کیمسه بی معذب ایتیمه کر کدر دنیا ده ایسه بومعنی مکاشفه
 روشن و محبوبه خفیدر که محبوب سر قدره آخرتده واقف اولور
 * الخامس والعشرون *

بو حدیث شریف دخی حدیث سابق کی ابوذر غفاری رضی الله عنه
 روایتی و مسلم تحریری ایله ثابت اولمشدر * ان ناسا من اصحاب رسول الله
 صلی الله علیه وسلم * ناس انسلک جمعیدر که جمع عزیز دراصلنده
 اناسدر که همزه سی حذف اولتمشدر ناس بنوس نوسا دینلور
 اضطرب و تحریک معنا سنه بو صورتده ناسده بحسب اللفه
 جن دخی داخل اولور زیرا انده دخی هر صکت و اضطراب
 معنایی واردر و بعضی لر نسی دن مقلوبدر دینیلر انکی چون آدم
 نسیانه نسبت اولندی (کما قالوا اول الناس اول الناسی و لفظ ناس
 کرچه عامه افراد بشره شاملدر و لیکن کاهیمه کمال انسانیته
 ایله متصف اولنر مراد اولور که فضیلا در زیر اسم مجروده
 عائده اولماز و اشرفی عامی به اضافت ایدوب افاضل الناس دیمکده
 تعظیم بولماز بوراده ناسدن مراد اصحاب رسول الله دن بر جماعت
 فاضله در که فقراء مهاجریندر فضلاری بودر که حرفت نبویه دقرا ایله
 موصوفلر و هجرته تقدم ایله معروفلر و شاهده حضورله مضبوطلر
 و قرآنده مدوحلر در انکی چون کوثری ابتدا بولنر ایچر وایب جنقی

دقی ایدوب قبل الكل انلر آجرلر وطبقات صحابه اصول حدیثه
 مذکوره در اورادن طلب اولنه و عدد صحابه مضبوط دکلدر اگرچه
 انتقال نبوید نصکره موجود اولان روات احادیث یوزاون دورت
 یکدر دیور وایت ایلدیلر و یونلردن آخر وفات ایدن ابوالطفیل
 عامر بن واثله اللبی در که انتقال نبویدن یوزنجی سنه ده مکّه مکرمه ده
 وداع عالم فانی ایدوب مقام عنایت ایله مکرم اولشلر در رضی الله عنه
 زیر جناب نبوت صلی الله علیه وسلم خرامان مقام وسیله اولردن
 بر آئی مقدم اخبار ایدوب بیور مشلر ایدیکه (علی رأس مائه سنه
 لایقی علی وجه الارض من هو علیها اليوم احد) پس بومعنی مہجرات
 نبویه دن حد اولندی زیر قبل الوقوع اخبار صحیحدر * قالوا
 یا رسول الله * یعنی دفع خاطرہ ایچون سؤال ورغبت اعمالده کماللرندن
 عرض حال ایدوب دیندیلر که یا رسول الله * ذهب اهل الدثور
 بالاجور * دثور فلوس وزنی اوززه دثرك جمیدر فلس کی مال کثیر
 معناسنه بالاجورده باتعیه ایچوندر بآء ملا بسه اولمی دخی جائزدر
 اگرچه اولکی اشهر در اجور اجرک جمیدر اجر ثواب عملده
 وعقدله وعقد بحراسنه جاری اولان یرده مستعملدر جزا اندن
 اعدر که نافع وضارده وعقدله وغیر عقدله اولانده استعمال اولنور
 یعنی اغنیاء و اهل امول کثیره اولنلر اجور عظیمه وثوبات جزیه
 کوتوردیلر و یاخودا کاملا بس اولدقلری حانده کتدیلر مراد اعمال
 کثیره یوزندن اجر عظیمه نائل اولدقلرن اخبار در زیر اجر وثوابک
 کثرت کثرت اعماله منوطدر اگرچه احلاسک دخی طبقه سته کوزه
 باشقه تأثیری واردر بانو حمله اجور کثیره به محل اولدیلر دیو
 سؤال یری کلد کده جواب و ردیلر که * یصلون کا نصلی * ما
 مصدر به در فعل مستقل اوزرینه داخل اولان ان ناصبه کی نصلی
 دینلدی نو: جمعه سائل جمع اولغله صلاتن مراد صلاه مقروضه
 شرعیه در تنکیم مقامدن مأخوذ در یعنی بز قیلایعیز کی انلر دخی
 نماز قبولر یعنی صلاته مشترکلر که بو خصوصده مابینزده مساوات

وارد زرا صلاتك فرضی اغنیا و فقایه برابر در * و یصومون کا
 نصوص * یعنی بزم شهر رمضان صیامی بزم کی انلردخی صائم اولور
 و صوم فرضده فقرا و اغنیاء کی برلندن امتیاز لری بوقدر مقصود
 صورت صومدر صورت صلاة کیکه عدم فرق صورتده در والا
 نیت و اخلاص و مراعات شروع و قیود و عدم مراعاته فرق ظاهر در که
 ابرار مقرر بین درجه سنه ابرمز * و تصدقون بفضول اموالهم *
 فضول فضلك جمعدر ضد نقص معنائه و فضیلت دیرل در درجه
 الرفیعة فی الفضل معنائه پس فضلده مرتبه عالیله صاحبیه اهل
 فضیلت دیرل و دعاده کلور (آت محمد الوسیله و الفضیله) یعنی وسیله دن
 مراد مقام صورینك اعلاسی و فضیلتدن مقصود مرتبه كالک
 اسنا و منها سیدر (معنی بودر که و اغنیا اوللر ماللرینك زیاده سنی
 تفقه دن زائدنی فقرایه تصدق ایدرل و اجر عظیم بولورل بر ایسه
 فقریم سبیلله اندن محرومن پس انلره نوجهله لاحق اولالم دیواظهار
 تحسیر و ابراز قصور و حسن حاله غبطه در یو خسه حسد دکل
 و فی الحدیث (لا حسد الا فی العلم و المال) یعنی علم و مالله غبطه صورت
 حسدده اولمغه اندن حسدایله تعبیر اولندی پس صاحب العلم و المال
 محسود و مغبوطدر زرا نشر علم و خیرات اعمال فاضله راجحه دندر
 و منع و عطا بعض مقامده مدوح و بعض محله مذموم اولدیغی کی
 حسد و سائر صفات متضاده دخی بویله در که شارع هریری ایچون
 یرو وضع تعیین آیتشدر که سائر شرابعده بومعنی یوغیدی اشته
 (بعث لانهم مکارم الاخلاق) حدیثشك بعض اسرار ی بودر که بزم
 اولندی * قال * یعنی رسول الله صلی الله علیه و سلم جوابده یوردیکه
 * اولیس قد جعل الله لکم ما تصدقون * هیزه استفهام نفیک مابعدنی
 تقریر ایچوندرو اولک معطوف علیهی محذوفدر تقدیری الیس لکم
 ثواب مثل ثواب الاغنیاء و لیس قد جعل الله لکم ما تصدقون به
 بیکدر که تصدقون روایت محدثین اوزره تشدید صاد و الله در
 ولفته کوره تخفیف صادله دخی جائزدر که اصلنده تصدقون در

(تنزل الملائكة) کبی و ما قبلنده بفضول دلالت ایدر که بوراده جار
و محرور محذوفدر که به در (و جعل بر قاج معنایه کلور بوراده شرع
و تعیین دیمکدر (جعل الله الصلوات المفروضة خسا) کبی زیرا بوده
جعل حکم شرعیدر پس دیمک اولور که ای فقراء یا مالکز بوجهیسه
الله تعالی سزه اتی تصدق و بدل ایدر جک نسته مشروع قطعی
و تصدقه بدل عمل تعیین ایدمی یعنی قیلدی و ایندی و اول عمل
مشروعان آتیه در * ان بکل تسبیحه صدقه * بکل ده با
مقابله ایچوندر ان لکم تقدیرنده که بکل خبر مقدره متعلقدر
صدقه ان نک اسمیدر بعض تسبیحه لام واقع اولمشدر تسبیح
الله تعالی بی قول و فعلا و نیت تزیهدر و تار وحدت و افراد
ایچوندر یعنی هر بر تسبیحکز مقابله سنده سزک ایچون بزاجر
واردر اجر صدقه کبی الحاصل بر کره سبحان الله و یا سبح قدوس
و یا غیری تزیهاتدر بر کله سو بیلک صدقه به بددر که اغنیاتک
تصدقله بوالدیقی اجری سز زکره بیت خالصه ولسان طاهره
سبحان الله دیمکله بولور سز پس بوندن فهم اولور که اغنیایه کوره
تصدق نیجه ایسه فقرایه کوره تسبیح دخی بویله در و بیلکه ققراتک
تسبیحی اغنیاتک صدقه سندن افضلدر زیرا کرچه صدقه حسناکندر
و خبر متعبددر و لکن ذکر خصوصاً کلمه طیبه احسن الحسناتدر
و شوق زاندى واردر زیرا ذکر حقه و صدقه خلقه متعلقدر و ذا کرمی
حق ذکر ایدر (فاذ کرونی اذ کر کم) کبی متصدق ایسه خلق ذکر ایدر
خلقت ذکرندن ایسه حقت ذکر کری اعلا در و فی الحدیث (یا علی
لان یهدی الله بک رجلاً خیر لک من حرام النعم) یعنی یا علی سنک بوز کردن
بر کیمسه هدایت بوالوب توحیددی اعتقاد و اقرار ایلک عربک ابل
نفسه سنی تصدقندن افضلدر زیرا تصدق درجات جتسه موصل
(ان تالوا البر حتی تموتوا) کبی هدایت ایسه قربات حضرت و سبله در
(وانک لتهدی الی صراط مستقیم صراط الله) کبی * وکل تکبیره
صدقه * تکبیر الله اکبر والله اجل و اعظم و انما فی دیمکدر که تعظیم

حصه دار در بوراده کله کل رفعله مبتداً و صدقه خبری و بعد الجملة
 محل ان اوزرینه معطوفدر و بعضیلر دیدیلرکه کل مجروردرکه بكل
 تسبیحة ده مدخول جار اوزرینه و صدقه نصبله اسم ان اوزرینه
 معطوفدر ما کل سوداء نمره و بیضاء شحمة کییکه عندالقرء جائز
 و عندالجمهور غیر جائزدر حرف واحدك عاملین مختلفین مقامه قائم
 اولغه قونی یوقدر بعدذا بوراده اسلوب ترکیب تغییر اولندی زیرا
 سونی خفیفدر و اخباردن حکمه انتقال واردرکه حکم اخباردن اقوادر
 * وکل محبده صدقه * تحمید الحمد لله و نظائرینی قولدرکه الله تعالی به
 ثنا و محمودك کانی اظهاردردر وحدیثده کلور (اللهم لك الحمد شکرا
 و لك المنة فضلا) سکا جدم نعم عظیمة به شکر طریقله و منتهم فضل
 مفاسنده در یوخسه امتنان معناسنه دکل بس منت سنکدر دیمک من
 و فضل و کرم سنکدر دیمکدر فاعرف جدا * وکل تهلیلله صدقه * تهایل
 لا اله الا الله و لا اله الا انا و لا اله الا انت و لا اله الا هو و لا معبود الا الله
 و لا مقصود الا الله و لا موجود الا الله و بونیلرک مؤداسنی افاده ایدر
 کلمات توحید دیمکدر تهلیلی تأخیر ابتدی زیرا نفی و اثباتی مشتمل
 اولغه صفات ثبوتیه و سلبیه و تعین و لاتعین مرتبه لرینی جامعدر
 انک ایچون افضل الذاکار لا اله الا الله دینلدی بس الله الله و هو هو
 دیو و غیره وجهله ذکر ایتمکدن کله طیبیه توحیدله ذکر ایتمک افضلدر زیرا
 ترکیب متضمن اولدیغنی افراد متضمن دکلدر * و امر معروف صدقه *
 امر رفعله مبتدادر زیرا معروفه مقید اولغه نکره مخصوصه کییدر
 و یاخود نمره خیر من جرادة قیلندندر صدقه خبردر و بعض محدثین
 صدقینی نصبله و امری جرله قراءت ایتمش لر در ماقبلی کبی معروف
 شول فعلدرکه شرعا و عقلا حسنی معروف اوله ضدی منکردرکه
 شرعه و عقله حسنی بلغمش اوله بوسه بیدن جود ده اقتضاده
 معروف دیدیلر زیرا اقتضاد شرعه و عقولده مستحسن در
 و حق تعالی به معروف دیدیلر زیرا مشهور و مألوف و جلی در اگر خفی
 اولوب معروف اولسه منکر دیمک لازم کلوردی حاشا که الله تعالی منکر اوله

زیرا عند العقلاء معروف و عند اولی الابصار مشهود در * و نهی
 عن شکر صدقه * بونک اعرابی ماقبلی کبیدر بونده امر معروف
 و نهی منکرک تنکیری تقابل ایچوندر زیرا بونوعک قلبی امور سابقه
 مقامنه قائم اولور فکیف کشیری و بعضیلر دیدیلرکه تنوین افراد
 ایچوندر کل افرادی کی یعنی افراد امر معروف و نهی منکرک هر فردنه
 حکم صدقه ثابتدر بلکه بونوعک ثوابی غیرک ثوابندن اکثردر زیرا
 فرض کفایه در تسبیح و امثالی ایسه ثوابلدر ثواب فرض ایسه ثواب
 نافله دن اکثردر تنکیم حدیث قدسیده کلور (و ما تقرب الی عبـدی
 بشی احب الی مما افترضت علیه) و بعضی روایانده کلورکه فرضک
 نافله اوزرینه ثوابی یتش قلت زیاده در و بوندن امر و نهیک تأخیری
 فضلته بناء اولدیفی معلوم اولدی زیرا امر و نهی خاصه نک شایندر
 عامه نک دکل انک ایچون امر و نهی اهلی سائر خواصه جنت فردوسه
 داخل اولور و تقلیل امر و نهی بودرکه مثلاً بر مؤمن او بر وقتده
 ذکر الله ایسه که امر بایندندر بومرتبه قایلیدر و اگر ذکر کثیرله ذکر و افراد
 محظوراتک جمله سندن نهی ایسه بومرتبه کثیردر و منکری بالکثر
 قلبله انکار ایتمک اذنای ایماندرکه ایمان مثالیلدر و الله انکار و یدایله
 تغییر ایتمک اعلای ایماندر ایمان دیناریدر و بر ماده ایله اوقات مختلفه ده
 امر ایتمک کثیردر نهی دخی بویله در پس امر و نهیک تعدوی
 مأثور به و نهی عنیهک تعددی کی اوور بعد ذابومقامده سؤال
 وارد اولورکه اغنیای دخی تصدقلمندن ماعدا نوافل فقرای وجوده
 کتورسه ل شکوای فقرای حال اوزرینه قالور زیرا به اغنیای فقرای
 سبق ایتمش اولور جواب بودرکه مقصود فقرای تحصیل ثواب صدقه در
 یوخسه زیاده مطلقه یعنی دکلدر ولیکن یوئحل مناقشه دن خالی
 دکلدر زیرا امراد فقرای طلب مساواتدر پس جواب بودرکه غیری حدیثله
 تنقید اولمیشدرکه اغنیای فقرایک ایتمیکی ذکر ایوب هر ذکرک
 بانه صدقه دخی ضم ایسه لینه ثواب فقرایه ایزر زرا اغنیایله فقرای
 رد کلدرکه فقر حرفت نبویه در بوجهندن یوایک بسنک میاننده فرق

نذر دیمک کلام ساقط در زیر فقر فی الحقیقه عبدک و غنا حقت صفت
 ذاتیه سیدر (وامام غزالی رحمه الله دیمشدر که کافر فقیر عذابی کافر
 غنبدن اخفدر پس فقر کافره نافع اولیحق مؤمنه نیجه نافع اولساز
 (والید العلیا خیر من البید السلی) ده ید علیا اله مراد ید الله و ید سفلا اله
 مقصود ید غنی در که ید منفقره در زیر اعطاء صدقه ده شرط
 بودر که غنی یدنی پست و کفنی بسط ایدوب فقیره آل شونی دیمکدر
 بوصوبنده فقیرک یدی علیا و معطی اولان غنبتک یدی سفلی اولور
 ولکن فقیر اول صدقه بی قبض ایتمزدن اول الله تعالی اتی قبض ایدوب
 یرینه بدنه غیر صدقه وضع ایدر که فقیرک اخذ ایتدیکی اول بدلدر
 واصلی حقتله بله در که تزیه ایچون اتی حفظ ایلم پس بونده فقیرحق
 مقامنه قائم اولدی و فقر افضل اولمق ظهر در بولدی (و جعت فلم تطعمنی
 رمز ایتدیکی فضل فقر بلندی و فقرک مذموم و کفر اولانی حقه
 احتیاجی نسیان و خلقدن تکفدر و بعض اهل اللهک در یوزه قدیغی
 صدقه اله خلق حقه قریب ایچوند زبیرا مؤمنلره شفقتلری غالبدر
 اگرچه سؤال غیر منهدر و رسول الله صلی الله علیه وسلم اخر عمرنده
 غنی ایدی دیمک فی الجملة معاشده شسته کوره در زیر خیری فحمده
 قریه فدک و امثالنی کندینه خاص قلمشدی شکیم حراثت و زراعت
 ایتدی دیمک اول قرانک ارسنی اعماله دائردر والا رسول اللهک بالذات
 کندی طرفندن آدم تعیین ایدوب زراعت و حراثت ایتدر دیک یوقدر
 و غنای دخی قبول ایتدی اگرچه خراش ارض و سموات اکا مسلم ایدی
 بو جهندن دیسادن انتقالرند در علری بریه و دیده برصاع شعبه
 مرهونه قالب صکره حضرت صدیق رضی الله عنه ایلم خلافتنده
 فک ایدوب در عمد کورینی بیت ماله وضع ایتدی زیر انبیاده مال مبرات
 اولساز و ورثه انبیساده دخی یوقدر صوفیا بو معنادن او توری افیح
 عینک و ما سوادن بالکلیه فخر دایده کور و ظاهر و باطنی تعریه اله
 طریق انبیا به کروب کیده کور * و فی بضع احدکم صدقه * بضع
 باء موحده تک ضمی وضاد معجمه تک سکونیه جملع معاشه در و امام

راغب دیمشدر که بضعه فقهیه بر قطعه الحذر که بضع و قطع اولنور
 صکره بضع ایله بالضم فرج دن کایه اولدی و ملکت بضعه دندلی
 تزوجتها معانسه و باضعها باشرها و فلان بضعة منی یعنی جسد من
 جزء مجرا سنه جاریدر زیر اقربی وارد دیمکدر تنکیم حضرت فاطمه
 رضی الله عنها حقنه وارد اولمشدر تنکیم (یا علی انت منی بمنزلة هرون
 من موسی) ده من اتصالیه قرب مذکور دالدر معنای حدیث بودر که
 وسرک بریکرک منکوحه و یا مملوکه سبیله جاعنده صدقه وارد
 بوراده و بضع احدکم دیمدیکنده اشارت واردر که جماع اول زمان
 صدقه اولور که مباشرتیه عفاف نفس یعنی نفسی حرامدن کف
 ونظر و فکر و هم و عزمدن منع و یا اداء حق زوجه و یا حصول ولد
 صالح نیت ایلیه و اگر مجرد التذان و شهوت لیچون اولور سه صدقه
 برینه کچمن قال الله تعالی (فالآن باشروهن و ابتغوا ما کتب الله لکم)
 یعنی ولد صالح ابتغوا و طلب ایتمک شرط نکاحدنر زیرا تسلسل
 وجوده داعی و ظهور نور تجلی به باعثدر زیر انسان مرآت حقدر
 ودخی اوواد صالح بدعوله و فقیحه خبرله دعایه بادیدر و بوتقر بردن
 فهم اولنور که ظاهر حدیث و طئک مطلقا صدقه اولماسن اقتضایتمز یعنی
 نیت ایتمز ایسه ده تنکیم زناده نیت بولنسه دخی آتمدر کما زعمه بعضهم
 پس و طئ نیت ایله صدقه اولور و زناده دخی بویه در که نیت ایله آتم اولور
 مثلا بر کیمسه زوجه سی فراشده بولدینی اجنبیه به بلایوب مجامعت ایسه
 آتم اولماز انکیچون فقها دیدیلر که مثاب اولغه صحت عبادت شرط
 دکدر بلکه عبادت فاسده دخی نعمد ایتمیک نیتی اوزرینه مثاب اولور
 کندینی طهارت اوزرینه ظن ایدوب محدث ایکن نماز قلیق کبی پس
 بر کیمسه زنا قصدیه بر فاحشه ده داخل اولوب انک فراشده کندی
 خاتونی بولوب بلایوب جماع ایسه آتم اولور زیر فعلی نیتیه راجعدر
 تنکیم خاتوننه قز قزنداشی ملاحظه سبیله جماع ایتمک دخی بویه در
 * قالوا یا رسول الله * یعنی جماع ظاهرا امور شهویه دن اولمغه انده
 اجر و ثواب صدقه اولدیفن استبعاد امثال ایدوب دیدیلر که یا رسول الله

* ایاتی احدنا شهوته ویکون له فیها اجر * یعنی نرم بریمز منکوحه
 ویا مملو که سی بانه برای قضاء شهوت کلورده آنکیچون انده اجر
 وثواب اولورمی یعنی بواش عقلام تبعه و مستنکر در زیر شهوت حظ
 طبعیستدر طبیعت اینسه سفلی واجر وثواب علویدر آنکیچون دفتر
 عمل صالح علینده وضع اولنور که اکا کتاب ابرار دیرل صحیفه عمل
 طالح سنجینده وضع اولندیغی کییکه اکا کتاب الفجار دیرل تنکیم قرآنده
 میندر * قال * رسول الله صلی الله علیه وسلم انک استبعادیتدکری
 نسنه به بطریق الحکمة والقیاس تقریر ایدوب نیوردیلر * ارا بنم *
 خبر ویریکر یکا زیرارؤیت اخبار سبب اولغله سبب ایله مسبیندن
 تعبیر اولندی وبالاده تقریر اولدیکه اگر رؤیتدن مراد رؤیت بصریه
 اولورسه سبب بعید اولور زیرارؤیت حسیه علمه و علم دخی اخباره
 سبیدر واکر رؤیت قلبیه اولورسه سبب قریب اولور * لو وضعها
 فی حرام * اگر اول شهوتی حرامه وضع اینسه یعنی زنا طریقه
 دفع توقان اینسه بونده زنا دن حرامله تعبیر ایلدی زیرا الخش
 محرماند ندر آنکیچون دیناده شهواته اتباع ایدنلر آخرتده جیفه دن
 بدر ایجه ایله قبر لیدن مبعوث اولوب اهل محشر انلری استقذار
 اینسه لر کرکدر * اکان علیه وزر * استفهام تقریر اچوندو
 وزر کسرله ثقل و حل ثقیل معنانه در انک ایچون اتمه وزر دینلدی
 زیرا آخرتده مذنب اوزرینه حل ثقیلدیر قال الله تعالی (ولیحملن
 اثقالهم واثقالهم اثقالهم) یعنی سنت سیئه وضع وابتداع ایدنلر
 کیندی وضعاری بارندن غیری اول سیئه ایله عمل ایدنلر باری قدر
 دخی بار بوکنورلر زیرا ضال و مضل اولملارددر آنکیچون حق تعالی
 پیورد (زدناهم عذابا فوق العذاب) یعنی اول وضع حرامده انک اوزرینه
 عقوبت ترتب ایده جلک گاه اولورمی یعنی اولور و اشدیک ی ایش عقبات
 قیامنده اوزرینه بارکران اولور و عقوبت خطیبه بولور و بوندن فهم
 اولتور که وزر اولتی تعبد و تنبیه در زیر حرام دیدی حرامه ایسه تعبد
 بولند بجه خطاء معفو قیلندن اولور * فکذا اذا وضعها فی حلال

کتابله اجر* ای کانله اجر بوضعه او کان لاجل وضعه اجر بوضورته
 اجر اسم کان اولور و بعض اهل حدیث اجری نصبه ضبط ایندیلر
 بوضورته اجر خبر کان اولوب اسمی تحتیده مستتر اولور ای کان
 ذلک الوضع له اجر اولکبسی شریعتیه موافقه رکه علی حلیه اجر
 و عمل اثبات ایدر و ایکنجیبسی حقیقه مطابقه رکه فی الحقیقه اجر و عمل
 بر در که عملک تمثل ایندیکی اجر ینسه اول عملدر که صورتین مختلفین ده
 ظهور اینشدر افعال بویه اولدینی کبی اما کن دخی بویه در مثلاً
 جتته وسیله مقامندن مراد روضه مقدسه در ولکن هر بری موطنه
 کوره تمثل اینشدر رفاهم جدا (بعد ذابو حدیث شریفه تجویز
 قیاس ایدنله دلیل واردر اکثر اصولیین کبی ز بر ضد اصلده ضد
 حکم اثبات اولندی یعنی وطنی حلالده ثواب صدقه اولیحق ضدی
 اولان زناده و زر ثابت اولدیکه ضد ثوابدر تنکیم (من مات لایشرک
 بالله شیئاً دخل الجنة) نک ضدی من مات یشرک بالله شیئاً دخل
 النار در و كذلك (طوبی لمن طال عمره وحسن عمله) نک
 ضدی و بل لمن طال عمره وساء عمله در و علی هذا که نظائر
 بسیار در و بعض تابعین که قیاسی ذم ایندیلر بانه مخالف
 و یا بعض شروطی مفقود اولان قیاسه محمولدر پس قیاسله عمل
 صحیحدر که قیاس ادله اربعه دن بریدر تنکیم محلیده میندر
 * السادس والعشرون *

* کل سلامی* سلامی ضمه و خفت لامله جباری وزنی اوزر ینه در
 جمعی سلامیات کلور جباریات کبی کذا فی القاموس (و بعضیلر واحد
 و جمعی برابردر دبیلر ولکن ضیق ادراکد ندر ز بر افراد و جوده
 نظائر اولان کله ده دعوی تسویه ممنوعدر سلامی او چبوز التمش
 مفصلدر تنکیم غیری حدیثیه تصریح اولمشدر مفصل کسر صادله
 و فتحله بنده ملتی العنلین در و بدن انسانده مفاصل مذکور
 اولدینی کبی او چبوز التمش عرق یعنی طهر دخی واردر که بوز سکسانی
 ساکن و بوز سکسانی نحر کدر شویله که اگر ساکن متحرک و یا متحرک

ساکن اولسه مانع نوم اولوب راحتسه بخلل ویرر کذا قاله سهل بن
عبدالله انفستری قدس الله سره * من الناس * کل سلامی به ضعیفتر
تقدیری کل سلامی الی فی کل فرد من افراد الناس دیمکدر که من الناس
فی الحقیقه کل فردی پاندر فاما صورتده من فی معناسنه در تنکیم قرآنده
کلور (ماذا خلقوا من الارض) ای فی الارض * علیه صدقه * علیه
ضمیری تذکیر اولندی مع هذا سلامی مؤنذر عضو و یا مفصل و یا کل
اعتبار به زیرا اگر چه کله کل مدخولک افرادنی احاطه ایچون داخل
وتذکیر و تأیید و اعرایده اعتبار مضاف الیه در (کل امری بال وکل
نفس ذاتة الموت) کی فاما صورت ابتداء و مضاف و قوعی فی الجملة
اعتبارنی منحصر در (یعنی هر مسلم مکلف اوزرینه عدد مفاصلی قدر
بطریق الشکر لله تعالی صدقه لازمدر زیرا قبض و بسط و جلب
منفعت و دفع مضرت بومقاصله منوط اولغله نعم جلیله دندر علما
دیندیلر که صدقه بی سلامی اوزرینه ایجاب ایدینی مجاز زریرافی الحقیقه
صدقه صاحب سلامی اوزرینه لازمدر ولیکن ظاهر اولان بودر که
بوراده علی دلیل ایچوندر تنکیم قرآنده کلور (ولتکبروا لله علی ما هدیکم)
ای لاجل هدایتکم یعنی اول سلامی به شکر دن اوتوری صدقه لازمدر
لاجل الهدایه تکبیر و تعظیم لازم کلدینی کی (صورت استعلامه ایراد
اولدینی وجوب صدقه به اشارتدر * کل يوم تطلع فیہ الشمس *
کل نصله در که عاملی علیه در ای کل سلامی وجب علیه او ثبت لاجله
کل يوم الخ بالاده يوم تقرر بر اولمندر (طلوع ظهور معناسنه در
و طلوع شمس دن استعاره اولوب طلوع علیه افلاک دندلی ظهور و اتانا
معناسنه و طالع علیه ای علم و طالع عنه ای غاب فهو ضد و شمس فلاک
رابع کوکیدر که بین الافلاک توسطه دن اوتوری شمس دندلی
شمسه قلاده دنکه میانکین دیدکلریدر یعنی قلاده نک چاق اورتا سنده
اولان جوهر نفیس کبیردر) یعنی هر کون که انده کونش طلوع ایدر جدیدا
صدقه لازمدر یو خسه بر کونک صدقه سی جبع ایاک صدقه سنه کافی
اولما ز بر اهر کون بر آسده مستقل اولغله تنکیم طلوع و غروب اکاشاهدر

حکم دخی تجدید ایدر و بعضی را بنحو یزایدوب دیدیلر که یوم رفعه مبتدا
اولورسه ما بمعدنه اولان جله لر حذف عائد له اخبار اولور لر تعدل
فیه تعین فیه معناسنه بوصورتنده استیاف یعنی عدد سلامی قدر
صدقه به کیم قادر اولور دیوسؤل ایدنه جواب اولور و بوتریر اوزرینه
تطلع فیه الشمس یومک صفت کا شغه یعنی موضع که سی او اور
رفع توهم ایچون زرا وقت اولور که بوسله مطلق وقت مراد اولور
و علم بخوده مسطور در که نکرا تده تخصیص اشتراکی تقلیل ایچوندر
رجل عالم کی و معارفده توضیح احتمالی رفع ایچوندر زید الظریف کی
* تعدل بین اثین صدقه * خطاب اوزرینه در غیت اوزرینه دکل
پس عدله خطاب شانندن اولنلرک جله سنه شامدر (ولوتزی
اذا المجرمون) کی که خصوص اوزرینه رانیه خطاب دکلر بلکه
رؤیتله خطاب صالح اولور عامدر عدل تسویه در یعنی برنسنه بی
برنسنه ایلر برابر فلقدر و اعتدال تنا سیدر بوراده فعل مصدر تقریرنده
مبتدا و صدقه خبر اولوب مجموعی کل کلمه سنه خبردر (و تسمع بالمعبدی
خیر من ان تراه کی و قرأ تده (ومن آياته یریکم البرق) یعنی بومقوله
مواضعده فعلک متضمن اولدیغی حدیثه نظر اولور هیئت فعله دکل
و بعضی لر دیدیلر که اصلنده (ان تسمع وان یریکم در و اثین دن مراد
مخاکین و یا متخاصمین و یا متهاجرین در پس دیک اولور که ایکی
کیمسه اراستی اصلاح و تقویم ایلک صدقه در زرا متخاصمه فیج قول
و فعل دن خالی دکلر بناء علی هذا اصلاح ذات البین ایتک فیجندن
وقایه اولغله باعث اجر و ثواب اولدی ولیکن شرط اصلاح و تعدیل
بودر که حلالی حرام و حرامی حلال فلیه که حد شرعی نیما وزدر
اکر چه بعض موادده فی الجمله کذب جائز و جاریدر زرا جائز که صدق
دوام عداوته سبب اوله انکیچون محله کوره کذب صدقندن اول اولور
قال الله تعالی (انما المؤمنون اخوة فاصلبوا بین اخویکم) و تالیف
قلوب و ضلیتندن او توری محل امتنانده واقع اولوب (فالف بین قلوبهم)
وارد اولشدر و بعض احادیثده اصلاح ذات البین صلاة و صلیام

و صدقه اوزرینه تفضیل اولمشدر زیر اصلاح خواطر اصلاح
کعبه و بلکه دخی اعلادر زیر اقلب بناء الهی در و انک عمارتنه سعی ایتک
من ید رضوانه وسیله در * وتعين الرجل في دابته فتحمله عليها * بودخی
خطابدر و تأویل مصدر ده در ال جلد الف لام عهد ذهنی ایچوندر که
خارجده غیر معین مراد در پس آشتنا و یکانه به شاملدر و بلکه
کافره بله کفر و ضلالک غیری مواد ده مساعده مشروعدر فی دابته
حذف مضاف اوزرینه در که فی رکوب دابته دیمکدر دابه دیب
دندر که مثنی خفیف در لغتده جمله حیوانه اطلاق اولنور و عرف
عامده مرکوبده غالبدر خیل و يقال وحبر کبی قال الله تعالی (ومن آياته
خلق السموات والارض وما بث فيهما من دابة) بوراده دابه ایله مراد
حی در مسیك اسمی سبب اوزرینه اطلاق طریقله زیر دایبه سبب
حیاتدر بومعنا به ملائکه دخی دابهده داخل اولمش اولور و جازدر که
من دابة دنصکره والملائكة تقدیر اولنه تنکیم (ولله يسجد ما في السموات
وما في الارض من دابة والملائكة) اتی تأیید ایدر زیر قرآن عظیمک
بعضی بعضی تفسیر ایدر و بقیه وجوه روح البیان نام تفسیر مرده در
و معنای حدیث بودر که دخی بر کیمسه دابهسنه رکوبده اعانت ایدوب
دابه سی اوزرینه کنندی ارکاب و جل ایتک صدقه در زیر اضعیفه
اعانتدر و قوی اولدوغی صورتنده دخی مساعده ایتک اجر دن خالی
دکدر کنار نهرده سعی ایتک کبی * او ترفع له علیها متاعه صدقه *
فتحمله علیها اوزرینه معظوفدر که اوکله سی تنويع ایچوندر
یوخسه راویدن شک دکدر تنکیم بعضی لرزم ایتدیلر زیر اولکبسی کنندی
دابه اوزرینه و ایکنجسی متاعی حملدر کنندی دکل پس ایکنجسی دخی
موجب اجر در معنی دیمک اولور که یاخود بر کیمسه نک متاعی دابه سی
اوزرینه قالد و رب یوکلتمک ایله اعانت ایتک دخی صدقه کبیدر
بو صورتده تف دیرکلام دیمکدر که (وتعين الرجل في حل مناعه
على دابته فترفعه عليها پس ایکنجسی دخی تحت اعانتده داخل
اولمش اولور) متاع ما تمنع به و یمنع مناعه در و قرأند کلور

(قل متاع الدنيا قليل) و متاع انكلكه قصعه مسح ايتدكلى نسنه دركه
 ترك اكا چناق بزى دير تنكيم كلام عربده كلور (جاء الرقيم واخذ المتاع
 فتبارك الجبل) يعنى كلب كادى و چناق بزى آلوب طاغه چقدى و دنيادن
 متاعله تعبير اولمقده دنيانى زياده تحقير واردر زيرا چناق بزنه تشبيهه در
 مبتذل نسنه در * والكلمة الطيبة صدقة * يعنى انك اجرى صدقه
 اجرى كيسدر مضاف و حرف تشبيهك حذفى مبالغه ايچوندر زيد
 كالاسد مقامنده زيد اسد كى و سائر نظائرى دخی بويله در و اكما محسوسى
 محسوسه تشبيهه دير لر جامعى عقليدر كه هر برى اوز رينه ترتب
 ثوابدر و نفس متكلمه و مخاطبه صدقه در ديمك جا زرد رزرا غداء
 روحانى در تنكيم كلور و كلمه طيبه ذكر الله در تكبير و تحميد و تهليل
 و تسبيح و استغفار كينى تنكيم غيرى حد ي شده تصريح اولمقندر
 و دعا و ثنا و جمع قوب و تفریح دل و ادخال سرور ابدن كلمات دخی
 انده داخلدر و قرآنده كلور (قول معروف و مغفرة خير من صدقة
 يتبعها اذى) يعنى سائلك خاطر نى قول حسن ايله تطيب ايتك
 اذيت ايله متبوع اولان صدقه دن خير لودر زيرا امتنان
 مودى جاندر پس امتنانه دائر و انك امتنانى اولان كلك طيبه اولماز
 خبيثه اولور فعليك بالطيبات و اياك و الخيشان * و بكل خطوة
 تمسبها الى الصلوة صدقة * بازانده و يا مقابله ايچوندر و خطوه فتحله
 مره در كه بر كره آديم در و ضلله مابين القدميندر و مفتوح دخی اولور
 قال الله تعالى (ولا تتبعوا خطوات الشيطان) تمسبها خطا بدر غيبت
 دكل ضمير خطوه به راجع در يعنى هر آدمى كه نماز يور رسن مسجده
 كيه رسن هر برى بر صدقه در (بعض علما ديمشدر كه كلمه طيبه
 و خطوه الى الصلوة اوز رينه صدقه اطلاق اولمقى مع هذا نفعلرى
 غيره متعدى دكلدر يا مشا بكت و يا سبب اجر اولمقده ماله تشبيهه
 طريقله در انتهى بالمعنى (وظاهر اولان و در كه بوايكهسى نفس فاعل
 اوز رينه صدقه در زيرا غداء جسمانيده كندى اعز نه وضع ايتديكى
 لقمه صدقه اوليچى كه نفس حيوانيه يى طاعته تقويت ايچون

تربیه در غذاء روحانی دخی نفس ناطقه بی تمیّه و رزقیه ایچون اعانتدر
 بو یوزدن اعمال لازمه اعمال متعدیه اولدی پس صدقه ایله مراد بالکنز
 صدقه مالیه دکلدر بلکه نوافل طاعات دخی انده داخلدر تنکیم
 صلاته مشیده سائر طاعاته مشی دخی مندر جدر صله رحم و طلب علم
 و سفر حج و غزاه و عبادت مرضی و نظارتی کی زیر اشارة برنسته بی
 تعیین سائر منافعی دکلدر که طاعات منشاها تدر (مرویدر که زمان
 نبوده صلی الله علیه وسلم بعض اصحابک رضی الله عنهم مساکنی
 ناحیه مدینه ده اولمغله قرب مسجد نبوی به انتقال ایتک صد دنده
 اولد قلرنده (انانحن نحی الموتی و نکتب ما قدموا و آثارهم) آیت
 کریمه سی نزول ایدیجک حضرت رسالت انلری جمع ایلوب (دیار کم
 یکتب آثار کم) یعنی خانه لر یکره ملازمت ایدی کوز و قرب مسجد
 انتقال سودا سنده اولما یکرز پراثر لر یکوز و آدم لر یکوزه ثواب یازیلور
 بیوروب آیت مذکوره بی قرائت ایندکده انلر دخی عزیمتلرندن فارغ
 اولدیلر و غیره حدیثده (مشی الاقدام الی الجماعات) مکفرات ذنوبدن
 عد اولنمشدر پس بو یاده پیاده سواردن افضلدر مکر که اهل عذر
 اولمغله را کب اوله وفی الحدیث (اعظم الناس اجرانی الصلوة بعدهم
 الیها مشی فابعدهم) یعنی نماز ایچون مسجد بعیده اقدام اوزرینه
 یور یوب کتمکده ثواب زیاده در زیر اخطوات کثیره به محتاجدر که
 مشقی مشتلدر مکر که مسجد قریبی هجر ایتک لازم کله زیر قریبی احبا
 اولادر و یا خود مسجد بعیدک امامی مبتدع و یا غیره وجهله ضلال
 اوله زیرا کر چه (صلوا خلف کل بر وفاجر) موجبجه فاسقه
 اقتدا ایله دخی اصل صلاة صحیح اولور فاماتقی به اقتداده کی کی ثواب
 کثیر اولار بوسیدن اوق کی ابراغله آتلق بیانه کتمک کییدر که
 زجت محرده در قبور انبیا و مر اقد اولیا زیارتنه قصد و فسقه و غیره
 صحیفه عزم و خروج نه ایدوکی یوندن فهم و اخذ اولنه * و تمبط الاذی
 عن الطريق صدقه * تمبط افعال باندن خطا بدر اماطه تبعید در
 اذی طریقدن مروا یدنلره زجت واضطراب و یرن نسیندر در حجر

وشوك وعظم ونجاست وطن وامشالی کئی امامطه اذابی تأخیر ایلدی
 زیرا ادنی شعب ایماندر نتکیم شهادت اعلای شعبدر بوجهندن ازاله
 اذی مراد ایدن کیمسه یه مستحبدر که ابتدا لا اله الا الله دیه تا که شعب
 ایمانک اعلی و ادنی سنی جامع اوله بعد نا حدیث مشروحدن مقصود
 هر سلامی مقابله سنده یا بر ذکر قوی و یا بر خیر فعلی در که امر بالمعروف
 ونهی عن المنکر و درت رکعت صلاه ضحی وامشالی انده داخلدر
 و بونلره قادر اولمیانلره ادنی الامر کر کدر که نفسک شرفی خلقدن دفع
 ایده زیرا کر چه تروک مقوله سنده اجر اولماز ولکن نیته مقارن اولیجق
 مأجور اولور مباح کییکه احکام شرعیه دن اولمق اوزره نیت ایدوب
 عمل ایدنه ثواب مندوب کی ثواب واردر (وحسن بصری وابن سیرین
 رحمهما الله تعالی دیمشدر که فعل خیره نیت اولمسه ده اجر واردر
 زیرا اکثر خلق تصحیح نیتدن عاجز دردر پس نیت امور مباحه ده
 عبادات مستقله ده لازمدر وشولکه معروفاندر صله رحم واحسان
 یتیم واعانه ضعیف واطعام ضیف واکرام مسکین وامشالی بونلره
 تصحیح نیت کماله راجعدر بوخسه اصل شونه دکل انکیچون الله تعالی
 کافرله مکارم اخلاق اوزرینه دنیاده مجازات ایلر مع هذا ینتلی
 یوقدر هکذا قالوا (بوفقی فهم ایتدیکی بودر که کفار مکارم اخلاق
 مقابله سنده اولان مکافات دنیویه آخرته بین الحیوانات قصاص
 مقابله کیدر که فی الحقیقه بطریق الجزا دکلر نتکیم شیطان علیه
 ما یستحق (انک من المنظرین) دینلوب طقوزیک ویا اونوزیک سنه
 عبادت سابقه سی مقابله سنده الی یوم القیام عمر طویل اعطا اولندی
 معتبر اولان ایسه مکافات باقیه در فایه دکل وکفارک دوزخده بعض
 افعال خیر مقابله سنده کفردن ما عدا معاصی خصوصنده تخفیف عذاب
 اولند قلری اختلافیدر وعلی تقدیرا صحه اول تخفیف نعیم قبیلتدن
 دکلدر زیرا ناره نعیم اولماز که کفرلی مقابله سنده عذاب ایدیلری اتی
 منافیدر بناء علی هذا هر عملده مقتضای حال نیت تقریب متعالدر
 زیرا قصود و نیات ارواح اعمالدر و بی روح جسددن انتفاع اولماز تأمل

ایله که الله تعالی جمیع ارادات ایچندن نیتی اختیار ایتشد اکر برکاردیه
مطلق ارادت کافی اولیدی نیتیه حاجت قالمزدی و هر مراد اولاق
ایشده ثواب اولقی لازم کلوب عبادت و عادت بری برندن ممتاز
اولزدی و عوام و خواص رتبه ده برابر اولوب اخلاصنه کوره رفع
درجات لازم کلزدی پس عالمک معمول لهه ارتباطی نیتله در بو خود
معلومدر که هر کارک یوزی حقه دکلدر مثلا بر کیمسه اکل و شریدن
امساک ایتک پرهیز و یا مرض و یا بخلدن ناشی اولقی احتمالی واردر
بو جهندن اول امساکه صوم دیمک نیتیه موقوفدر اشته بودر که
(الصوم لی وانا اجزی به) دنلدی پس یونیت اولمسه امساک حق ایچون
اولمایوب اوزرینه ثواب ترتب ایلز و اکثر اعمال مداخله ر پادن خالی
دکلدر مثلا اطعام مسکین و اطعام ضعیف و امثالی کام اولور که بعض
اغراض فاسده یه مبنی اولور بومعنادن تحصیل اجر و ثوابه اخلاص
نیت شرطدر و حدیده کلور (من قاتل لکون کلمه الله هی العليا فهو
فی سبیل الله) یعنی صورت غزا افعال خیردن ایکن شهرت و یا جلب
غنیمت و یا غیره غرض ایچون اولان مقاتله فی سبیل الشیطان و اعلاء
کلمه الله ایچون اولان فی سبیل الرحمن اولدی و صورت عمله نظر
اولمندی کر کسه صورت خیر ده اولسون و فی الحدیث (ان الله لیؤید
هذا الدین بالرجل الفاجر) یعنی تأیید دین افاضل اعمالدن ایکن
فجورله بله ثوابده تأثیری اولیوب مردود و صاحبی مغضوب اولدی
و دیمشدر که کلمه شهادته بله نیت لازمدر یعنی شهادت عمل لسان
اولمسه که عمل ظاهر در نیت اخلاصه محتاجدر زرا بخلاصدر که اهل
نفاقک شهادتی کی اولوب (والله یشهد ان المنافقین لکاندون) نسانبله
معلم اوله چونکه اهل الله تزکیه نفس حبسیله نفس و شیطاندن
خلاص اولدیلرور یا و جمعه مداخله سندن نجات بولدیلر لاجرم
اخلاصری جله اعماله ساری اولوب هر کارده مثاب و مأجور اولدیلر
و اخلاصرینه کوره درجات عالیه بولدیلر هذا و لیس وراء عبادان قریه
* السابع والعشرون *

معام اوله که یکرمی یدنجیده درج اولنان ایکی حدیثدرکه متا وسندا
 تخیلفردر ولکن معناده بر برینه اتصالی وهر برنده فائده زائده اولفله
 بر برده درج ایلدی و حدیث واحد کی قلدی * البر حسن الخلق *
 بر کسرله بالاده شرح اولندیغی اوزره انواع خبیری جامع اسمدرکه
 شرعک و جویا و پاندا اقتضا ابتدکی نسنه در زرا بر کسرله بردن
 اخذ اولمشدر فقهله که بحرک مقابلی و معنای توسعی مشتملدر و واجبه
 بر اطلاق اولندیغی (لبس من البر الصيام فی السفر) حدیثندن
 مأخوذ در زرا بوراده صیامله مراد صوم فرضدر و ابرار دید کلری
 شول طایفه درکه انواع بری جمع ایشلر و طاعتده تقصیر ایشلر درکه
 انلر عباد و زهاد در زرا اعمال جسمانیه درجات جتنه دائر درکه
 مقامات اهل عالم الدن و مقربین احوال روحانیله ایله حقه تقرب
 ایدنلر درکه مقامات قریبه راقبلدر بونلر ابرارک فوقنده در زرا ابرار
 بونلر کوره باطندن ظاهر منزله سنده در زرا ظاهر عمل جسده راجعدر
 جسدا ایله ایشه حقه تقرب اولماز باطن حال ایشه روحه دائر در روحله
 ایشه حقه تقرب ممکندر زرا نفخ الهیدر و مخلوقدر دندلر کی وسیله
 قربت اولفله مانع دکلدر زرا روح کسره اتصالی قویسی وارددر
 فافهم جسدا و کاه اولور که بر عقوقله مقلد ایللر اولور بوسورنده بر
 احساندن عبارت اولور نتکیم حقوق اساءندن عبارتدر بوراده بر ایللر
 مراد اعظم انواع بر درکه حسن خلقدر کویا که بر حسن خلقدن
 عبارتدر زرا عبدالله مولى میابنده احسن اخلاق رضا و تسلیم و عبدالله
 عبد اراشدننده معنا و حسن خلقدر و حسن خلق دید کلری مکرم
 اخلاق و معاملات جزیله در طلاق وجه و کف اندی و بذل ندی
 و رفق ولین جانب و حسن عشرت و امشالی کی اشته بوندن فهم
 اولندیکه عبوس الوجه اولقی و غضب و کسر خاطر و بد معامله
 و شدت و تیرک و نظائری مقایح اخلاق و افعالدندر که اوصاف
 نبویه دن خارجدر پس حسن خلقله هر خلق حسن مراد دکلدر
 بلکه مکرم اخلاقدر که سنک ایللر غیر اراشده جاریدر زیر کندی

و آنکه لازم اولان اوصافه نعت دیرلر اگرچه بومقامی نیجه لفهم
 اتمشلدلر * والاثم ماحاك في نفسك * اثم موجب عقوبت اولان
 كاهدر همزه سی و اودن منقلبه در کویا اعمالی و ثم و کسر ایدر بقال
 و ثمه بته کسره و دقه و اثمی همزه بایندن ذکر ابتدکاری و اوی الاصل
 اولد بضمه مانع دکلدر زیرا اصلی منزله و منسی در تنکیم بعضی تعلیه
 اصمعی و سم دن اخذ ایلدی و بقال حاك السيف بحيك حیکا اثر یعنی
 حیک حاء مهمله نك قحی و یاه مشنات ساکنه و کافله تأثیر معنایسته در
 وانی بحی دن جاك قباس ایدنلر تصحیف ایتشلدلر در نفسله مراد
 صدر در زیرا بعضی احادیثه صدرله تغییر اولمشدن یعنی کاه وارد که
 نقسده و صدیده تأثیر ایلده و اکا نفور و کراهت واضطراب کتوره
 پس حیک اطشانی منافیدر زیرا اطشاندن تردد واضطراب اولماز
 بلکه یقین و سکون اولور تنکیم اصحاب الهام و داعیه طالبدر یعنی الهام
 و داعیه اهلی اودر که برنسنه بی قبول وردده قلبه نظر ایدرلر شویله که اگر
 تردد حاصل اولور صد (دع ما یریک الی مالایریک) موجب بجه شکی یقینه
 مبادله ایدرلر و بوندندر که بخیر اولد قلری نسنه بی اشلر لر زیرا تمخیزده
 مکر واردر پس برنسنه معمول به اولغه قطع لازمدر والا ائمن خالی
 اولماز زیرا برنسنه بی اهل دلاک کوکلی قبول ایتدیکی شره علامتدر
 غیره دکل * و کراهت ان یطلع علیه الناس * یقال کره الشیء بالکسر
 من باب علم لم برده یعنی کراهت ضد ارادتدر و لکن عرفا تنفر معنایسته
 استعمال اولنود کما فی الکرماتی (وتاج المصنادر ده کلور که الکرهه
 دشوار داشتن یعنی برنسنه بی کوج طومقی زیرا دشوار عبیردر یعنی
 وجوه و اماتل قوم که انلردن استعجاب ایدرسن و یا مطلق ناسک اولخاله
 اطلاعنی و اول ایشک انلرک یاتسنده سندن صدورنی کراهت ایدرسن
 و متغیر ایلرسن و سکا عیب و عار کلور اشته اثم بومقوله نسنه در و بوندن
 فهم اولنبدیکه اثمک ایکی علامتی واردر بری داخلیه در که قلبک
 اوستخصوصده اضطراب و تردد ایدر و بری خارجیه در که اطلاع ناس
 صورتنده فضا حدر بومعاندن دیدیلر که انسانک قلبی شویله کرکدر که

بالفرض بطبق ایچنه وضع اولتوب خلقه عرض اولنسه ایچنده
 حیایده جک برنسنه بولنیه (و بودخی معلوم اولدیکه معنای مذکور
 اهل عفته کوره در زیر مفلوب الهوی والشهوه اولان کیمسه مذموم
 العاقبه اولدیغنی یلدیکی امر مضره اقدام ایدوب مفتضح اولور
 زنی و سرقه و امثال کبی و عقیف اولان توفیق الهی ایله محفوظ اولور
 (سؤال اولنورسه که مضطرب اولدیغنی امر نفسی نوجهله اثم اولور که
 عمل ایتدوکی و یا اسانه کنورمدوکی نسنه معفودر تنکیم حدینده کاور
 (ان الله تجاوز عما وسوست به نفسها ما لم تعمل به او تکلم) جواب
 بودر که مقصود نبوی قلبده مترده اولان نسنه نك عمل و تکلمی اثمدر
 دیمکدر والا عفوده وسوسه کیمدر * قال وابصه رضی الله عنه *
 وابصه بآء موحده نك کسری و صاد مهمله ایله اسم مذکور در
 زیر انا و صفیندن اسمیه نقل علامتیدر و بصدندر که لسان یعنی
 بلدر امانی معناسنه * اتیت رسول الله صلی الله علیه وسلم * اتیان سهواتله
 بجیشه دیرل و بالذات و بالامر اولانه شاملدر و خیرده و شرده دخی
 جاریدر بآئی الفاحشه کبی و دیمشدر در که مجی ده برنسنه بی جانب
 مبدادن نقل و اتیانده منتهایه ایصال ملاحظه اولنوراشته بوجهندن
 فرقلری وارد اکرچه اصلنده شیء واحددر (مرویدر که وابصه
 هجرتک طقوزنجی سنه سنده بنی اسد قبیله سندن قومندن اون نفر
 کیمسه ایله رسول الله صلی الله علیه وسلم کلوب کربند اسلام اولدیلر
 و آخر رقهده دفین خاله اولدی قاری القرآن کثیر البکاء صحابی ایدی
 رضی الله عنه * قال * رسول الله صلی الله علیه وسلم وابصه به پیوردی
 وابصه اکا حالتی عرض و ضمیری کشف ایتزدن اول * حبش تسأل
 عن البر * یعنی یا وابصه پروا نمدن سؤال ایدر اولدوغک حالده بزه
 کلدک زیر جواب آتیده اثم دخی درج اولندیغندن و ابصه نك مرادی
 ایکیسندن دخی سؤال ایدی تنکیم غیری روایتک سؤننده مجموعی
 مذکور در پس بوراده طی اثم اولندیغنی اکثفا قیلندندر و بونده
 کشف ضمیر وار در که دلائل نبوتندر زیر قبل التکلم قلبنده احتمال

ابتدا یکی نسنه دن اخبار در و کشف بش نوع در که کشف ضمیر و کشف
 قبور و کشف ملک و کشف جن و کشف الهی در که بوجوه علای
 کشف اخیر در زیر الله تعالی که ذات و صفات و افعاله دائر در
 ماعداسی ایسه اگواندند و اکوان عالم و جویک فشری کییدر
 مقصود ایسه لیدر قشر دکل * قلت نعم * سوآله کلدو کنی تصدیق در که
 انکاره وجه بوقدر زیر تعلیم خیر طریقله داخل مجلس نبوی اولشدر
 پس حال باطنی جناب نبوته منعکس اولسه دخی کشف راز اجمل در
 * قال استفت قلبک * قلبکدن فتوی طلب ایله دیو بیوردی یعنی
 بر و انمی بیانندن اول ابتداء کلام بو اولدی (فتوی فتی دند رشاب قوی
 معناسنه زیر مفتی جواب عاده ایله سائله قوت و یر و بوراده
 قلبی مفتی مهزلنه تنزیل ایلدی زیر مظهر اسم علی در که علم اشرف
 اوصاف در قلب اشرف قوی اولدیغی کبی پونده و ابصه نک اهل قلب
 اولدوغنه اشارت وار در زیر رسول الله علیه الصلاة والسلام
 نور نبوتله حال و ابصه به واقف اولوب انی ادراک قلبی به احاله ایلدی
 و اهل قلب اولمق یننه و بین الله حجاب لک ارتقاعی و اسم اعظمه مظهر
 اولوب انفس و افاق بری بر یننه تطبیقه قادر اولمقله اولور نتکم
 خطاب مذکور دن اقدام رسول الله و ابصه بی زانو برانوا تقریب
 و اوچ برماغنی جمع و انک صدر یننه وضع ابتدا و کی سینه سنده قوت
 ادرا که دالدر زیر اوج بر مفده اوج مرتبه به رمز وار در که ذات
 و صفات و افعال در * البر ما اطمانت الیه النفس * الطمئنان نفسک
 اضطرابیدن ساکن اولماسی در که ترک دکلمک و عجم آر امیدن و آسودن ایله
 تمیز ایدر و طمأنینت ضمه و سکون همزه ایله اسم در که مصدر مقامنه
 اقامت اولمشدر فتح طائله غلط در زیر الطمان یطمئن طمأنینه اقشمر
 یقشمر قشمره کییدر (معلوم اوله که جوهر انسان فطرت اولیده حقیقت
 واحده در که قوای کثیره سی وار در عند الصوفیه قلب و روح دید کلر یننه
 عند الحکیم نفس ناطقه دینلور پس غواشی بشریه ایله محتجب اولسه
 نفس و عند التجرد عقل و عند الرجوع الی العالم القدسی الاصلی روح

و باعتبار المعرفة قلب دیرل یعنی بر او در که نفس اکا مطمین و اناک
 حقیقه بی اضطراب اوله زیرا نفس حجب بشریت ایله محتجب اولدیغی
 جهندن ظنون و شکوک و تردد و اوهام و خیال دن خالی د کلدلر چونکه
 اختراق حجب ایلله الهام و داعیه اهلی اولوب یره متعلق نسنه ظهور
 اینسه اناک حقیقه بی تردد اولور حق اولدوغنی بلور و اناکله عمل قلور
 و بونده (دع یریک الی مالایر یک) مضمونه اشارت واردلر زیرا بعض
 امور واردر که بحسب الحکمه مطلق قالور و حقیقتی مفتوحه اولماز
 بوضورتده اورادن حقیقتی منکشفه و امری ظاهر اولان طرفه عدول
 لازمدر (حتی رئیس المشایخ صدر الدین القنوی قدس سره حضرت یرینه
 محل ثواب جن منکشف اولما بوب حالی اوزرینه ایضا ایشدر اگر چه
 هر طاعتیه مکافات لازم اولدوغنه قائلدر پس اگر کامل واکر ناقص
 یقین تامله عمل ایتک کر کدر * واطمان الیه القلب * عطفدن قلبک
 نفسه مغایرتی فهم اولنور تنکیم بیانی سبق ایتدی (و اطمینانی اعاده
 دخی استقلاله مزاید) اطبعوا الله و اطبعوا الرسول (کی قلب دندل و کی
 بر حالدن بر حلقه قلب و تحولسیدن اولتور بدر کرک خیرا و کرک شرابی
 بر او در که قلب اکا مطمین اوله زیرا الله تعالی عبادی معرفت و محبت
 و قبول و سکون حق اوزرینه مفطور ایشدر پس شول کیسه نک که
 فطرتی سلیم و طبعی مستقیم اوله نفس و قلبی مستحسن اولان نسنه
 مطمین و منشرح اولور و مستنکر اولاندن نفرت ایدر انکی چون خبیث
 و طبعی تمیزده اهل اخلاق و اصحاب فطرتیه مراجعت اولنور اگر چه
 عوام ناس خواص و حکم خواص ندر بلزلر انکی چون خلقت هر بری
 بر یوله کشلر و اکثر علما ظاهر دخی اوهام و خیالاته متابعت ایشدر
 نعوذ بالله من مقالاتهم الباطلة و دعاویهم العاطلة * والا ثم ما حاله
 فی النفس و تردد فی الصدر * جمله اولی نک مفردات و معانیسی کفدر
 ایشدر (تردد اضطرابدر که عجم اندن شد آمد کردن ایله تعبیر ایدر
 مثلا قبله غمانک ابتدادن بمن و یساره حرکتی کی صدیق قلبک طرفی
 و خارجی در فؤاد باطنی اوادوغنی کی قال الله تعالی (ولکن تعمی القلوب

التي في الصدور) وگاه اولور که صدرله نفس قلب مراد اولور و صدر
 اصلنده جار حدر صکره مقدم الشيء ایچون استعاره اولندی
 صدر القناة و صدر المجلس والکتاب والکلام کی و صدرین دیدیلر
 ایکی قاضی صکره زیر مقدم قضا تدر بوراده صدرله مراد جارحه دکل
 بلکه جارحه تک مشتمل اولدیغی قوتدر که معنویه در پس صدرله قلبک
 قوت بردر و قلبدن صدرله تعبیر اولندیغی تفنن طریقیه له در یعنی گاه
 اولور که نفسده تأثیر ایلیه وانی اضطرابه دو شوره و صدر و قلبده تردد
 ایدوب صدر انک ایچون منشرح اولیه و بو بایدن در که گاهیجه بعض
 اموره مباشرته ابتدادن خطا واقع اولوب دفع ایده بم دیرکن بر مانع دخی
 ظهور ایدر پس بو خط سال اول کارک تری لازم اولدوغنه علامتدر
 حتی بعض عرفاده بر معرفت کلبته شروع ابتدکده اول امردن قلمده
 خطا و غلط واقع اولور و اعاده و اصلاح ایده بم دیدکجه بینه خلاف واقع
 اولور پس بو معنی اول کار دن فراغه نشاندن شکیم بوفقیه چوق کره
 واقع اولور حتی بردفعه بعض اهل انکارک امتحان طریقیه له ار سال
 ابتدا کلری بر امر مشکل شرح اولورکن قلمده طغیان و طور عقلدن
 خارج بیان واقع اولغله اوراده عالم غیبدن بو بیت القا اولندی که
 (بیت قلم برادر هادر ایکی شق انده ایکی سر در) مرکب زهر وارانک
 دهانی ایچره مضمر در) فاما بوفقیه اکا مقید اولمایوب بعد التحریر
 محمله ارسال اولدوقده یولده کیدرکن بامر الله تعالی اول شرحک
 اوراقی بری برینه ملتزق اولوب فهم اهل انکاره کنجایش دن بیرون
 اولان مواضعی ممسوح اولدوغندن اسنناخه صالح اولمایوب واقع
 الحال بر قاج کوندن صکره عکس ابتداکده حفظ الهی ده اولدیغیمزه
 تشکرا اولندی فاعرفه * وان افتاء الناس * مقدره معطوفدر که
 ان لم یفتک الناس وان افتاء الناس تقدیرنده در و بعض روایاتده وان
 افتاء المقنون واقع اولشددر که مراد علمادر و بو وصل فی الحقیقه استفت
 قلبک به متصلا البر و مابعدی استفتاء نقلیدر (یعنی علما سکا جواز نه
 فتوی ویرسملر دخی قلبک قبول ایتمکجه فتوالرن قبول ایتمه زیرا انلرک

فتواری ظواهره منبدر بس اسم اولان غلط و شبهه به وقوعند حذرا
 فتوای قلبه عمل ایده سن که بوفتوی سکا باطنندن و حقنددر و فتوای
 مفتی ظاهر دن و خلقت ندر و جانب باطن اقوادر انکیچون افتایی ناسه
 نسبت ایلدی زیراناس نسیاندنذر و نسیان و سهولت بهائی و همدرد و بو
 و همدن نه مدرس و نه فقیه خلاص اولمشدن کرکسه روایت و نقلی
 عنعنه ایله و قهه دن اولسون بوسیددن کتب معتبره حدیثه موضوعات
 بولنور اگر چه مؤلفنک صحت احادیث حقنده دعوای عربضه سی
 واردر فاما خواص ناسک فتوی و پردیکی نسنه بلا ترد معمول بهدر
 زیر انلرک علمی حضوری در حصول دکل بس انلرک قول و فعلند غلط
 اولماز و الهام عوام ناسه حجت دکل ایسه ده ارباب اعتقاده حجتدر
 بومعنادنر که الی هذا الان والی قیام الساعة سنن اولیائله عمل اولنور
 وارباب انکارک ظنیاتله مقابله سننه التفات اولماز فان القول ما قالت
 حذام * وافتوک * تأکیددر و جائزدر که وان افنالك جمع بعد جمع
 معنا سنه اوله و بعضیلر افنوک روایت ایتمیشلر در قافله و نونله ارضولک
 معناسننه قال فی تاج المصادر الاقناء سرمایه دادن و خشنود کردن
 یعنی خلق سنی ظاهره بنشاء خشنود ایدر لر سنه دخی قلبیکه اضطراب
 و باطنیکه تردد بولند بجه عملده توقف ایله والا آثم اولور و تنزل
 بو اور سن نظر ایله حال آدمه علیه السلام که قلبی مضطرب ایکن
 التفات ایتموب شجره منهیه دن اکل ایندکده عاقبتنده نادم اولوب
 (ربنا ظلمنا انفسنا) دیدی و وجه ارضه هبوطنده فی ایدوب ایدن
 زهرا غایبی بندی و بوندنر که دیرل المعاصی معوم یعنی معاصی
 فی نفس الامر هلاک معنویه به مؤدی اولدینی کی هلاک صورتی به سبب
 اولان آثاری دخی مورث اولور بس بوندن فهم اولندیکه اضطراب
 قلب اولدینی برده تاویل مفید اولماز زیر آدم دخی کرچه اکل تاویل
 مبنی قلدی فاما بد اینده صواب ملاحظه اولان نسنه نهایتنده خطا
 چقدی خطا مجتهد کی بوجهندن هر قیاسه و هر دلیل ظنی به
 التفات اولماز بلکه دلیل قطعی و اطمینان دل لازمدر فاعلم ذلك

* الثامن والعشرون *

* قال ابو نجیح المر باض رضی الله عنه * نجیح نون مفتوحه وجیم
مكسوره واخرنده حاء مهمله ايله فعیل وزن فی اورزه اسمدر نجاحدن كه
ظفر بالشيء معناسنه در عرباض باء موحدہ وضاد مجمہ ايله قرطس
وز ننده آدمدن ثقیل وابل واسد دن ثقیل وعظیم دیمكد ر ابو نجیح
عرباضك كنيه سیدر كه نجیح او غلی وعرباض هجرتدن یتش بش
تاریخنده شامده دفین خاك اولشدر جله مرویاتى اوتور بر حدیث
شریفدر * وعظنا رسول الله صلى الله عليه وسلم * یعنی صلاة صبحدن
صكره رسول الله صلى الله عليه وسلم بزه وعظ وقلبه رقت وبر وجهله
تذكیر ایلدی تنكیم روایت اخراده بعد صلاة الصبح اولدیغى مقید
ومصر حدیثون جمع اول مجلس عالیده حاضر اولان صحابه اعتبار ايله در
آشفه ده قلوب وعیون جمعیتى دخی جماعته ناظر در * موعظة *
مصدریت اورزیننه منصو بدر ریزا وعظ وعظه وموعظه بدر
ثوبن تعظیم ایچوندركه موعظة عظيمة دیمكد ر تنكیم روایت اخراده
موعظة بلیغه اكادالدر ریزا موعظه نك بلیغه اولدیغى انذار و تحویف
وتأثیرده غایتہ بلوغیدر تنكیم (قل لله الحجة البالغة) دئلدی مراد الزامده
نهایتہ بالغه دیمكد پس بوتقدیردن فهم اولندى كه وعظ وموعظه
تذكیر و ترفیق دل و تحویفه مقارن اولان زجر در یعنی شول كلاتى تأییدركه
قلوب قاسیه بی تلین وعیون جامده بی تسبیل وتذعیع واعمال فاسده بی
اصلاح ایلر تنكیم خطبه ضمه شول كلامی تأییدركه وعظ و ابلاغی
منضمین در انكیچون مخاطبه تأثیر ایدر و خطابت دخی دیر و فقهله
اكرچه عوام كسر ایدر و اول كلامه دخی خطبه دیر و موعظه
دخی بویه در كه فعل واعظ اولدیغى كبی تألیف ایئدو كی كئنه دخی
اطلاق اولنور * وجلت منها القلوب * جیمك كسر ايله وجلدن در
استشعار الخوف معنا سنه یعنی قلیبده خوف بولمق یعنی قلبلر
اول موعظه نك تأثیرى سبیلله خوفناك اولدی قال الله تعالى (اذا ذكر الله
وجلّت قلوبهم) دیمك لردركه عندا لذكر حاصل اولان خوف

وخشیت بحسب التجلی در یعنی شماع جلال ونور عظمتک اشراق
 تقدیر ایه حقدن خوف دخی اول مقدار در انکی چون جناب رسالت
 صلی الله علیه وسلم جله دن اتقی و اخشی ایدی یعنی زیاده مستعد اولدیغی
 جهندن تجلی واقع اولوب مقام کبریا ده قیامی دخی اکا کوره ایدی
 پس اعظام و اجلال و ادب و حیا عارفک شایید رزیرا مکا شغدر
 جاهلک حالی دکلدر که محجوبدر و بوندن فهم اولور که مقربین
 ملائکه کرویین کیدر که علور تبیه و مقام قریبه اولدقلرندن حقله
 معامله لری جاهلربیه کوره در تنکیم خواص سلطانله عوام ناس
 برابر اولمازلر قال الله تعالی (هل یسئولون الذین یعلمون والذین لا یعلمون)
 * و ذرفت منها العیون * ذال مجحه وراه مبهمه و فائله ضرب بابندن
 سالت معنا سنه در مصدری ذرفدر که سیلاندر و ذرف عین سیلان
 دمعدر یعنی کوزیاشی آغسدر بس عینه نسبت اولدیغی مجاز درزیرا
 سیلان ایدن نفس عین دکل بلکه دمعدر بوضو رتده کلام مبالغه دن
 خالی دکلدر یعنی اول موعظه تأثیرندن و قلوب اوزرینه سلطان
 خشینک استیلا سندن اشک دیده روان و بلکه کوزلر پر سیلان
 اولدی عیون عینک جمیدر ~~که~~ جارحه در و صومینه
 عین دیدکلری هیئت و رطوبتده جارحه معناسنه اولان عینه
 مشابهتدن اوتوریدر ذرف عیونی و جل قلبیدن تأخیر ایلدی
 زیر ا وصل اصلدر اصل ایه فرع و سبب مسبب اوزرینه
 تقدیم اولور و بعضی روایتده ذرف تقدیم اولندیغی ادنادن
 اعلایه ترقی ایچوندر زیر بکاء ذکر لسانی کیدر که حال قلبه تابعدر
 پس حال قلب حال قالبدن اعلا در زیر کاه اولور که اغلبی کذب اولور
 تنکیم اخوان یوسف حقنده کلور (و جاؤا باهم عشاء ییکون) یعنی یوسفی
 ذنب اکل ایندی دیو اخشام وقتنده کریان اولدقلری حانده پدر لری
 یعقوبه کلدیلر مع هذا اکلک اصلی یوق و کریان اولدقلری دخی تکلف
 و حیل طریقه ایدی (و بونده تذکیرک استیجابنه اشارت وارد ر بنه
 علی هذا ابن مسعود رضی الله عنه هر خبیس اخشامی تذکیرایلر و خوف

ورجایه متعلق کلمات سویلردی وحدیثه کلور (یسر واولا نعره و
 و بشر واولا تنفروا) یعنی وعظ و تذکیر طرفینی جامع کرکدر که ترغیب
 و ترهیدر زیر و اعظ فساد کی در هم جراح و هم واضع مرهمدر
 و وصایای لقمانیه ده کلور (لا تکن مرتفعی ولاحلوا فسترت) یعنی آبی
 سوز لو اولمه که زهر ناک نسنه کی اغزلردن رمی اولنور سن و فوق الحد
 طتلو سوز لو دخی اولمه که حلوا اولان نسنه کی عرضه بلع قنلور سن
 پس افراط و تفریطی قویوب معتدل اولا کور و تراز و کفه لری کی
 مساوات بولا کور قال تعالی (ولو کنت فظا غلیظ القلب لا نفضوا
 من حولک) * فقلنا یا رسول الله کانها موعظه مودع * مودع دال
 مشدده نیک کسر یله تغفیل بابدن اسم فاعلدر تودیع و داع ایتمکدر که
 بحکم بدر ویدو ترک اسنلک دیر تودیع اصلی دعتندر که مسافر
 الله تعالی زحمت سفر بچکدر میه وانی دعوت و حضور و راحت ابرش دوره
 دیود عادر نیکیم تسلیم سلامت ایله دعادر و ترکیب تودیع ده ترک و تخلیه
 معناسی دخی واردر انکی چون نفسی مجاهده دن ترک تودع درلر (معنی
 بودر که پس بر حاضر اولان جماعت صحابه ایله دیدک که یا رسول الله
 کویا بوموعظه بلیغه کر اصحاب و احبابنه و داع ایدوب سفر ایدن
 کچمه نیک موعظه سیدر که امور لازمه دن هیچ برنسنه ترک ایتموب
 سویلر و بردخی عودت ایتمک ایها من ایلر چونکه حال بویه در
 * فامضنا * پس بزه ایضا ایله یعنی امر دینه متعلق وصیت قبل ناکه
 اتی دستور العمل قلام و آخرتده فلاح بولالم (سؤال اولنور سه که
 قرب انتقالرند بعض صحابه طلب وصیت ایتد کلرنده منع اولوب قرآنه
 احاله قلمش ایدی بوراده ندن منع اولنمدیلر (جواب بودر که قرب
 انتقالده جای کلام قالمش ایدی اکا بناء اسکات اولندی بووصیت
 ایسه انتقالرندن بر قاج کون مقدم اولمغله لاجل المصلحه بعض تنبیها
 واقع اولدی (بعذر ابو مقامده بر قاج اشارت واردر اولکسی بودر که
 استر شاد و ارشاد اکا بر دین دن اولور زیرا کندی ذاتنده رشید اولمیان
 ارشاده قادر اولماز و ناقص طریق کاله هدایت بولمز و امی او کندی طالب العلم

او تورمز و دوه قوشی دوه یوکن کو ترمن و دیمش لردر که (خذوا العلم
 من افواه الرجال) یعنی علم تافعی اهل رجولیت اغرنندن اخذایتم که کدر
 و بوراده ازلک کمالدر پس اهل کمال افاده به اقدر و کلامنده روح معنی
 اظهاردر و ایکه جیسی بودر که مزید استعدادی اولانه فیض الهی به
 قائمی کلر انکیچون الی آخر العمر طلبکار در ذکر اولنان صحابه کبی
 و حدیثه کلور (اطابوا العلم من المهد الی المهد) و قرآنده کلور (و قل رب
 زدنی علما) مقصود علم بالله در که اکانهایت یوقدر و او چنجسی بودر که
 لسان و اعنذ لسان حقدر زیر حق مترجید ریس کلامنک تأثیری
 مراقبه و مشاهده سنه کوره در فافهم جدا و در دنجسی بودر که حیا
 رزق صوری به مانع اولد یغی کبی رزق معنوی به دخی مانع در انکیچون
 صحابه رضی الله عنهم حضور رسولده کلام و سوء الدن ممنوع ایکن ینه
 امور دینه اهتمامری اخر انلری سویلندی والی هذا الان اهل دل انلرک
 طفیل مانده سی اولدی لر پس سویلین حق اولدیغی کبی سویلدن دخی
 حقدر تا که خلقت نافع استمدن تجلی واقع اوله * قال * رسول الله صلی الله
 علیه و سلم انلرک دخلوا هارنه مساعده الی یوب یوردی که * اوصیکم
 بتقوی الله * تقوائله بدء ایلدی زیرا امور دینیه ک مجمعیدر که مأموراته
 استمال و نهیها تدن انتها انده مندر جدر و ظاهر و باطن حالتی حاویدر
 زیر کفر و معاصی بدین اجتناب ایدن اصل جنت و درجات اولوب نلر
 دوزخ دن نجات بولور و ماسوای حقدر پرهیز ایلین نلر بعد و قطعی تمدن
 سالم اولوب جنت قرب و مقامات معنویه بولور پس تقوی اساس
 الکمل در و انک بعض تفصیلی بالاده در و تقوای جلاله به اضافتده
 اشارت وارددر که جمیع اسماء بر زخدر معنویه ایرتجه دلک پس هر مرتبه به کوره
 بر نوع تقوی وارددر چونکه در که الهی بنیهایه در بناء علی هذا بر پایه
 ایلهم مقید اولمق سالکه رهن ندر بلکه سری علی الدوام سیرایم لودر تا که
 تجلیات آفته و غائبه دن تجلیات باقیه و دائمیه وصول بوله و نوا ابدی
 ایچنده قاله و استناردن خلاص اوله که مقام اکامل اولیاد * والسمع
 و اطاعه * سمع کلام امیری استماع و طاعت امرنه اطاعتدر بومعنا ایلله

تقوایی تعقیب و توحیدیه تخصیص ایلدی زیرا ظاهر حاله انسب ایدی
 شول معنادن که قرب انتقالده اهم اولان نصب خلیفه و اطاعته تخریص
 و تفرقندن تحذیر در چو نکه خلیفه اکابر احباب عنسدنده رموز نبویه
 ایله متعین ایدی لاجرم انی تصریحندن اعراض و اطاعتنه ترغیب
 ایلدی کویا بنم مقامه خلیفه اولان ابو بکره والی یوم القیام کلن
 خلفا و امرايه مخالفت ایتدکز دیمک اولدی (پس ینهم و بین الله تقوی
 لازم اولدیغی کی ینهم و بین الولاة و الامراء دخی لازم اولدی زیرا
 نظام عالم الله منوطدر بوجهتسدن نصب سلطان واجب اولدی
 و امر مباح و جائزده یعنی معصیتک غیریده اطاعتی لازم کلدی پس
 معصیت مقوله سنده مطاوعت لازم دکلدن شوقدر واردن که خروج
 علی السلطان جائز اولدیغی مجمع علیه در زیر سلطانه حاصل اولان
 صلاح فساددن زیاده در و جور ین صبر ایلک اثاره فتنه دن اهورن
 و هرج و مرجدن خالی سدر اگرچه حضرت عثمان رضی الله عنه
 وقعه سندن بری بو امت اراسنده یاس باقیدر یعنی سیف و قتال
 مرفوع دکلدن زیرا الیک دفعیچون دعایه رخصت الهیه اولماشدر
 و حدیث آخرده کلور (اسمعوا و اطیعوا فانما علیهم ما حملهوا و علیکم
 ما حلتهم) یعنی امرایه لازم اولان رعایایه عدلدر و سزه واجب اولان
 اطاعتدر زیر بری بریکوزه امانت سکوز و عدل و اطاعت و سائر
 فرائض اوزر یکوزه دین شرعدر انکیچون حدیثده کلور (اللهم اقض
 عنی دینی * وان تأمر علیکم عبد * ان و صلیه در تأمر تسلط ایتدک
 و امیر اولمقدر و بعض روایانده عبد حبشی واقع اولشدر و حدیث
 آخرده کلور (ان امر علیکم عبد مجدع یقودکم بکتاب الله فاسمعوا له)
 مجدع تشدید دال ایله معظم و زنی اوزره مقطوع الانف او الاذن
 او الشفة معناسنده یعنی سزک اوزر بکره عبد حبشی و یا بره مقطوع
 الانف ادنی کیمسه تسلط ایدوب والی و امیر او اور سه دخی مادامکه
 سزنی کتاب الله ایله قائد در اکا اطاعتدن اعراض ایتدکوز بلکه
 حکمت الهیه به حواله ایدیکوز زیرا الله تعالی ظاهره نظر ایتدکوز

ارباب تصوف هر خصوصه بی تکلف در و منفولدر که مفریده بر کیمه
 قطب اولش ایدیکه اشل ایدی یعنی بی دست و پا خود چولاق
 دید کلریدر که بین الناس عیوب ظاهره دندر فاما مستعد اولیحق
 تقطبنه مانع اولماشدر (بعد از معلوم اوله که) (الائمة من قریش)
 و فقیهه خلیفه و امام قریشدن نصب اولحق لازمدر انکیچون
 شریف مکه الی الآن اول قبیله دندر و رومده آل عثمان و سایر ملوک
 و سلاطین اسلامیه شریفک اقطار ارضه نواب و وکلای کیدر
 انکیچون اوائلده ملوک مصرده آل عباسدن اسنیدانله جلوس
 ایدر لدی زیرا بلاذن جلوس و خلافتده میمنت یوقدر صکره آل عباس
 منقرض اولیحق امور ولایت و خلافت شریف مکه یه منوط اولدی
 اگرچه که شریفک ظاهرا بواعصا رده ضعف حالی وارد و لیکن
 اصالتی انی هر حاله ترجیح ایشدر پس عبدک امارتی فرض و تقدیر
 طریقله در و واقع اولدیغی صورته دخی نیسانته محمولدر (و تور پشی
 شرح مصابحه دیشدر که جائزدر که بو کلامه ذوی الامرک
 اطاعتده مبالغه مراد اوله یوخسه ظاهر لفظک اقتضایتدیکی اولیه
 زیرا عرب ابواب مبالغه ده وقوعه قریب اولیان نسبه ایله ضرب
 مثل ایدر و بو باندندر که حدیثده کلور (من بی الله مسجدا ولو کان
 فحوص قطاة بی الله له ینافی الجنة) انتهى بالمعنی و لیکن وقوعی
 انکار امر بدیهی بی انکار کیدر یعنی وکلادن عبد حبشی و مقطوع
 الانف کیمه لرک امارتی چوق واقع اولشدر حتی و صابای قنوجانده
 کلور که بروقنده مفریده امام المسلمین کلور دیو خلق اراستنده کف
 و شنید اولدقده هر کس انک تماشاسنه منهی اولیحق اوراده نصرانی
 بولتوب بندخی مسلمانک پادشاهنه نظر ایدیم دیوب طور دی کورسه که
 الای ایله بره مقطوع الانف زشت حبشی کلور نجب ایلوب بوه قوله
 فیج الهیکل کیمه نک سلطنتنه ایکی عقل بربره کلوب اجماع ایتزهان
 بوقدرت الهیه غالبه ایله اولشدر دیو انکله قدرت قاهره اوزرینه
 استدلال ایدوب شهادت کتوردی و مسلمان اولدی * وانه منی بعش

منکم * وانه خمیری شانید و بعض روایانده فانه در فائده من شرطیه
و بعض انکه مجزوم در اصلی بعش در عش فخله حبائدر معبشت
ما یفاس به معناسنه در عرب حیات دید و کنسه عجم زند کی دبر که
دیری لکدر زند کافی دیری لك اوزرینه نفع ایدن دیر لکدر نفع
بالحیاء معناسنه عائشه عیش دنددر که تفؤل طریقله تسمیه اولنور
عمر کی امام راغب دیمشدر که عیش حیوانه مخصوص اولان حیائدر که
حیائدن اخصدر زیر حیات باری تعالیده و ملکده و حیوانده اطلاق
اولنور عیش ایسه اطلاق اولنماز که عیش مطعم و مشرب و سایر سبب
بقا اولان نسنه ایله کچمکدر بوائسه حیوانه مخصوصدر و حدیثده
کلور (لا عیش الا عیش الآخرة) یعنی اعتبار حیات آخرته در که
باقیه در حیات دنیایه دکلدر که فائده در معنی بودر که و تحقیق شان
سزدن هر کیم حیائنده اولورسه و بر مدت دنیا ده فالورسه * فیسری
اختلاف کثیرا * فاء سبیه در زیر عیش مدید سبب رویتدر و سین
تأکید استقبال ایچونددر یعنی بوسبیله کلجک زمانده بلکه ایام قریبده
اختلاف کثیره کورسه کر کدرمه صود خلفا و امرا و رعیت اراستنده واقع
اولان اختلافاندر که ابتدای حضرت عثمان رضی الله عنیه واقع اولان
هجوم و تفرق ناس و ثانیاً معاویه سبیله حضرت علی کرم الله وجهه
و او علی امام حسن رضی الله عنیه زمانده اولان اختلافات و ثالثاً امام
حسین رضی الله عنیه بزید عنید واقعه سی و رابعاً هجاج ظالم زمانده
اولان وقایع کثیره و فضاحت نم و ثم که الی هذا الان و الی قیام الساعه
جاریدر اشته زمان رسائنده و صدرا ولده (کان الناس امه واحده) سری
اورزیه ایکن فاختلقوا مضمونی ظهور ایلوب امم سالفه انبیا و زینه مختلف
هر یری بر طریقسه ذاهب و آخر تضلیل ابتد کبری کی بوامنه دخی
فرق مختلفه ضاله و طوائف بغی و فساد ظاهرا و لوب افساد فی الارض
ایتمکدن خالی اولدیلر و بعض بلاد اسلامییه ده فرق ضالهدن بدل
ضال و مضل منکر و خود بینلر ظهور ایدوب مقدمه دجال اکبر اولق
اوزرینه احقاق باطل و ابطال حق ایتملردو (قاتلهم الله انی یوفکون

ای کیف بصرفون عن الحق والبرهان باهر والحق ظاهر فهم حتی
القوم والمغمورون اليوم بالنوم * فعلیکم بسنتی * علیکم اسم فمقدر
الزمنوا واستمسکوا معنائه وسنت طریقه مسلوکه رسول الله در
صلی الله علیه وسلم که انده افتراض ووجوب یوقدر یعنی سنت مطلقه
اودر که رسول الله اکا مواظبت ایدوب برکوه ویا ایکی کره ترک ایتمش اوله اکر
مواظبت علی سبیل العبادت اولورسه سنن هدی واکر علی سبیل العادت
اولورسه سنن زوائد دینلور وسنن هداثک اقامتی تکمیل دین ایچون در
انکیچو ترکنه کراحت ویا اساءت تعلق ایدر بعض احیانه ترک اولندی
نوهیم وجوبی رفع ایچوندر بوسیدن امتانی ترک ایتمز براتوهیم منفعدر
واکا سنت مؤکده دیرلر که واجبه فرییدر وهدی دندلدی دین کامله
هادی اولدیغیچوندر بوجهندن فاعلی مثاب وتاری ضال ومبند عذر
اذان واقامت وجاعت ورواتب کبی حتی دیمشدرلر که خبر متواتری انکار
ایدن کافر اولور واثک حکمنده اولانی مسح علی الخفین کبی انکار ایدن
اوزینه کفر خوف اولنورز برا مسح حقه اولان آثار تواتر حکمنده در
وخبیر مشهوری انکار ایدن تضلیل اولنور وخبیر واحدی انکار ایدن آثم
اولور کافر وضال اولماز زرا کذب رواث احتمالیله علمی قطعی دکلدرد
اکر چه عمل حقه قطعیدر که موجبی محله کوره وجوب ومحله کوره
سنت واستجابدر وسنن زوائد اقامتی مستحسن در که ترکنه کراحت
واساءت تعلق ایتمز قیام وقعود وایس واکل وشربده سیر نیویه کبی
انکیچون زوائد دندلدی زرا فاعلی مثاب وتاری ضال اولماز و بوجهله
دخی تقسیم ایدوب دیمشدرلر که بر سنت وارد در که اکا سنت عین دیرلر که
هر کس اوزرینه ستندر واتب کبی و بر سنت دخی وارد در که سنت کفایه
دیرلر بر جماعتدن برینک سلامی کبی وسنن سفردده حالت سیرده ترک
اولنور عذر حسیله و بعضیلر سنت فخر وسنت مغربی اسلث بتدیلر
زرا رسول الله علیه الصلاة والسلام بوایکی سنتی وصلاة وزی
حضرده وسفردده ترک ایتمشدر بوراده استمساکنه تحریرض اولنان
ستندن مراد اعتقاد وعملده طریقه مسلوکه نیویه در که اهل سنتک

طریقت معهوده سیدر * وسنة الخلفاء الراشدين المهديين * خلفاء
 خليفه نك جعیدر خلیفه ظاهرا و باطنا سیرت نبویه اوزرینه اولان
 کیمسه در چهار یار و امام حسن و عمر بن عبدالعزیز و مهدی و بقیه
 خلفاء اثنی و عشر که بونلرهم قطب ظاهر و هم قطب باطن اولمشلورد
 و ایام خلافتلری طلمدن بالکلیه پاکدر انکیچون کندی سنتنی بونلرک
 سنتیه تعقیب ایلدی و ایام تورپشتی دیمشدر که انلرک سنتنی کندی
 مقابله سنده ذکر ایتدی ایکی معضادن اتوری اولکبسی بودر که انلرک
 اجتهاده کندی سنتندن استخراج ابتدکلی مواد ده خطا ایتیکلرینی
 بیلوردی و تنکیم ابو بکر مانع زکات اولنلرایله و علی رضی الله عنهما خوارج
 ایله قتال ایتدیلر انتهی و تنکیم حضرت عثمان رضی الله عنه ثعلبه نك
 زکاتی قبول ایتدی مع هذا رسول الله و ابو بکر و عمر رد ایتمشلرایدی
 و تنکیم حضرت عمر اوغلی شهید ایه طقسان دکنک حد زنی اورب
 شهید اوراده هلاک اولدقده یوز و ارنجه اون دکنک دخی مینه ضرب
 ایلدی مع هذا مینه حد اولماز پس چار یاردن صادر اولان بوچار
 معنی اجتهاده مینی ایدی و امام ابو حنیفه دیمشدر که (لولا علی ما کلدیری
 احکام اهل البغی) یعنی نقصدن اخذ ایده مدبکمر معانی بی حضرت
 علی نك اجتهادندن اخذ ایتدک دیمکدر و ایکچپسی بودر که رسول الله
 صلی الله علیه و سلم بیلوردیکه کندی سنتندن بعضیهی زمان خلفاده
 مشهور و اولوب انلره اضافت اولنسه کرکدر بوسیددن انلرک سبتلرینه
 ملازمته امر ایلدی تا که بر کیمسه اول سبتلری انلره نسبت ایدوب رد ایتجه که
 مضاده سنت رسولی ترک ورد ایتمش اولور و بو باندنر که حضرت عمر
 رضی الله عنه امهات اولاندی یعدن منع ایلدی انتهی بالمعنی ای مؤمن
 بوراسی عجب معنودر که قیامته دک اخذ و عمله صالحدن زبرا خلفانک
 اون ایکی یه اختصاصی ظاهر و باطنی جمعه کوره در پس هر عصرده
 خلفاء معنویه و اقطاب باطن و ادرر که انلرک سبتلرینه دخی اتباع
 لازمدر زبرا انلرک طریقتلری جندی دکل بلکه شرعیدر و شول
 سنه بی که علماء رسوم فهم ایده و بوب اختلافه دو شمشلوردن انلرک

عندئذ مسلمانان را از اصلاحه بچاس نبوی به داخل اولورل و کشفه
 نیجه امور خفیه یلورل بوجهتن انلرک سستلری سن هدی
 مقوله سندنلرکه فی الحقیقه جناب نبوته مضافدر واول سستلرک
 ظهوری انلرک وقتنه مروهون اولفله اول وقته دیک شیوع بولمشد
 تنکیم بعض شرائع نزول عباسیه موقوفدرکه الی الان مجهول و غیر
 معمولدر و بوندن شرع رسولی تفسیر لازم کلز بلکه خفیات اظهاری
 اتمک لازم کلور اظهار ایه عین هدایتدر فاعلم ذلک و اعلم فانه سدید
 بلاخلل ومن تکلم بخلافه مات میتة جاهلیة و کان ماومار دیا
 دنیا کاطائفة الیاهلیه (بعد ذرا شد رشدنلرکه دین و دنیا مصالحنه
 اعتدادر بس راشد مهتدی معنایسه در که راه راسته هدایت
 بولیدر هادی معنایسه کلک لفظا مخالفه زرا بومعنایه کلن رشید
 در که فعیل بمعنی المفعول در بدیع بمعنی المبدع اولدینی کی تنکیم ایکبسی
 دخی اسماء حسنا دندر بوراده راشدن انلرکه مقاصد صحیحه زنده
 رشد ابناء اولمشلردر یعنی مطلوبو بلرینه مهتدی اولمشلردر و بونلر
 مهتدین در که اقوال و افعاله اقوم و اصلحه هدایت اولمشلردر
 و جائزدر که رشدکنندی نفسانده اعتدای فطر یلری و هدایت فعل
 خفیه مضای اوله زیر بسته قوتدن فعله خروج و بملدن عینه دخوله
 فعل حقه موقوفدر و محتملدر که رشد کمال داتیله اوله ایمان حبسیله
 و مهدیک تکمیل غیر اوله احسان سببیه زیر احسان که مشاهده در
 هدایت خاصه در که هدایت ایمان اوزرینه مترتبدر قال الله تعالی
 (ومن یؤمن بالله یدقلبه) و قال الله تعالی (والذین جا هدوا فینا
 لنهذبهم سلبا) زیر هدایت خاصه تکمیل غیر مستلزمدر خصوصاً که
 معنای خلافت بوا یکی امری جامعدر بوجهتن خلفا نک بوا یکی
 کلکه صفت مادح لیدر و سلاطین و ملوک بویه دکلدر یعنی امر خلافت
 انلرکه نقصان اوزرینه در انکیچون عدله وصف او لغازلر مکر
 مجازا و باطریق اتعول اوله وحید شده کلوز (الخلافة بعدی ثلثون
 سنة ثم بعدها ملک عضوض) یعنی بعدیت متصله ایله مقید اولان

خلافت که خلفاء خسه نك خلافت مطلقه لریدر که ظاهر و باطنه
 شاملدر انك مدتی اوتورسته در پس بوتقیدبعیدت منفصله ایله
 اولان خلافتی منافی اولماز خلافت عمر بن عبدالعزیز و خلافت مهدی
 و امثالی کیبکه مجموعی اون ایکیدر کا ورد فی الحدیث (ان حیده الخلفاء
 من بعدی عدد نقباء بنی اسرائیل) و بعض احا دیده که خلفا مطلق
 ذکر اولمشدر شرح اوانان حدیثده کی کبی خلفاء معنویه دخی
 شاملدر كرك عبارة و كرك اشاره زیر عبارتده مناقشه او اوب مطلق
 مفیده محمولدر دنلسه دخی اشارت معارضه کوترمز و نکاتده مزاحمه
 اولماز فاعرف * عضوا علیها بالذوا جذ * عضوا قبح عین مهمله
 و تشدید ضاد مجعده مضمومه ایله علم بایندن امر در عرض دندان ایله
 امساك و اصم مصدر قبح بایندن لغت شاذه در کافی تاج المصدا را کرچه
 قاموسده کسمع و منع دیو قمیم ایتشدر و امرنك فتحله کلدو کی بودر که
 امرنك اولنك حرکتی مستقبل تائیسنك حرکتی جنسندندر بعض ده ایسه
 عین مفتوح در تکیم براباك فتحله در زیر ما خود منه اولان تیر کلدسند
 تا مفتوح در و مد الحبلده ضمله در زیر اتمده میم مضمومدر و خف
 فی العملده مکسور در زیر تخف ده خاء مجعده کسرله در عرض بنفسه
 یالنه و علی ایله استعمال اولنور نواجذ ذال مجعده ایله ناجذك جمعیدر
 زیر فاعل اسمی فوا عل اوزرینه جمع اولنور کا هل و کوا هل کبی
 نواجذ اقصی الاضراس در که دورت عدد دینا در بعد البلوغ
 و کمال العقل ثابت اولغضله ضرس الحلم دیرلر بورا هندرا خذ ایدوب
 عرض علی ناجذده ای بلغ اشدده دیرلر ولیکن بعض ناسده ضرس
 مذکور یتمز و بعضیلر دیدیلر که نواجذ ایاید و یا ایایی بی ایدن استناددر
 و یا اضراسك جمله سیدر یوم مقامه مناسب اولان ناییه محمول اولمقدر که
 آنو دیش دیدکلر یدر زیر امساك معناسنده اطهر در ضرس کسرله
 دیش در ضرس فتحله اضراسله عرض شدید در تکیم نچذ دخی فتحله
 نواجذ یله شدت عرض در بوراده مرادستله اخذ و نمسکده مبالغه در
 زیر اعابها ضمیری سته کیدر مطلقا تکیم بر کیمسه یدی ایله برنسنه بی

احسان ایدوب صکره بطریق الاستظهار دندانانی ایله دخی ضبط
 ایدر تنکیم (عض علی العلم بضرر) علی اتقان واحکام ایلدی
 دیمکدر الحاصل بر کیمسه بر نسته بی اخذ ایندکده دیشی ایله دخی
 پایشوب استغاثت ایندوکی کبی تنکیم شدتله اخذی تمثیلده دیشی ایله
 وطر ناغی ایله یا پشعق کرک دیر لر وصبت مذکوره ایله تمسکده دخی
 ممکن اولان اسباب معینه ایله استظهار لازمدر و بعضیلر دیدیلر که
 محافظه سنده مقاسات ایندوکی شدائد و مشاقه صبردن کایه دز
 تنکیم حدیثده کلور (یا فی علی الناس زمان الصابر فیهم علی دینه
 کالقب بض علی البحر * وایاکم و محدثات الامور * فعلمکم اوزرینسه
 معطوفدر که اولکبسی ترغیبه وایکبجیسی تحذیره متعلقدر واکانه ترجیح
 بمعلم التزاما دیر لر که ایضاحی مستحذر محدثات ضم میم وفتح دانله
 محدثه تک جمیدر که احدثن اسم فاعولدر محدث بعد ان لم یکن ایجاد
 وابداع اولئان نسته در حوادث نو بنوحدوث و ظهور ایدن اموردر
 زیر احدث قدمک مقابلدر امور و امرک جمیدر که اقوال و افعاله شاملدر
 اکثر حال و شان معناسنده مستعملدر نهیک ضدی اولان امرک جمعی
 اوامر کلور عربی ایله تقدیری (بعدوا انفسکم من محدثات الافوال
 و الافعال و بعدو هامن انفسکم) یعنی محدثات اموردن نفسکری تبید
 ایدیکور فکیف که احدث ایدم سکر و تحزیردن فهم اولندیکه محدثات
 الامور شوالاموردن تنکیم غیری حدیثده کلور (وشرالاور محدثاتها
 * فان کل بدعه ضلالة * بوندن فهم او انور که محدث و بدعت
 بر معنایه در زیر احدثن تحزیر اولمق ضلالت او اند و غنددر
 بدعت ابتداع الامر اذا ابتداء واحده دن اخذ اولمش اسمدر
 صکره دینده ریاده ویا نقصان اوزرینسه اطلاق اولندی تنکیم
 بالاده دخی شرح اولمشدر یعنی بر خصلت جدیدیه ~~که~~
 صدر اولده اولم یوب صکره دن احدث اولنه و اصول شرعه
 بر اصل اکاشاهد اولیه ضلالتدر زیر ضلالت طریق مستقیم تک
 و غیر به ذهابدر طریق مستقیم ایسه شرعیتدر (علما دیدیلر که بدعت

حسنه بو حکمدن خار جدر یعنی ضلالت دکل بلکه هدایت در تنکیم
 حضرت عمر رضی الله عنه تراویح حقنیده (نعت البدعة هذه) دیدی
 یعنی جناب نبوت صلی الله علیه وسلم تراویحی اوج درت دفعه قیلوب
 صکره فرضینی خوفندن ترك اتمشدی پس فی الجمله اقامتی جهتندن
 سنت وزکی جهتندن جاعله اقامتی بدعت اولدی بو جهتندن
 حضرت عمرا کابدعت دیدی واکر سنت خلفادان اولد یغنه نظر
 اولنورسه بدعت دلمرز برا سنت خلعائله عمل ایتمک موجب حدیث
 اوزره امر شارعله عملدر و امام شافعی رحمه الله دیمشدر که محدثات امور
 ایکبدر بری کاب و یاسنت و یا اثر و یا اجاعه مخالف اولاندر که بدعت
 ضاله در و بری دخی خیردن احداث اولان نسنه در که غیه مذمومدر
 (پس بر بدعت که سنه مزاجه اوله سیئه در و بر بدعت که سنه
 مساعده اوله حسنه در نیت لسانیه کییکه بدعتدر و لکن مستحسنه در
 زیرا نیت قلبیه بی تقویت ایدر و نوافل کییکه فرائضی تکمیل ایلر
 (بو بوندن فهم اولندیکه اهل سنت دیدکری سنه اتباعلرندن
 اوتوریدر کر که اول سنت بدعت حسنه صورتنده اولسون زیرا
 بدعت حسنه ناک مرجعی سنتدر و کندنه سنت دخی اطلاق اوانور
 تنکیم (من سن سنه حسنه) الخ حدیثی اکادالدر و اهل بدعت دیدکری
 قاعدهلری سنه مزاجه اولد یغندن اوتوریدر که کندیلر ابتداء
 اتمشدر در پس حقیقته عقل قاصر لرینه اتباع اتمشدر در یوخسه سنه
 دکل (وامام شافعی دیمشدر که من استحسن فقد شرع یعنی
 عند المؤمنین مستحسن اولان نسنه مشروعات قیلندندر فکیف که
 استحسان ایدن مؤمن کامل اوله و دهور طویله ده مقرر قلنه زیرا
 انبیاده خطا اوزرنه تقریر اولدیغی کبی اکامل اولیاده دخی اولان
 زیرا صماخلری خطاب الکهی به معناد و قلبلری الهام و داعیه ایله
 الفت ایتمکله متدار کلدر (و دیمشدر که بدعت بشدر اولکبسی
 واجبه در علم نحو و اصول فقه و علم کلام کییکه بونلر حفظ شریعت
 ایچون واجب علی الکفایه در و شبه ملاحده و غیر بی رد ایچون نظم

دلائل کی اگرچہ بومعنی تفواذہ دکلہ در بوسیدن امام احمد حارث
 محاسبینک صحبت ترک اتدی زیرا جوابہ تصدی ایدن کپسہ مذهب
 مخالفی توسیہدن خالی دکلدر نظر ایلہ علماء رسومہ کہ نصیر طوسینک
 تجرید نام کتاب ضلالت شعارنی شرحہ نقد شہرت و پرمشردر
 پس انلرہ واجب اولان بواپدیکہ اولی امردن کتاب مزبوری اخراق
 ایدلر و باب مساعده بی سد ایدیلر تا کہ اهل سنتک نظر ندن بالکلیہ
 ساقط اولہ اشته تزیف دیر کن عاقبتی ترویجہ چقدی زیرا نیجہ
 طالب لرائی اوقومغلہ عقیدہ لر حفظ ایدہ مبوب ابتداءعہ وودی
 اولور بوجہ تدن علم کلامہ تعقیق و توغلدن منع اولندی و ابکیجیسی
 مندوبہ در تصنیف کتب کییکہ یوز تاریخنہ فصکرہ ظهور اتمشدر
 زیرا ہر یمت لره فتور کلوب سلف کی علم دینی حفظلہ ضبط
 ایدہ مد کلر ندن قلم ایلہ قیہدہ مشغول اولدیلر تکیم دیمشدر کہ (العلم
 صید و الکتابہ قید) و زمان رسالتہ کتاب وسی قرآنی قید ایدر لردی
 وقید حدیث عبداللہ بن عمرو بن العاص رضی اللہ عنہ و عن ایہ قلمہ
 منوط ایدیکہ غیر یسی مأذون دکل ایدی بلکہ ذہنلہ ضبط ایدر لردی
 (ودخی بناء مدارس کییکہ بودخی یدعت مندوبہ در وابتدا اسلامہ
 مدارس بنا ایلین نظام الملک قوام الدین الحسن بن علی الطوسیدر کہ
 الب ارسلان سلجوقیہ وزیر اولمشدر محب فقرا و صوفیہ و مکرم
 صلحا و مشایخ ایدی بغدادہ مدرسہ نظام بدینی در تیور الی ظفوز
 تاریخنہ تکمیل ایلوب ابواسحق الشیرازی بی مدرس تعیین
 ایلدی و نیسا بورده دخی بنا ایلوب امام الحرمین مدرس نصب
 اولندی (ودخی دقائق قصوفین کلام دخی مندوبدر اگرچہ
 صدر اولدہ یو غیب دی زیرا اوائل ظواہر شرعیہ و محکماتلہ مقید
 ایدیلر کہ بواطن و متشابہاتدن بحث ایتمزردی اگرچہ ارازلندہ عارف
 باللہ چو غیب دی و بزم اعصار من شول حدہ منتهی اولدیکہ دقائق
 تصوفدن کلام دکل بلکہ لفظ تصوف و صوفیہ بلہ السنہ دن طرح
 اولندی زیر اتقارب زمان اولمغلہ ظاہر شرع بلہ خلل پزیر اولدی

فكيف که باطن شرع و برعالمه سزك بلاد كرده وحدت وجود دن
 بحث اولنورمی دیسك انكار ایدر مع هذا وحدت وجوده قائل اواق
 جله اوزرینه لازمدر زرا شرکدن مطلقا خلاص انکله در کتاب
 موافقه ایسه لبس فی الدار غیره دیار دین کیسه بی بعض فرق
 نصاریه الحاق اتمشدر مع هذا اهل الله دن اول سوزی دیمز و اول
 اعتقادی ایلمز یوقدر ولیکن عوام علماء فهم اتدکری اوزره دکلدرد
 والاعلم وهی ایله علم کسبی میرانده برابر اولوق لازم کلور کلا فلا تطمع
 فی الفهم عن الله الا بعد الفناء فی الله و او جنبسی بدعت مباحه در بسط
 النوان اطعمه و اشربه و البسه و توسیع اکام کبی و بعض علماء بمقوله زی
 مکروه عدا ایدر خصوصاً اگر خیلاء و افتخار طریقیه اولور سه
 حرامدر (و دیمشدر در که بسط اطعمه زمان معاویه ده شامده حادث
 اولمشدر اسراف اوزرینه اولیحق تنعم نوع دکلدردا کرچه صدر اولده
 کمال تقوادن ناشی طعام و لباس واحد ایله اکتفا ایدر لدی و امتلا دن
 زیاده حذر ایدر لدی (و بعض مشایخ ضیافت ایللیوب یک قدر شمع ایقاد
 اتدکرده بعض حاضرین اسراف در دیو طعن ایدیمیک اولدخی اسراف ایسه
 اطغاء ایدیکزدیو رخصت و یردکرده اول شمع و عک هیچ برخی سوزیدر مکه
 قادر اولدیر لر پس شیخ کرامت تمکین یی و ردیکه حق یاقده غی چراغ
 سبوعن یعنی اول چراغ لر برکنندی نفسمنز الیه ایقاد ایتدک که اسراف
 و حرام و منطقی اوله بلکه دست حقه ایقاد اولمشدر که اخلاصه
 مقارن در انکیچون فروزاندر و لبسه برآنده اولان شمع کثیره دخی
 بو باندنرتو یر مساجد سنت صحابه در و بعض ایالی مبارکده مزید
 اسراج قنادیل و شمع ترغیب جماعت و تحسین دین ایچون اولیحق
 مستحبدر عجب حالدر که اریاب انکار بعض اوضاع صوفیه بی انکار
 ایدر لر مع هذا کندیلری اوضاع منکره دن عبارت اولمشدر در مثلاً کلبه
 کتاب التاج و الخرقه یوقدر در لر دیمز که کتاب الفرو و العمام دخی
 یوقدر یا انک لباسلری مکروه اولنا یوب صوفیه محققینک ندن مکروه
 اولور که بونلک لباسلری صدر اولک لباسلرینه زیاده اقر بدر (فخر عالم

صلی الله علیه وسلم عبا اسود تلبس ابتدیلا یا دخالل رندن قباء احمر
 ولباس شهرت کبر لمع هذا جلود سباعده اختلاف مجتهدین وارد در که
 کال تقوی اتفاقی ایله عملده در یو خسه اختلافی اولان نسنه ایله دکل
 کل ایمدی فقر الباسنه دخول ایله تا که حضرته اقرب اولاسن وجاهی
 ترک ایله تا که کال قرب الهی بولاسن ای اسیر نفس دون فی المثل
 شهوات بور نکدن افارکن ینه اهل ریاضته دخل ایدرسن و بهر یوم
 ادنی الامر اوچر کره طعام خور ایکن صوم دهر مکروه در دیو دینی
 عیب طوئرسن هوای نفسک ایچون دورا بواب ایدوب کر زرسن قتی سنک
 مجاهده ککه (المد ورون ملعونون) ندر بلزسن وزعمه کجه سندن غیر
 مسلمان یوقدر دیرسن طاغوت نفسک کفری ندر اکبر سن نعوذ بالله
 (من علم لا ینفص ومن قلب لا ینخشع ومن عین لا تدمع ومن نفس لا تشبع
) و دور دنجیسی بدعت مکروهه در زخر فئه مساجد و تزویق مصاحف
 و امثالی کپی ولكن اختلافیدر بلکه بوا عصاره کوره راحح اولان اباحتی
 بلکه ندیدر زبر اگر چه اشراط ساعتنددر ولكن هراشراط ساعتند
 اولان مذموم دکلدر بلکه مذموم اولان حقوق والدین و ادبالبدر
 و بوباب مزالی اقدامنددر که هر عالم بوبابده علم حقیق ایله قائم اولان
 و معمول و غیر معمولی فرق ایدوب محلی بولا مز پس شول نسنه که
 خیره موصلددر معمولدر و شول نسنه که شره مؤیددر غیر معمولدر
 و حدیثه کلمشدر که بر نسنه که هدا در انکله عمل ایدیکوز کرک بنانی دیم
 و کرک دیم و بر نسنه که ردی در انکله عمل ایتمکوز زیرا بشدن هلاکه
 مؤدی اولور کلام صادر اولماز و بوندن فهم اولندیکه بعض احادیث که
 مضمونی خیر صریحدرانی موضوعدر دیو حکم ایملک کرکدر زیرا
 احادیث حفاظک محفوظندن اکثر دروغایه حکم اولماز بلکه حدیث
 صحیحی انکار لازم کله نسکیم شیخ الشافعی و کعب بن الجراحک مذهبی
 بودرو بشنجیسی بدعت حرامدر بعض مذاهب بدعبیه که الله تعالی
 حقنه ناسزا بلکه کفری مشملدر مجسمه کیدر الله تعالی بی ذوی
 الاجسامه تشبیه بلکه مجسم مقوله سندن قلمشدر در و مر جئه کبیکه

ایمانه بله معصبت ضرر ویرمن کفرله طاعت نفع و برمدیکی کبی دیرل
 وقولی تقدیم و عملی ارجاه و تأخیر ایدر لر بوايسه شرعی رفعدر وحدیت
 قدسیده کلور که (ابن آدم بنی تکذیب ابتدیکه بعد الموت اعاده واجبا بی
 انکار ایلدی و بنی شتم ایلدیکه اتخاذ ولد ابله وصف ایلدی) بوايسه
 ترکیب و مجانسته اولور که الله تعالی بومقوله اوصافدن بریدر (بعدذا
 بدعته متعلق اولان تفصیلک بعضیسی بالاده در اورایه مراجعت
 اولنه وانک مباحثنی استیفا ایتک مشکدر زیرافروع کثیره سی واردر
 وطویل الذیلدرولکن فهم اولان اجمالدن تفصیله انتقال ایدر و العارف
 یکفیه الاشارة خودمشهور در و بعض بدایع بیاندهی غیریکلمزده در
 و بواعصارده مجادله دن خاموش اولقی اولی بلکه اوجیدر زیر
 اشیان بلایله زانان قوندی و مشاطه سواد نکا رالنده وجه دین نیه
 دوندی (هذالزمان السکوت وملازمة البيود والتوجه الى محراب الملكوت
 * التاسع والعشرون *

* قال معاذ بن جبل رضي الله عنه * معاذ ضم مبله اعاده دندر که برنسندهی
 حقک پناهنده قلمی و حفظنی در خواست ایلکدر تکبیم قرآنده کلور
 (اقی اعیندها) یعنی مریمی سنک پناهکده قلورم و سکا صغندر رم
 جبل طاعدر که طائفة عرب بطریق التناول جبل وصخر و جندل
 و امثال اسمائه تسمیر ایدر لر (معاذ قراء اصحاب دندر که طرف نیب و تدن
 ابو موسی الاشعری ایله اهل بمنه تعلیم دین ایچون استخلاف اولمغین
 انلره رسول رسول الله دینلوردی رسل عیسی کبی و بین ورثة الانبیاء
 خلافت بورادن قائمشدر اگر چه حقیقت خلافت مستخلفک دنیادن
 انتقالند نصکره در * قلت یا رسول الله * بوحدیثک صدری واردر که بو در
 (قال معاذ بنیما نحن نخرج مع رسول الله صلی الله علیه وسلم فی غزوة
 تبوک وقد اصاب الحر وتفرق القوم فاذا رسول الله اقر بهم منی
 فدثوت منه و قلت یا رسول الله) الخ تبوک مدینه ایله شام اراسنده
 برارندر که بین الترق عاصی خرما دیمکله مشتهر در که زمان
 قیظ و حراره شدیدده اول طرفده نصاری اوزدینه سفر واقع اولمش

ایلدی تنکیم فصد سی قرآنده و سیرده میندر یعنی رسول الله ایله تبوله
 غزاسنه چقید یغز اثاده که حر شدید واقع اولغله قوم یعنی صحابه
 رضی الله عنهم پریشان اولوب هر بری بریکا کتمش لردی کورد مکه
 رسول الله بکا قریدر همان یانلرینه واروب سوال ایدوب دیدم که
 یا رسول الله * اخبرنی بعمل یدخلنی الجنة و یباعدنی من النار *
 عملده اولان تنوین تنکیر تعظیم ایچوندن تنکیم (اقد سألت عن عظیم)
 اکا دالدر یدخلنی رفعه صفت مخصوصه در زیرا کرچه اعمال صالحه
 اسباب رضا و وسائل دخول جنت اولغده برابر در و لکن فضائل
 و تأثیرده تفاوتلری وارد بوراده ایسه مراد بلا سابقه عقوبه و سبیلده
 دخولدر آنکیچون مباعده ناری تصریح ابتدی مع هذا تصریح بما
 علم التزامادر و ادخال جنتی شرفندن و غایت مرام اولدیغی جهتندن
 تقدیم ایلدی والا امر بالعکس در قال الله تعالی (من زحزح عن النار
 و ادخل الجنة فقد فاز) پس مباعده نار نخذه بایندندر که اساس و معناده
 مقدمدر و انک اسباب کثیره سی وارد که اماظمی آشفه ده کلسه کر کدر
 و مباعده مناط فائده اولغله بطریق المبالغه مبالغه صیغه سبیله ایراد
 ایلدی مقصود و یبعدنی منه ایدمکدر و حدیثده کلور اللهم باعد بینی
 و بین خطایای کما باعدت بین المشرق و المغرب ای ابعدنی کما ابعدت
 و ادخال و مباعده بی عمله نسبت ایلدی سببیتی جهتندن و الا ادخال
 و ابعاد ایدن الله تعالی در که عند الاسباب ایشر یوحسه بالاسباب
 ایشر بس دخول جنت فضل الهی به منوطدر و بعضیلر دیمش لدر که
 یدخلنی جزمله در که جواب امردر ای اخبرنی بعمل ان تخبرنی به یدخلنی
 الجنة تنکیم قرآنده کلور (قل اعبادی الذین آمنوا یقیموا الصلوة) ای
 ان تقول یقیموا زیرا اخبار و امر رسول ادخال و اقامتک سبب موجبی
 کیدر که عمله و سبیله در و ادخال اقامت اخبار و قوله لازم دکلدر دیمک
 سوز دکلدر زیرا جواب ملازمت عقلیه اقتضایتمز بلکه غالبیت اقتضا
 ایلر اخبار و قولک ایسه غالباً سببیتی وارد و مقتضای حکمت دخی
 بودر انک ایچون جنت و ناره خطاب ایلوب (لکل واحد منکما ملوھا

پیوری طس قبضتہنک حکمی تمام اولغہ دعوت انبیایہ اجابت لازم کلدی
 انک ایچون جنت و نار اعلالینک ذکر کری قرآنده شفیع اولمشدر (بعد ذا
 حدیث مذکورده رفع مرچدر زیر جزم آیت مسطورہ بہ کورہ در
 حدیثہ ایسہ بحسب الاستعمال مرجو حدر * قال لقد سألت
 عن عظیم * لام ابتدا تا کید ایچوندر زیر جواب قسم جمله فعلیہ
 وفعل دخی ماضی مثبت اولسہ جلہ لام ابتدا لہ تصور اولنور بس
 بونک تقدیری واللہ لقد سألت دیمکدر کہ خطاب معاذہ در وعظمتک
 موصوفی مخذوفدر امر عظیم دیمکدر حقیرک مقابلیدر کبیر صغیرک
 مقابلی اولدیغی کبی وعظمتک اصلی اجزاء متصلہ ده وکثیر منفصلہ ده
 استعمال اولغہ قدر وکاه اولور منفصلہ دخی عظیم دبلور جہش
 عظیم و مال عظیم کبی کہ کثیر معناسندہ یعنی رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 وسلم پیوردیکہ یا معاذ واللہ تحقیق امر عظیمدن سؤال ابتدک زیر
 جہنمندن (زحزحہ وجنتہ تقریب اولنقی امر عظیم اولدیغی کبی اسبابی
 دخی اولہ در * وانه * وتحقیق اول عمل مسئول عنہ * لبسیر علی
 من بمرہ اللہ * یعنی کرچہ امر عظیم اولدیغی جہتدن امر عسیردر
 ولکن اللہ تعالینک تیسیر ایتدیکی عبادی اوزرینہ سیر و آساندر بس
 سیر سهل معناسندہ در کہ عسیرک ضدیدر قال اللہ تعالی (وکان ذلک
 علی اللہ یسیرا) وشیء قلیل معناسندہ دخی استعمال اولنور وقال اللہ
 تعالی (وما تلبثوا بها الا یسیرا) واسباب تیسیر قوت قلب وعلو ہمت
 وعزیمت ونشاط واعتقاد وصحت بدن وامنالیدر * تعبد اللہ * رفعلہ
 استیناف بیانیدر کہ امر عظیمی بیاندر و انک صورتی خیبر ومعناسی
 امر در کہ عبد اللہ دیمکدر رحتک اللہ واعوذ باللہ واستغفر اللہ کییکہ
 لیرحتک اللہ واعفر لی واعذنی یارب دیمکدر امر دن خیبر عدولک
 فائدہ سی استجابتہ اعتمادی اولغہ تفؤلدر کو یا رحت واعاذہ ومغفرت
 وجودہ کیشدر کہ اندن اخبار ایدر بومقامدہ دخی مأمورک امثال امرہ
 تسارعنہ تنبہدر کہ اظہار رغبتدن اتوری اخبار ایدر و یا خود
 تقدیری هو ان تعبد اللہ دیمکدر صکرہ ان حذف اولنوب فعل اصلہ

رجوع ایتمشد که رفعدر فرآنده (ومن آياته يريكم البرق كيهكه بعض
علماء اني اصلنده ان يريكم تقدیرنده در دیمشد که بوراده عبادتله مراد
توحید در کما قال الله تعالى (يا ايها الناس اعبدوا ربكم) ای وحدوه
صلی بودر که اخلاص عبادت توحیدی مستلزمدر قال الله تعالى
(ولا يشرك بعبادة ربه احدا) کفارده اشراك عبادت اولمغله توحیدله
اعاأمور اولدیله اگر اخلاص اولایدی عین توحید اووردی قال الله تعالى
(وما يؤمن اكثرهم بالله الا وهم مشركون) بوندن مراد شرك
وجود در بس اثینیت اهلنك ايمان وتوحیدینه اعتبار یوقدر زیر
توحید دن مراد توحید لسانی دکلدر بلکه توحید جنانی وحقیقی در
بوسپیدن شول توحید قوی که فعل انی تکذیب ایدر صحیح اولماز
* ولا تشرك به شیئا * به ضمیری الله تعالى به راجعدر زیر الله تعالى به
اشیادن ونسبته بی اشراك ایتمیک عبادتنده دخی عدم اشراکی
مستلزم اولور پس شیئا مفعولیت اوزرینه منصوبدر ویا خود
شز کردن پرشی ایله اشراك ایتمکز كرك جلی ورك خفی بوصورنده
نصبی مصدریت اوزرینه اولور و بوراده تعبد الله ولا تشرك به شیئا
مجموعی (لا اله الا الله وحده لا شريك له) کیدر که لا شريك له توحیدی
بیان اولدیغی کبی (ولا تشرك) الخ دخی اوله در زیر تعبد الله توحید الله
دیمکدر بس بوراده وحدتله مراد کثرته مقابل اولان وحدت دکلدر زیر
بووحدت مخلوق اولان کثرت مقابله سنده اولمغله مخلوقدر بلکه
نفی شرکته مقابل اولان وحدتدر که کثرته مقابل اولان وحدتک
مبدائیدر و بونك نظیری ذات مطلقه در زیر الله تعالینك اطلاق
اطلاق حتمیقدر که تقیید مقابله سنده اولان اطلاقك مبدائیدر
بوخسته تقیید مقابله سنده اولان اطلاق دکلدر و بومعنایی ادراك
ایتمینر الله تعالی به وجود مطلق اطلاق ایدن عارف بالله طعن ایتمیدر
وظن ایلدیلر که الله تعالی مقیداته قائم و مقیددر حاشا بلکه اشیا حقه
قائمدر و تعینات اشیانک زوالندن زوال حق لازم کلز زیادیمشدر در که
الا ن علی ما علیه کان تکیم شمس ضروب ایدوب اشیادن ضوئی

قطع آنسه شمسه وضوئنه فنا کلمن بلکه اشباه استار کلور که
 فنا حکمنده در نظر ایله که برنسنه آئنده غلبان ایدر کن اوزرینه
 کف کلور حباب کیکه صوقبر جفی دیدکلریدر پس اول کف و حباب
 کرچه اول غلبان ایدن نسنه دن وصولدن وجود پولور و لکن وجود
 موهومدر که آخر زائل اولور و اول غلبان ایدن نسنه وصولاتی
 قالور اشته وجود واجب ایله وجود ممکنه مثال بودر همان فهم
 ایدوب وجود حقیقی به ایزه کور و خیالاتی نظر کدن سوره کور (معلوم
 اولاکه) و ما خلقت الجن والانس الی بعدون) و دخی (وان من شیء
 الا یسبح بحمده) مو جنبه ابداع خلقیدن مقصود اصلی تسبیح
 و تحمید و توحید و عبادت و معرفتدر و لکن بعض اشیا عبادت
 ذاتیه ایله قائمدر که اکا تکلیف عارض اولما مشدر تقلیدن ماعداسی کی
 و بعضی عبادت تکلیفیه ایله عابددر تقلین کی پس کرچه
 مصلحت بود معنادر و لکن هر تکلیفیدن مأموریه اولان نسنه ان
 حصوله ارادت الهیه نعلق ایتمک لازم کلز و الامرا دارادن تخلف
 ایجاب جله مکلفیه سعادت ساری و شقاوت اولور سده طاری
 اولق لازم کلور بوایس حکم قبضتینه مخالفدر بوجهتدن خلقک
 کمی مؤمن و کمی کافر در وقبضتیمین ایله مقصودک حصولی
 کافیدر بلکه هر عصرده یالکز انسان کاملک وجودی مصلحت
 و حکمت خلق انس و جنی مصححدر زیر واحد علی الحق سواد
 اعظمدر پس یالکز بر موحد و عابدک وجودیله فی الحقیقه
 مصلحت تام در تکلیف که عموم و خصوص اوزره بقدر اهل توحید وارد
 پس بوتقریدن لیبعدونده اولان لامک مؤداسی معلوم اولدی
 و خلق اشیا دن مقصود تسبیح و تحمید اولوب خلقک اشیا له انتفاعی
 اتک اوزرینه متفرع اولدیغی یلندی یعنی (هو الذی خلق لکم
 ما فی الارض جیما) آئنده لام انتفاعدن اشیا اصالة انتفاع ناس ایچون
 خلق اولنق لازم کلز فاعرف جسدا * و تقیم الصلوة * دخی صلات
 مفروضه بی اقامت ایدر و شروط و قبودی اوزرینه اکا صورت

و بررسن که بعد التوحید عبادت بدینہ تک افضلی و قربات الہیہ تک
 امثلیدر برورادہ قامت صلات تعبد اللہ دہ اولان عبادتدہ داخل
 دکلدن ز برابر عبادتن مراد اولان توحید اولدیغنی سبق ابتدی پس
 خاصی عام اوزرینہ عطفدر دین و ہم ایلدی بلکه فرعی اصل اوزرینہ
 عطفدر و آخر وصایای نیویہ دہ کلور کہ (الصلوة و ماملکت ایمانکم)
 یعنی ایمانکز کامل ایسہ نمازی اقامتدہ دائم اولوکز وزیر دستکرده
 اولان ممالیکہ دخی رفقلہ معاملہ اید یکوز و بعضی یلر دید یلر کہ
 و ماملکت ایمانکم دن مراد کلز تدر ز یار زکات قرآن عظیمہ صلاتہ
 بقرونہ در فی الحقیقہ ملک یمیندندر (و یوفقیقہ فہم ابتدکی بودر کہ
 صلات حق اللہ و ملک یمین مقولہ سنہ رفقدن مراد حق عبادی
 مراعاتدر کویا حق اللہ و حق عبادی محافظہ الیہ توصیه در کہ حقوق
 مطلقا یوایکیدن عبارتدر فا حسن الاشارة باوجز العبارة (و حدیثہ
 کلور (الصلوة خیر موضوع) یعنی بعد التوحید وضع الہینک
 خیر ایسی نمازدر و بوندن صلاۃ صومدن افضل اولتی لازم کلز ز برابر
 صوم صفت الہیہ صلاۃ و صلاۃ صفت عبادیہ در کویا دیمک
 اولدیکہ صلاۃ صفات عبادیہ دن اولان عباداتک افضلیدر و صفت
 الہیہ الیہ صفت عبادیہ برابر دکلدن (سؤل اولور سہ کہ ایلہ مراجعہ
 (قف یا محمد فان ربک یصلی) خطابدر دن فہم اولور کہ صلاۃ دخی
 صفت الہیہ در جواب بودر کہ بورادہ صلاتدن مراد رجت خاصہ
 الہیہ در یو خسد اذکار و انعالی مشتمل اولان صلاۃ دکلدن کہ صفت
 عبادیہ در و حدیثہ کلور کہ صلاۃ سبب سواد وجہ شیطاندن ز برابر
 مجتہد دن ابا ایمنکک بوزی قارہ اولمشدر بوجہندن سجده مؤمن
 انک یوزینہ سبب ظلمت و مؤمن یوزینہ باعث نور در کہ محاذات
 حضرت الہیہ دن منع کسدر فافہم * و توتی الزکوة * یعنی نصابہ
 قدرت شرط الہ تنکیم کلور (واقی الصلوۃ و آئین الزکوة) مع هذا
 امہات المؤمنین دہ رضی اللہ عنہن نصاب یوغیدی و انظاک محتملاتی
 بسیار اولغلہ زکاة مشروعہ الیہ مخاطب اولیان تزکیۃ نفسلہ مأموردن

(و حضرت همباده علیه السلام بطریق الاخبار کلور (واوصانی
 بالصلوٰۃ والزکوٰۃ مادامت حیا) بوراده ز کاتله ابصادخی ماقبلی کبیدر
 ز رابعسی صوره ومعنی اهل نجر بدابدی (سؤال اولنورسه که) ووجدک
 هائلا فاغنی) نصندن مفهوم اولور که رسول الله صلی الله علیه وسلم
 غنی وصاحب نصاب اوله مع هذا صریحا ز کاتله مأور اولماشدر
 اگرچه غیر حقوقله مأورددر (جواب بودر که آیت مذکوره ده
 اغنادن مراد غیریدن استغنادر بوندن ایسه نصاب وفضلای شرعی
 لازم کلز وسائر انبیای کبی ز کاتله مخاطب اولمد قلری سرتسریدر که
 کتد بلرینه مخصوصدر واول سرفقر حقیقیدر که عالم کونک
 انفس و آفاقدن بالکلیه فراغدر انکیچون نفسی نفسی دیمبوب امتی
 امتی دیسه کرکدر سائر انبیایسه بومرتبه په بالغ دکلردر نتکیم آثار
 صحیحهدن معلومدر چونکه بوسره واقف اوله سن (ربنلانی اسکنت
 من ذری بی بود غیر ذی زرع عنسد ینک المحرم ربنا لقیعوا الصلوٰۃ) ده
 حضرت ابراهیم علیه السلام اهل مکه په کوزه صلاتله اکتفا سنک
 معنایس ندر بلورسن زیرافی الحقیقه ذریندن مراد جناب نبوتدر که
 مکده نشو و نما بولسندر مکه ایسه محل صلاتدر فقط زیرا کعبه غنائی الله
 مرتبه سنه اشارتدر انکیچون پرده می سپاهدر و بومرتبه ده زکاة اولمز
 بلکه تزکیه نفس انک وسیله سبدر بومعنی ایسه جناب نبوته دخی
 ابتداده حاصل اولمشدر نتکیم مرارا شرح صدر واقع اولدیخی
 اکادالدر کویا بوعالم وجوده روح مجسم کلشدر که انده جسد
 وطبیعت و نفس و کیفیاتندن اصلا اثر یوقدر فافهم جسدا فانه
 غریب والمرجو تقریب البعداء من جنابه تعالی بشفاعته فانه قریب
 * ونصوم رمضان * یعنی معذور دکل ایسه نتکیم بالاده میبندر
 وبعض مفسداتی آشفه ده کلور (واثرده کلور که صیام جسدک زکایددر
 انکیچون زکاة مقارن قلدی زرا جسد انکله نظاهرا متفص و زائل
 القوه ومعنی نامی و متین اولور کویا باطنی ظاهرا وزرینه عطف ایلدیکه
 زکاة شرعیه ظاهرا و صوم زکاة باطنی در و صومک تأخیرندن ماقبلی

اوزرینه عدم فضلی لازم کز بلکه فرضینک تأخر نه بناء تأخیر
 اولمشدر زیرا صلاۃ مکده لیلہ معراجده فرض اولدی انکیچون
 تقدیم اولندی اگرچه زکاة تخلیه بایندن اولغله تقدیم اقتضا ایزدی
 وصوم وزکاة مدینه به هجرتک ایکنجی سنه سنده فرض اولدی
 وصومک فرضینی زکاة الاموال فرضیندن مقدم ایکن تأخیر اولندیغی
 اشارت اولنان سر ایچوندرک زکاة صومدن باطندن ظاهر منزله سنده در
 ظاهر ایسه (الظاهر عنوان الباطن) موجیجه صورتده تقدیم اقتضا
 ایدر و بوندن حجت سبب تأخیری دخی فهم اولندی زیرا فرضینی
 هجرتک النجی سنه سنده در مع هذا حج معناه صلاۃ برابر در زیرا هجندن
 مراد طواف ووقوفدر که ایکسی دخی مناجات قیلینددر صلاۃ کپی
 ومعناه تساوی بودر که صلاۃ صورتده مقید ومعناه مطلقدر
 طواف ایسه صورت ومعناه مطلقدر وقوف عرفه دخی
 بویه در که اوراده مناجاتک جهت مخصوصه سی یوقدر فاهلم
 ذلك * ونحج البیت * یعنی بشرط الاستطاعه که زاد وراحله در
 وحج غزادن افضلدر حج ایتمینه کوره وغزا افضلدر حج
 ایده نه نسبتله و ظاهر اولان بودر که غزا حج اوزرینه تقدیم اولنور
 یخلیه وحج تخلیه بایندن اولغله تنکیم بوفقیه ینک بوزیدی ده غزا
 والقات از بعده حج بو ترتیب اوزره واقع اولمشدر ولکن غنی به کوره
 حج تقدیم اولندیغی حجت شرفندن اوتوریدر و بر دخی بودر که غزا
 فرض کفایه در مکر که نفیر عام اوله پس تأخیر اولنسه دخی لا بأسدر فاما
 حج بویه دکلددر بلکه فرضینی فوریدر اگر حاجتک بلمدن خروجی
 وقتده نصاب بولنور سه وحج سلطنت کیدر که سبب غنادر زیرا
 سلطانه قریب اولان دخی سلطان اولور و حدیده کلور که (حجوا قبل
 ان تحجوا) یعنی طریق حج مسدود اولزدن اول حج ایدیکوز و کنگلک
 حیاته اولد جسه قصد رب البیت ایدیکوز والا موتله طریق قصد
 مسدود اولوب مقام قربدن بقید قالور سکن یهدوذا حکام مذکوره
 جمله اهل ایمانه شاملدر اگرچه خطاب ظاهرده معاهده در ذر بالناس

شرع خصوص اقتضا اتمر مکر که اوراده قرینه اوله و پردخی بودر که
 اهل ایمان اخوان اولدقلری جهتدن نفس واحده حکمنده در
 و بو اعمال صالحه که اعظم اسباب دخول جنتدر انلری تخصیصیدن
 ماعدای نفی لازم کلرز برا اعمال مشابهات و عبادات اولمقدده
 مشارکدر پس نتیجه اعمال دخی واردر که سیبیده مذکورات کبدر
 قتال بالسیف لاعلاء کلمه الله و اطعام ضیف لوجه الله و اهتمام بمواقبت
 الصلاة لایقاعها فی اول الوقت فان اول الوقت رضوان الله و اسباغ
 وضوء و اتمام غسل لاسمها شدت برده و اطعام الطعیم علی حبه
 یعنی مع حب الطعیم و شهوته اوقلته و احتیاجه الیه اوعلی حب الله
 و مسکین و مستضعف اولقی که خلق انی فقر وراثت حال و خولندن
 اوتوری احتفا و استضعاف ایدوب اوزرینه تجریدر و امثالی اعمال فاضله
 کیکه احادیثده وارد و لمشددر تکیم فظ غلیظ و مختال و جاع مال و ممنوع
 خیر اولقی و امثالی دخول ناراسبانده درج اولمشدر * اللهم اجعلنا
 من الذین تلبسوا بملابس الاعمال و ترینوا بزين الاحوال و دخلوا الجنة
 بلا حساب و وصلوا الیک بلا حجاب * ثم قال * یعنی رسول الله صلی الله
 علیه و سلم فرائض مذکوریه ذکر کردن صکر فوافل خیراته دخی
 تجر بعض ایدوب پیوردی بونیده (لذین احسنوا الحسنی و زیاده) سیرنه
 اشارت واردر که زیر بیان اول سؤال اوزرینه مبنی اولمغسله کوبا
 معاذک حق صریح ایدیکه شمدنصکره ذکر اولنا جق فضل و منت
 پابنددر اشته بومعدان اوتوری عارقلر هر معامله مزیدی رعایت
 ایدر که اخلاق الهیه دندر جاهلر ایسه حق غیری انکار و ستره
 چالشورلر فکیف که معامله مزید ایده لی و بو مقامدندر که بر کیسه
 آخر اوزرنده حقن اخذده استیفایتمک فضلدر یعنی بر ایکی اوج
 اجه بقیه فالورسه اتدن تفاضل ایده و طلب صدقنده اولیه اگر چه
 اهل زمانک نقصانده حالی کاله ارمشددر مثلاً کمال دناءت لرندن یلک اجهده
 بر اجه دن بکمر لر و اوزر کده بر اجه حقم فالدی دیرلر * الا ادلک علی
 ابواب الخیر * الا همز الله لادن مر کبدر همزه استفهام ایسه نفی اوزرینه

داخل اولسه تحقیق و اثبات افاده ایدر پس دیمک اولور که ابواب
 خیر اوزرینه سکا دلیل اولمایم یعنی اولماق منکر در و لایق دکلدر
 زیرا مرشدک شانی تکمیل غیر اتمکدر و یوقیلدندر که قرآنده کلور
 (الا یعلم من خلق) یعنی خالق بیلزمی بلمه مسی یوقدر بلکه بیلسی
 واردر (الم نشرح لك صدرك) کی زیرا دیمکدر که بزسک صدردی
 شرح ایلدکی یعنی ایلکم یوقدر بلکه شرح ایلشوزدر پس نفی
 نفی اتمک مفید اثبات اولور و جائزدر که الا عرض و تخصیص ایچون
 اوله که ایکیسی دخی طلب معناسنده و لکن عرض لین ایله طلبدر
 قال الله تعالی (الاتحبون ان یغفر الله لکم) و مشهوردر که دیرل الا تنزل
 فتصیب خیرا یعنی اگر نزول ایدرسک خیر بولور سن دیو مخاطبه
 عرض نزول و اصابت خیره تخصیصدر پس بومقوله الا کله لری
 حرف تنبیه و استفحاک غیر یدرا که چه شرح جامع صغیرک بعضیسی
 استفحا که حل ایلشدر و لکن بویله مقامده بعید و سوق کلامه
 مخالفدر ابواب الخیر مداخل الخیر دیمکدر بونده خیری بر داره تشبیه
 و ایدر که ایچنده هر معنی اوله انکیچون باب اثبات ایلدی تنکیم تکبیر
 افتتاحی باب الصلاة قیلدیلر بوسیدن فرض اولدی زیرا باب دخی
 داردندر و حدیثده کلور (انا مدینه العلم و علی بابها) یعنی علم بر شهر
 کیسدر که علی کرم الله وجهه انک مدخلی در شویله که بالفرض
 علی اولسه اول شهر مسدود و مغلق و مطابق قالوردی پس علم رسول
 علیدن منشر و جع طرق حقه اربابی سلوک و حقایق یوزندن اکا
 مضاف و منتهی اولدی (سؤال اولنورسه که علیدن غیر یلری دخی
 علم رسوله باب اولدق لری مقرردر پس نه یوزدن علی به تخصیص اولندی
 (جواب بودر که علی به تخصیص اولسان معنی علمک کالیدر که بر تو
 علم رسول اکا زیاده عکس اتمشدر بومعنی ایسه غیر یلرک دخی باب
 اولماسنی منافی دکلدر و یوتقریردن فهم اولندیکه ابواب خیر انواع
 غیر دیمک دکلدر تنکیم بعضیلر و هم ابتدیلر بلکه بومقامده ذکر
 اولنان امور آتیه نک هر بری نیجه خیراته و امور نافعه به وسبله در

دیکندر بوجهندن امور آتیه کلیات دیتدن اولدی و خیر امر مرغوب
 معناسه در که شرک ضدیدر (و بونده سؤال آتی کبی معاذ بلی یار رسول
 دیه جک قدر توقف نبوی اولدوغی تصدیق منظر اولقی شاندن
 اولمغه تنبیه در زیر امدلولنه اهتمام و مضبوطه اعتب - ارعظیم وار در
 (و بردخی بودر که سائلده حرصله سؤاله جسارت عدم توقف اقتضا
 ایدردی زیر اهنوز یسندن شعبان اولامشدی صکره احتمال لال
 و امتحان رغبتدن او توری استعمال ایلدی تا که نشاط و رغبتی
 وار یسه توسیع دائره کلام ایلده * الصوم چند * چنه ضم جمیله قلفان
 دیدکلی سلاحدر که اهل حرب انکله اجتناب واستنار ایدر لر راسی دخی
 تر سدر ضم تالیله بوراده بیان فضائل صد دنده اولمغه صومی تقدیم
 ایلدی زیرا صوم صفت صمدیه اولقی اعتبار یله عند الله انواع
 عباداتدن مفضل و مختاردر ظاهر اولان بودر که مراد صوم نافله در
 زیر فرض تقدم ایتشدر و اظهر اولان اطلاقه نظرا عام اولمقدرد
 یعنی صیام کسر شهوت ایتکله دنیاده معاصیدن و آخرتده دخول
 ناردن سپردر شهوت ایسه اعظم اسلمه شیطاندر (معلوم اوله که
 ایواب جهنم اغلاق اولند قدح حری مضاعف اولوب بعضیسی
 بعضیسی اکل ایتدیکی کبی صائمک دخی صوم و امسالك حبیلله
 یاب نار طبیعتی مسدود اولوب مرطبات و مبرداتی عدم استعمالندن
 حرارت زائده بولور بوجهندن صوم سپر نار اولور زیر ایکی کره
 احتراق حکمت خلایقندن خارجدر (وصوم فی الشتاء غنیمت بارده در
 دیو حدیثده و رودی قصر نهار و بردی سبیلله در یعنی قصر یله
 اکل و شربدن استغنایه مدار و بر دیله حرارت زائده یه دیوار اولمشدر
 و صومک جنه اولدیغی مفسداتدن محفوظ اولمسیله در کذب و شتم
 و غیبت و غیبه و یمین کاذبه و نظرشهوتله محاسن امر آه اجنبیه یه
 نظر و اشالی کییکه بونظر فعل جهالدر شکیم بعضی احادیثده و ازد
 اولمشدر زیر عالم و مقتضای علم ایلله عامل اولان کیمسه دن شرعا
 و عقلا منکر و مستعجب نسنه صادر اولماز (بعد ذال باب حقایق

دیمشدر که الله تعالی اعمالدن فراتسی و افعال صلاتدن سجده بی
 و اقوال صلاتدن ذکر و عباداتدن صوم و اختیار ایتمشدر بوسیدن
 (الصوم لی وانا اجزی به) پیوردی تنکیم بعض احادیثدن دخی صومک
 افضلتی اخذ اولنور و لکن شافیه افضل العبادات صلاة اولغه
 ذاهب اولمشدر ز ظاهر اولان بودر که صوم اوصاف الهیه و صلاة
 افعال عبده به کوره اعتبار اولنور که مقامنه کوره ایکبسی دخی مختاردر
 تنکیم علم ظاهر و علم باطنک هر بی کندی نفسنده کمالدر اگرچه
 بحسب الاضافه بی قشرو بری لبدر * والصدقة تطی الخیطیة
 کما یطی الماء النار * و صدقه سبب عقوبت اولان فعلک ضرر متوقفی
 دفع ایدوب شردن سالم قبلوز ناردوزخ کیبکه اثر غضب الهیه در
 وائی سویندرر صو آتشی سویندرر دیکی کی زیر اثرده تنافلیری
 اولدر که حق تعالی اول وجهله ایجاد ایلمشدر بوجهه باطیع دکلدر
 پس صو قاندرمز و خبر اشباع ایتمز و لدر احراق ایلمز مکر که الله تعالی
 فعل و تأثیر خلق ایده تنکیم عدم تأثیری دخی بویله در آتش ابراهیم
 و غیر بی و بوراده صدقه ایله دخی مراد نافله در و یا صدقه
 مفروضه به دخی شاملدر و صدقه حقوق الهیه به متعلق اولان صغائر
 آثارنی محو ایدر و شولیکه حقوق عباد متعلقدر هرنه مقوله حسنه
 اولورسه اتی دفع ایتمز بلکه حسنه سی خصنه و بریلوروا کر اهل توبه
 ایسه جائزدر که الله تعالی غیری وجهله خصنی ارضایده و دیمشدر که
 کثرتوبه به موقوفدر مکر که فضل الهی اوله (بعد از صدقه بی صلاة
 اولورینه تقدیم اولدی زیرا صدقه طهارت قلبه سببدر که رذیله
 بخلدن اتی تطهیر ایدر صلاة ایسه طهارت ظاهره و باطنه به موقوفدر
 بوجهندن صدقه شرط صلاة کی اولدیکه تقدیمی لازمدر و حدیثدن
 فهم اولنور که صو آتشی غالبدر و لکن صویه دخی ریج و ریجه دخی
 انسان غالبدر زیرا خانه ل او قوله آفادن مصون اولوق ایچوندر
 و موت دخی انسانه غالبدر که دفعنه چاره بوقدر و الله غالب علی امره
 * و صلاة الرجل فی خوف اللیل * الرجلده ال عهد ذهنی ایچوندر

واناث دخی حکمده رجاله تابعلر در تنکیم (و کانت من القانتین) کاملات
و کاملینک تساویسنه اشارتدر وجوف لیل مجاز در زیر جوف ارضه
کوره اسفل وجعفر وانسانه کوره بطندر پس بوراده مراد
یا اثناسیدر که کیمه اراسیدر قنغی جزئی اولورسه و یا آخریدر که
صدس اللیلدر اگر چه افضل اولان نصف اللیله دک نائم و ثلثنده قائم
وسد سنده بنه نائم اولمقددر که حال داودو حال حضرت نبوتدر علیهما
الصلاة والسلام وجوفی اول لیله شامل قیلوب صلاة اولسه تعیم
ایتمک صحیح دکلدر زیر غیری احادیثده تقید اولندیغی اوزره تهجد
بعد المنامدر منام ایسه بعد العشاءر صلاة اواین ایسه بین العشائندر که
انک فضیلتی غیری اثرله ثابتدر و تهجد بعد المنام اولدیغی عسرتنه
بناء در که ثوابی دخی اکا کوره در که انکیچون رجل ایله تعمیر ایتمدی
زیرا بومقوله کار جلیل رجولیت اهلندن صادر اولور کر که صورت
انانده اولسون و بر دخی صلاة لیلک بمدوح اولدیغی مناجات باریدن
اوتوریدر مناجات ایسه مستجلب فیضدر از باب حقایق ایسه اتفاق
ایتمشدر در که اول لیلده فیض الهی ضعیفسدر پس مقصود وسط
لیلدن صکره اولان مناجاتدر که فیض قوی به باعثدر انکیچون رب
العالمینک سماء دنیا به نزولی ممر اعلا به تخصیص اولمشدر که اولوقتدن
وقت ضحایه کلجه مدد الهی کثیر و تجلیات الهیه وفیردر و دبمشدر در که
بر کیمسه حلب شاه قدر قائم و ادنی الامر ایکی رکعت نمازله مناجی رب باقی
و دائم اولسه فضل قیامله منسه اولوب قوام لیلدن یاز یلور و شیطان
انک قولاغنه بول ایلمکدن قورتلور و بعض روایانده من جوف اللیل
وارد اولمشدر که من فی معانسه در کما قال الله تعالی (ماذا خلقوا من
الارض) ای فی الارض مقصود صلاة لیل اطفاء خطیئه ایدر صدقه کبی
دیمکدر و هو الاظهر بوضوح ماقبل قرینه سیله خبر بخدوف اولوب
وصلوة الرجل تطفی الخطیئة ایض دیمک اولور و ابن اثیر جامع
الاصولده غیری خبر تقدیر ایدوب (وصلوة الرجل فی جوف اللیل من
شعار الصالحین) دیمشدر کر چه بوتقدیر ظاهرده قرینه یوقدر تنکیم

بوجهتدن بعض جهله جرح ایشلسر در ولکن غیری حدیثدن
 مأخوذ در تنکیم جامع صفیة کلور (علیکم بقیام اللیل فانه دأب
 الصالحین) ای عادتہم وشاتہم وشعارہم وقرآنک بمضہبی بعضی
 مفسر اولد بغی کبی حدیث دخی بویله در و بعضیله دیمشلسر در کہ
 حذف خبر فضل کثیری اشعار ایچوندو یعنی (صلوة الرجل فی خوف
 اللیل لانعم نفس ما اخفی لها) تنکیم ما بعدی اکا قریندر * ثم لا *
 یعنی بویاندن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم بطریق الاستشهاد
 تلاوت ایلدی (تلاوت متبایعة قرائتدر دراست کبی زیراتلودندر کہ
 تبعیدر پس تلاوت قرائتدن اخصد و یوندن یعنی بیان اخیر
 واستشهاددن فهم اولتور کہ صوم و صدقه دخی نافله به محمول اولتی
 انظہر دو زیر اقیام اللیل والصلوة فی خوف اللیل فہمدایله تفسیر
 اولمشدر فہمدک فرضیتی ایسه منسوخدر و آیت آیه دخی اهل قیامی
 مدحدر اکا فرض اولسه غیر ادائله تعبیر اولتوردی قال الله تعالی
 (ومن اللیل فہمدک بہ نافله لك * تجافی جنوبہم قال الراوی حتی بلغ
 یعملون * یعنی بوقولی آخر آیتینہ دک تلاوت ایلدی کہ بودر (تجافی
 جنوبہم عن المضاجع بدعون ربہم خوفا وطمعا وعمار وقتانہم یشفقون
 فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرۃ اعین جزاء عما کانوا یعملون) تجافی
 تباعد در جنوب صملہ جنیک جعیدر ففعلہ شق الانسان مقاسمہ در
 مضاجع مضجعک جعیدر ففعلہ مقعد وزنی اوزر موضع مضجوع
 یعنی جنبی وضع ایدہ جک یر در مقصود قرائتدر (خوف غضبدن
 وعدم قبول عملدندر و طمع و رجاء رجستہ کورہ در و اتفاق واجب
 و تطوعہ شاملدر زیر اوج فسحدر بری نصایدن زکاتدر و بری فصلدن
 مواستدر (و بری قوتدن ایشارددر کہ بری عوامک و بری خواصک و بری
 اخص الخواصک حالیہدر و سورہ بقرہ ابتداسمہ (وما رقتانہم
 یشفقون) دخی بویله در کہ صلاتدن صکرہ ذکر اولفعلہ زکا و صدقہ
 نافله به و بلکہ بذل علم نافعه شاملدر زیر انشر علم دخی اتفاقدندر
 شول جہتدنگہ ارواحک اکا احتیاج تامی واردر (ونفس ملک مقرب

و نبي و مرسله عامد زير اسباق نفيده نكره واقع اولمشدر و اخفا اولنان
جزائلك اعلاسى رؤيت در تنكيم قرة عين اكا اشارت در ولكن كاللاره
كوره بطريق الاستحقاق و ناقصاره نسبتله بطريق الفضلدر
و جزائلك اخفا اولديغى عمالك جوف ايلده اخفاسنه ناظر در كه جزا
عمل جنسنددر و رؤيت كچه موعود اولغله معلومدر و لكن ظهورى
هر كسك قوه وضعفا بصيرتنه راجعدر و بويابده علم كفايت ايتز
بلكه جلبه الامر عينله و مشاهده ايله حاصل اولور كه بومعنى ناقصاره
كوره هنوز خفيدر و كاللاره كوره دخی ظهور افزون اولمقده در
و قيام ايلده بومقوله فضليات عظمى اولغله افضل التوافل و تركى
مكروه اولدى (فانته من السنة قبل ان تنقضى الايام والشهور
و السنة * ثم قال الا خبرك برأس الامر * دلالتدن اخباره عدول
بطريق التفتندر و امردن مراد امر ديندر رأس بوراده اصل و مرجع
واعلى الشى معناسنه در تنكيم امر و نهيد مرجع اهل بلد اولان كيميه
رئيس ديرل و بومعنى فارسيد دخی مستعملدر تنكيم سرور ديرل
صاحب رياست معناسنه زير سر ايله وردن مركبدر كه سر باش
ولفظ و ر ذو معناسنه در و سر غلبه استعماله مقدم و متبوع معناسنه
حقيقت منزله سنه و ارمشدر سر لشكرده كى سر دخی تيجوزا اول
معنايه در كه رياست و متبوعيت مراددر و بونده سر ك شرفنه اشارت
وارددر زير افضل مشاعرى مشتمل و احاسن اعضا و قوايى محتويدر
* و عموده * عمود شول خشبه در كه خيمه ائلك اوزرينه اعتماد ايدر
و انساك الله آلوب اعتماد ايتد و كنه عمود ديرل حد يدن اولسون
خشبه دن اولسون و عمود الصبح ابتداء ضوئيدر كه هيئنده حديد دن
عموده بكرز يعنى خيمه لك قبايى عمودى اوزرينه اولديغى كى دينك
قوايى دهى انكاهدر * و ذروه سنامه * ذروه ذال مجبه لك كسرى
و ضمله و ذرى ضمله اعلى الشى معناسنه در (سنام فمله دوه لك
اور كيچيدر كه ظهرنده مرتفع اولان سنه در عجم كوهان دير و سُم
ديرل كتف و زنى اوزرينه عظيم السنام اولان دوه به پس ذروه السنام

اور کجک الہ بوقاروسیدر * قلت بلی یارسول اللہ * بلی بالادہ در
 نعم کبی * قال رأس الامر الاسلام * اسلام اظهار ایمان و اقرار کلمہ
 شہادتہ در کہ احکام دینی اجرا کا منوط بر نمازہ اقتدا و موئندہ
 نمازی و قبور مسلمیندہ دفنی و عشر روز کاتلہ مطالبہ اولمسی و اخذ
 میراث و امثالی کبی تنکیم تفضیل مقام گذرا یشدر بوندہ اسلام رأسہ
 تشبہدن فہم اولنور کہ اسلام سائر اعمالدن اعضادن رأس منزله سندہ
 و ایمان روح کبیدر کہ باطنہ در و عمود و ذرۃ سناملہ تشبہ ہر یک
 اہل خیمہ وار باب اہل اولوب ارالزندہ شہرتہ بناء در زیر تشبہ جلی
 نفسہ اوقع و فہمدہ اسرعدر انکیچون ہر خطاب قومک متفہام
 و متعارفہ کورہ در تاکہ مراد حاصل اولہ * و عمودہ الصلوۃ * یعنی امر دین
 صلاتہ قیام و ارتفاع بولور بوسیدن صلاۃ ایچون قباب مرتفعہ و منارات
 طویلہ بنا اولنہ کیشدر قال اللہ تعالیٰ (فی بیوت اذن اللہ ان ترفع) وقال
 تعالیٰ (واذیرفع ابراہیم القواعد) پس نمازک کنندی نفسندہ علوی کہ
 معراج معنوی و تسبیح و تحمیدی مشتمل در صورتہ دخی محلی اقامتک
 علوی اقتضا یشدر الحاصل بیوت الہیہ بی سائر بیوت خلقدن
 تمیز ایتلودر انکیچون مکدہ مکرمہدہ کعبہ شرفہا اللہ اوزرنہ مشرف
 و عالی خانہ بنا یتک مکروہ و منہیدر اسکرچہ زمانہدہ دینلری خراب
 اولنلری بیوت عالیہ بنا یشلردر و غیرہ خدیثہ کلور (الصلاۃ عماد الدین
 فن اقامہا فقد اقام الدین ومن ہدمہا فقد ہدم الدین) بورادہ عمادی
 اساس معناسنہ اخذ ایشلردر و لکن ظاہرہ مخالف در زیر اساس عمادک
 غیر یدر مکرکہ عماد اساس منزله سنہ تنزیل اولنہ پس اساس رأس
 الامر اولان اسلام و صلاۃ ائک رکن اعظمیدر و رکنک اتہداملہ صورت
 خانہ خراب اولدینی کبی ترک صلاتہ دخی صورت دین خراب اولور
 کر کسہ عمل کبی اولان اقرار و اعتقاد باقی اولسون * و ذرۃ ہمنامہ
 الجہاد * جہاد و مجاہدہ است فراغ الوسع فی مدافعۃ العدو و ہمناسنہ در
 یعنی طاقتی اولدو غنی قدر اعداء دینی مدافعہ ایتکدر زیر اصلاح مالہ
 و نظام احوال بنی آدم کا منوط در شول و جہد نکہ استیلاء کفارلہ

شماردن معطل و امور معاش دخی مختل و مشوش اولور (و جهادك
 ذروه سنام اولديغی زیاده علو و فضلیدر زیر قبح الانبیاء زماننده
 حراثت و ختم الانبیاده علیهم الصلاة والسلام جهاد مقدمدر بس
 بوماتك صنایع و حرفی ایچنده حراثت و زراعت جله دن مؤخر و جهاد
 عنوان الامر در زیر جهادده ساحه دین و دنیا نك نظهارتی وارد
 زراعت ایسه امر معاشله تقید اولدو غندن د نادن و باطنی مأ کولا تله
 تجسسدن خالی د کلدرد (بوندن فهم اولتور که قتله عفو فضل
 و قصاص امر دینی محافظه درواخذدیت حساستدر بس علوه همتی اولان
 هر کارده دینی دنیا اوزرینه تقدیم ایدر) و دیمشدر که صلاة فروض
 اعیان و جهاد فروض کفایه دندر مکرکه نفیر عام اوله و مداد علماد
 شهدادن راجحدر زیر علمدن افضل نسنه یوقدر انکیچون (وقل رب
 زدنی علما) دینلدی (و مجاهده اوچ نوعدر اولکبسی عدو ظاهرله
 مجاهده درکه الی یوم القیام باقیدر و فی الحدیث (بعثت بالسیف) و جاء
 ایض (لی حرفتان افقر و الجهاد) بس حرفت نبویه جمیع حرف اوزرینه
 راجح اولدیغی جهندن معمول به اولتی لازم کلدی تا که متابعت درست
 و تام اوله) و انکیچسی شیطان و وسوسه ایله مجاهده در و ریاضت
 و اکل حلال انك اسباب قویه سننددر و نور معرفت رحانیه مطهره
 ظلمات شیطانیه ده کرچه ادخلدر فاما مقام معرفت و صوله دلتز ریاضت
 و مجاهده لازمدر (واو چنجبسی نفس اماره ایله مجاهده و هواسنی هدایه
 تبدیلده مقاسات شدائد در که خلوت و اکثار ذکر الله انك وسائلنددر
 و بواج نوع مجاهده ایله قرآنده امر ایدوب بیورر) (وجاهدوا فی الله
 حق جهاده) و حدیثده کلور (جاهدوا الهواکم کاتجاهدون اعداءکم)
 وینه کلور (جاهدوا الکفار بایدیکم و الستکم) یعنی سیف و سنان
 و هجت و برهان و هجوم اعداء رحان ایله مجاهده ایدیکز تنکیم حسن
 رضی الله عنه امر رسولله صلی الله علیه وسلم کفار قریشی هجوم و ذم
 ایدردی زیر عند العرب جراحت زبان جراحت سیف و سناندن
 بتدر تنکیم کلام امام علی ده رضی الله عنه کلور (یت) جراحت السنان

لها التيام) ولا يلتام ما جرح اللسان * ثم قال الا خبرك بملاك ذلك كله *
 ملاك الامر كسر له وفتح له ما يعتمد عليه منه وقوامه الذي ملك به
 معانسه تنكيم القلب ملاك الجسم دبر لرزبا جسمك قوام وصلاح
 وفسادی اکامو طدر تنکیم بالاده شریح اولمشدر یعنی امور مذکورہ نک
 جملہ سنک معتمدی وما به القوامی ندر سکا اخبار واقادہ ایدہ یممی
 بورادہ کلہ ایلہ ذلک بی تأکید عدم شمول احتمالنی دفع ایچوند
 * قلت بلی یا رسول اللہ * نوالہ نصیحتدن سیر اولمد یعنی بیاند زبرا
 صحابہ نک حفظی غالب واستعدادی مزیدی جاذب ایدی واهل دنیانک
 مال ومنالہ حرصندن انلرک علم وکمالہ حرصلری زیادہ ایدی نیجه زیادہ
 اولسونکہ درجات عالیہ علم وعملہ موقوفدر و بر قومک متبوعی اعلای
 درجاتدہ اولوب کندیلر اسفل منازلده قانق همتده دون اولمقدندر
 حاشاکہ عالی به مقارن اولان سافله اوله زبرا بحکم الجوار مقتضاسی
 علوددر * فاخذ بلسانه * با زائده در لسان اغزده جارحه مخصوصدر
 وانک قوتنه دخی لسان دبر لر قال الله تعالى حکایة عن موسى عليه السلام
 (واحلل عقدة من لساني) یعنی قوت لساندن عقده فی کبدر زبرا
 بستہ لک جارحه ده دکل بلدیکہ انکاء نطق حاصل اولان قوتده ایدی
 قال الله تعالى (واختلاف السننکم والوانکم) اختلاف السنه اختلاف
 لغات واختلاف نعماتدر زبرا هر لسانک نعمه مخصوصه سی واردر کہ
 سمعہ تمیز اولنور وصورت مخصوصه سی واردر کہ بصره تشخیص
 اولنور ولغات یعنی انواع لسان ایدی یوز یکدر کہ الله تعالی آدمه
 علیه السلام تعلیم ایدوب صکره نسلنه میراث قالدی و بعضیلر دبدیکه
 بلسانه ده با اخذ کلمه سنک معنای تعلقی تضمینی ایچوند یعنی رسول الله
 صلی الله علیه وسلم کندی لسانی امساک ایلدی و با خود بدیلہ اکا تعلق
 کوستردی و بعضیلر لسان معاذی طوعنی تجوز ایتدیکی وهم
 و متعارفدن بعددر * وقال کف عليك هذا * کف ضم کاف وتشدید
 فا ایلہ امر در مد کبی کف دفع و صرفدر بورادہ علی عن معنائه
 مجاوزہ ایچوند قال الله تعالى (وما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها

ای عن الله وشعرده کلور (اذا رصبت علی بنوا قشیر) ای تجاوز عنی یعنی
آفت لسانی سندن منع و رفع ایله و یا خود کفده معنای حبس تضمین
اولم شد رای احبس علیک لسانک ولا تطلقه علی غیرک و بونده کف علیک
لسانک دیمکله اکتفا بتمبوب اخذ لسانله دخی اشارت قلادیغی ذهندنه
ایقاع و زیاده تأثیر ایچو ندر زرا فعل قولدن ار حدر کجا بجا فی الخدیث
(صلوا کما رأیتونی اصلی) یعنی صلوا کما قلت لکم دیمبوب رویتنه
احاله قلادیغی فعلک نفس تابع مقتدیده ار حجبته بنا در تنکیم شعرده
کلور (بیت) و اذا المقال مع الفعال و زتنه (رجع الفعال و خف کل مقال
و مشویده کلور) (پند فعلی خلق را جذاب تر) که رسد در جان
هر باکوش کر) یعنی پند فعلی نک بر فائده سی دخی بودر که اصم اولان
دخی منتفع و مستفید اولور فاما صاغر هر قوله منتفع اولماز بلد که
شدت صوته محتاجدر ابکم اولان صممنه ایسه صیحه دخی کار ایتر
و جناب نبوتک لسان خصوصنده اهمائی امر لسانک شدت و صعوبتی
اشعار ایدر انکیچون ملاکله تعمیر ایلدی بوجهتدن حفظ لسان رأس
اولدی زیر محفوظ اولیجق اعمال دخی باطله و اجوری زائله اولور
* قلت یابی الله * تفن فی العبارة مقوله سیدراشارتدر که رسوله نبی دخی
اطلاق اولور اگرچه هر نبی به رسول دینلر تنکیم قرقرلی مرور ایتمشد
* وانا لمؤاخذون بما تکلم به * و او محذوفه غطف ایچوندر ای تنکلم
و انا لمؤاخذون بجمع ما تکلم به پس مدار تعجب و استغراب مؤاخذه در
یوخسه تکلم دکدر یعنی بر سو یلر زده سوزلر بمرک جمله سیله مؤاخذه
اولنوری یوز و جبعله قید اولندی زیرا راوی آفات لسانله مؤاخذه
ثابت ایدیکن بلمک بعیددر ولکن بوتقریرک فابعد کلامه مزید ملا یقی
اولنر کما لا یجفی علی التأمل و جائزدر که سائلک مساهله سنه محمول اوله
یعنی لسان بر اصغر جوارح در که اندر صادر اولان نه اوله جق که
عرصه مؤاخذه اوله بوضورته بیان آتی اکا موافق اولور و مؤاخذه
لفظنی تخصیص ابتدیی معنای مجازات و مقابله به تنبیه ایچوندر
زیرا خلق نعم الهیه بی اخذ ایدرلر و شکر و ثنا ایلله مقابله ایتمزلر انکیچون

مأخوذ و معاقب اولور * فقال ثكلتك امك * ثكلتك كاف اولی نك
 كسر یله علم بایندندر اصل ثكل ضمه موت و هلاك و فقدان حبیب
 و یا ولددر انك ایچون ناج المصادره دیمشدر كه الشكل بی فرزند
 شدن مادر یعنی انا بی ولد اولق و اوغلنی یاوی قلمق پس ظاهرده
 ثكلتك امك والده ك سنی فقدان ایلسون دیوموتله دعادر تربت یداك
 افتقارله دعا اولدیغی كی ولیكن عرب بونلری و قاتله الله و لا اب لك
 و امثالی كلمات دعایه نك حقیقت اصلیه لری مراد ایتموب غیرى معانی
 اوزرینه جل ایشلر در معایبه و انكار و زجر و ذم و تعجب و تعظیم
 الامر و حث علی الشئ كیكه بویه مواضعده حث و تحر یضه محمول
 اولق ظاهر در * وهل يكب الناس فی النار علی وجوههم * هل
 بر قاج معنایه كلور بوراده ماء نافیه معناسنه در (هل جزاء الاحسان
 الا الاحسان) كی پس استفهام تقریر ایچوندر یوخسه انكار ایچون
 دكل (يكب قتمله یمد وزنی اوزرینه مضارعدر مصدری كب در كه
 بوزی اوزرینه القسا ایتمكدر بوراده تجرید طریقیله در كه اسقاط
 معناسنه در) اكباب بوزی اوزرینه دوشمكدر كه امام بیهقی لازم ایله
 تعمیر ایلمشدر حتی خدیثده (فاكبوا و احلهم علی الطریق) ده
 كمرجه روایت اكبادر ولیكن صواب اولان كبوادر الزموها الطریق
 معناسنه دیمشدر پس مكب اسم فاعل اولق اوزره ساقط علی وجهه
 و اكب خر علی وجهه دیمكدر كه لازمدر ولیكن قاموسده دیمشدر كه
 كبه قلبه و صرعه كا كبه و كبكه فاكب وهو لازم متعدد انتهى
 و معنای حدیث دیمك اولور كه وجهنده خلقی بوزی اوزرینه
 دوشورمز یعنی جهنم اهل جهنمه بوزلری اوزرینه دوشورلر كه
 سقوطك اقبحدر زیرا احسن اعضا یوزده در بصر و انقب و لب
 و دندان كی و دیاده ضرب عنق ایله قتل اولسان كفارك عاداتی بویه
 خروردر كه وضع اصلیندن خارجدر انكیچون انبیا علیهم السلام
 بعض حالات و حیده استلفا ایدرلر دی و امام محمدك دخی استنباط
 مسائلده استلفا عاداتی ایدی * او علی منلخرهم * راویدن شكدر

من اخر مخزك جعيدر ميم وخاء مجمه نك قنكه ليله ويا كسره ليله
وياضه ليله انف معناسنه ونفرة الانف ضمله نقبة الانف در يعنى
برون دلوکي وانف تخصيص اولنديغى اولالوجه وصيانتنه اهتجام تام
اولدوغچوندر * الاحصاء الستهم * حصيده نك جعيدر فعليه
بمعنى مفعوله در يقال 'حصد الزرع اذا قطعه وحصاءك اضافى
اسم مفعولك فاعلنه اضافى قبيلندندر الا محصودات الالسنه ديمكدر
واسننا مفرغدر زيرا هل نافيه اولديغى سبق ابتدى تقديرى ديمكدر كه
مايكب الناس فى النار شي من الاشياء الا حصاء الستهم مقصود
تلفظ ابتدئيكى كلام قيجدر كفر وكذب وشتم ولعن وقذف وغيت
ونجه وبهتان وامنانى كپي وبوكلام قصرى وحكم حصرى غالبدر
زيرا حصاء الستهم دن غيرى اعمال موجهه دخی وارد در وناسدن
محفوظ ومعصوم اولنلر مستثادر وبونده اسانى اوراق ديدكلرى آنكه كه
انكله اكن بچرلر كه عرب اكا منجل دير منبر وزنى اوزره وانك مقولنى
اول آلت ايله مقطوعه تشبيه وارد در زيرا حاصد اولان كيمسه زرع
وشوكى قطعده تمثيل ابتدئيكى كپي قائل دخی فى المثل دلته كلنى سويلر
وخير وشر ديمز حكايه ايلرو بوراده كپي حصاءنه نسبت ابتدوى
بجاز در كه مسينه اسناد قبيلندندر وفى الحقيقة فاعل الله تعالىدر
وبونده (الدنيا مرزعة الآخرة) مضمونه اشارت وارد در زيرا دنباد
مرزوع اولان خير وشرك اجر وجزاسى آخرته محصودا اور و بعض
اعمال وارد در كه بعض عوارض حسيه فنا بولور و بعضبسى حالى ازرينه
قالور قال الله تعالى (منها قائم وحصيد) فافهم الاشارة من هذه العبارة

* الثائون *

ثلثون ملحقات جوعندندر اوج كره اون ديمكدر عشرون ابكى كره
اون ديمك اولديغى كپي يوخسه ثلثه نك جعى دكلدر والا طعوزه
ثلثون ديمك واوتوزه عشرون ديمك صحيح اولوردى وپردخی بودر كه
جوعده تعين بوقدر ثلثون واخواتى ايسه معانى معينه يه داله در
* ان الله فرض فرائض * فرض لغته ايجاب وتقدير و قطع و بيان

ومفروض معالینسه کلور بوراده معنای ایجاب انبدر (فرائض
 فریضه نك جمعیدر فریضه افتراضدن اسمدر که ایجاب معناسنه در
 صکره مفترض معناسنه قلندی بعده معنای شرعی اعمه نقل اولندی
 شرط اولسون رکن اولسون ویاخود فریضه صفتدر مفروض
 معناسنه ونا اسمیه نقل ایچون علامتدر تأیث ایچون دکل پس
 مذکره صالح اولور ذات وعلامه تازی تأیثدن منسلخ اولوب مذکره
 اطلاق اولندیغی کی (فرض ایکیدر بری قطعی الثبوت والدلاله در
 محکم کاب ومتواز سنت واجماع امت کی انکیچون منکری کافر وتاری
 معاقب اولور زیرا هم اعتقادا وهم عملا فرضدر و بری قطعی الثبوت
 وظنی الدلاله در مؤلات کی مثل اللفظ قرء کبیکه عند الحنایه معنای
 حیض راجحدر یوخسه مقطوع دکلدر ومسح مقدارمعین کی واکا
 فرض ظنی دیرلر که فرض قطعی کی فاعلی مثاب وتاری معاقب ولكن
 منکری اکفار اولتماز بلکه تفسیق اولنور زیرا عملا فرض واعتقادا
 دکلدر دلیل ظنی ایله ثابت اولان نسنه بی اینسه عدم اعتقاددن کفر
 لازم کلز الحاصل فرضیت اعتقاده دلیل قطعی لازمدر انکیچون
 دیدیلر که رؤیت امور اعتقادیه دن دکلدر زیرا اختلافدر اگرچه
 عند اهل السنة متفق علیه در (بعدذا شعب ایمان یتش بایدن
 زیاده در که فعلی ترک مشتملدر وفعل ترک فرأبضنددر که فعلی
 یعنی عمل مأمورانندن ترک منہیاتنددر یعنی ترک تعلیق ایدن نسنه منہی
 عنددر پس شعب ایمان وقرأبضنددر شهادت بالتوحید وصلاة
 وزکاة وصوم وحج وجهاد ووضوء وغسل من الجنابة وغسل
 يوم الجمعة وصبر وشکر وورع وحیا وامان ونصیحت وطاعة اولی
 الامر و ذکر الله وكف اذى واداء امانت ونصرت مظلوم
 وترك ظلم وترك احتقار وترك غیبت وترك نمیجہ وترك تجسس واستیذان
 وغض بصر واعتبار وسماع الاحسن من القول والدفع بالتي
 هي احسن وترك الجهر بالسوء من القول وكلمة طيبة وحفظ الفرج
 وحفظ اللسان وتوبه وتوكل وخشوع وترك اللغو والاشتغال

بمايعني

بما يعنى وترك ما لا يعنى وحفظ العهد والوفاء بالمهود والتعاون
على البر والتقوى وترك التعاون على الاثم والعدوان وتقوى وبر
وقنوت وصدق وامر بالمعروف ونهى عن المنكر واصلاح
ذات البين وترك افساد ذات البين وخفض الجناح ولين وبر الوالدين
ترك العقوق ودعا ورحة بالخلق وتوقير كبير وقيام بحمد ود الله
ترك دعوى الجاهلية وتودد وحب فى الله وبغض فى الله وتوهد
وحلم وعفاف وبذاذبت وترك التداير وترك التحاسد وترك التباغض
ترك التفاحش وترك شهادة الزور وترك قول الزور وترك الهمز
واللزم والغمز وشهود الجماعات وافشاء السلام والتهادى وحسن الخلق
وحسن العهد وحفظ السر والتكاج والانتكاج وحب الفضال
وحب اهل البيت وحب النساء وحب الطبيب وحب الانصار
وتعظيم الشعائر وتعظيم الحرمات وترك الغش وترك حمل السلاح
على المؤمن وتجهيز الميت والصلاة على الجنائز وعيادة المريض
واماطة الاذى وان تحب لكل مؤمن ما تحب لنفسك وان يكون الله
ورسوله احب اليك مما سواهما وان يكبره ان يعود فى الكفر وان تؤمن
بالله وملائكته وكتبه ورسوله وبكل ما جاء به الرسل من عند الله
ويؤنرك امثالى افعال وترك كذا كتاب وستنده امر اولفش وحث
وتحرى رض قلتمشدر كه كى فروض عين وكى كفايه وكى مندو باتندر
وجمع افعال وتروكه قربت الى الله نيت ايتلودر والاخير كثير فوت
اولور مثلا كچه تروكه اوزرندن ساقط اولقده نيته محتاج دكلدر
واكن تركه مأمورم ديو قصد قربت ايتكده اجر واردر افعالده كى
نيت كى پس اجر نيته منوطدر هر نه مقوله عمل اولورسه وهو اجر
بالاخذ والعمل بل اوجب بالنسبة الى من يعرف النظام والخلل
فلا تضيعوها (فرض قطعى وفرض ظننى هر برى اوزر نيته نفر بعدر
لا تضيعوا تشديدله نه بدر تضيعدن وتخفيفله اضاعتدن اولقى دى
جائزدر واكن مقامه انساب اولان اولكيدر زير افرائضده كثرت اولمله
صيغة كثرت مناسبدر زير هر برى مقابله سنده براضا عتدن نهى اولور

(ضیاع هلاك و تلفدر برنسنه بی اضاعت ایتمك مهمل قو مقدر (معنی
 دیمكدر كه پس سر اول فرائضی متروك و مهمل قوما یوب استعمال
 واقامت واحیا ایدیکوزهرنه مقوله فرض اولورسه تنكیم دینك كه نه لکی
 اهمال و نجهددی استعمالله در والادین فی نفس الامر ضیاع و كهنگی
 و نجهددن بریدر فاعلم ذلك (و فرا نضك افرضی ترك تعلقات ماسوادر
 یعنی ترك تعلقی قبول ایدن امورك نقشه نی دلدن ازاله و عالم نفریده
 وصولله علم و عیندن بالكلیه انقطاع در اكرچه بوفرض ابطن البواطن
 در كار باب ظاهره كوره انكله قیام ایتمك جائز دكل بلکه منع کیدر
 مع هذا جمیع فرائض عبدی مؤلایه تقریب و غیریدن قطع ایچوند
 فافهم جدا * و حد حدودا * حد اصلنده ایکی نسنه بی بری برندن تمیز
 ایچون وضع اولمان حاجز در كه لسان تركیده ا کاسینور دیرل حد المزعة
 و حد الحدیقه و حد الدار و امثالی کبی فلان حدنی المز دیدكری کنندنی
 آخردن تمیز ایدن رتبه بی تجاوز ایدر و د اثره سندن چقار دیمكدر پس
 حده منع معناسی وارد اناکیچون حد الخمر دینلدی زیر متعاطیسنی
 و غیر بی معاوده دن منع ایدر محاده ممانعه در (حد و الله احکام
 الهیه در كه فرض و حرام و کراهت و ندب و اباحتدر پس وحد حدودا
 تعمیم بعدا التخصیص در زیر حدود ده فرائض و غیری داخلدر
 معنی دیمكدر كه دخی الله تعالی حد و شرعیه وضع و تعیین ایلدی
 و حلال و حرام اراسنده سینورل قودی و هر شبنك حدنی بلدر دیکه
 اندن اونه سنه تجاوز اذن و یرمدی * فلا تعدوها * بس سر نفس
 و شیطان و هوی و شهواته تابع اولوب حدود الهیه بی ماوراسنه گذر
 ایتمكوز و الا تخالفت حق سبیلله معذب اولورسر (اعتداء بمجاوزه الحق
 معناسه در زیر اعد و تجاوز و منافات التیام در) سوال اولورسه كه خرك
 جدی اربعین ایكن حضرت عمر رضی الله عنه نه معاندن جلد ثمانین
 ایدردی كه ظاهر احد سنتی تجاوز در جواب بودر كه خلافت عمرده شارب
 الخمر ك كثرته بناء بطریق الزجر زیاده قلدی مع هذا سنت خلفایه
 دخی اقتدا لازمدر و حضرت علینك كرم الله وجهه حد خردن

هلاك اولانه ديت و پرردم ديدو کی مافوق الار بعينه کوره در زیر
 حددن هلاك اولان کيسه تات دی هدر در (وحضرت عمر حد ز ناده
 اوغلی شهباه جلد تسعين ده هلاك اوليحق اوز جلد دخی مېته ضرب
 ايتدو کی اجتهاد طريقه در پس مېته ضربه تعدی ايتش اولماز
 * و حرم اشياء فلا تنتهکوها * انتهاک برنسنه تات حرمتی کسر
 ايتمکدر یعنی برنسنه بی حلال اولماز و جهله تنالدر یعنی
 الله تعالی نيچه اشياء بی تحریم ايلدی کرک حرمت قطعيه و کرک
 کراحت تحریميه ايله پس سز اول محرمات و مکروهاتک پرده سنی
 خرق ايدوب خلاف شرع له تنال ايتمکوز پس فرضده قطعی و ظنی
 داخل اولديغی کبی حرامده دخی داخل اولدی زیرا کراحت تحریميه ايله
 مکروه اولان نسنه په حرام دنلوب مکروه اطلاق اولنديغی دلیلی
 قطعی اولنديغی ایچوندر بوندن ايسه عدم اجتناب لازم کلز بلکه
 حکمه حرام قطعی کبی اولور اگرچه منکری کافر اولماز و بعض ائمه
 حرام افظنی دخی اطلاق ايتشدر لحن جار کبی سؤده هر تزیه بدر
 و بومقامک بعض تفاسیل و اختلافاتی کتب فقهیه دن طلب اولنه
 * و سکت عن اشياء * یعنی نيچه اشياء دن سکوت ايدوب عن اصل
 ذکر ايتدی و ذکر ايتدیکنک دخی حقنده بیان ارسال ايدوب حدود دن
 پرحدده ادخال ايتدی بلکه اجمال و ابهام اوزرینه ترک ايتدی و سکوت
 کرچه ترک کلامه مختصدر ولکن خصوص اوزرینه ترک و عدم
 ذکر دن مطلقا ترک کلام لازم کلز پس بومقوله سکوت کلام حق منافی
 دکدر بلکه حق علی الدوام متکلمدر * رحمه لکم * یعنی سکوتی سزیه
 مرچندن اوتوریدر زیرا تکثیر حلال و حرآمده اختلاف وضیق حال
 واردر بومقوله ايسه اصغر مرفوعدر بومقوله (بعض کبار اوليا
 یور ديلرکه اجتهاد ائمه په سوزیوق ولکن التزام مذاهب ابدلر
 نصیب ايتدیلر زیرا ملتزم اولسه صدر اولده کی کبی امر دین موسع
 و بی حرج اولوردی فافهم جدا و حدیثده کلور (بعث بالحنيفه
 السمه) یعنی ملت احديه توحیدده حنیفه درکه شرکدن بری در

و عملده سهله در که ادیان ساره کبی دکلدن * غیر نسیان * یعنی حق تعالی ناسی اولدیغی حالده ز برانسیاندن مزه در قال الله تعالی (وما کان ربک نسیاً) پس سکوتی نسیاندن دکل بلکه حکمتدندر نسیان ذهلدر که برسنه نک قوت مدر که دن زوالدر اگر تعددن ناشی اولوسه مذموم والا معذوردن تنکیم حدیثده کلور (رفع عن امتی الخطاء والنسیان) * فلا تبخثوا عنها * بحث کشف و طلبدر یعنی امور مسکوت عنہا نک نفسندن و احوال و احکامندن تفحص و تفتیش ایتکوز بلکه حالی اوزرینه نکه ایدیکوز ز برگاه اولور که سؤال شدت حاله مؤدی اولور حجه (اکل عام) کییکه اگر مقابله سنده نعم دنلسد ایدی هر سنه حج فرض اولوردی و عسرت عظمه اولفله عهده سندن کلنمز قالدردی و دیدیلر که برنازله ده قبل الوقوع سؤال جائز دکلدن و قبل ورود الشرح دخی حکم یوقدر بوجهندن علما اختلافه دوشوب کیمی اشیاده اصل حرمت و کیمی اباحتدر دیدی و لکن ظاهر اولان بودر که اشیاء نافعده اباحتدر مطلقا دکل اگر چه نافع وضاری تشخیصده قادر اولبسانلر نیجه هذبائلر ابتدیلر و یدیلر و ایجدیلر و طائفه ظاهریه بوحدیشک ظاهری ایله عمل ایدوب قیاسی رد ابتدیلر ز بر قیاس مسکوت عنه دن بحثدر بوايسه منهیدر (جواب بودر که اجتهاد علما یه تأخیر اولمشدر تا که مأجور اولال و بردخی زمان وحی ده بحث ممنوع ایدی انکیچون پیورر (ترکونی ماترکتکم) یعنی بحث و طلب و تفتیشدن اوامری و نواهی و حل و حرمت زیاده اولوب اشته حرج لازم کلوردی اجتهاد ایسه بویله دکلدن بلکه انکله ثابت اولان امر ظنیدر که قضعی یه کوره انده سهولت وارد و بونده اشارت وارددر که حکمت مسکوت عنہادن دخی سکوت ایتلودر ز بر هر کس سخن شناس و امیراردان دکلدن انکیچون ابن عباس رضی الله عنهما پیورمشدر که (ایمها و اما بهم الله و فصلوا ما فصل الله) بوییدرندر که اهل الله برینک رازنی سترایدلر و کندی خاصه لری اولان معنی خود مستور اولفده اشد واقوادر بوجهندنر که طائفه ملامیه دیرلر ز بر اظهاده عوام ناسله برابر

و مستورا و اولاد قلزند نفس اندن حظ ایتز بلکه کندی کالات و کراماتی اظهار
و جذب قلوب و التفات ناسه طالبدر ابدی عارف ایسک سرکی ناداندن
حفظ ایله تا که خلق سنی ملامت ایتسون کر کسه نفسک ملامت اتسون
* الحادی و الثلثون *

اصلنده الواحد و الثلثون در که واحد اول عدد الحسا بدر یعنی حادی
اصلنده واحد ایدیکه و او موضع داله نقل اولتیجی الف ایله ابتدا
متعذر اولفله حا و الف اوزرینه تقدیم اولنوب حادو اولدی صکره
و او بابه قلب اولندی غازی کی و دیمشدر در که نسقده اکثر اولان احد
و عشر و ن احد و ثلثون دیمکدر واحد دیمک اقلدر * جاء رجل *
بورجل کیم اولدوغی تعیین اولنماشدر ظاهر بودر که یا بلاد بعیده دن
ویا اهل بادیه دندر که اعراب دیرلر * الی النبی صلی الله علیه وسلم
فقال یا رسول الله دلنی * دالک و لامک ضمه لر یله امر در مصدری
دلالتدر ارشاد معناسنه و دلیل مرشد و مابه الارشاد در یعنی دلیل
دالک مبالغه سید عالم علیم و قادر قدر کیمی صکره مصدرله تسمیه
ایدوبه دلیله دلالت دیدیلر پس دلالت مایتوصل به الی الشی دیمک
اولدی الفاظک معانی به و اشاراتک مشار الیه دلالتی کبی
و جمع اشیا بواسطه اوزره فی الحقیقه دلالتدر و دلالت ایله
امارتک فرقی بودر که دلیل و دلالت موجب علم و امارت فحمله ظنی اولان
پرده مستعملدر انکیچون اشیا به دلالت الیه دیرلر زیرا صانعه و وحدت
وجودینه و کالاتنه دلالتی قطعیه در تنکیم کتاب الهی حقنده کلور
(لاریب فیه * علی عمل * مقصود بر عمل جامعه ارشادی طلبدر تنکیم
تقسیم محبت اکا دالدر و اول عمل جامع زهددر اگرچه متعلقنده تعدد
وارددر و عمل قصدی اولان فعلدر و فعل اعمدر * اذا علمته احبنی الله
واحبنی الناس * جمله شرطیه عملاک صفتیدر الله تعالینک محبتیه مراد
میل منویدر که واحدیت اسمائیه به راجعدر زیرا احدیت ذاتیه به کوره
الله تعالی غنی عن العالمین در و بو محبتک مرتبه شرعیه نمره سی عبده
ارادت ابصال خبردر و حقیقته حق عبدک صفات کونیه سیله ظهوردر

زیرا بوصورته عبد محبوب اولمش اولور و عبدك حقہ محبتی ارادت
 طاعتد و حقیقی عبدك مظهر حق اولوب صفات وجوبیه سبیه
 بروز بدر زیرا بوصورته حق محبوب اولور پس محبتده حقندن عبده
 نزول و عبوددن حقہ عروج واردر و نزول جهندن محبتك غایتی معرفت
 و عروج یوزندن معرفتك نهایتی محبتد انکیچون عارف اولد بقیه
 محبت حقیقیه اولمز محبت کمالات الهیه بی معرفندن ناشیدر که کمال
 محبوب بالذاتدر و ناسك محبتی ایکی وجهله در بری روح حیوانی ده یعنی
 شهودانده اشتراك ایله در ~~که~~ انجائی نکاح و ازدواجدر و بری حب
 روحانیدر که اخلاقده بری برینه تشبه و ایصال خیر و شفقتدر بوراده
 محبت ناسدن مراد بو محبتدر زیرا حب طبیعی اهل دنیا به کوره در
 آنک ایچون اهل دنیا آخر بری برلزدن تبری ایدرل شول ازدواجدن
 صکره بری برلزدن تبری ایدن فاعل و مقعول کی زیر بعد الاتزال
 تقبیل و معانقه بی داد اولور * فقال ازهد فی الدنیا یحبك الله *
 یحبك جواب امر اوزرینه مجزومدر و بوندن فهم اولنور که زهد
 مقامات عالیه دندر زیر محبت الهیه به سیدر فقال صبری رسول الله
 صلی الله علیه وسلم راجعدر ازهد کسر همزه ایله امر در منع و سمع
 بایندن قال الراغب الزاهد فی الشیء الراغب عنه و التراضی منه بالزهدای
 بالقلیل و فی القاموس التزهید فیہ و عنه ضد التزغیب یعنی زهد فی
 و عن کلمه لایله اعراض و عدم اراده معنائسنه در و قال المطرزی زهد
 فی الشیء و عن الشیء زهدا و زهاده اذا رغب عنه ولم یرده و من فرق بین
 زهد فیہ و عنه فقد اخطا و فتوحات مکتبه ده کلور که زهد امساکی مباح
 اولوب یدنده بولنان دنیایی ترکدر پس بوندن فهم اولنور که حرام
 و شبهه بی ترک اتک تقوی و ورعدر یوخسه زهد دکلدر و کذلک یدنده
 موجود اولیان نسنده زهد اولمز اگرچه بعض اهل ظاهر اولور دیو
 زعم ایتدیلر و لکن فی المثل دریا ده بالقی صائمق کی برنسته اولور اگرچه
 عهدنه قوی و وفادار اولنره کوره بعید دکلدر که انلره کوره موجود
 و مفقود بدر بلکه بعض اهل الله عین ثابته سنک الی یوم القیام واقع

اوله حق احوالی مکاشفه ایتش۔ در و دیمشدر که قلیل دنیا انسانی
 زهددن اخراج ایتمز ونصایدن آشفه سی قلیل در پس اهل نصاب زاهد
 اولمز زیرا مالک وغنی در و بلکه اکامل اصلا برنسنه یه مالک اولمز
 واکر مالک اولسه ملکلرندن اخراج ایدرلر حتی قیص ورداء وجامه لرین
 بله بر معتمدلر بنه هبه ایدوب اندن استعاره ابله انتفاع ایدرلر زیرا
 وارلق و تصرف فی الحقیقه الله تعالی نکدر و کتب احادیثه کلور که
 ترک جاع زهد دن دکلدر زیرا حضرت علی کرم الله وجهه ازهد
 الصبح ایه ایکن درت منکوحه واون طقوز سربه سی یعنی او طه اق
 تعمیر ایندکلری جاریه لری وارایدی وسینا الطائفه جنید بغدادی
 دیر ایدیکه (انی احتاج الی امرأة کما احتاج الی الطعام) وقوت رجولیندن
 اونوری قطب الوقت کثیر النکاح در وزاهدک محبوب الهی اولدینی
 بودر که الله تعالی دنیای خلق ایده لیدن برویوزینه نظر ایتمشدر
 واکا بغض ایتمشدر و صدر انسانی محل تشریع ایدوب قلبی کندینه
 تفریع ایچون خلق ایتمشدر انکیچون قرآنده کلور (ما جعل الله لرجل
 من قلبین فی جوفه) یعنی بطن انسانده قلب بر اولق وحدت وجودله
 متصف اولان حقه مستوی اولمقدندر پس سلطان ایچون وضع
 و بنا اولسان سرابه اغیار قوندرمق روا دکلدر الحاصل الله تعالی
 محبتده شرکتی قبول ایتمز زیرا غیوردر بوجهندن ترک اغیار ایتدیکجه یاره
 دعوائی محبت درست اولمز وحديث معراجده کلور که (قال الله تعالی
 یا محمد انا وانت و ما سوی ذلک خلقتہ لاجلک فقال علیه الصلاة
 والسلام فی الجواب انت وانا و ما سوی ذلک رکنه لاجلک) سؤال
 اولنورسه که اشیا اسمادر و دنیا یه قدومدن مراد اشیا یوزنده اسمایی
 مطالبه وحقائق کونیه والهیة ابله نحقق در پس مرای حق اولان
 اشیا نوجهله مبعوض اولور جواب تنغیر اولسان تعلق دنیا در
 یوخسه اعیانی دکل فافهم جدا (سؤال اولنورسه که دنیا ندر جواب
 بودر که دنیا اغراض زائله ولذات فانیه در که اولی سماء سابعه نک
 مضرندن اعتبار اولنور و آخری تحت الثری در که بوجهله عالم کون

و فساد دیرل و دنیا تخصیص اولندیغی معظم حجاب اولغله در
 والا جمیع ماسوی حقّه پرده در **صکک** علوی و **کک** سفلی زیر
 افعال آلهیه صفاته و صفات دخی ذاته **حجابدر** و اون **سکزیک**
 عالم و **تمش بیک** پرده دیدکلی اسماء و صفاته داخلدر پس مقامات
 سلوک ظلمت و نور و دنیا و آخرت پرده لرندن خالی دکلددر و زاهدک
 آخرتی عارفک دنیا سیدر و علم ظاهر و باطن دنیا و آخرت کیسدر
 پس زهد عابد ترک دنیا و زهد عارف ترک ماسوادر و هرنه که عبدالله
 مولی میا ننده حجاب اوله اکا شیطان دیرل ایضی واسودی اولور
 عارفلر بیلورلر لسانه و قلم کلز زیر اکثر ناس قابل خطاب دکلددر
 (و بر کیمسه دنیایی عن اصل ترک ایتمک فعل خیر ایچون طلب
 دنیادن خیر اولور زیر صوفی ابن الوقتدر که حکم وقته تابعدر پس
 خیر ایچون تحصیل ماله مأمور دکلددر بلکه (الخیر ما اختاره الله)
 مو جبهه اختیار حقه تابع اولیق کر کدر یو خسه کندی ارادت
 و اختیار یله دور ایتمک محض تزلزلدر * و زهد فیما عند الناس بحجت
 الناس * ما عند الناسدن مراد مال و جاهدر یعنی خلقدن هر وجهه
 مستغنی اول و مالارینه و مرتبه لرینه التفات ایتمه تا که انلر دخی سکامحت
 ایدوب بعض وعداوتدن خلاص اوله سن زیر طابع ناس حب دنیا
 اوزرینه مجبولهدر پس بر کیمسه به محبوبنده منازعه ایتمه لرا که بعض
 ایدرلر و التفات ایتموب کندی حالارنده اولسه لرا که محبت ایدرلر
 نظرایله کلابه که برجیفه اوزرینه مجتمع اولسه لرا ازلنده نوجهه بری
 برلری اوزرینه هجوم واقع اولور همان کار (خل الدیار و ما فیها الاهلها
 و فقبحه جیفه بی کلابه تخلیه ایدوب دنیاه دخی حبلک علی غاربک دیو
 کشاد و بر مکدر) سؤال اولنورسه که نیجه انبیا و خلفاء ضابط دنیا
 و حاکم خلق و انس و جن اولدیلر بومقرله تهخیر زهد مائع دکلیسدر
 و شداد و جشید و فرعون و یحیی نصر و یونلرک ایشلی اعدانک
 قبول ایتدکلی دنیاه ندن اقبال کوستر دیلر حتی یحیی سی بومعنی ایچون
 اسلشهاد اولندی حضرت عثمان و علی و امام حسن رضی الله عنهم

و نظائری کبی جواب بود که بونلرد نیسایه تنافس طریقیله دخول
 ابتدیله بلکه امری حقه تابع اولوب اصلاح عالم ایچون اسم ظاهر ایله
 ظهور ایستدیله بوجهدن بونلر فی الحقیقه اهل تجرد در که آلیش
 دنیادن پاکلردر انکیچون حضرت داود و سلیمان علیهما السلام
 کسب یدلرله تعیش ایدرلر و ملک و دولته التفات ایتمزدی بوسیدن
 دنیای خلافت و نیایه ضبط ابتدیلر و معصاده درویشلکری باقی ایدی
 پس شونلر که ظاهر لری درویش در که دنیای کوردکده نو جهله
 اقبال ایده جکلرن بلزلر انلر ارباب عرفان ارا سنده اهل ایمان میانده
 منافق کیدر (نسأل الله العافیة من الامراض القلبیة و القالبیة
 و نعوذ به من شرور الطباع الدنیة و النفوس الابیة) سؤال اولور سه که
 آخر ما یخرج من رؤس الصدیقین حب الجاه نه معنایه در (جواب
 بودر که حب جاه اگر نفسانی اولور سه اتدن خلاصک صعبه نه
 اشارتدر زیر آخریتله متصفدر و اگر رحانی اولور سه بخرج یظهرا یله
 تفسیر اولور بوضو رتده مراد اسم ظاهر ایله ظهور اولور زیر
 انسان کامل جله اسمایی قابلدر و جاه عند الناس مقبول اولمقدر
 کرک مناصب و مراتبدن برنسنه صورتده اولسون خلافت خلفا کبی
 و کرک اولسون زیر ظهور منصبه منوط دکلدر علی الخصوص
 بواعصا رده اهل منصب اولمق طریقندن عدولدر مثلا شیخ اولان
 کیمسه مفتی و قاضی اولماز زیر ادرویشلکی منافیدر و لکن بکلر وسائر
 ارباب مناصب زهد و تجرد اختیار ایدوب ابراهیم بن ادهم کبی درویش
 اولور زیر طریق ترک مانعی یوق و بوانه دکلر سالکی چوقدر فاعرفه

* الثاني والثلاثون *

* لا ضرر ولا ضرار * لآنک خبری محد و قدر لا ضرر فی دیننا و شر یعتنا
 و لا ضرار دیمکدر (ضرر فتحله نفعک ضدیدر مضرت کیبکه بحجم
 کزند دیر واحد دن اولور زیر ثلاثی در و ضرار کسرله مضاره
 معناسنه در که اثنیندن اولو زیر مزید در و بونده لانی ایچونددر
 و جائزدر که نهی معناسنه محمول اوله پس دیمک اولور که مؤمن اولان

کیمسه اخوان مؤمنین دن وانلک حکمنده اولان مفاهمه وامل زمتدن
 بر کیمسه به ایتدادن ضرر و بر مسون حقی نقض ایتکله وجزا
 طریقیله دخی ضرر و بر مسونکه ضار اولانه ادخال ضرر در که
 اکا اضرار دیرلر زیرای بوقوله معامله بزم دینزده وشریعتزده
 یوقدر وانک صاحبی بزدن دکلدر بلکه عفوایلیه تشکیم حد یتده
 کلور (واحسن الی ما ساء الیک) واکر معاقبه ایندرسه مثلی ایله مقابله
 ایلیه تشکیم قرأ نده کلور (وان عاقبتهم فعاقبوا بمثل ما عوقبتهم به)
 (وبعضیلر دیدیلر که ضرر اودر که غیره ضرر ایله سن متفع اوله سن
 وضرر اودر که متفع اولمیا سن پس مقابلنه مبالغه ایچون اولور
 (وبعضیلر دیدیلر که ایکبیتی بر معنایه در که ثانی اولی تأکید در
 بوصورتده مزید ثلاثی معناسنه اولوب ضاره ضرر دیمک اولور
 جاذبت الثوب وسافرث واهمالی واحده محمول اولان کلمات کبی ولکن
 بعید در زیرای تاج المصادره (کلور الضر والمضرة والضرار
 کردند کردن والمضارة والضرار یکدیگر خلاف کردن پس کلام
 جامع نبوی بی تأکید حل ایتک بعید در (ویونده کندی نفسنه اولان
 ضرر دخی داخل وشرعه اولان اضرار خارجدر یعنی کندی نفسکزه
 وغیره ادخال ضرر ایتکوز مکرادن شرعه اوله حدود وحقوبات کییکه
 فی الحقیقه ضرر دکل بلکه عالمه انفسا و آقا فایده محض وفایده کلیه در
 (وبوحديثك ذامری انواع ضرری بالکلیه تحریمدر مکر که دلیل ایله
 مستثنی اوله زیرانکره سیاق نفیده واقع اولمشدر ومضارده اصل اولان
 تحریم ومنافعه اباحتدر وفقهده کلور که (لا یقتل الحيوان الا لجلب
 المنفعة اولدفع المضرة) مثلاً دودالقر که اییک قور دی دید کلریدر
 قتلی مشروعدر زیرا قتل اولند بجه نسیمندن انتفاع اولتماز و حیوانات
 وطیوراً کوله ذبح اولنور زیرا الحی ایله انتفاع ایتک اکامنوطدر وزنبور
 عسل قتل اولنور اکر بلا قتل اخذ عسل ممکن دکل ایسه والا مکر وهدر
 وکلب عقور و حیوانات وطیور مفترسه وجارحه قتل اولنور زیرا ضرر
 یینی وارد در حتی بعضیلرینک قتلی مؤکد رحیمه وعقرب وفاره

وامشالی کی زیر (کل مضر یقتل) خواستجه بر پرده که انسان مکرم
 دفع ضرر ایچون قتل اولنق جائز اوله سائرل بطریق الاولی در
 و دیمشالردر که بر کیمسه جانه ضرر و پرر وجهله رفع بنالبلسه
 منع اولنور نظرایله که مناره حادثه دن منع اولنور اطرافنده اولان
 بیوته اشرفانی اولیجق مع هذا اذان و صلاۃ شعار دیندند و پس بیوت
 غیره اطلاع سبب و یا فوائد جاره مانع اولان رفع بنسادن بطریق
 الاوجب منع اولنور (وفوائد دید کلری ضوء کیکه حوائج اصلیه دن
 و شمس و ریج کیکه حوائج زائده دندر و لکن حوائج اصلیه حکمنده در
 زیر ریج نفس رخانیدر که قوت حیات انکله در و شمسک حرارتیه
 ضوء کی انتفاع اولنور خصوصاً که ایام ششاده فقرایه لباس کیدر
 و بعض فوائد دخی وارد که اکامو طدر ثلاثیاب مقصوله بی تخفیف
 و امشالی کی الحاصل حق جازی من کل الوجوه محافظه لازمدر زیر
 موافق قیامتدن بره وقف عظیم دخی اندن سؤال ایچون معیندر
 و یوم قیامتده شر الناس خلق انک ضرر و شرندن حذر
 ایتد کلری کیمسه در والله حافظ العباد من شر و راهالی البلاد
 * الثالث والثشون *

* لویعطی الناس * صیغه مجهول و مفعول ثانیسی جزاء قرینه سببه
 محذوفدر تقدیری لویعطی الناس اموال الناس و دماء هم دیمکدر
 * بدعواهم * دعوی دعادند و طلب معناسنه شرعده شول قوله
 دیرل که انکله غیر اوز زنده اولان حقل اثباتی طلب اولنور یعنی اگر
 خلقه دعوی مجرده و لزوم حقله اخبار لایله مدعی علیه اتی تصدیق
 و اعتراف ایتمدن و مدعینک پنه سی اولمدن اموال و دماء و دیات اعطای
 اولنسمه ایدی * لادعی رجال اموال قوم و دملهم * رجاله
 تکیر تکثیر ایچوند که رجال کلشرون دیمکدر و تکیم قرأند
 کلور (فقد کذب رسول من قبلک) ایذ و عدد کثیر و قومک تنوینی
 دخی بویه در زیر امدعینک کثرتی مدعی علیهک کثرتی مستلزمدر
 قوم اصلنده رجالدر که رجل انساندن ذکوردر و لکن نساء حکمنده

اناره تا بعلردر پس لادعی رجال ونساء دیمک اولور ودماء دمک جمیدر
 قان معناسنه که عجم خون دبر بوراده قصاصه و دینه شاملدر دمای
 تأخیر ایلدی زیرا خصوصت اموال اکثردر و خصوصات دماءدن دخی
 غرض غالب مالدر خصوصاً که مدعی فقیر اوله و ادعاء مالندن ادعاء
 نفسه ترقی واردر زیرا خطر نفس خطر مالک فوقنده ودماء امر هائل
 اولدیفنه دخی تنبیهدن خالی دکلدر فاعرف یعنی از باب خصوصتدن
 چوق ذکور واثاث چوق قومک مالترینی و دملترینی طلب ایدر لردی
 و بین الناس عداوت عظیمه به باعث اولدیفندن ماعدا حرج و زحمت
 ظهور ایدردی بعدذا لو کله سی معنای شرطی متضمن اولمغله ثانیکه
 ادعادر اوله لازم اولدیکه اعطاءدر و ملزومک انتفاسندن لازمک
 انتفاسی لازم کلدی تنکیم دیرر لو حرف یتقضى فی الماضي امتناع مایلیه
 واستلزامه لتالیه و بعض مواضعده شرطک جزایی استلزامی بعیده
 و بلکه استلزام نقیضنده اولمغله جزا جمیع ازمنده لازم اولمغله دلالت
 ایچون استعمال اولنور تنکیم حدیثده **ککور** (نعم العبد صهیبه
 لولم یخف الله لم یعصه) یعنی بوراد، عدم خوف عدم عصیان
 مستلزم دکلدر بلکه مستلزم اولان خوفدر پس دیمکدر که عصیان لازم
 الحصولدر کرک اوراده خوف اولسون و کرک اولسون زیرا بالقرض خوف
 اولسه دخی صدور عصیان ممنوع کیدر شول جهندنکه حیاء مانع
 عصیاندر صهیبه ایه خوف و حیاءک مجموعی واردر و حقیقی بودر که
 صهیبه ایکی نوع عبادت واردر که بری عبادت ذاتیه و بری عبادت
 امریه در عوام ناسده ایه عبادت امریه واردر فقط عبادت ذاتیه
 اشیاک و ملائکه تک و اهل جنتک عبادتیدر که تکلیفه منوط دکلدر بلکه
 فطرت اصلیه تک مقتضاسی اولان عبودیتدر پس صهیبه حقنه
 ذنب اطلاق اولنور نسنه یوقدر زیرا حقه انقیاددن غیری کاری یوقدر
 کرک امر تکلیفی اولسون و کرک اولسون گویا تکلیف انک عبادت
 ذاتیه سنی تقویت ایچوندر بوسیدن مأمور اولسه دخی سلامت فطرت
 ای عصیانندن منع ایدر زیرا ملک مشربنده در که فشار عه طریقه

و نفسا به سی یوقدرو بود شریده اولان کیمسه جنت وجهنم فینده اولر
یعنی خوف ورجادن منقطعدر وکذلک مباحده تصر فی دخی یوقدر
بلکه جمیع کاری شرعیدر فاعرف یا کامل الذات والصفة فانه من لباب
العلم والمعرفة * لکن البینه علی المدعی * لکن تشدید وتحقیقه حرف
استدرا کدرکه بعدالذی انکله اثبات اولنور بوراده فی بحسب المعنی در
زیرا تقدیری لایعطی الناس بدعواهم المجردة لکن بالبینه وهی علی المدعی
ویننه بیاندرکه کشف معناسنه در نقطله اولسون غیرى وجهله
اولسون پس یننه دلالت واضحه در کک عقایده وکک محسوسه یعنی
انکله دعوی ثابت اولان نسنه در افاده بیان اعتباریله واکاجت دخی
ذیلر زیرا خصمنه انکله غالب اولور و یوایی معنی اورز یننه شاهدک
شهادت لربنه یننه و حجت دینلدى ومدعی شول کیمسه درکه قولی
ظاهره مخالف اوله و جانب مدعی ضعیف اولغله حجت قویه تکلیف
اولندى زیرا امر خفی ذکر ایدر یننه ایسه بمیندن اقوادر بوجهتندن
اول امر دن دفعا للفساد اقامت یننه لازم کلدی و جانب مدعی
علیه قوی اولغله زیرا امر ظاهر ذکر ایدر حجت ضعیفه ایله قناعت
اولندى * والیمین علی من انکر * یمین اچیلنده جارحه معناسنه درکه
انسانک صاع الیدر حلفه یمین دیدکری بددن استعاره طریقه در زیر
مخالف و معاهد اولنر عند الحلف والعهد بری برل ینک یمین اخذ
ایدلر وعهد وعقدى انکله توثیق ایلرل انکار ضد العرفاند رز زیرا
مقروف اولان نسنه منکر ومجهول اولماز پس انکار صفت قلبدر
وگاه اولورکه انکار باللسانده دخی استعمال وانور یعنی برتسنه نک
صورتی قلبده حاصل ایکن انکار لسانله کاذب اولور قال الله تعالی
(یقرءون نعمه الله ثم ینکرونها) ومنکر شول نسنه درکه عنقول صحیح
انک قبیلله حکم ایده ویا استقباحتده عقول توفیق ایدوب شهر ایت
حاکم اوله یعنی یمین وحلف وقسم بالله انکار دعوی ایکن کیمسه
اورز یننه در اگر مدعی نک یننه سی یوقبسه وانام شافعی شاهد واحد
و یمینله قضای مجوز ایا استدرا کک مدعی ایله مدعی طالبه ارا نشلده

معرفت و مداینه اولسون و كرك اولسون و امام مالك ديمشدر كه عيّن
 توجه اينلر مادامكه اراده يعنى مدعى ايله كندى اراسنده مخلصه
 اوليه ايكي و يا برشاهدك شهادتيله زيرا بوييله اولسه سلفها عقلا
 اوزرينه غالب اولورلر وقت واحديه دعاوى مختلفه ده مرارا تخليف
 سبيله بونده ايسه ابتذال واردر جواب بودركه نهى مقابله سنده رايه
 اعتبار اولتماز پس حديث عمومى ايله انك اوزرينه حجتدر و ائمه
 ثلثه ذاهب اولمشدر در كه قسامنده عيّن جانب مدعى به دوشرسا
 دعاوى كې دكلدر خلافا لايى حنيفه پس زوجين قبل الدخول اسلامه
 كلسه ل و معا مسلم اولدق ديسه ل نكاحلى ابقا اولور و اگر زوج
 بترتيب اوزرينه مسلم اولدق ديسه زيرا مقارنت نادر واقع اولور
 بو صورته زوج مدعى اولوب عيّن ايله مصدق اولور ديمشدر در كه طلب
 خصم اولدقده تخليف اولتماز و تخليف اگر قسم بالله ايسه قاض برك
 نيتى و يا اعتقادي اعتبار اولوب توريه و تأويل مفيد اولز و عيّن
 عمومى ائمه ائم اولور و اگر برامير و بار قاضى تخليف بغير الله ايسه
 نكاح و طلاق و عتق كې و يا خود خصمى بو وجهله تخليف ايسه
 و يا كندى اختياريله اولوجهله قسم ايسه حالق نيتى اعتبار اولوب
 توريه و تأويل نافع اولور مثلاً حلف بالعتق بودركه عتق حلف
 اوزرينه جزاء ايله عتق برشيده تعليق ايله ان دخلت الدار فلو كى حر
 ديمك كې و طلاق و امثله عيّن دخي بوييله در كه اك حلف بغير الله ديرلر
 الحاصل قاضى و امير طلاقه و عتقه و امثاله استخلاف ايسه حالق
 نيتى معتبر در مستحلفك دكل زيرا قاضى و اميرك طلاقه و امثاله عيّن
 الزام ائمك مشروع دكلدر بلكه مشروع اولان حلف بالله اوزرينه
 حلالدر و تخليف حقوق الله ده و حقوق آدميين ده و محمل شمشه
 جاريدر مى ويدر كه داود عليه السلام ايامنده وسط بيت مقدسه
 اولان صخره اوزرينه سعادتن بر سلسله آويخته قلنس ايديكه ناس
 اوزاده تهاكم ايدر لرى شوييله كه هر كيم اول زنجير برمد دست ايدوب
 واصل اولور سه ديواسنده صادق والا كاذب اولوردى تا كه ارالنده

بر خدیعه ظهور ایلدی و اول خدیعه بوایدیکه بر دفعه بر کیمسه آخره
 بر جوهر ابداع ایش ایدی اول دخی اول جوهری بر محوف عصا ایچنه
 قوبوب اخفا ایلدی و صاحب و دیعه اول اماتی اندن طلب ایدیک
 انکار ایدوب اول زنجیر معلق یاننه واروب تحاکم صد دنده اولدقلرنده
 ابتدا مدعی اکر بود عواده صادق ایسم زنجیر بکا قریب اولسون
 دیوب اول زنجیری مس ایتدی بعده مدعی علیه دخی بر طرافت ایله
 عصایی مدعی یکنه و یروب آل و طوت شو عصایی دیو تسلیم ایدوب
 اولدخی یارب اکر جوهری صاحبنه دفع ایتدو کیمده صادق ایسم
 زنجیری بندخی مس ایده بم دیو مدید ایدیک اولدخی مس ایتدکده خلق
 اورده تشویشه دوشوب نه عجب سلسله ظالم و مظلوم اراستی تسویه
 ایتدی دیوچک شوم خدیعه سببیلله اول سلسله سمایه مرتفعه اولوب
 حضرت داوده وحی اولدیکه من بعدین الناس یننه و بین ایله حکم ایلنه
 انکیچون بعض علماء دیدلرکه (و آیتناه الحکمة و فصل الخطاب) آیتنده
 فصل خطابله مراد البینه علی المدعی و البین علی من انکر مضمونیدر
 و بومعنی شریعت محمدیه ده مقرر اولوب الی الان باقیدر بعدذا حدیث
 شریفک عب-ارتی بلا بینه دعوی مال و دماء دن تحذیر و اشارتی
 بلا برهان دعوی حال و مقامدن تغیرد زرا بوا امر خطیر لاف و کزافله
 اولماز بلکه صدق دعویه برهان کر کدر و شطح دیدلکری دعوادندر
 زرا رعونت نفس و بقیة طبعدن ناشیدر و شطح شول کله در که فائلنک
 عندالله رتبه سنه دلالت ایلنه و انکله خلاق اوزرینه اقتضای ایده
 بوايه فی الحقیقه حق اوزرینه اقتضاید زرا محقق اولانه هر شیده
 مشهود اولان حقدور و دعوی ربوبیت دخی حدنی جهلمدندر زرا
 انسانک حدی عبودیتدرا انکیچون دیمشلدر که (رحم الله امره اعر فقدره
 ولم یعدطوره) بوجهتدن سر ربوبیت عبودیتده مستور اولوب بحکم
 الوقت عبودیتنه اشتغال لازمدر بوحسه خادم اولان دعوی محذوبیت
 ایتک قلب حقیقتدر و لکن بومقامک اهلی اقل قلبلدر زرا جمله
 براز خدن خلاصه محتاجدر انکیچون کل دعوادن خاموش و اهل

برازخ طویل اللسان اولور وشولکه دیمشردر من عرف الله طال لسانه
 بوندن مراد معارف الهیه بی بسط یو خسه دعوی دکل و دیمشردر که
 محبت امتحان اولنه کلمشدر زیر دعوادن خالی دکلدر که سبیل و ش
 خروشی و نشیب و فرازده صیت و صداسی وار در محبوب ایسه بویله
 دکلدر بلکه خالص مخلصدر که انده امتحانه صالح اثر قالمشدر وشولکه
 مشاق دنیا در حکم بشریتدر والا اکاملاک حیاتلری حیات طیبیه و عبشاری
 عبس صافیدر فاعلم ذلك و اعمل حتی تكون من اهل القدر المعلى باذن الله
 المولى ومن ذم بدعواه مع كونه من اهل ذوق الحال فالحال من بدعی
 ولبس عنده ادنی شیء من الاحوال ولا شك ان مثل هذا ممكور بل مسجور

* الرابع والثلاثون *

* من رأى منكم منكرا * مراد رؤیت بصریه اولور سه رؤیتی تعلق
 ایتیموب بلکه علمی لاحق اولدینی دخی اکا قیاس اولور زیر مقصود
 مقصوده منکری دفعدر پس رؤیت و علم ارا سنده فرق اولماز و شراح
 جامع صغیر رؤیت قلبیه به یعنی معنای علمه محل ایتشدر پس عین
 علمدن اعم اولور بمن تبصیه در که بو حکم فرض کنسایه اولغه رمزدر
 قال الله تعالى (ولكن منكم امة يدعون الى الخير ويأمرون بالمعروف
 وينهون عن المنكر) و خطاب جمع مکلف اولان مسلماره در کړك صحابه
 و کړك غیرى تنکیم قرآنده کلور (کنتم خیر امة اخرجت للناس تأمرون
 بالمعروف و تنهون عن المنکر) و منکر شرعک تقبیح و تحریم اینده کبدر
 یعنی شول قول و فعل که انده رضاء الله اولیه منکر در که ضدی معروفدر
 و بعضیلر دیدیلر که مکروه و ترک فرض و ترک سنت مؤکده بونده
 داخلدر تنکیم ترک جماعت و صلاة جمعه و ختان و امثال اوزرینه
 اتفاق ایتسدر لمقاطه اولنور * فلیغـ بـره بیده * تغیر برسنه بی
 حالندن و صورتندن دوندن مکدر تنکیم حدیثده کلور (کره تغیر الشبب
 ای تنقه) بوراده امر ایجاب ایچوندن و وجوب شرعه در یو خسه
 عقلده دکلدر خلافا للمعتزله اگر چه بعض امور عقلا دخی مستقیدر
 (و علمادیمشدر در که امر بالمعروف مأمور به تابعدر اگر واجب ایسه

امر دخی واجتدر علی الکفایه واکر ندب ایسه ند بدر وکذلک منکر
 منکر وهدن منع مستحب و سکوت منکر وهدر و منکر محظور دن منع
 واجتدر اگر قادر ایسه پس قدرت واریکن سکوت ایتمک محظور در
 زیرا مفسده یه وقوعه وسیله در تنکیم غرق و حرق و امثالندن تخلیص
 ایچون مصلی اولورسه دخی نقض لازم در الحاصل واجب اولان
 یدایله تغییر در اگر یدایله اولان اموردن ایسه کسر اوئی خبر و اراقه
 و کسر معارف کبی پس بو تغییر عزیمت مقوله سندن در که ذی قدرته
 تر کنه رخصت یوقدر و ما بعدی دخی حالته کوره بویه در
 (وفقهاده یشلردر که یدایله اولان امر و نهی امر و ولایه و لسانه علمایه
 و قلبیه عوامه موکولدر بو معضادن هر کس کندی حالته کوره کارده
 کر کدر کرک مأور و منهی قبول ایسون و کرک رد ایسون قال الله تعالی
 (و ما علی الرسول الا البلاغ) و بعضیلر دیدیلر که اقویادن او اب
 نهی او زربنه مفسده ترتب ایتمه چکن بلورسه امر احکمنده اولور
 هر شهرده وجوه القوم کبی * فان لم یستطع * پس اگر یدایله ازاله یه
 قادر اولمازسه اول منکرک فاعلی اندن اقوی و یا اراقویه مستند اولوق
 حسیله تنکیم زمانه ده بومعنی معروفدر * فیلسانه * پس انی لسان
 یعنی قولله تغییر ایسون والا عاصی اولور و اگر بلا قدره ترک ایتمسه
 و یا مفسده مصلحندن اکرا و اوسه بناء علی هذا انکار قلبیه اکثر فیایلسه
 محض ایمانندن معدود اولور زیرا مؤمن اثاره فتنه دن منهیدر انکیچون
 خروج علی السلطان جائز دکلدر زیرا مفاسد کثیره سی واردر
 * فان لم یستطع * پس اگر قولله دخی منعه قادر اولمازسه امرادن
 و علمادن اولغله و بلکه بواعضارده علمادخی خوف شر ظلمه دن
 دکه بر نهی لسانلرینه کتوره مزل زیرا یافتل و پانقی بلد و یا حبس
 و اهانت اولنورلر * فیقلبه * پس قلبی ایله کراحت و نکار ایسون
 زیرا بوراده قلبیه تغییر تصور اولتماز بوجهندن علفتها تنبا و ماء باردا
 قیلندن اولور و جائز در که همت قلبیه و تضرعه دیمک اوله زیرا
 دیمش لردر که (همه الرجال تهد الجبال) و محتمل در که قلبیه تغییر ایتمک

حکمی اوله فافهم جدا (بوراده بدایله تغییریری تقدیم ایلدی زیرا منعه
 اقوادر والامن جهه العمل منع بالقول مقدمدر که تحصیل مطلوبه
 افریدر انکیچون تقدیر قول لین ایلله منع ایتسه اوقدر احسن اولور قال الله
 تعالی (فقولاله قولالینا) بعده تغییر بالیدر حتی امام غزالی دیمشدر که
 حسب که حق الله دن اوتوری منکردن منعدر ممنوع اولان کیمسه بی
 مقارفة منکردن صیانتدن اوتوری بیش درجه در (بری تعریفدر که
 ارتکاب ایده جکی نسته نک حرمت ویا کراهتی وسوء عاقبتی اعلامدر
 زیرا جا نردر که حل و حرمتدن بی خبر اوله (وبعدہ قول لطیفله
 وعظدر شکیم ولد والد نه رفقه وعظ ایده واکر غضب ایدرسه
 سکوت ایلله وعبدله سید وزوجہ ایله زوج وتبذ ایلله استاذ
 ورعبت ایلله سلطان دخی بویله در (وبعدہ سب وتعنفدر که باجاهل
 یا احق الله تعالی خوف ایتمز مبسن ویا بونک امثالی سوز دیمکدر
 یو خسه خش کلام دکل (وبعدہ قهرله بطریق المباشره منعدر
 کسر ملاهی ورافقه خروسرندن ثوب حریری اختطاف ومقصوبی
 یدندن اخذ وصاحبنه تسلیم ایتک کی (وبعدہ ضربله ویا ضربه
 مباشرت ایلله تخویفدر وشول کیمسه که غیبت وقذف مبتلادر انک
 لسانی سلب ایتک ممکن اولدیغندن ضربله اختیار سکوت اوزرینه
 حل اولنور وقرأنده کلور (فقاتلوا الی نبی) یعنی بوندن اخذ
 اولنور که بعض مواضعده تغییر منکر ایچون قتل دخی مشر وعدر
 * وذلك * یعنی قلبه انکار وکراهت ایتک * اضعف الایمان * ثمرات
 ایمانک اضعفدر نفس ایمانک دکل کما ذهب الیه الشافعی زیرا
 عند الخفیه ایمان زیاده ونقصان قبول ایتمز الحاصل شدت وضعف
 قبول ایدن ثمرات ایماندر زیرا ایمانندن قلبه متعلق اولان تصدیقدر
 یو خسه منکری انکار دکلدر بلکه انکار ثمرات ایماندر (سؤال
 اولنورسه که اگر مقصود ثمره ایمان اولسه انتفاء انکارله نفس ایمانندن
 خارج اولماق لازم کلور مع هذا بعض روایتده کلور که (ولیس وراء
 ذلك من الایمان حبه خردل) جواب بودر که مراد ثمرات قویه

وضعیفه متنی اولسه ایمان معدوم کی اولور دیمکدر (سؤال اولور سه که
 بو حدیث شریف (علیکم انفسکم لایضرکم من ضل اذا هنتیم) نضنه
 معارضدر (جواب بودر که معنای آیت کشتی مکلف اولدیغی نسنه
 بی اشدلده غیرک تقصیری اکاضرر ویرمز دیمکدر خد مات مکلفه نک
 بری دخی امر معروف ونهی عن المنکر در پس امر و نهیک عهده شدن
 بیرون اولدقدنصره مخاطبده امثال بولنسه لایسدر نیکیم قرآنده
 کلور (ولایزر وازرة ووزراخری) و دیمکدر که محل اجتهاد ده اولان
 ماده ده حسب اولماز بوجهندن برنسنه نک منکر اولدیغی بلااجتهاد
 معلوم اولق لایسدر بناء علی هذاحنفی شافعی اوزرینه اکل ضب وضع
 و متروک التسمیه ده انکارایده من و کذلک شافعی دخی حنفی بی مسکر
 اولیاک تبیددن نعم ایلیه من (واقوی اولان اول کندی) عظم نفسک ثم عظم
 الناس (مفهومی ایله عامل اولوب بعده غیری نهی ایتمک کرک تا که) اتأمر
 الناس بالبر و تنهون انفسکم (تحتنده داخل اولیه اگر چه ترک واجب
 ایله اوزرندن واجب آخر ساقط اولماز ونهی منکرک شرائطی وارد
 بری بودر که منهی عنه هنوز واقع اولماش اوله زیرا واقع اولان
 نسنه دن نهی اولماز بلکه وقوی اوزرینه ذم اولنور (وبری دخی
 بودر که اول منکرک اشلبه چکنه ظن غالبی اوله مثلاً شارب الخمری
 شربه منهی کوره آلت شربی اعدادله والا مجرد یاننده کوزه خمر
 اولق موجب حد اولدیغی کی موجب نهی دخی اولماز زیرا انک یاننده
 آلت زنی دخی وارد (وبری دخی ظن غالبی اوله که اگر نهی ایدرسه
 مضرت لاحق اولیه زیرا عند الاکراه خوفدن ناشی تلفظ کلمه کفر
 جائز اولیجی ضرورتله ترک انکار معصیت دخی جائز اولور بطریق
 الاولى اگر چه قتلنه جرایدن ایشی اشلسه مأجوز اولور کما قال تعالی
 (ومن الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضاة الله) و بورادن اخذ
 اولنور که افیون و خمر و امثالنه مبتلی اولان کپسه خوف هلاکدن اوتوری
 تأیب اولماقی لازم کلز بلکه بر مدت اکل و شرب ایله طبعی تعدیل
 ایلیه و بالفرض هلاکه مؤدی اولسه دخی شهادت مرتبه سن بو اور

و دخی ظن غالی اوله که منهی اولان کیمسه بطریق التفت منکراتی
 زیاده ائتمیه زیرا بعض معاند وارد که سکار غما ایشلرم دیو مصر و بلکه
 اولکیدن دخی مزا اولور (و بری دخی نهی مؤثر اولوب عبت اولمیه جفته
 ظن غالی اوله قال الله تعالی (فذكر ان نفع الذکری) و احیاء العلوم ده
 کلور که بدعتده حسب سائر منکراتده حسب درن اتم در زیر اعتقاده
 دا در در که اساس الاعمال در و بدعتدن مراد فریق ضالیه حالیدر که
 سنت و جماعتدن خارجدر و یمش ایکی فرقه دیدکاری اهل بدعتدر
 اگر چه بواسطه فروع کثیره سی وارد و صوفیه محققینه
 اهل بدعت دین ایمانه کفر اعتقاد یمش کی اولوب کافر اولور زیرا اگر چه
 متصوفه دخی اون ایکی فرقه در و لکن اون بری اهل بدعت و بری
 اهل سنتدر پس ظاهرا و باطنا اهل سنته اطالایدن کیمسه مبتدع
 و ضال و بلکه کافر در و مشهور در که دیرل سوزکی ییلده سویله پس سکا
 دخی واجیدر که قول و فعلده حقندن باطله عدول ائتمیه سن و الا اهل
 بطلانله محشور اولور سن و العیاذ بالله تعالی من المعجب و الغرور
 و عدا الاخیار من اهل الشرور (و دیمش در در که منکرده سرائله جهارک
 فرقی وارد در که چهارده جمیع ناسه نخوستی ساریه اولوب عقوبتیه
 مستحق اولور تنکیم جدیدده کلور (کل امتی معافی الا المجاهرین) یعنی
 اظهار معاصی ایدنلر دارینده عقوبتیه دن سلامت و عافیت بولمازل
 و حکم جوارله سوء اثرلی غیره دخی ساری اولور پس کر چه فاسق
 مستورک حالتدن تجسس اولماز و لکن فاسق معانک فسقندن نهی
 ایتک واجیدر تا که ناس ایتک شمرندن سالم اولر (بعده ذا حدیث
 مذکورده اوچ نسنه ذکر اولدیکه بری ید و بری لسان و بری قلبدر
 زیرا یدک مقبوضی سیف یوسنان و لسانک مأخوذی حجت و برهان
 و قلبک شانی اعتراف و اذعاندر پس کر کدر که ید ایلله مظاهر
 قهر و غضب الهی اولان کک ناس و بیوت خیر و مجتمع فسق
 و فجور هدم و تخریب اولنسه و لسانله حجت و برهان ابراز اولنوت
 خلقک ظنون و شکوکی رفع و ذکر کثیرله او هام و خبیالات باطله

ازاله اولنه وقلب ایله دخی وحدت وجود اعتقاد اولنوب ~~کتردن~~
 ناشی توهم تعدد که شرک خفیدر ساعد عقد دن بعد قلنه والا
 ظاهر شعائر الله وحرمان الله اولان اموزی عیدم مراعاتله خراب
 اوله یغنی کبی باطن دخی آرایش افکار وتعلقات فانیه ایله بر باد
 اولوب کعبه کنیسه به ویت معمور خراباته منقلب اولمغه آفاق
 وانفس دخی صورت مجرده ده قالور وکویا برامر موهوم اولور
 الخامس والثلاثون

* لاتحاسدوا * اصلنده لاتحاسدوا در که احدی التائین حذف
 اولنمیشدر یعنی بری بریکوزه حسد اتمکوز حسد غیرک نعمتی یدندن
 ذائل اولدوغنی استمکدر کنیدنیه حاصل اولمزسه ده ویاخود اندن
 ذائل وکنیدنیه واصل اولدوغنی تمیدر اولکی اخبت وصاحبی
 شیطانین الویدر وحسد عقلا وشرعا وحقیقه مذمومدر بلکه
 حاسد حقیقه کافر در زیر معارض الوهیت ویکابر بویتدر
 وحیدیه کلور (الحسد یا کل الحسنات کما تأکل النار الحطب) سؤال
 اولنورسه که سیئات محو حسنات اتمز مکرکه کفر اوله بلکه حسنات
 سیئاتی اذهاب ایدر بس نوجهله سیئات حسنتی اکل وابطال ایدر که
 یومنی بعض مبتدعه مذهبیدر یو خسه مذهب اهل سنت د کل
 جواب بودر که حسد حاسدی محسود حقنده بعض اقوال وافعاله
 حل ایدر که ثواب حسنتی محسوده انتقالی موجب اولور غیبت وشم
 واتلاف مال محسود وسعی فی سفک دمه وامثالی کی که بونلر مظالمدر
 وآخرنده مظالم ایچون اقتصاص واردر وگاه اولور که حسد غبطه
 معناسنه اخذ اولنور صورت حسدده اولمغه (لا حسد الا فی شین) کبی
 بتکم بالاده مرور اتمشدر غبطه اودر که نعمت غیرک مثانی طلب ایلنه
 ذوالنی دکل ودمشدر که نعمت دینیه ده غبطه واجبه در ایمان کبی
 وغیریده جائزدر امور مباحه کبی وبعض مواده مندوبدر شهادت
 فی سبیل الله والموت فی بلاد رسول الله وتصنیف کتب شرعیه
 وتدریس علوم مرعیه واشتهار بالخیر وامثالی کبی * ولاتناجشوا *

نبش حمله اودر که بر متاعک بهاسن زیاده ایده سن مع هذا شراسته
 رغبتک اولیه و یا خود شراسته نخر بض ایده سن کما قال فی القاموس
 النجش ان یواطیء رجلا اذا اراد یبعا ان یمدحه او ان یرید لافسان
 ان یمیع بیاعه فساومه بها بئن کثیر لینظر الیک ناظر فیقع فیها او ان
 یغیر الناس عن الشیء الی غیره انتهى والترکیب بدل علی اثاره شیء
 کاتارة الصید والنجد عن الشیء کما فی تاج المصنادر وغیره ونجاشیکه
 صاحب الخبشه در فتح نون ونحقیف یا لله در و بعضیلر تشدید دخی
 جائز در دیدیلر و انجسته الحادی زلمان رسول الله ده صلی الله علیه وسلم
 رحادی ایدیکه حسن صوفی ایله دوه لری اهلک ایدر دخی حادی
 تخی ایله دوه لری سوق ایلیدر * ولاتباعضوا * بقصدن در که ضد
 الحیدر یعنی بر فتنه دن نفرت وائی کراهندر بو ایسه عداوتی مستلزم
 دکلدن پس بغض عداوتدن اعددر یعنی بری بریکوزه بغض و عداوت
 اتمکوز مقصود اسباب بغض و عداوته اشتغالدن منع و نهیدن زیر
 عداوت و محبت اختیاری دکلدن و اعداء الله اولنله بغض و عداوت
 واجبدر که اکا بغض لله دیرلر حب فی الله کییکه احبساء الله اولنله
 میل و محبتدر که یو دخی واجبدر زیر اولیایه معادات حقنمه و عید
 واردر تشکیم حدیث قدسیده کلور (من عاد لی ولیا فقد آذنته بالحرب)
 بوراده ولیدن مراد ولی عرفیدر که فانی فی الله و باقی بالله در یعنی
 هر کیم بنم بر ولی خاصمه معادات ایدر سه اکا اعلام ایلدمکه بن انکله
 محارب ایدرم یعنی معامله محارب به کبی معامله ایلر مکه قهر و غضبی
 اوزر بنه حواله ایلر یوب آخر مقهور و ز یوغ اولور زیر مخلوق خالق
 مقابله دن عاجزدر داشته بو معنایه ایماء ایچون ولاتباعضوا دیدی
 زیر بغض اولنله اولنله اراستده خواصدن کیمسه بو لور سه باغضک
 هلاکی مقرر اولور ایددی بغضی عن اصل عوام و خواصدن رفع
 اتمک کرکدر عوام و خواصه مطلقا ایمانلرندن اونوری اثبات محبت
 لازم اولدنیفی کبی بو مضلدن دیدیلر که سید هبیه طاب اولان جلله
 مرتعانه دله افشائن اولمق کرکدر زیر همدادی اتمک مباحثه در

هر کورد و کی خضر یسل دید کوری بودر * ولادت ابرو * تدابر ایکی
 کشی بری برلینه آرقه لرن و برک دبرلن یعنی آردلن دو نمکدر که
 مواجهه نک مقابلیدر بوا یسه اعراض اقتضا ایدر انکیچون تدابر
 تقاطع معناسنه استمهال اواندی و تدبیر دید کوری دخی دپردندر یعنی
 برنسته نک دبرینه و عاقبتنه وضو کنه نظردر پس معنی دیمک اولور که
 بری بریکوز دن تقاطع ایتکوز یعنی وصل معامله سنی قطعه تبدیل
 ایتکوز زیر امودت فی القربی لازمدر مؤمنلرک حسب جهشتدن
 بری برلینه قرابت قریبه لری واردر بلکه نسب یوزندن دخی بر پدرک
 فرزندیلر بدر و رحم رحاندن مأخوذ در جمع اشیا نک ایسه تجلیات
 حسبیه حقه ارتباطی واردر انکیچون قطع رحم ایتک انقطاع عمر و محق
 برکاته سبیدر فاعرف جدا فانک علی مواجهه جمع الاسماء قطعا قالی این
 تذهب معرضا عن الله فصل وصل لربک فاذا انت عند من تهواه
 و دیمش لردر که ولتا بغضوا یعنی اهواء و مذاهیبه اختلاف اوزرینه
 اولما کز زرا دنیاده بدعت و طریق مستقیمدن ضلال بغض ایجاب
 ایلر و تدابر ایتکوز یعنی بری بریکوزی غیبت ایتکوز زرا بر کیمسه بی
 غیبت آردنجه اولور یوخسه یوزینه اولماز بعضیلر بومعنا بی اولکیدن
 اولادر دیدیلر زرا تقاطع تباعضده مندرج واندن مفهومدر وینه
 دیدیلر که تباعض تدابری مستلزم اولماز زرا کاه اولور که ایکی متعادی
 توافق ایدرلر و بری برلندن مفارقت ایتکوز و تدابر دخی تباعضی مستلزم
 دکلدر زرا کاه اولور که ایکی متدابر بری برلینه لمصلحه محبت ایدرلر
 جواب بودر که مقصود شارع امر باطن اولان حال قلبی اصلا حدر
 یوخسه امر ظاهر اولان حال قالی دکل و بعضیلر دیدیلر که بری برلر یکوزی
 استقبال ایدوب تولیه و جوه ایتکوز بلکه استقبال ایدوب بسط وجوه
 ایدیکوز و روبرو اولوکن بومعنی دخی کرچه عبوست ظاهره و خشوندن
 فیهیدر فاما مقصود ظاهر دن باطنه ارشاد در (بعدذا اوج کوندن
 زیاده هجران مسلم جائز دکلدر مکرر که غرض دین ایچون اوله ترک صحبت
 فاسق کپی پس توبه سی ظهور ایتدیکه زجراله الی آخر العمر ترک اولور

سائر تشديدات شرکي و بدعت اقوامی اسباب هجرتند و واجباً ده
 کار و که واعظ مبتدعک منعی واجبدر و مجلسنه حضور دخی جائز دگلدر
 مکرکه اظهارود قصد ایله اکر قادرایسه والا استماع بدعت جائز دگلدر
 قال الله تعالى (فاعرض عنهم حتى يخوضوا في حديث غيره) پس
 بواغراض هجری مستلزم اولدی رجوع بولند بجه * ولا یبغ بعضکم
 علی بیع بعض * صورتی بودر که برکیمه برنسنه بی خیابله اشترا
 ایدوب قبل لزوم البیع آخر کیمه اکا کل بویعی فتح ایله بن سکا
 اندن رخیص و یا اول بهایه اندن دخی اجودتی و یره بمیکدر که
 بوضع حرامدر زیرانده موجب عداوت و بعض اولان ادای مؤمن
 واردراشته بونهی غبن فاحش اولدیغی صورته در والافسخته داعی
 اولقی لا بأسدر زیراکا وجه رخیصه بعهده ضرری دفع وارددر
 و برصورت دخی وارددر که اکا صورة السوم علی السوم دیرلزاول
 صورت بودر که برکیمه آخردن ثمن معین ایله برنسنه اشترا ایدوب
 منعقدین انک اوزرینه تراضی ایندکه فصرکه آخر کیمه کلوب اکا نقص
 بهائله و یا خود ثمنک مثلی ایله دخی اجودتی عرض اید فاما تراضی واقع
 اولسه اکا بیع من بزید دیرلز که لا بأسدر (و شری علی الشری دخی
 بویله در مثلاً زمان خیالده بایعه دیه که بویعی فسخ ایله بن اقی سندن
 دخی آخر بهائله آلورم و سائر بونلرک امالی دخی منهیدر خطبه اوزرینه
 خطبه کی و برمنهی دخی بودر که اهل قرانک شهره سهر بویله
 بیه جلب ایندوکی متاعی شهرل آید و یوب سهر زایدله فروخت
 اینچوندر که عند الشافعی حرام و عند الامام مکر و هدر اکر اول متاعه
 ضرورت وار یسه و اکا احتکار دیرلز که انتظار غلادر * و کونوا عباد الله
 اخوانا * عباد الله نصله حرف ندانک حذفیله در بوصورته اخوانا
 خبرکان اولور تکیم اختصاص و مدح اوزرینه انتصابه دخی بویله در
 و جائزدر که عباد الله خبر و اخوانا خبر بعد خبر اوله یعنی یا عباد الله
 عبودیت و عبودت ایله الله تعالی به منسوب اولدوغن کبی
 اخوتله دخی بری بریکوره منضم و مضاف اولوکر قال الله تعالی

(انما المؤمنون اخوة) بومعنی ایسه نوحاسد و تقاطع و تباه غرض و امثالی
 اخلاق سافله بی منافید و بوندن اخذ اول نور که کافر فی الحقیقه صمد الله
 دکدر ریز عید اوزرینه واجب اولان امثالی امر مولا لله قائم اولمشدر
 پس انک حقه اضافتی اضافت خلق قدر یو خسه اضافت نشر یف دکدر
 و جا بردر که عبادا منون اولوب الله ده لام اختصاص ایچون اوله تنکیم
 (کونوا انصار الله) ده ایکی وجهله قرأت اولمشدر * المسلم اخو المسلم
 * انما المؤمنون آئیندن مستفاد در و بونده تشبیه بلیغ و اورد ارضی
 کاخیه دیمکدر یعنی ایکبشک میاتی دین واحد جمع ایدر لیکی برادرک
 مانی اب واحد جمع ایتدوی کی پس وصفده اتفاق ذانده اتحاد کیدر
 فکیف که اخوت و نسایده دخی اشتراکی مستلزمدر یعنی فرزند آدم
 اولمغه میانلرنده قرابت قریبه یو غبسه دخی ینه علاقه قویه واردر کافر
 ایسه یوله دکدر رز و وصفده اختلاف واردر حتی سنی ایله بدعی اراسنده
 مناکحه صحیح دکدر دیدیلر و امرأه مسئله نک بدنی کافره یه نامحرمدر
 دیوقائل اولدیلر پس اخوت بین المسلمین در یو خسه بین المسلم و الکافر
 دکدر دیدیلر انکیچون مسئله و کافره بری بریه نامحرمدر (بعد از المسلم
 اخو المسلم جمله سی اسینا قدر که استعطا فی مشتملدر تنکیم دیرلر
 (انما هو اخوک و اسنادک و ابوک فاعرفه * لا یظلمه * یعنی اکا ظم ایلک
 لایق دکسدر یو بدخی اسینا قدر که وجه شبه ایماندر زرا حقوق
 اخواندندر که بری برلی اوزرینه دینلرنده و نفسلرنده و ماللرنده ضرر
 ای حال ایتبه لر شول و جهدنکه قطع ارحامدندر یو ایسه اخوت
 اسلامی منافیدر بلکه کافره بله ظلم حرامدر انکیچون دعاء مظلومدن
 مطلقا حذر لازمدر زرا کافر اولسه دخی مستجابدر و حرمت ظلم
 یکریمی دورنجی حدیثده مرور ایتمشدر * ولا یخذله * قح یاوسکون
 خاء مجیه و ضم ذال منقوطه ایله خذلدن فتحله و خذلادن کسرله
 مشقندر ترک نصرت و اعانت مضایسته فارسیده فرو گذاشتن ایله
 تعبیر اولنور یعنی مؤمن مؤء منک نصرت و اعانتی نرکله تهلکه یه
 القا ایتز بعضی احادیثده (ولا یسله و و شمشدر افعال دنکه

همه سلب ایچوندر یعنی سلم وصلنی از اله ایتمز و یا خود اسلام
 خذلانہ دو شور مکدر تشکیم تاج المصادرعه مبصر حذر بو صورتده
 (ولا یخذله معانسه اولور الحاصل مثل دفع ظلمده و امثالده
 استعانت ایتسه اعانت ایلله اگر ترکنده عذر مشرعی بوق ایتسه
 زیرا مواضع ضرورت قواعد شرعین مستندادر * و لایکذبه *
 فتح یا واسکان کافله در و لایضربه و زننده بعضی محدثین دیدلر که
 بولفظه اکثر متونده بوقدر یقال کذب الرجل من باب ضرب ضد
 صدق و کذب الرجل مجهولای اخیر بالکذب پس معنی دیمکدر که
 خلاف واقع امرله اکابر و یرمیه مکر و رت داعیه و یا شرع
 لمصلحه اذن و یرمش اوله (وامام بیعتی دیمشدر که کذب قولله اولدیغی
 کبی قول و نطقک غیر یله دخی اولور پس برسنه دن علی خلاف ماهویه
 اخبار ایلسه صدق متقی اولدیغی کبی مثلاً کذب علیک الحج دیسه دخی
 دخی حج متقی اولدی یعنی وجودی اولدی پس یکیدن وجوده کتور دیمک
 اولدی (و بوراده و لایکذبه بی تشدیدله تکذیبدن اولقه ذاهب اولدیله
 اگر چه معنائک مساعده سی وار در زیر خبر کذب القضا ایتکده افساد
 دین و دنیا اولدیغی کبی حبر صادق تکذیبده دخی سوء ظن و ملا ل
 و انکساره سبیت وارد ر بس سن اکا طوغری سوبلک لازم کلوب
 اولدخی سنی او معناده تکذیب ایتک جائز اولیجی اول وجهله سندخی اکا
 معامله ایتک لازم اولور فاصدق و صدق * و لایبحقره * یا ک قهقی و قافک
 کسر یله ضرب باندن حقردندر خورطو تمق معانسه و قاموسده کلور
 الحقر و الحقارة الذل و الفعل کضرب و کرم و الاذلال کالتحقیر
 و الاحقار و الاستحقار و الفعل کضرب و المحقرات الاصفا تر اتمهی
 ای فیکون الکبائر معظمت (یعنی مسلم مسلک عینی ذکر ایتکله استحقار
 الیز و کذلک فقیر الحال و کثیر العیال و متغیر الاحوال کور سه استحقار
 ایتمز زیرا از دراه و سخریت منهی و حرآمد رشول جهندن که الله تعالی
 بی آدمی نکزیم و تفضیل ایلدی (و بخفره اختیاردن اولق دخی مرویدر
 خاء مجبه و فائده عذر و نقص عهد معانسه و لکن قاضی عیاض دیمشدر که

صواب و معروف اولکبدر تنکیم و لایمختره رواجی اتی تأیید ایدر (بعدذا
احتمار بر سنه نك ذاتی ایچون دکل بلکه صفاتی ایچون در پس کافر
و ظالم و فاسق کفر و ظلم و فسق لری ایچون احتقار اولنور لر قال تعالی
(ومن ین الله غاله من مکرم) چونکه اسلام و طاعت و عهده عدول ایدلر
من کل الوجوه قدر لری مرفوع و معظم اولور تنکیم خالد بن الولید
و عکرمه بن ابی جهل و امثالی اسلام و تقوا لری سبیلله معظم اولدیلر
حتی خالد سیف الله المسلمون دیوملقب اولدی و عکرمه به اذیت اولور
دیو پدیری ابو جهلی سبب و شتمدن اصحاب نبی اولندیلر اشته لاثو ذوا
الاحیاء بسبب الاموات حدیثک و رودنه باعث بودر * التقوی ههنا *
استنباط قدر که صورته تسویه دن صکره معاهده تفاوته اشارتدیر یعنی
محل تقوی قلبدیر که صدر انک ظر فیدر او ایسه مستور نسبه در پس
اهل اسلام کرچه امر ظاهر الیه بر مرتبه در و لکن امر باطن الیه عند الله
تفاوت لری وارد و گاه اولور که عاهت بدن و یا لکن باطن و یا اسواد
جسد و یا همی و عور و عرج و قصر و طول و امثالی الیه معیب اولور فاما
سیرتی جهتدن سالمدن اسلام و اقوادر پس اکا نظر نقصانله نظر ایتیمک
کر کدر و الا خالق تحقیر مؤدی اولور زیرا جمیع کائنات مرتبه خفیه
اکامه ضا قدر قال الله تعالی (ان اکرمکم عند الله اتقاکم) و قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم (ان الله لا ینظر الی صورکم و اعمالکم بل الی قلوبکم
و نیاتکم) یعنی اگر قلوب و نیاتکمز خالصه و صادقه ایسه منظور حق
اولور سکر و الا فلا * و یشیر الی صدره * قائلی راوی حدیث اولان
ابوهریره در یشیر نك فاعلی رسول الله در صلی الله علیه وسلم مقتضای
ظاهر ماضی ایکن مضارع عه عدول ایتیمک اول حاله نظر اهل کماله
استحضار ایچوندر که اکا حکایه حال دیرلر و حکایه حال ماضیه اودر که
زمان ماضی ده اولان نسبه زمان حالده فرض اولنوب ایدن حاله دلالت
ایلمین لفظ مضارع الیه تعبیر اولنه و اشارت کفله و یا عین و یا حاجب الیه
اولانه دیرلر و او حالده در * ثلث مرات * بعضی نه پنجه مرات واقع
اولشدن مرات کسر له مره نك جمیع مرات کی فتح له مره فعله مواحد در

تازه و کره و دفعه دخی بویله در (ثالث التقوی ههنا به متعلقدر یشیر
 الی صدریه دکل تنکیم بعضیلر زعم ابتدیلر زرا بوضو رتده ایم - آمدن
 خالی د کلدر (یعنی فراد بودر که جناب نبوت علیه الصلاة والسلام
 التقوی ههنا کلامنی تقوا نك شأنه اهتمام و یساننه اعتنادن او توری
 اوج کره تا کید و تکرار ایلوب هر کره سنده بد مبار که لایله صدر لره
 اشارت دکل تنکیم شمائل نبویه ده کلور کان اذا تکلم تکلم نانا (و بعض
 ادعیه که اوج کره قراءت ایله تقید اولمشدر بری حس و بری عقل
 و بری خیال مرتبه سنه اشارتدن او توری در زیر وجود انسان بو اوج
 مرتبه بی جامع و هر بری بر توجه محتاجدر * بحسب امری من الشر
 ان یحقر اخاه المسلم * (حسب سین مهمله نك سکو نیله کافی معنادر که
 مقدم خبر در اولنده بازنده در که غیر متعلق یشی در (وان یحقر الخ
 تاویل مفرده خبر در مسلم منصوب و اخک صفتی در تقدیری حقیر الرجل
 اخاه المسلم کافیه من جنس الشر یعنی مسلم قرنداشی مسلمی خور طوتمی
 جنس شدن بر شر عظیمدر که انک و بالی اکا کافیدر بوراده امر تحقیر
 تکریر اولندیغی حرمت اسلامی تا کید ایچوندر (بعد ذابوزکیک مفرداتی
 بالاده شرح اولمشدر اعاده به حاجت یوقدر * کل المسلم علی المسلم
 حرام دمه و ماله و عرضه * کویا سؤال وارد اولوب حکم
 تحقیرندر حرام میدر حلال میدر دنلد کده کل المسلم الخ اکاجواب واقع
 اولدی (کل المسلم مبتدا و حرام خبر و مابعدی بدل کل در زیر اکل
 معرفه به مضاف اولسه احاطه اجزاه ایچون اولور کل التفاح حامض
 کییکه جمیع اجزاء تفاح حامضدر دیمکدر و اگر نکره اولسه جائز اولماز
 زیرا جمیع افراد تفاح حامض دکلدر بلکه بعضیسی حلو در کویا
 انسانک دمی اجزاء حسیه دن و مالی اجزاء حسیه اسپاندن و عرضی
 اجزاء حکمیه دندر که مسلم بو اجزاء نشه دن عبارتدر و حرمت طاهره سی
 بو اوج نسنه به تعلق ایدر و هیکل دمه داخلدر زیر ادم انک مقومیدر
 و عرض الرجل جانبیه الذی یصونه کما مره و بو اوج موضعده مضاف
 تقدیر اولنور ارافه دمه اخذ ماله و هتک عرضه کی یعنی موجب شرعی

اولدیغی برده امور مذکورہ حرامدر والا تعزیر و قتل اولنور و مال مرتد
 مأخوذ در زیر فی ددر انکیچون بعض روا یانده (الابحہا) کلمہ سدر
 تکیم حدیث ثامنہ مشر و حدر و بعضی لر دیدیلر که عرض ابکی
 دور لیدر که شرعا جایه و رعایتی واجب و یا مستحبدر و شولکه
 عند العوام امور معتبره عرفیدر اندن خارجدر انکیچون بعض ادانی
 تحقیر اولدوقه سنک عرضک نولاجق دیرل یعنی انک عرضنی کلا عرض
 عدایدزل و حدیثه کلور که (من اربی الابی الاستطاله فی عرض المسلم
 بغير حق) معنای اکثرها و بالاولا و اشرها فی التحريم دیمکدر
 پوراده بغير حق بعض احوالده استباحه عرضہ اشارتدر مثلاً
 صاحب حق اولان خصمی ایچون ظالم و تعدیدر دیمک جاتردر
 وشها دتی جرح و خائن اوزرینه شهادت دخی بویله در پس
 کسر عرض بغير وجه شرعی ایسه سفک دم کبی در والا لایاسدر
 * السادس واثلاثون *

* من نفس عن مؤمن کربة من کرب الدنيا * تنفیس ازاله غم در
 يقال (اللهم نفس عني ای فرج ونفست الريح اذا هبت طيبة وفي الحديث
 (لا تسبوا الريح فانها من نفس الرحمن) یعنی ریح امور منفسه دندر زیر
 نفس که فتح قائله غم و مخردن خروج و دخول ایدن ریحدر انسان
 تنفس ایتد بجه حیات حاصل و ضیق زائل اولور تنفس شاملدر
 مال و مساعدنه و سفارت و رأی و اشارت و دعا و عند صاحب الحق
 شفاعت ایله اولان تنفسه کرب تنفس جزئی و کرب کلی اولسون
 اگرچه مطلق کامله مصروفدر (کرب کافک ضمی و رانک فتحیه
 کربتک جمیددر ضم و سکونله کربت حزن شدید و غم غالبدر
 کرب الارض دندر ارضی حفرله قلب ایتدی معناسنه اهل حراثت
 حال کبی زیر غم غالب نفس انسانی قلب و اثره ایدر و بعض نسجنده
 عن مسلم دشمندر منقاد معناسنه بو صورتده بحسب اللغذمی به دخی
 شامل اولور زیرا ذمی دخی بعض احکامده مسلم کیدر حقوق چار
 و هیاده مریض و دفع صدقه و امثال کبی پس اکا دخی اعانت اولنور

مکر که کفر و عصیانه دار اوله کنیسه به جل و سقی خروغیری کی
 انکیچون اولاد مسلمینی تحصیل صنائع ایچون کفره به شا کر دلکه
 ویرمک مکر و هدر زبرا انلرک اخلا قیله تخلقه و کفر لینه مساعد به
 ذریعه در بوجه تندر که صبیانه الباس حریر و امشالی محرمات
 ممنوعه درنا که انکه تعود ایلوب بعد البلوغ عودت ایتمه لر معنی بودر که
 بر مؤمن غموم و هموم و ضیق و شدت دنیادن بر مؤمن و بار مسلمان
 مطلقا بر نینه ازاله و کشف ایتمه قلیل و کثیر و صغیر و کبیر و هر نه
 اولور سه اولسون اگر حتی امور دنیویه دن بر امر حلال و مباح
 ایچون ایسه والا معصیته اجانت اولماز انکیچون کرب دنیا ثله تقیید
 ایلدی و بتوقیید واقعی بیان ایچون اولقی دخی جا ژدر و محملدر که
 کرب دنیا کرب آخرتدن احتراز اوله که غموم آخرتدر زیاده غم آخرت
 بقدر مزید و شدید اولسه صاحبیه اولقدر فائده سی واردر که درجات
 عالیه و وسیله در مکر که تنفیس بر از خدن تخلیص و یا بجهولی اولان
 موادی تعلیم اوله * نفس الله عنه کربة من کرب یوم القيمة * یعنی
 الله تعالی اندن کرب آخرتدن کربت عظیمه بی تنفیس ایلیمه پس
 کربت اولی ده تنوین تقبیل و تحقیر و کربت ثانیسه ده تکثیر و تمظیم
 ایچون اولور زیار کرب دنیا کرب آخرته کوره یسیر و قلیل و حقیر در که
 لا کربت حکمنده در و مؤمنه عمل حقیری مقابله سنده فضل الهی
 عظیمدر و بونده اشارت وارد که کرب دنیا و کرب آخرت بسیار در که
 هر برنی دفعیچون بر عمل مناسب لازمدر زیار جمیع مقابله اولمشدر
 و بوندن مقصود اصل مقابله بی پیاندر که بطریق العدل در بوا یسه
 فضلی منافی دکلدر پس کربت واحد تک ازاله سی کرب کثیره تک
 زوائنه سبدر قال الله تعالی (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) تنکیم
 بناء مسجد مثل ایله مقابله اولندی مع هذا اکا منحصر دکلدر زیار
 هر نسته تک صور بحسب الموطن اولدینی کی مجازاتی دخی اکا کوره در
 یعنی عدل و فضلاک بحسب الحقیقه موطنی آخرتدر و مرتبه فضلاک
 اعلا سی اختصاص دینکلدر که جناب حقیه مقوضدر و بوندن

اخذ اولنور که شان مؤمن قضا حوائج مؤمنین ده اولمقدر که فضل
 عظمی وارد زیرا عمل متعدد را آنکچون خیر الناس من ینفع الناس وارد
 اولمقدر سؤال اولنور سه که من نفس ده کلمه من عام اولوب کافر دخی
 مصیبتن تنفیس ایلسه آخرتده اول کافره نفی اولور می جواب بودر که
 تعمیر بعدد در بر اظاهر شرع بویه مقامانده اهل ایمانی خیراته تحریر یصدر
 واکر کافردن مکارم اخلاق صادر اولسه عذاب کفری قطعاً تخفیف
 اینم سائر معاصی به کوره اختلاف وارد رایکی طرفک دخی شواهدی وارد
 ظاهر اولان بودر که مکارم کفارک یشازاتی دنیاده در تکمیل ایلسه
 قبل الاعن عبادتی مقابله سنده الی یوم القیام عمر طویل اعطا وانندی
 چونکه کفارک کفری قلبندن قالبنه ساری اولدی لاجرم عذابنی قابل
 تخفیف اولدی مؤمن عاصی ایسه بونک خلافتنه در زیر ایمان دخی
 مهتاندن صورتی ساری اولیحق عذابنی قابل تخفیف اولدی آنکچون
 هصاه مؤمنین طبقه علای ناردی در فافهم والله اعلم * ومن یسر
 علی معسر یسر الله علیه فی الدنیا والاخرة * کرب دنیا وتنفسک
 بعض موادنی تخصیصه صدر که اکا کربت دین در بر ومعسر اعسار دندر
 تنک دست یعنی فقیر اولمقدر که وجود مال اکا کوره متعسر در پس
 اعسر تنک همزه سی صیرورت ایچوندر که سارذاعسرة دیمکدر عسرت
 یسرتک ضدیدر که ترک انلردن کوجلاک وقولایلیق دیوتعبیر ایلر
 الحاصل معسر مطلق مفتقر در ولکن عسرت غریم عسرتلرک اشدی
 اولمقله غدیون معسرده استعمالی اکثر اولدی (بنظر معسرا) الخ
 حدیثی دخی انی تأیید ابدز معنی بودر که بر کیمه غریمنه یعنی بور چلوسنه
 تیسیر ایلسه مطالبه بی تأخیر ویا کلا ویا بعضا ابراء ایتکله ویا مطابق
 فقیره تصدق ودفع ضرورت آنسه کرک معسر مؤمن وکرک ذمی
 وکرک مستأمن الله تعالی انک اوزرینه تیسیر ایلنه دنیاده توسیع رزق
 وحفظ عن الشدائد ایله وآخرتده تسهیل وحساب وظل عرشده
 تظلیل وامشالی ایله یعنی دنیاده تیسیر معسر نوجهله قلب معسر
 حیب فرح اولدینسه آخرتده الله تعالی انی تفریح واسباب نشاطی

تهیه ایله جزاء وفاق اعطا ایلیه و فقهیده کلور که فرض نافله دن
افضلدر الا یرقاج مسئله ده دکل اولکبسی اراء معسر مندو بدر واکن
افطار واجبدن افضلدر وایکنجبسی ابتداء سلام ستدر واکن رد
واجبدن افضلدر و اوچنجبسی وضوء قبل الوقت مندو بدر واکن
وضوء بعد الوقتدن افضلدر که وضوء بعد الوقت فرزند و تسیرده
تعلیم علمه دخی اشارت واردر زیر جامعک امری عسیردر تسلیکه دخی
رمز واردر زیر مرید ذوق حال و فیض ملک متعالدن معسر در
و نساک فضلی کندی نفسنده کامل و غیره مکمل اولفاده در پس
استاذ ظاهر عسرت جهلی بسرت علمه تبیدیه سبب اولد یخی کبی
استاذ باطن دخی عسرت حجابی بسرت کشفه نحو یله باعثدر انکی چون
معلم و منسلک اولنلک سائر اوزرینه فضلی زائداری واردر زیر
دیمشدر که الفضل للتقدم استاذ ایسه اقدمدر کر کسه سنی جهته نه
احدث اولسون و هر قومک رئیس و متبوعی مفضل و مکر مدر فاعلم ذلک
و تسلیک و تعلیم هر بری قرآنده مذکوردر قال الله تعالی (و یزکیهم
و یعلمهم الکتاب و الحکمة) زیرا طهارت نفس یا انکیز و شرکدن
دکلدر بلکه ادناس باطنه نک جمله سندن طهارت لازمدر و از جمله
ادناس و ارجاس متعلق ماسوادر بجا قال الله تعالی (لا یمسه الا المطهرون)
خافهم * و من ستر مسلک ستره الله فی الدنیا و الآخرة * قضای روایتده
من ستر علی اخیه دو شمشدر بوراده ستر بدنی ایاسله و عینی اخیه الله
ستره شاملدر و ستر حق دخی اکا کوره حله جنت و کشف رحمتله
ستردن اعمد زیر اعلی ملاء الناس عریان و اقتضای امرها ملدر
دیمشدر که اگر حقوق الله بدن ایسه زنی و شرب خمر و امشالی کبی
ناسدن ایسه قتل و سرقه و نظاری کبی ستر حرام و امام و والی به
رفع و اخباری و اجبدن کر مفسده ترتب ایتمزه و اکا نصیحت واجب
دبرل غیبت محرمه دیمزل و دیمشدر که فسقله معروف اولنلک حالرنه
والی به عرض و ذوی البیوتادن اولنلک عتراتی افله ایده ل مکر که
حدوده متعلق اوله که انده جبع ناس اعلی و ادنی و سلطان و رعیت

برابر در

بر آورد و ذوی البیونات اشرف ناسد که ترك انله اوجاق صاحب لری دیر
اگر عنضمایله و کابرا عن کابر ایسه و عجم خانوادہ دیر و بوندن اخذ
اولنور که ستر ظاهر لازم کلدیکی کبی ستر باطن دخی لازمدر مثلاً
عارفدن استماع ایندیکی اسراری کتم ایدہ و نادانہ افشا اینجه والا
فضاحتہ کورہ جزا بولور قال اللہ تعالیٰ (یا عبادی انما ہی اعمالکم
تزدعلیکم) و عارف باللہ اولانہ دخی کر کدر کہ بواعصارده خاوش اوله
ودکہ بر سخن شناسه اعتماد ایدوب ستر رازی برداشته قلبه ای نیجه
عارف کشف سرایمکله سرو بردی منصور کبی و نیجه لردخی حالارینه
کورہ مبتلی اولدیلر یا ستار العیوب و یا کشف الکروب استرنا بکشف
رحمتک و فرج عنا کما فرجت عن خواص خلیقتک * واللہ فی عون
العبد ما کان العبد فی عون اخیه * تعمیم بعد التخصیص در ما بوراده
مدت معناسنه ظرف در مدہ کون العبد فی عون اخیه دیمکدر و یا خود
موصولہ در واللہ فی عون العبد الذی کان فی عون اخیه معناسنه
بوصورتہ کان زائدہ اولور مظهر کہ عیددر مضمر موضعندہ وضع
اولند یعنی استعطاف و ایدان ایچوندر کہ عبد معجزله بلہ قرداشنه اعانت
ایدیچک اللہ تعالیٰ اظهار لطفله اولیدر بوراده عونک ظرفیتدن
دوام وثبات مأخوذدر پس واللہ یعین العبددن ابلقدر عبدک اعانتی
مالله و بدله اولقمه شاملدر و حقک عونى تیسیرامانی و قضاء حوائجدر
مقصود واجب و مندوب و مباح اولان امورده معاوتدر بوحسه
حرام و مکرم و هده دکل والا اعانت معصیتله عاصی اولمش اولور
قال اللہ تعالیٰ (وتعاونوا علی البر والتقوی ولا تعاونوا علی الاثم
والعدوان) پس تعاود ارا مل و احسان بتامی و موا ساة فقرا
و نصرت ضعفا ایله ظلم و فسقه و جاره به مساعدہ اینجه زیرا
بکفر و معا صیده ابوین کا فرینه بیلہ مساعدہ منه بد ر مع
هذا حق غالب لری و اردر فکیف کہ سائرله * و من سلك طريقاً
یقال سلك المكان دخل و سلک غیره و اسلک ادخله طریق بولدر
ایاق ایله طرق و ضرب اولند یعنی ایچون طریق دینلدی

بوراده حسی و معنوی اولفیه شاملدر و طریق تنکیر ایندیکی افاده
 ایدر که طرق جنت چوقدر و علوم دینیه دن هر بری اکا بطریق قدر
 * یلتمس * بعد الجملة حال و یا صفتدر التماس طلبدر اصلی لمسدندر که
 ید ایله مس در یعنی لمس ظاهر بشره ایله ادرا کدر مس کی صکره انکله
 طلبدن تعبیر اولندی زیرا برنسته طایبی اولان کیمسه حال تنبع ده
 لمسدن خالی دکلدرد و بعضی دیدیلر که لمس احساسدر لا محاله و مس
 اعندر زیرا بعض مس وارددر که انده احساس اولماز * فیه * ضمیر
 طریقه راجعدر * علما * تنکیر علوم دینیه دن هر برینه شمول ایچوندرد
 علم تفسیر و حدیث و کلام و فقه و اصول فقه کی زیرا موصل جنت
 اولان بو علومدر و علوم عربیه دیدکلری علم لغت و صرف و نحو
 و امثالی علوم شرعی حکمنده در زیرا علوم شرعی بی تحصیل و سیله در
 پس علوم فلسفیه بونلردن خارجدر منطق و غیری کی مکر که تعلیمی
 برای رد اوله بودخی عنسد الخواص ممنوعدر و بونده سلوکه اهل
 تصوفک سلوک مخصوصنه و طریقله طریقت معهوده سنه و علم ایله
 علم الهی به اشارت وارددر و تنکیری تعظیمدن خالی دکلدرد زیرا علم
 تصوفکه علم الدنیدر سائر علوم اراستنده عظیم القدردر زیرا معلومی
 اجل المعلومات اولان الله تعالیدر و سائر علوم موصل جنت ایسه بو علم
 عزیز موصل حضرتدر اگرچه جاهلی بسیار و محبوب حق بیشماردر
 بعدذا التماس علمده نیت خالصه کر کدر زیرا نیت روح عملدر و سائر
 عباداته تطرق ایدن ریا و اغراض فاسده طلب علمده زیاده در زیرا علم
 وسیله جاه اخروی اولدیغی کی ذریعه جاه دنیوی دخی اولور و العلم
 حجاب دیدکلری اهل بنداره کوره در زیرا علم مال کی سبب غرور
 و شرور در الامن عصمه الله تعالی * سهل الله له به طریق الی الجنة *
 به ضمیری طریقه رجوع ایتک اظهاردر تنکیم ما بعدی اکا قرینه در
 زیرا طریق علم طریق عمله و طریق عمل دخی طریق جسته سالکدر
 پس علم بالواسطه جسته موصل اولدی الخاصل بلا علم عمل و بلا عمل
 جنت اولماز انکی چون قرآنده کلور (جزاء بما کانوا یعملون) یعنی اگرچه

عمل موجب جنت دکلدر ولکن زدنایک پایه می کیدر که ذر وه زدنایه
وصول پایه ل وساطتی ایله اولدیغی کی درجات مالیه به ترقی دخی عمل
شرعی وساطتیه در پس تسهیلدن اخذ اولندیکه طریق جنت
صعبدر واکا سهولت استین طریق علم وعمله سلوک ایدر والا جنته
سهولته منتهی اولماز و بوندن فهم اولندیکه کرچه علم و عمل مغنودیدر ولکن
عالم وعامل اولان کیمسه کویا طریق حسی جنته در وغایت طریق
جنتدر انکیچون (وازلفت الجنة للمتقین) وارد اولدی زیرای علم وعمل
طریق جنت اولمغله کویا عالم وعامل اولنله دنیاده جنت تقریب
اولمشدر تنکیم جناب نبوت صلی الله علیه وسلم غزوه بدرده بیوردیلر
(قوم را الى جنة عرضها السموات والارض) وحديث مذکورده علم
مخبریهس بالذکر اولندیغی شرف رائدنه دلالت ایدر زیرای ذات حق
اقرب و سائر صفات وکالاتی مستنددر پس علم ظاهر وعمل شرعی وعلم
باطن و حال مرعی فی جامع اولان کیمسه قیامده فوق الکمال اولور
* و ما اجتمع قوم فی بیت من بیوت الله * مانافیه در بیت اسلنده
کیجه ده انسانک مأواسی یعنی بیتوت ابتدکی برده صکره بلا اعتبار
الدیل دخی طلاق اولندی جمعی ایات و بیوت کلور لکن بیوت مسکنه
اخص و ایات شعره کوره دینلور و بیت هجر و مدر و صوف و ویردن
متخذ اولنلر اوزرینه و قعدر و بیت شعر اکا تشبیه اولمشدر زیرای
جسد اخلاط اربعه و بیت ارکان اربعه اوزرینه ظاهر در که سبب
ثقیل و سبب خفیف و ویت اندر و بیت الله و بیت عتیق کعبه به علم عالمدر
و اهل بیت آل نبویه متعارفدر بیوت الله ده اضافت تشریف ایچوندر
نقه الله کی بیوت الله کعبه به ملحق اولان مساجددر که ایچنده درس
علوم شرعیه و ذکر الله اولمغله معظمه و مشرفدر و سائر بیوت عبادت
دخی مساجده ملحقدر الحاصل بیوت الله موضع معظمه در پس
وضع محقره خارجدر حمامات و معاطن ایل و مرايض غنم و مزابیل
و مثالی زرا بو مواضعه صلاة مکر و هه اولیحق سائر اذکار و افعال
شرعیه دخی بویه در و بوندن ظاهر اولور که بیوت الهیه فی الوائدن

بلك طوتوب بخوراته دخی مطیب فلیق کر کدر خصوصاً بوم جمعه ده که
 منزل الملائکه در * بتلون کتاب الله * قرأنی و انت حکمنده اولان
 کتب شرعیه بی قاری و علی سبیل التابع نالی اولدقاری حالده یعنی
 مبانینسی محافظه و معانیسنی مراعات و مطالعه و موقف حضورده
 الله تعالی اوزرینه قرائت و مشاهده ایله که اکا حق تلاوت دیرلر کا
 قال الله تعالی (الذیر آتیناهم الکتاب یتلونه حق تلاوته) و بونده
 دخی کتابی جلالهیه اضافت تشریف ایچوندنر کتاب مکتوب الهیدر که
 مکتوب اولدیغی جهندن نظم و مقصود و مدلول اولدیغی و جهندن
 معنی و کلام نفسی اولدیغی یوزدن غیر مخلوقدر * ویتدار سونه ینهم *
 التدارس بهم درس خواندن یعنی بربره کلوب درس او قومق که بعضی
 تعلیم و بعضی تعلم و استکشافله اصلی درس که ائدر زیر تدارس
 ایدنر علمک اثرنی بری برلرندن اخذ و حفظ ایدرلر و بومعنی مداومت
 قرائت ایله اولمغله مداومت قرآنه درس دیدیلر (و بعضی احادیثده
 کلور قدر سوها ثم علموها یعنی بو کلماتی اولان تعلم و قرائت و ثانیاً غیره
 تعلیم و تفهیم ایدی کوز) بونده مدار سه نک قضیلته اشارت وار در
 اکبر مدرس و متدو سک غرضلری حق ایسه یعنی شهرت و تحصیل
 ریاست و جاه دکل ایسه و الاعمالری هبا و عمللری و بال و عمرلری ضایع
 و تجارتلری کاسد و فاسددر و او یله در سخانه صنم خانه کبیدر زرا اصحابی
 حقدن غیره پرسنش ایدرلر حق ایسه صورته نظر ایتز بلکه قلوب
 و قصود و نیات نظر ایدر * الا زلت علیهم السکینه * معلوم اولان که
 الله تعالی بنی اسرائیلک تابو تنده سکینت قومش ایدی یعنی صور
 حیواناتدن بر حیوانک شکل و صورتی که اورادن بر رخ محبوب و بار
 حرکت خاصه ظهور ایتسه بنی اسرائیلک قلبلری اول علامت سبیل
 ساکن اولوردی و عقبنده اثر نصرت حصوله کلوردی و المراء آفاقدن
 اعطا اولنان معنی امت محمدک مخلصانه انفسدن احسان اولندی
 یعنی سکینت انلرک قلبلرنده بر قوت روحانییه و بر حالت غیبیه و نور بانی
 در که خائف و مضطرب ایکن ساکن و با امان اولوب نسلی بولورلر

وحز نلری زائل اولوب فرحتك اولور لر تنكیم غزوه احدده كلور
 (ثم انزل علیكم من بعد الف امة نعاسا بغشی طائفة منكم) یعنی اول حالت
 هائله منافی راحت ایکن قلبلرینه سکینه نزول ایتکله سکون دلدن ناشی
 خوابه وار دیلر وخوف ایچنده امنه ایر دیلر واکاسکینه دیدیلر زیر
 نفس انسان اکاساکن اولوب غیره میلی قطع ایدر تنکیم سکین دیدیلر
 بچاغه زیرا صاحبی انکله قطعی ممکن اولان نسنه فی قطع ایدر واکر
 مذبوح ایسه حرکتدن تسکین ایلر بس سکینه سکوننددر که
 ضدالحر که در وسکونده ثبوت واردر انکیچون قلب بسبب السکینه
 ساکن وثابت اولور قال الله تعالی (هو الذی انزل السکینه فی قلوب المؤمنین
 و بوندن فهم اولندی که بوسکینه تک محلی قلوبدر زیرا قلب مدار
 اعضا و قوادیر بس قلب ساکن اولیجی جمله اعضا و قوی دخی ساکنه
 اولور انکیچون امور خطیره ده اهل دل حاضر اولق کرکدر تاکه ثباتله
 مراد حاصل اوله قال تعالی (اذ قمتم فانه ثابتوا) بوا عصارده ملوکک
 غالباً مغلوب اولدیغی عسکرک عدم قابلیتنددر اگر کرک جک رجال
 اولایدیکه اهل دلدر دل ثابت نلری مضطرب قلمزدی ولکن بوم منایی
 فهم ایدن قلبدر * وغشیتهم الرحمة * غشی تفضیه در که ترکیده
 یوریمک ایله تعبیر اولور قال تعالی (یغشی اللیل النهار) ای یجعل اللیل
 یحیث یستر بظلمته نور النهار یقال غشی للیل النهار اذا ستره (یعنی
 رجت الهیه انلری تفضیه ایده وبوریه و قابلایه مقصود رجت
 خاصه در که تلاوت و دراستک نتیجه سی وعمل مخصوصک اثریدر
 قال تعالی اولئک علیهم صلوات من ربهم ورحمة) یعنی عند المصیبه
 استرجاع و صبر ایدلر رجت خاصه وعامه واردر (ورجت ارادة
 نفع العبد معانسه اولور سه صفت ذات وانعام واحسان اراده اولور سه
 صفت فعل اولور * وحققهم الملائكة * حقت حاممه ایله
 حق و فنددر که اشمال حول الشیء معانسه در قال تعالی (وحققناهما
 بنخل) ای جعلنا النخل مطیفة باحقتهما ای جوانبهما (وحافین من
 حول العرش) ای محققین باحقته وجوانبه (والاحداق کرد چیری

در آمدن (یعنی ملائکه رحمت انلری محیط و چورلری مشتمل اوله سماء
دنیایه وارنجیه بلکه عرشه ابرنجیه تا که انلری آفادن حفظ ایده ارمصافه
ایلیله لر و شالرنده اولار و دعا لرینه آمین دیه لر و تلاوتلرنه قولا
طوبه لر زیر ملائکه بیه تلاوت قرآن فضیلتی اعطا اولنماشدر انکی چون
خدا آمدن استماعه حر یصلدر و اغزلری تالیرلر اغزلرنه وضع
ایدرلر تا که قرآن دخول ایلیه بوجهتدن استیا کله تطهیر افواه ایتک
مستون اولدی کافی الجامع الصغیر و شروحه (سؤال اولنور سه که
جبرائیل علیه السلام قرآن اوقو مشدر زیر بلا قرائت وحی اولماز
) جواب یودر که جبریلک وقت نزول و تنزیله حالی القاء وحی در
اکایسه قرائت و تلاوت دینلر قال تعالی (ولا تجل بالقرآن من قبل
ان یقضی الیک وحیه * و ذکرهم الله فبین عنده * یعنی مقام عنایت
و قریده اولان ملاء اعلی اراشنده انلری ذکر اید و شانلر ایلیه و انلرله
و حسن حاللریله مباحثت قله یا عالم مثالده تجلی مثالی ایله تجلی ایلیوب
سویلیه و یا مقام ار واحده قبلرنه القائله تعریف ایلیه زیر اهر موطنه
کوره بر نوع کلام الهی وارد و اول ملائکه نک اقرنی کرو بیون
دید کلری در تخفیف رائله که ملائکه عرشدر و ملائکه عالیه دید کلری
یونلردن خارجدر (و بعضیلر ارواح انبیا و اولیا و شهدایی دخی ادخال
ایندیلر و لکن صحیح دکلدر زیر مقصود بشری ملک یاتنده و صفدر
بو خسه بشری بشر عنده دکل زیر ارواح خواص بشره
او مقوله لک حاللری معلومدر خصوصاً که بوانمدن اولنلرا هل قرآندر
و بونده مقام قریده اولان ارواحی یعنی ملائکه بی قرب سلطاند
اولان خواصه تشبیه وارد که بطریق التفهیم در زیر ابری قرب معنوی
و بری قرب حمی در و معنی تمثیل ایله صورت یواز و تلاوت اوزرینه
اجتماعه ذکر الله اوزرینه اجتماع دخی داخلدر زیر ذکر دخی
قرآندر انکی چون ذکر اولان کیمسه هم ذکر و هم تلاوت نیت ایتک
کر کدر تا که ایکی وجهله مثاب اوله و استماع ذکرده دخی بو وجهله
نیت ایله (و صحیحینده خصوص اوزرینه اجتماع ذکر حقه حقیقه حدیث

طویل وارد و مبتدی به کوره افضل اولان ذکر لسانی و متوسطه کوره
 ذکر قلبی و منتهینک ذکر جیج مراتبه ساریدر که لسان و قلب
 و روح و سراسر اکابر در و انک هر نفسی تسبیحدر تنکیم حقیقت اهلنسه
 معلومدر و اجتماعده قوت زائده اولدیغنه اهل ظاهر و باطن متفقد
 و لکن آدابی مراعات و محافظه لازمدر * و من بطأ به عمله لم یسرع به
 نسبه * بطأ تشدید طأله در و با تعدیه ایچوندر بطوء سرعتک ضدیدر
 قال فی ناج المصادراتبطئه درنکی شدن و بعدی بالباء و اجازه بعضهم
 ان یكون التبطئه متعدية انتهى و فی القاموس بطوء کرم بطاء بالضم
 و بطاء ککاب و ابطاء ضد اسراع و ابطاء علیه بالامر و ابطاء به
 اخره انتهى (لم یسرع اسراعدند ر ا یومک معنا سنه که فارسیده
 شتایدن ایله تعبیر اولنور و تعدیه سی باثله در یکافی الحدیث (اسرعوا
 بالجناسة و هو الظاهر و فی القاموس (اسرع فی السیر کسرع و هو
 فی الاصل متعد کانه ساق نفسه بحمله او اسرع المشی غیرانه لما کان
 معروفاً عند المخاطبین اسفنی عن اظهاره و منه الحدیث فل یسرع المشی
 انتهى) نسب و نسبت ابون جهندن اشتراکدر نسب بالطول دیرل
 بین الاباء و الابناء اولان اشتراک کی و نسب بالعرض دیرل بین الاخوة
 و بنی الهم نسبت کی و فلان فلانک نسبدر دیرل قریبی معنا سنه و حدیثده
 کلور که (کل سبب و نسب منقطع یوم القیمه الاسبی و نسبی) نسب
 تقوادر نسب آب و کل دکل و الا ابو الهب و امثالی دخی انکله منتفع اولیق
 لازم کلور و دنیاده نسب ظاهری دخی منقطع دکلدر انکیچون مهدی
 منتظرانک اولاد نند و عدم انقطاعه اشارت ایچون حدیثده کلور
 (یا علی انا و انت ابوا هذه الامة) معنا بودر که هر یککه سوء علی دنیاده
 تبطنه و تأخیر ایلده آخرتده نسبی آتی تعجیل و تقدیم ایجز یعنی نسب
 مجردیله مرتبه صاحبی اولماز دنیاده اولدیغی کی و بلکه کافر ایسه
 مرتبه دکل جتنه بله کیرمز و انبیا و اولیادن شفاعت بولماز قال الله تعالی
 (فاذ انفخ فی الصور فلا انس ابینهم) یعنی قیامتده کنعانه بدری نوحدن
 و از ره او علی ابراهیمدن و قایله قرنداشی هابیلدن و واهله به زوجی

لوطدن و ابوالهبه برادر زاده سی رسول الله دن عایه و علیهم السلام
 و علی هذا فائده بوقدر و تفاسیرده کلور که (وانذر عشیرتک الاقربین)
 آتی نزول ایند کده رسول الله صلی الله علیه و سلم مکده جبل صفایه
 خیعوب و اقاربته خطاب ایلیوب (افتدوا انفسکم من النار فانی لا اغنی
 عنکم شیئاً) بیوردیلر و بنه حدیثده کلور (یا بنی هاشم لایأتی بنی الناس
 باعمالهم و تأتون بانسابکم) پس بوندن فهم اولند بیکه کافره مؤمندن
 فائده بوقدر ز بر فائده شفاعتله اولور مؤمن ایسه کافره شفاعتله
 مأذون دکلدن تنکیم قرأند مواضع عدیده ده مصر حدرد و مؤمنندن
 مؤمن عاصی به کر چه شفاعت اولور و لکن اول شفاعت انی مطیع لرب
 مرتبه سنه ایصال ایتمز و الا عامل الیه غیر عامل برابر اواق لازم کلور
 بونسوبه ایسه قرأند نفی اولمشدر فاما شول کیسه نک که صلاحی
 یوزندن اقاربی اراستنده جهت جامعده وارد بوضورتده صالح کنندن
 اصلح اولان قرینه الخاق اولور قال الله تعالی (یدخلونها من صلح
 من آبائهم و ازواجهم و ذریاتهم) پس صلاحله تقبیدده افساسه
 مجرد حبلته تمسک ایدنلرک اطماع فارغه سنی یعنی عملدن حالی اولان
 طمعلرینی قطع وارد اشته (المراء مع من احب) و مثالی اکا کوره فهم
 اولنه (و اطفال دخی الخاقده صلحا کیدر تنکیم حدیثده کلور (ان الله
 لیرفع ذریه المؤمن الیه حتی یلحقهم به فی درجته) ز بر بو ذریته مراد
 اطفالدر و کما فی المقاصد الحسنه للشیخاوی و اطفال کفار حقننده
 درت قول وارد یا خدام اهل جهنمدر و یا ابویه تبعیتله نارد و
 و یا بعد البلوغ نه صفت اوزریه اوله جق ایسه اول وجهله محشوردر
 و یا آخرتده صبیان و محانین و اهل فترت امتحان اولوب اکا کوره حکم
 الهی واقع اولسه کر کدر و صورت امتحان بعد البلوغ اولان حالی
 اظهار ایچون اولور و مجتنبه کوره بعد العقل و اهل فتره کوره بعد
 ارسل الرسل اولان حال معتبر اولوب نتیجه هر نه ایسه اکا کوره معامله
 واقع اولور و الله الحفیظ ای مؤمن بومعاصی بو وجهله فهم ایدوب
 غیری خیالاته وجود و بریه سن و تلاحنه ایدینکی بالاده ذکر اولمشدر

پس شول کیمسه نك که قول و فعلنده خلل وارد در دعوی صلاح و طمع
 لحقوق اهل فلاح ایتمسون ز برامیسانده بون بعید وارد در نظر ایله که
 خدیت مذکورده معقولی محسوسه تشبیه ابتدیکه معقول طریق کمالده
 تأخر و محسوس طریق حسی ده تأخر در پس بر فرس که لنک اوله
 و یابرچار که بنم اصل فرس در دیه بن کجیلان جنسندم دیمک مفید اولماز
 مادامکه قافله دن کری تالمش و مشی و اسیر اعدن ز بون و عاجز اولمشدر
 و اگر دعوی مجرده کافی اولایدی روافض و شیعه امام علی به کرم الله
 وجهه مقرب اولوردی ولیکن دعوی محبت اعتقاد و عمله مقارن
 اولمدیقتن مبعذ اولدیله و سائر لر دخی بوقیاس اوزرینه در مثلاً
 صلاة و صیام و غیره احکام قیسنده اولمیان اشق مقوله سنک
 حاجی بتکش و امشالی ایله مناسبتی ندر و الله علیم بما یصنعون
 بعد ذا سفیان رحمه الله بوحدیثله نسبه کفایت معتبر اولماق
 اوزرینه استدلال ایتمشدر (جواب بودر که معنای مذکور
 امر آخرته کوره در پس احکام دنیا نك اوزرینه ترتب ایتمز بناء علی
 هذا نباده دفع عاریچون کفایت لازمده در (وامر ظاهر ده ایکی نسنه نك
 بری برینه اقتزانه کفایت لازم کلیمک امر باطنده بری برینه اتصاله
 مناسبت لازم اولدیغی بطریق الاولی در قال تعالی (قل کل یعمل علی
 شاکلته) پس اسم رجاندن امداد آلهی هر کسک استعداده کوره
 وارد اولوب هر نسنه بی مشاکل و مناسبتنه الحاق ایدر و الا سنک
 آینه و فرس انسان و خار ککل و حجر جوهر اولماز (ذلک
 تقدیر انعزیز العظیم) و تدبیر الرب الحکیم ولاید که الالفهیم
 * السالغ والثلاثون *

* ان الله كتب الحسنات والسيئات * بوحدیث شریفه کرچه محدث لر
 قدسیدر دیمشدر و لیکن بحسب المعنی قدسیدر بوخسه بحسب النظم
 والهیته دکل والا ان الله یقول انی کتبت الحسنات والسيئات دیو
 تعبیر اولوردی و فی الحقیقه احادیثک جمله سی قدسیدر ز برار سول الله
 صلی الله علیه وسلم فانی فی الله و بانی بالله اولمغله حق انک لسانیه و تکلم در

کتاب قدر معنائی در تقدیر بر نسنه نك کینتی تبیین در حسنات امور
حسنه در که موجب رضا و ثواب در وسببات امور قبیحه در که باعث سخط
و عقاب در (یعنی الله تعالی محسنانك جمیع حسناتی و مسیئرانك جمله
سیئاتی علم سابقه تقدیر ایل شد که هر حسنه و هر سینه صاحبیدن
یعنی مکلف او انلردن که انس و جن در وقت مخصوصه صدور ایدوب
علم و عین بری برینه مطابق اولسه کر کدر زیر ابد از لك آینه سیدر که
از لده تقدیر اولنان بلاز یاده و لا نقصان ابدده ظاهر اولسه کر کدر و اول
تقدیر اولنان حسنات و سیئات اعیان ثابتہ نك احوالیدر و اعیان ثابتہ
حقائقی اسماء الهیه نك صوریدر که اکا حقائقی موجوداته ظلال و عکوس
دیرلر که هر بری ظل الوجود الحقیقی در انکیچون بو ظلالدن مظلوملا نه
و مظلوملا تدن دخی وجود حقیقی به سیر و ترقی لازمدر تا که خیال عینه
مبدل اوله یعنی خیال زائل اولوب حقیقت ظهوره کله * ثم بین نك * یعنی
تقدیر اتدن صکره مذکور اولان حسنات و سیئاتی تبیین و تفصیل ابتدیکه
بو معنی مفصل اسمنه راجه در و بو تفصیل ابکی وجهله در (اولکبسی
قلم اعلادن لوح محفوظه الی بوم القيام انور کا نندك خیرا و شررا
از نسامیدر و بو تفصیل علم آلهیده اولان اجالا نك تفصیلیدر که
بو تفصیلدن اول کتر تخنی و مطابق و مبهم کی ایدیکه هیچ بر ذردك
اکا قوفی بو غیبی زیرا نه فرد و نه خود زمان و مکان و ارایدی و انس
و جن ترتیب کا نندده جمله دن مؤخر خاق اولمغه ثقلین دینلدی زیرا
ثقل نسنه آخر حرکت ایدر و جمله دن کبر و قلا و ر بس ترتیب اول
عقل اول که قلم اعلادر و آخری انساندر (و ابکی وجه بودر که لوح
محفوظه مفصلا مثبت اولان امور دخی نجوما یعنی منفرقه اربابی
اوزر بنه الی آخر الامر تنزیل اولنور نیکم لبه بر آنده سفره کرام لوح
محفوظدن اول سندده مقدر اولان اموری انتساخ ایدوب سنه و غایده
پردخی انتساخه صالح نسنه قالمایوب تفصیل حال بکون بولسه کر کدر
اشته تفصیل اول دفعی و ثانی ندر یچی در (بدبر الامر من السماء الی الارض
ودخی (تنزل الامرینهن) سری بودر * فن هم بحسنه * حسنات

مفصله تك تائجي وظهورا تني تفصيل در (ای رجح فعل الحسنه
یعنی هم قصد فعلی ترجیح در زیر نفس انبیا نه واقع اولان قصد
معصیت بش مرتبه در که هاجس و خاطر و حدیث نفس و هم وعزم در
هاجس بر نسنه تك قلبه ابتدا و ر و دی اعتبار یله در اگر جاری و مبسوط
اولور سه خاطر دینلور و اگر فعل و ترك میا نسنه تردد واقع اولور سه
حدیث نفس اطلاق اولنور و اگر فعلی ترجیح ایدر سه هم دیر لر و اگر
اول هم و قصد قوت بولوب جزم مرتبه سنه بالغ اولور سه عزم اولور
و هاجس ایله اجاعا مواخذة اولنماز زیر انسانك ككندی فعل
اختیاری سی ایله دكل بلکه دفعنه قادر اولمیدیغی امر بفائی در (و خاطر ك
كر چه دفعنه امكان وارد و لكن خاطر و حدیث نفس حدیث صحیح ایله
مرفوع در و بولوب نسنه یاز لماز زیر قصد یوقدر و هم بالسببه سببه
یاز لماز و لكن اگر الله ترك ایدر سه بر حسنه و اگر اشلر سه بر سیئه یاز یلور
یعنی انك اوزرینه یالكن فعل یاز یلور كه واحده معناسی بودر زیر
هم مرفوع در وعزم عند المحققین مؤاخذه در و بعضیلرانی هم
مرفوع در قلدیلر (و باز یه ده كلور كه هم معصیت ایتمكله آثم اولماز
اكر تصمیم عزم ایتمز سه والا آثم عزم له آثم اولور یوخسه عمل بالجوارح
ایله دكل مكر كه عزم مجرد له تمام اولور امور دن اوله كفر کی بوسورتده
عزم له كافر اولور ترك اقوال و افعال كفرن بر نسنه صادر اراسون
و ترك اولسون * فلم یعملها * پس اول حسنه بی بزمانع حسب ایله اشلر سه
یوخسه قدرتی و ایاكن كسلناك اولوب فعله كتور سه ديك دكلدر
زیرا بوسورتده عدم مبالاة واقع اولمش اولور كه از دراء حسنه دن
خالی دكلدر نتكیم بر كیمسه نهجده نیت ایدوب و لكن وقتنده بقضاء الله
پیدار اولسه انك اوزرینه احیاء لیل یاز یلور فاما نهجده قیدنده اولمایوب
خاطر و مطلقه سی ایله مصلی یاز لماز * كتبها الله عنده حسنه كامله *
حسته كتبك مفعول ثانیهی در تضمین تصحیر اعتبار یله كامله
دفع توهم ایچون حسنه یه وصفدر زیر مجرد هم ایله حسنه كامله
كاتب اولنقی عقلا استبعاد اولنور پس هم مجرد ایله حسنه كامله یاز لماز

فصل الهی قیلتند و بعضی را دیدی لکه حسنه حال موطنه در و حال
 موطنه شول اسم جامد در که بر صفت ایله موصوف اولوب فی الحقیقه
 حال اولان اول صند در و موصوف اتی توطنه و تمهید ایچون کلمندر
 (انا ازناه قرأنا عربیا) کبی قندبر و کتابتک عندیت ایله تقید اولندیغی
 حسنه نك شاننه اعتناء در و الا الله تعالی به نسبتله عندیت حسبه اولمز
 پس دیمک اولور که الله تعالی حکمنده حسنه کامله دن معدود در کړک
 اورده اذن حقه کتابت حفظه اولسون و کړک اولسون پس بو حدیث
 ملائکه نك افعال قلوب به اطلاعده دالات ایتمز بلکه خلافده دالات ایدر
 و بعضی را دیدی لکه الله تعالی ملائکه بی مطلع قیلوب کتابت ایله امر ایدر
 و یا خود حسنه ده رایحه طیبه و سیئه ده رایحه خبیثه خلق و اظهار ایدر
 و لکن بواقواله نظر واردر زیرا اعمال خالصه نك مراتبه کوره سدره
 بنتهاسی واردر و بعض سدره منتهی واردر که اتی انجی حق ییلور پس
 اول عملی کتابت و رفعه ملائکه به سبیل یوقدر زیرا اصلنه واقف دکلر در
 پس مرجع دخی بوبله در فافهم قال ابن عبد السلام الملك لا سبیل للملک
 الی معرفة باطن العبد فی قول اکثرهم انتهى وقال ابو حنیفه رح ان سلم
 علیه احد عند قضاء الحاجة یرد السلام بقلبه لا بلسانه لئلا یلزم كتابة
 الملائکه فانهم لا یکتبون الامور القلبیه وقال فی ریحان القلوب الذکره
 الخفی هو ما خفی عن الحفظه لا ما یخفی به الصوت وهو خاص به
 صلی الله علیه وسلم ومن به اسوة انتهى و اما قرله تعالی (ام یعبون اما
 لا نسمع سرهم و نخرهم بلی و زلنا لیدیهم یکتبون) فلا یدل علی اطلاع
 الملک علی السر بل الله هو المطلع علی السر و اما النجوى و هو ما یسر و نه
 فاما ینهم فممن الاعمال الظاهره فللملک اطلاع علیه هذا هو اللایح
 * و من هم بهما فعملها کتبها الله عنده عشر حسنات * یعنی
 شول کیمسه که قصد حسنه ایدوب فعله کتوره الله تعالی اول حسنه بی
 مقام عندیده ادنی الامر اون حسنه کتابت ایله یعنی اول عمل مقام
 قبوله مقرب اولوب اون عدد اجر و ثوابه مکافات اولنه کما قال تعالی
 (من جاء بالحسنة فله عشر مثالها) و بومعنی مقام نفسدن مقام قلبیه

ترقی اعتبار یله در یعنی مرتبه نفسده اعمال سیات مقوله سیدر که آحاد در
 یعنی بره بر یاز یلور مرتبه قلب ایسه مرتبه عشرات و مرتبه روح مرتبه
 مأت و مرتبه سر مرتبه الوفدر که هر بنده اولان نضاعف خلوصنه
 کوره در خلوص ایسه استمرار الهیه دن بر سر عظیمدر که غایتی نفسا نیندن
 و بلکه غیر ییدن خلاص اولقدر * الی سبعائة ضعف * محذوفه
 متعلقدر که حاندر ای متصاعده تلك الحسنات العشر الی سبعائة
 ضعف قال الله تعالى (مثل الذين يتفوقون اموالهم في سبيل الله كمثل حبة
 انبتت سبع سنابل في كل سنبلة مائة حبة) ضعف ~~کسر~~له پائنه
 مثل و باز یاده ضم اولنان نسنه در که عددده استعمال اولنور بدی
 یوزی تخصیص ابتدیکی عربک اول عددی کثرته استعمالنه بناء در
 و یا خود اسماء سبعة نك هر بری یوزدر رحته تقسیم اولندیقه کوره در
 ز بر احسنه اشك الله تعالى به ایماندر اسم الله ایسه اسم اعظمدر که
 طاقسان طقوز اسمی جامعدر که احدیة المجموع اعتبار یله یوز او اور
 اصول سبعة ایسه یوزدن متخبر کو به اسم اعظم اسماء سبعة دن
 عبارتدر فافهم جدا * الی اضعاف كثيرة * ای متصاعده تلك
 السبعائة الی اضعاف كثيرة لا يعلمها الا الله بعضها فی مرتبة المأت
 و بعضها فی مرتبة الالوف و بعضها فی مرتبة ائیس لها حساب قال الله
 تعالى (والله يضاعف لمن يشاء) وقال الله تعالى (من ذا الذي يقرض الله
 قرضا حسنا فيضاعفه له اضعافا كثيرة) و حسنات مضاعفه نك
 بدی یوزدن ز یاده سی تحدید اولندی ز بر باب ترغیبه ایهام محدود دن
 اقوادر (و حسنات حرمك هر بری یوز بیک ایله تحدید اولندیغی ز یاده
 ترغیبدن او تور یدر ز برابین الناس یوز بیک استعظام اولنور و بی حساب
 برینه معدود قننور نظر ایله که (الضوم لی وانا اجزی به) دیو صومك
 جزاسنی کندی ذاتنه نسبت ایلدی پس کبت و کفایتی کندی یلور
 انجی قال الله تعالى (فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قره اعین) یعنی
 متهمدل ایچون اخفا اولنسان اجور نفوس ملكبه و بشریه و جنینه
 اورا کندن خارجدر و امام نیکسا بوری دیمشدر که حکمت نضیف

حسنات طاعات عبدی ابدی خصمان تخلصدر زیر مظلالمه
 بطریق العدل اولان حسنه واحده دفع اولنوب تسع حسنات کندی
 نفسیچون قالور بس تضعیفاته خصمان تعلق ایتمز * ومن هم بس سبئه
 فلم یعملها * یعنی شول کیمسه که قصد سبئه ولکن سوء عاقبتنه نظر
 ایدوب خوفا من الله تعالی ترك ایلسه اعضا وجوار حدن هر قفسه
 متعلق اولورسه اولسون بس بوندن فعلنه قدرت وار ایکن ترکی اخذ
 اولنور ز بر اعجزه تارك دینلر تکیم بر فاحشه به واروب بابی مطلق بواسه
 ویا خود آتی منشره اولسه ویا خود هجوم محسبدن خوف ایلسه که
 وعلی هذا نظر اری چوقدر بوسورتده ترك فائده سی یوقدر
 * کتبها الله عنده حسنه کامله * زیرا سبئه اولدیغنی ییلوب وموجب
 غضب الهی اولدوغنی فهم ایلوب خوفا وحیاء ترکی حسناندن
 معسود در انکیچون ترکنه وافق اولان مؤمن صالح ابواتدک دیر
 یعنی ابواشدر اشلدو کلک نسته که ترکدر فاعرفه و دیمشدر در که تروک
 مقوله سی اسقاط عقابده نیت محتاج دکلدیر ولکن تحصیل ثواب ایچون
 نیت لازمدر مثلاً ترك زنی ایدن کیمسه نک قصدی امری شارع امتثال
 ونهیندن اجتناب ایلسه بونیت اوزرینه مثاب اولور مطلق ترکی ازرینه
 دکل و پوراندنر که دیرلر مباح نیتله مندوب ویا واجب مرتبه نسته ابرر
 و بونده الله تعالی فضل جسیتمه اشارت واردر که عمل قلبی عمل جسد کی
 قلدی و دفع استبعاد ایچون کماله وصف ایلدی * وان هم بها فعلها
 کتبها سیئه واحده * یعنی بر کیمسه قصد سیئه ایدوب خار جده
 انی وجوده کتورسه بر سیئه یاز یلور زیاده دکل زیرا جزاء سیئه
 عدل یابندن وتضاعف حسنات فضل قیلندندر پس کرم الهی به
 مناسب اولان عدلده معامله بی تقلیل وفضلده مقابله بی تکثیر ایلله
 ولکن حرم الله استثنائولمشدیر که اوراده بر سیئه یوز ییک سیئه در که
 حسنه کی مضاعفدر زیر مقام علیینک حرمت عظیمه سی وازدو که
 اول حرمتی هتک ایتمک سائر حرمتلری هتک ایتمک کی دکلدیر پس
 شان مؤمن سیاتدن ایتمک کان اجتنابدر نظر ایلله که هم معصیتی کلمه

شرطه ایراد ابدوب بالغرض قلدی زیراروی ایمان ظلمات معاصی ایله
سواد پذیر اولق لایق دکلدر و بو مقامده عنده دیمدی زیراً عنایت
مقام قریبدرکه اعمال صالحه یه مناسبدر معاصی ایسه بعد اقتضا ایدر
بو جهندن ساحه حضوره سزا دکلدر اشته بو حدیث شریفدن
فضل الهی نه مرتبه ده عظیم اولدوغی معلوم اولدی و کلمات بلیغه نبویه
توجهله اعتبارات لطیفه بی مشتمل اولدیغی ظهور بولادی (فاجده الله
علی سابق عنایت و لاحق هدایت حدا یکنون لك كالاقوات فی کل الاوقات
* الثامن والثلاثون *

* ان الله تعالى قال * ان الله عنوانه معنونه اولان احادیث قدسیه تک
اکثری صیغه مضارع ایله اخباردرکه بقول در بورا ده ماضی واقع
اولمشدر مآلده بر د روجاژ در ککه ماضی تقدمه دلالت ایلیه
* من عادی لی ولیا * معادات مولاتک ضدیدرکه عداوت و بغض
ایکدیر قال عاده اتخذه عدوا صیغه مفاعله مبالغه ایچوندر بعض
د وایاتده (من اهان لی واقع اولمشدرکه اهان انت اکرامک ومهین
مکرمتک ضدیدر عدوایله ولی کبی و بوراده لی کله سی ولی یه متعلقدر
و کرماتی دیمشدر لی اصلنده ولی یه صفتدر و لکن تقدم اینکله حال واقع
اولمشدر یعنی ذوالحال نکره اولمشله حال انتک اوزر بنه تقدم اینشدر
(بعدنا و لایت ولی دندر قرب مضامنه انکیچون حبیبه ولی دیرلر
زیرا محبوب محبه قریبدر و اصطلاحده ولی حقه قریب اولانه دیرلر
قریب معنوی ایله و مقام قرب مقام قاب قوسین دیرکه دائره ده اولان
خط متوسط کیدر و اکا قرب صفاتی دیرلر چونکه صفات و ذات محو اوله
اکا مقام او ادنی دیرلرکه فنا فی الله در و خلوت دید کلری بودرکه
(لا اله الا الله ای لامو جود الا الله مرتبه سیدر چونکه مقام فرقه
عودت حاصل اوله اکا بقا بالله دیرلرکه اسماء و صفات حقه ظهوردر
و جلوت دید کلری جمیله بودرکه (محمد رسول الله مرتبه سیدر و بوندن
فهم اولندیکه ولی بالکثر شرعه قائم اولان دکلدر بلکه ملکوت سموات
وارضه یعنی اسرار الهیه یه نائل و حکمتخانه حقه داخل اولاندر

بومعناك اولی ایسه ماسوا دن اعراض و اوسطی اعمال شرعیه ابله
حقه اقبال و آخری مشاهده حق و وصول جناب رب مطلقدر و یوندن
اخذ اولندیکه جاهل ولی اولماز بلکه اولاه عالم باحکام الله کرک تاکه
عالم بالله اوله پس هر جاهل امی در کر که علم مجردی اولسون ولکن
هر امی جاهل دکلدر بلکه بعضیسی معلم من عند الله در و بعض
عرفاء برمریده سؤال ایدوب قرانی بحفظ ایندگی دیدکده اولدخی
لا دیوجک اول عارف دیدیکه (واغوثاه من مرید لایحفظ القرآن
فیم بنعم فیم بترنم فیم یناسجی ربه) وولی اینکیدر بری ولی عام لغویدر
یعنی مؤمن صالحدر که اقوال و افعالده شرعه خلل و یرن اموردن
محفوظ در اگر چه حقندن محجوبدر و بری ولی خاص عرفیدر که
حق تقوا لله متقی در و السنهده ولی بوولی در که عرفیدر و حسی تقوی
نفسندن بالکلیه خروجدر و بلکه غیریتدن تخلصدر که انک صاحبده
مخلص دیر لقمح لامله قال الله تعالی (الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم
ولا هم یحزنون الذین آمنوا وکانوا یتقون) ای آمنوا ایمانا کشفیا حقیقیا
لاجبایا رسمیا وکانوا یتقون حقیقه التقوی لان الاطلاق مصروف
الی الکمال وعلیه قوله تعالی (ان اولیاءه الا المتقون) یعنی خلقت
خواص اولیای سی حقیقت تقوی و عوام اولیای سی صورت تقوا لله
متصف اولندردر و وعید خواصه معادات ایدنلدر در تنکیم
قرانی اکا دلالت ایدر و قرآنده اولیاء الله خواص مؤمنین ابله تفسیر
اولمشدر و فی الحدیث القدسی (اولیای تحت قبایلی لایعرفهم خبری
یعنی عوام اولیای معروفلدر که مستتر اولاجق حاللری یوقدر بلکه
مستتر اولان اهل حالدر که اولیای عرفیه در (بعدهذا معادات ولی
قلبدن بغض و انکار و قصد سوء و قلبدن اذی و جفا و سب و شتمله
اولور تنکیم کفار قدیش و غیریلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
و اصحاب رضی الله عنهم حقنده یومعالمه بی ابتدیلر مع هذا خارجده
موجب یوغیدی بلکه اکرام و اجلال و قبولی موجب و ارایدیکه انلری
دنباده ضلال و آخرتده و بالدن تخلص ایچون دعوت توحید

و شریعت رب متعالدر (وشول محاکمات و مخاصمات که استخراج حق
و یا کشف غامض ایچون واقع اولور معاداندن خار جدر و علامت
ولایت حقوق الله و حقوق عباد الله ایله قیام و کرامت علیه ایله تحققدن
کرت اوراده کرامت کونیه اولسون و کرت اولسون زیر مقصود بالذات
الهیاندن کونیات دکل * ففسد آذنته بالحرب * همزه ممدوده ایله
اینداندنر که اعلام معناسینه در حرب جنک ایتمکدر دار الحرب بلاد
مشرکیندر که انلره بزم ارامزده صلح یوقدر یعنی تحقیق بن اکا اعلام
ایتمدم یعنی بلش اولسونکه بن انکله جنک ایدرم واسماء جلالبدی
وه مظاهرقهریه می انک اوزرینه حواله ایلرم تا که مقهور و مغلوب اولور
و معرض هلاک کلور الحاصل معامله محارب کی معامله واقع اولوق
مقرر در زیر اعدو حیب اعدو در تنکیم اعدو صدیق و صدیق
اعدو اعدو در چونکه ولی الله تعالی نصرت ایدر لاجرم منصوردر
قال الله تعالی (ان تنصروا الله ينصركم) خصوصاً که ولی اعدی الاعداء
اولان نفس اماره بی قتله زیاده محبوب الهی اولمشدر (مرودر که
الله تعالی بعض اولیاسنه پیوردیکه امازهدک یعنی فضول دنیای ترک
کندی راحت نفسکی تحل در و اما بنی ذکرک بخله تشریف غرضی
ایچوندنر (فهل والی و لیا و هل عادیف فی عدوا) پس موالات اولیا
انفع اعمال و معاداتی اضرافعالدندنر و بونده تسلیه احبا واردنر زیر
اعداسینه بالذات مبارزه ایله وعددر و مجذبر اعدا دخی واردنر که
تدمیره و عیددر و دیمشدر در که جمیع معاصی محاربه حق مقوله سندندر
اگرچه بری برلینه نسبتله شدیده تفاوتلری واردنر انکیچون (آکل الربوا
و قاطع الطریق اولنلره محارب الله و رسوله دندلی قال الله تعالی
(فان لم تفعلوا فاذنوا بحرب من الله و رسوله و قال الله تعالی (انما
جزاء الذين یحاربون الله و رسوله) الابنه و عظیم جرم عظیم جزایی
مستلزم مدبر معادات اولیا اسیسه فوق الكل در و اهل معاد انک اولی
ابلیسدر که آدم صنی الله علیه السلام عداوت ایتمشدر بوجهتندن
فقدراعداء اولیا و ارایسه سلسله ابلیسده در علیهم ما يستحقون لبلا

و نهارا سرا و چهارا * و ما تقرب الی عبدی بشی * احب الی مما افترضت
 علیه * ما نافیہ و تقرب طلب قربت و بشی * ده با سببیه و احب
 نصبه شبك صفتی در و ضمه هو احب الی تقدیرنده در و احب افعال
 بمعنی المفعول در محبوبتر معناسنه افتراض فرض و واجب فلفظ در که
 متعدی در پس ما موصوله لك عادی محذوف در که افتراضه دیکدر
 فرض بوراده فرض عین و فرض کفایه به عام در و واجب دخی انده
 داخل در زیر اعتقاد فرض دکل ایسه ده عملا فرض در (مقصود
 بود که فرائض ایل اولان تقرب نوافل ایل اولان تقریدن احب و اقوال
 اگر چه ایکسی دخی سبب محبت و باعث قرید زیر فرائض اختیار
 حقد و نوافل اختیار عبد در اختیار حقه تابع اولفده ایسه حکم تقدیر
 بالکلیه خروج وارد انکی چون نوافله عجب و پندار جوق اولور
 بوسیدن بعض اولیا فرائض و سنن مؤکده او زربنه اقتصار ایتمشدر
 زیر نوافله عملی نفسه اضافت وارد (و بعضی در دخی جله اعمالک
 مثوباتی غیره هبه ایتمشدر و انله مفسون دیر که فضل حقه اعتماد
 ایتمشدر اعماله دکل و بهاء الدین نقشبندینک (ما فضلیا نیم) دیدی
 بویا بدندر (بمذا فرائض ایل اولان تقریه قرب فرائض دیر که
 کمال الهینک طور انسانی مظهرنده ظهوریدر پس بومرنبه ده
 الله تعالی کندی کالبه ظاهر و انسان مظهر در و بویا بدندر که
 حدیث قدسیده کلور (قال الله تعالی لسان عبده مع الله لمن حده)
 الحاصل عبد ربک مرآتی اولور که رب هرایشی انکله ایتمشدر وایشیدر
 و کور و تکلم ایدر و علی هذا زیرا بومقامده صفات و احوال عبده
 ذات حقه مرآت و وجود بنه مظهر در فافهم جدا و احوال از من الحاد
 فقد بینت لك سبیل الرشاد * و لا یزال عبدی یتقرب الی * و بعض
 روایاتده یتعجب بکشدز تحب دوستلق کوسترمک و کندینی سودر مکبر
 تنکیم الله تعالی نعم الهیه ایل عبادہ تحب ایلدی یعنی کندینی سودردی
 زیرا احسان باعث مهر بانی و واسطه تعریف رحانیدر * بالنوافل *
 نافله نک جمعیدر که فرض او زربنه زائد اولان عملدر مطلقا کرک

صلاة وصيام وركز غیری (وامام اعظم نکاح حقننده افضل نوافل
 الخبرات دیدیکی عندالمحققین زیاده پسندیده دوشمشدر زیرا نکاح حده
 سرفربت ووصلت وتوسیع دائره تجلی وارد واولیایانک نوافل
 خیراته تساری حق عبودیتله قیام واطهار مرثت وشکر وجود
 امکانی ووجود کمال انسانی ایچوندر (وفی الحدیث اقلا اصكون
 عبدا شکورا) فاعرف ومشایخ طریقک اقامت ابتدیکی نوافل صلات
 یو باید ندر خصوصاً که بونده رتبه مظهر بی اظهار وتحقیق وارد
 زیرا ورثه رسوای در رسول الله دن صلی الله علیه وسلم سن
 قالمشدر پس ورثه دخی رسوله اسوه در اکثر چه آنلردن صادر
 اولانه مستحبات دیر مع هذا سنت اطلاق دخی لایاسدر زیرا طریق
 مسلو که در وحدیثه دخی (من سن سنة الخ دیوافظ سنت ایه تعبیر
 اولمشدر فاما علماء رسوم بونلرک اعداسیدر زیرا فهملری ساده
 اولدوغندن نقش سن کوزلر بنه کیرمز وفی الحقیقه وضع الهی اولدوغنه
 عقللری ابرمز زیرا برزم سوزمز اکامل انسانک اوضاعنده در که کشف
 صحیح والهام صریحدن ناشیدر بوخسه غیری اشخاصک دکل وشاعر
 خوش دیمشدر که (پادشاهسن ابتدوکلک شمدن کری قانون اولور
 فنامل وکن علی الانصاف لاعلی الاعساف * حتی احبه * احب
 مرفوعدر زیرا حتی ابتدایه در یعنی اعراب جهشدن مابعدک ماقبله
 تعلقی یوقدر بویه ایکن بنه ماقبله غایتدر ماقبل نوافل ایله تقر بدر
 پس نوافله اشتغالک غایتی محبوب الهی اولمقدر (سؤال اولتور سه که
 قرب فرائض ایله قرب نوافل میاننده تعارض وارد زیرا احد همدان
 فهم واینان محبت وتقرب آخردین دخی مفهومدر (جوابی بالاده در که
 فرائض ایله تقرب وانک نتیجه سی اولان محبت نوافل ایله اولان نین اقوادر
 اگر چه ایکسی دخی وسیله در (وبری دخی بودر که فرائض وسیله تقرب و
 نوافل وسیله محبوسیدر) وبری دخی نوافلک احببی فرائضدن صکره در
 زیرا تارک الفرض اولانک نافله سنه اعتبار یوقدر انکیچون دیمشدر در که
 فرضی ترک ونافله به مسارعیت ایمک هوایه اتباعک علامتیدندر

زیرا فرض اصل و نافله انک مکملاتندند (بعد از محب او در که محبوبک
 محبیه منصوب اولدو غندن انک رنگنه کرر زرا اول محبوب انک آثار
 و اسماسندندرتکیم سلطان رعیت جامه سینه کیزوب تبدیل کرر زرا
 رعیت فی الحقیقه انک صور اسماسیدر بوضوئده سلطان مظهر
 صورت رعیت اولمش اولور کذلک الله تعالی عمامه دیرلر بر مرتبه بر رخیه
 وضع ایشد که اول مرتبه عروج اعتبار یله عبده عالم وقادر و سایر
 اسماء الهیه اطلاق اولنور و یت اول مرتبه نزول اعتبار یله الله تعالی به
 تعجب و ضحک و فرح و معیت و امثال صفات کونیه اثبات اولنور و بوندن
 حقل نراهنه خلل کلز نظر ایله که قرآنده (حتی نعلم) پیوردی یعنی حقل
 علم از بسی زمان ایله مقید دکل ایکن مظهره کوره مقید اولدی پس
 بحسب المظهر تعبد اطلاق ذاتی بی منافی اولدی و من مشی علی المراتب
 لم یعثر اشته عبد محبوب مولی اولیحق مولی دخی انک صورته کیزر
 انکیچون عبد محبوبه حق مشاهده ایتین غقدن محبوب اولور تنکیم
 (جعت فلم تظعمی الخ) اکا دالدر و عبدک محبوبیتی قری مقداردر
 و قری دخی متابعت نبویه به کوره در قال تعالی (فاتبعونی بحبیکم الله
 یعنی اتباع تام اولیحق محبت الهیه دخی کالده اولور تنکیم حبیب الله
 دیندی زرا جمیع اسماء الهیه ایله علی وجه الکمال متصف قدر
 * فاذا احییت کنت سمعه الذی یسمع به و بصره الذی یرى به
 و یده الذی یبطش بها و رجله الذی یمشی بها * و بعض روایاتده (و فؤاده
 الذی یعقل به و لسانه الذی یتکلم به) دخی الحاق اولمشددر بوراده
 کنت دن مفهوم اولان کینونت یا تحقق و ثبوت و یا تحول مفساسنددر
 زرا ذلک صور مختلفه ظهوری حدیثه ثابتدر جوارح انسانیه دخی
 صور متوعه قیلمنددر و تاون مراد ذات الهیه در (سمع حسن الاذن
 و ابصر حسن العین در بیضر ضمه ابصار دندر که کورم کدر (بیطش
 فحمله و کسر طائله و ضمه باب اولدن و ثابیدن بطشنددر که عنق
 و سطوت ایله اخذدر یقتال ید باطشه و قری یوم بیطش ای تسلط علیهم
 من بیطش بهم یقال بیطش هو و ابطشنه کخرج و اخرجه کافی تاج

المصادر و بومقامده علماء ظاهر دیدیلرکه مراد سمع و بصر و اخذ
 و مشی مرضی و محبوب اولفسدرکه بونلری ماخلق له ده استعمالدر
 و اهل حقیقت دیدیلرکه بومرتبه یه قرب نوافل دیرلرکه عبد ظاهر
 ورب مظهر یعنی رب قوای عبد اؤنر جیعا الحاصل ذات حق صفات
 عبده مرآت و احواله مظهر اولور بوسورتده ظاهر و مرئی و مشهود
 عبد و قرب فرائضده حق اولور و بوباید بعض اکابر پور مشردرکه
 (صفات ذاتا ذات الصفات) یعنی کنت ده ذات الصفاته و سمعده الخ
 صفات الذاته اشارت واردر پس دیمک اولور که برزم مرتبه علم و عینده
 صفات ذاتا برزم مرتبه حق و عماء الهی ده ذات الصفات در یعنی صفات
 ذاتا برعکس ذات الصفاتدر و انک قلبی در لرو بونده مقصود مرتبه
 ظهورده اولان اعتباری یاندر و الا حق (والله غنی عن العالمین) و فقیه
 کائناتین مسغنی در انکی چون دیدیلر الا ن علی ماعلیه کان * و ان سألنی
 اعطینیه * حذف مفعول تعمیم دن اوتوری در تقدیری دیمکدرکه
 و ان سألنی شیئامن الاشیاء اعطینیه ایاه نکا قال (و اتاکم من کل ماسألتموه)
 مقصود بودرکه اول مقامه یعنی حضرت احدیه یه واصل و اسرار
 سموات و ارضه نائل اولان مالک خزائن اولوب صورت و معنی برنسنده
 ضرورتی اولماز تنکیم ابوطالبه خطابا حدیثده کلور (وانت باعم
 لو اطعته اطاعک) یعنی مطیع حق اولان مطاع اولور و سؤالنه اجابت
 برلور مکرکه سؤالی حکمته مخالف اوله تنکیم نیجه مسؤل انبیا و اولیادین منع
 اولندی و بوندن فهم اولور که سؤال مقتضیات عین تابعدن اولدینی کی
 منع دخی اوله در (پس منع و عطادن هر بری مقام علم و حکمتدندر
 یعنی علم حق معلومه تابعدرکه احوال معلوم هر نه ایسه ظهورات
 خارجیه اکا کوره اولور پس حق عدلدر که مقتضای استعداد اوزرینه
 فاعلدر بفعل الله مایشاء سری دخی بودر اکر اهل اسرار دن ایسک
 و بومرتبه یه وصولده چون و چرا اولماز زیر مرتبه قضا و قدر در
 فاعلم ذلك و اعلم * تسلیم من المهاک و تخلص من الخلل و لن استعاضنی
 لاعینده * لن ده لام موطنه مدرکه بعد تقدم القسم لفظا و معنی شرط

اوزر بنه داخل اولور تقدیری والله لئن الخ دیمکدر که قسمدن مراد
 مضمون جمله بی تأکید در ظاهر اولان استعاذ بی درباه استعانت ایله
 تنکیم قرآنده کلور (فاستعذ بالله) ولیکن اهل حدیث نوله و بالله ضبط
 ایشلردر که نون و قایه درباه نزع خافض اوزر بنه در بوده دخی
 مفعولی یعنی مستعاذ منهی حذف نعیم ایچوند ز پرا مقام تأیید اتی
 اقتضایدر (عوذ البجادز که فارسیده پناه گرفتن بکسی ایله تعبیر اولور
 و عباد ایله یلایک فرقی بودر که عباد دفع شر و یلایک جلب خیر ایچوند
 قال المتنبی (یت) یامن الودیه فیما اولمه (ومن اعوذ به مما احاذره)
 استعاذه خلاص و محفوظ اولقی طلب ایتکدر لایعنه ده لام جوابه
 قسمدر اعاده کیسه ایچون بلادن منع و حفظ دیله مکدر و فی التزیل
 (وائی اعبد هابک) یعنی مریمی سکا سفندروم و وسنک پناهکده قیلورم
 (سؤال اولور سه که استعاذه و اعاده بی تأکید ایتدی سؤال و اعطانی
 ایتدی) جوابه بودر که استعاذه محل خطرده اولقله دفع تشویش
 و تسکین دل ایچون تأکید ایلدی نظر ایله که انبیا علیهم السلام
 نصرته موعود ایکن تأخردن اضطرار و افع اولیجی (متی نصر الله
 دیدکلرنده) (الان نصر الله قریبه) ایله محاسب اولدیلر که تأکید ی
 متضمندر اگر چه بعضی ادعیه ده دخی حرف تأکید ابراد اولمشدر
 (واذا سألت عبادی عنی فانی قریب) کی زیر بو سؤالده تحقیق واردر که
 اذاکله سیله تعبیر اولمشدر ما نحن فیه ده اولان سؤال ایسه ادات
 شرطله در (بعد ذابو حدیثک بخاریده لاحقه سی واردر تنکیم کلور
 (وما ترددت فی شیء انا فاعله ترددی فی قبض نفس عبدي المؤمن
 بکرم الموت وناکرمه مسائمه و لا بدله منه) مقصود فعل متردد کاره
 کی معامله سنی نیاندر و لکن بالاده ذکر لولتد بخی اوزره مرتبه عمایه کوره
 الله تعالی صفات صکونیه ایله متصف اولور پس گراحت مظهر
 اعتباری ایله در ظاهر اعتباریه دکلدر زیر ظاهرده صفات کونیه
 اولماز که ذات الهیه تراحت تام اوزر بنه در و یونک نظیر بدر که کلور
 (ومن اتانی بمشی اتینسه هروله) یعنی حق تعالی کندی ذاتنه مشی

وهروله اثبات ایتدیکه ایکسی دخی صفات کونیه د ندریس تاویل
ایتموب علی ملاراد الله حالی اوزرینه ابقا ایتک کر کدر وعبدک موتی
کراهنی جرمه سی اوزرینه مؤاخذ خوفند ندر یو خسه موت باب
لقا ونحفه المؤمن اولد یغن یلور بناء علی هذا الله تعالی اتی عفو
ومغفرتی ایله مقابله ایدوب کراهنی رفع ایدر پس عسده لازمدر که لقاء
مولایی کراهنی ایتیمه زبرا عاشق معشوقه اقبال ایدر یو خسه ادبار
ایتمز والاعاشق اولیان حجابده وعذابه قالور نمود بالله من الفراق
والبعد ونساله الوصال والقرب بحرمة اهل المودة والقربی
* التاسع والثلاثون *

* ان الله تجاوز لی عن امی * تجاوز نکاهدن کچمکدر بوراده ترک
معناسنه درکه متعدیدر زبرا خطا مقول صریحیدر وبعض روایاتده
عن الخطا دوشمشدر بوضورتده لازم وصیغه مفاعله نک سری
بودر که الله تعالی مذنبی مؤاخذ و مذنب دخی عفو ی طلب ایدر
چونکه عفوایده مطالبه دن تجاوز ایتیمز اولور (لی کله سی لاجلی دیمکدر
یعنی بدن اوتوری و بنم خاطر می تطیب وقدر می رفع وشانمی تعظیم
واعلا بچون) امت ایله مراد امت اجابتدر زبرا امت دعوتک کفر
ومعصیت وخطا ونسیانندن تجاوز یوقدر قال الله تعالی (ان الله لا یغفر
ان یشرک به) وقال (فاخذهم الله بذنوبهم) وامت شول جماعته دیرلر که
انلره رسول ارسال اولته * الخطأ * مهموز معصور دیرمد ایدن خطا
ایتدی زبرا مهموز مدود اولماز مدود اولان معتل ناقصدر عطا جفا
وقازنی وامثالی کی پس خطاده اولان الف فتحة طایی بیان ایچوندیر
بوراده خطادن مراد آثم خطادر یو خسه حکم خطا دکلدیر زبرا
آخرته عقاب ترتب ایتیمسه دخی دنیاده ضمان وکفارت مرتفع اولماز
مثلا مخطئک مال و دینی ضمانی وخطا قتلک کفارتی وسهوا محذرا
قلینان نمازک قضاسی وامثالی کی زبرا بونلرک حکمی دلیل منفصل ایله
معلوم اولمشدر (وبوراده خطا ایله مراد ضد الصواب دکلدیر والا
خطیته اوزرینه مؤاخذ مرفوع اولقی لازم کلور وناصواب اولان

ضوابط اولیٰ اقتضا بدر بوضوح آمده و نهی شده فائده قائلان بلکه
 ضد الغمدر که فاعلک خلاف قصدی واقع اولمقدر بوجهتدبر که
 جد و قصاصله متواخذة و نماز را حق الله کوره محطیدر فاما
 حق عبده کوره خطییدر انکیچون ضمان عدوان و دیت واجب اولور
 و خطا اودر که برنسنه بی صید ظن ایلوبدر می ایدسه انسانه
 و یا حرنی قیاس ایدوب مسلمه اصابت ایلبه و یا نشانه اوق آتوب آدمی به
 طوقنسه و یا برصبی اوزرینه ساقط اولوب آتی اهلاک ایدسه و علی
 هذا که نظارتی چوقدر * والنسیان * نسیان برنسنه ک فوت مدر که
 و حافظه دن زوانیدر شؤیله که حصولی سبب جدیده محتاج اوله صائمک
 ناسیا اکل و شربن کیبکه افطار و کفارت و اثم لازم کلز صلاة بویه دکلدن
 زیرا صلاک هبت مذکره سی واردر و حدیثه کلور (عرضت علی
 ذنوب امتی فلم اذنبوا اکبر من آية اوسورة اوتینها ثم نسیها) یعنی اول آتی
 و یا نبوره بی معصندن اوقومعه قادر اولیه و بعضی لم معنای ترک
 محل ابتدیلرز یا اسان عربده نسیان ترک معنای سنه در قال الله تعالی
 (ولا تنسوا الفضل بینکم) یعنی فضلی ترک و اهمالی قصد ایگوز و قال الله
 تعالی (فلیما نسوا ما ذکرناه) ای ترکوا و قال الله تعالی (نسوا الله
 ای ترکوا طاعتیه (فنسیهم) ای فترک رحمتهم و حق بودر که نسیان
 ترک و ذهول و غفلتده محله کوره مستعملدر و قرآنده کلور (واذ کرز بک
 اذا نسیت) یعنی اولامشبت الهیه بی نسیان واقع اولوب صکره تذکر
 ایدسه ان شاء الله دی انکیچون جناب نبوت صلی الله علیه وسلم بو آیتک
 تزلزلد نصیرکه ان شاء الله دیدی کویا فاشی تدارک قیلندن اولدی
 (و رسول الله بش موضعده سهو واقع اولدی اگرچه انکه سهوی
 سهوات اتمه قیاس و اندن بحث اولنماز و حدیثه کلور (اللهم ذکرنا
 مانسینا و علنا ما جهلنا) تنکیم بر آیتده برکله نسیان ایتملردی صکره
 احمایدن بر بیک لسانندن استماع ایتدکده تذکر ابتدیلر و بوراده دخی
 نسیاندن مراد اثم نسیاند که اثم خطا کی مرفوعدر مادامکه سببی
 تعاطی ایتبه زیرا واجبی نفویتم ایدسه اثم اولوراشته (ربنا لا تؤاخذنا

ان نسینا و اخطانا) بو معنی اوزرینه محمولدر تنکیم بالاده تفصیل اولمشدر
 و ظاهر اولان بودر که کویا دعاء مذکور لیه معراجده افواه اهل ایماندن
 صادر اولوب بنی اسرا بیلک خطا و نسیان اوزرینه مؤاخذه
 اولمشد قلری کی مؤاخذه دن استعفا و طلب تخفیف ایدیمک دعاری
 مستجاب اولدیغی حدیث مذکورله اخبار اولندی * و ما استکرها و اعلمه *
 صیغه مجهوله در کره فتحه مشقت و ضمه قهر در یقال (اکرهه
 علی الامر ای جمله علی فاعله قهرا و الاستکراه کراهیت داشتن جبر
 یعنی انلردن بطریق الاکراه و الاجبار صادر اولان ذنوبک مؤاخذه سنی
 دخی تر ایتدی بوسیددن ردت اوزرینه اکراه و قهرا حیل اولتان کیمسه
 کافر اولماز تنکیم قرآنده کلور (الامن اکره و قلبه مطمئن بالایمان)
 دیمشدر که بو حدیث قتل و زنی و اوائطه و شهادت زور و حکم بالباطل
 و ائمانک غیریه مخصوصدر که بومقوله کاهلرا اکراهه حلال اولما زر
 پس بونلرده اکراه معتبر دکلدر بلکه فاعلنسه اتم وارد سیری بوذر که
 والله اعلم بومقوله رده فاعلک فعلی غیره تعلق اتمکله اختیاردن خالی
 دکلدر رنده ایسه من کل الوجوه اختیار یوق بلکه اضطرار کلی وارد
 و جنبه ده کلور که بر کیمسه آخره زهر ایچورسه ایکی وجه اوزرینه در
 اکر زهر ایدوکنی بیایوب ایچور دیسه قصاص و دیت لازم کلمر بلکه
 حبس و تعزیر لازم کلور و اگر اغرنه صبا ایتدیسه دیت لازم کلور
 و اگر زهرلی شربچی یکنه و بروب اولدخی شرب ایدوب هلاک اولدیسه
 دیت لازم کلمر زیرا اختیار یله نوش ایتشد و لیکن خدعه سی حسیله
 استغفار و تعزیر لازم کلور و بوندن نفس اماره حالنه دخی اشارت
 وارد در که ائک خطا و نسیانی دخی مستثنی و غیره مقبول اولان قیلددر
 خطای سی بودر که طریق وحدتن حد و اول ایدوب ضلالت شرکه
 دوشمشدر شرکله مخلوط اولان ایمان ایسه مقبول دکلدر قال الله تعالی
 (و ما یؤمن اکثرهم بالله الا وهم مشرکون) و شرکدن مراد وجودده
 توهم تعدیدر یعنی وجود واجب و وجود ممکن اثبات اتمکدر وجود ممکن
 ایسه معدومدر پس انی اثبات اتمک جهلدن مکر بحسب الاعتبار اوله

د زرا امر ونهی ائک اور زینسه منبید ر وصالا تک نوافلی بو وجوده
تشکر طریقیسه در فراغی وجود واجبه شکره دائر اوله بی کی
ونفسک نسباتی بودر که عهد ارلی اونو نمشد که اقرار و توحید و عمل
بالشرائع در زرا کرچه مقام عک حالت عمل دکلدر قبول چهند تکه
ارواح اور زینسه تکالیف یوقدر قافا مقام هینک حکمی علم و عملک
مجموعه ر که علم صفت روح و عمل صفت جسد در و عمل شرعی
معراج علم و معرفت و بودخی زردبان مشاهده در زرا بلا معرفه
اولان مشاهده معتبر دکلدر نظر الیه که جمیع ناس اشیا بی مشاهده
ایدلر قافا صورتی **کوردلر و حقیقتن یکنار تبدیل** جامه ده سلطانی
کورب تبلیغ کی چونکه نفسده شرک و خلاف توحید و ترک عمل اوله
فلاح بولماز (نسأل الله ان یسهل طریقنا الیه و یقوی توکلنا علیه
الحديث الاربعون

*کن فی الدنیا کائنات غریب * کان تشبیه و تمخیل ایچوندر غریب
غریبنددر که وطندن بعید اولفسد ر و هر متبایه و جنسی اراسته
عدم النظر اولانه غریب دیلر و علمایه غریب دیدیلر زرا بین الجهال
قتلعلری وارد و غراب دنلدی ذهابده ابعاد ایتدو کیچون منقاه
مغرب کیکه برجا و چه اختط صاف ایلوب اغراب و ابعاد ایلدی یعنی
دنیا ده بوجه اوله که کندیکی غریب الدیار تمخیل ایله اگرچه
ظاهرده و طبعده سن زرا حالک غریب جالنه بکر زرا مر غریب در
پس خلقسه مختلط اوله و فی نفس الامر خائف و ذلیل اول تنکیم
غریب اولان کیمسه موانس بوله دیغندن متوحش و طائف و ذلیل در
و نباده بقایله تحدیث نفس ائمه زرافانی در و وطن اتخاذ ایدوب تکثیر
تعلقان ائمه بلکه غریبک تعلق قدر تعلق ایله و آشنایله و ارایسه
دخی بیگاه اولفسه سعی ایله زرا ماسوادن منقطع اولدجه یارحققی به
منصل اولمسن و غریب و طنه آرزو ایتد و کی کبی سندخی
وطن روحه و وطن سره آرزو ایله که بری عالم ملکوت و بری دخی عالم
لاهورتدر و ابوالبشر آدم علیه السلام تر ایدن مخلوق اولفسه کرچه

جتدن وطنه اهابط اولندی ولکن بو وطنه وطن جسد دیرلر که
 وطن کونیده اولان غریب کیدر و غربتدن مقصود برمراده وصول
 و بعده وطنه عودت و دارینه دخولدر تنکیم آدمک هبوطی خلافت
 و اسماء حسنائی اظهار و صفات عالیای ابراز ایدی بوسبیدن بعد تمام
 المصلحه بینه وطن روحه عودت ایلدی اگرچه دنیا ده دخی من وجه
 وطنده ایدی زرا مکاشفه قریب و بعید برر * او عابر سبیل *
 او کانت عابر سبیل دیمکدر که عامی خاص اوزرینه عطف قیلندندر که
 نوع ترقی فی متصنعدن زرا عابر سبیلک تعلقاتی غریب مقیمک تعلقاتدن
 اقلدر پس اولکده سی تخییر و اباحت ایچون اولقیدن تنکیم بعض اهل
 حدیث ذاهب اولشد برل معنائنه ترقی ایچون اولقی اولی واحسندر
 عابر عودندندر کچمک معنائنه صعودن و کوبیدن کذر کی سبیل معناد
 السلوک اولان بوله دیرلر کرک انده التوا و اعوجاج اولسون و کرک
 اولسون و صراط اتدن اخصددر که معناد السلوک اولدوغندن ماعدن
 انده اصلا اعوجاج اولیه بلکه جاده مستقیمه اوله و طریق بونلردن
 اعندر زرا مطلق رجل ایله طرق و ضرب اولنسان یولدر نوجهله
 او اورسه اولسونکه معناد و غیر معناد و مستقیم و معوجه شاملدر
 معنی بودر که و یا خود و بلکه سن کندیکدی دنیاده یولچی کی خیال
 ایله که دنیا سنک سبیل کی ممرک و آخرت منزل و مقرر کدر قال الله تعالی
 (وان الدار الاخرة هی دار القرار) و این سبیل خفیف الثقیل اولیجی
 نوجهله سرعت و سهولته قطع راه ایدر سه سندخی بار دنیایی
 اوزرکدن تخفیف ایدوب یواکی آسان طوبت و عقبات آخرتی سهولته
 کندر ایله و مسافر کفایت مقصداری زنده سالک اولدینی کی سندخی
 فضول دنیایی ترک ایدوب زاهد اول و قلیله قناعت ایله و یولچی منزل
 بمنزل مقصده طوغری سیر و حرکت ابتدایی کی سندخی اسم کونیدن
 اسم الهی به واسم الهیدن مسمای حقیقی به سفر و سیاحت ایله و تکمیل
 اسفار ایدوب آخر منزل وحده قرار ایت و ترمذی روایتده (وحد
 نفسك فی اصحاب القبور) زیاده سی واردر یعنی کندیکدی میت کی پیل

زیرا دیشمخیز که کل آن قریب و بلکه تعیناتنکی از اله ایلوب
 فنا فی الله ابر که حسرت جان که قبر کی اولسون تکیم وارد اولمشدیر که
 (موتوا قبل ان تموتوا) ای موتوا بالاختیار قبل الموت بالاضطرار
 و فی الحدیث (من اراد ان ينظر الى ميت يمشی بین الاحیاء فلينظر
 الى ابی بکر) یعنی حضرت صدیق رضی الله عنه نهندن فناء تام
 بولخله میت کی اولمشدیر که قلب و تحرکی حقله در وینه جدیده
 کلور (اذا تمیرتم فی الامور فاستعینوا من اهل القبور) یعنی اهل فسادن
 اشعانت ایدیکوز که انلر کلمات تامه جامعه در که اشعانت والتجایه
 صاحب الدرد شول جهندنکه الله تعالی انلرک یوزندن ظهوری وارد
 پس اعتماد فی الحقیقه حقه دراعوذ بدانیال واعوذ بکلمات الله التامات
 وامثالی معنای مذکور دالدر اگر چه حقایقندن بی خبر وانلر مناقشه
 ابدوب تا ویلات فاسده ایلر و بلکه طور عقلمدن خارج اولان اخبار
 صحیحه نک موضوعینه ذاهب او اولر اولئک کالانعام * و کار ابن عمر *
 یعنی عبد الله بن عمر رضی الله عنهما که عبادله اربعه دن وحدیث
 مذکورک راویسیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بروقتده
 ید مبارک لرن عبد الله مذکورک او موزلرینه قویوب (کن فی الدنیا الخ
 دیوا کا خطایب انتشار ایدی و بو مناسبتله اهل حدیث ذیل حدیثده
 کلمات عبد اللهی اراد ایدیلر اگر چه کلمات آیه فی الحقیقه بر حدیث
 مرفوعندن متزعدر که اول حدیث بود (اعتنم حسا قبل خمس
 حیاتک قبل موتک وصحتک قبل سفک و فراغک قبل شغلک وشبابک
 قبل هرمک وغناک قبل فقرک) و بونک نظاری کی * بقول اذا المسبت *
 یعنی جن مسایه داخل او اسلک که اول لیلدر واخشامه مساء دندلی
 زیرا ظلمتی حسبیله انسانی مسایه انقاع ایدر انکیهون کاهه شبیه
 دندلی و مسایله بده ایلدی زیرا خلق الله الاعظمدر که اصلدر
 ونهار انک اوزرینه متفرعدر که عارضدر زیرا شمس وفکر خلقی
 حادثر * فلاننظر الصبح * بقال انتظره فلا یحتاج الی کلمه الی صباح
 اول النهار در که افقک حاجب شمسله اجراری و قنیدر و غمره دخی

تفسیر اولمشدر که صبح صادق در و سراجہ مصباح دیدیلرز را نور یله
خانه دنیا ضو شمس له مضی اولدیغی کبی یعنی اخشامه ابرسک صباح
اولور دیو منتظر اوله بلکه هر نفسی نفس اخیر ییل ز را نیجدر
موت بخانی ایله مبتلی اولمشدر پس موتک من معلومی و سبب معهودی
یو قدر یو جهنم بدن قهارک ناکاه قهر و بطش شدن حذر املودر
و کجه بی زمان راحت دیو غافل یو لئماق کر کدر * و اذا اصبح *
و فین صباحه داخل اولسک کرک فجر که نهار شرعینک اولیدر و کرک
طلوع شمس که نهار عرفینک ابتدا سیدر و صباحه فجر اعتبار اولنق
اقوادر زیر بین الفجر و الطلوع اولان نور ینه نور شمعدر که تحت
الارضدن منعکسدر یو خسه نور آخر دکادر نتکیم بعضی المر ذاهب
اولمشدر و شفق دید کلری دخی یو یله در که وراء جبل قافدن
انعکاس نور شمعدر انکیچون مستحب اولان حجرند نصکره اولان
بیاضک غیو ینته دک صلاة عشایی تأخیردر * فلا تنتظر المساء *
پس اخشامه منتظر اولوب طول امله دوشمه بلکه املسکی قصر و عملکی
مد ایله اگر ناکاه موت کلور سه سنی کار حقه و آخرته منتهی بواسون
کویا اشارت ایلر که ای ناسک سالک من برنلد بعیدی قاصد کی سنگه
ما ینده مخوف و ایدلر و مهلاک مفازلر و قطاع طریق وارددر پس
صبح و اخشام قییدنده اولما یوب همان منزل المقه سعی ایله والا
بلکه یولده قالوب هلاک اولاسن و مراده ابرمه سن اشته اهل دنیا لله
اهل آخرتک فرقی بودر که اهل دنیا برنسته خصوص یچون برهفته
و یار شهر و یار سته دک تمسک و یا حجت و پرر که نقدی نسبت به
تبدیل ایدر وطن ایلر که اول وقتہ دک معمر اولسه کر کدر یو جهنم بدن
هر خصوصده ان شاء الله دیمک مشروع اولدیکه نام حتی ذکر
و استحضارده بقضه وارددر نظر ایله که صدر اوئده درت درهم دینی
قلان کیمسه نک نمازی قیلقدن امتناع اولنور دی ز برانده رایحه
غفلت و طول امل وارددر مکر که دینته وفایده جک قدر مالی منزول اوله
بادینده عدم مبالاتک حالی بو اولیحق مال غیری حلال کی کل ایدہ نک

حال نیجه اوله واهل آخرت ابن الوقت اولغله حذرلن تجاوز اتمزل
 بلکه نقد الوقت نه ایسه انکله معامله ایدرل و نفسلرن اضاعت اتمزل
 زیرا نفس اصل الكل در که محافظه انفس ایدن ساعاتی و مراقبه
 ساعات ایدن یومی واسوع و شهر و سنه و تمام عمری ضبط اتمش
 اولور و دنیا و آخرتده فلاح بولور و بو مقامدن دیدیلر که طائفه
 صوفیه جهرله ذکر ایتدکلری هر نفسلری نفس اخیر اولدیقنددر
 مختصره ایسه تلقین ذکر اولمقی سنقه ثابتدر بوجهندن هر و من
 هر نفسده کندی نفسنه تلقین ذکر ایدوب مبداء و معاددن اتی آکله
 اینک کرکدر تا که موطن دنیادن برزخه سهو و نسیانله کتمه بلکه
 ذکر و حضورله انتقال ایده که خیر مقدم بونده در * و خذ من صحتک
 لمريضک * یعنی چونکه حال انسان صحت و مرشدن خالی دکلدر
 لاجرم زمان صحتده بقدر القوه زیاده جه اجتهاد لازمدر تا که حال
 مرصده عاجز اولوب تقصیر واقع اولیق کسری صحتده اولان
 عبادتله مجبر اوله بوسیدندر که الله تعالی مسافر و مریض و پیر
 زمان اقامت و صحت و شباننده اولان اتمالی توان بزار که کمال کرمنه
 مناسب اولان بودر و اگر زمان صحت و امثالنده کسلانک و عملدن
 قاعد و ذکر دن شاکت ایسه وقتی بالکلیه ضایع اولور * و من حیاتک
 لموتک * یعنی زمان حیاتیکی موتکد نصکره انتفاع ایده جک اعمل
 صالحه به صرف ایله و الاحیانکده میت کی اولورسن و موتکد نصکره دخی
 تنهیدن محروم فالورسن زیرا هر صلاح و فسادک تخمی بوراده اکلور
 و حاصلی اوراده بچلورنکیم (الدنيا مرعه الاخرة) اکا دلیل روشندر
 و امام غزالی رحمه الله ار بعینده بو محله بوزیاده دخی بولدی بکه
 (فانک یا عبد الله لاتدری ما اسمک غدا) بوراده عبد الله علم دکل بلکه
 معنای لغویسنه محمولدر که اذا امسیت و ما بعینده اولان خطایاتک
 محط طبردر پس دیمک اولور که زیرا سن ای الله قوی یارن یعنی قیامت
 کونی بلر سنکه اسمک ندر یعنی نه اسمله ندیا و ذکر اولور سنکه سکا
 یا عبد الله و یا طبع الله می دیرل و یا خود یا عبد الدنیا و عبد الشیطان

وعبد الهوی و باقاسق می سولرلش بود نیاده اسم ظاهره اعتبار
 بوقدر هر قدر شرفه دلالت اید رسیده زیرا ابوبنک وضع ایند بکی
 امم کونیدر بلکه اسم حقیقی به اعتبار وارد که اسم الهیدر تنکیم
 رسول الهی صلی الله علیه وسلم جدی عبدالمطلب سابع ولادتند
 الهام الهی ایله اسم محمدله موسوم قلش ایدی انکیچون اقوال و افعالنده
 مره بعد اخری محمود کلدی واسم عبدالله کنی تنکیم کلور (وانه لما قام
 عبد الله) اسم محمد و سائر اسماء شریفه والقباب مشرفه دخی اسم
 حقیقی اولدی آکرچه ظاهرده اسماء ملفوظه در زیرا نظر منم آنک
 اول اسمانک حق یقی ایله قیامتدر انکیچون او مقوله اسمانی تبدیل ممکن
 دکادر حتی قریش مناند و متعذر ی اسم محمد برینه حاشا مذم دیو
 اطلاق ایدر لدی رسول الله پیورلر دیکه الله تعالی بنی محمد خلق
 ایلستدر یوخسه مذم دکل پس انلر مذم محبلی ذم ایدرلر یوخسه
 محمدی دکل و حضرت علی کرم الله وجهه ولادتند پدری ابوطالب
 اوراده حاضر اولمغله والده سی فاطمه اسدیبه انک نامنی اسد وضع
 ایش ایدی صکره پدری حاضر اولدقدن بن ولدمک عز علوم و علو
 قنر بولدو عن استرم دیو اسدی علی به تحویل ایلدی بومعاندن علی
 هم اسد الله وهم ولی الله اولدی یعنی اسم علی اکا اسم حقیقی اولدیکه
 علو ذات وصفه الله قائم اولدی و قدر عالی بولدی وشول درجه به بالغ
 اولدیکه امت مرحومه نک اب ثانیمی اولوب طریق حقّه اربابنک
 سلسله سیدخی انده نهایت بولدی و علی هذا و بوفیق القات ار به ده
 روضه مطهره ده سرنویده مراقبه ده ایکن کورد مک عالم مثالده
 پر غلغله پیدا اولوب عالم غیبیدن تفقد اولنسوز هر کسک اسمی
 رنده میدر دیو خطاب واقع اولوب هر کسک وجودی اول حالت
 هائله دن لرزه دار اولدقدن بوفیق دخی بردفترده کندی اسممه نظر
 ایدوب ثابت بولیمق سرور عظیم حاصل اولوب جسده کلام و الحمد لله
 علی عنايته الازلیة السابقة و هدايته الابدیة اللاحقة و دیمش لدر که
 هر عصرده قطب وجودک اسم الهیسی عبد الله در اسم کونیس

هر نه اولور سه زير الله تعالىنك الاهيت والوهيت والوهتي مراننده حقيقت
عبادت وعبوديت وعبودت ايله قائم و متحققدر وجميع كل بشر بوسيله
صورت بولمشدر ايمدى اى مؤمن امم كوني به باقمه بلكه براسم الهى ايله
ارتباط حقه ايله كورتا كه دنيا و آخرتده تامك مالى و قدرت متعالى اوله
فاعمل بئلك * الحادى والاربعون *

معلوم اوله كه بوجمله دك شرح اولنان احاديث شريفة نك تربى مشاهير
محدثين دن امام نواوى به مضاف اولوب امام مزبورك دخی غرضى
قواعد و اصول شرايعى جامعه اولان كملت نبويه بى جمع ايتك اولمغله
ايكى حديث جامع دخی اربعين اوزرينه زياده ايدوب مجموع احاديث
مرتبه فرق ايكى اولمغله بزدخی نسخ صحيحه ده موجود اولديقتدن
اولوجهمله شرح ايتشدر پس احاديثك همدى فرق ايكى اولمغ
اصلاندند يوخسه صكره دن الحاق اولمغ اوزره دكلر * لايون
احدكم * يعنى سز دن بريكرك ايمانى كامل اولماز پس مقصود كماله
ايمانى نفير يوخسه اصل ايمانى دكل تشكيم نظام نندن معلوم و روشندر
* حتى يكون هواه تابع لما جئت به * بعض نسخ ده تبعاً دوشمشدر
فحين ايله تابع معانسه مفرددر كه جمعى اتباع كلور و جمعى دخی استعلا
اولور تبع تابعين كي هوى قصره مراد و مستهائى نفسدر كه برهان
سماوى و دلائل عقلية كا مساعده ايتيه الحاصل هواى نفسك شرعاً
مذموم اولان طرفه انحرافنه ديرلر امور جاهليه و امثالى كي زير جنت
به دن مراد شرعدر و شرح امور طبعيه و عقليه و جاهليه بى دفع
ايچون وارد و نازل بولمشدر معنى ديمكدر كه تاكه اناك نفسك هواى و
عقل قاصر نك مدعائى بنم جانب حق دن كنور ديكيم شرع مطهره تابع
اوله پس شول كيمسه كه شرع الهى و منهاج محمدى بى قيوب هولمسه
و عقل قاصر نه تابع اوله اناك ايمان و تصديق ناقصدر اكر كامل
اولايدى شرعاً مذموم اولان امور جاهليه و محرمات و مكروهات جائيه
مبل ايتردى زير اهدى ايله هوى و حقه باطل بربرده مجتمع اولماز پس
پونده اهل ايماني محاطه كفرة و فجرة دن تحذير واردر زير اسوه قرين

آخر انسانی جاده دن اخراج ایدر وضلاله دوشورد و بونیهی دخی
 مشتملدر که امر شرعی بی کراهت ایتمک کر کدر بلکه هرماً مور اولدینی
 خدمته طیب نفسله حرکت ایده والا اسئصال شرع کفردر و بونده
 اشارت وارددر که شارعہ اعتراض جائز اولدینی کی مرشد کاهله دخی
 اعتراض جائز دکل بلکه تسلیم و انقیاد کر کدر و اگر خدمته و متابعتہ
 حب طیب عیسی بو غیبه باری حب اختیاری ایله معامله ایده یعنی برئسمه
 طبعاً مکروهه ایسه ده (وعسی ان تکرهوا شبتا وهو خیر لکم) مونجه
 ایشار و اختیار ایلوب نفس خانی انک فعلنه حمل ایلیه و تدریجاً
 ریاضت و تقلید ایده رک آخر نفسندن خروج و ارادت شبنده
 افنا ایدوب شیخله یکبارہ اوله و خدمتی لذتله و متابعتی حلاوتله ایده تاکه
 (ان الدین عند الله الاسلام) سرنه ایره و اسلامی اسلام حقیقی اوله
 والله القادر معین لعبدہ القاصر (بعد ذامعلوم اوله که عشق و هوی
 و محبت دیدکاری اصلنده حقیقت واحده در که هیولا نیدر پس کیفیت
 مجازله تکلیف ایدرسه مجاز والا حقیقت اولور تکلیم قیس عامری
 اوائلنده عشق لیلاده و سواسه تابع ایکن آخر اول شهوت طیبیه
 عفت خقیقیه به مبدل اولوب صورتدن مضایه و حسدن عقله
 و عقلدن روحه و روحدن عین سرله نظره انتقال ایلوب قطره
 مجزذن وادی حقیقه عبور قلدی و عاشق مجازی ایکن عاشق حقیقی
 یعنی عاشق ایلی ایکن عاشق مول اولدی و صورتی سرده محو ایدی
 و باب اشپادن خانه اسمایه و اندن صدر مسمایه ترقی قلدی بوجهندن
 هوی و عشق دیدکاری معنی واسطه وصول و رابطه عاشق و معشوق
 اولدی چونکه عین روح قلبه و عین قلب دخی هیکله نظر ایلیه اگر
 نفس مداخله ایلوب سرفه نظر ایلرسه شهوت خفیه مخاطله سپله
 اول نظر حرام اولور و انک صورتی جنک سمایه صعود و استراق سمع ایتمی
 کبید که اکا ذیلہ مخلوط اولقله مر دوددر و اگر مداخله نفسدن سالم
 اولورسه اول نظر حقیقت و حلال اولور زیرا اکا حقله حقه نظر دیرلر
 اولکی به نفسله خلقه نظر دیدکاری کی اشته هوی اصلنده حقی

و باطله صالحدر چونکه شریعت مداخله و سواستن و طریقت
مخالطه نفسدن خلاص اوله آینه نفس و آفاقه کورین صورت
حق اولور و نفس انسان مجازدن قورینلور که اکا هوای باطل دیرلر
و بورادن فهم اولدیکه کرچه انسان حق و باطله مستعد در و لکن
هر کسده اولان کیفیت مجاز حقیقه متحول اولماز بلکه اول کیفیت
تلطیفه محتاجدر بو وجهدن کفار و فسقه نک جابلی غلیظ
و هوای باطلاری شدید اولفاه برزخ بطلان و مجازده قالدیلر
و مؤمن و مطیع اولنلر حقه و حقیقه عدول ایلوب شرفسندن سالم
اولدیلر انکیچون شارع متابعت ایلدیلر زرا هوا سنی هوای حق ایدن
امر حقدن مخرف اولماز و اکا شریعت و حقیقه میل ایتک لذیذ
و سهل کاور پس هر کسک قلبی زده ایسه میلی دخی اورایه در کل ایمدی
اغراض نفسدن خلاص اول تا که کدورتده صافی اولوب
مرا تکه صورت حق ظهور ایده و باطل زاهق اوله و السلام

* الهیاتی و الاربعون *

* قال الله تعالى * معلوم اولاکه الله تعالی به قول و تکلم اسناد اولنور
کا قال الله تعالی (واذ قال الله یاعیسی بن مریم) و قال الله تعالی (وکلم الله
موسی تکلیما) و لیکن نطق اصناف اولنوب نطق الله دنلر زرا نطق
اصوات مقطعه در که لسان اتی اظهار و آذان اتی وعی و حفظ ایدر
کا قال فی القاموس النطق تکلم بصوت و حروف یعرف بها المعانی
و انطقه الله یعنی انطی فی حقه نسبت جارتدر تکلم کلور (انطقنا الله الذی
انطق کل شیء) فاما نطق انسانه مخصوصدر که غیره یا بطریق
التشبیه دلالت بورندن و یا بطریق التبعیه اطلاق اولنور (یقال
ما له ناطق و لا صامت ای حیوان و لا غیره من الممال * یا ابن آدم *
معلوم اولاکه ابن آدم و ولد آدم نوع انسانده مستعملدر بو جهتدن
ابو البشر دخی انده داخلدر پس اناسید ولد آدم اناسید نوع الانسان
دیگدر و الاجاب نبوت صلی الله علیه و سلم نفس آدمدن افضل
اولمق لازم کلور بعض اهل معرفت دیملردر که آدم علیه السلام

تر ابدن مخلوق و املغه بطریق الاستبعاد (ماللتراب و رب الارباب) دیدیلر
 وطن ایلدیلر که انسان ضعیف رب قوی ایله ائتلاف ایتزبس یا ابن ادم
 عسارتی ایله ملزم اولدیلر هم ظاهر ا و هم باطنا و ظاهرده وجه الزام
 بودر که یا حرف ضعیف ایکن اسم قوی اولان آدم ایله مجتمع اولدی
 و معناده الزام بودر که تحت خطایده مناجات وار در که خلقه ائتلاف
 و محبتدر بس اگر لایق بزیم خاص اولسه باده نوش مناجات و مکالمه
 اولان دئی بو جهندن تر ایده آب سری ظهور ایلدیکه فیض علم خاصدر
 بومعایه تراب ضمه تراب اولدی فتمله که ترخشک مقابلدر و آب تراب
 لطیفدر فاعلم ذلك فانه من العجائب تضمن التراب للماء لفظا و معنی
 و اشکر علی هذه اللواحق الزائدة فانها ليست في كلام ذلك البعض
 و هی من لباب المعرفة * انك مادعو تني * ما توقیت ایچوندر که
 زمانیده در مادام معناسنه مابعدنده غفرت کله سنه ظرفدر دعا طلبدر که
 مطلوب منه اولان حقنه تذلل والتجاء و اظهار عبودیتدن عبارتدر
 و حدیده کلور (الدعاء مخ العبادة) یعنی عظم بدن محله و بندنخی
 عظمله استمساک ایتدوی کی مخ عبادت دخی دعا در که قوام عبادت
 دعا لله در انکیکون هر عبادت دعا لله مخنوم اولیق کرکدر و الاحقنه
 بجفا ایتش کی اولور زیرا کریمدن نسنه طلب اولماق کریمه اذیتدر
 تشکیم التمیمین مطلوب اولیق اکا اذا در * و رجوتی * الرجاء توقع
 حصول الخیر فی المستقبل و یمثلدر که رجائک علامتی حسن طاعتدر
 قال الله تعالى ان الذين امنوا والذين هاجروا وجاهدوا فی سبیل الله
 اولئک یرجون رجة الله بس بلا طاعة رجایه امنیه مجرده دیر که
 اهل هوانک حالبدر * غفرت لك علی ما کان منک * بوراده علی
 من حاجت ایچوندر که مع معناسنه در کما فی التنزیل (الحمد لله الذی
 وهب لی علی الکبر) ای مع الکبر (تقدیری دیمکدر که غفرت ذنوبک
 مع ماصدر منک من الذنوب الکثیرة کثیر وصفات یعنی ابن آدم مادامکه
 بنمدر کا همه ال آچوب صدق و خلوصله تضمرع و نیار ویتسدن
 مغفرت ذنوب و عفو خطایار جلا و توقع ایلرسن یعنی بو حال سندله اولدیکه

سنك كاهلری هر نقدر چوق اولور سه ده عفو و مغفرت ایدرم مادامكه
 حق عبد اولیه زیرا مظالم شهیددن بیه معفو دکلدر فكیف غیریدن
 مكر كه حق تعالی دن بر طریقه ارضاء خصوم واقع اوله بودخی اگر حق
 كافر و حق حیوان دكل ایسه مكر كه حق تعالی دن اكادخی بر تدارك
 واقع اولاكه بورا سی مسكوت عنه در اگرچه بعضی صورتن الله تعالی
 بوقیره تعریف ایلشدر ولكن ستری اولی اولغله تحریر اولمندی
 * و لا ابالی * مبالات و اكثراث قایلدی معناسنه در كه عجم بك دیر
 بآعریه ایله ای لا اكثرت بذنوبك العظيمة الكثیرة مادمت علی الداء
 والرجاء و طلب العفو والمغفرة بوراده بعضی مبالاتی بالذن اخذ
 ایتشدر گویا بر کیمسه نك مبالات ایتیم دیدوکی بالمی اكا مشغول قلمم
 و خا طرمه كتوریم دیمك اوله ولكن اهل لغت مبالاتی بلوده یعنی
 ناقصده درج ایتلردر یوخسه بالده یعنی اجوفده دكل پس بن سنك
 ذنوب کثیره کی مبالات ایتیم دیمك سنی كاهك ایچون بلو و امتحان ایدوب
 ناره ادخال ایتیم و کثرتی قایلیم دیمك اولور زیرا كه نقدر کترنده اولسه
 ینه منتهای در حقك عفو و مغفرت و سایر صفات جلیله سی ایسه منتهایه
 دکلدر پس منتهای غیر منتهای یاننده یدی دریادن قطره کییدر كه
 بی مقدار در ای عارف نظرایله بو حدیث شریفده دعایه كه نوجهله
 صورت و معنایی جا معیدر زیرا صورت معنائك ترجانیدر پس
 دعا ده رفع ید ایتك باطنده اولان تذلل و عبودیت نشاندرد و عبود
 ضرورت و معنایی جامع اولغله ایکی یوزدن حقه النجا ایتلوردن تنكیم
 اكل الموجودات صلی الله علیه وسلم استسقاء و غیر یده رفع ید
 ایدر و دعا ده مبالغه ایلرلدی و تأمل ایله كه رجائله خوفه دخی
 اشارت قلدی زیرا رجاء خوف معناسنه دخی كلور زیرا خوف
 و رجائلا زملدر قال الله تعالی (ما لكم لا ترجون لله وقارا) ای لاتعقدون
 له وقارا و عظيمة فتخافوا عصابه و تفكر ایله كه رجوت منی دیمدی تا كه
 حال عارفه دخی اشارت اوله زیرا زاهدك رجاسی عطا و عارفك رجاسی
 الله تعالیدر و امكان نظرایله كه مغفرتی دعا و رجائله عقید قلدی تا كه

عهد مغرور اولیه و عبودیتله قائم اوله اگر چه الله تعالیٰ عفو و مغفرتنه
 فی الحقیقه قید یوقدر انک ایچون (و بیغفر مادون ذلک لمن یشاء) دیو
 مغفرتی مطلق اراد ایلدی و تحقیق مطالعه قلکه تحدید ذنوب ایتدی
 زیرا اکا نسبتله قلت و کثرت بر در انک ایچون بر توحید له بیک شرکدن
 تجاوز ایلر و تدقیق ملاحظه قلکه مغفرتی عدم مبالغه تقویت ایلدی
 زیرا عند الکرم عطا استکثار اولغز بس عفو خطا دخی معاملة
 عطا کبیر فاعرف جدا * یا ابن آدم لو بلغت ذنوبک عنان السماء *
 قال فی لقاموس عنان السماء بالكسر ما بدالك منها اذا نظرتها
 واعنان السماء نواحيها بس عنان سحاب معناه در که ظاهر اولان
 مرتبه سیدر و اضافت ادنای ملا بسه ایچوندر زیرا سحابک سمایه
 طوغری ارتفاعی وارد و همان سمان معدود در زیر هر مرتفع سمان
 حتی نبات ارضدن مرتفع اولغله سماء دینلدی یعنی ای ابن آدم اگر
 سنک کاهلک کثرتی جهتدن و هو الاكثر الاظهر و اخلطی جهتدن
 تجسمه ایلوب سمایه متصل کی کور بن سحابه ابرسه و بر ایله کواک اراسنی
 طولدرسه بس بوعبارت کثرتدن کایه در زیر بین الناس اول وجهله
 متداولدر شول جهتدنکه بین السماء و الارض بشیوز یلحاق مسافه در که
 ما بین المشرق و المغرب کی و انسانک وسعته حس ابتدکی بوقدر در
 بس خطاء انسان سحاب و سمایه دک بلکه عرش دک حقیقه و جبع
 صوامی بر قلسه بنه عند الله بر صغیر عریضه ده نقطه قدر دک در تنکیم
 امام شافعی رح قرب احتضارنده دیمشدر (ولما قسی قلبی و ضافت مذاهبی
 جعلت رجای نحو عفوک سلما) تماظنی ذنبی فلما قرنته (بعفوک بی کان
 عفوک اعظما) قوله تعالیٰ تعاطنی ذنبی ای عظم بالاضافه الی یقال امر
 لا تعاطیه شیء ای لا یعظم بالاضافه الیه کافی القاموس * ثم استغفرتنی
 غفرتک * استغفار سؤال مغفرتدر اللهم اغفر لی ذنبک کی و استغفر الله
 دخی انک مقامنه قائمدر زیر طلب معانسه خبردر تنکیم مرور ایتشدر
 یعنی عنان سمایه بالغ اولور ذنوبک اولدقدن صکره رجوع ایلوب بندن
 طالب مغفرت اولسک سنی مغفور و خطا ربکی مستور ایدرم و اناری

اظهار ایتیم بلکه سبب تنگی حستانه تبدیل ایلرم وهر تقدیر استغفار
 تکرار ایلرسه مغفرت دخی اکا کوره اولور زیرا غفار و غفورده اولان
 مبالغه افراد ناسه و افراد خطایا به وجله اوقاته ناظر در فاعره
 دیمشردر که بر کیمسه بر معصیتی اشلبوب قبل التوبه بردخی ارتکاب ایست
 مصر اولش اولور واصرار بکار دندرس اصراری اوزرینه معا فیه
 اولنور * یا ابن آدم لو آتینن بقراب الارض خطاء * قراب الشیء بالکسر
 وقرابه وقر بتدبیرهما ما قراب قدره ای ما قراب ملئها بوراده مقاربه
 ملئدن مراد نفس ملئدر زیر بر نسنه ک قرخی ذکر ایدوب کندخی مراد
 ایدرلر تکمیل تشبیهده دخی جاریدر که فلانه بکزر درلر مع هذا فلانک
 کندیدر مهمان کبی فافهم پس ای ما قراب ملئها اولمئها وهوالاشبه
 لان الکلام فی سیاق المبالغه دین استعمالدن غافل اولدی بقرابده بنا
 تصدیق ایلچوند وخطا اندن حالدی یعنی ای ابن آدم اگر سن بکا
 بر طولوسی خطا کنورسک ویا اگر سن بکا بر طولوسی خطا له کلسک
 یا مصاحب ایلچون اولوب خطا اضافنده ذات مقدره دن تمیز او اور
 و بونده مابین السماء و الارض ایله تمشیلد نصکره مابین المشرق و المغرب
 ایله تمشیه انتقال ایلدی زیرا حس و ادرا که افریدر * ثم لفتینی * یعنی
 بعد الموت بکالاقی اونسک زیرا باب لقا مؤیدر و عمل ایله لقامایانده مهمات
 اولفله ادات تراخی ایراد ایلدی زیرا ما قبلنده اولان آیتدن مراد
 فی الحقیقه لقابی تصویر دکل بلکه کثرت ذنوبی بنادر کما لا یحقی
 ویا معناده ما بعدینه مرهوند * لا تشرک بی شیئا * فاعلمدن حالدی
 شیئا یا مصدریت اوزرینه منضویدر شیئا من الاشراک معنایه که
 جلی و خفی به شاملدر و یا مفعول به در شیئا من الاشياء معنایه که قال الله
 تعالی (لا تشرک بالله) فان معناه لا تشرک بالله شیئا اصلا ذل عایه
 ما بعده من قوله (وان جاءک علی ان تشرک بی ما لیس لک به علم)
 و یا خود عبادتی دیکدر کما قال الله تعالی (ولا یشرک بعباده ربه احدا)
 و اشراک ذات ایله اشراک عبادتک فرقی بودر که اشراک ذات ابدن
 تنویه در که ایکی اله اثبات ایتشردر واجب الوجود معنایه سائر کفارک

آله

8090

آلهه سی ایسه توسل طریقله در کما قال الله تعالی (ما نعبدهم الا ليقربونا
 الی الله زانی) * لایتیک بقربها مغفرة * مغفرة اعرابی خطاه کبیر بوراده
 قراب مشاکله طریقله در والا (مغفرتک اوسع من ذنبی ورحمتک ارجی
 عندی من علی) یعنی بندخی سکامله الارض مغفرت کتوررم ویا مغفرتله
 کلورم اگرچه سنک کاهک بنم رحمتی تحدید ایتمز الحاصل شرک وجود
 وشرک عبادت اولیجی برلر وکولکر طولومنی کاهه التفات اولماز بلکه
 مغفور اولور تکیم شرک اولدیغی برده ملاء السموات والارض عبادت
 اولسه برفلسه دکر زرا شرک رأس المعاصیدر که طریق ابلبسد
 فسأل الله الاخلاص فی العمل ونعوذ به من القصور والکسل منه التوفیق
 لسلوک الطریق والیه الانتهاء کما قال (وان الی ربک المنتهی) (وآخر
 دعواهم ان الحمد لله رب العالمین) اشته شرح اربعین یک یوزاوتوز بدیجی
 محرمنک اواخرنده شیرازه بند تکبیل اولدی وپروسه ده
 کابجانه مزده اختتام بولدی

* نظم *

بو تألیف جلیل نکنه شیخ معرفت کنجه
 سبب درویش علی حافظ اولدی استمکارله

دیدم تاریخ شرحه حرف جوهر دارله حتی
 جقردم اربعینی بنسده شیخ آسا امکلرله

سنة ۱۱۲۷

بعونه سبحانه و تعالی * اشبو شرح شریف احادیث نبویه * علی قائلها
 افضل الصلوات والتحيات انتمویه نك طبعی دار الطباعة العامرة
 الفاخرة * ادام الله تعالی محییها * سلطان محمود الخصال بالفیوضات
 الباهرة ده * معرفت عبد فقیر ملک محمد * شیخزاده السید
 محمد اسعدایله (آیات الخیر) یک ایکوز الی اوج
 سنه سی * شهر مولد رسالتنهای
 اواسطنده * رسیده ختام
 اولمشدر

32101 076410826